

FLORIOLOGIVM PHRASICON.

O R,
A Survey of the Latine tongue, ac-
cording to the Elegancy of it's
proper Dialect.

Necessary for all young Students in the
same for their better Imitation, and pra-
ctise thereof, either by
their voice, or pen.

And into severall heades disposed, and collected
by IOH. HVISE, M^r. of Arts.

Hominis decus est ingenium, ingenij lumen eloquentia.
Cic. in Brut.

LONDON,
Printed by A.M. for RICHARD THRALE, at
the Signe of the Crosse-keyes in Pauls
Church-yard. 1633.

10

_____

TO ALL HIS VVEL-
BELOVED PVPILS, WHERE-
soever residing or being: And by speciall
name to the Worshipfull and most hopefull yong
Gentleman EDVVARD WARDER of *Lincolnes Inne*
Esquire, his prime delights: *John Huis* wisheth
all joy, health, and true felicity in
the LORD.

S it is the Chief care (for the most
part) of all naturall Fathers, when
first they have taken order for the
good education of their children,
then to seeke out the best they may,
to estate them in the world, after
their decease: so fareth it no lesse with the carefull
and diligent Schoole-master towards his Scholers,
whom those their parents have committed to his
tutelag, for their present and future benefits.

And here 2. reasons might I give by the way,
which seeme to excite this care of the naturall Fa-
ther to his children: The first lest their insuffici-
ency, or weake carriadge be afterward ascribed to
his negligence. The second, that they may have a

THE EPISTLE

good presidency, and no lesse a good meanes from himselfe, how againe to bring vp their progeny : a thing that then might make the Fathers name immortal.

Both those reasons (Beloved) have now induced me to the like study and care on my part ; and that is, that I recommend the harvest now of my best hopes vnto you, who best may keepe my name in memory, being otherwise vnchilded , euen that which hath a long time lyen by mee, to your best vse and profit.

For loath would I be, that your ignorance or insufficiency (were it in my hands to the contrary) should any waies impeach me of any remises heretofore vsed in your cause. And as greate againe is my desire both out of my love to you , and my care to the Cōmon-wealth in generall, that ye may hereafter stand vp in the most honorable Theaters of the sacred Muses , to invite others in like maner, when my tragedy is ended.

To you therefore, and with you , to all that affect the swete elegancy of the Latine tongue , I doe most willingly impart these my few and short collections , which say they are not such, as may challengen any high praise amongst the learned, as which bring no substance of matter with them, but naked wordes, yet may they be a whiles a poore helpe for you to your better proceedings.

Accept them I pray you in that good part, as others before you, leuelling at the same marke, have
done

DEDICATORIE.

done the like, and then passe you forwardes, in Gods love, to those things, whereto your entire affections to your Country and Common-wealth, the desire of true honour both before God and men, and that which shall lastly draw your mindes, the hope of Immortality shall induce you.

Those things shall your learning, and further studies best schoole you vnto; neither shall they deceive you, if ye shalbe mindefull of your owne good, to heare that concerneth you. And this I also say, for that good bookes speake freely and without partiality, what those, who before vs have gone to God, have found most consonant to reason and truth, though yet but men. Our care then must be that their labours by our negligence, be not ill bestowed vpon vs.

Those bookes, or those their workes so left or recommended vnto vs out of their deare love; and that which best supplieth all defects, *The word of truth, and of Gods revealed will*, those shall not now flatter you in your sinnes (if any be) nay those shall then play the part of a good Phisicion, to teach you vpon your slips and errours, a way to resipiscence, and reconciliation with God, and is in some part the ground or vse of faith.

Teach you they shall, to stand alwaies awfull of the lawes and precepts, which the Lord your God hath giuen you, the better to direct you in the way, which he hath meted out vnto you: and where he leaueth not off to inuite you daily by his messēgers,

THE EPISTLE

whom you therefore ought to regard, and list here-
vnto.

Further would my pen proceede on this point to your good, but it concerneth not, some would thinke, the matter, which here we haue in hand. And this I also partly graunt, vnlesse in this, that (as I haue heretofore aduised you) whiles I teach you here to speake, and the same no lesse eloquently, as to a student in the Latine tongue belongeth, that you doe never forget, not only to speake, but to liue to the glory of God, and to witnesse also a good conscience; both which as they are the true fruits of Oratory, so shall they assure you of a more rich and ample blessing: and to the seeking out of this blessing, I shall, I hope, one day better exhort you in my bookes, which shall (God willing) follow this to the Presse, vnder the name of the Christian Counseller.

The God of all glory and power establish you in those your laudable studies, that they may evermore appeare in his sight as pleasing and acceptable, as to your age, your name, your place and calling, they are or shall be thought necessary and expedient.

Charter house LONDON
October 30. 1632.

*Yours in all true, loving,
and Christian affection*
IOH. HVI3.

THE

THE PREFACE.
TO THE MOST GENTLE
AND COURTEOUS
READER.

OWER things above others we finde most necessary to him, who seeketh to be a perfect Latinist, and without which he cannot either by himselfe, or by others directions attaine to any great excellency in the tongue.

The first, a good copie or choice of wordes, since without them there is no meanes to expresse his mind to his desire, and is indede the chiefe cause that many (we see) in our schooles for a long time vse the greater silence, and their penne also in the Latine tongue is oversparing. For who would expect that either the tongue or penne should vent forth that which the iudgement or memory apprehendeth not?

The second, a good vse of such wordes, so chosen or selected according to the rules or positures of Grammar, which would then require some further study and industry on his part, that nothing be found to passe from him lame or imperfect in that kind.

The third, a good and sweet structure, or composition of such his wordes selected, as whereby the Reader or
hearer

THE PREFACE.

hearer may both the more easily vnderstand him, and then againe take some pleasure and delight thereby.

Plurimum refert compositionis, qua quibus anteponas.

When what is rudely or vnscitingly vttered offendeth the eare, as doth harsh Musick tire and oppresse the mind, as well of him who seeketh to repose theron, as who is lesse affected thereunto.

The fourth, the true manner of the Dialect or propriety of the Latine euery way; as namely, where it differeth from other tongues; where yet we find them all to expresse in sense the one and the same matter in effect, though not in the selfe same wordes. And which is therefore tearmed their phrase of speech: A matter, which it might seeme the auncient Latines made a more peculiar study of, vntill they had brought their tongue into that forme or excellency aboue others; and this through an æmulation conceiued against the Grecians, that their fame became admired through the world, and whom therefore we scorne not to imitate.

Of those are 2. sortes, the one which deliuered by the Latines, the English also in like wordes doe as liuely expresse: as where the Latines say.

For *Emori*, to dye.

Natura cedere.

Vitam hanc natura reddere.

Animam dare, efflare, proicere, exhalare.

In pace quiescere.

Cum Patribus edormiscere.

The English say the like, so may you vpon your occasion to the same sense.

To yield to nature

To yield the life to nature.

To give up the Ghost.

To rest in peace.

To sleepe with his Fathers.

Now had all the Phrases of the Latines bin of this sorte; there had bin the lesse necessity, I graunt, of any collection of them; but because they are not, hence therefore it cometh

THE PREFACE.

meth to passe that this doth often put our English students to the greater labour.

A second sorte of those speeches (and of vs more admired) are those which expressed, or translated according to the meere wordes, seeme to haue no affinity at all with the Latines, and wherein we seeme straungers, each to other, whilest they attend their owne Dialect, or elegancy, not ours, and we observe our owne not theirs, for who are wise would not willingly be apes to other nations.

Of those shall I here but giue you one instance, which for the time may content you, namely by the verb (*Habeo*) where comparing the Idiom or manner of both tongues, ye shall the better Iudge of our Latine Phrases, as hereafter I shall apply them in their order.

In Latine Thus.

1 *Ut seras habet?*

Item, Scis tu ut tibi seras habeas? Ter.

2 *Qua tenunc habet sollicitudo?*

3 *Bellè habet.*

Incommodè habet, graviter se habet. Cic.

Item, Hoc malè habet virum.

4 *Hoc me sollicitum habet, anxium habet.*

In English Thus.

1 How goeth the world with you?

Or how fareth it with you?

Knowest thou how thy affaires proceede?

2 What care possessest thee?

Or why art thou so pen-sive?

3 It is well, or ill with him, or he is well, &c. or, something hath fallen amisse to him, or, he is sicke.

4 This greeneth or mole-steth me.

THE PREFACE.

8 *De me sic habeto tu.*

Item, Sic habendum est, nullum in amicitijs, &c.

6 *Nihili, pro nihilo isthac habere.*

7 *Habeo tibi gr̃atias quas possum maximas.*

8 *Quod mea salutis rationem habeas, non propria.*

9 *Hoc susque deque habent.*

10 *Nihil pensi habent.*

11 *Habere aliquem contempti, ludibrio, despiciunt.*

12. *Habere orationem ad populum, ad Senatum.*

13 *Rem cum aliqua habere.*

14 *Pro comperto habere.*

5 For my part this suppose or, this yee must reckon of.

6 I little regard those things, or those things I weigh not of.

7 I thank you heartily.

8 For that you so tender my health.

9 Of this haue they no care.

10 They haue no care on their heades.

11 To scorne one.

12 To speake to the people, to the Senat.

13 To deflower a virgin.

14 To know.

Here may you see are the English enforced to deliuer the sense hereof in other wordes, according to their owne proper or more knowen Dialect, and of this manner might we cite you many examples: Only for them, which now also shall follow in their order, weigh that if ye keepe your English Dialect, and so translate them *ad verbum*, or translate what your owne tongue yeeldeth (the best ye may) into Latine, ye may be oftentimes deceiued, or at least so is the Pupill at first, the wordes as they fall, pointing him as them to that rule in the Syntax, which the Latines by reason of their variety and copie of phrase diuert into some other much more pleasing to them: and which for a long time he shall hardly know.

To satisfy my Pupill, or what other young student in all those 4. former points requisite on his part, hath bin a long time my whole endeuour, and to that end I hope he hath taken in good part my *Survey* of the English tongue taken.

THE PREFACE.

taken, according to the Analogy of the Latine lately divulged: Although I must ingeniously confesse, that there is yet a further stop for him in this art of Grammar, then what lyeth in the Tutors handes to impart by way of precept, and that is a daily and sedulous imitation of that he readeth, or heareth in this kind, which well obserued and followed soone may he equall his Teacher both in the vse and structure also of his wordes, which two things I shall here omit further to speake of.

It remaineth now, that I here acquaint him with this my *Survey* of the sweete fluency of the Latines in their tongue, which for his sake I was first desirous to haue diuided into two parts, where in the first he might had found a full store of his single wordes in Latine, and which the Latines therefore terme *Synonyma*: A matter of the more necessity, as his occasion may often besit him to speake of one particular matter: There now still to vse and reiterate one and the same word in Latine, would displease the care.

Cytharædus.

Ridetur corda qui semper oberrat eadem.

The blind Harper makes slender Musicke, that warbleth still vpon one string.

Or say, he shalbe called vpon to turne his penne to Poesy, there shall hee haue neede of wordes of all quantities. And thus much for their vse, when yet for them, I only refer you to the *Calopeia* of *M. Drax*, and to *M. Gray*, the fore part of his Dictionary, whom I the more commend, as they haue well eased my penne herein.

A second part proposed by me of their elegancy (and
wherein

THE PREFACE.

wherein I shall in this tract insist) was (as I before said) by way of Phrase, the benefit whereof I cannot expresse in few wordes, neither commend it, as it were requisite I should : and yet I know this might also be expected of me.

Est uniuscuiusq; suam ornare Spartam.

But here I must be more strict, though two reasons amongst others I might also by the way giue you, why ech Scholer should more carefully at first take good notice of them: The one for that the most of them are *Metaphoricall wordes*, serving as you may easily note, to expresse the true sense of the matter, more lively, or effectually : Especially, where any wordes in the tongue seeme to vs otherwise wanting, or out of vse, according to that of the Orator.

Translationes quasi mutationes, cum quod non habeas, aliunde sumas.

As in these examples.

Latine.

Omnes ingenij nervos in re aliqua contendere.

Aciem ingenij ad aliquid exacuere.

Omnem lapidem movere.

Manibus pedibusq; conniti.

Summis vii velis.

Afferre alicui medicinam consilij & orationis.

Magnus belli fluctibus cives obycere.

Anglicè.

To apply his minde to any thing.

To endeavour.

To give one his best counsel.

To vex the Citizens.

Clavum

THE PREFACE.

Clanum Imperij tenere.

Animo cernere.

Mente videre.

Dolore ardere, affuare.

*Hunc quicquid absorbit affus
quidam glorie.*

To governe the state.

To consider.

To greeve.

This man is vaine glorious.

Or for that many of them are Proverbiall, which hardly
sort to other tongues, then to that nationall tongue from
whence they had their first originall as:

Latine.

Clavum clavo pellere.

*Cornicum oculos effodere, con-
figere.*

Cum larvis eluctari.

*De lana caprina contendere,
decertare.*

Oleum & operam perdere.

Surdo canere.

Æthiopem lavare.

Lentiscum mandare.

Abidum navigare.

Anglicè.

To frustrate one policy
with an other.

To goe about to deceive
the wise.

To raile against the dead.

To strive for nothing, or
for trifles.

To labour in vaine.

To trimme vp himsele o-
ver curiously.

To take a dangerous course
in hand.

And the truth is, that those, or what others we have
before pointed at are for the most part such, as cannot so
easily on the sudden be devised by any young Scholer, as of
himselfe: or be so readily called to memory, as he shall have
use of them, otherwise then by often perusing, or reading
them, where he shall see them collected, for they doe not,
or shall not so frequently occurre in his readings, some
Authors being more or lesse affected to the sweeter fluency
of the tongue then others.

A second

THE PREFACE.

A second reason that hath induced me to labour herein, was, for that by this ech young Scholar might more easily and speedily find out the sence of each word, which otherwise would be a worke of greate labour for him to search out by his readings or private study, where wholly to neglect them, were but to shew himselfe carelesse of any excellency.

Such yet have there bin, who in their vsuall style of writing or speach have thought it not worthy their labour to inioyne themselves thereto, but who have bin their Readers or Auditors, have ever held them as meere straungers in the tongue, or as men not well acquainted with the auncient writers therein.

Now well may a man (I graunt) without those, or what other flowers of eloquence be a Deepe Scholar, and this to his owne vse, but no good Orator can he be to the benefite of others, men yet being of this condicion, that for the most part, they will be led by the eare, when they will not be drawn by the hand, much lesse by force.

And this hath bin (as I said) no small meanes why the most of our Auncients in their severall ages, have to the greate commendation of eloquence, imparted vnto vs their workes in so exquisite a manner, that to say the truth, I shall not neede to say more concerning the vse of those our gleanings, then that such their tracts, greate or small, written either by way of history as did *Livy*, *Cesar*, and *Salust*, or in Dialogue wise as *Petrarch* and *Castalon*, either in Prose as *Tully*, or Verse as *Virgil*: in a style more lofty meane or demisse, have drawen on no meane admiration to all their posterities hitherto, as well I might make an instance of *M. Roger* and *Ascham*, no meane Proficients in this kind, when calling to mind divers of the auncient Romanes he burstes out in these wordes. *Cesarem amo, Livium admiror, pro Cicerone, si nunc spiritum ducat, emori possem.*
The

THE PREFACE.

The vse which may here be chiefly made must be (notwithstanding those my labours, by our Pupils diligence, who the more they shall apply themselves to their readings, the more easy shall they be to his censure, and the more gaine shall he againe make hereof by way of imitation, where his present neede shall require.

The better he shall Iudge hereof, the greater shall be his delights and diligence in the tongue, and so can he not accuse vs as Authors of his trivandise, in case he shall not make so good an vse hereof as he may.

And this I say of imitation, for that we must not forget, that it was sometimes our case, when we where young Practicioners in our Themes and Epistles, when what good matter we had iavented, an! to our purpose, as we thought, yet finding our selves destitute of such apt Phrases, and choice wordes in the Latine tongue, as whereby we might best expresse our mind, we were oftentimes enforced to chaunge our matter, not to the better, but to the worse; and this may then be much more the fault of those, who are carelesse of that which may better win applaude in this kind.

The neglect of this point was, once the default of Papistry, which then our *Monks*, Friers, and *Mas* Priests wished, and now doe, were still as light a care taken of, the better might they keepe their ignorant people in feare, having by force locked vp, not only the sacred word, but the Latine tongue from them, the more commaund might they have of their purses, whiles they perswade the, that ignorance is so greate a Iewell for their good.

But by those sweete flowers and sproutes of eloquence well planted in our youngs students heades, our garden groundes shall not be so easily overgrown with thornes and brambles, nor our tongues or pennes (to speake more plainly) ever fall againe into the like base barbarisme: and
b therefore

THE PREFACE.

therefore I wish that all our Grāmar Schooles free or private, be furnished with one of these bookes in common. A greater certenty it shall give to the Scholers, and the more ease to the Master.

Only for the methode hereof, where I meane of such Phrases, or wordes of the Latine tongue, which I have made my task here to be delivered, let my Pupill (as he well may) observe:

1 First, that I have proceeded herein Alphabetically, giving to every head in English its Phrases of the Latines orderly.

2. Secondly, I have in the greater part distinguished the same by their severall cases, where I leave it to thy selfe to consider of the difference of them *à persona* and *à re*.

Thirdly, where there is any note to be taken of any Phrase, or speech of contrary matter to the former, as where we say (to be angry) if you would take occasion to write in Latin the contrary, *viz* (to be pleased) or (to be appeased) there have we alwayes added in the foote thereof, this signe or character ✕

Fourthly, where upon any Phrase of the verb active, you shall have occasion to vse your speeche in the passive sense, where the Latine tongue affordeth also such, there have we added in the foote of the former Actives this word (*Passive*) to fore-shew those passive speeches there following: A thing most necessary to the vse of our translations, for variety sake: see those places, To greeve, or to vexe one, *Passive*, To be greeved or vexed.

Fifthly, where vpon any head I have found it requisite, I have coarcted the verbes, and what other vocables, and set many of the together, that the Reader might find good choice, to meete more readily with his invention; and where this I could not so aptly doe, I have delivered the speeche from the Author whole and entire, and this also

THE PREFACE.

for the Scholers better imitation, which shall not be the least step to his profit, if it be but for the sweete and due structure of the wordes.

Sixthly, where the aduerbe doth seeme much to illustrate the verb, Participle, Gerund or Adiective, wherewith it then sorteth, which we tearme proper to those which I shall necessarily infer to such end, I have given this mark Pr. and those Phrases I hold to be most eloquent, and fittest to move the affections.

Lastly, where many of our Phrases may be applied to sundry and severall heades of our English (it being no lesse copious) I have as neare as I might, and to avoid tediousnesse, drawen them into one head of the English (as before I said) and referred the others of the same sense therunto, leaving you to the search thereof as you see occasion: and thus much for our methode.

What others have before me supplied your hand withall of this kind, and to whom I must hold my selfe no lesse beholden then others; This may suffice for my part to say, and which ingeniously I doe, *Licet nostra appellentur, nihil tamen est nostrum: unusquisq; suam laudem vindicet.* I shall not seeke herein to derogate from their worth, or wish any man to lose the benefit which he may no lesse or more happily gleane from others.

Only for those of mine, let this content him, that I have herein only chosen and selected what copie and variety, I saw requisite, namely of the purest, most pleasing and best expressing the matter, three things which shall never shame either the speaker and writer: and yet that each student may hereto adde for his owne private vse, we have left some scope thereto vpon every head, much water hath overslipt my mill, as it hath others.

This my poore Survey therefore I beseech you to accept with the like patience, (if ye find it for your profit)

THE' PREFACE.

as I for my part have taken in the collection, and structure of those things herein delivered; and whereto my desire only led me for yours, and the Common-wealthes good, without any hope of profit to my selfe.

And for them, let me thus much further adde, to move you the better to make a daily vse of them (which shall we neede but for a time) Say, that you were well furnished with them (as in time the weakeſt Scholar may, applying himſelfe to the reading of our Claſſik Authors and others, from whom they have flowen.) What now ſhall let you to write, or vtter your mind in a ſweete, fluent and ſmooth ſtile, as hath bin the manner of the moſt auncient Latines?

This ſhall be evermore thought laudable, when to write in a mere crabbed, and harſh manner, or not according to the true and naturall Dialect of the tongue, it ſhall ever be thought diſtaſtfull. (Gentle Reader) my labours now end with my age, and now, it may be, doe thine begin in thy younger dayes: The Lord bleſſe thy good endeavours, and give them a moſt fruitfull and prosperous ſucceſſe, both to his glory, and thine owne good.

Thine in the Lord

I. H.

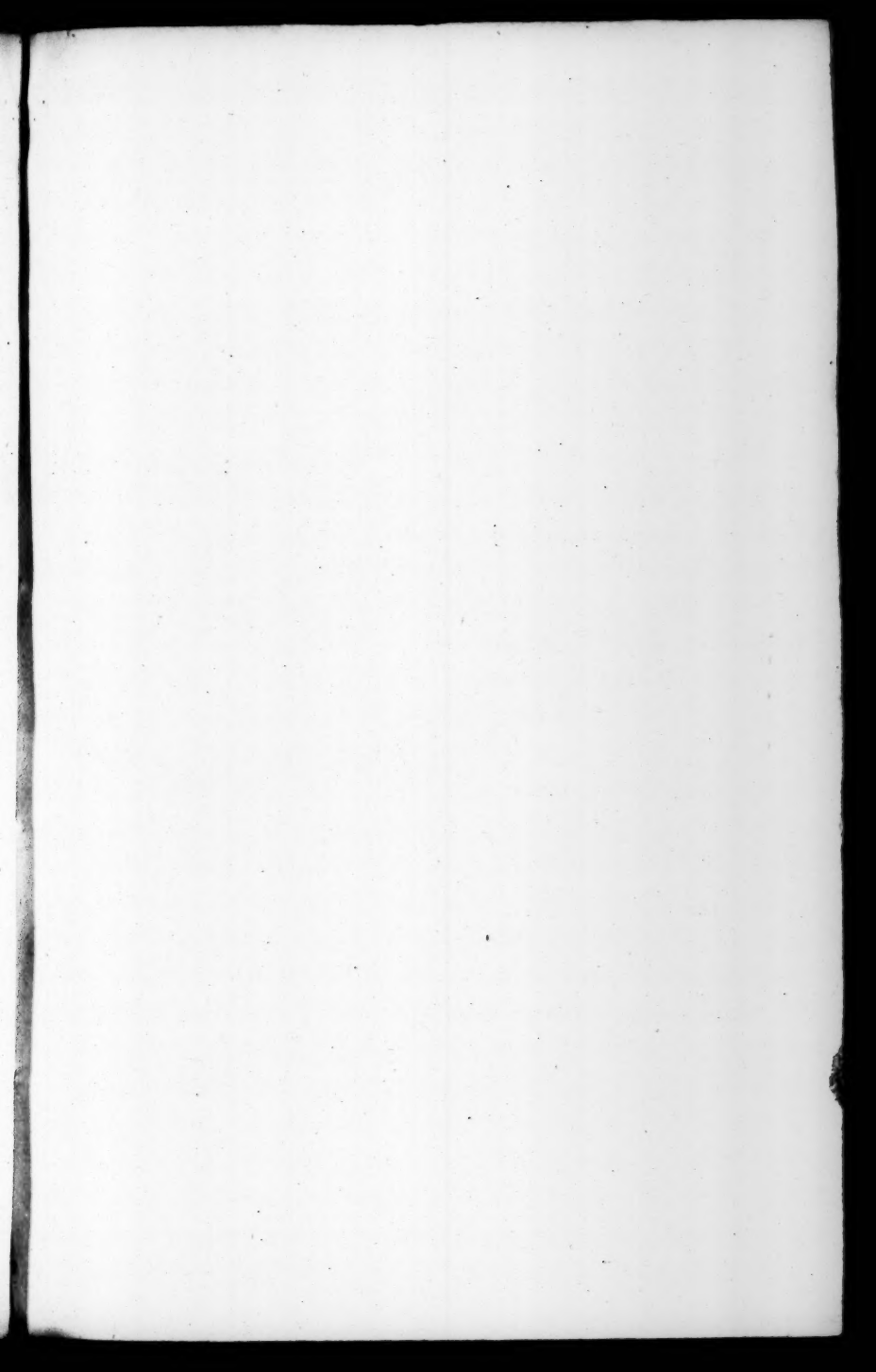
I N
FLORIOLOGIVM
P H R A S E Ω N.

à IOH. HUISO Amico suo aman-
tissimo congestum.

*Q*uicquid suaviloqui per amœna Rosaria Tulli,
Quicquid Virgilij floridus hortus habet,
Quicquid facundi violaria grata Terenti,
Quicquid Nasonis blandula prata ferant:
Ecce tibi sunt hîc Casia , Narcissus , amellum,
Thymbra , thymus , tilia , lilia , caltha , crocus:
Hîc sunt serpillum , & grave-olentia Centaurea,
Hîc quotquot flores dat Latiale solum.
Hinc potes (ut Nestor) distendere Nectare cellas
Dadaleas melleo, sedulus instar apîs.

THO. HAINE.
In Artibus Mr.

*Phrases elegantissimæ Linguae Latinae,
ex Cicerone, Cæsare, Livio, Terentio,
alijsq; Concinnis & politis Autho-
ribus selectæ.*

A. B.

A. B.

To Abhorre, or loath.

Nom.

Tantum illum vini fastidium
ceperat.

Gen.

M. Memmius fastidiosus litera-
rum latinarum. *Cic.*

Dat.

Religioni habere. *Cic. de claris :*

Pr. Religiose fugere :

Fastidium } ingerere.
Nauseam } alicui } parere.
                  } inducere.

Nauseam stomacho excitare.

Res illa mihi stomachum ciet.

Stomacho esse dicitur res ali-
qua.

Hige

Fluctuationes.

Rosiones.

Stomachi } luxiones.

Solutiones.

Defectus.

Accusa.

Fr. Fastidiosus aliqui lagere :

Repudiare.

Respuere.

Aliquem } Reicere.

Dedignari.

Auerfari.

Omnes illum aspernabantur,
atq; abhorrebant : Omnes vt im-
manem et perniciosam bestiam pe-
stemq; fugiebant. *Cic.*

Quod nemo bonus nec deniq;
cuius est qui modo se ciuem memi-
nerit, qui vos non oculis fugiat,
auribus respuat, animo asperne-
tur, recordatione deniq; consula-
tus vestri perhorrescat. *Cic.*

Alicuius societatem tanquam
malum auspiciū detestari.

Si nemo aspicit quin ingemif-
cat, nemo mentionem facit quin
excretur, si vitant fugiunt, audire
te nolunt; Cum viderint tanquam
auspiciū malum detestantur; Si
Cognati respuant; Tribules, aver-
santur, vicini metuunt affines eru-
bescunt. Si es odio populi Roma-
ni, Senatus, vniuersorumq; homi-
num, quid est, quamobrem prætu-
ram potius exoptes quam mor-
tem? *Cic.*

Nemo illum aditu, nemo con-
gressionē, nemo sermone dignum
iudicauit. *Cic. pro Clu :*

Quem nemo congressu, nemo
ad tu, nemo luce dignū putat. *C.*

Alicuius aspectum oculis fuge-
re, nomē auribus fastidire, memo-
riam animo execrari.

Abla.

Tantum enim mihi dolorē cru-
ciaturq; attulerunt errata ætatis
meæ vt non solum animus sed au-
res a commeratione abhorreant.

A

Ess

Esse languenti stomacho.

Alienissimo $\left\{ \begin{array}{l} \text{in aliquem.} \\ \text{ab aliquo} \\ \text{a re aliqua.} \end{array} \right.$

Alienissimum animum a re aliqua habere.

Quorum auris atque animus a nobis abhorret.

Non abhorret hæc oratio ab utilitate Auditorum.

Abhorret ab auribus vulgi.

Animo studio voluntate ab aliquo abhorre.

Pr. Non mediocriter abhorre.

Pr. A veritate longè abhorre.

Sed hæc erat spinosa quædam & exilis oratio longeque a nostris sensibus abhorrens. *Cic.*

Refugit animus atque reformidat dicere.

Alicuius familia- $\left\{ \begin{array}{l} \text{gaudere.} \\ \text{delectari.} \\ \text{capi.} \end{array} \right.$
ritate, congressu

See to hate.

Dat.

✕

Fastidium rei $\left\{ \begin{array}{l} \text{eximere.} \\ \text{aliquis alicui} \end{array} \right.$
aliquis alicui $\left\{ \begin{array}{l} \text{allevare.} \end{array} \right.$

Sistere stomachum.

Fastidium abigere.

Dat.

Passive.

Res illa stomachum mihi ciet.

Summo odio esse apud aliquem.

Res in fastidium adducta.

To Abide.

Abdere se rus vel domum. *Ter.*

Domi se tenere.

To Abolish a Law.
See Law.

To Abound, or flow.

Dat.

Cui res ad voluntatem fluunt.

Efflorescens & abundans eorum sylva.

In immensum mare descendi.

Luculenta rei ac orationis suppellex.

— Obruor exemplis quocunque animum converto.

See Rich.

To Abridge or shorten.

In angustum contrahere.

Ad certa capita $\left\{ \begin{array}{l} \text{reducere.} \\ \text{deducere.} \end{array} \right.$

Rationem & distributionem sub vno aspectu ponere.

See to speak briefly.

To Absolve.

Dat.

Immunitatem $\left\{ \begin{array}{l} \text{alicui conce-} \\ \text{dere.} \end{array} \right.$

Impunitatem $\left\{ \begin{array}{l} \text{dare.} \end{array} \right.$

Vindicias sibi ipsi dare.

Accus.

Liberum

Impunitum $\left\{ \begin{array}{l} \text{dimittere.} \end{array} \right.$

Indemnem

In integrum aliquem restituere.

Reum inno- $\left\{ \begin{array}{l} \text{pronuntiare.} \end{array} \right.$

centum $\left\{ \begin{array}{l} \text{declamare.} \end{array} \right.$

Ablat.

Se a severitate iudicum vindicare.

Sontes

Sontes a supplicio { vindicare.
eximere.
expedire.

Emedio supplicio { dimittere.
Ex media morte { eripere.
liberare.

Aliquem iudicio { liberare.
eximere.
expedire.
absoluere.
vindicare.

Aliquem { noxa.
crimine. absoluere.
depræuaricatione.
Sentētijs, Suffragijs, aliquem, à
pugna, à culpa eximere.

See to forgive.
See to set one free.

X
Cum homines negotia geren-
tes, Iniquissimis iudicijs irretires.

See to Condemne.

Accusat. Passivè.
Impunitatem assequi.

Vt damnati in integrum resti-
tuantur, vincti soluantur, exules re-
ducantur, res iudicatarum restituan-
tur. Cic. in Ver.

Pœnam euolare.
Ablat. Ex iudicio { euadere.
Ex crimine { elabi.

Ex iudicium seueritate euolare.
Adolescentes iudicio absoluti.
Ex suspitione omni liberati.
Cum emerferit etiam ex pecu-
latus iudicio.

Si ex his te laqueis exemeris.

Quis erit tam demens qui te
tot tantisque criminibus delap-
sum accersat? Cic.

To Abstaine.

Pr. Parcè continerèr sobrièque
viuere.

Modeste { viuere.
Frugi

Dat.

Temperate sibi in re aliqua.

Ablat.

Maledicto
Iurgijs & litibus { abstinere.
Iniuria
Cibo

Qui auro gazaque regia ma-
nus, oculos, animum cohibere pos-
sit.

Ab alienis mentes, oculos, ma-
nus abstinere. Cic.

Animum a consuetà libidine
continere.

A mulieribus se continere.
A vitijs declinare.

See to Fast.

See to restrain the effects.

Abfurd.

Absonum & absurdum.

Iam vero illud quam incredibi-
le quam absurdum, &c. Cic.

Dat. Rationi { Diffonum.
Disfientaneum.

Abla.

Quæ ordine & Ratione vacante

ea mentita & falsa plenaque erroris sunt. *Cic.*

Res falsa e mentita

Commentitia supposititia obreptitia.

Quæ a consuetudine communis sensus abhorrent.

To Abuse one in words.
See to Defame.

To Accept of.

Gen Equi boniq; accipere.

Boni consulere quod adest.

Accusat.

Voluntatem dantis emetiri.

Habes a patre munus magnum,

Sed perinde vt acceperis.

Ab'lat.

Esse animo æquo de re aliqua.

To Accompany.

Det.

Societatem esse alicui cum aliquo. Item Inter aliquos.

Socium sibi adiunxit neminem.

Quicum mihi magna intercessit familiaritas.

Cum illo magnus mihi vsus intercessit.

Iure sodalitis qui mihi iunctus erat. *Quid.*

Accusat.

Aggregare se ad Impreborum certum.

Ad alicuius simplicitatem se aggregare applicare.

Verum etiam aggregaret se ad familiaritatem ac vltima bonorum omnium.

Pr. In consuetudinem alicuius blandicijs se penitus immergere. *Cic.*

In societatem alicuius se conferre.

In familiaritatem alicuius venire.

Alicuius consortium sortiri.

Societatem Iceleris } habere.
cum aliquo } coire.

Pinna cum Squilla quasi societatem inquit comparandi cibi. *Cic. de nat.*

Non bene cum socijs regna venusque manent.

In omnia familiaritatis officia descendere.

Societatem cum aliquo constare.

See to Acquaint him with.
See Familiar.

To call to Account.

Ad ratione & calculos } vocare.
Ad computationem }

Ad calculos aliquem } reuocare.
} reducere.

Rationem ab aliquo exigere reperiscere.

To cast Account.

Supputemus rationem.

Supputare quid articulis.

See Putare rationem cum aliquo.

Hinc perputatae rationes.

Cum

Cum aliquo } rationes con-
Inter se } ferre deputare.
Hinc supputatio subductio.
Digitis rationem computare.
Perpurata est ratio.
Rationem summa quadrat.
The Account is giuen.

To giue account.

Pr. Rationem } recte } subducere
                  } scite } reddere.
Refferre aliquid in rationem.
Exhibere } rationes.
Deponere }
Rationes } subducere.
Ratiunculam } subiicere.
Sumptuum rationem }
Reducere in rationem.
Ratio } accepti & impensi.
Tabula }
Leuis ratiuncula.
Rationem sumptuum } referre.
Impensam }
A rationibus } An Auditor.
A calculis }
Expensi impensique rationem
describere.
Ratio de integro in eunda est
mihī.
Reliquum est: The rest in the
foote of the accounts.
Item rationis summa excur-
rit: The totall summe.

Memadeno other Account
but that.

Nihil non doli ac perfidia sub-
esse suspicamur.

Mercurius, &c. quem *Ægyptii*
nefas habuerunt nominare.

Aliquid in loco beneficij } ponere
  } deferre.
Spes ipsum obtentabat, &c.

To be Accounted proud, &c.

Arrogantiæ crimen subire.
Opinione arrogantia laborare.
Harum ciuitatum } ceperunt.
quæ maximam vir- } habebant.
tutis opinionem }
Quorum de iustitia magna ef-
fet opinio multitudinis. *Ces.*

To make Account or light Ac- count of. See to Esteeme.

To Acquaint himselfe with one.

Pr. Penitus se in alicuius fami-
liaritatem dedere.

See to Accompany.
See Familiar.

To leade one into an Action.

Quem antea subornassent.
His similibusque pollicitationi-
bus & blanditijs illorum animos
inlecauit & inflexit vt, &c.

Sectio Persuade.
Sectio Peruert.

To Accuse or sue.

Genit. Reus capitis.
Capitis aliquem accedere, po-
stulare.

Furti aliquē
homicidij
rei capitalis

arguere deferre.
accusare notare,
insimulare.
alligare.
agere.

Iniuriarum aliquem agere, po-
stulare.

Epith.

Accusator

Conuitiator

acerbus.
vehemens.
gravis.
maledicus.

Crimen nouum inauditum in-
usitatum.

Dat. Vitio & culpæ dare. *Cic.*

Vitio aliquid alicui

dare.
vertere.

Crimini dare alicui quod, &c.

Crimen alicui

apparare.
imponere.

Litem alicui

inferre.
intendere.

Proditionis crimen alicui in-
tentare.

Dicam alicui

scribere.
impingere. *Ter.*

Periculum fortunarum omni-
um ac mortis alicui iniicere.

Periculum iu-
dicij alicui

intendere.
denunciare.

Calumniam alicui

impingere.
affingere.

Crimē alicui

obijcere
intēdere intētare.

inferre.
impingere.

ingerere. *Sen.*

Suffragijs iudicij aliquem dare.

Sentētij iudiciū aliquē obijcere.

Huius mihi culpæ notam in-
iungere.

Fraudi alicui tribuere.

Dare aliquid alicui crimini.

Legem innocentia sibi ipsi in-
dicunt qui ab altero rationem vi-
tæ exposcent. *Cic. de Or.*

Accusat.

Nomen alicuius deferre.

Pr. Asperè

Acerbè grauiter

Accommodissimè

Liberius acrius

Verè, falsò

Vehementèr

Leuitèr

aliquē accusare

Alterum reum

agere,
peragere,
facere.
citare.

Cic. de Ora.

Alterum in reos

referre.
reponere.

Aliquem in crimin vocare.

Aliquid in crimen vocare: cri-
mini dare.

In iudiciū ca-
pitis aliquem.

accersere.
vocare, deferre.
Arcessere.

In discrimen capi-
tis aliquem

inducere.
reducere.

Omnia criminationis tela in.

Reum conijcere atque desi-
gere.

Actionem in aliquem consti-
tuere.

Accusationem in aliquem con-
flare.

Hi in quos crimen intende-
batur.

Litem

Litem capitis in aliquem. { inferre.
intendere.
conferre.
conducere.

Crimen in aliquem { congerere.
inclinare.
impingere.
intendere.
afferre.

Vitæ rationē ab aliquo reposcere.

Falso aliquid in aliquem conferre.

Falsum crimen quasi venenatum telum iacere. *Cic.*

In aliquem vitium { torquere.
transferre.

Crimen à se in alium transferre.

Si quæ in illum lis capitis illata est non admittunt. *Cic. pro Do.*

In vitam alicuius inquirere.

Ad accusandum descendere.

Ablat.

Iudicio { accersere.

Iudicio capitis { arcescere.

Crimine aliquo in periculum capitis aliquem accersere. *Cic.*

Iudicio persequi.

Alterū { iudicijs iniquissimis
irretire.

legis laqueis cōstringere

Legibus & iudiciali iure aliquem persequi.

Molestissimis litibus aliquem inuoluere.

Cum homines negotia gerentes iniquissimis iudicijs irretires

Maiestatis crimen in iudicijs iactare, commemorare in Senatu, agitare in concionibus. *Cic.*

Pro tribunali aliquē { adducere.
sistere.

Oborto collo aliquem in ius { trahere.
rapere.

Alterū { iudicio circumuenire.
per sycophantiam circumuenire.
In iudicium deferre.

Accusat.

✕

Crimen obiectum { repellere.
diluere.

Calumniam obtruit & condit.

Quare locus iste ne multis quidem perasanguis nos attingit.

Ablat.

Aliquem culpā { liberare.
expedire.
exoluere.

à culpa { aliquem eximere.

Passivè.

Clodius ex incesto stupro emissus.

Ex crimine elabi.

A culpa remotus.

See to Excuse.

Passivè To be Accused

Dat.

Cum dos sit nullum vitium vitio vertitur.

Accusat.

Bis Iudicis ad subsellia tractus in extrema fortunâ stetit.

In ius { vocari.

In iudicium { Quum obrem.

Quamobrem venire in suspi-
cionem Cæsaris possit.

Ablat.

Iudicio obligari, obstringi.

Quod tum magis inuidioso cri-
mine quam vero accersitur

In iudicio ab aliquo exagitari.

Grauib. criminibus } teneri. *Cic.*
                                  } onerari.

Criminibus } obrui. *Quintil.*
& testibus } opprimi.

Accustomed.

Nom. Ut mos est.

Vt fit.

Ut plerunque fit.

Mos { obrinuit.
          { inualuit.
          { inoleuit.
          { inueterauit.

Ita fuit consuetudo.

Serpiť } hæc consuetudo.
Irrepiť }

Ne æstus nos consuetudinis ab-
sorbeat.

Grauioribus verbis quam tua
consuetudo ferebat.

Gen.

Non est meæ consuetudinis, &c.

Cum Senatus (vt) erat mo-
ris, &c. *Plutarch.*

Tum ille negauit moris esse
Græcorum vt, &c.

Dat.

Omnibus istud naturâ tribu-
tum.

Alicui rei se adsu facere.

Consuetudo diuturnum cal-
lum obdixit stomacho meo, *Cic.*

Laboribus } assuetus.
                  } assuefactus.

Accusat. Ab re in morem.

In consuetudinem } venire.
                              } exiit.

In morem vulgi: According to
the custome of the Commons.

In morem } perducere.
                  } inducere.

Ac morem inducere, To raise a
custome.

Ablat. More maiorum fit.

Communi more receptum est.

In more positum est.

Est hoc in more positum insti-
tutoque maiorum, &c.

Ita a natura instituti sumus.

In communi & vulgar homi-
num consuetudine est. *Cic. pro Mil.*

Ita natura comparatum est.

Cum visu aut naturâ ita sit com-
paratum, vt, &c.

Cum in more & consuetudine
positum sit omnibus Imperatori-
bus.

In laboribus } versatus.
                      } exercitatus.

Desuefactus.

Resides & desuetudine tar-
di. *Ouid.*

Gen.

Insolitus rerum bellicarum.

Dat.

Insuetus moribus Romanis.

Homines insueti bello, *Cic.*

Accusat.

Indesuetudinem } venire.
                          } labi.
                          } delabi.

In desuetudinem rei alicuius
venire.   Studiis

Studiis militaribus apud Iuven-
torem obsoletis. *Cic.*

Ablat.

Consuetudo maiorum de curri-
culo d. flexit.

De more dec. d. re. *Cic. de Or.*

To Acknowledge.

Pr. Libent. r

Fac D.

Libere

Apertè atque

ingenue

} agnoscere.

} fateri.

} confiteri.

See to Confesse.

To Acquaint; See to certifie.

Acquainted.

See a friend. F.

To Adde.

Dat. Talaria pedibus affingere.

Verba afferre orationi ut ple-
nior sit. *Cic. de Ora*

Auris sunt ut am eloquentie
tanquam ancillulam ad unxi.

De meo nihil his noui apposui.

Accessionem

Cumulum

Incrementum

} afferre.

Accusat.

Timothius ad laudem belli et
doctrinæ & ingenij gloriam adre-
cit. *Cic. de Off.*

Cum ad cæteras summas utilita-
tes hæc quoque opportunitas ad-
iungeretur. *Cic. pro Pomp.*

Itaque ad hanc elegantiam ver-
borum ad ungit illa orator. a adui-
menta. *Cic. de Cla.*

Ad hoc accedit quod &c.

Se Artexo. subrexo, anecto,
subnecto, subiungo, refero.

Addictus.

Dat.

Alicui deuotus admodum & ad-
dictus.

Obstrictus alicui deuotusque.

Hunc addictum deditumque ob-
strictum vobis habetis.

See to Apply.

See to Apply his Learning. L.

See to bear one good will.

To Admire.

Pr. Admodum

Magnopere

Maxime

Vehementer

} aliquid mirari.

Nom. à re.

Cepit me admiratio viri. *Liu.*

Magna me tenet admiratio.

Ingens me admiratio

} incescit.

} inuasit.

Risus populi atque admiratio
facta est.

Accusat.

Omnium oculi in te sunt in-
tenti.

Sic existimare debes omnium
oculos in te esse coniectos.

Et illud intelligo (Quirites)
omnium ora in me conuersa esse.

Aliquid adspicere admirari stu-
pescere. *Cic. de Ora.*

Aliquam colere suspicere & ad-
mirari.

Pompeium omnes sicut ali-
quem de celo delapsum intuen-
tur. *Cic.*

Habere

Habere admirationem dicitur
res aliqua. *Cic.*

Ablat.

Admiratiōe quadam afficiuntur
qui anteire ceteros virtute putantur
Cic. de Offic.

Maxima cum admiratione aliquem
susplicere.

Summo loco habere.

See to Esteeme.
See to Honor.

To put in Admiration.
See to make one meruaile.

To Admonish or warne.

Gen.

Aliquem alicuius rei commonefacere.

Pr. Prudentr

Sapienter

Variè breuitèr

Identidèr

Amicè amicissimè

Acritèr, acris

Libere, liberius

Accuratissimè

Præclarè

Etià atq; etià

Præclarè

Rectissimè

Comodissimè

comonefacere.
commonere.
admonere.
aliquem.

præcipere alicui.

Accusat.

Monere atque hortari aliquem.

Equid m non deero, monebo,
prædicabo, denunciabo & testabor
semper deos & homines quid sentiam.
Cic. de Ant.

Si te vnum illud monuerimus.
Cic. ad Her.

Vellere alicui aurem.

To take Admonition or warning.

Admonitionibus alicuius

parere
auscultare.
assentiri

Harè: in visceribus tua monito.

See to Counsell.

See to Exhort.

See to put in Remembrance.

To Adopt.

Accusat.

Aliquem sibi hæredè adoptare.

Aliquem hæredè

nom nare.
constituere.
designare.

In hæreditatem aliquem admittere.

In hæreditatis societatem aliquem

admittere.
assumere.

To Adventure.

See to put himselfe into danger. D.

Non est sapius in vno homine
Summa salus periclitanda reip.

Aleam iacere de, &c.

Vela dedit ventis.

To suffer Adversity.

See miserable.

To Aduertise one of, &c.

See to certifie.

To be well Advised.

Summæ rei prospicere.

See

**See to Beware.
See Carefull.**

Adversary.

Aduersarius nimis grauis, acer
vehemens.

Aduersario te vtimur acerbis &
infecto.

Item infecto & infecto.

Ita a me voluntate alienus es.

Sin ille a me est alienior.

Irruis in nos quo potes impetu.

Oppugnas nos quam potes acer-
rimè & grauissimè.

**To play the Adulterer,
or to commit Adultery.**

Dat. Veneri indulgere.

Scortationibus, lustris, indul-
gere.

Impuro adulterio se dedere.

Catul.

Accusat. Machum agere.

Lenocinium } exercere.
rem veneream }

Alterius thorum } polluere.

Thalamos } maculare.

Cubile temerare.

Alienum arare fundum.

1 Ausus vetitos attentare hy-
menæos.

Fallere iura thori.

Sociale foedus } rumpere.
Iugale foedus } lādere.
                              } soluere.

Sumere furtiuo gaudia læta thoro.

Item furtiuo complexus.

Cum vxore aliena rem habere.

Cum sorore stuprum facere.

Ablat.

Pr. Noctem conterere in stupris.

Libere cum scortis volutari.

In adulterio deprehendi.

Castius.

Dat.

Debitū coniugale vxori } soluere.

Dobitam beneuolen- } reddere.
tiam vxori. } præstare

Liberis procreandis operam dare.

Accusat.

Vxorē } propriam cognoscere.
          } alienam complecti.

Notitiam fæminæ habere *cas.*

In alterius cubile inire.

In alterius complexus venire.

Simulatquē consuetudinem ha-
bere cum mulieribus caput amo-
resurrectio.

Ablat.

Rebus venereis uti, frui volup-
tate venerea.

Quin ita paret sese abs te vt
blanditijs suis quam minimo pre-
tio suam voluptatem expleas.

An Adulteresse.

Meretricius mos.

Dat. Meretricij amores.

Alterius marito se subijcere.

Viris se prostituere.

Dare se cui libet.

Corpus } vulgare prouulgare
suū omnibus } deuulgare.
                              } subijcere.

Corpus palim ad omnes libidi-
nes diuulgare.

Omnibus sui copiam facere.

Mulier } prostituta pudicitia.
          } prostituti pudoris.

Ni vellent impurissi, hominum
libidini esse expositæ.

Accusat.

Pudicitiam in propatulo habere.

Lenocinio se prostituere.

(Abb'at.)

Si qua mulier sit vita institute-
que meretricio.

Mulier meretriciâ disciplinâ.

Vulgato cor-
pore
prostituto
corpore

quæstû facere
stipendia fa-
cere.

Exturpi viuere quæstu:

Hinc meretricius quæstus.

Meretricia disciplina.

See to Commit to hope dome.

*To Affect or Delight the hearer:
or to move the affections.*

Dat.

Animum Auditorum sibi conciliare.

Accus.

Animos Auditorum commouere.

Auditorem be-
ne uolum

Facere.
Efficere.
Reddere.

Forum mentes qui audiant in-
flammaré aut inflammatos restin-
guere.

Orationem ad sensus animorum
ad mouere.

Animum alicuius huc illuc rapere.

Penetrare.

Tu mihi non solum incendere
iudices sed ipse ardere videris. *Cic.*

Incitare misericordiam populi.

Vt eos qui audiunt quocunque
incubuerit possit impellere.

Eos qui audiunt permulcere at-
que allicere.

Orator dicendo peragrat per a-
nimos hominum.

Sed ita peragrat per animos
hominum ita sensus mentesque
pertractat.

Quomodo cum eorum facta com-
memorantur animos nostros affi-
ciunt, expectatione suspendunt
pascunt gaudio, metu macerant?

Vt illi non infundere in aures
suas orationem, sed in animo vi-
deantur inscribere. *Cice.*

Aculeos quosdam in Audien-
tium animis relinquere:

Igniculos in animo excitare.

Mentes adstantium verborum
orationis, grauitate, delinire, per-
mulcere.

*See to Delight one.
See to get good will.*

X

*To restrain the affections
See to repress.*

To affirm or Auer.

Pr.

Facile

Valde

Verè & ex animo

Procerto

Fortissimè

affirmare.

Item, Adeo

Item Ad eò perfractè

A deò asseueranter

Indubitanter

Confidenter

Constantèr

Valdè asseueratè

Valdè asseueranter

loquutus est

Nimium dictatoriè & prorsus arroganter ista pronunciat.

Illud tamen statuunt & mordicus defendunt.

Facilè

Leuitèr

Libentèr

agnoscere:

Ingenue profiteri.

Palam se aduersarium profiteri:

Ablat.

Sine vlla circuitione

affirmare.

& negare.

Omni asseveratione aliquid aliquid affirmare:

Iureiurando affirmare, conceptissimis vel bis affirmare.

Ego nego, ille instat factum. *Ter.*

Formule quædam.

Crede mihi, &c.

Hoc tibi confirmo.

Deos testor immortales.

Non est quod dubites.

Non dubium est quin: &c.

Procul dubio.

Ne valeam, &c.

To Afflict.

Seeto beate

Seeto Greues

Seeto vere.

Alozetid.

Supra positum.

Cuius antea mentionem fecimus.

Quem modò posuimus.

Ad eam constantiam quam iamdudum tracto.

Against his will.

Inuitus Ingratus.

Pr. Item.

Ingratis.

Grauatè.

Grauatim.

To Agree together.

Pr. Aprè mirificè

Necessariè

præclare

Optimè vndiquè

Mirificè

Valdè

Vehementer

coherere.

conuenire

de &c. congruere.

consentire.

Inter se coniunctissimè viuere.

Nem.

Inter quos voluntatum studiorum & sententiarum summa fuit consensio.

Mutua beneuolentia inter illos orta.

Mutua anigiorum in amore consensio.

Animorum quædam & voluntatum similitudo.

Nostri enim sensus vt in pace sic in bello congruebant.

Cuius de laudibus omnium est fama consentiens.

Genit. Eiusdem esse sententiæ & opinionis

opinionis.

Dat. Rei alicui conforme.

Scilicet inter se conuenit vris.

Conuenit fratribus inter se: *Cic.*

Hæc mihi tecum non conueniunt.

Huic sententiæ } assentitur.
                          } ad stipulatur.
                          } Acquiescit.

Rei alicui } congruere.
                  } competere.

Alicui } ad stipulari.
          } suffragari.
          } non refragari.
          } adhaerere subscribere.

Alicuius sententiæ } addeſſe cal-
                              } culum.
                              } accedere.

Homo præterea festiuis ut ei cum Curio cōſeſſore eodem & coluſore facillimè poſſit conuenire.

Cic.

Accuſ. Dextras ſocietatis alicui dare. *Gal. 2. 9.*

Vnum idemque ſentimus omnes. Idem velle atque idem nolle.

In alterius ſententiā } concurrere.
                              } tranſire.
                              } deuenire.

They all agree in this.

In hanc vnam ſententiā } concurrunt.
                                  } deueniunt.

Ut iam omnes in eandem pedibus irent ſententiā. *Daneus.*

Hinc pedarij. *Cic.*

Item eſt in hanc ſententiā.

Diſceditur in hanc ſententiā.

Hæc res me facile in tranſſen-

tentiā adducit, Inter ſe quàm amicè conſentire.

In ſummam huius negotij omnes conſpiciunt.

Ablat.

Ad alterius ſententiā ſuam aggregare.

De amicitia omnes vno ore conſentiant.

ſenſibus congruere, coniungi.

Singulari concordia coniungi.

In maxima conſenſione incredibileque concordia.

A cuius ſententiā } abhorret.
                          } diſcrepat.

Senatus a parte noſtrā eſt.

Qui cōiunctiſſimus fuiſti mecum & ſententiā & voluntate.

De provincijs incubuiſſe cum Senatu Pompeius videtur.

Omnes vno ore, vna mente & voce conſentiant.

See to take ones part.

To agree to the one or the other.

Ad alterutram conditionem deſcendere. X

See to Diſagree.

To Aide or aſſiſt:
See to help.

To Alienat ones mind.

De ſententiā aliquem detrudere.

Agere aliquos diuerſos.

See to Pervert.*Passive.*

Pr. Facile abalienari.
A pristina mente abduci.
Diuersum distrahi:

To Allow or Approve of.
See to like of: L.

To Give Alms.*Dat.*

Sua pauperibus } elargiri.
                              } erogare.

Egentibus } succurrere.
                      } non deesse.

Alimenta } præbere.
Cibaria } alicui } ministrare.
                      } suppeditare.

De re sua indigentibus impar-
tiri.

De suis bonis Egenis communi-
care.

Afflictis fidem & dextram por-
rigere.

Accus. Inopes reficere & susten-
tare.

Regia deiectos res releuasse se-
nes.

Præstare elemosinam coram
hominibus.

Ex suis angustiis alterius susten-
tare tenuitatem. *Cic. Ep.*

Munificas in pauperes manus
tendere.

See to help:
See to shew mercy.

To Allure:
See to entice.

Ambassage.

Craſſus tres Legatos decernit.
Legationem apud } obire.
aliquem } agere.

Ambitious.*Epith.*

Ambitio } popularis: nimia.
                      } turpis: pernicioſa.
                      } miſerrima.
                      } impatiens demens.

Miſerrima omnino eſt ambitio
honorumque contentio.

Populares honores.

Dat. Honoribus inferuire. *Cic.*

Gloriæ inhiare. *Cic.*

Vacare populari curæ aut gloriæ.

Cupiditas honoris quàm dūa
eſt domina? quàm vehemens?

Accus.

Populares honores } ſectari.
                                      } aucupari.

Item honores } ambire.
                              } appetere.
                              } immoderate
                              } affectare.

Serò didicit quanti ſit periculi
in regiam familiam nuptijs inferi
& ſpem fouere ambitioſam.

Præſertim cum ij honores ad
nimiam ambitionem incubuerint.
Cic. Qu. Fr.

Omni conatu contentione, ad
eximium dignitatis ſplendorem
eniti, ad imperij celtitudinem
eniti.

Ablat. Ambitione præceps.

Qui antequam ad diſcendum
ingreſſi ſumus obuiamur ambitio-
ne & ſuoco. *Cic.*

Non

Non puto existimare te ambitio-
ne labi.

Ambitione } laborare.
Honoris cupiditate }

Gloriæ cupi- } rapi duci.
ditate } teneri.
                  } illici.
                  } frangi.

Qui populari nititur aurâ do-
mum in luto extruere. *Matth.*

In illo nititur nostra ambitio.
Pr. Ambitiose palam atque vhe-
menter de honore contendere.

De imperio } digladiari decertare
de dignitate } contendere.

Honore dignitate gloria nihil
prius, potius, antiquius ducere.

See vaineglories.

To lye in Ambush.

Dati.

Insidias alicui } parare.
                          } struere.
                          } tendere.
                          } moliri.

Abi.

Insidijs & arte circumdare.
Esse in insidijs.

See to seeke ones
Destruction.

To Amend.

Gen. Vitæ transactæ penitere.
Peccatorum penitentiam agere.
Peccati faeces diluere.

Pudoris labem } eluere.
Vitæ sordes }

Accus. Scelus expiare.
Veterem hominem exuere.

Peccata } redimere.
admissum }

Transactæ vitæ crimina condo-
lere.

Diligentiâ rem sarcire.

Edite ergo vitæ melioris Indices
fructus.

Ad meliorem } reuerti.
frugem } se accommodare.

Ad meliorem } reuocare.
mentem se } accommodare.

Ad sanio ē mentem } redire.
                                  } adigi.
                                  } redigi.

Emersisse aliquandō & se ad vi-
gem bonam (vt dicitur) recepis-
se. *Cic. pro Cæcina.*

Subit me penitentia.

Ablat. Ex fastissimis vitiolorum lacunis
emergere.

A vitijs se abducere : continere.

Penitentia } duci.
                  } frangi.

Neue non respiscere viderentur.

See to repent.

See to make a mendes. M.

It ougl't fall amisse
Or other wise then well.
Si quid humanitas acciderit.

See, not without cause
See, necessary.

To Amplify.

Pr. Latinè & copiosius dicere
Argumenta suis premere.
In longum sermonem vocare.
In longitudinem aliquid diffin-
dere.

Argumenta } agere.
pluribus } persequi.
                  } exaggerare.

Ablat.

In re aliqua } insistere.
                      } immorari.

Quam plurimis argumentis do-
cere.

See Briefly. ✕
Secto speak at large.

To be Angry.

Animus exulceratus.

Iniuria tua perexigua est sed
stomachi perturbatio acerrima.

Furor alicuius effrenatus ac
præceps.

Dat.

Pr. Admodum }
Furentèr }
Occultè } irasci alicui.
Non temere }
Meritò }

Iustis }
Levitèr } succedere alicui.
Planè }

Laxas iræ permittere habenas.

Acridus in calefcere.

Iracundè rabioseque quidquam
facere.

Nimis iracundè hoc quidem &
valde intemperantèr mihi animus

ardet & cumulatur irâ.

Accus.

Fur illum invasit.

Irâ secum animo coquere.

Plumbeas iras gerere. *Plaut.*

Iram in aliquem effundere.

Iram acerbiorè intimo odio &
corde concipere.

Verba plena stomachi in ali-
quem effundere.

Pueri inter se quàm pro leuibus
noxis iras gerunt.

Ne in stomachum erumpant cum
sint tibi irati. *Sic. ad. Att.*

See frontem fecit tot frontem.

Inter æstus iracundiæ fluctuare.
Macrobius.

In iras } ardescere.
              } exardere.

Ad iram } proclivis.
              } propensus.
              } tardus.

✕

Ablat.

Ira } exardere.
      } exæstare. } inflamari.
      } exardescere. } feruere.
      } excandescere.
      } commoveri.

Ira vehementi furere.

Mens exæstuat ira.

Iracundia } intumescere.
              } efferrî.

Quodam quasi æstu efferve-
cere.

Flagranti percitus ira.

Sævit animis ignobile vulgus.

Est animo in me offenso.

Qui irritabili est ingenio.

Esse in æstu & irritato animo in
B aliquem

aliquem.

Magnoque irarum fluctuat æstu.

Æstu iræ excandescere.

Cumulatur cor, eius ira.

Ira } Concitus.
 } Spercitus.
 } commotus.
 } fervidus. feruescēs.

Homines sapientes turpitudine
 non casu delicto suo non aliorum
 iniuria commoueri debent.

Præ stomacho hoc feci.

See to be offended.

Dat.

X

Dare locum iræ. *Rom. 12. 19.*

Iræ alicui permulgere.

Iræ modum ponere.

Nom.

Quorum ira pau- } deferbescere.
 latim capit } refrigerari.
 } elanguescere.
 } deflagrare.

Quamquàm iuris in me parum
 habet ira.

Nulla pars iracundiæ in me re-
 sidet.

Feruor animi } confedisse.

dicitur } resedisse.

Accus.

Iracundiam } dimittere.
 } remittere.
 } continere.
 } sedare.
 } cohibere.

Irâ } deponere. } refrenare.
 } reprimere. } compescere.
 } suppressere. } missâ facere.
 } vincere. } componere.

Aliquid iræ quotidie remittere.

Quamobrem collige placaque
 animum aliquandò istum tuum &
 mitiga.

Magnitudinem animi tui ne re-
 flectas cuiusquam iniuriâ.

Animum dimittere.

Aliquem placatum reddere.

See to Pacify.

To make one Angry or to
 prouoke to anger.

Dat.

Bilem

Stomachū

} concitare.
 } mouere.
 } commouere.
 } conciere.

Inuidiam sibi cumulare.

Alicui faces } damouere.

& fomenta } subijcere.

Alicuē sibi } iratum.
 } infensum. } reddere.
 } infestum.

Ignem alicui subiicere.

Accus. Alicuius furorem acuer.

Quæ res Marium contra Metel-
 lum vehementer accenderat.

Intenditque animum dictis at-
 que aggerit iras. *Virgil.*

Ego te commotum reddam. *Ter.*

Nisi deum suum scelero aliquo
 infestum reddiderint.

Animum ali- } vulnerare.
 cuius } incendere.
 } accendere.
 } exulcerare.
 } exacerbare.
 } exasperare.

Ad iram

Ad iram aliquem } pellicere.
concitare.
instigare.

To Animate or
encouradge.

Dat.

Faces alicui } addere.
subdere.

Animum alicui addere. Dare.

Calcar addere currenti.

Stimulos alicui } admouere.
adhibere.
subdere.

Spiritum alicui afferre.

Spem minime dubiam alicui af-
ferre.

Animos } alicui adiacere.

Vires

Afferit mihi alacritatem sum-
mam reip. defendenda. Cic.

Iuno vires animumque ministrat.

Vt ili maiores animos faceret.

Egregia animi alacritas.

Ardorem

Alacritatem } alicui iniicere.

Metum & dissidentium alicui
adimere.

Ingenio stimulos subdere fama
solet. Ouid.

Alicui in pectore stimulos con-
dere. Ouid.

Romanis auxit animum, et tur-
bavit volscos, vtpote capta virbe
cui ad ferendam opem venerunt.
Liv.

• Alacriores illis ad studia dicen-
di faces subdidit.

Accus.

His similibusque verbis animos
illorum erexit, exacuit, excitauit,
inflammavit.

Quæ cura exuscitat etiam ani-
mos & maiores ad rem gerendam
facit.

Alacriorem aliquem reddere
efficere.

Sihue sit remissum multos ala-
criores ad maleficia futuros. Cic.
ad Her.

Languentem animum erigere.

Ad spem meliorem inducere.

Me ad molioris sortis aleam mo-
vent & hortantur.

In antiquam vir- } excitare.
tutem } reuocare.

Mentes in prælia accendere.

Sil. Ital.

Ardorem mentibus accendere.

Nunc prec nunc dictis virtutem
accendere.

Varijs excitare vocibus socios.

Cantibus animos } pellere.
incitare.

Add Thereto.

Equo calcar admouere.

Calcraia } equo adhibere.

Stimulos

Equum } Stimulis accendere
calcaribus concitare

Liv.

See to Erhoit.

Passive.

Venit in præcordia virtus.

B 2

Ingentes

Ingentes animos angusto corpore versant.

To Answer.

Dat.

Pr. Graviter asperè.

Argutè acutè.

Benignè humanissimè.

Tristitius, audacter.

Grauatè,

Non grauatè

Fidentius paulò.

Plenius & vberius

Suppliciter demissèq;

alicui
respon-
dere.

Responsum alicui reddere. *Tacit.*

Maledictis respondere. *Ter.*

Cui ille subiecit.

Item, Cui ille.

Amori siue in amore responde-
re alicui.

Oratione alicuius subservire.

In omnibus tuis rebus meis op-
tatis fortuna respondit.

At ego tibi refero si, &c.

Ecce Os alicui occludere.

By answering to shut
ones mouth.

Accus.

De quo, &c. responsum nullum
dedisti. *Cic. in ver.*

Ad interrogata respondere.

Haud quāquam ad spem euentus
respondet.

Passive.

Quod autem a nobis refertur.
Responsum ab aliquo refertur: *Cic. de Or.*

A me queque id responsum tu-
listi.

To Answer an Argument.

Pr. Argutè acutèque respondere.

Accus.

Hunc nodum nullo negotio
dissoluemus.

Argumentorum nervos eludere.

Alicuius argu-
menta

infimare.
subvertere.
efutare.
refellere.

See to Refell.

To reckon from antiquity.

Ex omni in seculo um memoria
ab antiquis temporibus rem de-
ducere.

Plus roboris habet propter ve-
testatem.

So Appeal unto.

Ad Cæsarem compellare:

Ad Senatum causam referre.

To Appear to one.

Exibere se alicui.

It appeareth.

See manifest.

To Apply.

Nom.

In re verè simili diuersa tamen
ratione excubuerunt omnes cogi-
tationes meæ, omnes curæ, omne
studium. *Alph.*

Omnè

Omne curriculum industriæ nostræ in foro, in curia, in amicorum periculis propulsandis elaboratum est: *Cic. in Antonium.*

Eo curæ cogitationesque meæ potissimum referentur.

Dat.

Accuratius huic rei studere atque inferuire instituerunt. *Cæs.*

Aliquid temporis alicui rei impetire.

See to pass the time.

Sapientiæ in vigilare

Aubus & canibus additus. *Hor.*

Intentus venationi

Illi se prædæ accingunt: *Virg.*

Rei alicui { incumbere.
                  { insudare.

Rei alicui animū { adhibere.
                          { adicere.
                          { incumbere.

Pueritiā suā omni intemperantiæ addicere. *Cic. ad Her.*

Rei { Nauticæ { studere.
      { Pecuniariæ { operam dare.
      { militari { nauare.

Reipublicæ studium nauare, & eas artes colere quibus patriæ maximis in rebus vsui esse possunt. *Orosius.*

Toto animo se dedere alicui rei.

Agris colendis se tradere.

Nihil mihi prius, nihil antiquius.

deconsat.

Diligentiam adhibere.

Accuratissime aliquid persequi.

Etenim nisi in disquirendo scientiam, & in prouidendo consilium, & in aggrediendo fortitu-

dinem, & in agendo industriam, & in conficiendo celeritatem adhibuisses, nunquam profecto, &c.

Omnem curam in re aliqua ponere.

Id nunc operam do, &c. *Ter.*

Quem ut exturbarent omnem mouere lapidem. *Cambd.*

Vtrumque dignum ubi neruulos ingenii tui contendas. *Man.*

Omnes neruos ætatis industriæque suæ in re aliqua contendere. Vires omnes in aliqua re exercere.

In reip. salute suas curas configere. *Cic.*

Nihil intentatum relinquere priusquam concordia inter illos restauretur.

Ut omnes vigilias curas cogitationesque in reip. salute deligerent. *Cic. in Ant.*

In quo, &c. animi atque ingenii mei vires omnes profudi. *Cic. Tusc.*

Et in prædiis colendis operæ plurimum studiique consumpsit.

Ut industriam suam in exercitandis causis exerceant.

Omnes curas cogitationes vigilias in reip. salute deligere.

Omnem conatum in aliquo studium conferre. *Cic. Ep.*

In aliquem rem omnes curas & cogitationes conferre.

Aciem mentis in aliquam rem intendere.

Deligere & intendere animum in rem aliquam. *Cic. in ver.*

Te horro ut in reip. omni cogitatione curaque incumbas. *Cic. Ep.*

Linguæ puritatem, in quam pri-

mum toto pectore incumbere debeant negligunt.

Pr. Alacriter in illud bellum incubuere.

Amabò incumbe in eam rem vt, &c. *Man.*

Vt omni impetu in iustitiæ studium incumbat. *Ofor.*

Qui suas omnes cogitationes abiecerunt in rem tam humilem tanque contemptam.

Totus & mente & animo in bellum treuitorum insistit. *Cæs.*

Insistere mente & animo in rem aliquam.

Inclinare animum ad rem aliquam. *Cic.*

Pr. Acrius animos ad religionem aduertere. *Lucret.*

Studium ad aliquod adhibere.

Ad aliquod opus, &c. se accingere.

Ad amicitiam alterius se aggere. *Cic.*

Ad scribendum } appellare.

animum } applicare. *Ter.*

Ad deteriores partem animum applicare.

Ad eloquentiæ studia se conferre.

Omne studium ad aliquem rem referre.

Applicare & adiungere se ad, &c.

Animum ad } adiicere intèdere.
aliquid } conferre.

Ad sapientiam animo contendere.

Quo omnes acrius grauiusque ad exciscendas reip. iniurias incumberent.

Omni studio ad parandam clas-

sem incubuerunt.

Ardens & erectus ad libertatem recuperandam.

Acie ingenii ad bona deligenda & contraria reciicienda excuerit. *Cic. de Accad.*

Plurimum operæ studii diligentiae & laboris ad conficiendum aliquid conferre.

Ad id quod præsens est se accommodare dicitur bellua.

Ablat.

Pr. Insigniter in re aliqua laborare.

✕ Remittere de diligentier modum studiis imponere statuere parcere sibi in studiis.

See to apply his learning.

To Appoint or determine.

Nom.

Fert animus tantarum causam exponere rerum. *Lucan.*

Sic stat sententia.

Pr. Neque plane quid agat aut quid faciat potest constituere.

Pr. Facile

Omnino

Prorsus

Rectè

Sapienter

firmissimè

} statuere.

Tametsi hac de re quid facturus sit non constitutum habeat.

Sic habuisti statutum cum animo & deliberatum omnes Iudices reiicere.

Dal.

Gen.

Non est instituti nostri.

*Dat.*Certum est { mihi.
Visum est {

Mihi constat meam contumeliam non ferre.

Si tibi cordi est.

Mihi est in animo proficisci.

Nunc mihi in mentem fuit.

Quibus id consilij fuisse cognouerim, vt si, &c.

Huc mihi proposui.

Accusat.

Animum inducere.

In animum inducere.

Consilium inire.

Interficiendi patris consilium cepit. *Infin.*

Repudio consilium quod primum intenderam.

Si ita animum obfirmasti.

Intentum animum tanquam at-eum habebat : deliberatum habere.

Si hoc mentis habuissent.

Apud animum statuere.

In quod omnes suas cogitationes intendebar, &c.

Ablat.

Statui mecum. Secum in animo statuere.

In animo statuere.

Cum animo statuere.

Pater istum exheredare in animo habebat.

Hoc animo sum.

Fixum destinatumque est in animo.

At mihi alia mens est.

Mihi non est in animo.

To Approach or to
Draw neere.*Pr.* Non longè abesse.Propius se admoouere ad, &c.
Ces.

Vt propius ventum est.

Id propius fidem est.

Nem.

Hyems præcipitauerat.

Cum Calendæ Martij iam instarent.

Instat prima hora.

Dat. { imminere, succedere.
Vrbi { appropinquare.
se admoouere.Capiti { imminere.
impendere.

Duobus summis Crasso & Antonio.

L. Philippus proximus accedebat sed longo interuallo tamèn proximus. *Cic. de cl. Or.*Id habendum est Deo proximum quod est optimum. *Cic.**Accusat.*Visus est in somnis Pastor ad me appellere. *Cic.**Ablat.*In foribus { esse.
In propinquo {In cardine versari. *Prov.*

Seeto Arrine.

Apt.

Alicuius moribus conueniens.

Conueniens & aptum ad aliquid.

Natus

Natus & aptus ad aliquid.
Homo bene appositus ad istius
audaciam. *Cic.*

Habiles & apti calcei ad pe-
dem.

Apte ad pedes conuenire cal-
ceos.

To Arise or flow out.

Amicitia quæ ex
animi non fortunæ } exoritur.
bonis } existit.
          } emanat.
          } effluit.
          } emergit.

Ex auaritia } proficiscuntur,
multa mala } proueniunt.

To Arm.

See to prepare warre.

To Arraign or sue.

Dat.

Litem alicui } intendere.
                  } inferre.

Diem alicui dicere.

Causam vitæ suæ alicui dicere.

Sistere aliquem tribunali.

Iudicio aliquem accersere.

Tribunali aliquem accersere.

Accus.

Reum agere.

Pœnas ab aliquo } persequi.
in iudicio } exigere.

Ablat.

Iure cum aliquo contendere.

Nom.

Qua in re ipsius Prætoris caput
existimatioque ageretur. *Cic.*

Illi compellati in scenam, qui
primus pro tribunali sistabatur. *Cic.*

See to Accuse.

Passiue.

Accusat. Subire iudicium.

Ablat.

Veritus ne ex lege ageretur in
rebellionem prorupit. *Cambd.*

✕

Rerum a se gestarum rationem
reddere.

Pœnam effugere.

Euasit ex iudicio.

Item elapsus est.

To put to Arbitrament or to compromise.

Gen.

Rem alterius arbitrij facere.

Dat.

Aliquotum arbitrio rem com-
mittere.

Alte- } sententiæ acquiescere.
rius } iudicio se subdere.

See Compromissum facere.

To Arrest.

Dat.

Alicui manus } iniicere.
                  } inferre.
                  } afferre.

Catenas } alicui iniicere.
vincula } inferre.

Aliquem } prehendere.
          } apprehendere.

Passiue.

Oborto collo in carcerem duci.
Hominem corripere & suspendi
iussit. *Cic.*

Omne

See to Impison.To Arrive.*Dat.*

Terræ subducere puppim.

*Accus.*Pr. Haud auspicatò me huc appuli. *Ter.*Portum $\left\{ \begin{array}{l} \text{petere.} \\ \text{subire.} \end{array} \right.$

Tellurem velis arripere:

In Hispaniam appellere.

In portum ex alto inuehi.

Naues ad terram applicare. *Ces.*

Ad littora tendere cursu.

Clauum ad littus torquere.

Turbato mari $\left\{ \begin{array}{l} \text{in littus} \\ \text{appellere.} \end{array} \right.$
*lis.**Ablat.*

Accipi portu.

Tellure potiri.

Ciclopum allabimur oris.

Portu confidere.

Portus celeberrimus & plenissimus nauium.

Artificially.Pr. Polite $\left\{ \begin{array}{l} \text{suscepit.} \\ \text{aggressus est.} \\ \text{Artificiose} \left\{ \begin{array}{l} \text{gessit.} \\ \text{Causam} \left\{ \begin{array}{l} \text{confecit.} \\ \text{peregit.} \end{array} \right. \end{array} \right. \end{array} \right.$

Item.

Solertèr.

Egregiè.

Scientèr.

Ingeniosè.

Summo cum artificio.

Peritiâ admirabili.

Cognitione prope diuina.

Mirâ celeritate.

Arte, decore, facilitate, solerti arte.

X Leue brachio aliquid agere. Sleightly.

Affabre exquisite.

Item. Non infabre.

Ad amussim, Curiously.

Graphicè depingere.

Solertiam in agendo adhibere.

Ad perpendiculum facere.

Ablat.

Appelles veneris caput politissimâ arte perfecit.

Item,

Egregijs picturæ $\left\{ \begin{array}{l} \text{illustrabit.} \\ \text{Coloribus} \left\{ \begin{array}{l} \text{perfecit.} \\ \text{perpoliuit.} \end{array} \right. \end{array} \right.$

Singulari artificio exornauit.

Singulari operâ artificioque expressit.

Pr. Curentur sedulo probè rectè diligenter mature isthæ c. *Ter.*

Item, Exquisite.

Conquisitè.

Accuratè.

Perpolitè.

Qui scholam Theologicam tantâ elegantia extruxit vt illud zeuxidis ei iure inscribi possit, Inuisurum facilius aliquem quàm imitaturum. *Cambd.*

Nihil nisi cum summa venustate nihil ab eo nisi perfecte fiat.

*Cic. de Or.*Item, Perfectum ingenio elaboratum industriâ. *Cic. pro Pomp.*Dignum quod in arce collocaretur tanquam illud Mineruæ Phidix. *Cic.*

Quicquid

Quicquid agit cum lepore & elegantia agit ut gratiam ab omnibus ineat. *Man.*

Summo cum artificio, aliquid aggredi componere.

Peritia ad mirabili, ad exitum perducere.

Cognitione prope diuina mira facilitate tractare.

To Ascribe or to Attribute.

Gen.

Armorum ista & victoria sunt facta non Caesaris. *Cic. pr. Mar.*

Dat.

Aliquid sibi {
adsciscere.
ascribere.
attribuere.
arrogare.
assumere.

Nas calamitates vni tibi referre debemus.

Nec verò homini tunc quicquam sed tempori assignandum putabit. *Cic. pro Rab.*

Amabo te ne hoc sceleribus potius quam imprudentiæ assignes.

Verum omnem tranquillitatem & quietem senectutis acceptam refert clementiæ tuæ. *Cic.*

Item, Aliquid alicui acceptum referre.

Quod si nobis impingerit, If they will attribute this to vs disdainfully.

Accus.

Horum inuentionem referunt ad, &c.

Deriuare in se

See Authoꝝ.

To Aske or Demaund.

Pr. Acute captiosè { interrogare.
Gradatim {
Nominatim { *Cic. de Or.*

Item, Blande familiariter, concinne.

Item, Iterum & sapius.

Modeste {
Precario { rogare.
Vehementer {

Quod tam anxie quæritiste &c.

De re aliqua curiose quærere.

Sigillatim quærere.

Percontari aliquem aliquid.

Sententiam alicuius sciscitari.

Cic. de Or.

To Aske aide.

Accusat.

Alicuius fidem { implorare.
& misericordiam { exposcere.
exorare.

Patronum aliquem sibi ad sciscere.

Opemquem meam & præsens auxilium implorabunt. *Cass.*

- Eorum magis nos miserit qui nostram misericordiam non requirunt quàm qui illam efflagitant. *Cic. pro Mil.*

- Tendit ad vos virgo vestalis manus supplices, eadem quas pro vobis dijs immortalibus tendere consuevit.

- Ad sunt queruntur sicuti vniuersi, ad meam fidem quam habeant spectatum iam, & dñu cognitam consueiunt.

Ad me sicut ad certum asylum
confugientes &c. *Cast.*

In misericordiam alicuius con-
fugere.

*Formula quaedam auxilij
deprecandi.*

In tuis oculis in tuo ore vultu-
que requiesco, te vnum intueor,
te vnum omnis mea spectat ora-
tio.

Quid agendum potissimum est?
qui Deus appellandus est? cuius
hominis fides imploranda est?
quis denique questus aut mæ-
ror dignus inueniri in calamita-
te tanta potest.

Quid primum querar? aut vn-
de potissimum exordiar (Iudices)
aut quod aut quibus auxilium pe-
tam? deorum immortalium? po-
puliue Romani? vestramue qui
summam potestatem habetis hoc
tempore, fidem implorarem?

Omnes hoc loco ciues Roma-
nos, & qui ad sunt & qui vbicun-
que sunt vestram serenitatem
desiderant vestramque fidem im-
plorant, vestrum auxilium requi-
runt: Omnia sua iura commoda,
auxilia, totam denique liberta-
tem vestras sententijs versari ar-
bitrantur. *Cic.*

*To Drive them aside or
apart.*

Illos alterum ab altero separari
iussit.

Surrexit è lectulo remotisque
arbitris ad se adolescentem adire
iussit venire.

To Assault or to invade.

Dat.

Medijs immiscuit armis. *Sil.*

Alicui vim facere, telis hostium
se obicere.

<i>Accusat.</i> <i>Hostes</i>	{	adoriri.	a fronte.
		inuadere.	
		impetere.	a latere.
		aggredi.	
		petere.	
		infestare.	a tergo.

Aperto Marte hostem laceffe-
re.

Effusissimis habenis hostem in-
uadere. *Liu.*

Perfringere aciem, To breake
the array.

<i>In hostes</i>	{	insilire.
		incurrere.
		irruere.
		inuolare.
		immittere.
<i>In hostes se</i>	{	iniicere.
		inferre.

Eque se in hostes immittere.

In medios hostes { penetrare.
irruere.

Densos fertur moriturus in ho-
stes. *Virg.*

In certamen { descendere.

In arenam

Propè est factum vt in iussu.

Præteris signis conuulsis in
aciem exirent.

Effratos in hostium aciem
irumpere.

irrumper.

Cum clamore in hostes inuolare.

Impressionem
Incurfionem
Impetum
Irruptionem

in hostes facere.

Ad pugnam procedere, in pugnam procurare, inire praelium.

Item, Incurfio atque impetus armorum.

Vi impetu, &que militum.

Oppugnatio

Impulsio

an assault.

Alicuius furentes ac violenti impetus.

Ablat.

Cum impetu in
aliquem

incurrere,
inferri.
ferri.

In aliquem vnguibus inuolare.

In aciem vi perumpere urbem scelerata manu attentare.

Impetus hostium reprimere ac retardare.

Hostium eruptionem corpore obstruere.

To assemble.

Conuolat populus.

In vnum locū suos

cogere.
adducere.
compellere.
conuocare.
congregare.

In vnum locum
omnes

cocunt.
conuolant.
conueniunt.
confluunt.

Cancursus facere.

Comitia

agere.

habere.

instituere.

Sacra comitia.

Imperialia comitia.

Capita conferre.

Conuentus

peragere.

Conuenticulum agere.

Concionem

aduocare.

conuocare. *Cæs.*

Indicere concilium, To summon a Parliament.

Frequenti Senatu. *Cæs.*

Concilio demisso.

✕

To Assent to.

Dat.

Rei alicui

subscribere.

acclamare.

Alicuius sententiæ fauere.

Sententiæ cuiusdam accedere,

Accedam in plerisque Ciceroni,

Quintil.

Accusat.

In alicuius sententiam ire.

Omnes vnum atque idem sentiunt in hac re.

Ablat.

In alicuius sententia & opinione acquiescere.

In omnium ore celebre.

Ab aliquo stare.

Omnium assensu, sententia, testimonio constitutum concessum comprobatum est.

See to Agree.

To

To Astonish or to put one
into an amaze.

Accusat.

Attonitos reddere.

Quæ nos attonitos habent.

Frigidus horror membra quatit.

Gelidus sudor occupat artus.

Multorum animos ingens stupor ac mæstitia deflexit.

Ne ille non modò verbis te
obruat sed gestu ipso ac motu
corporis perstringat aciem ingenij
tui, teque ab institutis tuis cogitationibus abducatur. *Cic. in ver.*

Passive.

Obstupefcere : prorsus obstupescere.

Gen.

Animi exterritus.

Non esse mentis compotem.

Dat.

Obstupui steteruntque comæ,
vox faucibus hæsit.

Accus.

Defecerat illum animus.

In stuporem verti.

In extasia } rapi.
                  } concitari.

Extra se esse.

Non esse apud se.

Gelidus per dura cucurrit ossa tremor.

Abla.

Omni gelidus pectore manet
sudor.

Attonitis hætere anim s.

Animis } cadere.
          } deficere. *Curtius.*

Animo } attonitus.
          } consternatus.

Metu consternati.

Animo concidere peregrinari.

Mente percellidi. *ijci.*

In extasi esse.

Milo nullo metu perterritus.

Nulla conscientia exanimatus

Secreto fear.

X

Dat.

Remigrat animus nunc demum
mihi. *Ter.*

Accus. Colligere se.

Animum } sumere.
          } recolligere.

Quæ cum intuerer stupens, ut
me recepi. *Cic. de som.*

Ad se redire.

See to take heart.

Astronomy.

Accus.

Signa caelestia observare.

Astrorum ortus cursus obitus
cognoscere.

Syderum pulchritudinem per-
spicere.

Cursus & motus syderum per-
sequi.

To Attend.

Dat.

Dat.

{ inferuire.
 famulari.
 Alicui { assentari.
 ancillari.
 se addicere.

Adstant serui mensis domino-
rum. *Martial.*

Stare alicui ad cyathos.

Ioui pocula administrare. *Cic.*

Observantiam debitam alicui
præstare.

Ministerium alicui exhibere.

Quid sibi mandetur sollicitè ex-
pectare.

Accus.

Famulum agere.

Alicuius nutus observare, in-
tueri.

Ad alicuius voluntatē se sua-
que omnia addicere: se torum ac-
commodare.

Ad alterius arbitrium se com-
ponere fingere.

Passive.

Choro iuventutis stipatum esse.

To Attend or hearken to.

Accus.

Aures { arrigere.
 erigere.

Aures alicui præbere adhibere de-
dere pateface admouere.

Adhibere animos.

Exigere mentem & animos.

Verba alicuius excipere.

Ablat.

Auribus aliquid { imbibere.
 percipere.
 recipere.

Attentis auribus { adesse.
 excipere.
 accipere.
 concipere.

Mente { percipere.
 recondere.

Hoc purgatis auribus ausculta
& perpende.

Cum silentio animaduertite. *Cic.*

Animis adesse.

Attentis animis aliquid exci-
pere.

Attentissimis animis audire.

Sensibus imis reponere.

Auidissimis auribus haurire.

Attento animo summaque be-
nignitate audire.

Ab ore alicuius pendere.

Silent arrectisque auribus ad-
stant. *Virg.*

In disciplinam { tradere.
 alicuius te { commendare.

✕

Dat.

Aures { præcludere.
 alicui { non accommodare.

Nilus præcipitans se fragare.

Auditum Aeculis auferre. *Plin.*

Accus.

Respuant aures quod durum
atque obsonum est.

Hebetiores { aures habere.
 obrusiores {

Pr. Oscitanter observare.

Aures { remittere.
 dimittere.

Mens

Mens præteruolat, prætergreditur.

Aures meæ peregrinantur.

To make Attentius.
or to moue the Auditor.

Accusat.

Attentos beneuolet sibi reddere auditores.

Vt varietate criminum vos attentos tenerem.

In aures alicuius influere.

Auribus aliquid inculcare.

In pectore stimulos alicui condere.

In summam expectationem aliquem inducere.

Aditum ad Iudices sibi patefacere aperire.

Iudicum aures & ora ad audiendam causam suam sibi consiliare.

✕

Dat.

Leuitatis perfugiam sibi obstruere.

Stomachum } commouere.
Iudicibus } facere.

Accusat.

Iudicum mentes a se ab alienare.

Formulæ quædam captandæ beneuolentiæ auditorum.

Percipite quæso diligenter quæ dicam & ea penitus animis mentibusque mandate.

Vos oro vt attendatis bonaque

cum veniâ rba mea audiat.

Cic. pro Clu.

Erigite mentes auresque vestras vt m. &c.

Attendere ad ea quæ sequuntur.

Magna hæc, sed ad maiora properatoratio.

Sed nimis multa de nugis, ad maiora veniamus.

Proferro nihil à me dicitur quod non dignum vestris studijs atque auribus esse videatur.

Verum iam satis exorbitauimus ad propositum reuertamur.

Cic. de Or.

Nunc agam modice nec rongius progrediar quam mea fides & causa ipsa cogit. *pro Cæ.*

Quæ tria dum explico peto a vobis. P. C. vt eadem benignitate qua soletis verba mea audeatis.

Cic. in Ant.

Quæso igitur obtestorque vos (Iudices) vt dum, &c. orationem meam attente audiat, auditam perpendatis, perpensam diligenter foueatis, fauceatis humaniter.

Exquisitely Attired or
Apparelled.

Dat.

Nimio vestitui indulgere.

Accusat.

Vestes nitidissimas induere.

Ablat.

Purpura } fulgere.

ostro

Vestibus

Vestibus sumptuosis ornari.
(amiciri.)

To Attribute.
See to Ascribe.

To Augment.

Hæc signa adaugent suspicio-
nem. *Ad Her.*

Augere peccati atrocitatem.

Rem augere laudando & rursus.

Vituperando affligere. *Cic. pro Cl.*
Pr. Cumulatè augere aliquod
munus. *Cic. de Or.*

Vt impendijs augere possimus
largitatem tui muneris. *Cic. de*
cl. Or.

See to Abbe.
See to Amplifie.
See to enlarge the Emptre.

To Avenge.
See to Revenge.

See to Punish.

To be Available.

Multum }
Non parum } interesse.

Aduersus inuidiam nihil pro-
dest vera dicere.

Spem illis facientes, de re sua
maximè fore.

See Profitable.
See of great weight.

An Anthor.
Ring-leader of cause.

Authores { classici. neoterici.
antiqui. plebei.
moderni. minuti.
minorū. gentium.
Thucidides { locuples.
Author { idoneus.
{ fide digniss.

Item, Grauiissimus.

Locupletissimus.

Religiosissimus.

Ego pacis semper laudator
semper Author. fui.

Cæsare Impulsore & Adiutore.
Differentia.

Impulsor in re malâ.

Adiutor in re bonâ. *Donat.*

Eius enim partis erat exemplar
Saluius.

Author Adiutor particeps ex-
stitit, &c.

Causæ alicuius Duces & quasi
significi.

Cum Princeps, cū Author cū si-
gnifer esset Inuentus. *Cic. pro Syl.*

Princeps & Architectus alicu-
ius sceleris.

Funeſta ſeditionis fax.

— Nonne quivis potest intelli-
gere omnium Architectum & Ma-
chinatorem unum esse Chrisogono-
num. *Cic. pro Roscio.*

Pr. Nam illi magnopere author
fui ne, &c.

Hæc calamitates vni tibi accep-
tas referre debemus.

Tuo hortatu, te Impulsore, te
Aufpice, &c.

Exorta sunt hæc omnia a te. *Ter.*

De consilio alicuius facero. *Cic.*

Horum duorum criminum vi-
dea

deo fontem, video Authorem vi-
deo rectum nomen & caput. *Cic.
pro Cal.*

— Vt igitur in feminibus causa est
arborum & stirpium, sic huius
luctuosissimi belli semina fuisti.

— Vt Helena Troianis sic iste huic
reipublicæ causa belli, causa pe-
stis atq; exitij fuit.

— Diuitum & præpotentum fœ-
da mollicies malorum omnium
fons est & scaturigo. *Ignatius.*

— Ad tuas ipsas partes redeo, i.
ad civile bellum quod natum con-
flatum susceptum opera tua est.
Cic. in Ant.

Cum multa ex illo mari bella
emerferint.

Exemplo est Saxonia primus
huius sementis ager. *Cambd.*

To Authorize.

Dat.

Potestatem aliquid } dare.
agendi alicui } facere.

Quos Philippus in excelsiorem
dignitatis locum prouehens im-
perijs præfecerat.

Acc. & Abl. Fascibus et securibus
aliquem decorare.

Authoritate aliquem commu-
nare.

See to preferre to honour.

Dat.

To awaken one.

Somnum alicui abrumperé.

Accus.

Aliquem } exuscitare.
} expergefaceré.

Ablat.

A somno } aliquem excitare.
E somno }

Passive.

Ego somno solutus sum.

To Backbite.

Dat.

Alicui } Derogare.
} detrahère.
} obtrextare.
} maledicere.

Aliquid vitio alicui } dare.
} vertere.

Acerrimos invidentiæ stimu-
los alicui excitare

Probra alicui ingerere.

Alternas alicui infamiæ notas
inurere.

Crimen alicui inferre.

Accus.

See Dedignari absentem.

Alicuius famam } lædere
} atterere.

Clanculum aliquem mordere.

Crimen in aliquem confingere.

In aliquem } debachari.
} oblatrare.
} petulantius invehî.

Ablat.

} profcindere.
} exagitare.
} afficere.

Cõtumelijs vel } impellere.
convitijs alicuë } protequi.

} incessere.
} lacerare.

D

Labé

Labe aliquid aspergere.
Diſterijs acerbiffimis aliquem
rodere.

Infamia aliquem notare,
De alicuius fama detrahere.

De dignitate vel authoritate a-
licuius detrahere.

See to Defame.

See to Quip, or taunt.

See to Raile againſt.

To Banish one.

Dat.

Aqua & igni alicui interdi-
cere.

Accuſ.

Aliquē in exiliū

{ Agere.
exigere.
mittere.
pellere.
trudere.
relegare.
ablegare.
projicere. *Cic.*

In ultimas

In longin-
quas

{ terras } amandere.
aliquē } oblegare.
deportare,
exportare.
Cic.

In remotiſſimas gentes aliquē
mandare.

Ablas.

Patria

Civitate

Patriæ finibus

{ expellere.
relegare.
eijcere.
exterminare.
privare.

Patriæ conſpectu & libertate
aliquem privare.

Enimverò vos exegiftis me do-
mo paterna Præ odio.

Exilio quempiam { plectere.
afficere.
mulctare.

E conſpectu civium aliquem
exturbare. Dimovere.

Avitis finibus aliquem detru-
dere.

Aliquem de finibus humanæ
naturæ exterminare.

Patriis expellere ab oris. *Poetis.*

E ſinu & gremio patriæ ali-
quem abſtrahere.

Prohibere urbe.

Ab oris patriis aliquem pellere.

A diis penati- { abſtrahere.
bus aliquem } Relegare.
exigere.

Funditus è rep: tollere.

Paſſivè.

Qui ludibrium fortunæ extorris
aberrat.

Accuſ. Abire exulatum.

Solum Vertere.

Proſciſcitur autē Cretam ibiq;
perpetuum exilium agit.

In exilium { Ire
abire. Pelli.
eiici.

In ultimas terras exportari.

In exilium ſpon- { proſciſci.
neum voluntarium } ire.

Exactus eſt in exilium.

Ius civitatis amittere.

Natale ſolum libenter relin-
quere.

Exulis nomen ſubire.

Patriæ fines & dulcia linquere
arua.

Ablas.

Ablas.

Patriā { cedere carere.
excedere orbari.

Animus cœlestis ex altissimo
domicilio depresso, & quasi de-
mersus in terram. *Cic.*

Patriis sedibus exulsus.

Ego pulsus aris focis dñs pena-
tibus, distractus a meis, carco pa-
tria quam vt levissime dicam cer-
te texeram. *Cic.*

Sinu gremioq; patriæ abstrahi.

A complexu suorum abstrahi.

Exilio aliquem coercere.

Syraculis abligari.

Atq; hic quidem iam à suis
diis penatibus præceptus eiectus est.

A liberis suis abstractus à con-
iuge abreptus ab aris focisq; pro-
iectus, &c.

Deici de urbis præsidio, & de
custodia ciuitatis deturbari.

extorris.

actus.

Patriis sinibus {

pulsus.

expulsus.

eiectus.

Patriis expulsus ab oris. *Poet.*

Patriis qui sedibus actus *Poet.*

Is non modo ex numero viuo-
rum exturbatur, sed etiam si fieri
potest infra mortuos mandatur,
Exilio affici.

Qui vagis lustrat erroribus or-
bem. *Poet.*

To Revoke or

Reduce from Banishment.

Dat Eiecto redicam in patriam
patefacere.

Dare civitatem exulanti.

Reditum in patriam alicui pa-
tefacere.

Diis penatibus aliquem red-
dere.

Accus.

{ Constituere.

Exules { Restituere.

{ Reducere.

{ Revocare.

In patriam revocare.

Ablas.

De exilio aliquem reducere.

Ad Ass.

Exilio quempiam liberare.

To Returne from

Banishment.

In suos lares familiares redire.

Pristinam libertatem reparare.

In patriam reduci.

To Banquet.

See to Fast.

To Baptize.

Dat.

Capiti infantis divinos infun-
dere rores.

Ablas.

Flumine sacro perfundere.

Sacro baptismate { abluere.

Baptismi fonte {

Sacri fontis lavacro { ungere.

Regenerationis lavacro {

Qui baptismatis illâ aquâ per-
fudit.

Accus.

Per baptismum in Christi ec-
clesiam aliquem inserere.

Ca

Accus.

*Accus.**Passus.*

Christianitatem subire.

Christianam religionem imbi-
bere.*Dat.*Quod Christo nomina dedis-
sent.*Ablat.*E fonte consecrato lymphâ pu-
râ aspergi.

Fonte baptismatis

renasci.
ablui.
tingi.
expiari.

S & Chrismate ungi.

To Bargaine with,

Or to Traffique,

Negotia tractare.

Rem agere.

Mercaturam liberè exercere.

Negotia cum aliquo contra-
here.Commercium cum aliquo ha-
bere.See to meddle or
make with.

Barren or Untilled

Solum { macrum.
in ultum.
exile.Terra { sterilis. arida.
infesta sicca.
infecunda. infrugifera.
Macilenta. infructuosa.Terra { non foelix.
non ferax.Solum tam exile vt aratro per-
stringi non possit. *Cic.*

Differentia.

Sterilitas agrorum.

Inopia frugum. *Cic.*

Caritas precii.

Inopia paucitatis. *Galen.*

Base or

Basely minded.

*Gen.*Nullus pretii.
nullius loci & ordinis
Infimæ conditionis.
mi subelii.
Postremi ordinis.
obscuri loci infimæq;

Homo

Accus.

fortis.

Homo natus ad servitutem.

Nihil { magnificum
generosum sapere.*Ablat.*

Homo novus & ex se ortus.

Homo emerfus è ceno.

Servili esse conditione.

Obscuris parentibus { ortus.
Humilibus { natus.Nulla maio- { commendatus.
rum laude { cohonestatus.Homo sine ordine, sine æstima-
tione, sine censu.Homo animo { abiecto. demisso.
pusillo.
fracto & debili-
tato.
humili et abiecto
Ieiuno. servili. an-
gusto.
perculso & ab-
iecto.

Homo

Homo obscuris natalibus ortus.

Tacitus.

Aut debilitata virtute aut fracto animo esse.

Item. Pr. Demisse sentire.

Humilis & abiectus.

Fractus & abiectus.

Submissus & abiectus.

Humilis & imbecillis.

Ignorans & sordidus.

Nullum apud suos } Sortiri.
cives locum } Obtinere.

Sordidum me & incultis moribus aiunt. *Sal.*

Sæpè in quibusdum est animus abiectior & spes amplificandæ fortunæ fractior. *Cic. de off.*

Non capiunt angustia pectoris tui non egestas animi recipit tantam personam. *Cic. in Pisonem.*

Omnes cogitationes in res humiles & abiectas conicere.

See obscure.

A Bastard.

Terræ filius.

Populi filius.

Qui pater incertus.

Ex incestu natus.

Illegitimo coitu } natus.

Incestuoso thalamo } genitus.

**To sound to
Battell.**

Dat.

Militibus signum dare.

Iudicium facere. *Ter.*

Accus.

Martern instruere.

Signa } canere.

Bellum }

Classicum } canere.

Bellicum }

X

Receptui canere.

Canere recessus. *On.*

To Batter the walls.

Machinas admovere.

Bellis machinis urbem attentare.

Ariete moenia quatere.

To become more Learned.

Doctior } esse.

} evadere.

Hidemum in viros virtute præstantes evadunt.

Sacræ Musarum militiæ sub alicuius auspiciis nomen dare. **To become a Schoiler.**

**See to make profit
in Learning.**

Dat. **To Beate one.**

Colaphum alicui } incutere.

} inflectere.

} impingere.

Pugnos alicui ingerere.

Plus quingentos colaphos infregit mihi. *Plaut.*

Ictus crebros alicui congerere.

Val Flac.

Manus alicui inferre.

Caput parieti impingere. *Pl. S.*

Accus.

Adeo exornatum dabo. *Ter.*

C 3

Exercere

Exercere pugnōs in aliquem.

Pugnam in os ingerere.

Pr. Minus amicē aliquem accipere.

Malē accipere.

Asperius tractare.

Ablat.

Vix manus ab aliquo abstinere.

Virgis

Verberibus

Flagris

Flagellis

Plagis

Loris

Scorpionib⁹

{ quēpiā
cādere.
coercere.
mūltare.
cruentare.
exanimare
lacerare.

Pugnis aliquem { excipere.
laccessere.
verberare.
contundere.

Itibus onerare.

Duris onerare pectora plagis.

Atq; ibi usq; ad necem operire loris.

Fuste contrudere.

Pr. Accerrimē virgis cādere.

Spartæ pueri verberibus excipiuntur ad necem. *Tusc.*

See to punish.

Passivè.

Vapulare. { luere.
Poenas meritas { persolvere.
pendere.
expendere.

Merita supplicia expendere.

Ad necem accipi.

Plagis onerari.

See to be punished.

To Becken.

Nutu aliquid significare.

Innuere alicui capite.

To goe to Bed.

Dat.

Dare se somno.

Quieti se { dare.
tradere.

Defessa thoro membra deponere.

Ad quietem se componere.

Nocturnam quietem capessere.

Ire cubitum.

Conferre se dormitum.

See to sleep.

To Beget a Child.

See Child.

To Begge.

Pr. Precario { Vivere.

Ad saculum {

Ostiatim victum querere.

Vestibulatim victum queritare.

Stipem { cogere.
rogare.

Civium domos vi- { obire.
dum queritando { oberrare.

Eleemosynam { emendicare.
efflagitare.
queritare.

Pr. Precariò rogare.

Passivè.

Res ad manikam venit.

To Beggar one.
See to Impoverish.

To Begin or enter.

Lat.

Vela ventis { dare.
 committere.

Fundamentū { locare.
 substruere *Plaut.*
 Iacere. *Cic.*

Prima fun- { ponere.
 damenta { iacere ordiri.
 locare exordiri.

Rudimentum { ponere.
 ducere.

Primas lineas ducere.

Exordium { ducere.
 sumere.
 capere.

Opus aliquod inchoare institu-
 ere aggredi Suscipere. **See** Au-
 spicari.

Vestibulum { ceptum.
 inceptum.
 institutum.
 initum.

Vnde potissimum initium su-
 nam *Salust.*

Telam exordiri.

Iter velitari. **To make a light**
skirmish.

Ad rem aliquā { aditum facere.
 Iter instituere.

Ad aliquod opus se accingere.

Ad aliquod opus accingi.

Vt se initia dederint.

Sic aggrediar ad hanc disputa-
 tionem quasi, &c. *Cic. de nat.*

Pedem inferre.

Sed priusquam huiusmodi rei

initium expediam, &c.

Aliquid sibi agendum propo-
 nere.

Aliquid facere de integro. **To**
begin a new.

Abias.

Prima fronte : **At the first en-**
try.

In portu

In operis ingressu { impingere.

In limine { offendere.
 deficere.

De quibus dicere aggrediar.

Cic. de am.

Qui commendationem incun-
 tis ætatis à scelere duxerit.

Eum tenere cursum quem à pri-
 mæ ætate suscepas, *Cic.*

In ipsis principiis { insistere.
 inhaerere.

From the Beginning
of the world.

Ab orbe condito. Ab ævo.

Ab origine mundi.

Ex omnibus seculis. Ex æterni-
 tate. A primis seculis.

Post hominum memoriam.

Post homines natos.

Post orbem conditum.

Multi etiam superiori memo-
 riæ, &c.

Abde hereto.

{ ab humani generis in-
 stauratione.

Anno { à Christo nato: ab in-
 staurata salute.

salutis nostræ.

redditæ salutis.

incarnati filii dei.

✕

Hominum memoriâ.
 Quod sæpè & nostra & patrum.
 Memoria usu venit.
 Anno reparatæ salutis 100.
 Anno incarnationis dominicæ.

Adde hereto.

Primo vere.

Incunte } vere.
 } estate.
 } venie.

Iam propè hyemæ peractâ.

To Beguile.**Sæ to Deceive.****To behave himselfe.***Accus.* Ita se gessit.

Ita se comparavit.

Vt ita te pares.

Quo in numero ita se comparavit.

Pr. Abstinenter

Constanter

Modeste. Honeste

Sanctissimè

Excellenter

Libere

Submissius

✕ Perditè. turpissimè.

Paulo modestius

✕ Truculentius } se in provin-
 } cia gerere.

Terribimè

Perlatum est mihi qualem te
 præstiteris in illum, &c.Qui legatione omnibus se pro-
 bavit.Permagni hominis est sic se ad-
 hibere in tanta potestate, &c.Ita se comprobatorum rationes
 suas vt ne vilius turbæ causam de-
 disse videri possit, &c.**To Behcad.***Dat.*Capitis pœnæ subiecit plus mi-
 nus quingentos.Secum alicui } Iniicere.
 } Infligere.*Cinna* Collegæ suæ præcidi ca-
 put iussit. *Cæ.*Caput alicui } præcidere.
 } præscindere.
 } amputare.

Caput collo eripere. Avellere.

*Ablas.*Caput cervicibus abscindere. *Ci.*

Capite aliquem mulctare.

Securi aliquæ } percutere. punire.
 } decollare.
 } cædere.
 } ferire.

Caput ense decutere.

Caput à service revellere, avel-
 lere.*Ablas.**Præsinuè.*

Capite } truncari.
 } feriri.
 } plecti.
 } mulctari.
 } obtruncari.

Securi feriri

Capitali pœna affici.

Vbi conspiratione detectâ Bar-
 bari omnes capite diminuti sunt.*Dat.* Securi cervices subicere.*Accus.*

Capitalem sententiam subire.

Capitis pœnas dare.

To

Pr.

Co Behold.

Studiosè { intueri. lustrare.
contemplari.

Acuter oculis intueri.

Acerrime aliquid oculis quàm
maximè intentis contemplari. *Cic.*

Apertè tanquam in speculo vi-
dere.

Item quasi in tabella videre.

Liquidè videre.

Pertrāscennā aspicere. *Lightly.*

Omnia postquam abundè ocu-
lis collustraverit.

Dat.

Alicui rei

Itē Ad ali } oculos adiicere,
quam rem }

Sibi ante oculos proponere.

Oculis aliquid subijcere,

Quintil.

Nom.

In te autem omnium Israelita-
rum oculi sunt intenti. *Cassal.*

Hi etiā fautores Antonij quo-
rum in vultu habitant oculi mei.

Cic.

Oculi aspectum fa- } convertunt.
cilè quo volunt } cōtorquent.

Habitant in vultu eorum oculi
mei.

Accus.

Cœlum suspicere & intueri.

Lumina immota tenere.

Oculos attollere.

Vultum { deicere.

{ deprimere.

{ submittere.

Obrutus humi deprimere.

Referre aspectum aliquod.

Figere

Refigere { obrutum aliquod.

Item. Huc adhibe vultus. *On.*

Arduentes oculorum acies ali-
quo torquere.

Subiicere sub aspectum. *Virg.*

Aciem oculorum in omnes par-
tes intendere, inflectere. *Cic.*

Recta in faciem aliquem in-
spicere.

Oculos suos in oculis alterius
habere. *Plaut.*

Dimittere oculos in omnes par-
tes.

Oculos per singula volvere.

Oculos in aliquem coniicere.

In penitentiōres animi mei re-
cessus oculorum aciem dirigere.

Oculos attollere. Item. Oculos
in sublime tollere. Lumina sur-
sum erigere.

Oculos in terram defigere.

Oculos in aliquem { infigere.
detorquere.

Huc illuc oculos ferre.

Passim oculos per omnia ferre.

Age vero inferte oculos in Cu-
riam. Introspicite penitūs in om-
nes reip. partes.

Cum insignem aliquam speci-
em cernimus, & in illius venu-
state & pulchritudine notanda
defixos oculos habemus. *Cic.*

in sublime tollere.

in cœlum tendere.

Oculos { in cœlum levare elevare
ad cœlum levare. inten-
dere.

In cœlum suspicere. Aspicere
sursum.

Lumina

Lumina ad mœnia torquere.
 Vultum ad aliquem admovere.
 Aspicere ad aliquem.
 Obtutum in rem aliquam de-
 figere.

Quem spectabant cuius ob os
 Graii ora obvertebant. *Cic. Tusc.*

Regiones circum circa prospice-
 re.

Oculos de re aliquâ nusquam
 deiicere.

Neq; verò vsquàm discedebam,
 nec à republica deiiciebam oculos.

Cic. in Ant.

Figere obtutum aliquò.

Aspectum aliquo referre.

Lidix defixit lumina regnis.

Virg.

Pascere oculos & exaturare

Item, oculos reficere exatiare
 explere animû cruciatu alicuius.

Cic.

Aliquem ante oculos } ponere.
 } statuere.

Ablat.

Aspectu percipere.

Oculis quidpiam } obire lustrare
 } perlustrare.
 } collustrare.

Cuncta ocu- } obire. lustrare.
 lis lustrare. } usurpare.

Terras oculis metiri.

Intentis ocu- } intueri.

lis quidpiam } prosequi.

Intentis oculis quidpiam acer-
 timè contemplari.

Oculis & pectore toto hæere.

Defixis hæere oculis. *Virg.*

Veloci oculo aliquid percur-
 rere.

Mente oculisq; circumspicere.

Aegris oculis aliquid aspicere

Tacitum. Unwillingly.

Alacri atq; prompto ore huc
 atq; illuc intueri.

Acri & intento animo aliquid
 intueri.

Intentis oculis omnes reip. par-
 tes intueri. *Cic.*

Videre & perspicere aliquid o-
 culis.

In oculis aliquem ferre.

Fortibus oculis spectare aliquè.

Quæ in oculis } gerimus.
 } ferimus.

To look downward.

Caput } demittere.

Vultum } submittere.

Oculos }

Oculos } solo defigere.
 } in terram defigere.

Oculos ad terram referre.

Vultum in humum deiicere.

Obortis oculis videre } to look
 Obliquè inspicere } a squint
 Limis oculis inspicere }

Passive.

Sub aspectu } venire.

Sub oculis } cadere. *Cic.*

Committere se in aspectum.

Species illa fuit quæ vestris o-
 culis obversabatur.

In alicuius conspectum ve-
 nire.

Alicuius vultum subire.

Altitus.

Fugere aspectum alicuius.

Alicuius

Alicuius aspectu se subtrahere.

Oculos à { deiecere, deflectere,
re aliqua { dimovere.

Oculos { demittere,
Vultum {

X Passivè.

Quod ab oculis remotum est.

Quod effugit oculorum obtutum.

Quod non cadit sub sensum oculorum. *That cannot be discerned.*

Oculis { alterius se subtrahere.
Aspectu {

A conspectu se abstrahere.

Auferre è conspectu demortuum.

To make one to behold.

Ponere aliquid in conspectum alicuius.

Ante oculos statuere, sistere, ponere, constituere.

In oculis proponere.

Ob oculos ponere.

Sub aspectum locare.

In conspectu exhibere.

In aspectum { adducere.
{ proferre.

To be beholden.

Or bounden to one.

Habco igitur gratiam de isto studio quo herclè ita delector ut me tibi hoc nomine plurimum debere putem.

Multis me nominibus tibi haud vulgariter devinctum agnosco.

Cui omni studio venerabiliter assurgo.

Cui sum obstrictus memoria beneficii sempiterni.

In cere tuo sum.

Pluribus & singularibus beneficiis ab aliquo affectus.

Cōmodissimè {
Benignissimè { mecū esse factū.

Quod si feceris maximus ad tua pristina erga me studia cumulus accedet.

Hanc sine me spem ferre tui.

Virg.

Præstes hoc mihi beneficium ut, &c. *Make me herein beholden to thee.*

Quod si feceris me quem voluntate, & paternâ necessitudine semper habuisti, Maximo beneficio devinctum habebis.

To Believe one.

Credere Deum, notitiæ est.

Credere deo assensus.

Credere in deum. Firmæ fiduciæ.

Dat.

Fidem { habere
{ adhibere } alicui.
Fiduciâ { dare
{ adiungere }

Idq; mihi eò magis est cordi.

Fidem alicuius testimonio attribuere.

Rebus commentitiis nullam fidem debemus adiungere.

Pr. Ne quid temere credas Sy-cophantis de me.

Hæc

Hæc vt Apollinis Pythii adyta
tibi puta.

Vix mihi persuadere possum.

Persuasissimum nostris erat.

Aures alicui præbere.

Persuasum atq; infixum animo
tuo sit.

See. Alicui rei fidem abrogare.
Lim.

Cuius incerta, infirma, fluxa,
fides non sit.

Accusat.

Si fidem apud te non habet o-
ratio mea.

Nec Homerum audio, &c.

Qui, &c. ita hanc opinionem
imbiherunt vt, &c. *Cam bd.*

Quis (quæso) est tam ignavus
omnium disciplinarum vt ista ve-
ra esse animum inducat? *Oser.*

Persuasum habere.

Cernis quæ Rutilos habeat fi-
ducia rerum.

✕

Demere fidem fabulis.

Mihi non videtur veresimile.

Fidẽ verbis alicuius detrahare.

Quintil.

Abrogare sibi fidem. **So to**
behave himselfe that no man
will trust him.

To make men believe

Hoc & auctoritatem orationi
afferet & fidem.

Fidem alicui rei asruere.

Opinionem afferunt populo co-
rum fore similes, &c.

Hanc enim opinionem illi ve-
lut impressit Hiberas.

Hanc enim opinionem illi in-
seruit, &c.

Dij illi mentem { impulerunt.
dederunt.
iniecerunt.

Concurrunt multæ opiniones
quæ mihi animum adaugeant.

Accus.

Inserere novas opiniones & e-
uellere insitas.

See to persuade.

To Bely one,

Gen.

Averhois vt est in omnes ferẽ
contumeliosus sic & Gallenum
erroris falso insimulavit.

Accus.

In aliquem mentiri,

Affingere aliquid in aliquem.

Crimen in aliquem confin-
gere

Ablat.

Mendacijs aliquem onerare.

Mendaciunculis aliquem asper-
gere *Cic.*

Iam enim Bezzam novo men-
dacio agoredieris.

De aliquo mentiri.

See to Backbite.

Belike.

Vt putabarur.

Qud veresimile est.

Ad veritatem proximè accedis
quod, &c.

A veritate non absolum. Non
alienum.

Veritati

Veritati { conſonum.
conſentaneum.

It Belongeth to, &c.

Noſtra { maxime.
magnopere intereſt.
non multum.

Hoc vehementer intereſt rei publicæ.

Magni intereſt Ciceroniis vel meâ potiùs.

To beare with one.

A qui bon q; conſulere.

Nedum illis ſuccenſere.

Verum mihiſus aliquid concedi ſolet.

Clementiâ in aliquem vti.

See to accept of.

See to beare patiently.

To beare one good will.

Voluntate in aliquem propendere.

See to favour one.

See to love.

Able to beare out the matter.

Qui licet alioquin opibus ſatis afflueret.

To beare the blame of the matter.

Gen.

Rem aliquam ſui periculi facere. *Ter.*

Acouſ.

Infamiam } ſubire.
dedecus }

Crimen in ſe trahere.

In me hæc cuncta faba.

Culpam } præſtare.

Damnum }

Damnum ſarcire.

Dat.

Suo vt periculo id fiat.

Suo factum iri periculo vltro pollicitus.

✕

Modò id inapune fiat.

To Bethinke himſelfe.

Nom.

Occurrebat illa ratio.

Accuſ.

In hanc cogitationem veni.

Ablat. Ego continuo mecum certè captus.

To Beſtow a benefit,

Or to Benefit one.

Epith.

Divinum }
Immortale } beneficium.
Summum }
Magnum }

✕ Exiguum } munus.
Levidenſe }

Summa }
Præſtans } benignitas.
Inexhausta }

Pr. Gratuito } dona impartire.
Effuſe }

Dat.

Pr. Benigne alicui facere. *Cic.*

Gratiſſimū mihi feceris ſi, &c.

Operam amicis tribuere.

Pluri-

Plurimum humanitatis alicui impartire.

Postulare id gratiæ opponi sibi.

Præstes mihi hoc beneficium.

Vt, &c. *Pleasure me so much.*

Thefauros suæ bonitatis alicui explicare.

Quàm vellem Brute studium tuū navare potuisses. *Cic. ad Att.*

Beneficium alicui { dare.
deferre.
reddere.
tribuere.

Aliquid alicui { impendere.
erogare.

Aliquid alicui beneficij loco deferre.

De re aliqua alicui impartiri.

Officia omnia amicitiae alicui præstare.

Beneficiis vtrò citroq; datis & acceptis.

Alicuius commodis { consulere.
inseruire.

Cui sum astrictus memoriâ beneficii sempiternâ.

Arctissimo meritorum vinculo aliquem sibi astringere.

Accus.

Vt hoc beneficium (quemadmodum dicitur) trabulo clavo figeret.

Magna eius sunt in me non dicam officia sed merita.

In me extant beneficia tua.

Summa in eâ civitatem huius rogatu studia et beneficia cōtulit.

Cum enim in illum omnia quæ potuisset beneficia plena manu conseruisset rex Henricus. *Cambd.*

Cognovi omnia quæ à me profecta sunt in te tibi accidisse gratissima.

Quæcunq; à me ornamenta in te proficiscuntur. *Cic. ep.*

Ecquis est in quē dei benignitas non extet?

Beneficium { ponere.
apud aliquē { reponere.
Collocare.

Indicium signum testimonium pignus humanitatis apud aliquē relinquere.

Bene ponere beneficium apud aliquem.

Gratiam inire cum aliquo.

A quo cum apud vnum posuisset beneficium videatur à multis tamen gratiam inire.

Large munifice { excipere.
honorifice aliquē { tractare.

Beneficiis aliquem { complecti, ornare,
Allicere.
donare.
obligere.
astringere.
cingere
cumulare.

Beneficiis & liberalitate aliquem prosequi.

Me sibi benignitate non vulgari { devinxit.
alligavit.

Omnib⁹ officiis aliquē prosequi.

Multis officiis aliquē cumulare.

Amplissimis muneribus aliquem { ornare.
afficere.

Suo beneficio aliquem astrictū habere.

Aliquē muneribus amplissimis donare.

Aliquem

Aliquem beneficio demereri.

Plin.

Benè de aliquo { mereri.
promereri.

Pr. Officiis aliquè cumulate prosequi muneribus aliquem explere locupletari, ditare.

Quibus muneribus auxeris, ornaveris, honestaveris.

Liberalitate omnes in officio continere.

Muneribus magnitudine immensis, numero infinitis, dignitate excellentibus aliquem afficere.

Passive.

Gratus & memor beneficii.

Memoria beneficii sempiterna alicui astrictus.

Hunc additum deditum obstrictum tibi habebis.

See Grateful.

See to Entertaine.

✕

Tenuiter largiri.

Benevolentiam contrahere.

To Beseech.

See to Entreate.

See to Pray.

To Besiege.

Accusative.

Vrbem obsessam tenere.

Vrbē { obsidione { premere.
copia { cingere.
aggere { circumdare.
fossa { circumvallare.

Vrbē vallo intersepire circumdare cingere.

Item. Castris sepire.

Bellicis machinis attentare, &c.

Item, tormentorum copia, & apparatu maximo.

longā obsidione fatigare.

Suis copiis obsidere.

Fame urbem suffocare.

Armato milite { urbem obsidere.
Armatis copiis {

Trahere in longius obsidionem.

Obsidione premere.

Obsidione valloq; Vrbē tenere.

Item septum tenere. Maxima militum copia opidum circumdare.

Castris positis ad urbem sedere.

Hostem intercludere.

✕

Vrbem libertati restituere.

Obsidionem solvere.

Vrbem ab obsidione { eximere.
vindicare.
liberare.

Vrbem ex obsidione eripere.

Ab obsidione { desistere.
absistere.

Obsidione { absistere. *Lin.*
Oppugnatione {

Castra { movere.
amovere.

Locum commutare.

Exercitum aliò deducere.

To Betray.

Civitatem hostibus dare.

Per scelus aliquem insidiosissime deserere.

Cum aliquo perfidè agere.

Aut proditores esse aut desertores salutis nostræ.

Patri-

Patriam prodere.
Pietatem illam quam Principi
debeas violare.

Cum res ad defectionem spec-
taret.

Se & rempublicam venalem
habere. *Sal.*

See to Rebell.

Dat. **To Bewaile.**

Qui morti Innocentis vnus il-
lachrimavisti. *Lis.*

Accus. **Eventum alicuius fortunamq;** } misereri.
dolere.
miseratione
prosequi.

Ablas. Humanitate & misericor-
dia moveri.

Misérias alicuius acerbissimo
animi dolore prosequi.

See to weape.

To Beware.

Pr. Assidue }
Magnopere } cavere.
Studiosè

Diligenter { animadvertere.
præcavere.

Verum cautè iam observandum
est.

Dat.
Cavere sibi ab aliquo. Vel a re
aliquâ.

Prospicere sibi.

Mihi ne corrûpantur cautio est.

Quod ne accedat observari non
potest.

Videndum hic ne, &c.

Diligentem cau- } nè, &c.
tionem adhibere } alicui rei.

Sed illa cautio requiritur, vt
adsit cum potestate prudentia.

Manut.

Iam verò credi parati armati
animis esse debemus ne blanda
aut supplici oratione aut aquita-
tis simulatione fallamur.

Cic. in Ant.

See Carefull.

To Bewitch.

Dat.
Qui mentem omnem adoles-
centi videbantur excantasse.

Intuentiû oculos { eludere.
perfringere.

To Bewray a secret. See to Disclose

To Beautifie or to colour the face.

Accusat.
Effigie mutare naturæ, amen-
tia est. *Sen.*

Genas purpurificare.

See Capillos concinnare.

Faciem fucis { circumlinere.
aspergere.

Coloribus genas { inficere.
tingere.
depingere.

Fuco pingere.

Vitia corporis fuco occultare.

Plant.

Naturale decus arte ficta iuvare.

Cerussa faciem venustare.

Hinc

Hin. Ceruffata mulier.
Compositis linere ora venenis.

Bewittfull
See faiz.

To belottify or
Illustrat.

Dat.

Orationi lucem { dare.
addere.

Rebus obscuris nitorem dare.

Accus.

Aliqui illi Arius reddere.

Politijs vberu q; { ornare
aliquid { perpolire.
cōcinnare
illustrare.

Qualibet arte { excolere.
aliquid { expolre.

To lay a snare for
Birdes.

Avius insidijs moliri.
Laquei captare feras & fallere
visco.

Alas visco implicare.

Blameles.
See Innocent.

To Blame one
See to Accuse

To Blesse.

Dat.

Benedicere alicui.
Omne bonum alicui precari.

Atlas.

Fœlicitate aliquem impartire.
Adspirat primo fortuna labori.
Vagil.

To be Blinde; or
Blinded.

lucis indiga,
Mens { divino lumine exhausta,
Cimerijs tenebris im-
mersa:

Tenebris oppleta:

Cui acies oculorum hebescit.

Oculis { capt^o casus expis:

Luminib^o { orbis, orbatus.

Densâ quâdam ac tetrâ impu-
ritatis caligine occæcatus.

Luminibus orbati.

Oculorum usu privari.

In densissimis igno- { sepeliri.
rantia tenebris { versari.

Vehementer cæcutire.

Se se ultare

Vurâ lucis indigere.

Talsa cæcior. *proverb*

Est obtusior acie.

Mious commodè oculis uti.

See Ignorant.

To Blindfold.

Voluptas mentis perstringit o-
culos.

Quasi per caliginem perstringit
aciem animi.

To let one blond.

Dat.

D

Drä

Drā.

Sanguis inest venis.
Cruor est de corpore fusus.

Sanguis { plurimus.
corruptus.
vitiosus.

Dat.

Venam alicui { ferire, apperire
incidere
concidere
solvere.

Venæ sectionem adhibere.
Curare venam incidendam.

Sanguinem alicui { detrahere.
eliceré.
prolicere.

Sanguinem { emittere
demittere.

Tantum sanguinis effudit: he
bled so much.

Venam incidendam curare.

Ablat.

Venas sanguine exonerare.
Venam cultello solvere.
Corpus sanguinis exuberantia
levare.
Corpus sanguinis detractione
evacuare.

To stop the blood.

Sanguinem { sistere
Sanguinis fluxum { cohibere.

To Blush.

Nom.

Capit eum verecundia. Liv.
Pudor ora subit.
Erubuere geræ totóq; recanduit
ore.

Conscientia rei alicuius ad ve.
recundiam commoveri.

Contrahere ruborem.

Inficitur teneras ere rubente
genas.

Pudore { suffusus.
Rubore {

Pr. Ingenuè { erubescere
Modestè { verecundari.

Ablat.

Ingeruâ modestiâ affici.
Pudore tacinoris commoveri.

Pudorem { ponere
violare.

See Impudent

**To make one to blush,
See to shame one.**

To Boast.

Iactantia est stultitiæ hinnitus.

Pr. Audaciùs { efferre
Insolentiùs { iactare
Gloriosiùs { se { venditare
Magnificè { gerere
Magnopere { ostentare.

Iuveniliter { exultare.
Effusè {

Inaniter

Tragicè loqui.

De se insolenter { gloriarí.
Rectè, honestè {

Item intoleranter de aliqua re
gloriarí Cic. de Or.
Sesquipedalia verba iactare.
Suas laudes prædicare.
Suas res gestas in cælū efferre.
Cristas erigere.

Fac

—Fac timeas & quæ tibi læta vi-
dentur

Dum loqueris, fieri tristia fata
puta. *On. 4. Pous.*

Qui sumum venditat.

Falsas honoris sui umbras con-
sectari.

Spirare tragicum.

Cælum territare.

Vt Hercules stramineus appa-
reat.

Ablas.

Plenis buccis iactare ac gloriari.

Frequenti concione } sua faci-
Non sine Auditorū } nora ia-
fastidio } ctare.

Nimia rerum gestarum ostèn-
tatione duci. *vti.*

Crebram recordationē suarum
rerum gestarum vsurpare.

Dat.

Alijs insultare.

See baine & glorious,

See Proud.

Bold.

Melior est dux circumspectus,
quàm projectè audaculus.

Homo petulans & audax.

Valde pertinax.

Effusè petulans.

Longè audacissimus.

Benè ad audaciam appositus.

—Fidens animi atq; in utrūmq;
paratus

Seu versare dolos seu certā oc-
cumbere morte. *Virg.*

Probus demissus non acer non
pertinax, non litigiosus. *Cic.*

Stolidè ferox, foolè hardy.

Nom.

Audacia } intoleranda
inhumana.

Qui fidentiores plerūmq; eva-
sisse videntur.

Ablas.

Eterat incredibili armatus au-
daciā.

Audaciā & impudentiā fretus

Audaciā efferrī.

At verò parati, armati animis
esse debemus. *Cic. ad At.*

Porrectione fronte

Ati no p ætenti } loqui.
Pr Non dubit inter

Accus.

Si te liberiùs alloquar.

Dicendi assiduitas alit auda-
ciam.

Tamen in hac re plus mihi a-
nimi, quàm consilij videtur ha-
buisse. *Cic. pro Cecina.*

Purā mente atq; integrā nullo
scelere imbutus, nullo metu per-
territus, nullā conscientia exami-
natus.

See to take heart.

See Impudent.

To be in Bondage,

See Servitude.

To Border upon.

Qui Oceanum attingunt.

Qui proximi Rheno flumina
sunt

sunt. Hinc Contermini
Finitimi
Limitanei.
Quæ prospicit rus.

See Opposit.

To bring int. Bondage.
In servitutem } red gere, dare,
aliquem } asserere,
                  } addicere.
Iugo aliquem opprimere.
See to make Servil.

Borne.

Atque vitam suscepit non
essem. *Cic. ad Att.*

Simul atq; editi in lucem atq;
suscepti sumus.

Intelligis quemadmodum na-
tura subornatus in vitam veneris.
Cic. de Leg.

Introire } in vitam.

Prodire }

In puero refert qua affectione
cæli spiritam duxerit. *Cic. de nat.*

Qui simul ac pedem limine ex-
tulerat, &c. *Cic. pro Calio.*

Vos quid eorum tatu orti estis
Cic. de vn

Gentes & familie quæ à Ia-
pheto proflexerunt

Quinquaginta filios Priamus
habuit, è quibus iusta vxore nati
sunt 20 *Cic. Tusc.*

To Borrow.

Pecunias aliundè mutuari.

Pecunias mutuas } dare.
                              } sumere.

Æs alienum } cogere
                  } contrahere
                  } conflare.

Qui æs alienum grande confla-
verint. *Sal.*

Quirere argentum in fœnus.
A viis virtus nomen est mu-
tuatum.

To Bound.

See to Limit.

From a Boy,
See from a Child.

A Boy.

Delicatus } puellus.

Scitus }

Puer rubicundus. delicatulus.

Puer grandis a *stripling*.

Puer } optima spe } præditus,
          } magna di }
          } gnitate }

Cæsaris verò pueri mirifica in-
dole virtutis. Item, lepida forma.

Egregia quædam & præclara
indoles. *Cic.*

Summa in filio spes.

Summa ingenij indoles sum-
mæque vir us.

Puer ad amplissimam dignita-
tem natus.

Puer elegans, mellitus, scitus.
Ter.

Improvida ætas puerorum.

Qui simul ac pedem limine ex-
tulerat.

To breake Promise,
See Promise.

To Breake ober
oth'rs talk:
Or to Interrupt.

To speake oz handle
Brevly.

Pr. Breviter	{	concludere
Strictionem		recensere
Leviter	{	describere
Summatim		attingere
Cursim	{	exprimere
Quam brevissimè		comprehendere
Laconicè	{	expedire
		exponere
	{	perstringere
		percurrere.

Breviter summamq; aliquid
de scribere.

Breviter & absolutè aliquid
complexi.

Hæc abs te breviter de arte de-
curra sunt. *Cic.*

Leviter transire ac tantummo-
do perstringere vnamquàmque
rem *Cic.*

Cursim res contingere.

Non longius persequi.

Breviter astringere argumenta

Hic illud —

Dialectica quasi contracta &
astricta eloquentia putanda est.
Cic.

Rerum capita percurrere.

Summa rerum decerpere.

Ad capita aliquid redigere.

Item, In summam redigere.

Rem in pauca conferre.

Abl.

Minutissimis quasi punctis a-

gere. *Cic. Parad.*

Paucis { absolvere.
concludere.

Laconicâ brevitate perstringere
Epitome, synopsis, compen-
dium, commentarioli, summa ne-
gorij, brevis indicitura. **A Brevi-
arij or abridgment.**

*Formula coarctanda
Orationis.*

Vt summam exponam, &c.

Neque gravabor breviter quid
quiquâ de re sentiam dicere. *Cic.*
Ne diutius vos demorer. *Cic.*

Nec si cuncta velim breviter
decurrere possim. *Quid.*

Nunc complectar id quod pro-
posui brevi Item, brevi expectam.

In art no est leviter transire, &
tantummodo perstringere vnam-
quamq; rem *Cic. pro Roscio.*

Percurram

Comprehendam { brevi.

Qui ultra provehor?

Sed quid plura de, &c.

Quid multa?

Vt multa paucis concludam.

Paucis multa absolvam. *Sal.*

Vt in pauca multa conferam.

Vt rem paucis { complectar
perstringam.

Ad summam agam de singulis.

In summâ, eò tota hæc nostra
sententia redit vt, &c. *D 12 23.*

— longi est iniuria, longe
Ambages sed summa sequar fu-
stigia rerum. *Virg.*

Ne te n ultis morer paucis rem
accipe.

Sed ne multis vos ipse fatigem
exemplis, &c.

Sed i i satis superque.

Pau'ò longiùs oratio mea pro-
fecta est.

Amicitia nostra minime pati-
tur ut te pluribus rogem.

Ac ne plura, quæ sunt pene in-
numerabilia confiter, compre-
hendam brevi. *Cic.*

Ne sum ^S prolixus
longior

Ex ingenti quod in immen-
sòq; campo in exiguum gyrum
Oratorem compellere

In vnum quasi manipulum
contrahemus.

Sed quid ego infinitam penè
cepiam exemplorum persequar?

Sed ne re notâ & pervulgatâ
multus & insolens sim.

Non obtundam diutius aures
vestras.

Sentio (Iudices) moderandum
mihi esse orationi meæ, fugien-
dâque vestram satietatem.

Sed hæc hæc, ne videar,
&c.

Satis hæc de causa extra cau-
sam fortasse multa, &c. *Cic.*

Longiores hoc loco sumus,
quàm necesse est.

Sentio (Iudices) ce urrendum
satietati aurium, animorûque
vestrorum. *Cic. in Ver.*

Eò celerius de isto trar figa-
mus, què maturius ad Aprenium
possumus venire.

X

Fusiùs loqui.

Dilatet nobis atque explanet
sententiam suam. *Cic. de Or.*

Et certe omnium de hac re
sententias adferre ambitiosum.

Sed hæc fuscè persequitur ipse
Cæsar. *Cambr.*

Produce pluribus verbis, &c.

Ne in re nota & pervulgata
multus & insolens sim. *Cic. de Or.*

See 10 Amplify.

*Formula comprimenda
alterius Orationis.*

Quas ambages mihi narras?

Quin tu vno verbo dic.

Rem ipsam ^S verbo dic.
expedi.

Desine prolixè loqui.

Aperte ut res se habet enarra.

Restâ viâ ^S enarrato.
iusto ordine

To Bribe.

Iudicem ^S exocularè
muneribus ^S exaccare.

Pecuniâ Iudicē ^S tentare
corruptere
oppugnare
pervertere
inducere
solicitare
allicere.

Muneribus quempiam à vero
abducere.

Pretio aliquem ^S labefactare
solicitare
delinire.

Magnis

Magnis muneribus explere. *Sal.*
 Largitione excari mentes.

Largitione alicuius } captare
 animum } flectere.

Pretis alicuius animum invitare.

Alicuius benevolentiam largitione confectari.

Muneribus rem agere.

Linguam alicuius mercede attingere.

Quotum mens erat oppressa
 præmio

Lingua asticta mercede. *Cic.*
 in *Pis.*

Afflicta Respublica est empto
 corrupta iuicio. *Cic. ad Att.*

Donis aliquem placare.

Leges opibus demensæ.

Pecuniâ iudicium corrumpere,
 constuprare.

Corruptelam iudicij moliri.

Filem alicuius pecuniâ labefactare.

Qui tenet ius civile? quod
 neque in flecti gratiâ, neque per-
 stringi potentiâ, neque adultera-
 ri pecuniâ possit?

Pecuniâ aliquem adulterare.
Sic. pro Cec.

Argenteis hastis pugnare.

Aliquem largitione corrumpere

Muneribus aliquem } lenire
 } adducere
 } conciliare
 } inducere.

**To be Brought
 to that pass.**

In eum locum res deducta est.

**He brought all nations
 upon their heads.**

Dis.

Magnis belli fluctibus cives
 obiecit.

Non si capiendos mihi sciam
 esse inimicos omnes homines.

Accus.

Ne illos etiam in iras pellice-
 ret.

Exacerbato in Flandros animo
 Principis.

**See to make one
 Angry.**

To Burn.

Dat. à re.

Vulcano Veneris literas com-
 mittere. *Man.*

Flammis } dare.

Igni }

Navibus ignem iniecit, admo-
 vit.

Accus.

Ignis depascit & absumit om-
 nia.

Cuncta moni- } congerere
 menta in pyram } coniicere.

Corpora in cineres redigere.

Incidit in segetem flamma su-
 rentibus austris

Totum involvere flammis ac-
 mus.

Omnia flammis delere, vastare,
 igne consumere, delere, vastare.

Item, absumere, populari.

Flammâ loca absorbere.

Passive.

D 4

Æies

Ædes multæ conflagrarunt.
Accusf. à re.
 Intenuem favillam solvi.
 Hæc regia sedes luctuoto incendio tota in favillas concidit.
Camden
 Regia tota confidit in cineres.
Statius.
 Omne mihi visum cōsidere in ignes
 Ilium. *Virg.*
 Iusserat hæc rapidis aboleri carmina flammis.

To Bury one.

Dat.

Supremos honores alicui

}	congerere
	V. Fl.
	deferre.

Funus alicui congerere & tumulum struere. *Sen.*

Officia suprema alicui præstare.

Suprema alicui

}	solvere
	persolvere.

Funus ei satis amplum faciendum curavi.

Iusta funeri paterno solvere.

Sepulturæ cadaver inferre, tradere.

Tumulo funera ferre suprema.

Corpus

}	humo mandare
	sepulchro reddere
	terræ parēti reddere
	terræ commendare.
	Max

tumulo supponere,
 dare
 Solo credere,

facere
 Iusta alicui

}	perficere
	persolvere
	peragere.

Plin.
 Absenti ferat inferiæ decorēq;
 sepulchra. *Virg.*
 Subtrahere oculis acerba funera.
 Operam dare funeri.
 Defuncti manus parentare.
Accusf. Funeris exequias peragere.
 Inhumare demonium.
 In terram condere.
Epith.
 Funus

}	honorificum
	magnificum.

Corpus ad sepulturam dare.
Abl.
 Iustis funeribus confectis,
 Sepulchro

}	condere
	recondere
	claudere componere.

Humo condere.
 Aliquem

}	prosequi
	honestare.

exequiis
 Item, sepulturā honestare.
 Monumento

}	condere.
	operire.

In urna
 Humo

}	cortegere, tegere.
	condere

conculmare.
 Tumulo recondere.
 Terrā obruere.
 Extinctum supremo efferre honorare.
 Supremo honore
 supremis muneribus

}	decorare.
---	-----------

Honorificā

Honorificâ } donare
sepulturâ } afficere.
Corpus superiecta humo coperire.

Corpus flammâ delere & consumere.

Multo planctu & lachrymis funus comitari.

Accusat.

Alicuius ex- } cohonestare
quias } celebrare.

Suprema alicuius deslere.

Funeris exequias prosequi.

Ad sepulturam dare. *Cic.*

Corpus in cineres redigere.

Epith.

Funus { lamentabile.
          { miserabile.
          { lugubre.
          { triste.
          { luctuosum.
          { acerbum, grave.

passivè.

Dat. à re. Corpus redditur terræ
Sepulturæ tradi.

Sepulturæ Maiorum suorum
addi.

Terræ inferni.

Inferri sepulchro.

Acc. Interueni favillam solvi.

Tellus gremio complectitur
ossa.

Ablat.

Honorificâ sepulturâ donari.

✕

Supremi diei celebritate privari.

Exequiis privari.

Sepulturâ & iustis exequiis carere.

Calaver P. Clodii spoliatum imaginibus, exequiis, pompa, laudatione.

Co. Build.]

Dat.

Mo'em cælo educere. *Virg.*

Arcem testis attollere.

Scholam ibi erudiendæ iuventuti instituit, struxit, statuit, fundavit

Qui B. restauravit, pristinoque nitore restituit.

Aptare studiis commoda templa piis.

Accusf. Muros attollere, ducere.

Ædes { struere, construere,
          { extruere, condere,
          { instaurare, restaurare,
          { diuere,
✕ deturbare,
          { destituere.

Urbem statuere.

Timidi nunquam statuere trophæum.

Magnificâ structurâ ædes erigere.

Quod opidum ex cineribus denud excitauit. *Cambd.*

Qui maximas exædificasset ornassetque classes.

Cavendum est etiam si ædifices ne extra modum sumptu & magnificentiâ prodeas.

passivè

Schola alicuius auspiciis erecta founded.

Academia, &c. à superioribus regibus fundata, à te magnificè aucta & nobilitata.

Mundus

Mundus divino consilio exedificatus.

To Busy.

Ære parare.

Præsenti pecuniâ } mercari.
Græcâ fide

Pecuniam in præliis collocare.

Pecunia in præliis locata questum facere.

Redimere pretio sepeliendi potestatem.

Nimio magno pretio cōduxisti.

*Bushed or
troubled.*

Nom.

Tot me impediunt curæ quæ animum meum diversæ trahunt.

Quem gravissima laborum opera opprimunt.

Dat.

Mihi nunquā tribuitur vacuum tempus & liberum.

Accus.

Ad aliquod admisceri.

Ablat.

Gravissimis negotiis

Multis negotiorum fluctibus

Item, molestiarum fluctibus

distineri.
distrungi.
obruui.
immergi.
premi.
frangi.
opprimi.
impediri.
illigari.
confici.

Difficultatibus affici.

Negotiorum mole

obruui.
deprimi.
degravari

Maximis occu- } detentus.
parionibus } implicatus.
defuturus.

Nullâ } tranquillitate } frui
vel exiguâ } animi remissione }

Multis officiis implicari & distringi.

Nam implicati vltro & citro, vel usu diuturno, vel officiis, &c.

Angoribus & molestiis implicatus.

Frater meus laboribus affluens concursationibusque confectus graviter se habet. Cic.

Æstu curarum fluctuare. Virg.

Te oro ne te obrui tanquam fluctu sic magnitudine negotii sinas.

Sylla tot tantisque negotiis distentus est, ut respirare liberè non possit.

Multis sollicitudinibus dies noctesque discrucari, involvi, torqueri.

Qui contrahendis negotiis implicantur. Cic.

Millibus curarum quibus hæc vita obnoxia est dilacerari. Eras.

Dum in dubio est animus paulo momento huc illuc impellitur. Ter.

*See this put me
to care and
See to labour.*

*To Busy himself in
others affairs.*

See,

Rerum

Reum aliena tum fatagit.

Odi fatientem qui sibi ipſi non ſapit. *Cic.*

Stultus eſt qui meam quidem mentē obſervat, ſuam verò ipſius propriam nihil curat. *Theoz. in Strobo.*

Dat.

Alicui nego- } involvere.
tio 'e } admiscere.

Alienis re- } vacare.
bus } invigilare

Abl.

In alienas res ſe intrudere, ingerere.

Quod ſuâ minùs intereſt percontari.

In alienâ meſſem & falcem

In alienas ſegetes & immittere.

A alienis ſe } ſimphicare.
negotiis } interponere.
} immiſcere.
} ingerere.

Ardeleonem eſſe.

In aliena repub. curioſum, in ſua negligentem eſſe.

✕

A moleſtiis } ſe abducere.

Ab angoribus }

Moleſtiis ſe abducere.

Omnibus curis & angoribus ſemet eximere.

Curas } dimittere.
} Excutere.

Reipub. curam abjicere.

Animus ab omni } ſolutus,
moleſtia } vacuus,
} liber.

Animus ab omni moleſtia longe ſe junctus.

Abduco me ab omni Reipublicæ curâ dedeq; literis.

See Careles.

See to be quiet.

To Buſy others.

Negotiū alicui } conſilare.
alicui } imponere.
} facere.

**See to trouble or
Importune one.**

**To follow his
Calling.**

Dat.

Officiū } ſatisfacere
ſuo } non deeſſe.

Sua munera in deſeſſo labore exercere.

Munus obire, præſtare.

Provinciam } quam natus es
Spartam } orna.

Partes ſuas exequi.

intra officiij cancellos ſe continere.

Res ſuas non indiligenter tradere.

Benè geſſi meum negotium.

Sui muneris adminiſtratione laborare.

In ſuo munere diligentiam omnem adhibere.

In ſuis rebus ſtrenuè operam dare, navare.

**See to doe his
Charège.**

To Pitch his Camp.
Seu to pitch his tents

To Put one in Care
or trouble.

Nom.

Curæ leves loquuntur, ingentes stupent.

Dat.

Molestiam } alicui exhibere.
 Negotium }

Acerba mihi invasit sollicitudo.

Hoc mihi omnia solatia a lemit.

Curas alicui iniicere. *Ter.*

Accus.

Inquietum alicuius animum exagitare.

Anxium aliquem reddere.

Exdunt animos memores conficiuntq; curis.

Hoc me sollicitum habet.

Pr. Hoc me { vehementer angit
                   { graviter pangit
                   { acerbissimè sollicitat
                   { non me discruciat.

Abl.

Curâ } afficere,
 aliquem } conficere.

Solitudine aliquem afficere.

Novis curis aliquem fatigare.

Curis alicuius animum excruciare.

Aliquem curis districtum tenere.

Seu to grieve one.

Carefull or troubled.
Passive.

Epith.

Summa }
 non mediocris } cura.
 non exigua }

Nom.

Graviter me exceperit cura.

Curæ animos hominū ruunt, angunt, terrent.

Hæc me cura remorder, angit, torquet, sollicitat.

Hæc cura mentem excruciat.

Gravis me sollicitudo incubuit.

Gen. Curarum plenus.

Accus.

Gravem curam suscepi.

Versare graves mœsto sub pectore curas.

Angit se animi.

Animi } pendere.

Animo }

Tristes agit mens anxio curas.

Inter spem metumq; fluctuare.

In curas animus deducitur omnes.

Ablat.

Curis } destineri,
           { distringi,
           { tabescere.

Iatimis } angit.

sensibus } commoveri.

Solitudinibus frangi.

Æstu curarū } fluctuare.
 Vadis cura- }

rum

Tibull.

Tantis curis undique districtus

stus teneor.

lassus, curâ confectus stupet animus. *Ter.*

Curarum stimulis exerceri.

Variâ } curarum mole gra-
Ingerâ } vari.

Curis se affligere.

Sæ Bused.

✕ *To put away Cares.*

Dat.

Curis finem imponere.

Accus.

Molestias } depellere.
                  } deponere.
Curas } seponere.
          } dinovere.
          } diuere.
          } remittere.

Curas rerû intermittere. *Tacit.*

Omnes curarum nubeculas pellere.

Curas relaxare.

Abi.

Dictis avertere curas.

Omniibus se } expedire.
molestiis } exsolvere.

A molestiâ se abducere.

Curas } fallere.
somno } laxare. *Virg.*

Animum } solvere.

curis } exsolvere.

Sepositis mentem componere curis.

Fessam curis abducere mentem.

Molestiâ } levare
Curis } aliquē } eximere
          } liberare
          } expedire.

Vacuis ab omni molestiâ.

Variis fortunæ casibus elabi,

Curas animo } exuere.
                  } deponere.
                  } p. opellere.

*To be Careless
or Probdent.*

Dat.

Pr Studiosissimè,

Diligentissimè,

Non mediocri-

} curare,
} accurare,

ter

Curæ esse alicui.

Curæ rem aliquâ habere. *Plaut.*

Iam nunc alia cura impendet pectori. *Plaut.*

Item, Subit cura.

Omnis mihi de te tuisque commodis cogitatio est.

Quare ita statutum habeas me tui summâ cum benevolentia memoriam tenere, tuasq; omnes res non minori mihi curæ fore quam meas. *Cic. Epist.*

De me autem sic velim iudices, quantum ego possim me tibi salutis tuæ, liberiq; tuis summo cum studio præsto temper futurum.

Idem Ep.

Alicuius rebus prospicere.

Rationibus alicuius consulere.

Accus.

Ea tum cura maximè intentos habebat Romanos. *Liv.*

Habenda est ratio valetudinis.

Cic.

Si quid è re tuâ est id maximè laboro.

Quod præcipis diligenter (ut teneor) curabo.

Studiosè diligenterque aliquid curare.

Curas

Curas in aliquâ re defigere. *Cic. de Or.*

Summam pro { suscepimus,
rebus tuis curam { adhibuimus.

Horum omnium tu curam suscipe.

Obsecro te (Cicero) suscipe curam & cogitationem dignissimæ tuæ virtutis.

Non dimittere aliquâ curam.

Gravem curam suscipere, vehementerque sollicitum esse de re aliqua.

In hanc curam totus incubuit. Item, Tota mente in hanc curam incumbere.

In hanc vnam { adhibe.
curam ingenij tui { intende.
aciem { acue.
          { confer.

Ablat.

Excubo animo, tuâ tuarumq; rerum causâ.

Hæret in animo assidua cogitatio.

In aliqua cogitatione curâque versari. *Cic.*

In partem curarum ab aliquo vocari. *Tacit.*

Multis curis vrgeri.

Summo studio diligenterq; curare. *Cic. Ep.*

Omni curâ providere.

Toto animo de hac re cogito.

**Carelesse o3
bold of care.**

{ *Gen.*

Nihil pensi habere.

Non magni pendere.

Det.

Segnibus consiliis acquiescere. Omnia sibi postponere. Virum, &c. mihi perinde est. Quibus nihil pensi est.

Accus.

Nihil labero; nihil moror hoc, &c.

Pr. Quo lego non magnoperè labero.

Derelictam vineam habere.

Pro derelicto aliquem habere.

Cic.

Pr. Aliquid sup' nè posthabere.

Camden.

Nunquam spectavi quid esset in rem meam.

Curam & diligentiam remittere.

Curam { abicere.
alterius { dimittere.

Id populus curet scilicet.

Veternus civitatem occupavit.

Hinc per incuriam, &c.

Pr. Aliquid { langu de,
                  { languidiùs agere.
                  { renuisc

Salutaria negligere, perniciosâ consecrari, vitia despiciere, salubria contemnere.

Videmus enim, si tantulum animos deiecerimus, præstò esse insidias.

In diem vivere, non esse sollicitum de crastino. *Cic. in Ver.*

Ablat.

Meâ non refert.

Quis tam dissoluto est animo?

Nunquam spectavi quid esset è re mea.

Animos & curam ab aliquâ contentione

contentione laxare.

Vtrum, &c. in nullo discrimine pono.

Nec Deum nec hominum charitate teneri.

Not to care either for God or man.

E curarum vndis emergere.

Ab omni cura precul abesse.

As the case then stood.

Vt se fortuna dederat.

E re natâ melius fieri non potuit.

Item, pro re natâ, &c.

Make it your, obone Case.

Quid mihi nunc animi sis ad te ipsum refer.

Tu si isthic esses haud aliter sentias.

Fingite modò animis vobiscummodi sortem obtigisse.

How ebez I have hitherto carried my selfe.

See to behave himselfe.

To Carry a brave minde.

Vt erat corde semper infractione & alacri.

See valiant.

For this cause of consideration.

In eam partem hæc scripsi, vt, &c.

Ablat.

Eo consilio hoc feci.

Hæc ego non eo consilio disputo, vt, &c.

Non alio consilio quàm vt, &c.

In causa hæc sunt.

For which cause, &c.

Qua de causa.

Iustissimis } de causis.

Gravissimis }

Meâ causâ, meo nomine, multis nominibus, &c.

Item.

In meam gratiam, &c.

In rem vestram, &c.

Eo consilio hoc feci.

Not without cause.

Non abs re,

Non iniuriâ,

Neq; id iniuriâ,

Non iniuriâ.

Qui suo iure, &c.

Iure optimo, &c.

Quo iure aut iniuriâ.

Non temerè est.

Quam nescio certis de causis.

X

Perfas aut nefas.

To Cause one to doe any thing.

Rex iussit, &c.

Dat. Aculei mihi non ingrati occiderunt.

Bellorum diuturnitas, &c. quæ omnibus imperatis licentia fenestram aperit.

Scd

Sed ipsi hoc malum sibi conflag-
verunt.

Accus.

Et eos curabunt morte multari.

Cuius avaritia me in hac per-
ditam causam imposuit.

Quem amor perlastrandi regio-
nes in hoc protulit.

Quis autē inficitur hunc eam
ad rem plurimum adiumenti at-
tulisse?

Nimia enim superiorum Du-
cum ferocia in eum locum rem
Romanam deduxerat, ut &c.

Facile cogniti erat, quantas fa-
ces quā vehementes ardores vi-
ciscendi afferebat paternæ mor-
tis recordatio.

Sæ Authoz.

Co Censure one.

Dat.

Latinitatis violatæ alicui notā
invrere.

Calumniam alicui instruere.

Accus.

Quærere verbi vnius aut alte-
rius calumnix ansam.

Ablat.

Acri censurā in aliquem ani-
madvertere.

Vitia aliena censuræ notā per-
stringere.

Iudicium de ingenio alicuius
facere.

Passivè.

Debiles Censorum spongas
non effugere.

Co Certify one.

Docere, attestari, confirmare,
commonescere.

Accus.

Admonere aliquē de re aliqua.

Rumores ad aliquem deferre.

Non celare aliquem.

Sic ad nos omnes fere deferūt.

Tristis nuntius ad nos delatus
est.

Nonne prius communicavim
oportuit? nonne oportuit præ-
scisse me antea? *Ter.*

Iudicium { facere.
                  { dare.

Literas &c. quæ nobis gratum
admodum salutis tuæ iudicium
præstiterunt. *Cic. Ep.*

Oculis inquirere.

Abl.

Sed cesso heram hoc malo im-
pertire.

Omni { liberare,
dubitatione { exsolvere,
aliquem { eximere.

Accus.

Celeriter aliquem de re aliqua
certiorem facere, reddere.

Item, rei alicuius certiorē facere.

Passivè.

Fac ut de { certior fiam
tuis rebus { ex literis ciuiar.

Co Challenge one.

Dat.

Primas sibi meritò vindicare.

Accus.

In certamen literarum aliquem
provocare.

Item, In palestrā literarum, &c.
Co

**To assign a charge
to one.**

Negotium { deferre,
delegare,
cōmittere,
Munus { alicui assignare,
permittere,
impetare,
imponere,
mandare.

Exhibeat mihi hoc negotium
Negotio { aliquem præficere,
Muneri { præponere.

Accus.

Negotium { obire,
suscipere,
aggredi,
sustinere,
agere,
administrare,
trieri, tractare.

Ex to chuse Magistrates.

**To execute his Charge,
or to doe his
duty.**

Dat.

Officio suo non deesse.
Officio magnificè satisfacere.
Occurrere negotiis.
Est mihi negotium.

Accus.

Negotium { exequi,
Imperata { præstare,
Iussa { explere,
transigere,
accurare,
conficere.

Officium suum, { exequi,
Munia Consu- { explere,
latus { trieri,
obire.
expedire.

Commisſa { peragere,
absolvere,
transigere.

Pensum abolvere, conficere.
Susceptæ legationis munus ob-
ire.

Ædilitatem summâ cum laude
gessit.

Nihil fecit non egregiè.

Huic mandes quod quidem cu-
raturum rectè velis.

Mississilla senex omnia Regis-
efficia & n. unera exequutus est.
Cic.

Specimen dedit minimè dubiâ
virtutum suarum.

Accus.

Nunc ad reliqua progrediar,
mèq; ad meum & unus pen. un. q;
revocabo.

Ablat. suo munere fungi.

Item, officio fungi, perfungi.

Regionibus officii sese conti-
nere. *Cic de Orat.*

In officio colendo, &c.

Cum C. &c. fundus fuisset
optimi ducis & strenui militis of-
ficio.

Ab occupationibus se expedire.

Ex to follow his calling.

A regione { discedere,
officij { abduci,
declinare,
desiscere.

A

Dat.

Dat.

Officio & muneri suo deesse.

*Accus.*Susceptum { deferere,
officium { intermittere.

Opprimi me onere officij ma-
li n quàm id quod mihi cum fide
semel impositum est, aut propter
perfidiam abijcere, aut propter in-
firmitatem deponere. *Cic. pro*
Rosio.

Vereor ne aut excessisse aut
non implexisse officii mei partes vi-
dear. *Plin. 5.*

**To take the charge
upon him.**

In quem totum hoc negotium
propendebat.

In se suscipere.

Negotium { subterfugere,
recusare,
superfidere labori.
Sevocare animū
à negotiis,
à negotiis se ex-
pedire, vindicare.
negotiorum vin-
culis exsolvi.

**To Chase
See to hunt.**

Chast.

Nom.

Virgo { integra à viro,
impatiens viri.

Quem vana libido non agit.

Quem nulla libido titillat.

Accus.

Servare se castum & integrum.
Tusc.

Pudicitiam illibatam servare.

Impia lascivi fugiens consortia
cœtus.

Quid enim domus illa viderat
nisi pudicum nisi exoptimo more
& sanctissimâ disciplinâ?

Thalami expertem vitam de-
gere.

Ablat.

Ab omni muliebri congressu a-
lienus.

Apes non concubitu indulgent.

**To Chastice the
flesh.**

Cibo ad tempus abstinere.

Pr. Parcè, continenter, sobrièque
vivere.

Accus.

Carnem { cohibere,
maccare,
castigare.

Genium fraudare, defraudare.

**See to fast,
See to repress or
restraine the
affections.**

R.

**Chaunce what
Chaunce may.**

Quemcunque fors tulerit ca-
sum.

Vtuncque res dant sese.

Quid me futurum sit Deus vi-
derit.

Co

To Change his mind.

Gen.

Consilii poenitere.

Pr. Aliter sentire.

Dat.

Sibi
suscepto } non stare.
consilio }

Nullius opinioni se dare.

Accus.

Animum immutare.

Pristinā sententiā } mutare,
deponere,
abolere,
corrigerē.

Diversam opinionem habere,
suscepere.

Videor videre rerum naturam
inverti.

In alias partes traduci.

In varias sententias distrahi.

Abl.

A seipso dissentire.

A sententiā } discedere,
decedere,
desistere,
desistere.

Item, sententiā desistere.

De sententiā } depelli,
deici,
moveri,
deterri.

A pristina mente desistere.

Ab instituto deterri.

A sententiā sua labare, vacillare.

In sententiā } permanere,
In opinio- } non persistere,
ne } persistere.

Deflexit paulatim de via con-
suetudo maiorum.

A seipso dissentire.

See to repent.

**Changeable
See unconstant.**

**With a cheerful
countenance.**

Accus.

Ponere supercilium.

Frontem explicare, remittere,
exporrigere.

Abl.

Omnes alacres & fiducia pleni
ad Alexiam proficiscuntur.

Hilari, admodum & benigno
vultu aliquem excipere sibi.

Item, Vultu } læto,
faceto,
exporrecto,
placido,
iucundo,
facili,
sereno,
candido esse.

Lætā fronte aspiciere.

Item, tranquillā & serenā fronte.

Induere faciles gaudenti pecto-
re vultus.

Frontem contrahere, obducere.

See to frown.

**To Chide one,
or to check one.**

Accus.

Accus.

Pr. Verè,

Rectè,

Pergraviter,

Gravius,

Libere,

Magnopere,

) Leviter

Culpare.

aliquè Reprehen-
dere.

Asperius

aliquem

admonere,

redarguere,

increpare,

appellare.

Severius aliquem tractare.

Nolo in illum gravius dicere.

Rem cum aliquo asperius ex-
postulare.

Verbis graviter accipere.

Ablat.

Gravissimis,

Asperibus,

Asperimis

verbis reprehēdere

ali- perstringe-

quem re.

Pr. Asperè aliquem perstringere.

Verbis aliquem

castigare,

exagitare,

corripere.

X

Mollī brachio aliquem obin-
gare.Maledico dente aliquem car-
pere.Notam censoriam alicui inure-
re.In quibus ipsi aculei, si quos
habuisti in me reprehendendo ta-
men mihi non ingrati acciderunt.

Vizio aliquid vertere.

Crimini dare alicui.

Ans.

Onto Accuse,

Create With Child. Sexum iam mensē fertvre-
rumItem, vterum ferre ex Spiritu san-
cto

Gestare vterum.

Ablat.

Vtero gravis.

Vxor gravi vtero.

Gravida est Pamphilo.

**From a Child or
youth.**

Teneritas pueritiæ.

A puero.

A pueritiâ.

A primis incunabulis.

A teneris (vt Græci dicunt) va-
guiculis.

A primis annis.

Ab infantia.

Ab incunabulis nostræ veteris
puerilisq; disciplinæ.

Ab ineunte adolescentiâ

A primo ætatis flore.

Cum nondum ex ephēbis exis-
cemus, inde vique ab adolescen-
tia.**To Beget.**Item, **To bring forth
children,**

Vxores gravidas reddere.

Quam gravidam reliqui meo
congressu. *Plaut.*

Liberos

{ gignere, generare,

{ procreare, suscipere,

{ tollere, parere.

Vtero

Vt ero laborare.

Partus solvere.

Sobolem propagare.

X

Mulier partum sibi ipsa medicamentis abegit.

To Choose.

Accus.

Delectum { agere,
facere,
habere.

Optima quæq; seligere.

Non solum ex malis eligeremina oporret, sed etiam excerpere ex ipsis oportet si quid insit boni.

Suffragiis, aliquem deligere,
Sorte aliquem designare

passivè.

In eius locum T. G. erat suffertus.

Abl.

Non tam hominum suffragiis, quam divini numinis calculo delectus & ascitus.

Delectus, creatus, calculis omnium suffragiis statutus vno ore.

Se Suffragia emendicata.

Summo consensu, omnium sententia, omnium comprobatione constitutus, designatus, allectus.

Circumspect.

Pr. Diligen- { attendere,
ter { animadvertere.

Accus.

Rationem veluti ducem sequi.

Vt cogitationem huius rei sus-

cipiatis.

Oculos in occipitio gerens.

Ablat.

Ratione & consilio omnia faciens.

Se to Beware.

Se Care: null oz

Pr. vident.

To Cipher.

Revocareres ad certum numerum.

Commentiri res numero.

Deus numeratos habet nostros capillos.

Supputare aliquid articulis.

A City.

Epith.

{ amplissima, &
ornatissima,
pulcherrima,
nobilis,
florētissima, &
potētissima,
quondam celebris,
& copiosa.

Urbs

Urbs trophæis ornata, triumphis ditata.

Urbs maritima. In haben, oz port *Cotone.*

Urbs incontinenti posita.

A dry town,

X 3

Urbs

— Vrbs & naturâ & situ, & descriptione ædificiorum, & pulchritudine in primis nobilis. *Cambd.*

Ampla & potens civitas.

Oppidum elegantissimum loci ingenio & solerti operâ permunitum.

— Hanc sedem imperij, arcem populorum, lumen gentium, theatrum orbis terrarum, &c. *Cic.*

In ea vrbe vbi nata & alta est ratio & vitæ moderatio. *Cic.*

A Citizen.

Epith.

Civis egregius,

Patriæ suæ defensor & propugnator.

Item, Amantissimus reipub.

De reipub. optimè meritis.

Beneficus & salutaris.

In rep. constituenta admirabilis.

(
Seditiosus & turbulentus.

To Cleanse.

See to purge.

To Coine.

Argentum, } signare.
Aurum

To make false

Coine.

Nummos adulterare.

Hinc, monetæ adulterator.

Nummi adulterini.

Officina monetaria. the mint.

To Collect

or Gather.

Flosculos orationis alterius delibare & carpere. *Cic.*

To comfort one.

Consolatio necessaria est, nihil esse præcipuè cuiquam dolendum quod accadat vniuersis. 7. *Ep.*

Dat.

Consolatio- } adferre,
nem } alicui adhibere,
Solamen } parere.

Tristibus rebus solatia rependere.

Alicui malo consolationem afferre.

Dolori } Medicinam afferre.
alicuius } Curationem adhibere.

Tu mihi sollicito animo præsto fuisti.

Solatio esse alicui.

Afflicto & innocenti dextram porrigere. *Cic.*

Rebus afflictis mederi, medicari.

Sollicitudini alicuius subvenire.

Rebus afflictis } adferre,
præsentem mede- } præbere.
lam

Item, salutarem consolationis medicinam adferre.

Tamen ea consolatione sustentor, quam tu mihi (Brute) adhibuisti tuis suavissimis literis. *Cic. de Cl.*

Demere sollicitudinem alicui.

Delevit mihi omnē molestiam recentior

recentior epistola.

Lachrymas alicui abstergere, excutere.

Hæc sunt solatia, hæc fomenta summorum dolorum.

Dolorem alicui $\left\{ \begin{array}{l} \text{detrahere,} \\ \text{eripere,} \\ \text{exhaurire,} \end{array} \right.$

Accus.

Dum existimatio est integra facile consolatur honestas egestatem. *pro Quint.*

Pr. Amicissimè, $\left\{ \begin{array}{l} \text{aliquem} \\ \text{Comiter,} \\ \text{Vehementer} \end{array} \right. \text{consolari.}$

Iam planè luctum omnem absterfisti. *Man.*

Alicuius molestiam allevare

Ab orco me reducem facis in lucem. *Ter.*

Aliquem fugientem recipere diffidentem rebus suis confirmare.

Afflictum erigere.

Perditum recreare. *Cic. pro*

Pomp.

Dolorem animi $\left\{ \begin{array}{l} \text{lenire,} \\ \text{levare.} \end{array} \right.$

Dolorem infixum $\left\{ \begin{array}{l} \text{evellere,} \\ \text{extirpare,} \\ \text{abducere,} \\ \text{extrahere.} \end{array} \right.$

Reddidisti animum. *Ter.*

Mœrorem alicuius $\left\{ \begin{array}{l} \text{solari,} \\ \text{levare,} \\ \text{minuere.} \end{array} \right.$

Qui mortuum me reducem in lucem feceris. *Ter.*

X

Eorum dolorem qui lugebant suas orationes refricabam. *Cic. de Or.*

Anxios levare & ad meliorem spem evehere.

Eniti & efficere ut amici jacentem animum excitet. *Cic.*

Ut amici animum iacentem exciter, inducatque in spem cogitationemq; meliorem.

Animum $\left\{ \begin{array}{l} \text{excitare,} \\ \text{languentem} \end{array} \right. \text{confirmare.}$

Abl.

Quibus me consolationibus languescens sustentavisti.

Verbis consolantibus aliquem levare.

Omni officio, lachrymis, operâ, consolatione omnes me absentem sublevarunt.

Dulci sermone alicuius dolore relevare.

Mentem æ-gram solariis $\left\{ \begin{array}{l} \text{demulcere,} \\ \text{permulcere.} \end{array} \right.$ Solitudine aliquem liberare.

Consolatione aliquem $\left\{ \begin{array}{l} \text{lenire,} \\ \text{sustentare,} \\ \text{delenire.} \end{array} \right.$

Amicis verbis aliquem delenire.

Animum mœstum à tristitia ad hilaritatem reducere, revocare, deducere. *Cic. de Or.*

Quamobrem te obsecro (mi Tite) eripe mihi hunc dolorem, aut minimè saltem aut consolatione aut consilio, aut quâcunque re potes. *Cic. ad Att.*

Exples animum gaudio.

Ter.

E 4

Consolationibus

Consolationibus } sustentare,
animum } erigere,
demulcere.

Spe ali- } erigere.
quem } confirmare.
sustentare.
sublevare.

Diis avertere curas.
Molestiis
affectos. } reficere
Calamita- } erigere.
te oppressos.
exhaustos.

Reliquum est ut te consoletur, &
asseram rationes quibus te à mo-
lestiis coner abducere. *Cic Ep.*

Fasivè.

Do to comfort himself.

Da.
Huius adventu spe illatâ mill-
ibus redintegrato animo. *Ces.*

Accus.
Accedit illud ad animû meum
sustentandum.

Animum recolligere, revocare.
Virg.

Ad se redire.

Paululûm recollegit se,
Ablat

Reportare solatium ex aliquâ
re.

Sum erectiore animo.

In maximo mee dolore hoc so-
lacio utor, fruor, me consoletur.

Quod ego quasi consolationis
loco pono.

Assurgit animus meus quoties
amabilitatis tuæ sermo desertur.

)

Comsoltes.

Do to saint.

**Do Commatund, et to
gibe forth an edict.**

Da.

Alicui } præscribere,
aliquid } imponere.

Dare alicui in mandatis, &c.
Dico, edico vobis. *Ter.*

Dura nimis } imperas,
mihi } imponis.

Senatus consulto plebi edixit.

Mandata alicui de rebus ma-
gnis deferre.

Puero negotium dederat.

Negotium } demandare,
alicui } exhibere,
imponere,
faceßere.

Demandare aliquid alicuius
curæ.

Tradere alicui aliquid effectû.

Hoc parens æger decumbens
mihi iniunxit. *Sal.*

Ea mihi imponis quæ præstare
nemo potest.

Alicui negotio } præficere,
aliquem } delegare.

Accus.

Omnia sub leges mors vocat
atra suas. *Ovid.*

Pr. Rem aliquam publicitus,
Item, publicâ lege statuere, san-
ctare, providere, denunciare.

Ablat.

Mandatis aliquem instruere.

Cum mandatis aliquem mitte-
re.

Onerare aliquem præceptis.

Do

Sæto ma'ie alato.*passivè*

A Dolabellâ mandatum habere ad Cæsarem.

Accipere mādatum ab aliquo.

**To doe that is
commanded.***Dat.*

Mandatis alicuius satisfacere.

Accus.

Pr. Breviter, maturè regis mandata exequi.

Item,

Alicuius { digerere, præstare,
peragere, perficere,
mandata { prosequi, conficere.

Common.

Res trita, communis & pervulgata.

Item, vulgari pervulgatissima.

Hæc vulgata & obsoleta sunt.

Res est lippis & tonsoribus nota.

Cùm omnibus nota sint, & quotidiano sermone subtrita, obvia, & vbiq; occurrentia.

Commune & latè patens, pervagatum, quotidianum.

Audita, & pervulgata, & percelebrata sermonibus res est.

Res quotidianæ & vernaculæ.

Perspiciua sunt hæc quidem, & vulgari prudentiâ sita. *Cic. de Or.*

Absolevit iam ista relatio.

Efferri in vulgum.

In eum sermonem incidere, qui cum ferè multis erat in ere.

Cum multis aliquid communicare.

Communi quod in vsu versatur.

See the same goeth.**The Common people.**

Multitudo { imperita,
vaga,
indocita,
levissima,
abi. &c.

Infima plebs,
Fæx civitatis,
Infima fæx populi,
Sordida plebecula,
Ex imâ fæce vulgi,
Populi sordes,
Quisquiliz hominum.

**3pt wordes and
Phrases of the
Common wealthe.****Love the Common-wealthe.**

Patria antiquissima & sanctissima parens, duo lumina atque ornamenta recip.

Dat.

Reipub se totum dedere.

Nil nisi reip. bonum & utilitatem sibi proponere.

Salutem publicam rebus omnibus antepone.

Accus.

Nisi Deus respexerit rempubl.

Patriam charissimam habere.

In salutem populi patrimonium collocare.

Suâ voluntatem { accommodare
ad publicâ causam { aggregare.

Quod

Quod si viri excellentes cum omnem mentem in patriæ salutem defigunt.

Ablat.

Animus infixus in patriæ charitate.

Qui singulari extiterit in remp. nostram officio & fide. *Pro Syl.*

Magno amore inflammatum esse in patriam.

Omnes suas curas & cogitationes in reip. salute defigere. *In Ant.*

Patria pro qua mori, & cui nos totos dedere, in qua & nostra omnia ponere, & quasi consecrare debemus.

Patria nihil gratius nihil iucundius habere.

To helpe or restore the Common-wealth.

Dat. Patriæ pietatem præstare.

Egregiam operam reip. navare.

Curas suas & quicquid nobis à Deo datum est reipublicæ referre. *Cic.*

Reipub. in ultimum discrimen adductæ lucem afferre, opem asferre.

Reip. non deesse.

Hi medentur reip. qui exsecant pestem aliquam tanquam struam civitatis.

Consulere civium commodis & eorum utilitati salutiq; servire.

Communi commodo inservire.

Reip. laboranti succurrere, præcipitare, subvenire.

Accus.

Affectam & prostratam remp.

tuis opibus extulisti. *Cic.*

Remp. rebus suis diffidentem erigere, labefactatam restituere, in angustias redactam liberare, recreare, reficere.

Pr. Remp. constantissimè, magnopere defendere.

Reip. agræ labentes partes sanare, confirmare.

Rempub. afflictam & oppressam miseris temporibus ac perditis moribus in veterem libertatem vindicare, restituere.

Remp. opem implorantem susfulcire, erigere.

Reip. vulnera sanare.

Ad civium utilitatem omnia referre.

In commune conferre.

Ablat.

Patriam ab interitu liberare.

Pr. Benè { de Rep. { mereri.
Præclare { { promereri.
A Repub. { perniciem propul-
A civium { sare, propellere,
cervicibus { avertere.

To hurt or overthrow the Common-wealth.

Genit.

Publius Clodius fatale portentum prodigiūque Reipublicæ.

Cic. in Pis.

Item, Flamma Reip.

Fusus reip.

Bustum reip. *In Pis.*

In procella patriæ turbo & tempestas pacis & otij.

Labes & perniciēs reip.

Gabinus & Piso duo reipubl. portenta ac penè funera.

Ruina

Ruina atq; incendium civita-
tis

Occasus, interitusq; reip
Ecce illa tempestas, caligo bo-
norum, ac subita ac improvisa
formido, tenebræ reip. ruina atq;
incendium civitatis.

Pectus illius anni, furia patriæ,
tempestas prodigiumq; reipub.
Dat.

Reip. { faces iniicere,
malum conflare,
dedecus imprimere,
pestem machinari,
flammas deruaciar.

Plagam reipublicæ
mortiferam, { infligere,
Securim, { imponere,
vulnus { inferre.

Reipub. exitium & vastitatem
inferre.

Reip. { Cladem inferre,
denunciare,
securim infligere,
funestū funus indicere
exitio esse.

Si nondum vulnera iniusta reip.
recordamini.

Tanquàm si offusa reip. sempi-
terna nox esset.

Accus.

Rempub { perdere, extinguere
contundere, oppu-
gnare, diripere,
prosternere, vasta-
re, convellere, dila-
cerare, affligere,
arrodere, prodere,
conquassare,
incendere.

Remp. omni scelere dilacerare
Integras civitates funditus e-
vertit libido.

Remp ad incendium & vasti-
tatem vocare.

Pr. Patriæ statum turpissimè con-
vellere.

Patriæ statum { perturbare,
opprimere,
delere, evertere,
labefactare,
violare.

Cùm ad occasum interitumque
reipublicæ Catilina dux est con-
stitutus.

Ablat.

Pr. De reipubl. perniciè acerbè
cogitare.

Navis reipublicæ fluitans in
alto tempestatibus seditionum &
discordiarum.

The Commonwealth
flourishing.

Respublica { optima,
foelix,
beata,
florentissima,
præclarissima.

Pr. Respublica { pulcherrimè
gesta, præclare
fundata.

Præclarissimè constituta resp.
delapsa est. Cic.

Authoritate vestrà resp. exur-
get, & ia aliquo statu tolerabili
consistet.

Vt respublica opibus firma,
copiis locuples, gloriâ ampla, vir-
tute honesta sit. Cic. ad Att.

Cùn

Cùm resp sui iuris erat.
 Ut speciem aliquam videor vi-
 dere quasi reviviscentis reip *Cic.*
Epist.

**The Common-wealth
 decaying.**

Respublica { deplorata, ægra,
 malè affecta,
 propè desperata,
 conquassata,
 prostrata.

Respub. perculsa & prostrata
 iacet, periit, concidit.

O diem illum reipubl. luctuo-
 sum.

Luctus, gemitus, squalor civi-
 tatis.

Malis publicis indies ingraves-
 centibus.

Qui nisi à gubernaculis recef-
 serint, maximum ab universo nau-
 fragium periculum est. *Cic. ep.*

Accus.

Doleo ita communem rem esse
 delapsam. *Cic. ep.*

Si modò, &c. incidissemus in
 atrocissimos reipub. fluctus, ac
 miserandam temporum calamita-
 tem. *Sal.*

In reipubl. noctem incidere.

**To be occupied in the af-
 faires of the Common-
 wealth.**

Dis.

Hominibus ignominia notatis
 ad honorem aditus neque in cu-
 riam reditus est.

Postquam honoribus inservire
 ceppi, meq; totam reipublicam tra-
 didi. *Cic. de off.*

Accus.

Nondum ad rempublicam ac-
 cedere.

Ad gubernacula reipubl. acce-
 dere.

Acrius ad salutem reip vigi-
 lare.

Abl.

Versari in publicis rebus.

Neq; verò unquam discedebam
 nec à reip. abiciebam oculos ex
 eo die quo, &c.

Res politica.

Res gerendæ.

Res agitæ.

**To hold the magis-
 trathip.**

**To withdraw himselfe from
 the affaires of the
 Common-wealth.**

Accus.

Qui voluptatibus ducuntur
 missos faciunt honores.

Ablat.

A curiâ & ab omni parte reip.
se subtrahere. *Cic.*

Qui nisi à gubernaculis recesserint. *Cic. epist.*

**To Commend himselfe
to one,**

De te Salutare.

**To Commend his friend
to one,**

Dar.

Dignitatē alicuius alicui com-
mendatam habere.

Pr. Ali- quem alicui	{	præcipuè,	comendare.
		potissimū	
		diligentis- simè,	
		etiā atq;	
		etiam, magno- perè,	
		studiosè,	
		non vul- gariter	

Accus.

Scripsi ad D. in gratiam Toxi-
tæ nostræ & studiosè.

Ablas.

Non vulgari vti commendatio-
ne pro aliquo,

*Formula amicis
commendandi.*

Te ita existimare velim ; qui-
buscunque officiis in Epiretris re-
liquisque rebus Atticum obstrin-
xeris, iisdem me tibi obligatum
fore.

Quicquid officij, beneficij, ho-
noris in Generum meum contu-
leris, id existimabo in me ipsum,
atque in rem meam contulisse.

Sic enim tibi commendo, vt
curâ, studio, sollicitudine animi
non possim.

Sic enim tibi commendo, vt
neque maiore studio quemquam
neque iustioribus de causis com-
mendare possim.

Commendo tibi eum non vul-
gariter, sed ita prorsus, vt quos
diligentissimè valdèque ex animo
soleo.

Quanti apud te sum tantum
valere apud te commendationem
meam effice vt intelligam.

Ita à te peto, vt maiore studia
magisve ex animo petere non pos-
sim.

A te magnoperè pro nostrâ
summâ coniunctione etiam atque
etiam peto & quaeso vt, &c.

Eum, si me diligis, eo numero
cura vt habeas quo me ipsum.

Eius negotium sic velim susci-
pias, vt si esset res mea.

Quanti

Quanti te facio, quanti es apud me proque mea quâ te semper cōplexus sum benevolentia & necessitudine, peto à te, vt hominem suscipias, foveas, complectaris, & in tuis habeas.

Peto à te maiorem in modum quod sine molestia fiat, vt &c.

Peto à te maiorem in modum, vt ei omnibus in rebus quantum tua dignitas fidesq; patietur commodes.

Vt intelligat hanc meam commendationem maximo sibi apud te adiumento & ornamento fuisse. *Ep. fam.*

Vt intelligat hanc meam commendationem magnum apud te pondus habuisse. *Cic. ep. fam.*

Vt intelligat nullam rem sibi maiori vsui aut ornamento quam meam commendationem esse potuisse.

Velim tibi persuadeas nihil me maiori studio à te petere, nihil te mihi gratius posse, quam vt omnibus tuis opibus omni studio eū iuueris. *Cic. ep.*

Peto à te maiorem in modum vel humanitatis tue, vel meâ causâ, vt eam auctoritate tuâ, quæ plurimum valet, conservatam velis.

Gratissimum mihi feceris, si huic commendationi meæ tantū tribueris quantum cui tribuisti plurimum. *Cic. ep.*

Peto à te, vt ad eam voluntatem quam tu sponte erga Cecinam habinurus esses, tantus cu-

mulus accedat commendatione meâ quanti me à te fieri intelligo.

Hoc mihi Cornifici facies, ceterisq; rebus omnibus eius dignitate, mihi que, si me amas, consul.

Eum si me diligis eo numero cura vt habeas quo me ipsum.

Eum velim rebus omnibus adiuues, opemque des, vt quam commodissime sua negotia conficiat. *Cic. ep.*

Varia sunt huiusce generis exempla apud Ciceronem in Epist.

To Committerat.
See to take mercy,
pitye,

To Committ to
ones charge,
tution or turlage.

Dat.

Alte- rius	{	fidei tutela	{	mandare,
				commen- dare,
				conmittere,
				concredere, delegare.

Alicuius fidei sapientie atque potestati aliquid committere & concredere.

Item, permittere, delegare.

Ali- cuius	{	charitati, conscientie	{	mandare.

Sedon fortunas commississe futuri. *Ter.*

Rebus suis aliquem proficere
Tibi se, omnes suas opes fortuna-
nasque commendat, tibi committit.

tie existimationem ac spem reli-
quæ vitæ.

Filius, &c. qui tibi in discipli-
nam est traditus.

In patrocinium alicuius sese
dare.

✓ Servius Galba populum Ro-
manum tutorem instituere se di-
xit filiorum suorum orbitati. *Cic.
de Or.*

Philippus qui filio Aristotelem
accierit. *Cic. de Or.*

In alicuius fidem se tradere.

Aliquem rei arbitrum & cura-
torem constituere.

Ad herto.

Fraudare populum qui in tute-
lam pervenit. *Cic. pro Roscio.*

— Cum Iovem salutarem hospi-
talem statoriam dicimus, hoc in-
telligi volumus salutē hominum
in eius esse tutelam.

Accipere aliquē in fidem suam.

To libe in Common.

Communes utilitates in me-
dium asferre.

To Common or treat with one.

In alicuius congressum, collo-
quiumque venire.

Aliquem convenire.

Comiter loqui inter se, & age-
re comiter.

Cum aliquo sermonem confer-
re.

To Compasse.

Terra mari cincta, portibus
distincta, Insulis circumdata.

Omnia cingens atque comple-
xus.

Armatorum coronâ septum.

Moenibus sepire.

A tergo,

A fronte, } teneri.

A lateribus }

Insula circumfusa mari.

To keepe Company with one.

Improbis se comitem præbere.

Ad homi- } conferre,
nes perditos } adiungere,
se } applicare.

Dare se in societatem perditō-
rum.

Societatem } coire,
cum, &c. } inire.

Soe to Accompany.

To Compare.

Næ ego illam dignam confite-
bor quæ æquis cervicibus nostro
Curiali incedat. *Castilio.*

Ex bellicâ laude aspirare ad A-
fricanum nemo potest. *Cic.*

Ad tantam belli peritiam lau-
demque aspirare nemo potest.

Quis Pœnorum Hannibali ge-
rendorum bellorum scientiâ par-
fuit?

In cuius rei studio parem ha-
buit Pœnorum neminem.

Qui neque ætate, nec ingenio,
nec autoritate sum cum his cō-
parandus.

parandus. *Cic. pro Roscio.*

Se to besiege.

To Compell.

Et nos plebe ad iuuandam ad-
git.

Necessitatem alicui imponere;

Carolūque regem eō adēge-
runt ut, &c.

Sin aliquandō nos necessitas
ad ea detruferit, quæ nostri inge-
nij non erunt. *Cic. de Off.*

Invitam & renitentem necessi-
tatem vi & armis cogere, vrgere,
protrahere, compellere.

Compendious.

Se Wrestly.

To Complaine.

Graviter, } queri.

Publicè } conqueri.

Querelas habere.

Questus dare, edere.

Querelam peragere.

Questus, } effundere.

Querelas }

Si ad saxa hæc conqueri & de-
plorare vellem.

Replere loca querelis.

Aliquem questibus fatigare.

Mœstis loca questibus implet.

Et assiduas iacet ore querelas.

Si civitas per viros bonos gra-
visq; homines querelas ad vos de-
tulisset.

)(

Querelas } interrumpere.
alicuius } suppressere.

Epistola plena stomachi &
querelarum.

Quis denique questus, quis
mœror dignus inveniri in calami-
tate tantâ potest?

Quis est qui pro eorum digni-
tate deplorare tantas calamitates
potest? *Cic. In Ant.*

In sinu amici deslere.

)(

Querelas deponere.

Querelis desistere.

To put to Compromise.

**Se to put to Arb. &
trameut.**

**To put one out of Con-
cept with one.**

Se to make odious.

Self Concede.

Dat.

Nimium sibi ipsi	{	tribuere.
		arrogare.
		assumere.
		placere.
		applaudere.

asseverare.

Plus satis sibi placere ac blan-
diri.

Immodicus æstimator sui.

Cur.

Suo se modulo ac pede metiri.

Præ se acminem ducere. *Cic.*

To Concede.

Se

**Hæ to Coniecture.
To Consider.**

**To Conclude or
End.**

Pr. Acutè,
Commodè,
Aptè,
Breviter,
Rectissimè,
Graviter,
Ornatè,
Vehementius
Vt aliquando terminetur ora-
tio.

Dat.

Finem orationi imponere, sta-
tuere. *Ter.*

Item, Coronidem imponere.

Summum fastigium operi im-
ponere. *Cic.*

Supremā manū } adhibere.
Ultimā rei } adiungere.
Summā alicui } imponere.
Extremā

Extremum actum addere.

Metam rei } assignare.

Modum si- } imponere.
bi } adiungere.

Periodum constituere.

Accessit operi manus extrema.

Ad calcem } pervenire.

Ad exitum }

Rem ad exitum perducere.

Ad umbi-
licum } rem } deducere.
Ad calcem } perducere
Ad finem }

Item, Ad metam vsque.

Ad exitum destinatum.

Intra metas se continere.

Quæ de vi præfari sumus ha-
beant hanc terminum.

Ne graveris exadificare id o-
pus quod instituisti.

Itum est in hanc sententiam.

They conclude all hereto.

Quemadmodum expediam, exit-
um huius orationis non reperio

Hæ to End.

**Formula Conclu-
sionum.**

Nos modum aliquem, & finem
orationi nostræ facimus. *Cic. In
Verrem.*

Sed vt extremum habeat ali-
quid oratio mea, vt ego ante di-
cendi faciam, quam vos me at-
tentè audiendi concludam illud
de Optimatibus, &c. *Cic. pro
Sext.*

Quibus de rebus pro Cluentij
voluntate nimium, pro reipubl. æ
dignitate parum, pro vestrâ pru-
dentia satis dixisse videor. *Cic.
pro Clu.*

Tu Religionis nutrix, reipubl.
mater, principum decus, subdi-
torum solatium, foelicissime (nol-
lem dicere) vale. *Limbert.*

Dominus, &c. tuam clemen-
tiam diutissimè incolumem ser-
vet, tibi adsit, te suo Spiritu re-
gat, & omni benedictionum ge-
nere cumulatissimè ornet.

Cessolongius pergere, quia in
remunerandis

remunerandis. beneficiis jejuna
est verborum vicissitudo.

Pluribus verbis ad te scriberem
si aut tua humanitas longiorem
orationem exspectaret, aut id fer-
re nostra amicitia pateretur.

Vndè exorsa est ut in eo termi-
naretur oratio, &c.

Longius progredior, &c.

To Condemne
or **disaleto**,

Nigro capillo } notare.

Carbone

Præsentia omnibus diris devo-
vere.

To Condemne one,

Genit.

Rei ca-
pitalis }
Capitis } aliquè damnare.
Capite }
Capitis }
sententiâ }

Dat.

Mortali-
quem }
Supplicio } addicere.
crucis } adiudicare.

Neci dimittere.

Extremæ neci aliquem tradere.

Multam ali- }
cui } dicere.
} irrogare.

Accus.

Mortis senten- }
tiam in aliquem } pronounciare.

Capitis in illum fert senten-
tiam, & suspendio damnat.

Indignum luce iudicare.

Passivè.

Gen.

Ne innocentissimus quisquam
capitis condemnatur.

Falsi convinci.

Accus.

Capitalem accipere sententiâ.
In quæstionem damnari.

To be Condemned
to the Racke.

Ablat.

Capitali sententiâ damnari.
Qui Iudicum sententiam ad
mortem mitteretur.

Manifestis criminibus convin-
ci.)(

Audacis facti conscius evola-
vit.

It Conduceth much.
See necessary.

To Conduct.

Exercitum } deducere.
à Græciâ } transportare.

Curare deducendum ad suos.

Ne propius urbem millia pas-
suum ducenta exercitum admo-
veret.

Idque sibi celerius faciendum
existimavit, quàm eò collectæ
omnes Antonij copię traduce-
rentur.

Sua eodem conferunt. **To**
Convey.

Fidem pu- } postulare.
blicam } dare.

A safe conduct.

To Confer or reason of

Vt inter se de cunctis negotiis
disceptarent. *Sal.*

See to talk with one.

To Confesse.

Pr. Verè,

Verecundè,

Liberè,

Ingenuè,

Apertè

} fateri.

Inscitiam suam liberè & inge-
nuè recognoscat.

Vel invitissimè cogemur agno-
scere.

Apertè & ingenuè confiteri a-
liquid.

Ego si sibi esset integrum susci-
perem, hoc crimen agnoscerem,
confiterer. *Cic. pro Rab.*

Delicta liberè confiteri.

Peccata } agnoscere.

Errata } aperire.

sua } detegere.

Conscientiam detegere.

Mentis vulnera aperire.

Secreta pectoris pandere.

Vetus peccatorum fermentum
expurgare.

Conscientiam } exonerare.
peccatis } levare.

De pec- } fateri.

cato } confiteri.

Add hereto.

Confessione } urgeri.

sua } convinci.

Papistico more.

Sua errata ia } effundere.
alicuius aures } profundere.
Item, In alicuius sinus effundere.
Peccata sua Sacerdotis auribus
censenda deponere.

To Confirme or ratify.

Obsignare.

Argumentis certisque rationi-
bus rem confirmare.

Hoc mihi videtur vel maximè
confirmare. *Cic.*

Ratum habere.

See to Probr.

To Confiscat or to make forfeit.

Dat.

Curavit ne illorum bona fisco
cederent. *Cambd.*

Accus.

Alicuius } proscribere.

bona } publicare. *Cic.*

Alicuius opes } tedigere.

in regium fiscum } convertere.

Alicuius faul- } committere.
tates in publicum } addicere.

To Confute.

Dat.

Vt postquam illud tibi os ple-
num blasphemiarum obstruxere.

Accus.

Pr. Obiectas } diluere, infirmare.

alicuius ra- } convincere.

tiones } refellere.

Pr. Aliquem argutè refellere.

Eludere omnes nervos argu-
menti.

Hæc nos { vrgent.
non { feriant.

Pr. Hoc malè torquet virum.

Item, miserè torquet, &c.

Hæc te macerat, hæc te cruen-
tat oratio.

Abl.

Stoici verò nostri suarum dif-
purationum interrogationumque
laqueiste irretitum tenebunt.

Suo se gladio { iugulare.
                          { confodere.
                          { configere.

Plumbeo gladio iugulare. i.
Futili argumento devincere.

Ratione aliquem { convincere
                          { retundere.
                          { iugulare.
                          { confutare.
                          { expugnare

Testimoniis { impugnare
gravissimis { ali- evincere.
Argumentis { què vrgere.
firmisimis { sollicitare.

Irrefragabilibus rationibus ali-
quem perstringere.

Verborum { refellere.
gravitate ali- { redarguere.
quem { refutare.

Argumentorum copiâ aliquem
obruere, enervare.

Passivè.

Loco aliquo Scripturæ astrin-
gi.

Argumen- { premi.
tis { opprimi.

Co Congratulatur.

Hæc te Gratulat.

Co Coniecture.

Acutè { coniectere.
Bellè {

Dat.

Subolet mihi.

Suboleverat enim iamdudum
Catholicis principibus regem in
hoc omni studio incumbere.

Accus.

Ingenium alterius assequi.

Ex vno de cæteris coniecturam
facere.

Certam coniecturam facere.

Quem accepi oculis animoque
fensi.

Coniecturam { ducere.
                          { sumere.
ex aliquâ re { trahere.
                          { capere.

Ablat. Coniecturâ pendere.

Non temerè creditur, neq; levi
coniecturâ res penditur. *Cic. pro*
Rost.

Cupio antequàm Romam ve-
nio odorari diligentius quid fu-
turum sit, quamquam vereor ne
nonnihil coniecturâ aberrem.

Prudentius { coniecturâ asse-
Subtilius { qui.

Tantummodò coniecturâ col-
ligere possum. *Quintil.*

Quantū coniecturâ { auguror.
                                  { perspicio.
                                  { consequor.
                                  { prospicio.
                                  { præfatio.
                                  { suboleo.
                                  { assequor.
                                  { Ratione

Ratione colligere.
Animo consequi.
Quantum opinione auguror.
Suspensione ass qui non potui
illius consilium.

Coniecturâ } iudicare.
quid iam } persequi.
              } trahere.
              } assequi.

Coniecturâ rem perpendere,
percipere.

De aliquâ re aliquid hariolari
Propè accedere coniecturâ.

Cunning.
See Skillfull.

A good conscience.

Murus aëneus sana conscien-
tia.

Dat.

Nam adhuc optimè mihi con-
scius sum.

Tibi ad conscientiam satis est.

Accus.

Conscientiam exonerare.

Ablat

Præclarâ igitur conscientia sur-
stentor.

Hæc ad te scripsi liberius fra-
tus conscientia officij mei.

))

Conscientia exulcerata.
Impiorum furie flamma faces
Infectissimus conscientie sti-
mulus.

Conscientie } vis.
                  } pondus.
                  } angor.

Pœna conscientie remanet post

factum.

Angor & sollicitudo conscien-
tie vexat improbos. *Cic.*

Te conscientia stimulat male-
ficiorum.

Dat.

Quocunque aspexisti ut furie,
sic tux tibi occurrut iniurie, quæ
te respirare non sinunt. *Cic. de*
Part.

Accus.

Nocte dieque suum gestans in
pectore testem. *Iuven.*

Quem tanta pœna suorum sce-
lerum, flagitiorumq; vexarat

Qui nisi conscientie suæ nau-
fragium iamdudum fecisset nun-
quam, &c.

Suum quemque scelus agitat,
amentiaque afficit.

Ablat.

Quod si qui satis opibus homi-
num contra conscientiam esse
minuti videntur, deos tamen hor-
rent, easque ipsas sollicitudines
quibus eorum animi noctes atq;
dies exeduntur, à dijs immorta-
libus supplicij causa importari pu-
tant. *Cic. de fin.*

Opprimi conscientia scelerum
suorum.

Acerbissimis dolorum despe-
rati animi stimulis agitari pungi.

Impeditur & opprimitur mens
conscientia. *Cic.*

Conscientia } stimulari.
                  } exanimari.
Sensu pec- } opprimi. cœvelli.
catorum   } morderi. obrui.
                  } torqueri. vexari.

Facti sui conscientia percitus.

Homo audacissimus conscientia convictus contuit.

Qui tandem illius animus est nunc in recognitione scelerum suorum, cum ego ipse in commemoratione eorum non solum animo commoveor, verum etiam corpore perhorrescam?

Scelerum fuiis } agitari.
                              } rapi.
                              } torqueri,
                              } terreri.
                              } vexari. angi.

Conscientia scelerum oppressus, infirmatus.

To charge his Conscience.

Dat.

Aliquid religioni habere.

Ablat.

Cum me tanta religione perstringere conatus sis

Recordatione effusi sanguinis lætitiā suā contaminare. *Cass.*

Passivè.

Tanta tua felicitas nullā quasi labefactabitur labe conscientie.

To yield to conditions.

Ad alicuius condiciones accedere.

Conditionem accipere.

Æquissimas condiciones non } detractare.
  } repudiare.

To Consecrat. See to Walloto.

To Consent.

In Catonis sententiam discessit.

Si tu quoque meæ sententiæ manum porrigis.

To Consider.

Pr. Acridus }
Acutif- } cogitare.
sime }

Studioſius in aliquid inquire.

re.

Gen.

Quid efficere possis tui consilij est.

Iustus rerum existimatur.

Quocunq; modo potentiā suā auget nihil pensi habebat.

Dat.

Asimo suo aliquid affigere.

Proponite vobis huius adolescentiam.

Construite vobis ante oculos huius miseri senectutem.

Sed mihi obversatur ante oculos reip. dignitas.

Ea cogitationi tradas quantum &c.

Subiicere rem cogitationi.

Propone oculis tuis de &c.

Accus.

Pr. Diligenter

Etiā atq; etiā } considerare.
Magnopere } examinare ali-
Sedulò } quid.

Vehementer

Consideratè meditari. *Plaut.*

Alius, planè, } perspicere
optime, studiose, } perpende-
acutissime, accurate re.

Virtutem

Virtutem ex consuetudine vitæ
interpretemur, non ex verborum
magnificentia metiamur.

Propo- } ob oculos.
acere } ante oculos.

Cautionem } in omnib⁹ re-
Deliberationē } bus adhibere.

Omniem temeri- } effugere.
tatis suspicionem } declinare.

Rationibus omnibus subductis
summam feci cogitationum mea-
rum. ep.

Aliquis mores penitus perspi-
cere.

Parum defigunt animos & in-
tendunt in ea quæ perspicua sunt.

Tute inrospice in mentē tuā.
In aliquid intueri.

Cum in Avi tui summam glo-
riam intueris.

Quam intuens, in eaque defi-
xus.

Omnes actiones suas ad perfe-
ctam sapientie normam dirigere

Contemplari & considerare a-
liquid.

Item, Secum reputare.

Tecum loquere, te adhibe in
consilium.

Ex virtute causam pendite.

Omniem suam cogitationem in
re aliqua reponere.

Ex veritate causam æstimare.

Acrem se naturæ suæ iudicem
præbere.

Intuemini paulò per omnia iu-
ventutem.

Levi coniecturâ rem pendere.

Hæ ego repeto & dies & no-
ctes cogito.

Aliorum facta ad antiquam re-
ligionis rationem exequi.

Animum ad } referamus.
illud } intendamus.

Cum ad veritatem cepti revo-
care rationem.

De his rogo ut cogitationem
suscipiat.

Ante oculos proponite.

Adverte huc mentem. *Virg.*

Defigere animum & intendere
in aliquid.

Huc animum adverte, in eaque
cogitationes omnes alius defige.

Animum ad seipsum advocare.

Cogitationem hominis sobrij
ad punctum temporis suscipe.

Inte consilia cum animis ve-
stris, & quæ sit fortunæ vicissitu-
do. &c.

Cum hæc apud me ultro citroq;
egistem

Ad calculos consilij aliquid re-
vocare.

Revocare animum ad aliquid.

Infinitas nationes nocte pera-
grare.

Flecte te quæso & maiores
tuos respice.

Abi.

Habita tui ingenij ratione.

Nihil sine deliberatione, sus-
cepto consilio tentare, attentare,
moliri, committere.

Aliquid quam maxime intentis
oculis acerrimè contemplari.

Aliquid secum referre.

Iam nunc mente & cogitatio-
ne perspicio.

Arriani no & intento aliquid
intueri.

inquiri.

Sed cum omnia ratione animoque lustraveris.

Perlustrare animo partes omnes.

Animo aliquo { perspicere,
prospicere,
agitare,
peragere,
obire,
colligere,
perlustrare,
perpendere,
recolere,
revolvere.

Animo secum peragere.

Secum ani- { reputare.

mo { agitare.

Diligenter animo inquiri.

Diù multum ali- { volvere.

quid in animo { versare.

Item, animo { evolve-
volutare.
revolvere.

Qui semper animo sic exorbat.

Tusc.

Sub pectore volvere.

Mentis acie despiciere.

Circumspicite paulisper cum mentibus vestris.

Intelligentia & ratione comprehendere.

Aliquid animo habere comprehensum.

Toto animo de tuis commodis ornamentisq; cogito.

Cogita quo loco sis.

Toto pectore ut dicitur cogitare.

Hæret in animo de tuis com-

modis assidua cogitatio.

Mente ali- { contrectare.

quid { perpendere.

Cogitatione { comprehendere.

& mente { completi.

Animo & cogitatione multa percurrere.

Quæ secum animo & cogitatione volutabat.

Quæ dicam animis advertite vestris. *Virg.*

Tota mente atque omni animo contueri.

Aciem mentis à consuetudine oculorum abducere.

Animo innuere, tenere.

Mente videre.

Iudicio casto ponderare.

Mente oculisq; circumspicite.

Cum ratione tanquam æquissima lance aliquid æstimare.

Animis accipite dicta. *Virg.*

In animi penetralibus vos intirim vobiscum perpendite.

Æquâ trutinâ librare.

Seriâ deliberatione in rem aliquam incumbere.

Dere aliquâ diù multumque deliberare, consilium capere.

Liquidè de aliorum sensu iudicare.

Pr. Incorruptè & integrè iudicare.

passivè.

Versantur in animo meo multæ & graves cogitationes.

Quæ causa cum in iudicio esset ventilata, decretum est.

)(

A cogitatione rei aliquis mentem

tem abducere, traducere.

A mysteriis cogitationes avertere.

Dimittere cogitationem rei alicuius.

To Conſult on.
See to Depend on.

To Contemne.
See to Deſpiſe.

To bring into Contempt.

Hunc locum & hunc ordinem in deſpectum reddidit.

See to Diſcredit one.
See to ſhame one.

To Contemplate heavenly things.

Eo eſt animo vt omnia humana inferiora ſe eſſe exiſtimet, ſolique, cœleſtibus inſiſtat.

See to Conſider.

Rerum naturam ſtudioſè inſpici.

Toros ſe in contemplandis rebus perſpiciendiſq; ponebat.

To Conſpire.

Sanguinaria } conſpiratio.
ſceleratiſſima }

Clodius nefarias cum multis ſcelerum paſſiones ſocietateſque conſlarit.

Qui nefaria conſilia de tollendo rege Henrico ſummo cum ſcelere decoxit. *Cambd.*

Accedere in coniurationem.

In alicuius } conſurare.
perniciem } conſpirare.

Moliri aliquid contra rempublicam.

Contra cuius vitam conſilium cepiſſe.

Vocari in ſuſpicionem coniurationis

Pr Perſidè agere.

De perniciè & interitu alicuius cogitare.

X

Extra coniurationem eſſe.

See to ſeek ones
Deſtruction.

Conſtant.

Dat.

Sibi } conſtare.
} conſentire.
} convenire.

Item, Secum conſentire.

Gravitas animi & conſtantia.

Firmitas animi & conſtantia.

Qui perſtat fixuſq; manet.

Ex omni parte } conſtat.
ſecum ipſe } conſentit.

Tenax propoſiti.

Nefcius inſecti.

Tu fac apud te vt ſtos.

Antiquum obtines.

Ne tranſverſum vnguam à re aliquid diſcedere.

Nela- } vnguem, &c.
rum } digitum, &c.

Inter

Inter Augures conveniens & coniuncta constantia.

Gravem, constantem, stabilem se in amicitia præstare.

Quem de sententia non potuit } deducere.
 } deterrere.
 } depellere.

Quem neq; in periculis tempestas nec honoris aura potuit unquam de suo cursu dimovere.

Nullis minis frangi.

Constantiam } servare.
 } tenere.

Reipublicæ constantiam præstare.

In sententiâ permanere.

Sæ Resolute.

To Contend.

Sæ to strive.

Content.

Pr. Tranquillè satis agere.

Animus non appetens, non avidus.

Dat.

Qui fortunæ suæ acquiescat nemo est.

Cui cum fortuna convenit dives est.

Cui satis est.

Accus.

Maiora non appetere.

Non se longius efferre.

In omni felicitate spiritum liberum & solum ducere.

Ablas.

De quibus antea laborabam, nunc animo sum æquissimè no-

Cum animus seipso tranquillè fruatur.

Patres nostri in privatis rebus minimo contentitenuissimo victu vivebant.

Vacare cupiditate.

Expertem esse cupiditate.

Quod si parum tibi visum sit. Pr. Cuius animus } longius efferret
 } alius tollit.

De augendo patrimonio vehementius laborare.

To Containe himselfe.

Sæ to Restraine.

To Continue or

Endure long.

Cœlestium perpetui & perennes cursus.

Nom.

Ita amor inter nos perennis.

Consumptis lachrymis tamen insignis hæret animo dolor.

Par erit amoris ac vitæ modus.

Nihil quod solidum tenere possis.

Quod nulla ævi diuturnitas obliterabit.

Cursum istum tenebo quem à primâ ætate suscepi.

Durissimo marmore inscriptum ut deleri non possit.

Iniuriam facere fortissimè perseverat.

Vtinam respublica stetitset quo cœperat statu.

Perge obsecro quâ instituisti viâ.

Arm's

Armis positis animum tamen
retinere armatum.

Vetustatem ferre dicuntur vi-
na.

See Perpetuall.

To Contract.

Rerum vniuersitatem contra-
here.

Ad certum numerum paucita-
temq; revocare.

Ex ingenti immensoque campo
in exiguum gyrum compellere.

Itera, in exiguum angustumque.

Aliquid brevi circumscribere,
& definire.

Ex infinita societate generis
humani ita contracta res est, ita
in angustum vt omnis charitas in-
ter duos iungeretur.

See to handle bræfly.

Contrary, or Differing.

Alienissimum.

Maximè disiunctum.

Disiuncta & contraria.

Contraria, diversa.

Duo loca disiunctissima maxi-
meq; diversa.

Pugnantia te loqui, &c.

Longinqua & diversa loca.

Varia & diversa.

Multum interesse arbitror.

Longè diversa ratio.

Valde

Maximè { contrarium.

Det.

Aliquid alicui diversum.

Nec id reclamat Galleno.

Accus.

Afferit aliam vitam hæc dies.

Verebar ne pium consiliū meū
raperent in contrariam partem
adversarij mei.

Ablas.

Adversis frontibus pugnare.

Pr. Longè latèque distare.

Multum { distare.

Plurimū { discrepare.

)(Parum {

Quæ vita est maximè disjuncta
à cupiditate.

Hæc maximâ contrarietate dis-
sident.

Ex dia- { pugnant.

metro { dissident.

Toto ge- { dissidere.

nere { differre.

Quorum mentes longè à com-
muni salute disjunctæ sunt.

Atque ego hoc ex contrario
contendo.

Nulla in re absumus à natura
ferarum. *Cic. de off.*

To be Conversant.

Habitare in subselliis.

In Cicerone volutari.

In veteribus scriptis studiosè
multumq; volutari.

✕
Remotus à foro, iudiciis, con-
troversijsque.

Quicquid à bellis vacabat.

Missos facere honores, non at-
tingere.

A negotiis publicis se remove-
re.

Ad

Ad otium perferere.

To Convert ore,
or Drabo him from
his error.

Dat.

Opinionē ali- { evellere.

Errorē cui { extorquere.

Animis auditorum superstitio-
nes eximere.

Ipsa mihi veritas manum inje-
cit, paulisper consulere coëgit.

Accus.

Inferere novas opiniones & e-
vellere insitas.

Insitam opinionem ex animis
hominum evellere,

Errorē aliquem levare.

Ad sanam mentem aliquem
deducere.

Ad benè beatèq; vivendi ratio-
nem aliquem traducere.

In { reducere,
viam { revocare.

In diversam sententiam pertra-
here.

Et in eam opinionē Celsium
adducebat ut putaret, &c.

Ad meliorem vivendi rationem
aliquem perducere.

Ablat.

Errorē aliquem { levare.
{ deducere.
{ exsolvere.

Ab errore aliquē { cōvertere.
{ avertere.
{ deducere.

Ab inffi- { abducere, avellere,
ruto ali- { avocare, desistere,
quem { detrahere, deterere.

Creptus.

Cum sit iampus in quo possit
exultare oratio, cur eam in tan-
tas angustias, & in Stoicorum
dumeta compellemus. *Cic. Acad.*

To Correct.
See to punnify.

To Correct or
amend.

Opus aliquod { revifere.
{ recudere.
{ retractare.

A mendis { repurgare.
A nevis {

See to Examine.

See to Peruse.

To Corrupt.
See to Pervert.

As well as he
could.

Marcus Crafus qui suam cau-
sam pro facultate, &c. egerat.

Pro mei ingenij tenuitate.

Habitū tui ingenii ratione.

Pro meo studio, meaque indu-
stria.

Pro sua industria & facultate.
Nom.

Ut facultas tulit feci.

Prout huius facultates ferebāt.

See with all
his force.

To Corrt.

See

How to Desire.

Couetous.

Nunquam expletur neq; satia-
tur cupiditatis sitis. *Cic. Part.*

Desiderium ingens, vehemens,
ardens.

Cæca & temeraria dominatrix
animi cupiditas. *Cic. de Invent.*

Sitis ardens.

Avaritia cæca, ardens, profun-
da, foeda.

Indomitæ & effrænatae animi
cupiditates. *Cic. de Or.*

Cupido inexplibilis, insatiabi-
lis, furiosa, vesana.

Proiecta & effrænata cupidi-
tas.

Cæca { libido.

Proiecta {

Creverunt opes & opum fu-
riosa cupido.

Cupiditas { insatiabilis.
inexhausta.
incredibilis.
infinita.
acerrima.
proiecta & effræ-
nata.

Summa avaritia, infinitaque
omnium rerum cupiditas.

Importuna avaritia.

Immensa, infinita, immoderata
cupiditas.

Cupiditas dominandi præcept
& lubrica.

Insatiabilis habendi cupido.

Amor immoderatus habendi.

Epith.

Homo avidus, aridus.

Item, pecuniæ nimis avidus, in-
satiabiliter tenax, summè studio-
sus.

Gen.

Alieni appetens non sui profu-
sus.

Divitiarum nimis appetens,
immoderatè sitiens.

Sui nimium tenax.

Eò est avaritiæ progressus. *Cic.
de Or.*

Qui vsque eò fervet ferturque
avaritiæ vt, &c.

Retinendi, augendi, adipiscen-
di commodi causâ.

Dar.

Quorum cupiditati nimis an-
gustus orbis terrarum esse vide-
tur.

Adiecit corpus suum turpissimæ
cupiditati.

Immani avaritiæ adstrictus.

Intentus lucro.

Lucro inservire, se totum dare.

Qui rei augendæ vehementer
intenti sunt.

Lucrum pudori anteponere.

Divitiis inhiare.

Divitias religioni anteponere.

Pecuniis acquirendis incumbere.

Incumbere divitiis dicuntur a-
var, simul canes in præsepio. *Sat.*

Accus.

Pr. Immodicè { sitire
Rabidè { opes appetere
Immoderatè { inhiare.
Et cum possideant plurima plu-
ra petunt.

Rem familiarè clausam habere.

Et

Et quò ditiores sunt eò maioribus accessionibus opes suas augeri & cumulari desiderant.

Magno studio ad rem augendam incumbere.

Paulò ad rem attentior.

Nimis ad rem attentus.

Aliquantulum avidior ad rem. Ea cupiditate ad lucrum incubuit.

Ad divitias plerique inflammati aviditate rapiuntur.

Vitium commune est omnium quod nimium ad rem in senectà attenti sumus.

Nihil præter divitias spectare

Aliquid semper deesse putare

Pecuniam { cogere.
congerere.
parare.
coacervare.

Omnia ad suam utilitatem referre.

Inter opes inops.

Ad opes incumbere.

Virtutem præmio metiri.

Ad avaritiam proclivior.

Omnia ad se { rapere.
convertere.
transferre.

Ablas.

Cùm omnium locupletum bona spe & avaritia devorasset.

Argenti cupiditate cæcatum esse. *Cic. pro Do.*

Animo inflammato aliquid concupiscere. *Cic. pro Q. F.*

In opibus congerendis augendisq; versari, occupari.

Fervere, ferrique avaritia.

De suo tantum commode sollicitum esse.

Item, cæcus cupiditate progredi.

Appetitione nimia inflammari.

Infermi homines mercedula adducti. *Cic. de Or.*

Cupiditate cæca rapi.

Tantum cupiditatis progressus est ut &c.

Inani cupiditate { flagrare.
Avaritiæ fame

Avaritiæ labe infectus.

Avaritiæ vitio laborare.

Cupiditatibus infinitis efferebaris. *Cic. in Sal.*

Ardebat autem cupiditate, sic ut in nullo unquam flagrantius studium viderim. *Cic. de Cl.*

Re aliqua inflammari.

Avaritiæ foribus { maculari.
coinquinari.

Inexhausto pecuniarum desiderio { ardere.
flagrare.

Item, insatiabili { desiderio,
Inexplebili

&c.

Quis est avaritiâ tam ardenti, ut &c.

Avaritiâ hiante atq; imminente esse.

Quis usque eò fervet ferturque avaritiâ ut &c.

Quis unquam fuit avaritiâ tam ardenti aut tam effrenatis cupiditatibus. *Cic. de Sen.*

Pr. Longius cupiditate procedere.

Lucri cupiditate abduci.

Quid scelerius avaritiâ, quid immanius libidine, quid contempnissimum timore,

timiditate, quid abiectius tarditate & stultitiâ?

To Assemble a Council.

Conventus & frequentia.
Concilium } cogere, celebrare,
Conventum } instituire.
Senatum habere.
Frequentem Senatum efficere.

X

Conventum solvere.
Conci- } dimittere.
lium } missum facere.

The Chief of the Council.

Conci- } præesse.
lio } præsidere.
Sacrarium reip. curia.
Hinc Præses consilij.
Senatus frequens, infrequens.

To Take Counsell.

Dis.
Consilio alicuius aliquid committere, permittere.

Accus.

Consulere aliquem.
Sententiam } rogare desiderare
akerius } exquirere.

Ab aliquo quidpiam sciscitari.

In consiliū aliquē } deligere.
sibi adhibere. *Cic.*

In consilium aliquem advocare.

Te adhibe in consilium.

Ad amicos aliquid referre.

Ad amicos consilij capiendi

causa rem deferre.

Si consilium fugæ (à qua multum abhorret) animus agitasset.
Q. Curtius.

Qui sensus, quæ sententia aliorum sit, per literas exquirere, explorare.

Abl.

Amicorum } vti.
consilio } niti.

De tuo consilio hoc feci.

Auctore & consuasore te.

Te monitore.

Ex autoritate consensuq; bonorum.

Passive.

Ad vel in consilium admitti.

To give Counsell.

Epith.

Fidelis & benevolus Consiliarius.

Consiliarius } salutare,
fidele,
splendidum,
prudens,
amantissimum,
sanctissimum,
gravissimumque.
) (

Censur- } pravum.
lium } minus fidele.

Consilium plerum pudoris & fidelitatis.

Consilia } dissoluta & perditæ,
callida & perniciose
periculosa,
perversa,
fidelissima.

Consilia callida & præcipitia,
primæ

primâ specie læta, tractatu dura,
eventu tristia ferè sunt.

Gen.

Qui mihi huius consilij author
fuerat, bellè nollis.

Consilij aliquem participem
facere.

Dat.

Author mihi fuit, vt &c.

Pr. Liberè alicui consilium dare
Consideratiùs consilium dare.

Consilium { adferre, præbere,
alicui { impartire.

Tibi hæc amicissimò animo
præcipio.

Consilij sui alicui copiam face-
re.

Deinde singulis medicinam
consilij atque orationis meæ, si
quam potero afferam. *Cic. in Cat.*

Adesse alicui consilio.

Cunctis civibus lumen ingenii
& consilij sui porrigere atq; ten-
dere.

Pr. Prudenter alicui consulere.

Accus.

Consilium { explicare.
suum { exponere.

Teneor implicatus nec mea
expedire consilia possum.

Ablat.

Consilio { instruere.
aliquem { iuvare.

X

Consilio labi.

**To take Counsell,
or to sollo to counsell.**

Dat.

Ali. ui acquiescere.

Alicuius consilij acquiescere.

Alicuius { auscultare.
monitis { parere.
                    { aures præbere.

Stare alicuius iudicio potius
quàm suo.

Accus.

Si me audies.

Consilium alicuius probare,
approbare, sequi.

Ablat.

Pendere ex aliquo.

Alicuius { niti.
monitis { duci.

Cæsar nihil facturùs est nisi de
meo consilio.

))

Admonitiones { negligere.
salutares { contemnere.

Consilium repudiare.

A rectis monitis animum a-
vertere.

**To Consult or
Deliberate.**

Deliberare & consultare de &c.

De re aliqua multum & diu
consultare.

Consilium summis de rebus
habere.

Diu deliberandum & conquo-
quendum est utrùm, &c.

Loco, &c. in quo convenirent
& de communi salute consilia
sua conferrent.

Itum est in consilium.

Principes consilium hoc cepè-
runt, nomen Tarquiniorum me-
moriàmque

moriāque esse tollendam. *Cic. de Offic.*

Consilium } inire
cum aliquo } conferre.
                  } communicare.
                  } capere.

Sua consilia cum aliorum coniungere.

Cum aliis coire.

See to make a fate.

Passive.

Quæ causa cum in iudicio esset ventilata, decretum est.

Ab intimis consiliis.

A sanctiore consilio.

Of the privy council.

Edwardlike.

Accus.

Vos etenim iuvenesulum geritis muliebrem;

Illaque virgo viri. *Cic. de Off.*

Abas.

Cum liquecimus fluius molle, apud aculeum ferre non possumus.

Sed nos umbris, deliciis, otio, languore, desidii animam inficimus.

See to faint.

See wanton or effeminate.

Corragions.

See valiant.

To Corrupt.

See to Herd.

See to make one to sinne.

Courteous.

See Gentle.

To gains Credit.

Gen.

Famæ commendationis homo.

Dac.

Ut si sibi constare vellet.

Ex alterius malefactis fidem sibi arrogare.

Accus.

Nomen suum augere.

In his suis fidem liberet Nevius. **To save his Credit.**

To lose his

Credit.

Neque ut iustis quicquam ad spem offendantur.

To maintain his credit.

Extinctioni hominum se vinct dicere.

Non suæ famæ decere.

Unless this had

crossed us.

Nisi hoc illas interceptum non habuisset.

See to hinder.

To Crowne one.

Abas.

Tempora sertis innectere.

Præcingere flore capillos.

a

Fronden.

Frondenti } Simplicare.
lauro tempora } velare.
Molliques } scribis caput integere.

Co Crucify.

Deo Hang ene.

Cruell. or. Bloudy.

Fera immanisq; natura.

Barbaries } inveterata.

immanis.

intoleranda.

Crudelitas } nefaria.

indigna.

immanis.

In figura hominis feritas &
immanitas belluar.

Non est ea medicina, sed carnifi-
cina & crudelitas.

Immanis & importuna natura.

Indomitus atq; effrenatus fu-
ror.

Acerbitas morum immanitasq;
natura.

Immanitas omnem humanita-
tem repellens.

Est-ne aliquid ultra quod pro-
gredi crudelitas possit?

Cædes indignissimæ maximæ-
que factæ sunt.

Homo } tristis.

natura in } severus.

genio } horridus.

Homo } sanguinarius.

sævus, atrox,

eternus.

Cru- lis Cæsare dicam scele-

æ atum & impium.

Ferus atq; inhumanus, singu-

lari immanitate & crudelitate
præditus.

Alter (ò dii boni) quàm teter
incedebat? quàm truculentus,
quàm terribilis aspectu. Cic. pro
Sext.

Quis tā fuit illo tempore durus
& ferreus? quis tam inhumanus?
Gen.

Humanitatis } immemor,
obtusus,
expers.

Pr. Misericordiæ expers.

Si duriores re eius miseræ &
afflictæ fortunæ præbes.

Accus. Epith.

In superiores contumax, in æ-
quos & pares fastidiosus, in infe-
riores crudelis.

At iste spumans ex ore scelus,
anhelans ex infimo pectore cru-
delitatem. Cic. ad Her.

Quem Caucasus genuit cauti-
bus,

Hircaniæque Tigres admove-
runt vbera.

Omnem mansuetudinem &
humanitatem abicere, deponere,
exuere.

Ablas.

Epith.

Homo insigni feritate, multā
cæde cruentus.

Ab omni man- } sciunctus,
suetudine } abalienatus,

Ab humanitate } averfus.

Homo crudelitate barbarus.

Antonius cruentus sanguine ci-
vium Romanorum.

Teterimus & crudelissimus.

Hom.

Homo cæle nefaria imbutus & sanguinem perperuò siciens.

Iste ardet furore, nec remittit aliquid, sed indices ingravescit.

Est gentes immunitate sic effratas. *Cic. de Nat.*

Ab omni humanitate derelictus.

At eius teterrima crudelitate omnis barbaria superata est.

Infamatus scelere furore crudelitate.

Quamquam sis omni diritate, atq; immanitate teterrimus. *Cic. in Vatin.*

Domesticâ crudelitate laboras.

Natus es ex scopulis, nutritus lacte ferino,

Et dicam silices pectus habere tuum. *Or. de pont.*

Crudele spectaculum & inhumanum.

Accus. Pbr.

Sanguinem sitire.

Et eadem facere.

Iniquo iudicio alicuius sanguinem exorbere. *Cic.*

Eadem cæde cumulare. *Lucrer.*

Exercere crudelitatem in aliquem.

Crudelitas quam in me atque meos adhibuistis. *Ch.*

Servitiam in aliquem adhibere.

In aliquem servire.

Hostilem in modum servire.

Omni humanitatem exuere.

Ablat. pbr.

Qui omni tempore in præda & sanguine versantur.

Omniq; crudelitate lacerare.

Si quis eâ asperitate est atque immanitate naturæ, ut congressus societatesq; hominum fugiat atq; oderit. *Cic. de Amicitia.*

Superans asperitate feras.

Populus Romanus qui quodam in hostes lenissimus existimabatur, hoc tempore domesticâ crudelitate laborat.

Aliquem cæcum crudelitate & scelere ferri.

In cæde { vivere.

Ex cæde {

Cæde furere.

Ardescunt cæde. *Ovid.*

Sanguine gaudere.

Si &c. acerbissimo luctu redundaret ista victoria. *Cic. pro Ligario.*

To Cry out.

Get to make a noise.

To Cure or Restore

to health.

Ars medicæ ex naturæ, rerumq; naturalium scientia quasi soboles generosâ prognata.

Das.

Agro moderi, subvenire.

Salutem alicui dare, reddere, restituere.

Medicinam { alicui adhibere.

Curatione { alicui adferre.

Remedium {

Alicui sanitatem conferre.

Remedium malo adferre.

Morbo occurrere.

Vulneribus mederi.

G 2 Periculosas

Periculosas & ancipites curationes morbis gravioribus medici adhibere coguntur. *Cic.*

Aliquem } sanitati reddere
pristinæ } valetudini restituere
Corporis firmitatem alicui reddere.

Accus.

Aliquem } sanum reddere.
} integrum restituere.

Ad curandam valetudinem remedium subministrare. *Cic.*

Morbos } pellere.
} depellere.
} tollere. auertere.

A dmovere curationem ad aliquem.

Morbum depellere.

In sanitatem } restituere.
aliquem } reducere.

Medicæ artes exercere.

Medicum alicui occurrere.

Ablat.

Morbo aliquem liberare.

E morbo aliquem sublevare.

Morte aliquem vindicare.

Pœoniis herbis revocare.

Literariis delinimentis remedia vulneri meo facio.

Se to Preserbr.

Passivè.

Vulnera cicatrices præcessu temporis ducunt.

Medica ope & abstinencia noxiorum ad sanitatem iuvare.

Curiosus

Scrupulosus;

Non implent aures meas, ita sunt avidæ & rapaces.

Tam curiosus & molestus.

Exquisitæ rationes.

Exquisitiùs dicere.

Exquisitum & minimè vulgare dicendi genus.

Accuratam & exquisitam.

Dat.

Religioni habere.

Accus.

Accuratè

Accuratius } res agere.

Se Calamistrum adhibere.

Eos qui subtilius quærant, &c.

Cic. de Amicit.

Ne accuratius ad frigora &ustus evitandos edificent.

Neque id verum refero.

Subtilissimè omnia perpolire.

Remq; illam in religione populo venisse sentiens

Lentiscum mandere. *Co trum*
bp himselfe ober curiously.

Benè olent mulieres cum nihil oleant. *Cic. ad Att.*

Se Artificially.

Co Curse.

Dat.

Imprecari.

Alicui } malè precari. om-
} nari.

Mali sunt homines qui bonis dicunt malè. *Plaut.*

Diras } alicui imprecari.

Exitium } cari.

Omnia mala } re.

Diras, furias alicui exsecrari & invocare.

Diris

Diris aliquem devovere, addicere.

Manibus inferis aliquem devovere.

Accus.

Contra Fredericum truces execrationes furenter anhelabat.

Etiamsi in regem ipsum fulmen suum iaculatus, &c.

Nihilq; præter Oedipi imprecationes crepabat.

Execrationes { serere.
in aliquem cō-
gerere.

Omnia maledicta in aliquem conferre.

In caput alicuius execrari.

Verba { effundere.
execrantia { edere.
in aliquem { emittere.

Infra mortuos aliquem amandare.

Ablat.

Execratione aliquem devincire.

Cic.

Sanctorum consortio eicere.

Rabiosis & immanibus execrationibus in aliquem irruere, incurrere.

Quem cōtumeliis, probris, execrationibus affecerunt.

Diris & anathemate aliquem ferire.

Anathemate { notare.
aliquem { dimovere.

Atrocissimis maledictis aliquem inceslere.

passivè.

Non modo ex hominum numero exturbatur, sed etiam si sic-

ri potest infra mortuos mandatur

Formule Imprecationū

apud Ethnicos, apud nos
vero invisitate.

Hicce omnibus Catilina cum reipub. salute ac cum tua peste & permicie proficiscere. *Cic. in Catil.*

Abi in { malum cruciatum ab
{ edibus. *Plaut.*
{ malam rem. *Ter.*
{ malam crucem.

Vt te dii demque omnes quantum est perdant. *Cass.*

Hæc res tibi malè vertat.

Dii te eradicent.

Tibi dii dignum factis exitum persolvant.

It was a Custom.

Nom.

Mos obtinuit, invaluit.

Vt mos est.

Ita vt fit.

Vt plerumque fit.

Ita fert consuetudo.

Mos erat apud Lacedæmonios.

Ita comparatum est.

Vt fieri assolet.

Ea rerum natura est.

Mos traditus à maioribus.

Pluribus verbis quam tua consuetudo ferebat.

Ne æstus nos consuetudinis absorbeat. *Cic.*

Vt tum erat sæcula.

Inyeteravit { consuetudo.
Increbuit

Genit.

Non est mea consuetudinis.

Moris est.

Tum ille negavit moris esse
Græcorum, &c.

Dat.

Ve mos est tibi.

Quibus in more est.

Alii ut rei se assuefacere.

Consuetudo diurna callum
obduxit stomacho meo. *Cic. ep.*

Mos est virginibus Tyriæ, &c.

Accus.

In morem

In consuetudinem } abiit.

In morem } perducere.

aliquid } inducere.

Qui hic primus in nostros mo-
rem induxit.

Quæ res tum in consuetudinem
venit *pro Cæs.*

Præclarum istum à maioribus
morem accepimus.

Quod ad feminas terti regni
molem minime devolvi, iam olim
his locis receptissimum sit.

Ablat.

Communi more receptum est.

Publicâ consuetudine receptum
est.

More malorum sit.

Vsu irrepsit.

Ex usu venit.

In more positum est.

Est hoc in more positum, insti-
tutum; maiorum.

Ex more } mactant;

De more } &c.

Ita à naturâ insitenti sumus.

Ita naturâ comparatum est.

In communi & vulgari homi-
num consuetudine est.

X

Verba exoleta, inusitata.

Gen.

Inusuetus laboris, navigandi.

Accus.

In desuetudinem rei alicuius
venire, labi, delabi.

Ablat.

Studiis militaribus apud iuven-
tutem obsolescit.

Resides & desuetudine tardi.

Ovid.

Consuetudo maiorum de curri-
culo deflexit.

Courteous.

See Gentle.

To Cut off.

Vites defrondere.

Putatio, confectio arborum.

Sermentorum amputatio.

X

Inmissio.

Refecta palpebra Reguli.

Linguae inhaerentes scalpello
reflectæ liberantur.

Præcidere anchoras.

Caput abscindere.

Diffindere saxum.

D D

To Darken.

Allegoriis obscurare.

Totam excæcat orationem.

Obscuritatem affert orationi.

Clarissimis

Clarissimis rebus tenebras ob-
duere.

Lumen eripere, & quaestiones
rebus offundere.

Qua lumen addibere rebus de-
bet.

Ea obscuritatem à tenebris af-
fert.

See to Obscuro.

To Daunce.

Extrema

Mollis

Soluta

Præfultor, saltatrix.

Dat.

Choreis indulgere.

Accus.

Leves choreas ducere.

Choreas pedibus claudere.

Vag.

Saltatorium versare orbem.

In nume- { saltare.

rum

{ ludere.

Ablat.

Histrion astrictus certâ quadam
numerorum moderatione & pe-
dum. *Cic.*

Tripudio gestire.

To bringe into

Danger,

Vita periculosa, insidiosa, in-
fraque.

Vita insidiarum periculorumq;
plena.

Belli difficultates.

Dat.

Aliquem periculo { subicere.
obiicere.
obicere.

Periculum { creare.
magnum a- { accersere.
licui { facessere.

Periculū alicui { moliri,
iniicere,
intondere,
afferre, creare,
comparare.

Summam alicui calamitatem
importare.

Multum mali, multum pericu-
li unicuiq; nostrum inferre potest
vis Tribunitia. *Cic.*

Quibus ipsis periculum tum
conflari putabatur.

Alicui negotium facessere.

Si mihi periculū procuraretur.

Si cui periculum mortis sit in-
iectum.

Non Charybdis tam infestam
neque Syllam navis fuisse arbi-
tror.

Molestissimis { exponere.
difficultatibus { obicere.
aliquem { obtrudere.

Quod eorum ferro meam atq;
omniū bonorum vitam obicere
voluisti.

Accus.

In summum { vocare.
discrimen al- { adducere;
quem { inducere.

Quod optimum Principem in
tantas difficultates coniecerit.

Qui tot hominum nullis in
perniciem & extremam miseriā
pertraxit.

G 4

Periculum

Periculum in aliquem intende-
re.

Summum reipub. in discrimen
deducere. *Ep.*

Nunciam vitam omnium Ita-
liamque totam ad exitum vastita-
temq; vneas. *Cic in Cat.*

Hem si quid velis huic mandes
qui te ad scopulum è tranquillo
inferat.

Nec tuas vaquam rationes ad
eos scopulos appulisses ad quos
Sexti Titi afflictam navem vide-
res.

Quis ad scopulum è tranquil-
lo inferat. *Ter.*

De tot hominum vita aleam
iacere.

Huius periculo sit, ego verò in
portu ambigo.

Accus.

In discrimen vocari de vita &
gloria. *Cic.*

In brevis & scopulos offende-
re.

In extremum venire discrimen.
Ioculatum in malum penè in-
cidi. *Ter.*

In maximas difficultates con-
iectus.

Adducta est enim res in maxi-
mum periculum, & extremum pe-
nè discrimen. *Cic.*

In summam rerum omnium
difficultatem premi.

Extremum discrimen adire.

Plurimis incommodis affici.

Variis periculis lactari.

In magnis angustiis versari.

Multis variisque
periculis } exercitatus.

Gravib' periculis

In maximo periculo res est.

Qui si à gubernaculis reipubl.
recesserint, maximum ab univer-
so naufragio periculum est.

In præcipiti est ægrotus.

Tantis in naufragiis civitatis.

In extremo discrimine ac dimi-
catione fortunarum.

Me quidem hercule in dubio
est vita. *Ter.*

Periculum autem residebit &
erit inclusū penitus in venis atq;
visceribus reip.

Sub omni lapide latet scorpius.

Admodum tenui filo suspensa
reipublicæ salus ex sociorum fide
pendebat.

Dimicatio capitis, famæ, for-
tunarumque omnium extremum
discrimen, ac dimicatio fortunæ:
perniciosissima flamma atque ho-
minis incendium ætas maxime
lubrica.

**Co put hincesse into
Daungor.**

Bar.

Malum } accersere.
sibi } conciere.

Periculis } exponere.
se } offerre.

oblicere.
committere.

Neque

Neque decet, neque convenit
nobis periculo vili submittere a-
nimam nostrum. *ep.*

Vltro
Acriter } se morti offer-
Libenter } re.
Temerè }
Offerre se communi periculo.
Pericu- } caput obiecta-
lis } animam re.

Subdere caput ruinæ.

Qui se sæpè telis hostium, qui
dimicationi, qui morti subice-
rit.

Mortis, ac servitutis periculo se
submittere.

Accus.

Fortunæ periculum facere.

Vltimum } experiiri.
Extremum }

Mortis }
Capi- } periculū } adire.
tis } } subire.
} } ingredi.

Omnia pericula præ salute sua
levia duxerunt. *Cic.*

Discrimen } subire.
Aleam }

Mitto quod pericula, quod om-
nes meas te pestates subieris. *ep.*

Suas rationes ad eos scopulos
appellere ad quos putris afflicta
navis, &c.

Pro patria vitam profundere.

In angustias se redigere.

Temerè se in discrimen obije-
re, inferre.

Infamæ } se inferre
periculum } incurrere.

In vitæ periculum se dare.

Vt aperte iugula sua pro meo

capite Clodio obtentaret.

In apertam } irruere.
perniciem } se præcipitare.

Qui videret se & salutē suam
in discrimen offerre.

Subeunda sunt pro patria peri-
cula, vulnera excipienda, mors
appetenda.

Qui se ac vitam suam in structa
acie pro salute P. R. victoriaque
devoverunt.

Loquitur in concilio palam sese
suosq; exercitus, copias in dubium
non devocaturum. *Sal.*

Milo vitam suam in vehiculū
sine custodia provehebat. *pro Mil.*

Intelliges me nullū periculum
neque laborem patriæ denegasse.
Ep.

Memineris nostros verum Dei
cultum & sinceram Evangelij do-
ctrinam non solum linguis & li-
bris, sed exilio, nuditate, fame,
sanguine ac spiritu sancivisse.

Atrox periculum studiosè susce-
pit.

Animam præ ovibus ponere.

Nullum periculum pro liberta-
te refugere aut deprecari.

Nullum vitæ periculum subter-
fugere.

Omnes labores & pericula cō-
sueti habere. *Sal.*

Omnia experiiri certum est quā
perco.

Dies & noctes omnia nos vn-
dique fata circumstant.]

Abl.

Neque toties de vita ipse dimi-
caret. *pro Arch.*

To be in Daunger.

Nisi fallit me animus, haud
multū à me aberit infortunium.
Ter.

In eadem esse navi.

Tua fama & Gnatae vita in
dubiu n venit.

Ita subito nunc imparatum
tanta impendent mala.

In quo bellè agitur pro R. glo-
ria &c. agitur salus sociorum,
atq; amicorum: aguntur certissi-
ma pro R. vestigalia, & maxi-
ma, aguntur bona multorum ci-
vium *pro Pom.*

In eodem luro hæsit. *Ter.*

Fluctibus iactari.

Quid sibi impuleat non videt.

In capitis periculum vocari.

In discrimen existimationis ve-
nire.

Cum omnis resp. in meo capi-
te discrimen est habitura *ep.*

Multa sua: mihi inposita peri-
cula.

In vno prælio omnis resp. dis-
cepit, i. periclitatur. *ep.*

Cum hæc scribebam res erat in
extremum discrimen adducta. *ep.*

Salus reip. suum nunc in pericu-
lu n & discrimen vocatur

Res est in extremum adducta.

Italia multis vniq; cincta pe-
riculis existimatur.

Mihi periculum inflatur.

To deliver from Daunger.

Dat.

Non deesse alicui in periculo.

Accus.

In libertatem alios vindicare,
asserere.

Aliquē in magno periculo in-
tegrum & incolumem præstare.

Tectis omnibus subiectos pro-
pè iam ignes circumdatoque re-
stinximus *Cic. de Car.*

Ego faces iam accensas ad hu-
ius tribus incendium extinxi.

Periculum propulsi

Dij faciant vt hoc quod con-
ceptum resp. parturit consilio dis-
cutiam & comprimam. *Cic.*

Ablat

His sese malis expedire ne-
queunt.

A portis

A cervicibus populi

Cæsar Antonii crudelitatem

non solum à iugulis nostris, sed
etiam à membris visceribusque
avertit. *In Ant.*

Vt calamitatē à sua gente vel
suis privatis commodis redime-
ret.

Afferatisque vitam nostram à
morte.

Aliquem à periculis prorsus
liberare.

Agrum Voluternum omni pe-
riculo in perpetuum liberavit. *ep.*

Ex media morte rapere.

urbem periculo eximere.

Item, Ex pe-
riculis

A periculo

E periculo

De corpore alicuius tela revel-
lere. *In Pis.*

Periculis aliquem arcere.

Cum

Cum vastitatem à templis, de-
lubris, vrbe, Italia depellebam.

Dangerous.

See Hard.

**To escape Danger or
To be free of Danger.**

Secura mens quasi iuge convi-
vium.

Gen.

Expers periculi.

Dat

Periculis alicuius obviare.

Accus.

Celeritate præcurrere periculū.

Prævertere periculum.

Omnes laqueos effugere.

Omnia discrimina subterfuge-
re.

declinare.

refugere.

Periculum } depellere.

amoliri.

subterfugere.

Eminentes procellas præcave-
re, propellere.

Syllani temporis acerbiteratem
subterfugerunt.

Impendentes tempestates pro-
pulsare.

In utramvis aurem dormire.

Extra periculum esse.

Abi.

Periculo se eximere.

Periculis se expedire & extri-
care.

Periculis se liberare.

Præsentis periculo sum libera-

tus, ereptus, defunctus.

Eris ab isto periculo vacuus.

Cum se defunctos periculis ar-
bitrarentur. *pro Rose.*

Omni periculo abesse.

Si ex his laqueis te exueris, &
explicaveris.

Se se molestiis abducere.

Ex periculo evolare, emergere
& malis. *Ter.*

Res est in vado, in tranquillo.

To have to Deal with one.

**See to have to Do
with one.**

Dearth.

See famine.

To Debate.

Se abicere atq; prosterne.

Alicuius laudes obterere.

Alicuius res gestas verbis exte-
nuare.

Exaggerare.

Estimationem alicuius dimi-
nuere.

See to Defame.

To work debate.

Res turbide, turbulentissimæ.

domesticum.

Malum } occultum.

intestinum.

Gen.

Rerum novandarum studiosus.

Discordiarum concitator, dux,
origo.

Funestæ seditionis fax, signifer.

Tu procella patriæ turbo &
tempestas pacis & otij. *Cic. de Or.*

Dat.

Dat.

Vir ingenio pravo turbidoque
& rebus novandis semper inten-
to.

Communi otio & tranquillita-
ti infensus & infestus.

Magnis belli fluctibus cives
obiicere.

Tumultum civitati iniicere.

Rebus novis

Novis Impe- } studere.

riis

Accus.

Lites inter quosdā } creare.
facere.
ferre.

E Audaces, furiosos in temerita-
te sua confirmare, corroborare.

Amicitias } dissolvere.
discindere.

Sectas quærere, fovere.

Turbas } concire,
conciere,
concitare, facere.

Rixas excitare, facere.

Tumultum in concione misce-
re.

Litis perfugium obstruere.

Pacem turbare, imminuere.

Rempublicam turbare, agitare.

Magnas belli } cire.

tempestates } commovere.

Functos } commovere,

tumultus } excitare, conflare.

Seditio- } facere.

aem } conflare.

Simultates } creare, excitare,
serere, parare,
parere.

Nemo tunc ex illis venenum

spargebat.

Tragedia excitare.

Res novas in aliquem moliri.

Omnia humana divinaq; iura
pervertere.

Omnia } commiscere,
permiscere,
turbare,
susum ac deorsum
miscere.

Publicum otium perturbare.

Sacra profanis } miscere.

Mare coelo

Acheronta movere.

Cives } ad pileū vocare.
in arma } concitare.
ad arma } sollicitare.
ad bel- } irritare.
lum } conclamare.

Cives in } agere.
rabiein } vortere.

Quie- } perfugia } disturbare.
tis } vincula } oppugnare,
Pacis } repagula } concitare.
propu- } sollicitare.
gnacula } percellere,
conquassare,
dirumpere.

Ad tumultus } paratus,
commovendos, } expeditus.
& motus exci- } alacris.
tandos } instructus.

Abl.

Sævique animis ignobile vul-
gus.

In illa turbulentissima tempe-
state reipublica.

See to Rebell.

✱

Co repressis Dissentions.

Dat.

Conatibus impiis se interponere

Conatibus impiorum obviam ire.

Furenti, insultanti nervos incidere, proscindere.

Accus.

Componere lites inter aliquos.

Virgil.

Seditionem } comprimere,
Discordiam } delere, vindicare,
Dissentionē } extinguere, sedare,
                  } re, placare, lenire, tollere.

Repressi impetum ardoremque restinxi.

Litem dirimere.

Animos atque impetus alicuius retardare.

Superborū } impetus repellere.
                  } animos minuere.
                  } spiritus retardare.
                  } ferocitatem cohibere.

Homines acres, ad discordiam } refrænare.
                                  } coercere.

promptos } comprimere.

Ille qui Tib. Grachi conatus perditos vindicavit.

Nisi vnus adolescens illius fures impetus, crudelissimosque conatus cohibuisset.

Omnes vnum Rudetis Marci Antonij conatus avertere à republica.

Furorem extinguere, opprimere.

re audaciam.

Audaciæ quasi propugnacula diruere.

Flagitiosæ seditionis fibras } evellere.
  } extirpare.

Seditioforum } continere.
libidinem } compressam tenere.

Turbulentorum } re.

civium cupiditatem } refrænare.

Seditiosos } cohibere.
                  } coercere.

Quem C. Prætor fregit & comminuit, tum ferocitatem eius ita repressit, vt facile bellum reliquis traderet.

Pompeius terra marique hostes reddidit pacatos.

Ablat.

Expedire se ex turba.

Passive.

Nam.

Vt omnis dissensio spiraretur
Omnis fracta dissensio armis,
& extincta æquitate victoris.
(Seditione paulatim deflagrante) *Tacit.*

How to make peace.

To be in Debt.

Æris alieni magnitudo.

Dat.

Grande } conflare.
æ alienū } contrahere

sibi } suscipere.

Epirh.

Magnum & grave æs alienum.

Maximam pecuniarum vim.

licui debere.

Cui non erat solvendo.

Accus.

Novum æs alienū contrahere.

In maximum æs alienum incidere.

Ablat.

{ devinci.
 { adstringi.
 { obstringi.
 { immergi.
 { Aere alieno } degravari.
 { demergi, obrui.
 { premi, opprimi.
 { vacillari.

Immodico ære alieno teneri.

In ære alieno

In alieno

In alicuius nominibus

Ære alieno } obstruere.

no se } obstringere.

Ære dirutus, oppressus, demersus.

Ære alieno obstrictus, pressus, oppressus.

In ære alieno vacillare.

Accus.

Expositam pendere.

pecuniam } annunciare.

Es alienum } exonerare.

Es alienum } dissolvere.

Es alienum } persolvere.

Ablat.

Creditorum tabulis eximi.

Es alieno } levare.

Es alieno } liberari.

Es alieno } exire.

Es alieno } liberare, levare,

no se } eximere.

In ære alieno nullo esse.

Ne videatur esse solvendo.

Co Decap.

Nom.

Sed nec vola nec vestigium, videntur, iam superest.

Affecta & prostrata respubl.

Per socordiam vires, tempus, ætas, ingenium defluxere. *Sal.*

Familia ad paucos redacta.

Abire pessum.

Verum hæc familia exacta periodo intercidisset. *Cambd.*

Dat.

Ævo cedere.

Venustati concedere.

Accus.

Pari diminutione & iacturam.

Quod iam } agit.

ruinas } minatur.

Quæ nunc mœnia sensu expugnat vetustas.

Castrum, &c. nunc vero vetustate prolapsum, quasi animam efflavit.

Præcipitem agi, ferri.

Saxonico } elangente,

imperio ia } vergente,

occasum } præcipitante.

Cum res Romana iam in occasum divergeret.

In nihilum, ad interitū redigi.

In nihilum } vergere.

In peius } labi.

In deterius } ruere.

In deterius } defletere.

Quod in miserandam concidi ruinam.

Ad nihilum decideret, venire.

Ad interitum ruc. *Mar.*

Nondum

Nondum omnem populi impetum ad interestū spectare viderat.

Ablat.

Firmæ dignitas vetustate extinguitur.

Senio collabi.

Vt non omne vinum, sic non omnis ætas coaccessit vetustate.

)(

Vetustatem ferre dicuntur vina.

Sæ to Continue.

De Decebis.

Dat.

Ègregiè alicui imponere.

Instruendæ fraudi aliquantum inrentior.

Ne cui deinceps ea res fraudi esset. *Cic. de Or.*

Seni & dare.

verba & facere.

Sæ Imposturam facere.

Os alicui oblinere, sublinere.

Fraudem & comparare.

alicui & ferre.

Dolum & intrudere.

alicui & instruere.

In quo & sibi & nobis fucum fecerunt. *Cic. in Catil.*

Ne cæstendis fraudibus, parandis dolis, aut insidiis struendis nimis assuetus.

Errorum & incutere.

alicui & offundere.

Accus. Verba tacere.

Quot admoyn fabricas? *Ter.*

Improbè aliquem fraudare.

Neq; ea res me falsum habuit.

Veritare peccare dolos.

Fraudem innectere.

Fucum facere.

Dolos & meditari.

Artes & consuere.

& fabricare.

& excogitare.

Pr. In quo datam fidem fallunt, & contra officium fraudem nefariè moluntur.

Insidiosissimè aliquè tractare.

In fraudem & impellere, agere, aliquem & illicere, & allicere, & deducere.

Fefellit, decepit, in fraudem induxit.

Procedam ego hodie hinc multos dolos.

Malitiam & calliditatem claudicare videntur. *Cic. pro Quint.*

Nisi sortè & animus,

me fallit & memoria.

Per insidias aliquem circumvenire.

Ablat.

Dolo aliquè capere, oppugnare.

Præstigiis aliquem eludere.

Pr. Insidiis, dolis aliquem callidè opprimere.

Subdolè cum aliquo agere.

Cuniculis rem agere.

Arte, astu hominem tractare.

Nisi me lascivies amantem & vanâ spe produceres,

Etiâ me nun: subducere istis dolis postulas?

Passive.

Dat.

Ad illum modum sublotum est os mihi.

Ablat.

Perfidum

Perfidorum dolis capi, illa-
queari.

Blanditiis

Astu

Astutia

Promissis

} capi.

Incerta pro certis habere, falsa
pro veris.

Odi artes quibus veritas ut in-
volucro quosam obtegitur. Cic.

Quo errore ductus, &c. eodem
capius errore.

Insidia-

torum la-

queis

} irritari.

} teneri.

} implicari.

Neq; ea res me falsum habuit.
Sal.

Errore captus.

Alicuius perfidia, insidiis in an-
gustias cogi, opprimi.

In extremum vitæ discrimen
adduci.

Verum hac spe frustratus est.

Sed in rebus omnibus impru-
dentia laboris. Cic. pro Rab.

Fictis verbis de via

Fucatis

Phaleratis

} verbis

} dictis

} defleat.

Pr. Calide ab inimicis circum-
veniri.

Nihil queror de Dolabella qui
tum est impulsus, elusus, inductus.

Accus.

In frau- } duci.

dem } trahi.

Ego proditus, inductus, conie-
ctus in fraudem.

Pr. La perfidorum laqueos impru-
denter incidere.

Pr. Vehementer errant.

Turpiter hallucinantur.

Proditus, inductus, coniectus
in fraudem.

See to Erre.

Nulla simulatione testus.

Ab omni dolo omnique fraude
abesse.

Homo cuius ab astutiis animus
abhorret.

Ab omni fraude purus.

To Decide a
Controversy.

Accus.

Litigantes reconciliare.

Controversiam dirimere.

Nodum alicui expedire.

Omnem dubitationem tollere.

Senten-

tiam

} dicere.

} ferre.

} dissolvere,

Litem } explicare,

} decernere.

To Decke.

See to Wewtify.

To Declare.

Dat.

Rem } indigitare.

oculis } subicere.

Meque iam senem esse iudicio
est canices.

Iudicio de se ipso erit, vos eritis
Iudices.

Res ipsa declarat, exempla quo-
tidiana haud obscure testantur.

Accus.

Exemplum

Exemplum, causam subiicere.

Pr-Item, Luculenter exponere.

Apertè

Acutè

Accuratè

Accuratiùs

Aptissimè

& planissimè

Breviter

& dilucidè

Candidius

Itè, Ornatiùs

Enodatiùs

Expedite

Facile

Levissimè

Diligenter

explicare.

Item, Cautè rem

Commodiùs

causam

demonstrare.

Has res Xenophon commodissimè prosequutus est in eo libro, qui &c. *Cic. de Off.*

Iudiciū rei facere.

alicuius

constituere.

Communis exitij iudicia afferre. *Cic.*

Id anus mihi iudiciū fecit. *Ter.*

Iudiciū edere, profiteri. *Co*

Disclose himselfe.

Apertè suū scelus ante omnium oculos ponere.

Mores vtriusq; quantū ingenio possim explicare.

Sub aspectum subiicere.

Quod si huius facta, mores & omnem ætatem enudavero. *Sal.*

Quis vestrū in me beneficia enumerare, aut consequi possit?

Non possum omnes latebras

suspicionum peragrarè dicendo.

Eò rem adducere, vt nihil divinitate opus sit. *Cic. pro Rosc.*

Alicuius rei rationē reddere, & exponere.

Rerū explicator prudens ac gravis.

Explicare vitam alicuius atque eam in animo Iudicū, & in oculis conspectū; omnium exponere.

Has res Xenophon commodissimè persequutus est.

Summam cogitationū suarū breviter exponere.

Perpicua sua consilia facere.

Sententiā

aperire.

exponere.

effari.

Liget tamen (quæso) opinionem quā iam diu animus gravidus de hac re fuerit quasi ab ortu hinc effundere.

Nihil autem nec venustius vquam nec verius dictum fuisse, tum perpetua rerū humanarū volubilitas, & crebræ mutationes indicant, tum hodiernus dies fidem facit amplissimam.

Rei involutæ notitiā definendo aperire.

Postquā tu rem tam profunda ignorationis caligine demersā potuisti in lucem eruere.

Aliquid ad referre, perferre, aliquem deferre.

In aspectum lucemq; proferre. *Cic. pro Arch.*

Istū tam gravem animi morbum & cruciatum in alterius for-

minæ sinum effudit. *Aulicus.*

Brutus hic Philosophiam latinis literis persequitur,

Nec sedes publicæ nec intima penetralia conticescunt.

Obscura patefacere & illustrare.

Præ se ferre.

Scientiæ suæ specimen edere.

Nonne ipsum caput & supercilia illa penitus abrasa olere malitiam & clamitare colliditatem videntur. *pro Rosc. Com.*

Ablas. Mænem suam de qua; re verbis explicare. *Cic.*

Rem verbis exponere.

Verbum verbo exprimere.

Mores alicuius oratione exprimere.

Item, Ser-
mone

{ depromere,
{ explanare,
{ enunciare,
{ patefacere.

Rem acu tetigisti.

Vt non modò in auribus vestris, sed in oculis omnium sua furta, & flagitia defixurus sim.

Nullo modo possum omnia infestius facta aut memoria consequi aut oratione complecti.

Rem aliquam
dictis

{ consequi.
{ prosequi.
{ expedire.
{ perstringere.

Quo sensu &c. ne longâ quidem manu attingit.

A Zenone hoc magnificè tantquam ex oraculo editur.

See to make manifest.

To Dedicate, or
Consecrate to
God.

Deo se { addicere.
{ tradere.
{ dedere.

Ablas.

Qui suas omnes cogitationes, omnia sua studia in vno Deo figit, collocat, reponit.

To Dedicate a Book.

Dat.

Tu &c. cui huius libri patrocinium deferret.

Quorum merito mearum lucubrationum primitias dicarem.

Hunc igitur laborem meum, & quicquid hoc est operis tuæ celsitudini (doctissime Præsul) commendatum velim.

Qui orationem &c. habitam &c. nomini tuo iam olim inscripsit. *Scalig.*

Ablas.

Sub nomine alicuius opus emittere.

Cum &c. tu potissimum idoneus visus es in cuius patrocinio, atq; autoritate conquiesceret liber, &c.

Tu igitur (vir ornatissime) præ cæteris dignus es visus, in cuius humanitate & tutelâ hunc qualemcumq; ingenij foetura ponere.

Qui hanc urbem non sine Deo ducere

duce studiis dicaverunt.

Passive.

Sub altissimi nomine in lucem
prodire.

**To Dedicate a
Temple &c.**

Acus.

Templum, aras &c. consecrare.
Rem religi-ſe colendam indi-
cere.

Ad Dei honorem separare.

A profano usu eximere.

**To Do a worthy
deed**

Epith.

Factum Facinus	{	pulcherrimum.
		reclarum.
		egregium.
Opus	{	divinum.
		honorificum
		illuſtre & glorioſum.
{	magnum & mirabile.	
	arduum.	
	difficile.	
{	divinum.	
	magnificum.	

Pulcherrimum { facinus ag-

Luculentum { gredi.

Egregium facinus audere. *Liv.*

Opus ali- { edere.

quod præ- { conficere.

clarum { facere.

Inſigne aliquid facere. *Ter.*

Res ſœliciter geſtæ.

Res præla- & geſtæ.

Quanta facinora ediderit in

Ægypto.

Magnum ſuæ virtutis exem-
plum, ſpectaculum edere.

Scientiæ ſuæ ꝑecinien edere.

Cupiens dare fortitudinis &
inſitæ audaciæ documentum.

præclare.

commoue.

Pr. Res geſtæ { fortiter & ſœli-
citer.

ſapienter.

Dura pati neceſſe eſt qui res
magnas gerunt. *Liv.*

Benè geſſi meum negotium.

Summa petere, contendere.

Ad res magnas & periculorum
plenas ſe accommodare.

Vt novos haurias labores non
requirimus, veteres vt fuliſſimè
ad veterum ſtudiorum fructum
dimanent expetimus.

Præſtare ſe virum.

Cum admiratione omnium e-
gregium facinus gerere, admini-
ſtrare.

Ablat.

Sed qui magnitudine rerum fi-
dem antecēſſent. *Curtius.*

Rerum geſtarum gloria flore-
re.

**To Deſace.
Se to Obſcure.**

**To Deſame one,
or to ſlaunder one.**

Dat.

A re.

Infamiæ aliquem tradere.

A perſona.

H 2

Infamiam

Infamiam	} alicui	inurere.
Labem		inferre.
Ignominia		infligere.
Ignominia		ingerere.
notam		imponere.
Contumeliā		imprimere.
Dedecus		conflare.
		irrogare.

Dicam alicui impingere.

Turpitudinis notam alicui inurere.

Æternas alicui maculas inurere.

Alicuius	} maculas aspergere	
honoris		derogare.
		detrahere.
		tenebras offundere.

Alicuius existimationi illudere.

Ne probrum castis, labem integris, infamiam bonis inferat.

Hæc iniusta est à te, à te (inquam) mortuo Cæsari nota ad ignominiam sempiternam.

Cum clarissimo viro nonnullam laudatione tuâ labeculâ aspergas.

Ne qua ex tua summa dignitate labes illius dignitati aspergatur. *Cic. in Vat.*

Qui falsum crimen bonis obiecit.

Vt mihi illa omnia immortalis gloriæ dederint, tibi sempiternam turpitudinem inflixerunt. *Cic. in Pis.*

Alicui derogare, obrectare.

Contumeliosissime alicui maledicere. *Cic. in Var.*

Aliquid maledicti loco alicui obicere.

Alicuius splendori tenebras of-

fundere

Contumeliosè aliquem lædere. *Accus.*

Alterius famam	} lædere.	
		lacerare.
		carpere.

Sæ Aliorum famam depopulare. *Cic. ad Her.*

Alterius famam in discrimen adducere.

Alicuius honorem minuere.

Alicuius virtutes detrectare.

Omnes maledicendi aculeos in aliquem emittere.

Convicia	} fundere.	
in alicui		intorquere.
quem		congerere.

Crimina ficta in aliquem iacere.

Aliquem apertè ludificari & calumniari.

Ponere aliquem in crimen & infamiam.

Gentem nullam in calumniam rapui, nullius famam læsi, nullius fidem minui.

Equidem vehementer lætor, cum esse me, in quem cum cuperes, nullam contumeliam iacere potueris. *Cic. ep.*

Abl.

Turpi labe alicuius honorem inficere.

Alicuius vitam maculis aspergere.

De fide alicuius derogare.

De alicuius fama, dignitate detrachere, derogare.

Contumeliis	} deformare, lacerare, insequi.
aliquem	

Probris

Probris } infectari,
 Ignominii } invadere,
 Convitiis a- } proscindere,
 liquem } afficere, figere.

Voce aliquem vulnerare.

Quem ore attingere, dentibus
 infecare, lingua aspergere possit.

Cic. ad Her.

Non inimico sed maledico den-
 te carpere.

Labe aliquem aspergere.

Notare aliquem ignominia a-
 pud suos.

Ille non cessat de nobis detra-
 here. *Cic. ad Att.*

Pr. Cum de absentibus detrahen-
 di causa maledicè contumelio-
 sèq; dicitur.

Asperimè } de aliquo lo-
 Gravius } qui.
 Clamore } excipere.
 aliquem } insequi.

*Sæ to Backbite,
 Sæ to Raile against.*

pasve.

To be Defamed.

Summum }
 Maximum } dedecus.
 Inigne }
 Turpis & infamis vita.
 Homines vehementer infames.

Cic. pro Cl.

Pr. Malè audire. *Ter.*

Gen.

Homo prostituta fama.

Dar.

Sempiternum sibi dedecus in

urere.

Eares P. Africano vituperatio-
 ni fuit.

Accus.

Turpitudinis notā } subire.
 Infamiam sempi- } incurre-
 ternam } re.

Non effugere calumniam.

Vos autem sempiternas foedis-
 sine turpitudinis notas subiistis.

In discrimen existimationis ve-
 nire. *Cic.*

In dedecorem incurrare. *Cic.
 de fin.*

In sermonem hominum & in
 magnam vituperationem veni-
 rem.

Pudet dicere in quor probra i-
 psi nos coniciamus.

Cuius fama in periculum ad-
 ducitur.

In aliquam turpitudinem de-
 lati. *de Off.*

Erant perpauci quos ea infam-
 ia non attingeret. *Lib.*

Hic summi & clarissimi viri fi-
 lius in domo deulit ignominiam
 & calamitatem.

Ablat.

Rem esse insigni infamia.

Homines omnibus vitiis atque
 omni dedecore infames.

Latrocinii infames.

Hominiibus ignominia notatis
 neq; ad honorem aditus; neq; in
 curiam rediens. *Cic. de Offic.*

Culpæ alicuius } aspersus.
 nota atq; labe } respersus.

Indelebile character, & nota
 oppressus.

Insigni dedecore labefactari.

Gravi infamiâ flagrare.

Infamia

Fama apud suos } laborare.

Dedecoris summi notis inuri.

Non modò sibilis, sed etiam convitiis è scena explodi. *Cic. de Or.*

In magna infamia versari.

Propter quæ in summa infamia sum

Innominitis, convitiis affici

Ut eorû nomen oblivione sempiterna conteratur.

Multis & gravissimis iudiciis ignominiaq; concius.

Omniùm sceleum libidinûque maculis notissimus

Dedecore, maculâ, turpissimaque ignominia notatur.

Insignis omnibus notis turpitudinis.

Ab aliq; traduci.

In honore periclitari.

Ab omnibus malè audire.

Intacta & infici dedecoris labe } aspergi.

X

Benè audire ab omnibus.

Famæ commendatoris homo.

Intamiam delere, sarcire.

Maledicta } effugere,
ex utere,
extinguere.

Vagare turpitudine.

Qui me à tanta infamia averterit.

To Defend or Succour.

Custos & defensor

Propugnator & defensor.

Vrbs arx omnium gentium.

Propugnaculum, præsidiumq; provinciæ.

Tublius Lentulus Consul, parens, Deus salis nostræ fortunæ, memoriæ, noninis. *Cic. post red. Lat.*

fovere, assidere,
Assistere, patrocinari,
Alicui } subvenire, succurrere,
auxiliari, epulari,
adesse, non deesse.

Intendere alicuius salutem.

Fuerunt nobis prommo quamdiu, &c

Subsidio, præsidio alicui esse.

Accus.

A persona.

Qui se non solum authorem mæ salutis, sed etiam supplicem populo Romano exhibuit. *Cic. de Orat.*

Tuetur, defendit, custodit, incolumenq; conservat.

Accus. A. e.

Alicuius partes tueri, tutari.

Sæ Transire in partes.

Omnesq; quoniam subesse aliquid putas quod cavendum sit, non modò exhibere & custodias, sed etiam laterum nostrorum oppositus, & corporum pollicemur. *Cic.*

Item, Non solum bonorum omnium ac facultatû effusionem, sed etiam laterum &c. *Cic. pro Marc.*

Præstare se propugnatores libertatis

beratis acerrimum.

Vt me totum tuendum suscipias.

Patriam quàm (vt levissimè dicam) certè texeram.

Vim vi illatam defendere.

Religionem, &c. eam possit & tueri, & defendere, & stabilire vt non expugnatur.

Ablat.

Qui in mea salute principem semper locum auctoritatemq; tenuisti. *Cic.*

Non multas hostium vrbes armis excindere, sed patrias sedes ab omni flagitiorum colluvione, & impietatis incurfione tutas & incolumes conservare.

Iniuriam ab aliquo propulsare.

Calamitate & periculo quempià prohibere. *Cic. pro lege Man.*

Iniuria aliquem prohibere.

A cervicibus aliquem { avertere, repellere, depellere.

Ab excursionibus suos fines tueri.

Præstare aliquem tutum ab aliqua iactura.

Aliquem scuto protegere.

Is meam salutem atq; vitam sua benevolentia præsidioq; textit.

Illam igitur & consilio instruit, & virtute corroborat, præsidio sepius, & omni rerum & disciplinarum præfeti Numine protegit.

To Defend in Judgement.

Ver.

Are.

His de causis ego huc causam patronus exiti

Alicui { patrocinari, subvenire, succurrere.

Errori alicuius patrocinari.

Qui cum capiti Sexti Roscii mederi debeant.

Penè cunctis civibus aciem ingenij sui porrigere.

Alicuius causæ non deesse.

Præsidium clientibus, & amicis, propè cunctis civibus lumen ingenij & consilij sui porrigentem atque tendentem, &c.

Accus.

Pr. Causam alicuius acerrimè propugnare.

Meum nomen causamq; sustinuit.

Vt suarum fortunarum omnium causam defensionemque suscipere.

Causam alicuius { agere, suscipere, agitare, tueri, defendere.

Vocem pro me & repub. nemo mittit. *Cic.*

Se defensorè alicuius præbere.

Patrocinium rei alicuius suscipere.

In suam fidem ac clientelam aliquem suscipere.

Idè & in Senatu, & apud populum, & in causis amicorum, & domi, & militiæ consilium tuam fidemq; præstabant. *Cic. de Orat.*

H 4

Crimen

Crimen ab altero } propellere.
 } amovere.
 } auertere.

In concionibus non solum se
 defensorem meę salutis, sed etiam
 supplicem pro me professus est. *In*
ris.

Si constitueris te advocatum
 cuiuspiam, in rem quampiam esse
 venturum.

Ablat.

Aliquem ab errore & scelere
 vindicare.

Ab, pro aliquo dicere.

Ab aliquo stare.

Pr. A bonorum causa constantius
 stare.

Acerimus } propugnator,
 } defensor,
 } patronus.

X

Accus.

Pr. Causam suam miserę prodere.

Non causam suam defendit, sed
 prodit.

Passivè.

To be Defended.

Ablat.

Cuius ille fuerat magnis auxi-
 liis usus.

Divino præ- } velatus,
 } firmatus,
 } cinctus,
 } conspatus,
 } communitus.

Animus Reguli tot virtutum
 præsidio munitus, tantoq; cemi-
 tatu virtutum septus.

Aliquius opi- } suffultus
 bus, præsidioq; } communitus.
 Omnes urbanae res latent in tu-
 tela ac præsidio bellicę virtutis.

To Defer.

Nom.
 Dum hæc quærentur, & res
 lentè progreditur. *Merc.*
 Pr. Lentius procedere.

Dat.
 Ne in mora nuptiis meis ego-
 mer sim.

Aliqui negotio moram iniicere.
 Ne quid mihi temporis in hoc
 negotio prorogetur.

Huic malo aliquam productam
 moram. *Ter.*

Vel saltem nuptiis dies aliquot
 produceret. *Ter.*

Accus.

strahere,
 nectere,
 agere, agitare, *sal.*
 Moras } iniicere,
 } inferre,
 } producere,
 } moliri.

Causas morandi innectere.
 Negotium in longum deferre.
 Moras omnes interponere.

Pr. Lentè rem agere.

Rem, diem extrahere.

ducere,
 prorogare,
 Diem } remorari,
 } producere,
 } prolatare, protelare.

Diem ex die ducere.

Se Ampliare.

Comperen-

Comperendinare.

Diem de die ducere.

Rem indies protrahere.

In aliud } differre,
temporis } proferre,
In posterum } referre,
In crastinum } reiicere.

Differre quotidie & procrastinari.

Hinc procrastinator.

Differre sermonem perendie.

Omnia conferre in Martium mensem.

In horas producere.

In serum trahere.

Intermissionem } scribendi

Intercapedinem } facere.

Horam extirpere nullam in talis
cive liberando sine scelere possumus.

Ne minimam quidem moram
interponere.

Nullam moram interponere,
quin &c.

In me nihil erit morę.

See to make haste.

To Duple.

See to Pollute.

To Define.

Accus.

Pr. Commodę.

Commodissimę, } describere.

Summatim

Aliquid breviter illustrare,
verbisq; definire.

Singulas res definimus circum-

scriptęq; complectimur.

Angustę & pressę

Vberius

Pressius

Explanatius

Probę

} definire.

Item, Accommodatius ad intelligentiam popularem.

Commodę, sanę verbis depingere.

Res involutas & latentes definiendo aperire, explicare.

Neque ad vivum refeco ut illi qui hæc subtiliter disputant.

Ablat.

Tu autem quoniam exiguis quibusdam finibus totum Oratoris munus circumdedisti, &c.

Benę dicere autem non habet definitam aliquam regionem cuius terminis septa teneatur. *Cic. de Clar.*

To Deflower.

See to Ravish.

To Degenerate.

Dat.

Suis vitiis parentum glorię tenebras offundere, dedecori esse.

Tu tuis vitę quam turpiter egisti magnas effudisti tenebras.

Accus.

Hæreditatem paternę glorię amittere, deserere.

Veteres } obscurare,

maiorum } obtere,

laudes } abolere.

Pati hæreditariam laudem.

Maiorum de manibus excidere.

In

In peius ruere, & retrò subla-
pum referri.

Majore turpitudine sua, domo-
sticis sordibus dedecorare.

Ablat.

A patèrnis } deficere,
morbis } desistere,
} longè iscedere,
} deflectere.

A patèrnis contestataque
virtute a còrum non degenera-
nt. *Cic. pro Flac.*

A patèrnis a vitiis recedere.

Patrem referre.

Filius effigies probitatis pater-
ræ.

Accus.

Aliquando patriam, animum,
virtutemq; capiamus. *Cic. in Ant.*

Præbere se dignum maioribus
suis.

Obscuram familiam è tenebris
in lucem vocare.

Dat.

Ego meis maioribus virtute
præluxi.

Sux familiæ dignitatem addere.

Et ego sim posteris meis nobi-
litatis initium, & virtutis exem-
plum.

**To Degradare one out
his office.**

D.

Magistratum alicui adimere,
] reſtatem alicui minuire.

Collatino Tarquinio Col-

lego Brutus imperium abrogasset.

Ablat.

Magistratu aliquem } deicere,
} exuere,
} deponere,

Regno aliquem deturbare.

Ordine } movere,

Statu } aliquem dimovere,

Imperio } submovere.

Honoribus Senatoriis aliquem
eximere, & exauctorare.

De gradu aliquem deturbare.

De gradu } deicere,

De statu } quempià repellere,

E fastigio } deponere.

De dignitatis gradu, de reipub.
præsidio quempiam dimovere.

Ab imperio aliquem removere.

Maiores nostri Antiochum A-
ſià multarunt.

Passivè.

Ex altissimo dignitatis gradu
præcipitari.

De summo } deturbari,
honoris gradu } exauctorari.

E summo honoris gradu ad in-
firmam conditionem delabi.

Ex astris decideret. ~~Ex~~ condi-
dere.

Ab omni honore abdicari, de-
pelli, detrudi.

Omnibus } orbari,
dignitatis or- } privari,
namentis } spoliari.

To Dehort.

Accus.

A pers.

Aliquem transversum agere.

In diversam sententiam trahere,
pertrahere.

In

In diversam partem quem
piam
Ablat.

{ deducere,
raducere,
auclere.

Accepto
A proposito quem-
Ab instituto piam
A sententia

{ detertere
avertere
abduere
detrahere
deflectere
deducere.

De sententia aliquem dimove-
re.

A vitis acrius revocare.

Eorum animos qui audiunt,
aut inflammare dicendo, aut in-
flammatos restringere *Cic. de Or.*

Cum extorquere arma manibus
iratorum civium boni civis authori-
tas & oratio possit *Cic. de Or.*

Passive.

Alieno arbitratu quovis abdu-
ci.

Neq; hoc mihi erui potest.

Tibi ita insedit ita suspicio,
nullo ut evelli mouo possit.

To Delay.

Se to Deierre.

To Delight one

Dat.

Non mediocrem consolationem
aliqui afferre.

Oblectamentum alicui prestare.

Lætitiam alicui parere.

Inopina gaudia alicui adferre

Quantum mihi gaudium, quan-
tam voluptatem, lætitiæ & iu-
cunditatem tuæ literæ attulerunt,
exprimere non possum. *Cic. ep.*

Omnia quæ vobis cordi fuisset
arbitrantur. *Cæs.*

Voluptati esse alicui.

Atque ille dies tantæ mihi iu-
cunditati fuit.

Sollicitudinem alicui eximere.

Ascus.

Pr. Literæ me Cæsaris incredibi-
liter delectarunt.

Item, A modum

Magnopere

Mire

Vehementer

Valde

Animum alicuius relevare

Hæc mentem retinent, demul-
centque.

Sensus alius uis tener.

Ciere alacris in pectore motus.

Alios permulcere & allicere.

Abl.

Maxima aliquem lætitia refi-
cere, afficere

Incredibili suavitare demulce-
re.

Aures animumve permulcent.

Incredibili aliquem lætitia per-
fundere.

Perfundere aliquem voluptati-
bus.

Suavitare, delectatione delini-
re.

Vberiore lætitia, presentibus
delicijs mentem implere, excre.

Summaque dulcedine pias men-
tes eximia iucunditate perfundit.

Gaudio aliquem { complere,
cumulare,
efferre.

Gaudio & iucunditate replere.

Voluptat

Voluptas quæ maximâ dulcedine sensum mover. *Cic. de fin.*

Alicuius animum gaudio explere, delectatione retinere, delinire, permulcere.

Mira dulcedine animum mulcere.

Animum ali } relevare.
cuius molestiis } expedire.

Hominum cœtus dicendo tenere.

Aliquem admiratione suspensum tenere.

Quid animo meo iucunditatis instillavit, qua voluptate, qua lætitia perfuderit. *Man.*

Summa me delectatione retinebas.

Nisi quod auribus nostris voluptate & delectatione quadam circumsonare solent. *Cler. de Aulico.*

Quem enim nostrum moriens Epaminondas non cum quadam miseratione delectat? *Cic. ep.*

See to make glad.

Passive.

Condimentum voluptatis.

Epith.

Summa

Maxima

Non mediocris

Mira

Mirifica

Incredibilis

Ingens gaudium.

Suavitas & delectatio.

Tranquillitas & iucunditas animi, fructus, iucunditasque.

} voluptas,
} iucunditas.

Pr. Satis commodè oblectari. *Cic. ep.*

D r.

Habere aliquid voluptati.

In eius ingenium mihi plurimum suavitatis est constitutum.

Accus.

Lætitiâ concipere.

Voluptatem haurire.

Incredibilè animi voluptatem percipere.

Animo non mediocrem voluptatem capio.

Deliciis animum post mortem nulla voluptas.

Mirificam cepi voluptatem.

Si liberam dulcedinem animo inclusam continetis.

Quantum habent iucunditatis in, &c.

Hæc dum lego haurit animus voluptatem incredibilè, aliturque pabulo suavissimo, nec satiatur donec ad exitum pervenio.

Abl.

Videndi & audiendi delectatione ducitur. *Cic. de Off.*

Mirifica quadam suavitare perfundi.

Vescimur his rebus quæ dulcem motum afferant sensibus.

Nunc verò &c. non parva afficior voluptate.

Vita plena & conferta voluptatibus.

Et ex tantorum bonorum recordatione, ingenti gaudio cumulabitur.

Ex descriptionis suavitare delectatus, & dictationis allectus lenociniis.

nis.

Cum sensus vestri titillantur voluptate.

Et ab earum lectione nunquam discedo, nisi nova semper cumulat accessione voluptatis.

Voluptate compleri. *Cic. ad Att.*

Qua delector, in qua acquiesco.

Hiscæ ego rebus pascor, his delector, his persuor quod &c. *Cic. in Pis.*

Neque pecuniæ dulcedine captus sum.

Pascere oculos & exsaturare animum cruciatu alicuius. *Cic. in Verr.*

In deliciis rem aliquam habere.

Gaudio } duci,
Voluptate } cumulari,
                  } exilire,
                  } exultare, persudare.

Latitiâ } corripere,
                  } affici.
                  } efferri.
                  } gessere.
                  } triumphare.

See to be Glad,

To Deliber.

See the Common-wealth.

See Danger.)(

See Imprisonment.)(

See Servitude.)(

To Deliber in

Judgement.

See to Absolve.

To Delude mocke or
Jest with.

Pr. Satis iocose aliquem ludere.

Familiariter, festivè iocari.

Liberalis

Honestus } iocus.

Facetus

Dat.

Ludibrio } aliquem habere.
Derisui } re.

Qui sibi me pro ridiculo ac delectamento putant. *Ter.*

Hic si &c mihi ludos redderent.

Diludere alicuius dignitati.

Festivis iocis indulgere.

Viraciter alicui insultare.

Accus.

Iocose, per iocum aliquid dicere.

Hunc comedendum & deridendum vobis præbeo. *Ter.*

Scommata iactare.

Facetè irridere.

In aliquem ludere, iocare.

Ablat.

Ludibrio aliquem afficere.

Ioco quempiam aspergere.

Dieteriis aliquem illudere, laessere, incessere.

Moribus aliquem impetere.

Sannis aliquem excipere.

Ludicra rebus seriis miscere.

Petulantibus facetiis aliquem perstringere.

See to Drip.

passive.

Adeone videmur vobis idonei, in quibus sc̄ illudamur?

Ludibrio

To Iudibrio sese exponere. **To**
make himselfe a testing stocke.

To Deny.

Dar.

Pr. Præcise { negare alicui. *Cic.*
Liquide {
Palam }

Eius orationi vehementer ab
omnibus reclamatum est.

Accus.

Item, Fortissimè aliquid reclama-
re.

Reclamat huius suspicioni ip-
sa natura.

Ille inficias ibit sat scio. *Ter.*

Non rursus.

Non abnuo.

Non enim non repugno verum
& approbo.

Poterat id in alios derivare.

De hac re non magnoperè pu-
gno.

To take a Deniall,
or repulse.

Repulsam pari, accipere.

P. Rutilius repulsam tulit. *Cic.*
de Or.

To Depart.

Pedem non movere aliquò.

Non discedere pedem.

Pedem referre.

To hinder ones Departure,
or returne.

Discessum, reditum alicui pro-
hibere, præcidere, intercludere,
obstruere.

See to Go.

To Descend or
to rely upon.

Dar.

Miserum aliorum incumbere
famæ.

Accus.

Quos ego habui omnium mea-
rum actionum monitores.

Animadverti nullum alium re-
ceptum Antonium habere quàm
in his partibus

Ad amicorum fidem tanquàm
ad aram salutis meæ confugere.

Adniti ad aliquid tanquàm ad-
miniculum.

Univerſam rempub in hac cau-
sa vestris cervicibus, humeris su-
stinetis.

Hanc sine me spem ferre tui.
Let me this much rely on thee.

Proximi, liberi, tuæque do-
mus que spectat in nos solos, neq;
aliud vllum habere potest per-
fugium.

In te vnum se tota convertet ci-
vitas, te omnes boni intuebun-
tur, tu eris vnus, in quo nitatur
civitatis salus

Spectat in te solum, nec alium
vllum habet perfugium.

Tota comitia suis humeris
sustinet.

Ablat.

Haebam quò confugerem,
quò conquiescerem, in cuius ser-
mone & suavitate omnes curas
doloresq; deponerem. *Cic. ep.*

Optimis firmissimisque ratio-
nibus

uibus niti

Innocentia freti, nobilitate nixi, potentia fulti. *Cic.*

Fretus intelligentia vestra, disfero brevius quàm causa desiderat. *Cic.*

In tuis oculis, in tuo ore, vulnūque acquiesco, te vnū intueor, a te vnum omnis mea spectat oratio.

Alter meis consiliis, alter meis opibus (quantulæcunq; sunt) nititur ac sustentatur. *Man.*

Salus mea in eo vertitur. *Liv.*
Ex quo verbo tota causa pendebat.

Res longè maxima in qua salus omnium inclusa est.

Spem repositam in aliquo habere.

In quo eius summa existimatio agitur.

Intr vno omnes opes spesque meæ sitæ sunt.

In auctoritate alicuius delitescere.

In te exposita est respub.

Turpe est sapientē ex insipientium sermone pendere.

Ex errore imperitiæ multitudinis pendere.

✓ Cui omnis spes & ratio & cogitatio pendet ex fortuna, miser est.

In hoc summa iudicij causaq; tota consistit.

Spes aliquorum in eo posita, & salus defixa est.

In eo positum & collocatum. *pro Mil.*

Salutem suam in salute reipub. repositam arbitrari.

In mea vita suam positam esse arbitrari.

Quotum salus spe exi, ua extremaque pendebat.

Co Desere.

Sæto Degrade.

Co Degrade ore.

Sæto Degradere.

Sæto Degradere.

Co Deserere vult.

Enitar, & vespere consequor, vt te de me optimè esse meritum læteris.

Co Desere.

Epith.

Studium	{	ardens,
Desiderium		inflammatum,
		incredibile,
		admirabile.

Nom.

A re.

Memoria & desiderium tui me tenet.

Inuadit Cæsarem cupido solvendi suprema militibus. *Tacit.*

Mirum me desiderium tenet vrbis.

Prædæ ac rapinarum sæva cupiditas terripuit.

Incredibile desiderium vrbis omnes incedit. *Curtius.*

Atq; illum iam antea consultius ingens cupido exagitat.

Tanta illum libido rapuit.

Præcipit

Prægeſtit animus videre te.
 Auet animus.
 Cum hic fervor meus inveteraverit, & tanquàm in venis medullisq; inſederit.

Erat, ut ſcis, in Catone inexhausta cupiditas legendi, neſtari poteſt.

Dat.

A perſona.

Tibi erit gloria rerum omnium antiquiſſima.

Tum ille nihil ſibi fuiſſe longius quàm ut me videret.

Nihil mihi fuit potiùs, &c.

Et ipſa, &c. nihil exoptatiùs, nihil longius mihi exiſtit. *Cic.*

pro Arch.

Appetitui frænos laxare, dare.

Nihil unquàm longius mihi Calendis Ianuarij viſum eſt.

Ita ut nihil ſibi aut gratiùs aut antiquiùs eſſet quàm &c.

Salute illorum nihil prius nihil antiquius ſibi fore.

Summa omnibus alacritas atq; cupiditas prælij committendi.

Innata eſt, in eſt illi cupiditas.

Magno deſiderio fuit illi filius.

Sunt quibus eſt cordi, &c.

Cui nihil tam fuit cordi, &c.

Neq; mihi eò magis eſt cordi, &c.

Nihil tam altè inſederat animo, quàm ſecuritas reip.

Nihil mihi magis in votis eſt, quàm ut &c.

Habere aliquid voluptati. *Sal.*

Inhiare rei alicui. Item, rem aliquam, re aliqua.

Item, adhiinnire.

Quid eſt cauſæ cur mihi non in optatis ſit complecti hominem.

Acuſ.

Pr Summè

Valdè

Vehemèter

Ardentèr

Mirabiliter

Rabidè aliquid appetere.

Vehementer appetere, adſciſcere.

re.

A. riùs captare.

Maximè

Sitienter

Magnoperè

Cupidè

Ex animo cupere.

Admodum avaro ſcire.

Ita cupio ut nihil unquam ardentius cupiverim.

Avidus arripere, &c.

Avidus videndi, &c.

Cuius interpretationem anxius deſidero.

Inflâmato animo

Acerrimè

Ad infaniam

Summè

Mirabiliter

Nec habui quidquàm antiquius quàm ut &c.

Si nihil duceremus antiquius, quàm ut &c.

Nunc emergit amor nunc deſiderium ferre non poſſum.

Ducitur vauſquiſque ad cognitionis ſcientiæ cupiditatem.

Incitor ad ſtudia quotidie.

Sic ad illius hanc orationem adhiinnire

concupiſcere.

aliquid cupere.

appetere.

re.

expetere.

appetere.

cōcupiſcere

adhiñiit vt &c. *Cic. in pif.*

Sic exarfit ad id quod non modò ipfe nunquam viderat, fed non audierat quidem.

Ad res congerendas certatim i-
tur ab omnibus.

Nihil habet antiquius quàm
vt, &c.

Ardens & erectus ad liberta-
tem comparandam.

In terrena animo rapi.

In glorię cupiditatem incidere.

Expleri mentem nequit. *Virg.*

Ædepol te defiderium Athenarum
arbitror Philotum cepiffe
fapè.

Nec iam vt ingenuè fatear tui
defiderium fatis ferrem. *M. m.*

Hæc non modò non recuto, fed
appeto etiam atq; depofco.

Auet animus meus apud conci-
lium illud pro reo dicere.

Summum me eorum ftudium
tener.

Trahimur & ducimur ad cog-
nitionis & fcientiæ cupiditatem.

Ad quod pleriq; inflammari a-
viditate rapiuntur.

Omnes expetimus gloriam ad
eamque rapimur.

Abl.

Avidè affectus de re aliqua.

Acerimo } rei } flagrare,

Mirifico } alicu- } vri,

Incredibi- } ius } teneri,

li } ftudio } capi.

Rei a- } efferri, rapi, incendi,

licuius } moveri, abduci,

defide- } æftuari, laborare,

rio } angī, difcraciari.

Item, Alicuius defiderio fe mace-
rare.

Ex defiderio laborare.

Mira quãdam ardere cupidita-
te. *Cic. in pif.*

Defiderio } torqueri, tangi,
Expecta- } cruciari, exardere,
tione } trahi,
} obanguere,
} tabefcere.

Cupiditate flagrare, ardere.

Trahimur omnes laudis ftudio;
& optimus quisq; maxime gloria
ducitur.

In defiderio rei alicuius effe.

Omnibus }
votis } exoptare.
Indefeffis } expetere.
votis }

Cum moleftia defiderate.

Tota Italia defiderio libertatis
exarfit. *Clc.*

Defiderio rei alicuius titillari.

Correptus eft cupiditæ exequē-
di quæ fcripta legerat.

Defiderium quo conficior con-
greffus veftros, confuetudinem
victus doctiffimos fermones re-
quirens veftros.

Spe prædæ provectus.

Re aliqua inflammari.

Studio laudis incendi, trahi.

Vehementi cupiditate gellire.

Verum voi animus femel te cu-
piditate devincit mala. *Ter.*

Imminere cupiditate in rem a-
liquam.

Tum verò tanta fum cupidita-
te accenfus ad reditum, vt nulli
neq; remi neq; venti fatisfaceret.

See Cobetous.

Desiderium { lenire,
minuere,
ponere.

See Declinate.**See Careles****To Desire glory
and praise.***Dat.*

See laudi studere.

A primis annis mihi erat gloria antiquissima.

Accus.

Inflammatus ad gloriam à puero.

Ablat.

Inani philantia teneri, flagrare.

Iam inde à pueritia gloriae studio atq; amore flagraſti.

Iuveniſſi cupiditate gloriae ſeductus fecit. *Quintil.*

Ardebas cupiditate triumphis.

Incensus cupiditate veriſſimae gloriae.

See Ambitious.**See ſelf Conceit.****See Glory.****See vaine glorious.****To Deſpate.**

Imbecillitas & deſperatio.

Aegrotans ac propè deſperata reſpublica.

Res perditæ & deſperatæ.

Gen.

Homo abiecti animi.

Deſperationis plena ſunt omnia.

Dat.

Diffidens ac deſperans rebus ſuis.

Deſperare { ſaluti.
Item, ſalutem.
de ſalute.

Pr. Penitus diffidere rebus.

Deſperatis verat Hippocrates adhibere mediciſtam. *Cic. ad At.**Accuſ.*

Spem omnem ablicere, deponere.

Animum deſpondere.

In deſperationem venire.

Ablat.

Animo triſti, fracto, demiſſo eſſe.

Omni ſpe deſtitui.

Nulla vel imbecilli ſpe niti.

Nectamen obrui me ſino ſtudiis moleſtiarum, ſed enigor ſæpè & conſequor interdum, ut ex omnibus curis & occupationibus emergam.

Obſcura ſpe & ſcæa expectatione pendere.

Ab omni ſpe dereliectus, deſtitutus.

De ſpe decidere, deſici.

Ex magna ſpe deſurbari, eiſci.

See Hop. les.**To Deſpiſe.***Gen.*

Minimi aliquem reputare.

Aliquid ſlocci facere, pendere.

Nullam

Nullam rationem alicuius habere.

Dat.

Alicuius fame } labem inferre.
 } maculam iniicere.
 } tenebras offundere.

Despicatui } aliquem habere.
 Despectui }
 Ludibrio } re.

Contemptui

Deniq; hoc pacto totam Scripturam sacram Atheis & prophanis hominibus deridendam propinar. *Daneus.*

Acus.

Pr. Penitus } pecuniam, volu-
 Planè } ptatem contem-
 Omnino } nere.

Te in os indignissimè irridebunt.

Hos contempsit, reiecit, repudiavit.

Reiicere & aspernari.

Aspernari, contemnere & reiicere querimonias aliquorum. *Cic.*

Omnia humana infra se ducere.

Quod ista omnia præ Christi sordibus & utilitate abiecerit, spreverit, pedibusq; quasi contriverit.

Contemnere, despicere, pro nihilo putare.

Abl.

Respuere aliquid & pro nihilo putare.

Aliquem risu excipere.

Aliquem sibilis consecrari, ex-
 plaudere.

Alicuius famam nomenq; imminuere, lædere.

Turpi labe inficere, & quasi tenebris circumiectis, offusis, circumfusus obscurare.

Vili aliquem pendere.

Pro nihilo aliquem habere, reputare, ducere.

De alicuius dignitate detrahere.

In postremis aliquem habere.

Passivè.

Gen.

Nullius ordinis, pretij esse.

Dat.

Ludibrio } alicui esse.
 Despicatui }
 Contemptui }

Ludibrio & despectui omnibus esse.

Si cui despicatui ducimur.

Vt etiam non solum hostibus in contemptum Gabinus venerit, sed etiam suorum militum viribus despiciendum & irridendum putares.

Sordent tibi munera nostra.

Ablat.

Abiectus, contemptus, despectus à cæteris.

Item, Desertus & abiectus.

Id vultu tu emertus è cæno omnium faciliè omnibus rebus infimum, contemnendum, despiciendum, irridendum putares.

Reiici & cõtènni ab omnibus.

In nullo numero haberi.

In postremis haberi.

Pr. Turpiter irrideri.

To hab: his Destiny.
 Vnumquemq; suu n manet fa-
 tum.
 Vnicuique suum impendet fa-
 tum.

**To Destroy men or
 enemies.**

Epith.

Maxima, indignissima cædes.

Fit magna cædes.

Funesta

Dra

Miseranda

} cædes.

Cruenta, crudelissima strages

Dat

Aliquem excidio, exitio dare.

Cladem } afferre,
 rebus hu- } invehere,
 manis } inferre.

Quæ res nostris exitio fuit.

Accus.

Quantam ego stragem edidi?

Occlusionem facere

Hostes Hircius prostravit, fu-
 dit, occidit.

Funditus delere.

Corpora humi fundere.

Faudere ad internecionem.

Ad internecionem delere.

Sub vesperum Gallos, &c. fu-
 dit, fugavit, & cæcidit plerosque
 omnes.

Ieus, &c. qui nostros hostes
 in nihilum redegerit.

Qui præcipientes in exitium ege-
 rit.

Illicè Cicero non dubitandum
 sibi putabat, quin illò profectus,
 eos vel in deditiorem cogeret, vel

ad internecionem daret, omnem-
 que redderet aram finitimam pa-
 ratam.

Iam illorum ego animum am-
 borū exorilho & oppida *Plant.*

Qui retinens adulescentes,
 matres, familias, cives Roma-
 nos occidit, aripuit, disperdidit
 regiones, vastavit.

Cum Ablat.

Occlusionem aliquem occidere.

Armis exindere.

Quos lapidibus, quos ferro,
 quos facibus, quos vi, manu, co-
 pis de r non potuerunt eos, &c.
 Is &c. D. insigni clade pro-
 stravit.

See to Kill.

Passive

Miserandum in modum mili-
 tes, &c. capti, necati, deserti, dis-
 sipati sunt.

In prælio trecenti capti decem
 millia desiderata sunt.

Cum Ablat.

Incuriâ, fame, morbo, vastita-
 te consumpti.

Homines, &c. flammis exani-
 mati. *Cas.*

**To Destroy cities
 and provinces.**

Urbis } expilatio,
 } vexatio, squallor,
 } lachrymæ.

Dat.

Civiles discordiæ multis urbi-
 bus

bus perniciem attulerunt.
Item, Exitium, pestem, stragem
intulerunt.

Perniciem
Pestem
Excidium
Exitium
Ruina

} vrbi afferre.

O nox illa quæ penè æternas
vni vrbi tenebras attulisti.

Faces & vastitatem vrbi infer-
re.

Civiles discordiæ multis vrbi-
bus vastitatem intulerunt.

Accus.

Pr. Civitatē } funditus delere,
} diruere,
} radicibus extirpare.

Carthaginem funditus sustul-
erunt, nollem Corinthum.

Vrbem } diruere,
} excindere,
} depopulari,
} demolire,
} subruere, descindere.
Vrbem } diripere & expilare,
} diripere & vastare,
} à culmine sternere,
} in cineres verte-
} re.

Extinguere & funditus delere.
Sedem Romanam opprimere,
extirpare, dissipare. *Cia*

Expilare socios, & diripere pro-
vincias.

Vrbem } incendere,
} conflagrare,
} deflagrare,
} solo complanare,
} æquare.

Omnia complanare.

Nationes indigeis modis pro-
terere, conquassare.

Provincias } diripere,
} depopulari,
} dissipare.

Parvo negotio summos domi-
natus fortuna tollit, extinguit, la-
befacit.

In nihilum
In agrum
In solitudinē } vrbes redigere.

Omnia in cinerem & fumum
vertere.

In vastitatem urbem vocare.

Tanquàm si effusa reip. sem-
piterna nox esset, ita ruebant in
tenebris, omniaq; miscebant.

Cum Ablat.

Urbem incendio delere.

Delere & extinguere.

Urbem excidiis deformare.

Postero tamen die seditiosi &c.
incendio terribili, & ad aspectum
lugubri omnia commiscere.

Urbes rapinis exinanire, exhau-
rire.

Omnia igne devastare, & æ-
quate solo.

Qui patrias evertere, aut scelere
& amentia convellere.

Ferro, flammaq; grassari.

Passivè.

Ablat.

Civitas &c. quæ turpissimis
incendiis & armis esset deforma-
ta, exhausta, vastata, lacerata, ex-
cisa, spoliata, violata, vexata, di-
recta.

Villas, &c. quotidianis excur-
sionibus spoliari, diripi, depopu-
lari.

Incendio perire, conflagrare,
desflagrare.

Videor mihi hanc urbem vide-
re subito vno incendio conciden-
tem. *Cic.*

**To Destroy the walls,
houses and
fields.**

Dan.

Facite tectis, ruinas ædibus in-
ferre.

Equare solo urbis muros.

Ferrum, flammam, facies tectis
inferre.

Verum cum insequens ætas Sa-
xonica urbium everisionibus con-
tinenter decurreret.

Agris depopulationem, vastita-
tem, everisionem inferre.

Accus.

Illi statuam istius deturbant,
affligunt, comminuant, dissipant.

fundiculis diruere, sub-

vertentes depopulari,

Ædes demoliri, compilare,

everficulari, delere,

expuare.

Cum omnia solitudo undique
occupavisset.

Ruinas edere.

Qui Athenicæsum opes attri-
vit.

Qui deinde Senatus opes fre-
git. *Man.*

Cum Ablat.

Machinis bellicis muros con-
tundere, perfodere.

Ferro, igniq; rem gerere.

Prædas agere ex provincia.

Cuncta cruore & flamma de-
lere.

Audistis quæ solitudo esset,
quæ vastitas in agris, quàm de-
serta, inculta relicta omnia.

Solo æquare.

Hostili more populari ac vasta-
re.

Tum itinera reddebat infesta,
& omnia circumquaque depopu-
labatur.

Passivè.

Non me bonorum direptio,
non tectorum excisio, non depo-
pulatio prædiorum, &c. permo-
vit. *Cic.*

Cœpit quassata domus subside-
re.

Ruinas agere, labefactari, in
pessum ire.

Si ædes exese corruerunt vi-
tiumve ferunt.

Nec mirum animadvertēba-
nim villas exuri, agros vastari,
pecus diripi, trucidarique, oppi-
da castellaque dirui, deserique,
principes civitatum aut interfici,
aut in catenis teneri, liberos co-
rumpi

rum obsidum more in servitutem abripi.

Et lapsa ruinam cum sonitu trahit.

Item, Traxit iugis avulsa ruinam.

Percussa atq; prostrata foedissimo bello.

Resp. immixta & debilitata.

To Destroy the whole world.

Dat.

Incendium, cædem, vastitatem orbi terrarum inferre.

Qui omnia divina & humana vexarunt, violarunt, perturbarunt, everterunt. *Cic.*

Remp. funditus delere & evertere.

Nationes concidere & delere.

Fundamenta reip. labefactare.

Passivè.

Existimares mundi machinam dissolvi, & elementa inter se collidi. *Cambd.*

To seek ones Destruction.

Dat.

Mortem

Necem

Cædem

Perniciem

Dracm

} alicui

}

}

}

}

}

}

}

}

}

}

}

}

}

}

}

}

}

}

}

Pr. Malè alicui } cogitare.
machinari.
sentire.

Malum alicui comparare, parturire.

Insidias alicui comparare.

Insidias alicui } tendere, ponere,
facere, struere,
collocare, moliri,
meditari.

Crudeles alicui insidias impiè & nefarè moliri.

Insidias vitæ alicuius parare.

Dolum } machinari,

Fraudè } texere, struere,

alicui } moliri.

Pr. Pestem alicui sceleratissimè machinari.

Mortem & interitum alicui intectare.

Imminet exitio vir coniugis illa mariti.

Eorum ferro meum corpus & omnium bonorum vitam oblicere voluistis. *In pis.*

Aliquem morti destinare.

Nihil est enim mali, nihil sceleris, quod non illa filio voluerit, optarit, cogitarit, effecerit.

Accus.

Singularem alicuius avidè sitire.

Per insidias aliquem circumvenire.

Insidias tentare.

In perniciem alicuius } incumbere.

} incurrere.

Si tenero eum obstinato animo in meam ferni erantem.

Clodius in nos mucronem tribunatus exacuit.

Malum } comminisci,
 Scelus in } fabricare,
 aliquem } parturire,
 } concidere,
 } meditari.

Contra cuius vitam consilium facinoris iniſſe arguere.

Per inſidias aliquem circumvenire.

Ad aliquem oppugnandū omnes machinas adhibere.

Cum Ablat.

Iugulum aliquis ferro petere.

Inſidijs aliquem } petere,
 } opprimere,
 } ſubruere.

Cuniculis aliquem oppugnare.

In iis iſſis includere inſidijs, quas mihi oppugnare conaris.

Initur conſilium de interitu Cneij Pompeij.

Qui de noſtro interitu & vrbis exitio cogitant.

Inſidijs vti.

Me ſumma ſimulatione amoris ſummaq; aſſiduitate quotidiana, ſcleratiffimè inſidioſiſſimèque tractavit. *ep.*

))

Abhorre à ſanguine faciendo. *Cass.*

paſſive.

In inſidias incidere.

Cūm propter illorum ſcelus, nihil mihi inſidijs vacuum viderem.

To ſeeke the Deſtruction of the City and Common-wealth.

Dat.

Inteſtinam aliquam quotidie perniciem reip. nefariè moliri.

Vrbis, ſeruum, flammamq; minari.

Accuſ.

Deſcribere vrbis partes ad incendia, malleolos ad incendendam urbem, facieq; comparare.

Ablat.

Pr. De pernecie reip. acerbè cogitare.

To Determine.

Set to Point.

To Divide his cauſe,

Pr. Acutè }
 Dilucidè } diſtinguere.
 Melius }

Acutè }
 Subtiliter } dividere.
 Utiliter }

Bipartito, }
 Tripartito, } diſpartire.
 &c. } partiri.

Articulatim

Si extra hos cantellos egredi conabor quos mihi ipſi circumdedi.

Certos mihi fines terminosque conſtituam extra quos, &c.

In duas partes contrahere.

Totam cauſæ meæ diſtinctionem

in

in duas partes dividam.

In sex capita prolongat & pro-
rogat.

Hæc in certa capita diducit, di-
gerit, & dispertit.

Tellus divisa aquarum divor-
tiis, i. aquis interlabentibus. ep.

Aucto Devis.

Itaque excogitat rem singula-
rem.

Scio hanc esse technam Parme-
nonis. Ter.

Quas admovi fabricas. Hæc
many crafty ways, &c.

To Differ.
See Contrary.
See Disagree.

To Digresse.

Pr. Longius evagari.

Latius expatiari.

Aliò deferri.

Nescio quomodo prætervolavit
oratio.

Accus.

Aberrare ad alia.

Extra cancelles egredi.

Extra propositum } ferri.
                              } devagari.
                              } transilire.

Extra chorum saltare.

Oratio ab aliqua re deflexit
ad aliam.

Cursum detorquere ad aliud.

Ablat.

A scopo, à proposito aberrare.

A causa } digredi,
A re proposita } errare,
                              } declinare,
                              } orbitare.

De causa digredi. Cic.

Paululum digredi de cursu.

A re discedere.

Aliquo excurrere,

Digredi ab eo quod proposue-
rat.

Deflectere de cursu.

*Formula digrediendi, & sui
revocandi.*

Sed hæc extra viam.

Sed hæc colligere nimis longum.

Sed ne multis vos ipse fatigem
exemplis.

Sermonem aliò transferamus.

Cic. de Or.

Sed ne re notâ & perulgarâ
multus & insolens sum, &c.

Sed quid ego infinitam penè
copiam exëplorum persequar? &c.

Ed revocemur vndè hæc decli-
navit oratio. Cic.

Sed illuc redeat vndè deflexit
oratio.

Ad eam partem ex qua egressi
sumus, revertamur.

Sed priusquàm huiusmodi rei
initium expediam, pauca supra
repetam, quæ ad cognoscendum
omnia illustria magis magisque
in aperto sint.

Quare ne longius extra ripas
diffuat oratio ad id revocanda
est vndè digressi sumus.

Sed provehor amore non enim
ad propositum est huic epistolæ.

Sed

Sed mitto hæc, &c.

Neq; id nunc agito, vt &c.

Redeamus illuc vnde divertimus.

Verum iam satis exorbitavimus, ad propositum revertamur.

Hactenus de &c. nunc venio ad &c.

Censeo (Iudices) moderandum mihi esse iam orationi meæ, fugiendamque vestram satietatem. *Cic. in Verr.*

Intelligo (Pontifices) me plura extra causam dixisse, quam vt opinio vestra tulerit, aut voluntas mea; sed cum &c. *Cic. pro domo.*

Diligent.

Epith.

Homo navus & industrius.

Experientissimus & diligentissimus.

Vigilans & industrius.

Accr & industrius in rebus gerendis.

Pr. Summè elaborare.

Dat.

Studiis ope- } dare.

ram } navare.

Accus.

Omnem diligentiam adhibere.

Ingenij nervos & aculos intendere.

Omnem nervos intendere.

Pro salute patriæ defendenda omnes nervos contendere.

Omnem operam, studium, & industriam in re aliqua collocare,

intendere, defigere.

Omnem lapidem movere.

Epith.

Ita fortem ac strenuam operam navavit, vt &c.

Nihil intentatum relinquere.

In aliquod studium contendere.

In aliquod studium curam, diligentiam ponere, locare.

Mentis aciem in hoc intende, &c.

Plurimum laboris in re aliqua exhaustire.

Ablat.

Omni animi contentione aliquid aggredi.

Summa cum diligentia aliquid aggredi.

Totis viribus in hoc evigilabo.

Fide semper fuit & officio singulari.

Item, Animo ad subeundos labores prompto.

Summâ ope, summa vi adniti, vt &c.

In hoc negotio nullum non negotium subterfugiat.

Item, Eâ meæ curæ, cogitationes & consilia diriguntur:

See to be Carefull.

See to Endeavour.

See to Labour.

To Dissagre,

or Dissent.

Contentio, & dimicatio.

Cives gravissimè dissentientes.

Vehementer

Vehementer
 Longè } dissidere.
 Valdè } discrepare.
 Plurimùm }
 Diversissimè }
 Longè secùs } sentire.
 Longè diver-
 sum }

Multò aliter
 Inter se non convenire, digla-
 diari, dissentire,
Sentent.

Omnes motus fortunæ leves &
 imbecilli sunt, si in virtutis certa-
 men veniamus.

Nom.

In quo mihi cum eo magna lu-
 ctatio est.

Dat.

Illius mihi sententia non pro-
 batur.

Litigium est tibi cum vxore.

Eius orationi vehementer ab
 omnibus reclamatum est.

Lis est cum forma magna pu-
 dicitæ.

Differentia.

Inter inimicitias & similitatem
 si quid interest, hoc planè interest
 quod inimicitie apertiores sint
 similitas occultior & terrior.

Lites sectari, sequi.

Accus.

Similitates, inimicitias inter se
 gerere, agere, fovere.

Similitates, lites inter se habe-
 re, gerere, exercere.

In dissidias venire.

Institas inimicitias istæ gentes
 & habent & gerunt cum populi

Romani nemine.

Ego aliquid contrahere cupio
 litigij inter eos duos.

Iurgia commovere.

Cum nescio quid invidiolæ in-
 ter eos exortum esset. *Cic. ad
 Att.*

Inimicitias cum amico suscipe-
 re.

Alicuius animum ab aliquo
 habere.

Contra aliquem velitari.

Ablat.

Noli pati litigare fratres & iu-
 diciis turpibus confictari.

Litigare de finibus. *Ter.*

Ita dissident à nobis animo &
 voluntate.

Pr. Cum aliquo acriter dimicare.

Graves inimicitias, similitatem
 cum aliquo gerere.

Luctari, congregi cum aliquo.

Cum P. Sulpitius capitali odio
 à Quinto Pompeio dissideret.

Inquisitissimis verbis confi-
 ctari.

Ne vaquam à tuis consiliis dis-
 creparem.

Qui cum mihi controversia de
 D. intercedit.

Propter dissensionem antea quæ
 erat in republica, alienatus est à
 Collega nostro Metellus.

Mihi cum homine disertissimo
 futurum est certamen.

Esse infenso & irritato animo
 in aliquem.

Alieno, aversissimo animo esse
 ab aliquo.

Dissimili studio esse ab aliquo.
 Removere

Removere se ab amicitia Pompeii.

Opinione disiungi.

A quorum definitione non decet deviare.

Ab universo Senatu reclamatum est.

See to scribe.

See Contrary.

X

Humanissime similitudinem depingere.

Litibus desistere. *Ten*

Omnia quæ commota fuerunt, pace & otio residerunt.

To Disclose a secret.

Ebrietas venerem stimulat & opera recludit. *Hor.*

Secreta effutire.

Commissa aliis enuntiare.

In publicum emittere, efferre.

Ab umbris ad solem perducere.

In solem producere.

Ex umbra in solem educere.

In vulgus spargere, efferre.

In medium adferre.

In lucem quidquam proferre, producere.

In ora virum passim aliquid diffundere. *Virg.*

Neminem non celare.

A tenebris ab oblivione vindicare.

Oculi nimis argui quemadmodum animo affecti sumus loquantur.

Secundum vocem vultus valet. Sapientia vocem, verbaque vultus habet.

Alicui rei tenebris obducta lucem afferre.

To Discomfit.

See to Overcome.

To Discomfort or Dismay.

Dat.

Animo alicuius languorem afferre, incutere.

Percussit mihi animum, &c.

Sed quasi per caliginem perstrinxerat aciem animi Brutus. *Cic. in Ant.*

Languorem alicui afferre.

Spem perficiendi alicui adimere.

Spem omnem alicui eripere.

Accus.

Animi magnitudinem inflare.

Attonitum reddere.

Miseriam alicuius exaggerare.

Ablat.

De mentis statu aliquem dimovere.

See to put one in fear.

passive.

Dat.

Omnibus in pedes decidit animus.

Accus.

Dimittere animos.

Animus

Animum dispendere, deijcere.

Extra spem omnino esse.

Clipeum abijcere,

Nec adeo afflictes, maceres.

Ablat

Animo cadere.

Animo vehementer fracto & perturbato.

Animis decidere.

To make Discord.

See to worke debate.

To Discourage.

See to Discomfort.

To Discourse.

See to Entreat.

To Discredit or Disgrace one.

Alicuius fidem infirmare, minuire.

Dat.

Dedecus alicui inurere, infligere.

Exponis nos probro vicinis nostris.

Obscuritatem alicui afferre.

Fidem sacris scripturis abrogat.

Fidem alicui imminuere, derogare.

In defectorum ac perditorum numero ducuntur, omniumque rerum tuis postea fides derogatur.

Accus.

In odium aliquem rapere, trahere.

Ad.

Vt illum ignominia notaret apud suos.

Hunc turpitudine insigni notatum reddes.

De alicuius fide derogare.

See to Defame.

To Discever.

See to Disclose.

Disguize.

Quid est autem cur ego personatus ambulem?

See Larva umbratilis.

To Disgest.

Cibus facillimus ad concoquendum.

Gravissimus cibus diu concoquitur.

See Vinum, crapulam exhalare.

To Disinherit one.

Dat.

Hæreditatem alicui vi eripere.

Paternis bonis alicui interdiceret.

Accus. cum Ablat.

Aliquem hæreditate, iure hæreditatis privare.

Patrimonio aliquem privare.

Quem de possessione fundi deiecit.

Quem tu è patrimonio tanquam è naufragio nudum expulisti.

Ex suis possessionibus aliquem amovere, eicere, expellere.

Hæredis copias diripere, dissipare, armis extorquere.

Passive.

De cuius hodie patrimonio deturbatus sum.

Quintius à suis diis Penatibus præceptus cietus.

See to spole one of his Codes.

To Dislike.

See to Like of X

To give cause of dislike to one.

Contra verò si nullum locum aperuerint, vel suspicioni, vel crimini, ut iam in vestram meritò offensionem incidisse videantur.

See to offend one.

To Dispatch in few words.

See Brevity.

To Discharge.

Alicui labores deprimere.

Iniquum esse æstimatorem alienæ industriæ.

See to Obscure.

To Displease one.

See to offend one.

To Dispose.

Singula verba suis locis $\left\{ \begin{array}{l} \text{coaptare,} \\ \text{appare,} \\ \text{disponere,} \\ \text{reponere.} \end{array} \right.$

See to set in Order.

To Dispraise.

Dar.

Multum alicui detrachere.

Aliquid $\left\{ \begin{array}{l} \text{visio} \\ \text{culpe} \\ \text{crimini} \end{array} \right. \text{ alicui dare.}$

Eaq; res Africano vituperationi fuit.

Honorem alicui minuire.

Alicui obrectari.

Accus.

Pr. Valdè

Asperius $\left\{ \begin{array}{l} \text{aliquem vitupera-} \\ \text{Acerrimè} \end{array} \right. \text{rc.}$

Graviter

Insigniter atque asperè notare, ac vituperare.

Detrachere & spoliare dignitatem alicuius. *Cic.*

Laudes alicuius obterere.

Cæca invidia est, nec quidquã aliud scit, quàm detractare virtutes. *Liv.*

Vituperare asperè.

$\left(\right)$ Laudare ornate.

Pr. Suos, &c. misere & duriter flagellat.

Res alicuius gestas verbis extenuare.

Tunc ausus es meum illud discessum in maledicti & contumelie

locum ponere? *Cic. in Pis.*

Acerbūs in vituperando, gravis in laudando.

Ablat.

De Caij Lælij gloria detrahā. *Cic.*

De alicuius laudibus quidquā delibare.

De alicuius existimatione multū detrabere.

Ex eodem fonte se hausturum intelligit laudes suas à quibus sit aspersus.

Acerimia vituperatione aliquē deprimere.

See to Prasle. X

passivè

In vituperationem cadere, venire

Ex astris cadere, decidere.

Co Dispute.

Subtilis, acerrimus disputator.

Versatus in disserendo.

Dat.

Certamen esse alicui cum aliquo.

Accus.

Pr. Nervosè ista disseruit.

X remissè.

Pr. Argumenta breviter astringere.

Argumenta { premere,
                  { afferre,
                  { dilatare.

Aliquas rationes exquisitas colligere. *Cic.*

Argumenta sumere, ducere, elicere.

Prudenter, acutèq; differere.

Ablat.

Certare cum aliquo pugnaciter.

Hinc etiā dicitur: In certamen venire, descendere.

Item, Cum aliquo in arenam descendere.

Rationibus conquisitis de re aliqua disputare. *Cic. de Sen.*

Pr. Dialecticè

Syllogisticè

Fusè

Fusius

Vberius

Graviter

Eleganter

Copiosè

Liberius

Prudenter

Præclarè

} disputare.

} differere.

Item, Exquisitè & accuratè.

)(Inskitè, ieiunè & exiliter.

Breviter, accuratè, fortissimè discernere.

Disceptando decertare.

Cum aliquo ratione cōfligere.

Tenere aliquid argumento.

Argumentis agere, colligere.

Nihil est quod illi non persequantur suis argutiis

Quando verbis inter nos contendimus non pugnīs.

See to Probe.

passivè.

Quæ res in disputatione versatur.

Quæ in disceptationem cadere possunt.

Quæ

¶ Quæ controversiæ inter nos ventilatæ sunt.

To Dissimble.

Differentia.

Simulatio in virtutis veluti accessu.

Dissimulatio in defectu.

Fictum officium & simulata sedulitas.

Aliud præ se fert animus, aliud vultus.

Dat.

Velum

Velamen

Tenebras

} rei alicui obtendere

Accus.

Fingere vultum. **To face one's detone.**

Apertè vel odisse magis ingenuum est, quàm occultè celare sententiam. *Cic. de Offic.*

Inanem pietatis speciem præ se ferre.

Verisipellem esse.

Ablat.

Fronte occultare sententiam.

Fronte politus.

Supercilio homines in fraudes inducere.

Cùm in animis hominum tantæ sint latebræ & tanti recessus.

Multis dissimulationum involucris quidpiam tegere.

Item, Frontis integumentis excreta scelera contegere.

Is me simulatione amoris invidiosissimè tractavit. *Cic. ep.*

passive.

Ficta specie multa dissimulantur.

Quasi velo aut involucrio animus obtegatur atq; obtenditur.

Involucris simulationum regi.

See to face down the matter.

See to flatter.

Dissention.

See Debate.

See to Disagree.

To Dissuade.

See to Dehort.

Distressed.

Copiæ, &c. inopia omnium rerum pessimè acceptæ.

Accus.

Pr. Angustius se habere.

Si cum quasi bello perfunctum gravior in hac Insula tempestas exceperit

Resque esset ad extremum perducta casum.

Ad extremum casum deduci.

In miseras ambages

In summas angustias } deduci

In summam rerum omnium difficultatem premi.

Quò miseriarum eò temporis redactus fucri.

Ablat.

Rem in angusto videt.

Angustis urgeri.

Subsidit

Subsidiis omnibus destitutus,
privatus.

Inopia { premi,
confici,
laborare.

Rerum multarum penuria laborare.

In extremo discrimine constitutus.

Multis difficultatibus implicatus.

Plurimis incommodis affici.

Magna difficultate affici, premi.

Erat in magnis difficultatibus res Cæsaris.

Laborantibus nostris Cæsar Germanos hostes ab utroque latere instare.

Tantis subito difficultatibus obiectis.

Sæ to be in Danger.

Sæ fortune adverse.

Sæ miserable.

Sæ poor.

Sæ to be famish'd.

To Distrust.

Plura me ad te de hac re scribere poter, ne videar prudentiæ tuæ diffidere. *ep.*

Sibi ac suis diffidere fortunis.

Diffidere ingeniis. *Cic. pro Rose.*

**To Divorce, or make
a Divorce.**

Repudium quasi ob rem pendendam.

Dat.

Nuncium uxori remittere.

Accus.

Divortium facere.

Sponsalia contracta dirimere.

Thori ac mensæ consuetudinē rescindere.

Ille repudium renuatiet.

Vxorem { repudiare,
dimittere,
abdicare,
missam facere.

Obtestor ne abs te hanc seges, neve deseras.

To Dîbulge,

Dat.

Posteris prodere.

Scripta, &c immortalitati tradere, consecrare.

Memoriæ { mandare,
commendare,
Eternitati { consecrare,
Posteritati { donare,
tradere.

Res gestas alicuius literis exponere, mandare, imprimere.

Item, Literarū monumentis mandare, insignare.

Memoriam rei alicuius posteris prodere.

Memoriæ sæculorum omnium mandare.

Accus.

Palam aliquid facere.

In lucem { proferre,
sedere,
In vulgus { producere,
efferre.

In aspectum lucemque proferre.

In publicum { dare,
exponere,
em tere,
diffundere,
proferre,
extrudere,
promere.

Fruere ac proferre in lucem.

In tabulas { conicere.

In commentarios { referre.

Ablat.

Literis aliquid persequi.

E tenebris aliquid eiuere.

Alicuius laudem, gloriamque versibus celebrare.

Consignare aliquid literis, & mandare monumentis.

Scriptis { inscribere,
Monumentis { exornare,
aliquid { explicare.

X

Supprimere, }
Suffocare, } aliquid.
Celare }

passive.

Quæ opinio erat edita in vulgus.

Ad memoriam posteritatis proditum est.

Literarum monumentis proditum est.

In annalibus extat.

Libellus qui me imprudente & inuito excidit & peruenit in manus hominum. *De Or.*

To Doe a worthy Deede.

See Deede.

*To have any thing to Doe
With one, or to Deale
With one.*

Dat.

Quid mihi tecum, Iesu fili Atitissimi?

Cum homine edaci mihi res est.

Item, Tibi mecum res est.

Quæ res tibi cum eo interesserat.

Ratione intercedere alicui cum aliquo.

Nulla nobis societas est cum tyrannis, sed potius summa distractio. *Cic.*

Nihil iuris mihi cum illo est, nulla communitas.

Multa enim sunt civibus inter se communia, forum, fana, &c. multæque cum multis res rationesque constructæ.

Ablat.

Cum aliquo { commercium habere.
aliquid rationis habere.

Facinus audax incipit qui cum opulento pauper homine capit habere negotium aut rem. *Plaut.*

*See to Heddle, or make
With &c.*

Docible.

See Witty.

To keepe the Dores.

Ad fores assistere.

Ad ianuam stare.

Pro foribus assistere.

To

Co Doubt.

Adjunct.

Qui timor, quæ dubitatio, quã
ta hæsitatio tractusq; verborum?
Tenuissima dubitatio.

Epiro.

Indè adeò factum est vt varius,
vt anceps & dubius ita geratur.
Implicatus teneri.

Hic & illuc inclinari, nihil
certi habere.

Pr. Valdè hæreo.

Diu multũq;

Planè

Sarè

} dubitare.

Nom.

Anxius agebat.

Animus pēdet, hæsitat, æstuat,
fluctuat.

Fluctuat, labat, in consilio non
consistit.

Fit vt distrahatur in deliberan-
do animus, afferatque ancipitem
curam cogitandi. Cic. de Offic.

Intercurrit enim anceps alia
cura deliberandi.

Sin scrupulus tenuissimus resi-
dere aliquis videbitur, non modò
&c.

Verùm hic me scrupulus malè
habet.

Hic me diēs noctesque torquet
scrupulus.

Magna me dubitatio tenet.

Sed de &c. valdè dubia pro ho-
minum ingenii fluctuat veritas.

Stimulat me hic scrupulus.

Vnus scrupulus etiam restat,
qui me male habet, torquet, an-
git &c.

Gen.

Nec sum animi dubius.

Incertus animi sum, quam incu-
stam viam.

Ancipites esse sententias, anqui-
Animi pendere.

Dat.

Non est mihi de hæc re soluet
deliberatio.

Animus tibi pendet. Ter.

Hic tum incertus est hominū-
bus se upulus ac dubitatio. Cic.

Accus.

Alterant spesq; timorq; si-
dem.

Hæcere ad metas.

In ancipites.

In contrarias.

sententias.

Hæc res animum dubium in-

certumq; habet.

Ancipiti sententiã in varias
partes distrahi.

Æstuar dubitatione, versatq;
se in varias partes.

Item, In vtramq; partem.

In ancipitem cogitandi curam
incidere.

In dubium aliquid vocare, re-
vocare.

Inter spem & metum fluctuare.

Auribus lupum tenere. Prov.

Ablat.

Ve misero mihi, vt animus in
spe atq; timore vique antehac at-
tentus fuit. Ter.

Ancipiti eu à versari.

Æstui iactari.

Eos necesse est in salebras inci-
dere, op. rosiq; nexibus implicari.

Dubitatione æstuarē.

Suspensus & incertus obscura
spe & cæca expectatione pendere.
Cic.

Ex deliberatione se expedire
non posse.

Suspensio animo esse & incerto.

Levi coniecturâ pendere.

Anfractibus ita sinuosum.

Lupum auribusteneo, nam ne-
que ut amittam à me invenio,
neq; ut reincam. *Ter.*

X

Non ambiguum habere.

Passive.

Item, **Doubtfull.**

In dubium venire.

In dubitationem adduci.

Scrupulus in hac re residet, insi-
det.

See Aquam alicui hære, *prov.*

In ambiguo est.

Item, In dubio est.

Varia est belli fortuna, in an-
cipiti posita.

Item, In ancipiti rerum statu.

To make one to Doubt,

or to put one into doubt.

Minimè expedita est mihi de
hac re deliberatio.

Dat.

Scrupulum alicui iniicere.

Multam alicui dubitationem
adferre.

Acus.

Aliquem suspensum tenere, de-
tinere. *Cic. ad Att.*

In dubitationem aliquem in-

ducere, adducere

See Alicuius animum suspende-
re.

Quem devius error ducit in
ambiguum.

Rem confessam in dubium &
ius vocare.

Animum meum dubium, in-
certumq; habere

To Resolve, or Dissolve
a doubt.

Dat.

Scrupulum alicui eximere.

Hunc sicut mihi scrupulum ex
animo evelleres, &c. *Man.*

Nodum alicui expedire.

Omnem dubitationem, omnem
ambiguitatem alicui præscinde-
re, præcidere, tollere

Nodum explicare, tollere.

Aliquem religione exsolvere.
Liv.

To Draw near
See to Approche.

To Dreame.

Dat.

Somnium quod tibi secundum
quietem occurrit.

Mihi in somnis obiecta est spe-
cies immanis stature.

Secundum { quietem videre,

Per { &c.

Quæ se in quiete per visum ex
Africano vidisse dicebat.

Magnam partem noctium in
imagine tunc vigil exigo. *Plin.*

Iunier.

Mater

Mater gr̃avida parere se arden-
tem faciem visa est in somnis He-
cuba.

Animus cum languore corporis
nec membris nec sensibus uti po-
test, incidit in paria visa & incer-
ta ex reliquiis earum rerum quas
vigilans gesserat aut cogitarat.
Cic. de Divin.

Somnijs illudi.

)(

Ego somno solutus sum.

**To Drinke largely,
or to Quaffe.**

Intemperantissimi perpotatores.
Pr. Largius } potare.

Intemperantiũs } ingurgitare.
Dat.

Poculis indulgere.

Baccho sacra facere.

Accus.

Vinum { exbaurire,
          { ingurgitare,
          { absorbere,

¶ Vinum exhalare.

Tantum vini exhauserat.

Vinum intemperantiũs bibere.

Ingenua exsiccare pocula *Hor.*

Cyathos } torbillare,

Calices } exinanire.

Inter pocula immoderatè, in-
temperatè lascivire.

Exercere Bacchanalia. *Plaut.*

Torquere pocula.

Totos dies, dies noctesq; per-
potare.

Ablat.

Venas distendere Baccho.

Trahere pocula arenti fauce.
Hor.

Magnitudine poculorũ biben-
doq; superare. *Cic.*

Vri largiori vino. *Cic.*

Vino levant curasq; sitimque.

Percutere se meraciore flore ly-
bico. *Plaut.*

Æquali haustu respondere. **To
pleadg one.**

Quia aded me compleri flore
lybico. *Plaut.*

Drunken.

Pr. Malè sobrius.

Genit.

Vini intemperatissimus.

Vini, somniq; benignus. *Hor.*

Somni, viniq; plenus.

Multũ vini processerat. *Liv.*

Accus.

¶ Vinum, crapulam edormire.

Ter.

Ablat.

Somno, vinoq; sepultus, solu-
tus.

Vino confectus, obrutus.

Multo persuasus Baccho.

Qui vino languidi, confecti ci-
bo. *Cic. in Cat.*

Iam vino quoque factus hila-
rior. *Iosephus.*

Vino, iustusq; confectus.

Vino { madens,
          { madicus,
          { emersus, languidus.

Graves vino somnoque iace-
bant. *Ov.*

Vino { madere,
dissuere,
obruui, onerari,
inquinari, opprimi,
immungi.

Temulentia turpitudine inquisiti.

Vino { inebriare,
obruere,
ingurgitare.

Bacchari praebrietate.

Me vini fastidium cepit.
Pocula cui Bacchi averfatur.

Drowned.

Rapidis undis { involvi,
submergi,
obruui,
miserè extingui.

Navis deprimitur, opprimitur.

Dull.

Infirmetas consilij.

Animi acies obtusior.

Paulò hebetior.

Natura tardior.

Sensus hebetes tardi ac pingues.

Hebes atq; pecus.

Homo ridiculè infanus.

Ingenium imbecillum, infirmum.

Plumbum pugionem, &c. Cic. de fin.

Gen.

Clearches obtusi, tardiorisque ingenij.

Est hoc improbi animi, miseri ingenij, nullius consilij.

Quare tanta mentis imbecil-

litas tenuit?

Ablur.

Hebescere & languere otio.

Ingenio parum aut nihil valere vigere.

Singulari sultitia atque inhumanitate obliuus.

Ingenio parum praestare.

Tarda mente esse, delirare, & mente captum esse.

Ingenio { crasso, obtuso,
tardo, hebeti,
agressi, stupido,
inhumano,
minus acuto.

In summa inanitate versari.

Hebeti ingenio esse atq; nullo.

To make Dull, or Blunt.

Accus.

Aciem ferri perstringere.

Hinc per metaph.

Quorum utrumque perstringere aciem mentis solet.

Illius animi aciem perstringit splendor sui nominis.

Invenij cursum retardat inopia.

Tu cogita, &c. nam me hebetè molestiae reddiderunt. *ad At.*

Voluptas rationi inimica mentis, ut ita dicam, perstringit oculos. Cic. de Senect.

Mentem obtundere. *Tusc.*

Nihil est enim quod tam obtundat, elevetque aegritudinem. *Tusc.*

Multa enim è corpore existunt quae acuum mentem, multa quae obtundunt. *Tusc.*

**To Dunge, or soyle the
land.**

Dat.

Fimum agris adhibere.

Accus.

Solum ægrum pinguefacere.
Terram stercoreatione refovere

**To do much Duty to one.
See to be beholden.**

It is thy Duty.

Tuum est.

Tui officij est.

Tuæ partes fuerunt, &c.

**To doe his Duty, or execute
his office.**

Dat.

Dare tempus officij

Accus.

Munus animi superioris Consul
exolvit.

Munus suum præstare, exequi.

Meum pensum lepidè accura-
bo.

Me ad meum munus pensum-
querevocabo.

✕

Vacare à publico officio & mu-
nere.

**To doe his Duty of service,
or courtsey.**

Nom.

Non committam ut officium
meum desiderari possit.

Quæ mea in illum extant offi-
cia?

Omnia officia in te perfecta
sunt.

Dat.

Polliceri & deferre officium
suum alicui.

Pr. Cumulatè reddere officium
iam diù debitum.

Officium & diligētem cultum
alicui tribuere & præstare.

Navare operam alicui. *Cic.*

Officiis alicui respondere, sa-
tisfacere.

Sibi nullum à me amoris, nul-
lum studij, nullum pietatis offi-
cium defuit.

Accus.

Pr. Perofficiosè & peramanter a-
liquem observare.

Item, Assiduè, diligenter, valdè,
sanctissimè aliquem observare.

Veluti } observare & dilige-
parentem } re.
aliquem } colere & observare.

Nulum erga te officium homi-
nis amantissimi prætermittam.

In aliquem multa & magna
officia consistere. *Cic. ep.*

Ablat.

Officiis } prosequi,
aliquem } amplecti,
} devincire,
} vincere.

Officiis cum aliquo certare.

Esse singularem officio in aliquè.

To dwell.

Dat.

Cum iis hospitium esse Am-
bionij tenebar.

Sepè Hyberniam aggressi sunt,
sedesque sibi fixerunt.

Accus.

Regionem aliquam incolere.

Vbi Imperij sedem fixit.
 Ubicunq; } fixerit.
 pedem } posuerit.
 Alicubi sedes ac domicilium
 collocare.

Huc demigrarunt, & sedes in
 Wallia regum permisso acceperunt.

Apud } habitare. To sojourne
 aliquem } ne with.
 } diversari.

Ablat.

Cur non in } consedit?
 eo loco } subsedit?

Quæ gens ad hoc tempus his
 sedibus se continet.

Qui ædes in Cælio monte habebat.

Diversari }
 Rusticari } apud aliquem.
 Commorari }

Item, Pernocitare, vivere cum aliquo.

**To Change his
 dwelling.**

Sedem }
 Solum } mutare.
 Cælum }

Item, Solum vertere.

Patris sedibus relictis aliò commigrare.

Vacat domus, where no man dwelleth.

To Dy, or Decease.
 Mille modis lethi miseros mors
 una fatigat. *Virg.*

Mors } honesta,
 } fortunata,
 } matura,
 } X Turpis,
 } misera,
 } immatura.

Nom.

Matrem ipsam & ægritudine
 miseram mors consecuta est.

Mors cum oppressit.

Vita me defecit.

Mors continuo ipsam occupat.

Cum duo fulmina nostri imperij subito in Hispania extincti occidissent.

Dissolvi, extingui.

Hinc dissolutio naturæ.

Herbæ arcescunt.

Desiderantur ex nostris 300.

Refrigerato & extincto calore occidimus ipsi & extinguimur.

Suadenti cuidam ut à cibo abstineret.

Donec deficeret, &c.

Spiritus tenues evanescet in auras.

Cum perfecta fata sint.

Bona pars interiit.

Anima fugit fragile corporis artus.

Dat.

Vita una cum sanguine sibi effluxit.

Mihi ætas acta est.

Letho dari.

Mors, quæ quasi saxum Tantalus semper impendet.

Morti } cedere,
 } succumbere,
 } occumbere. *Virg.*

Fatis

Fatis } concedere.
 Naturæ } satisfacere.
 Naturæ cedere.
 Fatali necessitati concedere.
 Humanæ naturæ debitum ex-
 solvere, persolvere.
 Rerum naturæ valedicere.
 Vitam hanc naturæ reddere.
 Depositum Deo reddere.
 Si quid mihi humanitus acci-
 disse.

Cui suprema Artificis (i. Dei)
 manus acceperit.

Certus stat vitæ terminus om-
 ni.

Semel omnibus est calcanda via
 lethi.

Breve & irreparabile tempus.

Cum sibi finem vitæ adesse in-
 telligent. *Sal.*

Accus.

A persona.

Sævus exitus illam eripuit.

Mors ipsum occupat. *Ter.*

Vita ipsum defecit.

Eo loci vbi Hierusalem vulne-
 ribus confossum inter confertissi-
 mos hostes animus reliquit.

Omnes vna manet fors irrepa-
 rabilis horæ.

Accus.

A re.

Mortem } obire, o ppetere,
 } occumbere,
 } subire.

Item, Obire, occumbere.

Mortem cum vita, vitam cum
 morte commutare.

Mortem non conspiciet in æter-
 num.

Voluntariam occumbere ne-
 cem. *To kill himselfe.*

Degustare lethæ pocula mor-
 tis.

Extremo die fata sua claudere.

Fata subire.

Fata novissima claudere.

Fatum complere.

In æternum clauduntur lumina
 noctem.

Ad Elisas umbras cedere.

Item, Sub umbras cedere.

Duros lethi finire labores.

amittere, exhalare,
 expiare, deferere,
 reddere, finire,
 ponere, deponere,
 terminare.

vi morbi oppressus, vitam a-
 misit.

Vitam in auras dispergere.

Vitæ cur- } explorare,
 sum } complere,
 } implere,
 } conficere.

Qui turpiter tamen & misere
 vitam exegit.

Qui rectè vitæ curriculum à
 natura datum confecerit.

Item, In hoc tam exiguo vitæ
 curriculo tam brevi. *Cic.*

Pariter vitam cum sanguine
 fundere.

Quoniam mihi natura finem
 vitæ facit.

Vitæ suæ periodum, tempora-
 lis vitæ spatium conficere, emitti-
 ri, peragere.

Quem dederit cursum fortuna
 peregi. *Virg.*

Item,

Item, *Ætatem* peregrisse.

Deponere odiosæ tædia vitæ.

Vitæ spacio decursu.

Supremum vitæ diem agere;
obire.

Extremum vitæ diem claudere,
conficere.

Suum diem claudere.

Qui postquam vulchro ordine
functus est amplissimis & gravissi-
mis muneribus, iam senex finem
cepit vitæ & familiæ

Lucis vsurâ amittere, reddere.

Morte naturali vitæ statu con-
fimebat

Extremum diem morte confice-
re.

In quo Edwardus tertius, cum
satis gloriæ, satisq; naturæ vixis-
set, diem ex dolore obiit, quem
in filij bellicosissimi morte hau-
sit. *Cambd.*

Animā { agere, edere,
ebullire, effundere,
efflare, emittere,
exhalare, exuere,
exprimere, expirare,
dimittere, remittere,
profundere, proicere.

Spiritum { edere,
emittere,
reddere.

Supremum spiritum edere.

Spiritus artus deserit.

Ævum { finire.
implere.
peragere. *Ov.*

Corpus deponere.

Corruptibilem corporis sarcinā
eponere.

Vitale linquere lumen.

Item, Vitalia lumina liquit.

Cū a Sol vitæ nostræ versus oc-
casum vertere cœperet

Tanquā a carceribus ad me-
tam vitæ iam perveni

Novissimè in cœlum relatus,
recepit.

In animarum cœtū, concilium
proficisci.

Ablat.

Morte { sublatus,
absumptus,
extinctus, deletus.

Aut vi interire, aut morbo ex-
tingui.

Nisi immatura morte prære-
ptus, correptus fuisset.

Repentina morte perit.

Primo ætatis flore absumptus.

Fratribus morbo absumptis.

Placida morte quiescere.

Vitâ defunctus.

Vitæ munere perfunctus.

Homines iam morte delicti.

Cato autem sic abiit è vita, &c.

Hinc excessus è vita.

Vitâ { excedere, cedere,
decedere, discedere,
E vitâ { migrare, emigrare,
demigrare, exire.

A vita desciscere.

De vitæ curriculo excedere.

E vivis migrare.

E vivorum con-
tubernio { demigrare.

Ex hoc sæculo
Q. & R. consimili fato è medio
sublati.

Vnâ ambo ex hac vita ad Chri-
stum

stam morte etiam iugati commigrarunt

Ex huius corpusculi ergastulo emigravit.

Animus ē corpore evasit.

Ex corporis vinculis tanquā ex carcere evolare. *Cic. de Amic.*

Ex numero vivorum exturbari.

E statione mundi placidē exire.

E medio tolli.

Ab hominibus demigrare.

Mentes nostræ cum sese ab hac terrestri labe sunxerint, & cum purissimo illo cælestium animorū cœtu consociaverint

Cum se planē corporis vinculis relaxaverint.

Corporē mole levare, relevare.

Omni corporis contagione solvi.

Corporis } cōpagib⁹ } liberari.
              } vinculis } solvi.
              } custodiā } laxari.

Sempiterno somno consopiri.

Præstaret tunc funere mergi.

Fato rapi, fungi.

Vinculis corporis exui.

Vinculis carnis absolvi.

Cupio dissolvi & esse cū Christo.

Communi luce privari.

Hac luce carere. *Tusc.*

De præsidio stationeque huius vitæ sine iussu Dei omnipotentis decedere non licet. *Cic.*

In pace quiescere.

Adde hereto.

Cervices alicui dare, præbere.

Cervices securi subijcere.

Animum } tradere.
              } dare.
              } effundere.
              } ponere.
              } deponere.

Vitā } pro patria, } reddere.
          } pro rep. } effundere.
          } pro salute P. R. } profunde-
  } re.
  } devovere.

O fortunata mors! quæ naturæ debita pro patria est potissimū am redditā. *Cic. in Aet.*

Vitam & sanguinem profunde-
re.

Caput pro salute, libertate patriæ obicere, offerre.

Se in medios hostes pro salute patriæ iniicere.

Se, fortunæsq; suas pro incolumitate, otio, concordia civium devovere. *Cic.*

Morte plecti, mulctari.

Co contemne Death,

Pr. Promptē, alacriter se carnifici exponere, obicere, offerre.

Duritia armari, corroborari.

Early.

Summo mane.

Primo mane.

Prima luce.

Primo diluculo.

Primo statim diluculo.

Luce, luce clara, broadē day.

Ante lucem.

Antelucano tempore.

Obscuro adhuc cœptæ lucis.

Propē confecto sub luce tina-
re.

Die

Die albescente, illucente.
 Rubescente cælo.
 Orto sole.
 Cùm diluxisset,

In Earnest

Verè & ex animo.
 At verò vultu.
 loco an serio.
 Qui ex fide bona agit.

Earthly minded.

Cœlestia minùs sapere, non cogitare.

Mentem humo defixam, infirmam habere.

Curva in terris anima esse.

See to seek heavenly things.

)(

To make Easy.

Vt nostris expeditior via strueretur, sternereur.

Minori mihi molestiæ, in promptu mihi esset.

Amicitia fore alicui aperire.

Date mihi facultatem pariundi. *Ter.*

Citra pulverem & sudorem.

Sine pulvere & sudore.

Nullo negotio, *Easily.*

Brachio levi aliquid agere.

To Eat.

Temperatæ escæ, moderatæq; porciones.

Victus copiosus, tenuis.

Profusæ epulæ.

Cibum capere.

Cibo famem pellere.

Pastum capescere.

Carpunt gramina equi. *Virg.*

Item, Tondere campos. *Virg.*

Avido dente convellere dapes.

Turpissimè debacchari.

Fructibus, de fructibus vesci.

Ebbing and flowing.

Fluxus & refluxus maris.

Alterius maris accessus & recessus.

Quid de fretis & maritimis æstibus dicam? quorum accessus & recessus lunæ motibus gubernatur. *Cambd.*

Oceani æstus & reciprocatio.

Quoties ex alto maris æstus intumescit, tum vero residet.

Sub hoc ponte M, violentus & horridus æstuat & reluctatur.

Statimq; sedatior navale se exhibet.

Hoc fretum attolliur æstibus.

Dicitur mare $\left\{ \begin{array}{l} \text{refluere,} \\ \text{resorbere,} \\ \text{deservere.} \end{array} \right.$

Bis inter duo-lunæ exortus, affluens, bisq; remeans.

Qui naturali die bis vndis deficiens, & toties exuberans.

Secundo flumine. *At high water.*

Deficiente flumine. *At a low water.*

This debile took no Effect.

At illorum spes irrita est.

Re infectâ discesserunt.

Verùm hoc parum successerat.

Verùm

Verum illius conatus frustrati sunt.

At spe frustrati sunt.

Sic Successe.

Sic to Labour in vain.

To this Effect or purpose.

Literæ } hanc sententiam,
in } hæc verba.

Si quæ dici in eam sententiam possint exprimere.

The Sun Eclipsed.

Deficiente sole.

Luna solis splendorem retardante, diminvente.

Eloquence.

Vis } Oratoria,
Facultas } dicendi.
Ratio ac disciplina }
Copia } dicendi.
Ratio ac via }

Dicendi gravitas & copia.

Mirabilis dicendi copia.

Mira orationis venustas, suavitas.

Item, orationis candor.

Dulcissima orationis elegantia, & venustas.

Summa elegantia.

Elaborata concinnitas.

Dulcis lepor.

Attici lepores.

Nativus quidam lepos non afficitur.

Summa }
Singularis } eloquentia.
Divina }
Incredibilis }
Popularis }

Eloquentiam, &c. non quæ verba tantum colligit, & inani vocum sonitu auribus obstrepe, sed quæ maximè rem continet, sequè ipsa non minùs gravitate sententiarum quàm elegantia verborum & splendore cōmendat. *Man.*

Quæ tanta est dicendi copia quod tam divinum atq; incredibile genus orationis?

Dicendi gloria præstare.

Verborum penuria laborare.

Oratio.

Oratio veluti oris ratio

Flexamina atq; omnium rerum regina oratio.

Tria orationis genera

sublime
mediocre.
humile.

Orationis } copia,
} veritas.
} facultas.
} varietas.
} flumē & varietas.

Orationis } exilitas,
} duritas,
} ariditas.

Orationis } lumen,
} flos,
} lepos,
} festivitas,
} venustas.

Sermonis deliciae.

Epith.

Pulchrum orationis flum.

Flumen orationis aureum fundens Aristoteles. *Cic. de fin.*

Genus dicendi grandius) (atrenuatum.

Forense

Forense genus dicendi.

Quietum disputandi.

Oratio Philosopherum pacatior, Oratorum pugnatio.

Stoicorum oratio astricta & contracta.

Item, Spinosa & exilis.

Oratio carens numeris, dissipata, in ulta, difficiens, dissoluta, an ulla. *Cic. de Or.*

Epith.

Oratio { quàm elucubrata,
quàm luculenta,
limata, eliminata,
perpolita, peraluta,
intenta ac vehementis,
meditata & preparata,
perfacilem currens.

Oratio paulo feruidior atque commotior.

Oratio puris & electis verbis composita; tersa, vetusta, limata.

Oratio conspersa verborum & sententiarum floribus.

Facilis, splendida, limata,

Incitata & gravis & vehemens oratio.

Oratio Rhetorum flosculis exornata.

In qua apparet natus quidam lepos non ascitus.

Oratio arti, veluti stellibilibis illuminata.

Omni elegantiarum genere instructa.

Oratio distincta artificio quodam & expolitione.

Subita & fortuita oratio.

Compta & mitis.

Placida, submissa, levis,

Plena animi & terroris.

Plena literatæ senectutis.

Oratio splendida, nobilis, non vulgaris, non fucata, non hians, non anxia.

Plena, rotunda, illustris.

Vox furvis, munda, mellea.

Oratio splendida & grandis, & eadem in primis faceta & perurbana.

Lenis, festiva, concinna.

Mollis oratio & vmbatilis, casta, verecunda, virgo, incorrupta quodammodò.

Oratio sapientissimis sententijs & gravibus verbis ornata atque perpolita.

Insignis, copiosa, illustris.

Oratio concinna, distincta, ornata, festiva.

Item, luncta, coherens, æqualiter fluens. *Cic. de Or.*

Oratio scripta elegantissimè sententijs, ut nihil possit vitia.

Item, incitata, volubilis, redundans & circumfluens.

Cum incitata & vibrans, tum accurata & etiam polita.

Luminibus verborum & sententiarum frequentata.

Lenis, mansucta.)(Alta & exaggerata.

Pacata, sedata, lenis.

Cuius oratio sedatè placidèque profluit.

)(

Exilis oratio & redolens antiquiorem.

Item leuina.

Oratio pressa, exilis, attenuata.

Aspera;

Aspera, tristis & horrida.

Neque perfecta neq; conclusa.

Humilis & abiecta.

Illepidi, inculta, arida, infamis.

Dives & exuberans orationis flumen.

Orationis genus æquabile & temperatum

Item, dulce solutum effluens.

Sententijs argutum, verbis sonans.

Luculentè dictum.

))

Orationis genus exile non satis populari attentioni accommodatum.

Genus sermonis aridum.

Aridum & exsangue.

Crassiore filo contextum.

Accedit quod orationis etiam genus habent fortasse subtile, & certè acutum, sed vix in oratione esse inusitatum, abhorrens ab auribus vulgij, obscurum, inane, ieiunum, ut tandè eiusmodi quod vix ad vulgus nullo modo possit. *Cic. de Or.*

Videris ne genus hoc quod sit Antonij fonte vehemens commotum, in agendo permansurum, & ex omni parte causæ septum, acre, acutum, enucleatum, in vnaquaq; re commorans.

Genus sermonis volucre & incitatum.

Genus orationis honestè cedēs, acriter insequens, terrenus, supplicans, summā orationis varietate, nullā nostrarum aurium satietate,

))

Sermo illotus, impurus.

Patricius. Plebeius.

Sermo non ille quidem ornatus sed tamen non abiectus, quietus & remissus.

Sermo vehemens & atrox.

))

Genus orationis lene & mansuetum.

Vox lenis, mollis, submissa, fracta, languens, crassa, depressa, tenuata, agrestis & extra modum absurda.

Non liquidum, non fusum & profluens, sed exile, aridum, concitum, minus, fervidum quoddam petulans & furiosum genus dicendi.

Orationis genus putidum & raucidum, aridum & exsangue.

Consilio & oratione valere.

))

Verba exoleta, *words out of use.*

Item, Inusitata, antiquata, intermorta, percreta.

Vocabula solemnia & protrita.

Verba gravius inflata, anhelata.

Verba abolita atque abrogata retinere, insolentia est. *Quintil.*

An eloquent stile.

Stylus pugnax & quasi bellatorius. *Plin.*

Accurata verborum latinitas.

Affectatus verborum apparatus.

Nullo apparatu purè & dilucidè dicere. *Cic.*

Phr. Orationem certis dicendi
luminibus ornare & expolire
Orationem variare & limare,
Item, Exornare & illustrare.
Formare, illuminare, distinguere.

Omnia subtilissimè perpolire.
Latini sermonis integritati studere.

Latinitatis flosculos delibare.
Formare orationem, eamque
variare & distinguere quasi quibusdam
verborum sententiarumque insignibus.

Quod maximè tanquam stellis
quibusdam notat & luminat orationem.

Apostolici sermonis puritatem
quasi fuso quadam orationis inficere.

Ornata sententiarum concinnitas.

Quis sententiis aut acutior aut
crebrior? Quis verbis aut ornatior
aut elegantior? *Cic. de Cl.*

Sententiæ docendi acutæ delectandi argutæ. *Cic.*

Sententiæ non tam graves aut
severæ quàm venustæ & concinnæ.

Pr. Ut clausulas cadant

{	numerosè,
	aptissimè,
	commodius,
	concinnius,
	præclarè,
	venustè.

Elocutio { elegans,
                  commoda,
                  perfecta, cōposita.

Quod cum gratia quadam &

venere dicitur. *Quintil.*

Eloquentia florere.

Veneribus affluere.

Cuius generis sunt translata, tralatitia.

Commodissimè res aliquas persequi.

Præsertim cùm ita dicat ipse vt
Ambrosia alendus esse videatur.

Vndè N. noster etsi Apolline
minus favente. *Cambd.*

Cui dulci fluit suavi nectar ab ore

Comitate condita gravitas.

Pr. Purè, dilucidè,
ornatèque,

Purè & latinè,
Planè & dilucidè,

Planè & perspicuè,

Copiosè & elegantè,

Copiosè & abundanter,

Cōpositè & aptè
Aptè, distinctè,

ornatèque,

Item, Scitè, copiosè, peritè & ornatè,

Atticè, gravissimè & severissimè.

Non asperè vt ille quem dixi,
non fastè, non rusticè, sed pressè
& aquabiliter & leniter.

Circumsriptè, numerosèque dicere.

Item, vehementer, exquisitiùs,
facetiùs, nervosius dicere.

Item,

Item, Disertè, copiosèque.

Pulchrè & oratoriè.

Sublimè.

Eleganter & enucleatè.

Subtiliter, pressè, enucleatè.

Qui distinctè, qui explicatè, qui illuminatè, & rebus & verbis dicunt. *Cic.*

Item, Incisè, membratim, aptè & conclusè aliquid, attenuatè, pressèque, sublatè, amplèque, placidè sedatèque.

Ad rerum dginitatem aptè & quasi decorè.

Item, Quàm maximè ad veritatem accomodatè dicere.

✕

Incultè & horridè.

Barbarè, inconditè, inconsideratè, languidiùs.

Qui humilia subtiliter, & magna graviter, & mediocria temperatè potest dicere.

Quis vnquam res præter hunc tragicas penè comicè, tristes remisit, severas hilarè, forenses scenica propè venustate tractavit?

Nullò apparatu, planè & dilucidè dicere.

Egit causam summâ cum gravitate copiaq; dicendi, tanto silentio, tanta approbatione omnium nihil vt vnquam videretur tam populare ad populi Romani aures accidisse.

Animi sui sensa quotiescunque opus est, parè verbis latinis efferte, exprimere.

Differentia.

Quòd latius Rhetores, Diale-

ctici pressius loquerentur.

Dialectica quasi contracta & astricta eloquentia putanda est. *Cic.*

Poeta numeris astrictus verborum licentia liberior. *Cic. de Or.*

Disertè } causam agere.

Enucleatè } orationem pronū-

Graviter } ciare.

Quà accuratiùs, subtiliùs causam agere.

Accuratè sententiam dicere.

Item, Acutissimè, copiosissimè, liberè, vehementiùs, studiosè causam defendere, defensitare.

Tamen esset magna tantam causam tam expectatam & diligentia consequi, & memoria cōplecti, & oratione exponere, & voce & viribus sustinere. *Cic.*

Epith.

Actio { varia,
constans,
tragica,
liberalis,
ardentior,
effeminata & mollis,
apta, ✕ dissoluta.

Item, Actio varia, vehemens, plena animi, plena spiritus, plena doloris, plena veritatis.

Actio Cneij Pompeij habebat, & in voce magnum splendorem, & in motu summam dignitatem.

Agere cum dignitate & venustate.

Actionis lepos, dignitas. ✕ deformitas.

Differentia.

Brachi protectio in contentio-

L

libus,

ribus, contractio in remissis,

Vox { mollis, muliebris,
effeminata, inclinata,
levis.

Vox { dulcis & clara,
suavis & canora,
grandior, plenior.

)(

Extra modum obscura atque absurda.

Contenta voce atrociter dicere, & submissa leniter, & inclinata graviter, & inflexa miserabiliter.

Sine contentione vox nec languens, neq; canora.

Vocis { cursus, contentio,
intentio, flexiones,
)(retentio, remissio.

Cum legem Vaconiam magna voce & bonis lateribus fuassem.

Cic. de Sen.

Suavitatem Isocrates, subtilitatem Lissias, acumen Hieraclides, sonitum Æschines, vim Demosthenes habuit; gravitatem Africanus, lenitatem Lælius, asperitatem Galba, profluens habuit quiddam Carbo & canorum,

Orator.

Epith.

Orator { gravis,
acer,
ardens,
nervosus,
concinnus & elegans.

Verbosus non nervosus Orator.

Amplus, copiosus, ornatus.

Grandis, gravis, copiosus.

Orator gravis & quodammodo excelsus.

Vehemens & acer. X Placidus & mollis.

Tenuis, subtilis, brevis, penè frigidus.

Lectus in dicendo, & maxime aptus ad dicendum.

Quo paratior ad usum forenssem, promptiorque esse possem.

Cic. in Ver.

Vir longè eloquentissimus. *de Or.*

Homo disertissimus, & ad dicendum paratissimus.

In verborum splendore elegans, compositione aptus, facultate copiosus.

Oratione maxime limatus, atq; subtilis.

Dices enim ut es homo factus & dulcis ad persuadendum, concinnus, perfectus, politus & scholasticus. *Cic. de Or.*

Crassus in summa comitate habebat, & severitatis satis.

Scevolæ in multa severitate non deerat tamen comitas.

Si seria sunt, severitatem adhibeas; si iocosa, leporem.

In re severa delicatum inferre sermonem.

Decus eloquii, flos Suadæ.

Facetus & dulcis festiviq; sermonis, & in omni oratione simulator Socrates.

Fluminis instar fundens verba.

Est enim in verbis diligendis tam prudens, & in sententiis concinnandis tam peritus, ita aptus &

& verecundus in translatis, ita frequens & felix in contrariis, ita proprietate castus, ita perspicuitate illustris, suavis ubiq; sine fastidio, gravis semper sine molestia, sic fluens ut nunquam redundet, sic sonans ut nunquam perstreperet, sic plenus ut nunquam turgescat, sic omnibus modis perfectus, ut neque addi aliquid, neque deminui quidquam ei necesse quidem sententia possit? *Cic. de Archia.*

Animos sermone regens & peccata mulcens.

Ad eloquentiae culmen conscendere.

Aripino eloquio & sale scatere.

Eloquio pollere, prestare.

Ut vita sic oratione durus, incultus; horridus.

To Embrace,

Fidemq; catholicam, &c. vltro & quidem obviis vlnis expetit, amplectitur, amplexatur. *Merc. Belg.*

Collo infusus.

Amplexibus hærere, arambire.

Sinu fovere, fovere in vlnis.

Officiis amplecti.

Mediis amplexibus excipere.

Dulces dare amplexus.

Coniugis ille suus complexus colla lacertis.

Inimicum meum sic amplexabantur, sic manibus habebant, sic forebant, sic me presente exosculabantur.

Pr. Me amicissime quotidie magis Caesar amplectitur.

Implicare se collo alicuius.

Pr. Mirificè

Vehementer

Apertis brachiis

Cupidè arctèq;

Quod ego pluribus verbis amplecterer, si &c.

Diligere, amare, amplecti, laudare, &c.

Alicuius amplexu colloq; perducere.

Ire in amplexus.

Brachia homini in collum injicere.

Omni genere officiorum aliquem persequi.

See to doe his Duty, or Service to one.

See to Entertaine.

See to Love.

See to Salute one.

To Enbathe one.

Aromatibus corpus aspergere; condire.

To Encounter with the Enemy.

See to Assault.

To Encourage.

See to Animate.

See to Exhorte.

To Encrease,

See to Grow.

To End.

Transigere, absolvere, expedire.

Absolvere & perpolire.

Conficere, finire, peragere.

Dat.

Summam, supremam manum
alicui rei imponere, adijcere.

Summam manum addere.

Manus extrema non accessit o-
peribus eius.

Operi inchoare.

Summum fastigium impone-
re.

Modum rei alicui statuere.

Finem pugnae imponere.

Eademque dies & victoribus
Imperij, & victis finem fecit.

Accus.

Id quod es ingressus exequi ad
extremum, unumquodq; transi-
gere, expedire, absolvere.

Metam, possum absolvere, con-
ficere.

Bellum conficere.

Bellum, lites dirimere.

Ex sermone confecto incumbe,
ut belli extrema conficias.

Rcm ad umbilicum, exitum
perducere.

Tertia vigilia exacta.

Ad calcem pervenire.

Perfectum mihi opus est, si &c.

Ad metam quò intēdebat, per-
venit.

Comitia peragere.

Sedare lites & controversias.

Ne gravere exadificare id opus
quod institui.

Negotium transigere.

Controversias { distrahere.

{ minuire.

{ diminuire.

Complere & ad exitum perdu-
gere.

Suum cursum transcurrere,
Pertexere, perficere quod exor-
sus es.

Ablat. Opere solutus sum.

Sce to Conclude.

*passivè**Dat.*

Accessit operi manus extrema.
Ut finis aliquando iudicialis
controversiæ constitueretur.

Nec soporatum fuit hoc bellum
ante Vespasiani tempora.

To Endeavour.

Eniti & efficere, ut &c.

Sudare, vigilare, excubare in re
aliqua.

Pr. Acrius incumbere.

In hoc, &c. summe laborat.

Studeat in primis.

Qui stadium currit, eniti & con-
tendere debet ut vincat.

Pr. Planè sic contendere omni-
bus nervis & facultatibus.

Nom.

Fictum officium, & simulata
sequalitas.

X

In hoc versantur curæ cogita-
tionesq; meæ.

Dat.

Pr. Quo mihi acrius adnitendum
est, ut &c. *Sal.*

Accus. à pers.

Quod si in eam me partem in-
citarem, profecto &c.

Accus. à re.

Operam dare, navare, exhibere.

Pr. Strenuè, acriter operā navare.

Multum

Multum $\left\{ \begin{array}{l} \text{imponere.} \\ \text{operæ in re consumere.} \\ \text{aliqua impendere.} \end{array} \right.$

Omnem diligentiam præstare, adhibere.

Nunc id operam do, vt &c. *Ter.*

Inire rationem, vt &c.

Et eo conatus omnes comparat.

Omnes conatus adhibere, &c.

Omnem movere lapidem.

Atque equidem in id incumbo vt &c.

Omnes tuos nervos intendas

Omnes nervos & industriam adhibere & intendere vt &c.

Affidui in vno opere eandem incudem dies noctesque tundunt.

Qui cum nuptias filix Offæ ambiret. *Cambd.*

ablat. are.

Summa animi alacritate, diligentia, vigilantia, cura opus aliquod suscipere, administrare, conficere.

Eniti summis viribus.

Manibus pedibusq; conniti.

Velis remisque eò contendere.

Summa ope niti.

Ompi ope atque opere enitere, vt &c.

Studio omni enitendū censeo.

Maiori nixu aggredi.

Omni industria contendere.

Toto animi impetu, omni studio laborare, contendere.

Omnibus nervis contendere.

Inflammato studio ad rem aliquam perficiendā rapi, adspirare.

Magno conatu studioque aliquid agere.

Vehementi animi contentione vti.

Toto pectore incumbere.

Ad reliqua acri tendebamus animo.

Summis vti velis.

Tendebāt summa ope vt Con-
sules crearentur. *Cic.*

Pr. Summopere $\left\{ \begin{array}{l} \text{intendere.} \\ \text{conari.} \end{array} \right.$

Pro viribus

Pro virili $\left\{ \begin{array}{l} \text{conari.} \\ \text{invigilare.} \end{array} \right.$

In re aliqua procuranda elaborare.

See to Apply.

See to doe his Diligence.

See to Laboure.

See to Endure.

To Endure hardness.

Consuetudo diuturna obduxit
callum stomacho meo.

Quo melius cenaret, respondit
se obsonare ambulando famem.
Tusc.

To Enforce.

Quò illos impetus egit. *Or.*
Dat.

Necessitatem alicui imponere.

Omnem recusandi libertatem
alicui eripere.

Vim alicui afferre.

Ir vitum } compellere.
 Renitentem } constingere.
 } pertrahere.
 } vrgere.

Endued.

Nobis duas naturæ personas imposuit.

Divinis bonis instructus atque

ornatus

Virtutibus, disciplinis præditus,

Indutus

)(Vitiis imbutus, delibutus.

An Enemy.

Epith.

Hostis } atrox, acerbus,
 } immanis, crudelis,
 } acerrimus, perditus,
 } sceleratus,
 } ferus atque inhumanus.

Adversarius } nimis acer.
 } gravis.
 } vehemens.

Cato Galbæ gravis & acer inimicus.

Qui illi inimici, infensusq; sunt.

Nimium nobis infensus.

At si quis tibi infestus & necis cupidus existat.

Stephanus rex illi offensior hoc castrum, &c. *Cambd.*

Inimicitias alicui denunciare, indicare.

Inimicitie intercedunt alicui cum aliquo. *Ep.*

Accus. à pers.

Neq; amplius contra P. quicquam hostiliter admisit.

Quid multis? omnia hostilia in regem suum exerceuisse, &c.

Propensus nimis ad exitiū nostrum.

Quod nondum bono animo in me viderentur. *Cæs.*

Ablat.

Nullum igitur habes Cæsar adhuc in Q. Ligario signum alienæ à te voluntatis.

Ita à me voluntate alienus es.

Sin ille à me est alienior. *Cic.*

ep.

Institas inimicitias istæ gentes & habent & gerunt cum populi Romani nomine.

Sæto Envy.

To Enlarge the Empire.

Nom.

Magna ad Imperij vires facta est accessio.

Multarum regionum & provinciarum ad Imperium accessio facta est.

Multæ regiones in illorum potestatem redactæ, subactæ.

Accus.

Multas regiones populo Rom. subegit, in populi Rom. potestatem redegit, subegit.

Item, Sub imperium populi R. ditionesq; subiunxit.

Ad populi Romani ditionem adiunxit.

Multas civitates ad illorum ditionem addere, redigere.

Imperij } limites } proferre,
 } terminos } prolatare,
 } nos } propagare,
 } } dilatare,
 } } protendere,
 } Protulit,

Protulit, produxit, protendit
Imperij terminos.

Pr. Longè tamen latèq; imperiū
& nomen protulerunt. *Cambd.*

Deus Opt. Max tuum foeliciſſimum Imperium latiffimè propagatum extendat, adaugcat, fortuncet, &c.

Ablat.

Quibus rebus & agris & vrbi-
bus & nationibus republ. atq;
imperium, & populi Rom. nomen
auxerunt.

Orbis terrarum terminis impe-
rium definire.

Quorum alter finem veſtri im-
perij non terræ, ſed cœli regioni-
bus terminaret. *Cic. in Cat.*

See to Overcome.

To Enrich himſelfe.

See to Gain.

To Enrich others.

Dat.

Pecuniam, copias alicui ſuppe-
ditare.

Cùm latifundia ampliffima in
hoc agro G. donaverat. *Cambd.*

Accuſ.

Quod nemo unquam rem Mo-
naſticam magis enixè promovit.

ornare, ditare,

Opibus } locupletare,

Copiis } augere,

aliquem } Pr. egregiè cumu-
lare.

See to Preferr to honour.

paſſivè.

Fortunis & dignitate augeri.

**To Enter into the
houſe.**

Succedere reſtis.

Noſtris ſuccede Penatibus hoſ-

pes. *Virg.*

Inferre pedem intrò.

Ferre grefſus intra tentoria.

Limen introire.

To Enterteine.

**To Entreate, or to
wellcome one.**

Dat.

Hospitium alicui præbere.

Liberalè, magnificum hospi-
tium.

Ægrotos, &c. in ſuas ædes re-
cepiffe, eiſq; omnia humanitatis
officia præſtiſſe.

De hoſpitio gratuito advenæ
accommodare.

Item, Advenis hoſpitium gra-
tuito accommodare.

Domus omnibus apertiffima &
perhoſpitalis. *Cic. in Ver.*

Cum iis hoſpitium eſſe Ambo-
nigi ſciebat.

Hospitium alicui } dare.
} facere.
} parare.

Accuſ.

Pr. Liberaliſſimè, honorificentif-
ſimè aliquem tractare, excipere.

Opiparè.

Lautiſſimè.

L +

Diverſantem

Diversantem apud se clementer,)(asperius,)(minùs asperè tractare.

Quàm liberalissimè complecti.

Qui meum hunc hospitem tam molliter curat.

Lautè & opiparè, blandè & benignè aliquem accipere.

Leniter clementerq; hominem accipit.

Quàm humaniter & beneficè mecum egeris.

Neq; tamen quicquam honorificè in quemquam fieri potuit, quod prætermiserim. *Cic. ad At.*

Quàm licet humanissimè

Perhumaniter

Magnificè

Benignè

Hilarè

Copiosè

Ablat.

Hospitio ac-

quisitissimo

Hilari & be-

nigno vultu

Hilari fronte

Item,

Regio appa-

ratu

Sumptuoso

convivio

Benigno

plausu

Eleganter

Aliquem mensa cibo testò di-

gnari.

Hospitio magnifico, apparatis

aliquem exci-
pere.

aliquem exci-
pere.

epulis, omniq; genere humanita-
tis aliquem accipere.

Testo ac domo aliquem invi-
tare, recipere.

Item, Testo, mensa & lare.

Omni officio omnique pietate
hominem complecti.

Obviis manibus } excipere.
Obviis vlnis }
Extensis vlnis }

Suscipere aliquem cultu plau-
suque.

Si minimè dextro excipies blan-
doq; sinu. *Paling.*

Cæsar (Dij boni) Quintū meum
quemadmodum tractat honore,
dignitate, gratiā, non secus ac si
ego essem Imperator.

Reponere aliquem in suis.

Qui me omnibus officiis iuxta
ac si meus frater esset, sustentavit.
Cic. post reditum.

Passivè.

Pr. Non modò perliberaliter à
nobis, sed etiam ornatè cumula-
tèque tractari.

Cum viderem me à Cæsare ho-
norificentissimè tractari.

A quo perhumaniter exceptus
est.

Summo honore ab aliquo ac-
ceptus.

Baronæ summo applausu exce-
pti fuerunt Angli. *Cambd.*

)(Indignis modis acceptus.

Cum ab eo magnificentissimè
hospitio acceptus esset.

Avectum mihi hospitium cum
Lysone.

Iterū apud aquam sullam cum
equitibus

equitibus pernoctare iubet.

) (

Malè aliquem accipere.

Minùs amice excipere.

Legatos Cæsarianos inhonestè habuerunt.

Asperius, nimis asperè aliquem tractare.

Formula Inuitandi.

Quæso vt præsentia tuâ festa nostra cohonestes. *Symmach.*

**To Entreate, or
Besæch one.**

Dat.

Pr. Ardenter efflagitando alicui obstreperè. **To besæch impo-
tunatly.**

Accus.

Item, Intentè supplicando alicuius aures obiuudere.

Acriùs, impensè aliquem rogare.

Summoperè aliquem interpellare.

Humillimas preces fundere.

Itaque vehementer etiam atq; etiam te rogo, vt &c.

Ablat. à pers.

Submissè ab aliquo petere.

Cùm is à me peteret, & summè contenderet.

Obnixè

Etiã atq; etiam

Summoperè

Acriter

Iterum atque

iterum

} ab aliquo pe-
tere.

Peto à te maiorem in modum, vt &c.

Hoc vñum. abs te peto & contendo.

Si, &c. pluribus tecum agerem vt &c.

Ablat. à re.

Precibus aliquè { sollicitare,
pulsare,
fatigare.

Affiduis precibus apud aliquè instare, contendere.

Votis aliquem lacerare

Omnibus precibus orare & obtestari.

Affiduis precibus aliquem vrgerè.

Summâ contentione, orare & obsecrare.

See to Pray.

**To Entreate one well,
or ill.**

See to Entertaine.

**To Entreate of, or
to handle.**

Accus.

Pr. Commodissimè res aliquas persequi. *ad Att.*

Levi & quasi pendente manu tractare. *Plin.*

Brevi expedire.

Breviter perstringere.

Quis vnquam res præter hunc tragicas penè comicè, tristes remissè, severas hilarè, forenses scenica

scenica propè venustate tractavit?
Cic. de Or.

Acutiùs

Subtiliùs

Graviùs

Ornatiùs

} causam tracta-
re.

Item, Hilarè res serias, temerè
resturbidas, &c.

Præcepta tradere.

Atticus annorum 700. memo-
riam vno libro colligavit.

Vt historiam populi Romani
quam ille ab vbe conditâ vsque
ad tempora Alexandri multis vo-
luminibus erat complexus, &c.

Vt abs te veteres libri ab obli-
vione hominum atq; silentio vin-
dicarentur.

Ne in transitu quidem salutare.

*To Entile to lewdnesse, or
to wickednesse.*

Dat.

Ad audaciam faciem alicui præ-
ferre.

Accus.

Qui non sat habuit conjugem
allexisse in stuprum, &c.

In omne nefas præcipientes nos
adigunt divitiæ.

Ablat. à re.

Corruptelâ alicquem depravare.
Hinc mores depravati. *Cic. in Ver.*

Corruptelarû laqueis alicquem
irretire.

Illecebris

Lenociniis

Blanditiis

aliquè ad ne-
quitiam, scelus

} provocare,

} invitare,

} delinire,

} accendere,

} circumvenire.

Stimulis quibusdam ad male-
faciendum aliquem inflammare
commovere.

Item, Ad aliquod facinus ag-
grediendum.

Quæ etiam mediocres viros spe
prædæ transversos agit. *Sal.*

See to Pollute.

To Envy one.

Differentia.

Invidentia propriè in eo qui in-
videt

Invidia in eo cui invidetur.

Epith.

Invidentiæ tacitæ & occultæ.

)(Invidiæ & apertæ.

Animus exulceratus,

Dat.

Pr. Apertè

)(Occultè

Obscurè

Maximè

Vehemèter

} alicui invidere,

Aliis sua commoda invidere.

Erant ei veteres inimicitia cum
duobus Rosciis.

Quanta tempestas invidiæ no-
bis impendat.

Invidiam alicui atq; infamiam
conflare.

Accus.

Me inensus observat. *Ter.*

Ablat.

flagrare,

conflagrare,

æstuarè,

exæstuarè,

tabescere.

Invidiâ

Invidiâ

Invidia { consumi.
exedi.
inardere.
macerari.
disrumpi.

Acrioribus invidiæ stimulis vri,
agitari.

Invidiæ incendio conflagrare.

Passivè.

Ea fatis diu ex invidia labora-
vit.

Tempestatem invidiæ subire.
In Caril.

Invidiam subire.

Invidiæ falsæ atq; iniquæ tem-
pestatem subire.

Quis plenior inimicorum fuit
C. Mario?

Qui eò invidiæ processerunt.

Ingratus, iniustusque eivis qui
armorum periculo liberatus, ani-
mum tamen retinet armatum?

Onnibus ventis invidiæ circū-
flari.

Saucia corda tument invidiâ.

Rabie { vexari,
agitari,
impelli.

See Limis oculis aliquid inspi-
cere.

Pr. Obliquè inspicere.

To Draw into Envy.

See to bring into hatred.

Epistles, or Letters.

Literæ, tabellæ, codicilli.

Epith.

Amoris notis insignes epistolæ.

Pr. Epistola { terse
expolitè } scripta.
disertè

Item, Humanitatis sale spersa, cō-
dita.

Officij & amoris plena.

Gravissimis verbis sententiisq;
plena, referta.

Literæ { aureæ, suaves,
disertæ, periucundæ,
facetæ & elegantes.

Literæ { languidæ, tristes,
atroces, acerbæ,
mordaces, minaces,
stomachosiores,
frigidæ & incōstātes.

Pr. Mirabiliter { gratæ literæ
Venementer

Pr. Litere { accuratè
studiosè } scriptæ.
amanter
amantif-
sicè

Dat.

1 literas scitissimè exarare alicui.
Meritò properanti Tabellario
cursim verba commisi. *ep.*

Literas alicui impingere.

Vtinam facilitas commeatus
mihi copiam daret frequentioris
officij.

Vberius alicui suis literis satis-
facere.

Differentia.

Dare literas alicui vt ferat ad
aliquem vt legat.

Velim obviè mihi sint tuæ lite-
ræ.

Plura literis commisisssem, si
Tabellarij celeritas permisisset.

Qui

Qui omnia eius verba exceperint, literisq; mandaverint.

Epistolam alicui elicere. **To procure one to write.**

Literis aliquid reddere, referre.

Literis rescribere, respondere.

Literarum crebritas, frequentia.

|(Raritas, brevitās, intermissio.

Accus.

Epistolam adversus aliquem mittere.

Ut hoc inter nos epistolarum commercium frequentemus.

Pluribus ad te scribam, cum plus orij nactus fuero.

Epistolas, &c. suaves illas quidem & summa elegantia inculptas dulci lepore, & mira orationis venustate conditas.

Nihil quod scriberem suppetebat.

Epistolas, &c. concinnā admodum, ut omnes putant, dulcissimā ut ego existimo, orationis elegantia & venustate compositas.

Aliquem creberrimis literis fulcire, i. onerare.

Accepi tuas literas, &c. quas legi libētissimē plenissimas amoris, humanitatis, officij, diligentia. *Cic. ad Att.*

Inanes esse meas literas quānullas malui.

Quantum mihi voluptatis attulerunt literæ tuæ, cum meæ tum humanitatis, tum etiam doctrinæ notis insignes, &c. *Man.*

Restat ut tuæ literę medicinam

mihi faciant, quas ita libenter accipio, ut nulla assiduitas satisfactura videatur. *Cic.*

Epistolam tamē confeceris elegantissimam, distinctā n luminibus eloquentiæ, in qua non factus, sed verus ac tanquam naturalis Romanæ linguæ color erit. *Man.*

Si literas tuas crebrō vsus exerceat, desiderium meum sine fastidio satietatis explebunt.

Per literas cum aliquo colloqui.

In vsum veterem revertamur, & mutua diligentia religiosissimulationibus excolamus.

Fac ut sepius per literas mecum agas dignare aliquem literarum honore.

Epistolam { texere.
contexere.
conficere.
scribere.
exarare.
obsignare. **To seal.**
resignare. **To un-**
seal, or open.

Ablas.

Epistolas verō quotidianis verbis texere solemus.

Literis aliquem interpellare.

Sermonis vestri assiduitate delector, & abundē ex eo munere vsurpo lætitiā.

Literis obstreperere. **To importune one.**

Literæ tuæ Spartana brevitate succinctæ sunt, sed rebus exuberant.

Nihil

Nihil ex istis locis non modò
literarum, sed ne rumoris quidem
affluxit.

Hortor vt me huiusmodi lin-
guæ flosculis frequenter asper-
gas.

Nos subinde verborum honore
locupletes. *ep.*

Nunc tuæ curæ sit peregrina-
tionis meæ.

Curas stili assiduitate solari.

Vestro silentio offendor atque
ideo peto vt peregrinationis meæ
patientiam crebro iuuetis afflatu.
ep.

Intelligebā non esse de nihilo
quod diū à literis temperabas.

Obnixè deprecor ne me diu-
tius silentio tuo suspensum esse
patiaris.

See to write.

Go erre.

Quis est tam lynceus qui in tā-
stis tenebris nihil offendat, nus-
quam incurrat? *ep.*

Pr. Turpissimè labi, hallucinari.

Falsò opinari.

Graviter peccare, delinquere.

Errat longè mea sententia.

Longè aberrare.

Longissimè diuertere, deviare.

Falli, errare, labi, decipi tam
dedecet quàm delirare.

Desipere, delirare, demenssem
esse.

Nom.

Tantus tenet error amantem.

On.

Diffugiant quo quemque agit
error.

Iraque in iis perniciosus est er-
ror.

Nec ea res me falsum habuit.

Sin veritas in hoc me fugit.

Ex quo tantus error consequi-
tur, vt quem in portum se reci-
piat, scire non possit.

Hic error, & hæc in doctorum
animis offusa caligo est. *Tusc.*

Accus.

Opinionibus vulgi rapimur in
errores.

Per devia $\left\{ \begin{array}{l} \text{ire.} \\ \text{ferri.} \\ \text{rapi.} \end{array} \right.$

Ablat.

Animo labi.

Non consilio, sed casu labi.

Etsi aliqua culpa tenemur erro-
ris humani, à scelere certè libera-
ti sumus.

Erroribus $\left\{ \begin{array}{l} \text{teneri.} \\ \text{capi.} \\ \text{fascinari.} \end{array} \right.$

Erroribus illaqueari, irretiri.

Fluctuat in certis erroribus ar-
dor Amantum.

Nec quenquam hoc errore duci
oportet.

Estne quisquam tanto inflatus
errore, vt &c.

Non enim sumus ij quorum va-
getur animus errore. *de Off.*

In summo errore, diutius in er-
rore versari.

Variis

Variis imbui erroribus. *Tusc.*

In summo errore atq; maximâ rerum ignoratione versari.

In maximo errore versari.

Sic enim adolescens se improvida ætate irretierat erratis. *Tusc.*

Sui sæculi errore abduci, abripi.

Ne me putes esse in ea hæresi, quæ omnia ad seipsum refert.

Erroribus { implicari,
                  { cæcari,
                  { occæcari.

Fanaticis opinionibus imbutus.

Longè falleris opinione.

Falsa opinione duci, inflari.

Iudicio cæcutire.

Animo aberrare.

Totâ viâ aberrare.

Toto errare cœlo.

Ita totus errat.

In portu impingere. **To faille in the beginning.**

Iterum defecit à fide.

De viâ decedere, deflectere.

A viâ aberrare.

Si quis tantulum de recta regione deflexerit.

De recto deflectere.

Decidere Archetypo.

A viâ recta declinare, pererrare.

A scopo aberrare.

Pr. Longissimè à vero abesse.

A veritate { deflectere,
                  { deficere,
                  { declinare,
                  { desciscere,
                  { aberrare.

Ab omni virtutis tramite.

A recto rationis exorbitas. *Cic.*

Non enim sumus ij quorum vagetur animus errore.

E rectâ viâ pecudum more aberrare.

A prudentia labi.

In veritate non stetit.

See to be Deceived.

See Ignorant.

)(

Accus.

Erroris deponere, corrigere.

Errorum { dispellere, effuge-
                  { contagiones } re, declinare.

Abi.

Gravissimis se superstitionum erroribus expedire.

Exturpissimis errorum cloacis elabi, emergi.

To bring into error,
See to Pervert.

To free others of
Errors.

Dat.

Errorē alicui { detrahere,
                          { eripere,
                          { extorquere.

Ab errore aliquem avertere, abducere.

Errorē alios levare.

To Elcheto, or a vobis.

Accus.

Ictum declinare.

Item, Parva quadam declinatione corporis effugere.

Propulsare

Propulsare dedecus solet virtus.

Ablat.

Omni contentione fugere.

Quæ consuluntur, minimo periculo respondentur.

Sæ to Abhorre.

Sæ to Despise.

*To Esteem much of,
or little of.*

Gen.

Aliquem plurimi facere, æstimare.

Te semper maximi feci. *Ter.*

Quem vovum ex omnibus facio (vt debeo) plurimi.

Magni instar Numinis aliquem habere.

Nihil quod ipsi non egerint alicuius momenti æstimant. *Aulicus.*

Dat.

Multum alicui deferre, tribuere.

Quod apud Numidas honori ducunt, gloriæ ducunt.

Item, In honores ducunt.

Quibus plus æquo tribuerant.

Quibus ille plurimum tribuebat.

Alicui omnia summa tribuere.

Se totum alicui devovere.

Nunquam avarè stat in pretium artium. *Ter.*

Accus.

Fœminæ notitiam habuisse turpe ducunt.

Ducere omnia humana infraf.

Qui omnia postputaret præ meo commodo.

Quem vnicè colunt, suspiciunt & admirantur.

Neque habui quicquam antiquius, quàm vt &c.

Quum respectum ad Senatum, & ad bonos non haberet. *Cic.*

Maiorem habeo rationem virtutis quàm pecuniæ.

Nunquam secus habui cum ac si ex m- esset natus. *Cic. Tuscul.*

Cœlum & terram refert in Deos. *Cic.*

Ablat.

Summo honore

In honore

In deliciis

Pretio

Pro nihilo reputare.

Neminem præ se ferre.

Cum voluptatem in summis bonis poneret.

Ambabus vnois amplecti.

In oculis aliquem ferre.

Læta fronte aspicere.

Gratis animis colere.

Honæsticè sentire, & loqui de aliquo.

Intua opinione plurimam ponunt.

Sæ to Honour.

passive.

passivè.

Pluris est apud me virtus quàm
urum.

Gen.

Autoritatis habet plurimum.

Tuæ literæ maximi sunt apud
me ponderis.

Accus.

Inter primos referri, reponi.

Quem locum apud Cæsarem te-
neret.

Earum civitatum quæ maximâ
virtutis opinionem habebant, ce-
perunt.

Cùm nostræ sententiæ magnû
in Senatu pondus haberent.

Gratiosus apud aliquem.

Meas preces apud eum non mi-
nimum autoritatis habere.

Non vulgarem apud sapientes
locum habet opinio tua.

Ad maximos honores ascende-
re.

Plurimum apud aliquem vale-
re.

Ablat.

Quo loco apud te sit.

Apud aliquem esse aliquo loco,
pondere.

In maximo pretio, honore ha-
bitus.

In summo pretio habere, suspi-
cere.

In sua civitate magnus & cla-
rus.

In oculis hominum cum gloriâ
& dignitate versari.

Honoribus, gratia florere.

Apud quem quicquid valebo,
vel autoritate vel gratia.

Faunius in mediocribus Autho-
ribus habitus est.

Neque autoritate quisquam
apud me plus te valere potest, nec
voluntate.

Apud omnes magna gratia &
autoritate valere, pollere.

Non in minimis ducere.

Magnificè de aliquo sentire.

Ponere multum in aliqua re.

Cic. de Att.

Tantum ego in eccellente Ora-
tore pono esse ornamentum univer-
sæ civitati, *Cic. de Or.*

)(

Genit.

Nullius est apud me ponderis,
nullius momenti, ne minimi qui-
dem.

Nullius pretii ducere.

Quæ mihi non tanti sunt.

Accus.

Nunquàm cessas nostram exi-
stimationem labefactare.

Ablat.

Pro nihilo } ducere.
                  } putare.
                  } abere.

Nullò loco habere.

Proinde habebò ac si nihil ef-
set.

In minimis, nullo in numero
aliquem ponere.

In minimis ducere.

In turpissimis habent rebus.

In hostium numero locoque du-
cere.

Iguobilis, obscurus.

passivè.

Dat.

Sordere

Sordere suis.

Ludibrio alicui esse.

Despicatui duci.

Cum illi arti cui studueram nihil esse loci neq; in curia neque in foro viderem.

Accus.

Nihil apud populum valere.

Ad rempub. non accedere.

Ad nullum officium admitti.

Abl.

In tenebris iacere.

Nullo ordine, nullo munere esse.

Sordent præ virtute divitiæ.

In tenebris latere, delitescere.

Eternall.

See Perpetuall.

In the Evening.

Ablat.

Sero.

Vesperis, sub vesperi.

Sub nocte, prima nocte.

Obscurâ, opacâ nocte.

Multa nocte, multa de nocte
veni ad Pompeium.

De media nocte.

In comitia Milo de nocte venit.

Intempesta nocte, &c.

Silentio noctis.

In crepusculo noctis.

Ceruleis Titan cum se demerge et vadis. *Virg.*

Die multum inclinante.

Sole præcipitante.

Præcipite iam die.

Accus.

In multam noctem.

Ad multam noctem.

See Night.

**To do any thing
Exactly.**

Pr. Exactius aliquid contemplari.

Item, Paulò exactiori iudicio.

Opus aliquod { concinnare.
perpolire.
absolvere.

Ad vivum rescare. *Cic. de amic.*

See Artificially.

See to Consider.

See Curious.

To Examine.

Pr. Attentius, accuratiusq; considerare.

Rem exactius & morosius quàm par est exquirere.

Incorruptè & integrè iudicare.

Minutè singula ventilant, morosè examinant, acerrimè iudicant.

Diligenter perpendere.

Exactè { inquirere.

Probè ali { discernere.

quid { expendere.

M

Scripta

Scripta colligere, purgare, even-tilare.

In suos exercere censuram.

Rem ad rationem, rationem ad veritatem revocare.

Placet hanc rem altius seiscitare.

Peragere omnes latebras suspitionum.

Omnes angulos perlustravit.

Si res in suspitionem venit, de vxoribus in servilē modum quaestionem habent. *Cas.*

Periculum facere morum alicuius.

Servos de morte poteram in quaestionem postulare.

In disquisitionem rem aliquam vocare.

In se descendere.

Ad vnum exemplū & regulam omnes quaerunt. *Cic.*

Ad vivum aliquid dissecare.

Quidpiam ad calculos vocare.

Sub iudicium singula verba vocare.

Degustare virtutes alicuius.

Qui omnia ad trutinam expendunt.

Quae cum penitus expenditis, &c.

Ad vbiham rem expendere, revocare.

Ad amussim examinare.

Examen de aliquo habere.

Ad obrizum, ab obrizo scripta exigere.

ablat.

Veris rationibus expendere.

Non artificis staterā, sed popu-

lari trutinā examinare.

Exquisitā curā, summo studio pensitare.

Gravissimo iudicio tanquā trutinā ponderare.

Limis oculis omnia circumlustrare.

In mente, in cogitatione versare.

In aliqua re diutius morari.

Nodum in scirpo quaerere.

Sæ to Consider.

Passivè.

Neque enim artificis staterā (quod iubet Varro) verbum vnumquodq; expendi velim.

Subdere se examini.

Vbi partes sub examine extiterunt.

Illi compellati in scenam.

Qui primus pro tribunali siscabatur.

Example.

Exemplū { gravissimum,
clarum & illustre,
insigne.

Item, Sanctitatis plenum.

Plenum dignitatis, plenum antiquitatis.

Exemplum ad imitandum expositum, præclarum & divinum.

Egregium prudentiæ specimen.

Suppeditat campus honesta exempla vivendi.

Posteritati exemplum & auctoritatem relinquo.

Periculosam

Periculofam imitationem exempli reliquit in pofterum.

Præclarum inde dedit exemplum ſeveritatis ſuæ.

Documentum dare, ſtatueret.

Beato Exemplify.

To Excelle.

Pompeius lumen civitatis.

Flos Poëtarum.

De quo magna ſtatim fama percerebuit..

Superior diſcedere.

Extra omnem ingenij aleam poſitus.

Dat.

Multis gradibus	} præire, præſtare, præcellere, antecellere, præluere.
Plurimâ virtute	
Longo inter-	
vallo	
reliquis	

Multis paraſangis cæteris præcurrere, præcedere.

Multum omnibus corporum viribus & dignitatibus antecedere.

Hoc vno præſtamus vel maxime feris, &c.

Omnibus facile palmam præripere.

Cui primæ deferebantur.

Reſ tuæ geſtæ cæterorum laudibus obſcuritatem attulerunt.

Nulli cedere.

Nulli pietate ſecundus.

Accuſ.

Primas	} tenere, ferre, obtinere.
Palmam	

Qui ad hoc proximè accedunt.

Facile primas tenere ſedes. *Hor.*

Primum locum mereri.

Qui, &c. partem habet neminem.

Omnes procul à tergo relinquere.

Ablat.

Poſt ſe alios longo intervallo relinquere.

Alios longè, maximo intervallo, multis gradibus ſuperare.

Pr. Longè omnes multumque ſuperare.

Qui libellus omnes Philoſophorum bibliothecas & authoritatis pendere, & utilitatis vbertate ſuperat.

Inter omnes elucere, eminere, Qui ſimul ac pedem limine extulerat.

Omnes æquales virtute, gloriâ, dignitate ſuperabat.

Virtutis opinione præſtare.

Dignum quod in arce collocaretur, tanquàm illa Minerva Phidiæ.

Suâ præſtantiâ communem hominum conditionem ſuperare.

Vir omni laude inſignis.

Vir omnibus (ut aſunt) numeris abſolutus.

Quo Sol nihil unquam clarius aut excellentius vidit.

Multis numeris alijs præſtantiôr.

Eximiis	} dotibus præſidiis ornamentis	} imbui, excoli. inſtrui. ditari. donari. augeri.
Clariffimis		
Summis		
animi, naturæ		

Illustrissimus rex noster Edwardus ingenio, industriâ, constantiâ, eruditione, & suam ætatem & aliorum fidem longè superat. *Asch.*

Ingenij laudibus efflorescere.

Philippum Regem rebus gestis & gloria superatum esse à filio, facilitate verò & humanitate video superiorem fuisse *Cic. de Off.*

Quid est causæ cur mihi in optatis non sit completi hominem florentem ætate, opibus, honoribus, ingenio, liberis, propinquis, affinis, amicis. *Cic. ep.*

Ex bellicâ laude aspirare ad Africanum nemo potest.

Quis Carthaginensium pluris fuit Annibale, consilio, virtute, rebus gestis? *pro Sexto.*

Qui multis victoriis in Gallia partis, &c. inclauit.

Obit si vera narrantur fratris, qui bonitate præstabat, valebat ingenio, præcellebat industriâ, factus ad omnia maxime omnium videbatur.

Aliis postponi.

Infra infimos esse.

In secundis tertiisq; consistere.

In quibus nihil virtutis, nihil animi, nihil nervorum putant. *Cic. off.*

To Excommunicate.

Dat.

Anathemati aliquem devovere.

Accus.

Extra Ecclesiam aliquem deturbare.

Excommunicationum fulmina in aliquem emittere.

Contra Fredericum truces exclamationes furenter anhelabat.

Accus. cum Ablat.

Ecclesiasticis censuris in quempiam animadvertere.

Excommunicationis censura aliquem ferire.

Ecclesiâ aliquem { eicere,
expellere,
exterminare.
deturbare,
Ab Ecclesiæ communione aliquem { separare,
recidere,
repellere.

A publicis Sanctorum congregationibus aliquem prohibere & excludere.

Ecclesiæ communione aliquem privare.

Ab ingressu templi aliquem arceri.

See to Curse.

To Excuse one.

Epith.

Iusta

Non iniusta

Iusta & i

donea

Sapiens

Probabilis

Legitima

} excusatio.

His me vehementer excusatum volo.

Accus.

Excusationem afferre.

Excusationis velum obtendere.

Se deprecatorem profiteri.

Culpam { diluere,

Crimen { delere,

Maculā { di novere.

Turpitu linem facti remove.

Culpam in aliū { conicere,
transfigere,
transferre.

Culpam de se moliri.

Prætextum & velamentū quere.

Offensionem minuere.

Labeculam purgare.

Falsam suspicionem tollere.

Difficile est avaritiæ crimina frugalitatis laudibus deprecari.

Excusatum aliquē habere. *To hold one excused.*

Ablat.

De culpa detrahere.

A culpa se expedire, eximere.

Crimine aliquo se liberare, expedire.

Nunquam verbis solves, quod &c. *Ter.*

Se ab errore & scelere vindicare.

Deprecatione, excusatione uti.

Se Excusationem alicuius accipere, admittere.

Sic optinē omnes præcidam causas, & me hac suspitione exolvam.

Passive.

Non enim procacitate linguæ vitæ sordes eluuntur.

Te ac tuos mores mihi expurgatos voluisti. *Plaut.*

Formula Excusandi, &c.

Si hoc est fas dictu.

Quod accepi quasi dictum arroganter nolim.

Nisi me communis philautia decepit.

Pace Aristotelis dixerim.

Si prophana cum sacris comparare liceat.

Quod sine cuiusquam invidia dictum velim.

Ut de me aliquid, more senum, glorier.

Mihi placent lusus, sed citra cuiusquam contumeliam.

To Excuse his Charge.

See Charge.

To Exemplify.

Dat.

Pastoris egregiū dedistis exemplum.

Proponere alicui exemplum.

Accus.

Vniuscuiusque rei exemplum supponere. *Cic.*

Subiicere aliquid in exemplum. *Salust.*

Exemplum ex similitudine capiebat incuntis ætatis.

Cæsar novum in republ. intro-
ductum exemplum quærit.

Ablat.

Agere exemplis.

Contra omnia vetustatis exē-
pla.

Exercise.

Accus.

Amor me in hanc rem exerci-
tatum reddidit.

Adhibitâ exercitatione & arte.

Quis nostram exercitationem
vllam corporis excipit laborio-
sam? *De fin.*

Ad hæc te exerceas, hæc cogi-
tes.

Referre se ad exercitationes.

Valet ingenio, habet vsum.

Ablat.

Exercitatione aliqua ludiera
exercitari.

Cum exercitatione, tum stylo
firmanda nobis oratio est.

In Exhortatione

Encourage.

Differentia.

Admonere memoriæ est.

Adhortari incitationis.

Dat.

Calcar alicui { admove-
subdere.
adhibere.

Addere animos aliquibus.

Faces ac stimulos alteri addere,
subdere.

Accus.

In exercitando & acuendo

plurimum valet, si laudes cum
quem cohortere.

Ad bellum { exacuere,
aliquos { instigare.

Ardorem animi alicuius inci-
tare. *Scaliger.*

Inflâmre animos auditorum.

Ad aliquid faciendum aliquem
allicere, incitare.

Alicuius industriam exacuere.

Animos auditorum in quamli-
bet partem flectere.

Sic moneo vt filium, sic hortor
vt amicissimum.

Ablat.

Cohortatione aliquem ad ali-
quid concitare.

Hortatu impellere & incitare.

Invicem sermonibus, exhorta-
tionibus exacuere. *plin.*

Stimulis aliquem concitare.

Sæto Persuade.

Formula Exhortandi.

— Nihil est quod tibi maiori fru-
ctui gloriæque esse possit, nec
quicquam ex omnibus rebus hu-
manis est præclarior aut præstan-
tius, quàm de republ. bene mere-
ri. *Cic. ep.*

Quod superest perge, mi Brute,
& iam non cum aliis, sed cum te
ipso certa.

Hæc amore magis impulsus
scribenda ad te putavi, quàm quod

te arbitrarer monitis & præceptis meis egere. *Cic. ep.*

Atq; hæc non dicuntur, vt te dormientem oratio mea excitasse, sed potius vt currentem incitasse videatur. *ep.*

In hanc sententiam scriberem ad te plura, nisi te tuâ sponte satis incitatum esse considerem, & hoc quicquid attingi, non fui inflammandi tui causa, sed testificandi amoris mei.

Te moneo cum beneficiis tuis, tum amore incitatus meo, vt omnem gloriam ad quam à pueritia inflammatus fuisti, omni cura & industria consequare. *De Orat.*

Virtutem si habes, nihil desideras, ea pro te prestat, ea tibi omnes quos petiveris honores impetrabit. O te foelicem! qui cum hæc vivis, & vivendum statuis; me miserum! qui cum hæc sentiam, cogar tamen eam à me disungere. *Manutius.*

Pr. Magnopere te hortor, pro tuo singulari atque perpetuo studio, &c.

Quamobrem pergite vt facitis, adolescentes, & studium in quo estis incumbite, vt & vobis honoris, & amicis utilitati, & reipubl. emolumento esse possitis. *Cic. de Or.*

Te ipse vehementius ad omnes partes benè audiendi excites.

Interea cursus quos prima à parte luventæ, quosq; ad eò Consul virtute animoque petisti, retine. *Cic. ep.*

Illud tamen esse admonitum volo qualis es. *pro Cælio.*

Tetamen hortor vt omni cura in rempubl. incumbas, id est animi, hoc est ingenij tui, hoc eius spei quam habere debes amplificandæ dignitatis tuæ. *Cic. ep.*

Immitte rudentes, pande vela, ac quando aliàs, toto ingenio vhere. *plin. Sec.*

Ego vos pro summa & vobis cognita in rempublicam diligentia moneo, pro autoritate Consulari hortor, pro magnitudine periculi obtestor, vt &c.

Perge, vt agis, nomenque tuum commenda immortalitati.

Perge verò (clarissima Princeps) & qua ratione initium extrema persequere, vt hæc virtutis industriaque tuæ fruges, quæ nunc in spe & expectatione supra ætatem tuam efflorescant, re aliquando supra hominum opinionem maturitatem assequantur. *Afch. ad Elizabetham Reginam.*

Perge modò, vt cœpisti, in tuis perennibus studiis, & animum tuum pulcherrimis teq; dignis cogitationibus exerce. Quod fecisti, laudamus; sunt enim magni verèque laudandi processus in virtute tui; Quod reliquum est, quia te summum illud ad decus quod excellentibus ingeniis propositum est, tanquam ad metam eniti cupimus, vel quod id in te esse positum videmus, favemus animis, prosequimur studiis, vocibus cohortamur. *Man.*

Sed, mi Plance, incumbere ut belli extrema perficias quæ tibi summam dignitatem & gloriam afferant.

Exorable.

Ut te cō placabiliorē præbeas.

Cic. ad Att.

Item, Exorabilem, facilem.

✕ Inexorabilem, difficilem.

Dat.

Dionysio ergo quidem nō modō me placabilem præbuissem, sed totum remissem.

Supplici aurem benignam ad-movere.

Ei petitioni non putavi honeste resistendum.

Dare se facilem votis.

Be to preb to ones prayē.

Dat.

✕

Abnuere aurem supplici.

Aurem questibus aliculus occludere.

Accus.

Aversa aure preces negligere.

Surda veluti aure repellere.

Ablat.

Nec precibus nec profusis lachrymis flecti; mitigari.

**To Expecte one, or to
Expecte his coming.**

Nunc verō domi certum est ob-sistere usque donec redierit. *Ter.*

Nom.

Magna me expectatio tenet, &c. *Dat.*

Magno desiderio fuit ei filius. *Ter.*

Accus.

In horas

Diem ex die } expectare.

De die in diē

Pr. Vehementer

Avidissimē

Acerrimē

Magropere

Quotidie

Acriter

Desiderium amici sui molestē, graviter ferre.

Quapropter, Quirites, expedate Legatorum reditum, & paucorum dierum molestiam devorate. *Cic. in Ant.*

Dies noctesque me desideres, me somnies, me expectes, de me cogites, me speres, me te oblecteris, mecum tota sis, meus fac sis animus, quando ego sum tuus.

Adventum vestrum in diem placitam præstolamur.

Is apud forū me manet. *Plant.*

Abl.

Ex tuis literis plenus sum expectatione de Pompeio. *Cic. ad Att.*

Solicitem esse de adventu alicuius.

Fructu vberissimo, incredibili; voluptate consuetudinis alicuius carere.

Expectatione literarum angere.

Si expectando & desiderando pendemus animis, cruciamur, angimur. *Cic. Tust.*

Desiderio

Desiderio alicuius { tangi,
incendi,
tabescere.

Magna cum spe aliquid expectare.

Amici absentis studio flagrare.

Sed magis ut desiderio nostri te æquare putarem. *Cic. ep.*

Expectatione promissi tui moveor.

Ex desiderio amici laborare.

Qua expectatione torqueor.

Longa expectatione vicissitudinis desidero.

Sæ to Desire.

Sæ to Hope.

Passive.

Brutus erat in desiderio civitatis. *The whole city wished him.*

Summâ scito in expectatione te esse, eaq; à te expectari quæ à summa virtute, summoq; ingenio expectanda sunt *Cic. ad Curionem.*

Magna spes est in tuo exercitu, magna expectatio.

Est tibi gravis, adversaria, constituta, comparata, incredibilis quædam expectatio, quâ tu vna re facillimè vinces, si hoc statueris, quarum laudum gloriam adamaris, quibus artibus cæ laudes comparantur, in iis esse elaborandum. *Cic. ep.*

*To Expect his
virtue.*

Sed & posteritatem ea spes manet, &c.

Etiâ runc residet spes in virtute tua, &c.

Qui hoc unico filio nititur, in huiusce spe requiescit.

De quo, quid & quantum sibi auguratur Britannia, non faciliè dixerim. *Cambd.*

Indubitata namq; mihi spes affulget eundem, &c.

*To move or raise
Expectation.*

Nom.

Summa in filio spes, summa ingenij indoles, summaq; virtus.

Tanta est expectatio vel animi, vel ingenij tui.

Dat.

Hic à puero spem mihi magnâ afferebat summæ probitatis, summæ eloquentiæ. *Cic. ep.*

Haud vulgare ingenij sui specimen præbere.

Accus.

Expectationē sui movere, concitare.

Crebras sui expectationes commovere.

Quantâ tui expectationem fecisti.

Quam tui expectationem exaltasti, hanc sustinere & tueri debes. *Cic. ep.*

Mirabiles de se, &c. spes excitabat.

Sustiner

Sustines enim magnam expectationem imitandæ industriæ nostræ, magnam honoris, non nullam fortasse nominis. *Cic. de offic.*

Cum me in summam expectationem adduceres.

Vt omnes in summam spem eximæ tuæ virtutis adduceres.

Adolescens optimæ indolis, sagacis ingenij, & subsequuturæ prudentiæ dans plurima argumenta.

Pompeius spem affert se, &c. *Abl.*

Satis enim animadverto magnis & illustribus te procreatum esse parentibus, & in summâ nominis expectatione vivere.

))

Dilatione expectatio minuitur.

To satisfy ones Expectation.

Dat.

Alicuius expectationi satisfacere, succurrere.

Pr. Affatim satisfacere.

Cumulatè alicui satisfacere.

Item, Ad stuporem usque satisfacere.

Tantam omnibus quàm citissimè ingenij & indolis spem atq; opinionem attulit, quantam humanæ naturæ angustiae haud ferè capiunt. *Aulicus.*

Accus.

Vereor ne quam tui de studiis tuis expectationem concitaveris, eam tueri non possis. *Man.*

Tanta est expectatio vel animi vel ingenij tui, vt ego te obsecrare obtestarique non dubitem, vt quam expectationem tui concitasti, hanc sustinere & tueri possis. *Cic. ep.*

Explevi animos invidorum.

Vincere alicuius opinionem.

Expectationem alicuius vincere, explere, superare.

)) Fallere, decipere.

Effice vt quam spem apud omnes concitasti, eam virtute tua demonstres.

Non modò expectationem vicit omnium, sed etiam gloriam superiorum.

Est enim tibi gravis, adversaria, constituta & parata, incredibilis quædam expectatio, quàm tu vna re facillimè vices, si hoc statueris, quarum laudum gloriam admireris, quibus artibus eæ laudes comparantur, in iis esse elaborandum. *Cic. ep.*

Desiderium alicuius sine fastidio satietatis explere.

Nunc certè pertinet te esse talem vt tuas laudes obscuratura nulla vnquam sit oblivio.

Ablat.

Implevit vana expectatione multitudinem.

Ne diutius oratione meâ suspensa expectatio vestra teneatur, aggrediar ad crimen.

Suppeditare alicui sumptus. *Pl.*
His nimium parce facere sumptum. *Ter.*

Cur his rebus sumptū suggeris?

De

Of greete Experience.

Vir multarum rerum experientia clarissimus.

Multarum rerum usu exercitatus.

Vir & eruditione varia & morum integritate, & multo rerum usu consultissimus. *Eras.*

Vir magna prudentia usu atq; exercitatione præditus.

Sæ Exercise.

To Expound.

Sæ to Declare.

Sæ to Interpretate.

Sæ to make manifeste.

To Expreſſe.

Magnitudinē multitudinemq; beneficiorum alicuius enumerare, aut consequi non posse.

Sæ to Declare.

To vse Extremitie.

Summa ius summa sæpe malitia est.

Ad vivum refecare.

Vsq; ad cutem radere.

To Face dothone the matter.

Accus.

Spem vultu referebat.

Spem vultu simulat, premit alto corde dolorem.

Consilium vultu tegit, ac spem fronte serenat.

Heu quàm difficile est crimen non prodere vultu.

Vultum fingere.

Apertè odisse magis ingenuum est, quàm fronte occultare sententiam.

Sæ to Dissemble.

Faire, or Betottisfull.

Pulchritudo & venustas.

Differentia.

Venustas muliebris.

Dignitas virilis.

Candor adolescentis.

Pulchritudo, venustas, convenientia partium.

Quicolor, qui nitor, vestitus, quæ habitudo est corporis?

Puer rubicundus.

Gen.

Virgo insignitę pulchritudinis, præstantis formæ.

Ablat.

Mulier { egregiâ ingenuâ elegantiâ luculētâ eximiâ } formâ.

Mulier eximiâ pulchritudine & summâ integritate pudicitiaq;

Man.

Mulier formâ præter cæteras honestâ & liberâ.

Mulier mirabili pulchritudine.

Mulier egregiâ, eximiâ facie.

Elegriâ formâ, atq; ætate integrà.

Princeps formæ elegantia conspicuus.

Virgo exuperanti formâ, eximiâ pulchritudine.

Puer facie decorus.

Item,

Itē, Formæ elegantia conspicuus.

Formā supra hominem augu-
riori.

Non ita nocturnis Cynthia re-
lucet astrorum choris.

Mulier } nitidis genis.
          } purpureis malis,
          } roseis labiis.

Mulier, &c. vultu adeò mode-
sto, adeò venusto, vt nihil supra.
Ter.

Honestum est sine pulchritudi-
ne, speciq; laudabile.

To faille, or forsake.
See to forsake.

To faint.

Nom.

Humilis animus & demissus.

Cum tu, &c. exanguis & mor-
tuus concidisti.

Qua ex te animi Barbarorum
deiecti sunt, nostrorum verò val-
de ad spem victoriæ erecti.

Humilis iam esse animus tuus,
qui sublimis cretus erat, sine
gravi infamia non potest.

Virorum fortium pectus non
linguescit.

Per socordiam vires, tempus,
ætas, ingenium defluxere. *Sal.*
Gen.

Ego vehemēter animi pendo.
ep.

Dat.

Diffidere rebus suis.

Cui simul animus cum re con-
cidit. *Ter.*

Doloribus succumbere.

Quid, quod tu toties diffidens,
& desperans rebus tuis in sordi-
bus, lamentis luctuq; iacuisti.

Animus tibi sine animo est.

Accus.

Animus } despondere,
          } dimittere,
          } abiicere.

Animi tui magnitudinem in-
flectere sine summo dedecore non
potes.

Rogo te ne contrahas, aut de-
mittas animum, neve te obrui si-
nas.

Omnem spem abiicere, dimit-
tere.

Cum sustentare vix possis mor-
rorem tuum, doloremq; discessio-
nis, &c.

Tantum absuit vt eorum im-
manitatem & audaciam vlla vel
ratio imminuerit, vel terror in-
fregerit &c.

Nete contrahas aut demittas
animum, neque te obrui tanto in
fluctu, sic magnitudine negotij
sinas.

Ablat.

Animo } deficere,
          } iacere.
          } concidere.
          } languere,
          } succumbere.

Non debemus ita cadere ani-
mis, vt &c.

Animo consternatus.

Ab omni spe animū abducere,
Ab

Ab animi sui præstantiâ desciscere.

Metu mens concidit.

Vt is cuius cornu in acie laboraret.

Minimè decet te animo debilitatum videri.

Se admodum animo demittere.

ep. Item, Animo cadere.

Ne animis vestris remissi fatiscatis.

Neque eorum tam remisso ac languido animo quisquam fuit, &c.

See Astonished.

X

Animum recipere.

Erigite animos.

Cæsar animum altum & erectum præ se gerebat.

Vt me recepi.

Fac bono animo magnoq; sis.

Constare animo.

Fecisti vt animus se colligeret, & multum roboris susciperet.

Te collige, virum præbeas.

Adeste animis & timorem deponite.

Aliquantum animi nobis attulisti.

Animos mihi addidit.

See to take heart againe.

See Valiant.

**To breake his faith,
or allegiance.**

Cuius fides deficere nuper cœpit.

Dat.

Fidei non stare.

Accusf.

Fidem negligere, datam fallere.

Neque abs se fidem læsam, &c.

Ablat. Pr. A rege flagitiosè, perfidiosè deficere, desciscere.

Faithfull.

Epith.

Fides { alma, maxima,
spectata, optima,
præstans, firma,
summa & singularis.

Socij fidelissimi & amicissimi, amicissimi & coniunctissimi.

Genit.

Homo fidei spectatæ, inconcussæ.

Dat.

Vt fidem populo Romano debitam sibi præstaret.

Regi autem omne obsequium, obedientiam & fidelitatem exhibeant.

Non illi erga patriam fidelitas defuit.

Accusf.

Fidem servare, colere, præstare.

Omnia de repub præclara atq; egregia sentire.

Ablat.

In alterum officio & fide singulari.

Homo antiquâ virtute & fide.
Singulari exitit in rempubl.
officio & fide. *Ter.*

Servus qui animo fideli in dominum est.

Optimo animo & summa fide.
Pr. Servus egregiè fidelis.

Cuius nunquam fides virtusq;
contremuit.

Benè de repub. sentiens.

Studiofissimus reipub.

Conditione æquâ disceptare.

Iuris æquabilem tenere rationem.

)(

Servus infidus, levissimus.

Cuius fides concidit.

Vir nullius fidei, nullâ fide.

Fide non stare, non permanere.

**To Fall, or to bowe
to ground.**

Ne quid decidat aut defleat
in terram.

Petere terram.

Pronusque magister volvitur in
caput.

In terram prolabi.

Decidere in præceps.

Ad terram concidere, succidere,
defluere.

Abicere se ad pedes alicuius.

Pedes vestis defluxit ad imos.

Præcipitem se dare.

**To Fall to Decay, or to
Runne into ruine.**

See Ruina edere.

Domus lapsa repente ruinam
trahit.

Omnia nunc abeunt in pessum.
See to Ruine do bone.

To Fall out.

See to Disagree.

**As the matter hath
fallen out.**

E se nata melius fieri haud po-
tuit, &c.

Item, Pro re natâ.

Natura ita comparatum est, vt
&c.

Legibus præclare comparatum
est, vt &c.

Vereor equidem quodnam cur-
riculum sit habitura tua singula-
ris industria.

**It hath fallen out ill
with the Common-
wealth.**

Vestrâ nimirum est factum so-
cordiâ & negligentia (Athenien-
ses) quod malè cum rep. actum sit.

Incommodissimè mecum actum
est.

Malè enim se res habet, cum
quod virtute effici debet, id ten-
tatur pecunia.

See Successe.

**The same goeth, or to
heare say.**

Epith.

Rumor { tristior, gravis,
maximus,
)(inanis.

Sermo

Sermo improbissimus, pervagatus.

Increbuit, &c. *Liv.*

Fertur.

Vulgò iactatur, circumfertur.

Vt { memorant,
perhibent,
apparet.

Nom.

Vt hominum fama est.

Epith.

Constans etiam fama erat.

Tristis à Mutina cùm fama manaret.

Magna illicò fama surrexit.

Item, Bona, præclara.

Fama { obtinet,
perhibet,
exiit.

Neq; vlla de eius reditu fama ferebatur. *Cæs.*

In vulgus exierat, &c.

Nihil ex istis locis non modò literarum, sed ne rumoris quidem affluxit.

Rumor inceserat. *Tacit.*

Fama ferit terras remotas.

Fama de interitu L. fines Imperij Romani peragravit.

Fama omnes oras pervasit.

Ad aures meas pervenit.

Fama ad omnes Germanos pervenit.

Ad quorum aures fama pervenerat.

Celeriter ad omnes Galliae civitates fama perfertur.

Crebrò ad eum rumores afferebantur.

Hæc sunt perlata in Græciam.

Qui sermones ad me delati sunt.

Sic ad nos omnes ferè deferūt, nihil te fieri posse iucundius.

Afferebantur rumores ad eum crebrò, &c.

Interea ex clamore fama tota vrbe percrebuit.

Dat.

Omnibus in ore est.

Advolavit illi fama tanti mali.

Allatum mihi est de, &c.

Accus.

Rumores excipere.

Qui rumores excipiunt, & ad nos deferunt.

Ablat.

In ore omnium quotidie versabatur.

Communi sermone, crebris sermonibus celebratura est.

Audita & pervulgata & percelebrata sermonibus res est.

Quis enim vnquam vel fando audivit?

Rumore { spargitur,
disseminatur,
increbuit.

Fama & auditione accipere aliquid.

Rumoribus iactari.

Fuit enim de illa vanissimo quodam rumore dissipatum.

)(Nefando quidem auditū est.

Familiar.

Intimū se apud aliquem facere.

Magis consiliarius, amicus quā auxiliarius.

Sæa Friend.

Famous

famous for virtue.*Gen.*

Famæ commendationis homo.

Capto rege & melioris notæ plurimis interfectis.

Si quæ antiquioris sunt notæ.

Ablat.

Multis imaginibus clarus.

See Noble.**famous for vice.**

In perpetuum infamis.

Flagitiis nobilitari.

Latrociniiis infamis, ignominiosus.

See Defamed.**To famish one.**

Annonæ caritas, & vilitas.

Rei frumentariæ caritas.

Summa annonæ difficultas.

Frugum inopia, penuria.

Malè suada fames.

Dat.

Graviora iusto pretia annonæ imponere.

Differentia.

Civibus famem inferre.

Caritas est pretij,

Inopia paucitatis.

Annonâ graveſcente, fame ſimulante, urgente.

Sic dicimus ubi pretium auge-
tur, intenditur.

Suffocare urbem fame.

Penuria inſecuta eſt rerum om-
nium.Res frumentaria ipſos deficere
cœpit.

Inedia aliquem affligere.

Fame aliquem conficere, excru-
ciare.Neceſſariis vitæ præſidiis ali-
quem privare.*Paſſivè.**Dat.*Mihi iam inani inteſtina mur-
murant. *plaur.**Accuſ.*

Famem perpeti.

Ablat.

Re frumentariâ laborare.

Ex omnium rerum difficultate
laborare.

Gravi annonâ conſiſtari.

laborare.

Fame

Inediâ

Penuriâ

{	deficere.
	confici.
	perire.
	cruciari.

Fame conſectus, ſuffocatus.

Fame atque inopiâ rerum om-
nium conſici.Summâ rerum neceſſitate urge-
ri.

Egeſtate & fame perditus.

Summâ difficultate rei frumen-
tariæ affectus.

X

{	deponere, levare,
	compeſcere,
	exolvere.

Famem ſitimq; tolerare.

Famem cibo depellere.

Famem epulis reſtringere, exi-
mere.*Conſuetudo*

Consuetudo diuturna obduxit
illum stomacho meo. *Ep.*

**familiar, or to hold fami-
liarity with.**
See Friendship.

Farewell

Cura ut valeas.
Quantum me diligis, tantum
fac ut valeas.

To fast.

Dat.
Temperare sibi in re aliqua.
A cibo & potione sibi tempe-
rare.

Cutiminius indulgere.

Accus.
Annua ieiunia instituere, cele-
brare.

Carnem affligere.

Genium fraudare.

Corpus domare, attenuare.

Ablat.
Nimio ieiunio torpere, palle-
re.

Cibo, à cibo abstinere.

) (

Dat.
Abdomini, genio inservire.

Accus.
Eximere famem epulis.

Ablat.
Largiori cibo uti, quàm ut sto-
machus possit ferre, sustinere, di-
gerere.

Cibo suffarcinati malè dispu-
tante ieiuniis.

Pinguedine diffluere.

Faulty.

See to Sin.

To find fault with.
See to Accuse.
See to Censure.

Faultless, or guiltless.

Gen.
Culpæ expers, non conscius.
Integer vitæ, scelerisque purus.

Hor.
Inviolatæ fidei.
Observantissimus æqui.
Nullius peccati reus.

Dat.
In tam suspiciosa & maledica
ciuitate locum sermoni obtre-
torum non reliquit. *Cic. pro Flac.*
Accus.

Extra noxum esse.

Æquitatem servare.

Æquum & bonum colere, ser-
vare.

Rectè an secus nihil ad nos.

Ad quem culpa non accessit.

Abl.
A culpa abesse.
A culpa remouus.
Vacare culpa magnū est subla-
tum. *Cic. ep.*

A culpa vacuus.

Longè absum ab eius crimine.

Dum à reprehensione temeri-
tatis absum. *Cic. ep.*

A culpa longissimè abesse.

Ab omni culpa alienus.

Vir summa integritate atque
innocentia.

A cupiditate remotissimus.

Præsertim cùm in quo accusabar, culpâ vacarem.

Mores longissimè à sceleris atrocitate dissinacti. *Cic. pro Celio.*

Vir purâ mente atque integrâ nullo scelere inbutus, nullo metu perterritus, nullâ conscientia exanimatus.

Mens casta & integra.

Non illo melior quisquam nec amantior æquil.

Dat.

In tam suspiciosa & maledica civitate locum sermoni obrectatorum non reliquit. *Cic. pro Flac.*

)(

Gen.

Sceleris affinis, conscius.

Dat.

Omnibus vitiis deditus.

Ablat.

Omnibus vitiis contaminatus, delibutus.

Mole delictorum obrutus.

Nefario scelere astrictus.

De recto desistere, declinare.

Huius rei culpa in te residet.

See wicked.

To favour one, or to
beare one good will.

Genit.

Alicuius studiosissimus, devotissimus.

Dat.

Pr. Præcipuè indulgere alicui.
Impensè alicui favere.

Alicui indulgere, afflare.

Quibus facili Deus annuit aure, *Propertius.*

Item, Ore sereno vel pacato alicui annuere.

Præstes mihi hoc beneficium, ut &c.

Singularem benevolentiam alicui præstare.

Benevolentiam suam alicui navare. *Cic. ep.*

Affectum parentis alicui exhibere.

Alicuius { cœptis
conatib' } adspirare.
{ studiis }

Audacibus annue cœptis.

Si Deus annuerit cœptis.

Accus.

Ut quisque sit erga me affectus, animatus.

Propensum erga aliquem animum habere.

Cùm multorum animi in Matiam fratrem propenderant.

In aliquem ornandum propendere.

Quod indulgens adeò in nos fuerat.

Cuius impensa in eum erat voluttas.

Omnia sua studia in alicuius laudes conferre.

Bonarum literarum cultores { alere,
fovere,
tueri,
ornare.

Ablat.

Qui in viros literatos propensa semper fuit benevolentia.

Quo

Quo semper in te animo fuerim, &c.

Vultu placato benigneque aliquem aspicere.

Nulla non officiorum genere aliquem prosequi.

Optimè de aliquo existimare.

Placido

Benigno

Sereno

vultu aliquem

} intueri.
} aspicere.

Læta fronte aliquem intueri.

Benignitatis aurâ aliquem asflare, aspergere.

Deo secundante, favente, aspirante.

Si favor Divinus arriserit.

((

Dat.

Malè alicui favere.

Accus.

Huius in illum amor refrigerare coepit.

Abl.

Iniquo infestoq; animo aliquem intueri.

See to hate.

**To be favoured, or
Respected.**

Passive.

Dat.

Nullius odio obnoxius.

Summis & infimis charus.

Omnibus probari & diligi.

Charus & dilectus omnibus.

Cum illo magna est mihi gratia.

Postulavit id gratiæ apponi sibi.

Accus.

Gratiam apud aliquem iniire.

Iudicum animos ad se convertere.

Multum apud aliquem posse, valere.

Ablat.

Gratia & authoritatè valere apud omnes.

In suis partibus aliquem habere.

Gratiâ atq; hospitii nobilissimorum hominum florere.

Redire in gratiam cum aliquo.

See to gaine Grace.

((

Nihil apud aliquem valere, posse.

Amore populi

Gratiâ alicuius

Ex animis ho-

minum

Ex amore alicuius effluere.

**To cause men to
favour him.**

Res maximè commendat placida, submissa & lenis oratio. *Cic.*

Omnes in amorem sui convertere.

Gratiam alicuius conciliare.

Ab aliquo

Apud aliquem

Se intimum apud aliquem facere.

In amicitiam & familiaritatem alicuius se insinuare.

Orationis blandimentis Iudicum mentes ad se attrahere.

See to make Attentive.

X
Malam gratiam apud aliquem inire. *Camd.*

To seeke favour.

See to seeke help.

To Bring one into favour.

Dar.

Aliquem alicui conciliare, reconciliare.

Vt Cardinali, &c. me in gratiam ponas.

Accus.

Apud Lentulum te in gratiam ponere.

Redigere aliquem in gratiam.

Exponis nos probro vicinis nostris.

See to bring into hatred.

**Grant me this favour,
or by your favour.**

Da mihi hanc veniam.

Largire hoc meæ in te observantiæ.

Liceat mihi bona cum venia, &c.

Pace vestrâ dictum velim.

Quod cum bona venia tua fiat.

To feare.

Qui timor, quæ dubitatio, quæ hæsitatio tractusq; verborum?

Sub metum subiecta sunt pigritia, pudor, terror, timor, pavor, examinatio, conturbatio, formido.

Cum pavor corpora agitaverat.

Epith.

Subita atq; improvisa formido.

Homo timidus virginali verecundia subitò ipse te retinebas.

Excidebat repente oratio. *Pro*

Quinto.

Gen.

Homo nullius animi.

Pr. Incredibiliter

Graviter

Valdè

Magnopere

Non mediocri-

ter

Vehementius

Incredibiliter

Vehementer perturbari.

Quàm malè metuo.

Præter modum exterreri.

Totus contremisco.

Dij immortales quis me horror perfudit?

Tantus timor illos invasit.

Pavor occupat artus.

Timor exercitum occupavit.

Pavor ingruit ingens.

Frigidus horror subit mentem.

Magnusq;

Magnusq; inceserat timor sagittarum.

Sic omnium animos timor pre-occupaverat.

Gelidus tremor ossa pererrat.

—Gelidus per ima cucurrit

Ossa tremor

Ne quis } perturbet,
metus ani- } exagitet,
mum } dimoveat.

Vtrobique me metus agitat.

Tota tremor pertentat corpora.

Iste metus me macerat.

Dat.

Mihi animus iam nunc abest.

Mihi horror membra percipit dictis tuis. *pl.*

Aliquid habere religioni.

Membra mihi occurrit metus mortis.

Cum tremor animo insedisset.

Tantus tremor incidit exerci-
tui.

Nostre parti tu ne quid iste re-
spondeat? *Ter.*

Qua tuus terror reipub. impen-
det.

Arctæque horrere comæ, &
vox faucibus hæsit.

Cui tantus terror percussus est.
Accus.

Bochus ad eum miserat, ne quid
abs se hostile timeret.

Quicquid increpat extimescere.
Ablat.

Demisso & abiecto animo esse.

Quæ timido animo, humili,
demisso, fractoque; fiunt, ea non
esse vilia.

Metu exalbescere, perterreri.

Horrore

Terrore

perfundi, opprimi,
terreri, angī,
frangi, vexari,
confici, discrucari,
debilitari,
exanimari.

Timore

Formidine

percelli, affici,
concuti, corripī,
torqueri,
prolabi,
promoveri,
exhorrescere.

Formidine cecidere animi.

Exalbescere & tota mente atque
omnibus artubus obtremescere.

Qui neque; tabescat molestiis, nec
frangatur timore.

Nec villo metu terreri potuerunt.

Omnibus artu- } exhorrescere.

bus } exhorrescere.

Totis artubus } re.

Tota mente } contremiscere.

Intimis sensibus } scere.

Ingenti trepidare metu.

Metu mens concidit.

Pavidâ trepidat formidine pe-

ctus.

Cum ad ipsius Cæsaris nomen

venio, toto corpore contremisco.

Totâ mente & omnibus artu-

bus contremiscere.

Metu perterritus, & conscientia

exanimatus.

Toto corpore perhorrescere.

Civitas fracta malis, muta, de-

bilidata, abiecta metu. *Cic.*

Metu fractus & debilitatus.

Non solum commoveor ani-

mo, sed etiam toto corpore per-

horresco.

Perturbato animo pertimescere.

Quem ego nunc intus scio examinatum metu, *Ter.*

Timore aliquo injecto exalbescere, expavescere.

Solitudine affectus, motu percitus.

Exanguis metu & vitæ diffidens.

Metu calor ossa reliquit.

Membra metu debilia sunt, animus timore obstupuit, pectore consistere nihil consilij fuit. *Ter.*

Quod ubi, &c. legiones Scipionis metu ac terrore occaecata omnibus portis in ipsa castra fugere coeperunt.

Sic cogitabam fore ut permultis in rebus timore prolaberer.

Versari in magna trepidatione.

Adeo ut desperatione ac timore languescerent, &c. *Nev.*

X

Without feare, or to
Crile feare.

Non perturbari, nec de gradu deiici.

Nom.

Ne quis { perturbet,
metus ani- { commoveat,
mam { exagitet.

Pavor ossa reliquit.

Intrepidus

Impavidus

Strenuus

Animosus

Securus

} proficiscitur.

Ger.

Invidi animi.

Dat.

Mihi omnem metum absterfisi.

Timori mederi.

Tua præstans ac singularis natura bene mihi metum minuit.

Accus.

Ego istum lepidè medicabor.

Metum { deponere,
Timorem { expellere,
                  { comprimere,
                  { exuere,
                  { amovere,
                  { propulsare.

Animum recipere, revocare.

Solvite corde metum Teucris.

Ad se rediit.

Ablat.

Nemo me minùs timidus, nemo cautior.

Sine timore esse.

Animum metu expedire.

Tum ille cum se ex magno timore recreasset. *Cic.*

Vt se ex magno timore colligerent.

Ex hoc metu se evolvere.

A metu respirare, reviviscere.

Formidine non mediocri levatus sum.

A metu respiravimus.

Qui magno animo & credo est.

Animo præsentì, constanti.

Sz Valiant.

Co put ore in feare.

Dat.

Timorem alicui incutere.

Maximi

Maximi periculi metum alicui
afferre.

Terrorem iactare & apponere
alicui.

Nihil mihi potest maiorem ad-
hibere metum. *Cic. pro Sext.*

Causam terroris alicui afferre.

Terrori esse alicui.

His obnoxij quibus si resp. va-
leret, formidini essemus.

Timorem improbis imponere.

Quid illis invexit metum.

Accus.

Alicquem attonitum reddere.

Percussit illico animum. *Ter.*

Nostrosque ita perterritos ege-
runt.

Alicquem ad timorē impellere.

In timorem alicquem adducere,
conicere.

Ablat.

Animum alicuius metu affli-
gere, opprimere.

Summā formidine aliquē op-
primere.

Timore Principes Hispanos
concussit, complevit, perstrinxit.

Urbem ingenti pavore concus-
sit, oppressit.

Summo timore aliquē afficere.

Diffugiunt metu oblato.

Terrore urbem implere, com-
plere,

Terrore & metu perturbare.

Oratio hæc me miserum exa-
nimavit metu.

Metu alicquem { perturbare,
percellere,
debilitare.

Alicquem mortis metu terrere.

Stupore { sollicitare,
Metu { enecare,
alicquem { exanimare.

Nos vultu aspectuq; conterres.

Sævis dictis minisq; detertere,
perterrere.

Spe alicquem deicere, deturbare.

Religione alicquem obstringere.

Animum alicuius metu percel-
lere.

Alicquem à dicendo abstertere.

Metu terras cælumq; fatigare.

Metu animos affligere.

Hæ formidines ab illis impen-
dent.

Magnus periculorum metus ex
ostentis portendebatur.

)(

To free others of feare.

Dat.

Sollicitudini alicuius subvenire.

Omnem { exemisti,
mihi me- { ademisti,
tum { absterxisti.

Solvere alicui metum.

Ademptum tibi iam fæxo om-
nem metum, in aurem vtramvis
otiosè vt dormias. *Ter.*

Accus.

Animum alicuius confirmare.

Ablat.

A Pyratarum metu & suspicie-
ne alicuius.

Omni me metu liberaſſi, exo-
neraſti.

An eximes ex hoc miſeram me-
tu?

Vt populum Romanū metu va-
cium noſtrā vigiliā redderemus.

A metu alicquem vindicare.

Co feast.

*Epith.*Magnificus ciborum apparatus,
ornatus.Mensa { pulcherrima,
extructa,
Syracusana.

Secundæ mensæ.

Magnifica & lauta cœna.

Conditior institutorque convi-
vij.

Cupediæ lauitiæ.

Conviviū { delicatum,
apparatum,
intempestivum,
moderatū & ho-
nestum,
sumptuosum,
pudicū & sobriū.*Pr.* Delicatè

Lautè

Magnificè

{ convivari.

{ commessari.

Cœnare frugaliter, honestè,
nequiter, turpiter.

Cum opiparè epulati essemus.

Hilarem in modum convivari.

Dat.

Epulas alicui exhibere.

Epulis accumbere Divum.

Cibaria alicui { dare,
præbere,
collocare.*Accus.**Pr.* Opiparè { cœnivia { condire

Lautè { cibos { apparare

Magnificè & { comparare,
opiparè conviviū { parare,
ornare,
instruere.

Magnificè mensam struere.

Item, Convivia delicatè & sum-
ptuosè agitare, celebrare, conec-
lebrare.

Certatim epulas instaurare.

Diem natalem agere, celebra-
re.

Ad cœnam aliquem invitare.

In convivium aliquem accerse-
re. *Ter.*Convivia magnificè instructa,
parata inire.Convivium splendidum agita-
re.Sic ego illum dolis atq; men-
daciis in timorem dabo.*Abl.*Age igitur hoc agitemus con-
vivium vino & sermone suaviInfinitos sumptus in conviviis
facere.Dapibus mensas onerant & po-
cula ponunt.Mensam opiparis dapibus in-
struere.*Epith.*Exquisitissimis epulis, conqui-
sitissimis dapibus mensas instrue-
re, extruere.

Convivio aliquem excipere.

Cœna aliquem dignari.

Convivia cum patre non ini-
bat.Mensæ dape multiplici constru-
æ. *Catul.*—Domus interior regali splendi-
da luxu

Instruitur.

Dapibus epulamur opimis.

Exiguè

)(
Exiguè sumptum facere.
Parè ac duriter vivere.

To feede.

Sæto Eate.

To have Fellowship
with, &c.

Sæ Friendship.

To make a fire.

Dat.

Cura nobis luculentum fo-
cua.

Ligna { iniicere, subdere,
imponere,
supponere.

Accus.

Pyram ingentem extruere.

Ignem { componere,
struere, extruere,
conflare,
accendere,
sufflare.

Sopitos ignes suscitare.

Sæ In flammis ire.

Ablat.

Lignis focum extruere.

Ignem foliis suscipere. *Virg.*

Lapidum conflictu atque tritu
ignem elici videmus.

Ignem folle, stabello excitare.

Camino luculento uti.
Tritu lapidum ignem procide-
re, elicere.

)(

Ignem { extinguere,
restinguere,
opprimere.

Incendia compescere.

Ego faces iam accensas ad hu-
ius urbis incendium extinxi. *Cic.*

To fighte.

Ratio ac disciplina militaris.

Epirh.

Bellum { crudele & exitiosum,
horrificum,
durissimum,
acerbum, diuturnūq;
calamitosū, magnū,
pestiferum, fatale,
perniciosum.

Bellum altum, susceptum, cō-
flatum operā alicuius.

Fortiter

Alacriter

Animosè

Infractō a-

} digladiari

nime

Cum hoste foelicissimè decer-
tare.

)(Ignaviter depugnare.

Acriter

Acerrimè

Fortissimè

} pugnare.

Pedestres navalesq; pugna.

Dat.

Arma, signa alicui inferre.

Marti se credere.

Succedere

Succedere pugnae.

Bellum alicui dicere, indicere.

Cedat forum castris, otium militiae, scelus gladio, umbra Soli.

Accus. à re.

Ferre arma contra patriam.

Arma { parare,
capere,
exercere.

Arma in aliquem commovere.

Pugnam inire.

Horrida castra sequi.

Rem bellicam administrare.

Horrentia Martis arma sequi.

Bellum contra aliquem { gerere & cō-
ficere,
commovere,
administrare.

In certamen venire.

In praelium, in arnam descendere.

Rem bellicam fortiter ac strenue { tractare,
gerere,
administrare.

Ad manus

Ad pila { venire.

Ad arma

Res ad manus atq; ad pugnam veniebat.

Contra aliquem consistere.

Omni studio in bellum incumbere.

Ablat. à pers.

Cum hoste { configere,
congradi,
concurrere,
luctari,
dimicare.

Signa, manus cum hoste conferre.

Fortiter cum hostibus digladiari.

Bellum cum aliquo { gerere,
movere,
commovere,
conficere.

Gradum cum hoste conferre.

Item,

Certamen { cum aliquo con-
Dexteram { ferre.

Pedem

Pugnam, praelium cum aliquo committere.

Aperto praelio cum hoste congregi.

Manu cum hoste configere.

Annis cum hoste { configere,
contendere,
decertare,
dimicare,
disceptare,
decernere.

Inimicissime & Infestissime cum aliquo contendere.

In quo est eximia belli scientia, singularis virtus, clarissima authoritas, egregia fortuna.

Ablat. à re.

Ferro concurrere.

Ferro rem { decernere,
agere,
gerere.

Armis { configere,
certare,
dimicare,
decernere,
contendere.

Armis aliquem persequi.

Castra castris conferre.

Manu tentare pericula belli.

Decernere

Decernere ferro.

Discepratur armis de iure publico. *Cic.*

Bello contendere.

Cæso Marte pugnare.

Bello hostem { persequi,
affligere,
laceßere.

De summo Imperio decertare.

Singulari certamine cum aliquo dimicare.

Non pro focis (quod aiunt) & aris, sed pro porcis & havis decertare. *Daneus.*

Vt iam communis cum hoste pugnarent, pedem pede premeret, & manum manu iungerent.

Vt minus hastis, communis gladiis vicerentur.

Incredibili contentione certantes,

Tauri pro vitulis contra leones summa vi impetuq; contendunt.

Adversis hastis innixi incurrunt. *Virg.*

Consertis telis agmina iungere, miscere prælia.

De Imperio dimicatum est.

))

Pugnæ superfidere.

A prælio desistere.

Adde hereto.

Co obfirmis.

In velitationem hostem irritare. Postquam quatuor plus minus horas velitarum esset. *Cambd.*

In pugna præludere.

))

Nunquam etiam res ad manus atq; ad pugnam veniebat.

Co fill.

Bibliothecam supplere.

Forum corporibus constratum.

Rhetorum turba referta omnia.

Quibus omnia redundant.

Locus sanguine redundat.

Co finde.

Differentia.

Invenire, est consilij.

Reperire fortunæ.

Cuius ego eriminis neque principium invenire neque evolvere possum.

Omnia vestra malefacta reperi radicitus, non radicitus quidem herclè, verum etiam eradicatus. *Plaut.*

Co finis.

Propè acta iam ætate decursaq; *Cic.*

Perficere & absolvere.

Absolvere & ad exitum perducere. *Cic.*

Pensum absolvere.

Dat.

Operi manus extrema accessit.

Cic.

Sæ to End.

Co fisho.

Pisces calamo fallere, prædari.

Tenui captare arundin: pisces.

Dat.

Piscibus plagas tendere.

Co

Co flatter.

Nolo esse laudator ne videar adulator.

Nimia
Turpis } assentatio.
Perniciosa }

Fictum officium & simulata sedulitas.

Sermo insidiosus.

Blanditiæ flagitiosæ.

Blanda orationis vanitas.

Blanditiæ & assentationes.

Blanditiæ apertæ.

)(

Iracundiæ apertæ.

Dat.

Alteri assentari.

Suaviter alicui blandiri.

Auribus alicuius servire.

Ancillares insidias alicui facere.

Noli putare me hoc auribus tuis dare.

Item, Hoc assentationis eam tibi dicere.

Blandiri suppliciter.

)(Minaciter terreri.

Pr. Apertè alicui adulari.

Suppliciter se alicui insinuare.

Falsas laudes alicui affingere.

Observare quàm blandè mulieri palpabitur. *Plaut.*

Suppalpari alicui. *Plaut.*

Sæ Alicui palpum obtrudere.

Accus.

Os sublinire.

Fumum, oleum vendere.

Sese in gratiam alicuius insinuare.

Ad alterius voluntatem omnia loqui.

Ad gratiam loqui.

Aures alicuius } mulcere,
demulcere,
permulcere.

Linguam venalem habere.

Qui ad alterius non modò sensum, sed etiam vultum atque nutum convertitur.

Ablat.

Ne blanda aut supplici oratione nos fallunt.

Assentatiunculâ quâdam gratiâ alterius aucupari.

Aliquē blanditiis delinire atque corrumpere.

Blanditiis, } allicere,
Præmiis a- } attrahere,
liquem } pellicere.

Vt phaleratis dictis ducis me?

Ter.

Mellitissimis verbis.

Verborum blandimentis aliquē consopire.

Verborum lenociniis.

Assentationis artificio alicuius gratiam quærere.

Benevolentiam civium blanditiis & assentationibus colligere turpe.

Blanditiis & assentationibus in alicuius consuetudinem se immergere.

Timidū palpo percutit. *Plaut.*

Militēque blandè appellando sermone deliniant. *Cic. Off.*

passivè.

Involucris simulationum regi, &c.

Hæc

Hæc assentiunculâ illectus, cor-
vus, &c.

Aures suas assentatoribus præ-
bere, accommodare.

Blandis verbis capi, permulce-
ri.

To fly as a bird.

Passim ac liberè volitare.

Dat.

Credens se aperto cælo remi-
gio alarum.

Accus.

Sulcare æthera.

Movenq; per ærâ pennas.

Fertur in ærâ.

Tenuēs se sustulit ales in au-
ras.

Ablat.

Petere æthera pennis.

Alis æthera verberare. *Virg.*

Qui librat in ærâ pennas.

Volatu ferti per ærâ,

Pennis { niti,
telli,
allevari.

Paribus niti alis.

De Alauda.

Quæ satura vagos gyros ducit
in ærâ, & grates agni munifico
Deo.

Item, *De Miluo.*

Non ocys dedaliis tulissē
remigiis.

To fly away as in flight.

Flagitiosa & calamitosa fuga.
Hoc ocitè & cursim est agendū,
properate quantum potest. *Plaut.*

Tota Italia effusa est.

Fugere ad extremum vsq; con-
tendo.

Dat.

Fugæ se dare.

Vitam suam { commendare.
fugæ { committere.

Præcipientes se fugæ mādabant.
Vitam suam fugæ solitudiniquē
mandare.

Pedibus fidere, se credere.

Turpia formineæ terga dedere
fugæ.

Dare terga fugæ.

Pedibus timor addidit alas.

Nihil ad fugam sibi reliqui se-
cerunt.

To leave themselves, no means to fly.

Accus.

Terga dare, vertere.

Hinc tergiversari.

Ignaviæ ratio te in fugam atq;
in latebras impulit.

Tergum in fugam dare.

Pedem referre.

In pedes { dare,
se { conlicere,
proicere,
conferre.

In fugam se { dare,
recipere,
conferre,
committere,
conicere,
convertere,
penetrare.

Fugam tamen nemo in se convertit. *plaut.*

In fugam se convertere, diffundere.

Fugam { arripere, capessere,
tentare, apparare,
agitare, moliri,
corrumpere,
maturare.

Plurimi de familia domus meae per fugam elapsi, in his locis delitescunt.

Omnia erant tumultus, timoris, fugae plena adeo, ut aliqui ex metu signa dimitterent.

Accelerare gradum.

Celerem gradum concitare.

Mediosque iuvat fugam tenuisse per hostes.

Abripuit sese repente.

Ad pedes desilire.

Atque hinc me conicerim protinus in pedes.

In pedes se dare, se conferre.

In fugam consternari.

Hostium vim subterfugere.

Declinare alicuius conspectum. *Ablat.*

In fuga esse.

Dedecore potius quam manu salutem quaerere.

Desperatione fugam quaerere.

In fuga salutem sperare.

Fugam se { proripere,
abripere,
conferre.

Allobroges fugam se ad Caesarem recipiunt. *Cas.*

Fugam viam corripere.

Omnes in fuga praesidium posuerunt.

Fugam sibi consulere.

Fugam, pedibus salutem quaerere,

Rapidis ferri passibus.

Timide se a praelio subducere.

Pr. Ignave }
Turpiter } deficere.
Timide }

Of put to flight.

Accus.

Hostes { profligare,
fugare,
dissipare,
summovere,
fundere.

Hostes effundere & profligare.

Sal.

Agmina dissicere. *Val. Fl.*

Hostes retrò agere, retro vertere.

Cum Ablat.

Hostes finibus arcere, detrudere.

passive.

In fugam effusi pedes, conversi, diffusi.

Fugam dissipari, distrahi.

Fugam dissecti & dispersi.

) (

Repressa est fuga.

Sistere fugam alicuius.

Fugam

Fugam cohibere.
Interclusi fugâ.

**To flocke out of all
countrieg.**

Ad Demosthenem audiendum
concurfus ex tota Græcia fieri so-
litus erat.

**To flote on the
water.**

Insultant carinæ fluctibus. Ov.

**To floto or run as
the streame.**

Nom.

Quâ fluuius latius fertur, la-
tius affunditur.

Dat.

Qui fluuius Tha-
mesi se

{ insinuat,
exonerat,
immiscet,
infundit,
infert,
cōmittit.

Quâ Thamesis vicinis agris ef-
fusius innatare solet, immiscetur,
commiscetur.

Accus.

Qui fluuius Oceanum subiit,
subintrat.

Qui fluuius
in Oceanum

{ se involvit,
placidè descen-
dit,
perfunditur,
diffluit,
aqua agit.

Vbi Thamesis fontes aperit,
subitoq; flexu Septentriones petit.

Curva nec assuetos egerunt
flumina cursus.

Quam Insulam
Thamesis fluuius

{ ingreditur,
salutar,
substringit,
incingit.

Quam Insulam
Thamesis mediam

{ percurrit,
perfluit,
interse-
cat.

Quâ Insulam
Tham. fluuius

{ alluit,
subluit,
interluit,
allabitur,
interfluit,
invisit,
præterfluit,
ambit,
allambit,
perfundit,
circumlambit,
irrigat,
spargit,
circumscribit.

Qui fluuius aquas in mare vol-
vit, evolvit.

Qui fluuius longo decursu qua-
si gradum affert per, &c.

Qui fluuius in mare se exone-
rat.

Vbi Thamesis fontes aperit,
subitoque flexu Septentriones pe-
tit.

Ablat.

Qui fluuius tribus primis pri-
mus vetustate vrbeculis affundi-
tur.

Qui

Qui fluvius vasto ore, ostro e-
vellitur.

Quà fluvius Thamesis à Septē-
trione proruit, se proripit.

Quà regio flumine alluitur,
Sabriniano freto pulsatur.

See Ebbing and flowing.

**To float ober, or ober
ron the bankes.**

Effusus Tyberis super ripas.

Qui fluvius extra ripas, aquas
vel cursus agit.

In effigiem Pelagi exundabat
lacus.

Expatjata ruunt per apertos
flumina campos.

Fluctus $\left\{ \begin{array}{l} \text{accrescit, augefcit,} \\ \text{assurgit,} \\ \text{intumescit.} \end{array} \right.$

Fluvius effert se alveo.

Littora superat, transgreditur.

Effluit, diffluit, redundat.

To follow one.

Dat.

Aliculus vestigiis $\left\{ \begin{array}{l} \text{instare,} \\ \text{insistere,} \\ \text{inhabere,} \\ \text{adhaerere,} \\ \text{ingredi.} \end{array} \right.$

Maiorum laudibus respondere.

Alcus.

Proponere exempla ad imitan-
dum.

Observata alicuius vestigia se-
qui.

Alicuius vestigia foeliciter per-
sequi.

Ad alicuius se mores & con-
suetudinem componere.

Ad maiorum laudes quàm ma-
ximè accedere.

Præbere se imitatorem æmu-
lumq; virtutis paternæ.

Ablat.

E vestigiis aliquem sequi.

Aliquem vita exprimere.

Aliquem moribus referre.

Dignum se maioribus præbere.

See to Imitate.

**To follow his owne
mind.**

Dat.

Vtutinq; libitum est animo fa-
cere.

Animo suo morem gerere, ob-
sequi.

Ablat.

Arbitrio suo vivere.

Suo vivere modo.

Suis legibus vivere.

Pro arbitratu & arbitrio suo
facere.

✕

Alieno arbitratu quovis abdu-
ci.

Alieni arbitrij esse.

Ad alterius nutum omnia face-
re.

Imperioso Domino servire.

See to live in servitude.

To

To fome.

Cum spumas ageret in ore, &
arderent oculi, &c. *Cic. in Ver.*

Foolish.

Homo excors, futilis.

Gen.

Inops, haud compos mentis.

Consilij inops,

Rationis } experts.

Iudicij experts.

Haud sanæ mentis.

Nullius iudicij.

Parum compos sui.

Nihil sapere.

Pr. Planè desipere; d. si piscere.

Accus.

Stultum agere.

Ablat.

Mente captus.

Stultitiâ occurratus.

Omni consilio destitutus.

Sine sensu, mente, acumine,
sale.

Mentis stupore opprimi.

Crassa rerum omnium igno-
rantia teneri.

Imprudencia duci.

To forbid.

Rem aliquam alicui inhihere,
prohibere, interdicere.

Item, Re aliqua alicui interdi-
cere.

Minis aliquem detertere quò
minis, &c.

Nonne ego tibi, interminabar
ne faceres.

God forbid.

Absit, vt &c.

Absit à me hoc scelus.

Deus avertat, prohibeat.

Avertat & detesteretur.

Quod omen Christus avertat.

Quod Deus omen obtruncet.

Atque hoc quidem detestabile
omen avertat Iupiter.

Item, Avertant Superi.

Quod si, &c. (quod omnes Dij
avertant, & dicere etiam reformi-
dat animus, sed quod agum erat
accidere potest), vt victor Hanni-
bal, &c.

O Dij immortales, avertite &
detestamini hoc omen.

Deus meliora.

Dij approbent quod agum est.

Quod Deo auspice, & secundum
te fiat.

To be of force.**Authority.**

Nonne, quorum eâ tempestate in Sa-
narum auctoritas pollebat.

Quorum non in septentia solû,
sed etiam in vultu residet aucto-
ritas.

Gen.

Homines summa potentia.

Item, Mei loci. *Ter.*

Accus.

Plurimum posse.

O

Tenere

Tenere principem locum apud suos. *Cas.*

Ablat.

Gratiâ & largitione plurimum apud Helvetios posse.

Tantum autoritate potuit.
Esse in aliquo numero.

X

Homines tenui autoritate.

Esse in nullo numero.

Sæ Basc.

with all his force.

Nom.

Vt facultas tulit, fecit.

Prout facultates ferebant.

Gen.

Quoad eius fieri possit.

Pr. Sicte Casari commendavi & tradidi, vt gravissimè diligentissimèq; potui.

Quoad poteris.

Quod in te est.

Quantum in me fuit.

Ablat.

Pro viribus.

Pro mea facultate & industria.

Pro meo studio meaque industria.

Omni animi impetu, studio & cogitatione.

Summa vi & contentione.

Tota mente atque omni animi impetu.

Ardenti studio.

Magno conatu studioque.

Omni animi corporisque contentione.

Quem ego credo manibus pedibusq; obnixè omnia facturum.

Velis atq; remis.

Velis equisq; vt dicitur.

Omnibus vngulis (vt dicitur) contentioni vocis asserviunt.

Planè sic contède omnibus nervis & facultatibus, vt &c.

In cœlestes illas sedes summis viribus aspirare.

Hac parte Gallix pacata rotas & mente & animo in bellum Trivirorum insistit.

Summa animi contentione repellere.

Quod nonnulli de industria cōsestantur.

Sed nemo credat, quantis & animis & viribus defenderint se Angli stantes in præsidio.

Quantum viribus consequi potes.

Quantum conniti animo potes quantum labore contendere, tan um fac vt efficias

Item, Quod commodò valetudinis tuæ fiat.

Quod sine molestia tua fiat.

Si honestè & prodignitate poteris.

Omnibus opibus viribusq; elaborandum, vt &c.

Sæ Diligent.

Sæ to Endeavour.

Co Forget.

Nom.

Nos post Reges exactos servitutis oblivio ceperat.

Item, Oblivio intercepit.

Vbi

Vbi me fugit memoria, ibi facito ut soluiamus. *Plaut.*

Si memoria defecerit, tuum est ut suggeras.

Hos nunquam vlla potestas obliuet; nulla vnquam delebit oblivio. *ep.*

Quorum vetustate memoria abiit.

Nulla eias legationis posteritatem inobscurabit oblivio. *ep.*

Quorum in Ecclesia obsolescere apud pios memoria non debet.

Ne maximarum rerum memoria intercideret.

Nunquam ex animo meo decidet illius optimi viri memoria.

Cic. ad Her.

Gen.

Obliviscor iniuriarum, depono memoriam doloris mei.

Dat.

Oblivioni dedere, tradere.

Ventis tradere.

Excidit mihi ex animo.

Excidit mihi hoc.

Mihi hæserunt illa.

Excidit mihi memoria tui.

Item, Savi dolores exciderant animo.

Quæ cogitatio cum mihi non animo excidisset.

Exiit hoc mihi memoria.

Nomen Authoris mihi subterfugit.

Memoriæ, menti elapsum est.

Quod effluere sapienti non potest.

Quod mihi ex animo exire, defluere non potest.

Accus.

Dediscere atque oblivisci aliquid.

Non me latet, non me præterit, non me fugit.

Memoriam rei alicuius deponere, amittere, abstergere.

Volo memoriam malorum loci venustate frangamus. *ep.*

Nec verendum est ne perdam memoriam. *Cic.*

Memoriam veteris doloris abijcere.

Obliviscor iniurias, depono memoriam doloris.

Cicero tuus nunquam videtur demittere cogitationem cuius sit filius Brutus.

Parum meminisse.

Ne vocabulum quidem non commemisi.

Ablat.

Hunc vel vetustas ut alios fortasse multos oblivione obruisset. *Cic. de Or.*

Sempiterna oblivione delere, sepelire, conterere.

Memoriam discordiarum oblivione sempiterna delendam censeo.

Adversa quasi perpetua, summa oblivione obruere.

Perpetuo silentio obruere, sepelire.

Voluntaria oblivione sua pristina mala conterere.

Quidpiam ex animo revellere.

Ex memoria delere, deponere.

Cogitationem ab aliqua re avocare.

pastorè.

Non.

Commemoratio enim intermissa est, non memoria deleta.

Obliterata sunt omnia in Regem beneficia.

Nullum officium tuum apud nos intermoriturum existimes. ep.

Abolescit gratia facti.

Vacillare memoria.

Vnà cum satietate memoria quoque moritur voluptatis.

Ante præterlabitur quam percepta est.

Nunquam ex animo meo discedit illius memoria.

Laurea illa magnis periculis parva amisit longo intervallo, yriditatem.

Cum scripta deficiunt.

Accus.

Cuius omninò rei memoriam omnem tolli, funditus ac deleri arbitror oportere.

Quæ res in oblivionem venit.

Verisimile est morte Elandri ad quem hæreditas illa omnis iam devoluta fuit in oblivionem istud venisse Cambd.

In oblivionem diuturnitatis adductum.

Ablat.

Cunctaq; lethæis mersa feruntur aquis.

Dicta animo effluerunt.

Ex animo effluere, elabi, planè effluere.

Diù in oblivione iacere.

Nihil ex animo quod semel esset infusum, potuit effluere.

E memoria excedere, elabi.

Sunt alij plures fortasse, sed memoriâ meâ dilabuntur.

Quælibet offensa tanquam lethæo poculo mergitur.

Quæ res & obruitur hominum interitu, & oblivione posteritatis extinguitur. Cic. de Sen.

Ne oblivione oblittereatur.

Oblivione obsoletum.

To cause to be

Forgotten.

Dat.

Rebus gestis oblivionē offundere.

Accus.

Tollere funditus ac delere memoriam alicuius rei. Cic. pro Qu.

Quæ nulla unquam posteritatis obscurabit oblivio.

In oblivionem adducere.

Si non illud tunc veritas oblivione obruisset.

Ablat.

Nulla dies unquam memori vox eximet. King.

Gratiâ præsentium literarum memoriam præteriti doloris eximit.

See to Obscure.

Aliquid ab oblivione eximere, vindicare.

Aliquid oblivioni eximere.

To forgive or pardon.

Dat.

Alicui culpam condonare, remittere.

Remitto

Remitto tibi hoc totum atque ista te cura libero.

Aliquid de supplicio remittere.

Remittere alicui de summa, de toto.

Alicui ignoscere, indulgere.

Cui non modò placabilem me præbuissem, sed totū remississem.

Remitto aliquid iracundiæ tuæ, de adolescentiæ, cedo amicitia, tribuo parenti. *pro Syl.*

Veniam alicui dare, concedere.

Aliquem noxæ, pœnæ eximere.

Do, præmitto, non necesse habeo omnia pro meo iure agere.

Ter.

Ceteris autem si errorem suum deposuerint, & in reipub. gratiam redierint, veniam & impunitatem dandam putant.

Debitas pœnas, supplicium alicui remittere.

Sed est quod abste mihi ignosci velim.

Vitam

Salutem

Impunitatē

} dare, tribuere,
} concedere.

alicui

Accus.

Aliquem integrum, liberum, impunitum demittere.

Alicuius peccatum diluere.

Pœnas ab aliquo non repetere, expetere.

Misum facere aliquid.

Abl.

Peccatum alicuius silentio tegere.

In hominum sceleribus connivere.

Ego illius gravissimas iniurias voluntariâ quâdā oblivione contriveram. *Cic. ep.*

Sontes à supplicio vindicare, eximere, expedire.

Scelere aliquem liberare.

Flecti precibus.

Pr. Cum aliquo remissè agere.

Sæ to Absolve.

Sæ to Hebo mercy.

To forsake one.

Dat.

Alicui deesse.

Voluptatis illecebris delinitus, virtuti nuntium remisisti. *Cic. de fin.*

Religioni bellum indicere.

Accus.

Pr. Turpiter aliquem deserere.

Eum cognati respuerunt.

Ne munus humanum assignatum à Deo defugisse videamur.

Ablat.

Pro derelicto habere.

A vitiis desciscere.

A malis declinare.

Ab amicitia afflictâ transfugere.

Ab amicitia populi Romani deficere.

Neque verò discedebam, nec à republica deiiciebam oculos ex eo die, quo &c. *Cic. pro Deiot.*

Nec latum vnguem de stylo visitato discedere debemus.

Item, Transversum digitum discedere.

Co forsake God.*Dat.*

Cultum Deo renuntiare.
Deo bellū indicere, adversari.
In Deum calcitrare.

Co be forsaken.*passivè.*

Tanquam solus in arena relictus.

Totus est nunc ab iis à quibus
tucendus fuerat, derelictus.

Co foresee.

Pr. Longè antè { præsentire,
                          { prælagire,
                          { ariolari.

Ista res mihi totā provisa &
præcauta est.

In futurum { prospicere,
In posterum { prælagire.

Ablat.

Quod futurum sit coniecturā
consequi.

Coniecturā aliquid prospicere.

Quæ impendent tanquam ex
aliqua specula prospiciunt.

Pr. Multò antè tanquam ex spe-
cula prospicere tempestatem fu-
turam.

In posterum mente & cogita-
tione prospicere.

Meo consilio provisum est ne
accidant.

Hæ to Provide.**Co forswear.****Hæ to Swear.****Fortune.**

Fortuna quæ plurimum potest,
cū in aliis rebus, tū præcipuè
in bellis magnas rerum commu-
tationes efficit.

Dat.

Quæ unq; sors mihi propona-
tur, subibo. *Cic. in Cat.*

Item, Quæcunque fortuna erit
oblata, &c.

Homines ea lege natos esse, vt
omnibus telis fortunæ proposita
sit vita nostra.

Fortunæ se suaq; permittere.

Fortunæ arbitrio summam ne-
gotij committere.

Quemcunq; casum fortuna de-
derit.

Rei exitum experiri.

Aleam iacere, iactare.

Fortune prosperous.*Epith.*

Fortuna { prospera, secunda,
                  { perpetua, æquabilis,
                  { bona, melior,
                  { scælix, amica,
                  { blanda, integra,
                  { amplissima,
                  { singularis.

Facilis, secundus vitæ cursus.

Tranquillus fortunæ flatus.

Res { integræ,
          { secundæ,
          { prosperæ,
          { florentissimæ.

Res ampla.

Sors inopina.

Fortuna quæ illi florentissima,
nos

nos duriori conflictari videmur.

Res bene se habet.

Res in eum locum deducta est,
ut &c.

In eum statum res devenit, ut
&c.

Abl.

Meliore in statu res esse non
potest.

Iam in vado salutis res esse vi-
detur. *Plaut.*

Optimo statu res est.

— Aliquid casu magis & foelici-
tate ab aliquo quam virtute &
consilio gestum est.

Cum prospero fortunæ statu vi-
timur.

Qui à fortuna pendent.

Et good successe.

Fortune adverse.

Epith.

Fortuna	{	adversa,
		afflicta,
		inclinata,
		difficilis,
		infima,
		extrema,
		fluxa,
		teruis,
		durior,
		contraria,
		dubia,
		mala,
		gravis,
		perdita,
		infesta,
gravior,		
infirma.		

Item, Gravis & adversa,

Funditus eversa, afflicta &
propè iacens, vaga volubilisque.

Fortuna alicuius misera, mul-
tumq; iactata, inclinata.

Misera & luctuosa.

Dum tuæ fortunæ perditæ &
nullæ sunt.

Malum.

Infortunium.

Mala auspicia.

Misera calamitas.

Casus acerbitas, infœlicitas.

Fortunæ { pro:ellæ,
tempestates,
fluctus.

Res { adversæ, afflicta,
angustæ, asperæ,
calamitosæ, dubiæ,
difficiles, desperatæ,
perditæ, deploratæ.

Extinctæ, eversæ meæ res ac
repentinus,

Casus { præceps,
horribilis,
iniquissimus,
adversus.

Casus varij & incerti.

Horribiles & miseri casus ali-
quorum.

Gravis & miserabilis casus ali-
cuius.

Fluctus rerum humanarum.

Lerna, Ilias malorum,

Tenuis spes.

Spes nulla.

Si casus incideret pro vobis
mori, paratus sum, &c.

Fortuna, &c quæ cū reflaverit.

Fortuna si inclinaverit.

Dat.

Angusta cui res domi est.

Cui contracta res est & adducta in nihilum.

Fortunæ ictibus expositus.

Quibus fortuna infesta & infensa est.

Dum tibi pessimè cum fortuna convenit.

Nihil mihi iam reliqui fortuna fecit.

Si quid mihi adversi, humanitùs acciderit.

Accus.

Caius Marius indignissimam fortunam subiit præstantissimâ gloriâ suâ.

Infortunia pati.

Vela in extremû adducta. *Tacit.*

In eum me casum fortuna impulit, demisit.

In summas angustias adductus.

— Nihil est tam miserum quod non ad nostram fortunam cadere videatur.

Fortunæ asperitates percipere.

Dum omnes ad me oppugnandum machinas fortuna adhibeat, admoveat.

Ab excitata fortuna ad inclinatam & propè iacentem desciscere.

Cic. ep.

Abl.

Fortuna duriori conflictari.

Fortunæ telo graviter fauciat.

In casibus variis me fortuna exercet. *Est.*

Epith.

In hac tam adversa, tam dura, tam iniqua, tam misera, tam in-

foelici temporum conditione.

In hac tam gravi, tam adversa, tam misera, & planè desperata fortuna, &c.

Vitam egestate degere.

In hac non solùm averfa, verù penitùs eversa fortuna, &c.

Fortuna, &c. qua illi florentissima nos duriore conflictari videmur.

Fortunæ procellis agitari, ictibus percelli.

Duris vndiq; fatis exerceri.

Fortuna { adversante,
inimica,
resistente, infensa.

)

Deus dabit h s quoq; finem.

Flebile principium melior fortuna sequatur.

Post nubila Phœbus.

Grata superveniet quæ non sperabitur hora.

To Franchise, or make free.

Diploma, a Charter.

Privilegium civitatis.

Bulla Pontificia, The Popes Bull.

Civis ingenuus, adscriptitius.

Dat.

Civitatem alicui clargiri, impartire.

Dare immunitates alicui.

lis libertatem Cæsar concessit.

Qui vrbiplurimas immunitates indulgit. *Cambd.*

A te peto ut eius filios qui in tua potestate sunt, mihi potissimum condones.

Qui

Qui civitati peregrinos adscri-
berent.

Accus.

In civitatem aliquem recipere.

Ablat.

Civitate aliquem donare.

Passivè.

Gen.

Civitatis civiliumq; munerum
participem fieri.

Sux spontis.

Sui iuris.

Sui arbitrij.

Accus.

In civitatem	} adscribi, admitti, adscisci, recipi, aggregari.
In liberorum	
societatem	

In libertatem vindicari.

Inter eives

In civium	} referri.
numerum	

Ad iura muneraq; omnia civi-
tatis admitti.

Servitutis vincula abrumpere.

Abl.

Emissa est manu.

Vacui, expertes, soluti ac liberi
ab omni munere.

*Sæ to Deliber from scrib-
tude.*

*Vsu vrbis peregrinos prohi-
bere.*

A Friend, or Familiar.

Amicitia inveterata sine vlla
offensione.

Amicus & pernecessarius meus
Mihi maximè necessarius.

Coævus, coætaneus, contem-
poraneus.

Amicus firmus & fidelis.

Deiotarus vnus in toto orbe
terrarum ex animo amicus verè
benevolus. *Cic. in Ant.*

Antonius intinuserat Clodio.

Amicus firmus, stabilis & con-
fcius.

Atq; in intimis est meis.

Est ex meis domesticis atq; in-
timis familiaribus.

Intimis à consiliis.

Intimus ab alicuius consiliis.

Vnus ex meis intimis, maxi-
mèq; necessariis.

Scito C. Sempronium mel ac
delicias tuas, &c.

Benevolentia & consuetudine
cum aliquo coniunctissimus.

Arctissimo necessitudinis vin-
culo coniunctus.

Magno mihi familiaritatis vsu
coniunctus.

Fideli benevolentia, arctissimâ
necessitate coniunctus.

Homo & multis officiis mihi,
& summâ familiaritate coniun-
ctus.

Homo mihi coniunctissimus
officiis vsu consuetudine. *Cic. pro
Syl.*

Vir egregius coniunctissimusq;
mecum

mecum consiliorum omnium societate.

Vir omnibus rebus ornatissimus, & mecum vetustate amicitiae iam inde à maioribus nostris institutae coniunctissimus.

Arctissimo sanctissimoque necessitudinis foedere copulatus.

Est mihi naturali amoris foedere sociatus.

Mihi nemo est amicitior, nec iucundior, nec charior.

Quo amoris vinculo adstricti sumus, eo nihil potest esse arctius.

Quicum omnia mihi necessitudinis iura intercedunt.

Longo devinctus amore.

Item, Consuetudine, amicitia.

Nihil est nostra familiaritate coniunctius.

Gen.

Meorum consiliorum socius, periculorum particeps, rerum quas in Senatu gessi, adiutor.

))
Frigidae cuiusdam & propè languentis amicitiae insimulari.

Julicus.

Dat.

Quicum mihi maxima intercedit familiaritas.

Omnia mihi cum eo intercedunt iura summæ necessitudinis.

Maximum mihi vinculum cum eo est quasi sanctioris cuiusdam necessitudinis.

Erat cum Metellis, Serviis, Scipionibus, ei non modò hospitium, verum etiam domesticus usus & consuetudo.

Necessitudo quæ mihi cum illo est.

Est mihi cum illo amicitia non vulgaris.

Accus.

Amicitiam pepegerat cum ea gente.

Societatem cum aliquo inire, conflare.

Amicitias conglutinare.

Amicitiae initæ nodum factum, rectum constantissime conservare.

Amicitias inviolatas, integras conservare.

In omnia familiaritatis officia descendere.

In familiaritatem alicuius venire.

Ad familiaritatem alicuius se applicare.

Ad alicuius amicitiam se aggregare.

In consuetudinē alicuius blanditiis se penitus immergere.

Ad cuius me applico,
libenter amicitiam } coniungo,
                                     } confero.

Reditus intercesserat in gratiā per Pompeium.

Ad quem amandum indices propendeo.

Amicitiam sanctissime colere.

Cic.

Ablat.

Pr. Iucundissime, amantissime cum aliquo vivere, versari.

In intima familiaritate alicuius versari.

Item, unā versari.

Plurimum, multū aliquo rei.

Qui

Quicum optime convenisset.

Quicum coniunctissime versatus est.

Consuetudines & familiaritates cum multis contractæ. *Cic.*

Arcta familiaritate aliquem completi.

Familiaritatibus alicuius implicari. *Cic.*

Necessitudine aliquem attingere.

Amicitiam cum aliquo contrahere, inire.

Si corpore una esse non poterimus, animorum saltem coniunctione fruemur.

Quare hoc animo in nos esse debetis, ut ætas nostra iam ingravescens in amore atque adolescentia acquiescat. *Cic.ep.*

Valde tamen recreor significatione amoris tui, & nostram amicitiam quam studio um similitudo peperit, hoc etiam affinitatis quasi vinculo adstringi vehementer lætor.

Adde hereto.

Epith.

Familiaritas maxime memorabilis, &c.

Summa

Magna

Vetus

Frequens

Magnus

Vetus

Domesticus

Quotidianus

Perfectissima

Fidelis

Incredibilis

} necessitudo.

} usus.

} benevolentia.

Summa, grata, constans in aliquem voluntas.

Magnitudo & vis amoris.

Amoris abundantia.

Amoris & fidei stabilitas.

Studium & ardor quidam amoris.

Amoris nostri vetustas.

Amoris tui vestigia quod me verto, &c.

Familiaritas & consuetudo.

Familiaritas & convictas.

Studium & benevolentia.

Coniunctio & necessitudo.

Amicitie coniunctionisque necessitudo.

Pro amore nostro veterrimo, vberissimo, verissimoque.

Amor tantus ut nihil possit supra.

Amor tantus ut exhaustire nulla possit iniuria.

Dat.

Esse alicui consuetudinem victus cum aliquo.

Vetus est amor, consuetudo, studia paria.

Quod vinculum, quæ res deest nostræ coniunctioni?

Accus.

Perspectum mihi quidem, sed tamen dulcem & optatum amorem tuum præ te ferres.

Illud autem erat amoris mei, quem à pueritia susceptum non servavi solum, sed auxi.

Ablat.

In amicitia Scipionis requies plena oblectationis fuit.

To Seek the Friendship of any one.

Accus.

In amicitiam
In familiari- } se insinuare.
tatem aliquius
In sui amorem quemvis pellice-
re, pertrahere.

Quosunque velit adiungere in
amicitiam.

Verum etiam aggregaret se ad
familiaritatem ac vsum bonorum
omnium.

Ablat.

Benevolentiam, officiis aliquem
provocare, allicere.

To Get, or procure ones Friendship.

Dat.

Aliquem amicitiae foedere sibi
devincire.

Amore aliquem sibi allicere.

Accus.

Invitat amores forma.

Alicuius amicitiam, benevo-
lentiam contrahere, conciliare.

Conciliat amicitiam & conser-
vat virtus.

Di&is Divinum inspirat amo-
rem.

Concinnat amorē consuetudo.

Si bonos viros ad tuam necessi-
tadinem adiunxeris.

Cæsar solet infirmorum homi-
num amicitias sibi qualibet im-
pensa adiungere. Ep. 114.

See to Get good Will.

To Renew Friendship.

Nom.

Vt optimorum Principum ani-
mi (sublatâ offensione) demum in
amicitiam veterem coalescerent.

Eo ipso die reconciliata inter
Ciceronem, Cæsaremque amici-
tia est.

Accus.

In concordiam redire.

Cum aliquo in gratiam redire.

Humanissimè similitatem de-
ponere.

Dextrasiungere.

Perficiam profectò vt lōgi tem-
poris vsuram, qua carminas inter-
missa nostra cōsuetudine sarciam.

Cic. ep.

✕

Extinctæ amicitiae.

Accus.

Amicitias } dissolvere,
initas, con } discicare,
tractas } dirumpere,
} dimittere,
} praecludere.

Amorem ex animo eicere, ex-
tirpare.

Amabilissimum amicitiae mo-
dum tollere.

Amicitiae vincula solvere, rum-
pere.

Ius amicitiae deferere, lœdere.

Ius societatis convellere.

Amicitias ensim dissuere malim,
quàm repentè præcidere. *Cic. de*

Amic.

Amoris iter interrompere.

Societatis perfugiū obstruere.

Amicitiam

Amicitiam paternā mollibus officiis prosequi. *Cic. pro Pl.*

Societatem { cōilia tam cōstatā pactam confirmatam { dirimere, disrumperere, disjungere, dissecare.

In odium amorem convertere.

Ablat.

Ab alicuius amicitia se avetere.

Ab amico se { segregare, semovere, abalienare.

Remove se ab amicitia Pompeij.

In hostium numero aliquē habere.

Sine amicis.

Nudus à propinquis.

Inops ab amicis.

Cui exiguae amicorum sunt.

Sæta Disagregæ.

To frequent, or resort to any place.

Concurrere

Conflare

Advolare.

Aggregare se

Concursum facere

{ ad, &c.

{ ad, &c.

To froth.

Gen.

Misericordie { expers, immemor, oblitus.

Accus.

Frontem { obducere, Vultum { contrahere.

{ Remittere, exporrigere.

Alter (ô Dii boni) quā teter incedebat, quā truculentus, quā terribilis aspectu? Exemplū Imperii, imaginem antiquitatis, culmen reipub. diceret intueri.

Frontem rugis implicare.

Severitatē vultu { denuntiare, ostendere, præ se ferre.

Ablat.

Gorgoneis, acribus oculis aliquem intueri.

Iniquo, infestoq; animo quempiam intueri. *Cic. in Ver.*

Vultu esse { horrido, duro, inhumano, torvo, severo, tristi, subtristi, obducta, corrugata,

Fronte esse { caperata, contracta, nubila.

Venisti iratus omnibus, repente enim te tanquam serpens è latibulis, oculis eminentibus, inflato collo, tumidis cervicibus intulisti.

{ Tranquilla & serena frons.

Erectum & excelsum, alacri & prompto

prompto ore ac vultu vagari.

Sæ a cherefull Countenance.

frigidus.

Pr. Mirabiliter morosus.

Difficilis, inexorabilis, tetricus, severus.

At sunt morosi, anxij, iracundi & difficiles senes.

Parens illepidus, & in filios difficilis.

Gen.

Homo duri cervicis.

Accus.

Pr. Itane obstructe operam das, ut me a Glycerio abstrahat?

Omniem humanitatem exuere, abiicere.

Abl.

Quod intractabili ingenio semper esset, neque tamen vult corrigi posset ullo modo.

Ab omni mansuetudine abhorrens, aversus, alienus, remotus.

frugall.

Homo plane frugi & sobrius.

Homines frugalissimi, sanctissimi, à Græcorum luxuria & levitate remotissimi.

To frustrate.

Conatus alicuius retardare, irritos reddere.

Spe aliquem frustrare.

frutefull.

Segetes fecundæ & vberes.

Ager vberissimus, feracissimus, maximeq; fertilis.

Agri miseri atq; scilicet.

Solum exile & macre.

To Lay the foundation.

Operis fundamentum iacere.

Ridiculum est priusquam principium subieceritis, de fine quali acunq; verba facere.

Sæ to Begin.

To Gain, or make a gain of, &c.

Illiberales & sordidi quæstus Mercenariorum omnium.

Quæstus { immensi,
                  { magni atq; vberes,
                  { immanes.

Omnis quæstus hinc cedit.

Genus prædandi ad magnitudinem quæstus immensum infinitumque.

Dat.

Magistratum prædæ habere.

Habere quæstui rempublicam.

Quæ res tibi vsui, commodo, emolumento esse possit?

Esse alicui lucro.

Est hoc ipsi in quæstu.

Nunc verò sentio quod tui commodo facere poteris.

Studere quæstui.

Is ei quæstus accessit.

Accus.

Quæstus maximos facere, cōparare.

Lucri plurimum facere.

Lucrum indè reportare.

In quæstum omnia conferre.

Ad quæstum omnia referre.

Fructum rectè factorum viri boni vberrium ac prastantissimum ferent.

Qui calamitatem hostis in suū vsū traduceret.

Pecuniam conflare.

Redigere se totum ad quæstum.

Compendium facere.

Revocare res ad lucrum, compendium, &c.

Non mediocrem vtilitatē comparare, vt quæstus maximos faciant.

Maximos, vberrimos fructus ex re aliqua capere, captare, percipere.

Lucri facere aliquid.

Maximos quæstus prædasque facere.

Vocem in quæstum conferre.

Reliquas res ad lucrum & prædam revocavit.

Sic Aurum Tholosanum habere. *pro v.*

Ablat.

Versari, occupari in quæstu, in compendio, in rapinis.

Quiescant igitur, & me hoc in lucro ponere patiantur. *Cic. pro Flac.*

Nummulos blanditiis ab aliquo exprimere.

Emunxi argento senes.

Lucri cupiditate adductus.

Lucelli dulcedine illectus.

Facere aliquid quæstus studio, causa.

Duci quæstu.

Inire rationem quæstus.

Moliri omnia quæstu.

Pasci quæstu.

To Gather grace, or

labour.

See to Get good Will.

Grady of gaine.

See Covetous.

To Gather together.

Passim carpere, & vndiq; colligere.

In vnum locum convenire, congregari.

Item, Cogere, compellere.

Omnes vndiq; flosculos carpi atq; delibare.

Aliquid ex eo dignum memoria excipere.

Omnes vndiq; copias colligere, contrahere.

Effudit sese in publicum maxima frequentia mulierum.

Quæ dispersa sunt, cogere.

Vndiq; collecti cocunt.

Aliquo collecto naufragos aggregare.

Concursus facere.

Manum conflare.

Transcripti statim omnia, & variis locis dispersa, in vnum fasciculum redege.

To Gather tropes
of Souldiers,

See to Muster.

Gentle, or Courteous.

Conciliat animos comitas af-
fabilitasq; sermonis.

Suavitas sermonum atque mo-
rum haudquaquam mediocre con-
dimentum amicitiae. Cic.

Differētia.

Clementia est superioris ad in-
feriorem.

Manfuetudo cuiuslibet ad quē-
libet.

Epith.

Incredibilis } animi facilitas,

Singularis } clementia,

Divina } lenitas,

Egregia } manfuetudo,

Inaudita } manfuetudo,

Admirabilia } manfuetudo,

Literæ plenæ humanitatis &
officij.

Tanta tam inusitata inauditaq;
clementia.

Manfuetudo morum & faci-
litas.

Facilitas ac humanitas tua.

Comitate condita gravitas.

Dat.

Gravitati comitatem aspergere.

Certè humanitatem iis tribue-
re debemus à quibus accepimus.

Cic. de Off.

Accus.

Asperitatem contentionis hu-
manitate condire. Cic.

Facilem se in hominibus au-
diendis admittendisq; præbere.

Benignè se gerere.

Commodus, comis, moderatus
ad omnem rationem humanitatis.

Nemo Catone proavo tuo co-
modior, comior, moderatior fuit
ad omnem rationem humanita-
tis. Cic. pro Mur.

Mollis animus & ad accipien-
dam, & ad deponendam offensio-
nem.

Ad omnem humanitatem sati-
litatemq; proclivis.

Ad facilitatē } promptus,

Ad clemen- } proclivis,

tiam } expostus,

} propensus,

} natus,

} procreatus,

} institutus.

Ablat.

Vir humanitate perpolitus.

Homo facilis moribus.

Homo affluens omni lepore &
venustate. Cic.

Humanitate tanta est ut diffi-
le dictu sit, utrum hostis magis
virtutem eius pugnantis tenuerint,
an manfuetudinem victi di-
lexerint. Cic. pro lege Man.

Ita facilis aditus ad eum priva-
torum, ita liber à querimonia, de
aliorum iniuriis esse dicuntur, ut
is qui dignitate Principibus excel-
lit, facilitate par infimis esse videa-
tur. Ibid.

)(

Vt

Lætitia { diuturna,
perpetua,
subita.

Gestire, lætari, gaudere.

Lætari, exultare, triumphare.

Effusè exultat animus.

Effusio animi in lætitia.

Quod scribis te à Cæsare quoti-
diè plus diligi immortaliter gau-
deco.

Trebonium meum à te amari,
teq; ab illo pergaudeo.

Sanè quàm sum gavisus.

Magnoperè } lætari.
Summoperè }

Vehemèter }

Gaudeo, ludices, vehementerq;
lætor.

Plurimum tibi, vt debeo, gra-
tutor.

Vehementer }
Quàm valdè }
Perpetuò }
Mirū in modū } gaudere.
Maximè }
Magnoperè }
Incredibiliter }

Paulò hilarior, iuveniliter ex-
ultans.

Non.

Invasit animum ingens lætitia.

Accus.

Hilarem hunc sumamus diem.

Ex porrigere frontem.

Efferre animos.

Ex literis tuis non mediocrem
lætitiā percepi.

Omnes ita te oderunt, vt repul-
sam tuam triumphum suum da-
xerint.

Vberimas iucunditates conse-
qui, percipere.

Curam { expellere,
exuere,
animo { eruere,
excitere.

Solvite corda metu.

Solicitudinibus pectora levare;

Eamus intro ad te, vt hunc diē
luculente habeamus.

Ablat.

Lætitia { perfundi,
perfrui,
diffluere,
exultare,
ferri, exilire.

Gaudio { cumulari,
compleri,
fungi,
triumphare,
affici.

Cumulari maximo gaudio.

Gaudio { suffusus,
perfusus,
illectus,
delinitus,
debilitatus

Gaudio sum elatus. *Cic. ep.*

Exultare præ gaudio.

Inani lætitia & exultare & te-
merè gestire.

Non mediocri gaudio moveri.

Nimio gaudio penè desipere.

Dulcia sepositis agitate gau-
dia curis.

In funeribus reipub. exultare &
tripudiare.

Nimia voluptate gestire.

Nimio gaudio desipere.

Gestire præ gaudio.

Læto testari gaudia plausu.
Palam exultare lætitia.

Vt totus exultarim gaudio.

Si vincunt, efferunt se lætitia,
vidē debilitantur, animosque demittunt.

Magna sum lætitia affectus.

Completur animus gaudio.

Lætitia perfrui, gaudiis exultare, voluptate bacchari. *In Carilinam.*

Exultare lætitia ac gaudio triumphare. *pro Clu.*

Elatus inani lætitia.

Tanta lætitia auctus sum, vt mihi non constem.

Item, Vix apud me sum præ gaudio.

Non possum non confiteri cumulari me maximo gaudio.

His rebus pascor, his delector, his perfrutor.

Pr. In sinu, i. tacite gaudere.

Alacri animo esse.

Milari aspectu.

Exporrecta fronte.

Gloss.

Nimius, acer amor gloriæ.
Epith.

Gloria { illustris, immensa,
          maxima,
          sempiterna,
          summa & perfecta,
          solida veraque.

Vera, gravis & solida gloria.

Gloria eximia & immortalis.

Gloria solida quædam res est & expressa, non adumbrata. *Cic.*

Gloria est illustris & permagna fama meritorum. *Cic.*

Fama & laus perennis.

Gen.

Altissimus animus & gloria cupidus.

Amemus patriam, pareamus Senatui, consulamus bonis, præsentibus fructus negligamus, posteritati & gloriæ seruiamus; id esse optimum putemus quod est rectissimum; speremus quod volumus, sed quod acciderit, feramus; Cogitemus denique, corpus virorum fortium, ingenuorumque hominum esse mortale; animi vero motus & virtutis gloriam sempiternam.

Non tulit illos hæc civitas aut gloriâ clariore, aut autoritate graviore, aut humanitate politiores.

Accus.

Trahimur omnes laudis studio & optimus quisque maxime gloriâ ducitur.

Optimi cuiusque animus maxime ad immortalem gloriam nititur.

Gloriam { expetere,
          acquirere,
          consequi, sitire.

Maximam nominis tui gloriam posteris relinquere.

Immortalem gloriam ex ali- { deportare,
  capere,
  ubi parare.

Ablat.

Vt gloriâ clarus, autoritate gravis, &c.

Erat magno nomine & gloriâ.
Laudibus florere, abundare.

✓ Populi Romani excellens dignitas Cneij Pompeij sic lōgè lateq; diffusa laus, vt eius gloria domicilium communibus Imperij finibus terminetur.

Quinti Pompeij fuit latè longèque diffusa laus, vt eius gloria domicilio communis Imperij terminetur.

Implevit orbem terrarum nominis sui gloria.

Omnibus in terris etiam versatur & semper habitabit nominis mei gloria.

✓ Oratoris nomen apud antiquos maiori gloria floruit.

Uaine Glorious.

Amor gloriæ nimis acer.

Dat.

Famæ { servire,
Levitati { inservire.

Imperatorum opinioni inservire.

Gloriæ inhiare.

Accus.

Sed hunc quoq; absorbuit effus quidam gloriæ.

Inanè gloriā { sectari,
venari,
aucupari.

Popularem auram captare.

Falsos honores, falsæ gloriæ umbras consecrari.

Plausum querere, captare.

Ventum popularem aucupari.

Pr. Laudem immodicè appetere.

Pr Nominis { sitienter appetere,
claritatem { ardentè sitire.

Laudem { adlescere,
vehementè, { expectare,
mirificè { aucupari,
ambire,
venari.

Vitæ studium ad applausum populi referre.

Se suspicere aliosq. despicere.

O Dij! quàm ineptus, quàm seipse amans sine rivali?

✓ Levitatis est inanè aucupari rumorem, ac omnes umbras falsæ gloriæ consecrari.

Imperatorum rumusculos aucupari.

Ad gloriam toto impetu ferri.

Se aliqua re sumptuosius insolentiùsq; iactare. *Cic. de Or. Ablat.*

Cæsar fertur mihi crede gloria, flagrat, ardet cupiditate triumphî.

Ardeo cupiditate incredibili nomen vt nostrum scriptis celebratur tuis. *Cic.*

Gloriæ cupiditate { duci,
abduci,
Gloriæ studio { capi,
& amore { efferri.

Homo volitans gloriæ cupiditate.

Gloriæ stimulis acriter incitari.

Mithridates insolita inflammatus gloria.

Non est quod falsa laude nos ornemus, vel potiùs oneremus.

See to Waste.

See to Desire.

((
Satis putare sibi à paucis lau-
dari.

Conscientiâ virtutis suæ sine
plausu populari contentum esse.

Gluttonous.

Montanus delicatulus ventri-
cola.

Abdomen insaturabile.

O gulam insulsam, immensam.

Gen.

Homo profundæ, intempestive,
sordidæ gulæ.

Dat.

Ille gurgēs atque helluo natus
abdomini suo non laudi atque
gloriæ.

Qui se patriæ, qui suis civibus,
qui laudi, qui gloriæ; non qui
somno & conviviis & delectatio-
ni natos arbitrantur.

Homo deditus abdomini.

Cuti

Curiculæ { indulgere.

Gulæ

Ventri se totum tradere.

Abdomini { inservire,

Genio { indulgere,

Operam dare.

Cibis egregia arte conditis in-
hiare.

Gulę

Item, cor- } vacare.

pri

accus.

Curare cuticulam.

Cibum ingurgitare.

Ablast.

Epulis se { infarcire,
farcire,
ingurgitare.

In epulis multam pecuniæ pro-
fundere.

See to make much of himselfe.

X

Teauiter vivere.

Parce ac duriter vitam agere,
se habere.

Genium fraudare.

See to Fast.

Go Go.

Pr. Viaticum liberale.

Cursim

Protinùs

Longiùs

Contendere aliquò.

Peregrè abire, advenire.

Longiùs prolapsus sum.

Quia non eramus peregrè.

A promissis discedens cò dela-
bitur.

Sed quò nunc { intendam?
primùm { contendam?

Hac itur breviùs.

Quò aggredi cupiunt.

A re alia ad aliam desfluere.

Dat.

Nocti, vix se credere, committere.

Itineri, ad iter se accingere.

Adversa nobis urgent vestigia.

Se hiemi & fluctibus committere.

Iter necessarium eo die erat illi Lavinium.

Accus.

Iter ad legiones habebat.

Aufer te hinc, ne te moveas istinc tam infirma valetudine.

Conferre

Recipere

Comovere

} se aliquò.

Item, Recipere se intrò.

Item, domum.

Te istinc ne commoveas.

Vix me illinc abstraxi.

Se retrò dare.

Foras simul omnes prouunt se.

Item,

Corripere

Abripere

Auf. rre

Subducere

} se illinc.

Huc se appulit.

In agros se effundere, refundere.

Quò se surripuit?

Ex navi se proiecit.

Quò te hinc agis?

In forum se proiecit.

Hic se coniecit intrò.

Contendere iter constitutum.

Cic.

Iter Brundisium versus contuli.

Pr. Foeliciter expedito itinere, Catabrigiam deflexit, devolavit.

Vrbem petere, repetere.

In vrbem se dare.

Domum repedare.

Obire domos amicorum. *To goe from house to house.*

Obire provinciam, vrbes. *To goe in progress.*

Viam corripere.

Percursavit Italiam.

Longam viam conficere.

Item, Solem cursus annuos conficere.

Lunam, lustrationem Solis menstruo spatio complere.

Passim per forum volitare.

Qui recta platea cursum huc contendit.

Gressus admoveere.

Cursus revocare. *To retire.*

Vbicunq, posuit vestigia.

Efferre pedem, pro exilire. *To set forth.*

Inferre pedem.

In provincia pedem ponere.

Is se, &c. in pedem tecum transigisse dicebat.

Omnia loca } pervagari,
lustrare,
perlustrare,
peregrinari,
obire.

Longinquas terras invisere.

Pedem } retrò ferre,
retrahere,
referre.

Qui simul ac pedem limine extulerat.

Protinus ad patrios sua fest vestigia vultus. *Or.*

Item, Iter retrò flectere.

Item,

Item, Iter reprimere, suppressere.

Gradum revocare, retro ferre.

Iter hac habui.

Cum iter ad Mutinam dirigerem, converterem, haberem, intenderem, instituerem.

Ad Demosthenem audiendum confusus ex tota Græcia fieri solitus.

Nescio quo pacto ad, &c. deflexit oratio.

Quo ex portu commodissimum in Britanniam traiectum esse cognoverat.

Pergamus ad reliqua, & institutum ordinem persequamur.

Pergam atq; insequar longius.

Digitum progredi non potes.

Abi.

Aliquò maximis itineribus tendere.

Rectaq; ad Iberum itinere contendunt.

Montem obliquo itinere petere.

Ad urbem confestim incredibili celeritate advolavit.

Horum flagitiorum vestigiis totam Italiam impressit.

Trebonius itineribus deviis profectus est in provinciam.

)(

Paucorum dierum itinere abest.

God.

Mens segregata ab omni concretionem mortali.

Parens omnium rerum.

Vis quædam coelestis atque divina.

Divina mens atque natura.

Præsens ac potens Deus.

A Supremo Deo. **The most high God.**

Summus Rector.

Rerum præpotens Deus.

Quem hominum fama in concilio coelestium collocaverat.

Quos in cælum sustulerat.

God willing.

Deo { auspice, favente,
iuvante,
duce & auspice,
annuente, adspirante,
volente, secundante.

Adspirante Minerva.

Diis approbantibus & iuvantibus.

Fortuna suffragante.

Diis hominibusque plaudentibus.

Si Deus cœptis annuerit.

Si Diis placuerit.

Divinâ adspirante gratiâ.

Godly, or virtuous.

Absoluta vivendi ratio.

Virtus & integritas.

Omnia alia falsa, incerta sunt, caduca, mobilia; virtus est una altissimis defixa radicibus quæ nulla unquam vi labefactari potest.

Virtus & semper & sola libera est, quæ etiam si corpora capta sint armis & constricta vinculis, tamen ius suum atque omnium

rerum impunitam libertatem tenet.

— Mors honesta sæpè vitā quoq; turpem exornat; vita turpis ne morti quidem honestæ locum relinquit. *pro Qu.*

Homo cum in primis honestus
Integer atq; innocens.

Gen.

Homo integerrimæ vitæ.

Item, Maximi animi, summæ virtutis.

Dar.

Virtuti operam dare, totum se dare.

Accus.

Virtutem { nutrire;
alere,
fovere.

Omnes curas, cogitationes ad virtutem convertere, conicere.

Ad studium virtutis mirum in modum exardescere, animum applicare.

Ad decus, ad honestatem totis animi viribus aspirare.

Alios ad virtutem præmiis allicere, invitare.

Nihil prius, antiquius, charius, nihil magis expetendum habere quàm virtutem.

Ætatem purè & eleganter agere.

Virtutis splendorem, pulchritudinem consecrari, prosequi.

Singulari studio virtutem, honestatem sequi, colere, amplectari.

In virtute atque humanitate percipiendâ, &c.

Abbat.

Antiquâ virtute & fide.

Summâ pietate vir.

Optimus & singulari fide præditus.

Homo virtute cognita, & spectata fide amplissimus.

Vir sanctitate, laude præcellens.

In omni virtute princeps.

Vir virtute & pietate clarissimus.

Purâ mente atq; integrâ, nullo scelere imbutus, nullo metu perterritus, nullâ conscientiam exanimatus.

Epith.

Excellens eximiaq;

Perfecta cumulataq;

Singularis

Clara & insignis

Inclita & egregia

} virtus.

Regulus virtutum præsidio munitus, tantoq; virtutum comitatu septus.

Is gloriâ maximè excellit, qui virtute plurimum præstat.

Colibe Godly.

Integritas, fides, religio.

Pr. Sanctè, piè vivere.

Inculpatam, honestam vitam agere, traducere.

Se totum Deo addicere.

Honestâ vivendi rationem colere.

Summo studio se ad pietatem & religionem accingere.

Nunquam ita quàm bene subducta ratione ad vitam fuit.

✕

X

Irreligious, or Profane.

Hofis facrorum & religionis.

Dar.

Deo bellum indicere.

Nullum pietati locum relinquere.

Accuf.

Vitam perditam, profligatam transigere.

Omnes flagitiorum labes & vitæ turpitudines fequi.

Divini Numinis Maieftatem minuere, offendere.

Omnem { violare,
religionem, { tollere,
fanctitatem & { abolere,
pietatem { evertere.

Contra Deum contumeliose superbire.

Ablar.

De cultu Dei detrahere.

Ab omni fanctitatis ftudio abhorre.

Flagitiis coopertus.

Scelere inquinatus.

Omni turpitudine notatus.

Omni turpitudinis genere implicari, deformari.

In omni pravitate verfari.

See wicked.

To Govern, or Rule.

De illo autem penes eft omnis potestas.

Gen.

Dominari & rerum potiri.

Magistratus perfonam gerere.

Qui reipublicæ, civitatis perfonam gerit.

Confulis perfonam induere, fufcipere.

Dar.

Aliquibus { dominari.

Alicui {

In aliquos {

Affidere gubernaculis.

Reipublicæ { præffe,

Populo { præfidere.

Hunc laborem alteri delegavi.

Amicis noftris negotium dedi-

mus.

Rerum cui fuma potestas.

Cui populi cura incumbit.

Summis rebus præffe.

Accuf.

Pr. Benè { administrare,

Apiè { gubernare,

Comodè { gerere,

rempublicâ { tractare,

Item, remp. { regere,

{ temperare,

{ moderari.

Fœliciter ex meâ fententiâ

remp. gessimus.

Magiftratum gerere, peragere.

Sceptra { tenere,

{ ferre,

{ agere.

Rerum fceptra gubernare.

Sceptrum vibrare.

Populos

Populos premere, ditione premere.

Imperio $\left\{ \begin{array}{l} \text{premere,} \\ \text{tenere,} \\ \text{continere.} \end{array} \right.$

Item, Sub ditione tenere.

Quem penes Imperium terræ.

Penes ipsi sunt est principatus, omnisq; potestas.

Omnia delata ad vnum sunt.

Ad repub. accedere.

Ad clavum reipub. sedere.

Gubernacula reipub. tractare.

Sedebamus in puppi clavumq; tenebamus.

Gubernacula parum scienter tractare.

Quis enim clavum tanti Imperij tenere, & gubernacula reipub. tractare in maximo cursu & fluctibus posse arbitrat?r

Lupum auribus tenet qui Imperium agit.

Maximas res administrare.

Summam rerum administrare.

Consilio & ratione rem administrare.

Summam Imperij tenere.

Qui omni tempore ad gubernacula reip. semper sedere debet.

Ad gubernacula reip. accedere.

Imperium, Præfecturam in multos habere.

Principatum oblinere.

Principatum in aliquos tenere.

Qui per vim administrant, Imperium in $\left\{ \begin{array}{l} \text{habent,} \\ \text{populum \& tenent,} \\ \text{gentes exercent.} \end{array} \right.$

Item, Authoritatem in suos

habere, tenere, exercere.

Ad reipubl. gubernacula accedere, pervenire, aspirare.

Magistratum inire.

Ablas.

Qui vi oppressos Imperio coercent. *Cic. Off.*

Qui Principes reliquos potestate continet.

In officio cives continere.

Arbitratu suo cuncta moderatur & regit.

Rex genere, famâ atq; copiis potens.

Imperator eximiâ sapientiâ & magnitudine consilij atq; animi.

Maximas gravissimasque res consilio & ratione administrare.

In repub. cum potestate & Imperio versari.

—Hic vasto Rex Æolus antro
Luctantes ventos, tempestatesque
sonoras

Imperio premit, ac vinclis & carcere frænât.

✕

Nullam partem vllius publici muneris attingere.

To make one Governour.

Dar.

Imperium
Principatum $\left\{ \begin{array}{l} \text{committere,} \\ \text{Magistratum deferre,} \\ \text{Honores amplissimos alicui designare.} \end{array} \right.$

Genti $\left\{ \begin{array}{l} \text{præficere,} \\ \text{Exercitui præponere,} \\ \text{aliquem præstitueret.} \end{array} \right.$

Hanc

Hanc mihi provinciam deligavit.

Aliquem alicui negotio delegare.

Habenas rerum alicui commendare.

Alicui reipubl. potestatem facere.

Alicuius fidei, virtuti, foelicitati Galliam commendare.

Ditioni, iudicio, potestati aliorum permittere, & condonare gentes, nationes, provincias, regna.

Accus.

Regem { create,
ynctione creare,
designare,
constituere.

Regem in folio collocare.

See to promote to Honour.

((
Hebescere aciem authoritatis.
passivè.

A cuius nutu & Imperio omnia pendent.

Rerum habent traduntur Mafdrubali. *Silius.*

Illo die mihi pernicies Gabinius & Pisoni provincia rogata est. *Cic. pro Sex.*

Vbi Edwardus in Regem inauguratus est.

Vt in Romanorum Regem deligeretur.

Cum autem dominatu vnius omnia tenerentur.

To gaine Grace, or
Gratious.

See to be Favoured.

To Grasse.

Vitem infecare, inferere.

To Gratify one.

Gratissimum alicui facere.

Præstes mihi hoc beneficium.

See to Bestow a benefit.

To Gratulate.

Gratulor tibi, quod, &c.

Pr. Publicè	} gratulari.
Valdè	
Scrius	
Verè	
Verecundè	
Nimis	
Vehemèter	

Dat.

Gratulari alicui victoriam, de victoriâ.

Quod mihi de filia gratularis, agnosco humanitatem. *Cic. ep.*

Gratulor tibi affinitate viri optimi.

Et ei voce maxima victorum gratulatur. *Cic. in Ver.*

Gratulari fortunis alicuius, quod &c.

Gratulor

Gratulor tibi quod, &c.

Hic parenti suo magno adiumento, in periculis gratulationi in victoria fuit. *Cic.*

Nos in hominum cœtu gratiis agendis, & gratulationibus habendis, & omni sermone celebramus.

Gratissim.

Pr. Admodum

Egregiè

Valdè

Vehementer

} gratus.

Gratia tanti facti non abolet.

Grati animi fideles memoria.

Gratissimi animi pignus amplissimum, testimonium non mediocre.

Dat.

Gratum me tibi memoremque præstabo.

Hunc addictum, deditum, adstrictum tibi habebis.

Animi ingenui est cui multum debeas, ei plurimum velle debere.

Memorem alicui gratiam memori mente persolvere.

Accus.

Vt se memorem gratumq; præberet, præstaret.

Vt vllum grati animi signum ostenderet.

Enitar, & vt spero consequar, vt te de me optimè esse meritiu læteris.

Alicuius inexhaustam liberalitatem recognoscere.

Nullum grati animi testimonium prætermittere.

Hoc apud me non exigui beneficii locum habet.

Ablat.

Aliquod factum, alicuius nomen grata memoria prosequi.

Memoriam beneficii alicuius sempiternâ benevolentia colere, gratâ memoriâ persequi.

Tantam igitur benignitatem, tam eximiam & incredibilem misericordiam tuam (Illustrissima Princeps) quibus complectemur studiis? aut qua voce grati animi voluntate testificabimur?

Sequitur.

Cum enim omnes referendæ gratiæ studio & labore, vel accuratissimas rationes exquisiverimus: ne vnus quidem huius beneficii, quo nos augustissimæ Maiestati tuæ obstrictos esse & devinctos agnoscimus, magnitudinem assequi poterimus. *Limbe ad Reg. Eliz.*

See to Give thanks.

))

Gen.

Beneficii oblitus, parum memor.

Beneficiorum, meritorum oblitus.

Beneficii se inuicem præbere, præstare.

Dat.

Ne quis mihi turpissimam ingratitudinis notam inurat.

Accus.

Ingratitudinis notam subire.

Ingrati

Ingrati animi culpā sustinere.
 Omnem memoriam beneficij
 ex animo eicere, deponere.

In ingratitudinis reprehensionem, suspicionem incurrere, incidere.

Abl.

De referendā grātiā parum laborare.

Ingratitudinis notā, maculā aspergi, dedecorari.

Create with Child.
Sæ Child.

To Græbe one.

Dat.

Mætori esse alicui.

Malè quod mulier incipit id ni perperet, id illi morbo est, id illi senio est, id illi miseræ miseriz est. *Plaur.*

Quæ res mihi tanto fuit dolori, &c.

Mihi magnæ molestiæ fuit, &c.

Cic. ep.

Hæc mihi non sunt voluptati.

Fodicare alicui animum.

Molestiam alicui exhibere, inferre.

Tristitiam alicui adferre.

Solicitudinem alicui ingerere.

Dolor nimius excussit sensus mihi.

Vide quàm immeritò egritudo hæc oritur mihi ex te.

Id mihi vehementer dolet.

Quod tibi ægrè est.

Ægrè alicui facere.

Non nihil molesta sunt hæc mihi.

Cui dolor ardentes faces intentat.

Commemoratio harum rerum (mi Sturm) sensum mihi commovet doloris acerbissimi, summiq; desiderij istius sanctissimi viri, qui & multum & æc amavit.

Alicui faces doloris commovere.

Quæ animo meo dolorem faciunt, & mihi stomachum movent. *ad Att.*

Percussit mihi animum.

Quàm maximum dolorem alicui inurere, incutere.

Languorem, solitudinem alicui offerre.

Magnam mihi curam hoc iniecit.

Nihil mihi ad dolorem acerbius accidere potuit.

Atque cum hæc omnibus sint gravia atq; acerba, tunc verò nobis misera & intoleranda.

Fuit hoc luctuosum suis, acerbū patriæ, grave bonis omnibus.

Item, Luctuosum, grave, acerbum, &c.

Neve ei parum morigerando vitam reddas acerbam.

Accus.

Affeceris me graviter, nunc idè recreas, & abstergis omnem molestiam.

Solicutum aliquem reddere.

Anxium habet.

Hoc

Hoc me valdè sollicitat.

Aliquem $\left\{ \begin{array}{l} \text{perturbare,} \\ \text{interturbare,} \\ \text{cruciare,} \\ \text{excruciare,} \\ \text{pungere.} \end{array} \right.$

Pr. Maximè perturbare.

Hoc malè torquet virum.

Aliquem anxium, moestum reddere.

Tuus me morbus graviter commovet.

Acerba sanè recordatio veterè animi curam molestiamq; renovavit.

Dolorem meum refricasti.

Item, Sopitum excitasti dolorem meum. *Cic.*

Aliquem in sollicitudinem adducere.

Ablat.

An vos quoq; acerbissimus Innocentium cruciatus & moeror pari sensu doloris afficit?

Sua quemque fraus, suum facinus, suum scelus, sua audacia de sanitate ac mente deturbat. *Cic. in Pis.*

Sed hæc facta illius clarissimi ac fortissimi viri mentio & vocem meam fletu debilitavit, & mentem dolore impedivit.

Dolore, sollicitudine aliquem afficere.

See to Utere.

passive.

To be Grieved, or Troubled.

Ægritudinis nomen grave, tetrum, funestum.

Pr. Intoleranter

Graviter

Valdè

Vehementer

Maximè

Mediocriter

Mirificè

Vehementiùs angi.

Quis enim non vehementer indoluerit, &c.

Graviùs vehementiùsque afflicti.

Acerbissimè dolere.

Mirificè sollicitum esse de re aliquâ.

Epith.

Dolor $\left\{ \begin{array}{l} \text{acer,} \\ \text{acerrimus,} \\ \text{gravis,} \\ \text{gravissimus,} \\ \text{summus,} \\ \text{quàm maximus,} \\ \text{domesticus,} \\ \text{acerbus,} \\ \text{acerbissimus.} \end{array} \right.$

Ægritudini subiiciuntur invidia, æmulatio, obtrectatio, misericordia, angor, ærumnæ, moeror, dolor, lamentatio, sollicitudo, molestiæ, afflictatio, desperatio, & si quæ sunt, de genere eodem. *Cic.*

Animi languor.

Ægritudo habet talem cruciatum, afflictionem, foeditatem.

Nimiùm

Nimiùm diu reconditus, & penitus abstrusus animi dolor. *Cic.*

Dum ægritudinis nomen absit grave, tetrum, funestum, &c.

Nota. à re.

Ex domestico incommodo dolor infidet animo meo.

Quid est quod te commoveat tuus dolor intestinus?

Dolorum cum admoventur facces.

Sit dolor aliquis perculerit.

Sed me dolor debilitat, includitque vocem.

Premittit dolor atque instat.

Omnium, &c. meum pectus memoria perfodit.

Hoc me lacerat, vexat, simulat, admovet, ignes adhibet, me spirare non sinit.

Meus me mœror lacerat ac cõficiet.

Tristis est res aspera, amara, inimica naturæ.

Ego sæpius ad te & plura scriberem, nisi mihi dolor meus cum omnes partes mentis, tum maxime huius generis facultatem ademisset.

Hic me dolor angit, hæc me cura sollicitat.

Iam hoc malum ingravescit.

Miseria & cura me contabescit. *Plaut.*

Me dolor exanimat.

Cum me acerbis animi dolor totum possedisset.

Hoc me dies noctesque torquet.

Illam me cura sollicitat, angitque vehementer.

Institus & infixus in animo dolor ita penitus est, ut evelli nulla ratione possit.

Angustia me sollicitum habent.

Vrit dolor Amantes.

Me primus dolor percussit.

Ossibus exarsit dolor ingens.

Quæ cum sunt gravia (Iudices) tum illud est acerbius.

Molestia mentes omnium pervagantur.

Dat.

Totum se ægritudini tradere, dedere.

Succumbere doloribus.

Non tam acerba hæc mihi accidebant.

Tristitia, mœrori se tradidere.

Se angoribus dedere.

Hoc mihi aspersit molestia,

Mihi plus stomachi & molestie est.

Dolori { parere,
incumbere,
succumbere.

Animo male servire.

Frænos dolori remittere.

Non te pro his curasse rebus, neque ægrè esset mihi.

Animo eius male est.

Ego illud scio quam doluerit cordi meo.

Mihi quotidie augefcit magis de filio ægritudo.

Accus.

Dolorem { tolerare,
perferre,
haurire,
pati,
devorare.

Plurimum

Plurimum doloris haurire.

Nemini concedo qui maiorem ex perniciē & peste reipubl. molestiam traxerit.

Per magnos doloris aculeos sentire.

Tantum doloris & molestiæ suscepi.

Incredibilem sanē dolorem ex hac miseranda patriæ clade ac vastitate concepisſe. *Nev.*

Nemini concedo qui maiorem ex perniciē reipublicæ molestiam traxerit.

Non possum exprimere verbis, quantū animo vulnus acceperim, quātū audiui, &c.

Omnes acerbitates, omnes dolores cruciatuſq; ferre.

Doleo dolorem tuum.

Acerbissimos animo dolores miseriaſq; percepit.

Summus dolor quem in rebus tuis capio. *Cic. ep.*

Dolorem maximum capere.

Opinione omnium maiorem animo cepi dolorem.

Mortem alicuius acerbissimē ferre, ut iuunditatem omnem prorsus amiserit.

Noli te macerare.

Ablat. à re.

Multiplici dolore

{	angi,
	vexari,
	divelli,
	discruciaci,
	disrumpi,
	affligi,
{	consumi,
	obruī,

Gravi dolore vrgeri.

Tacito dolore vri.

Miserū me differor doloribus?

Intercludor, conficior dolore.

Ægritudine

{	elidi,
	exedi,
	premi,

Itaq; obruor dolore, nec puto emergam, nisi aut illi melius esse cognovero, &c.

Si pio dolore me affectum & afflictum viſes, &c.

Quis tū non gemit? quis nō arsit dolore?

Vita doloribus referta.

Perturbationum magnitudine occæcatus.

Confectus cruciatu maximorū dolorum.

Eximīs confectus angoribus.

Animus dolore contabescit, tabescit, fatiscit

Fractus & afflictus calamitate.

Confectus cruciatu summorum dolorum. *Cic. ad Att.*

Ægritudine affici, premi.

Intercludor dolore quō scribā.

Obruī me sino fluctibus molestiatum. *Man.*

Dolore obmutuit.

Animo

{	angi,
	conturbari,
	concidere.

Luctu contabescere.

Dolore & miseria tabescere.

Ex animo dolere.

Ab animo æger.

Mœrore

{	absorberi,
	affligi,
	opprimi.

Gravissimè

Gravissimis animi doloribus torqueri. *Cic. de fin.*

Magna sollicitudine affectus hoc nuntio Cæsar, &c.

Laborat è dolore. *Ter.*

Lachrymis & mœrore perditus.

Quanto tandem illum mœrore afflictum esse & profligatum putabis.

Molestiarum, malorum concursu labefactatus atq; convulsus.

Dolorum abyssu absorptus.

Amicorum discessu angitur.

Variis angoribus & molestiis implicatus.

Intimis sensibus angitur.

Ego his malis reipubl. quibus antea rumpebar, nunc ne moveor quidem.

In quo ex, &c. maximus dolor insidebat.

Tuis excrucior malis.

Ægritudine & mœrore perculsus, confectus, debilitatus.

Difficultatibus circumveniri.

Ita fluctibus curarum iactor, ut à portu prorsus excludar, longissime dimovear.

Animo nimis fracto & afflicto esse.

In summo dolore versari.

In gravissimo luctu versari.

Explicare non possum (Illustrissime Rex) quanto hoc tempore in mœrore verser.

In squalore & luctu esse.

In dolore sum vel mœrore potius.

In dolore obrui, ut emergere

nullo modo possim.

In mœrore & sordibusiacens.

In lamentis, mœrore luctuque iacere.

Plura scribere non possum, ita sum animo perculso & abiecto.

Omnia plena luctus & doloris fuerunt.

To Caus: to Græks.

Dat.

Asperit hoc mihi molestiæ hæc epistola.

Accus.

Reficere oratione alicuius dolorem.

Aliquid cruciatus cingere.

To Lessen, or alluage ones Græfe.

Dat.

Dolorem, ægritudinem alicui adimere, abstergere.

Non facit exhausti tibi istum dolorem posse universum puta.

Cic. ep.

Eripe mihi hunc dolorem aut minue saltem consolatione aut consilio.

Soporatus dolor.

Accus.

Dolorem	{	mollire,
Vim doloris		mitigare,
alicuius		lenire,
		sedare,
		demulcere,
		minuere,
		extenuare.

Abl.

Illo dolore animum tuum libero.

Æsumais aliquem levare.

passivè.

Non facile exhaustiri tibi istum dolorem univèrsū posse puto.

Tanti vulneris dolor nullā tēporis diurnitate potest oboleri.

To beare Grebously.

Vereor ne illud gravius tuleris.

Obituna aliquis acerbissimè ferre, violenter tolerare.

Pro eo ac debui graviter molestèq; tuli.

Item,

Atrociter

Permolestè

Immoderatè

Ægrè

Ægerrimè

Abiectè

Indignè

Haud placatè

Atrociter

Difficilius laborem ferre.

Ægro animo ferre.

Hæc me Regulus dolenter tulisse credebatur.

Adèò acerbè & impotenter ferre, vt &c.

Iniquo patiebar animo, &c.

Graviter & iniquo animo paterer.

Habent enim q̄ endā aculeum contumeliæ, qui in pati prudentes viri & boni difficillimè possunt.

Cic. in Ver.

Hoc autem factum Galli malè habuit Anglum

Vnum me malè habet.

Res hæc me stimulat, excruciat.

)(

Dat.

Callum obducere dolori.

Callidos verò quorū tanquàm manus, sic animus vsu concaluit.

Accus.

Dolorem, malum fortiter, viriliter, constanter ferre, sustinere.

Item, Constanter & sedatè.

Item, Moderatè.

Æquo animo, non gravatè.

Quicquid acciderit fortiter ac sapienter ferre.

Item, Pacatè & moderatè.

Placidè sedatèque, placatiùs.

Item, Leviter, familiariter, clementer, humaniter, egregiè, facilè, meliùs, molliùs.

Pulcherrimè fortunam ferre.

Fortuna viriliter ferenda. *Or.*

Hanc non solum adversam, sed etiam funditus everfam fortunam fortiter ferre debent.

Communes eventus ferre communiter pertet.

Fer difficultia vt facilia levius feras.

Damna & dolores fer modèstè & leniter. *Ex Men.*

Quemcunque casum fortuna invexerit, aptè & quietè ferre.

Vt quocūq; accidisset casus, hunc quieto atque æquo animo ferre.

Item, Non iniquo animo.

Æquiore

Æquiore animo.

Constanti animo.

Mortem alicuius animo forti ferre.

Hæc ipsa fero equidem fronte ac vultu bellis, sed angor intimis sensibus.

Premis alto corde dolorē. Virg.

Suppressum tenere dolorem alta mente.

Exturbare ægritudinem ex animo.

Dolorem Ægritudine	{	abluere,
		supprimere,
		depellere,
		tollere,
		deponere,
		abstergere.

Cupiebam animi dolorem vultu tegere, & taciturnitate celare.

Tristitiam abstrudere.

Animum à sollicitudine abducere.

Non parebo dolori nec iracundiz.

Exturbare ægritudinem ex animo Plaut.

Gravissimas iniurias voluntaria oblivione contriveram. Cic. ep.

Ad omnem eventum paratus sum.

Ablat.

Vacare omni dolore & molestia.

Constantis animi est non perturbari rebus asperis, nec tumultuantem de gradu deici.

Iniurias fortunæ quas ferre nequeas, fugiendo relinquo. Cic.

Tusc.

To Grow, or Encrease.

Se lætus ad auras palmæ agit.

Extendere se.

Funderè brachia.

Ad Sydera niti.

Ingruit pluvia.

Latiùs opinione disseminatum est hoc malum, manavit non solum per Italiam, sed etiam transcedit Alpes, obscurè serpens occupavit multas provincias.

Ingravescit enim iudicis intestinum malum.

Summa illi facta est accessio dignitatis.

See to promote to Honour.

Ne nasus verrucosus in faciem protuleret.

Cusly.

See to sin, or offend.

Cusltlesse.

See Faultlesse.

Q 2 Having

Having her haire scatteried,
 & hanging on the
 shoulders.

Sparis, solutis crinibus.
 Capilloq; sunt promisso atque
 omni parte corporis rafa. *Caf.*

Barbam promissam gestare.

Crines pendentes ab humero.

X

Pexo capillo nitidus.

See Calamistrata coma.

Religare comam. Hanging
 downe his head.

Demisso capite discessit.

To Haloow, or
 Consecrate.

Divino v- } dedicare,
 sui } devovere,
 } addicere,
 } destinare.

See to Dedicate.

To Be at Hand.

Ad manum, ante pedes esse.

In promptu esse

In, pro limine & foribus esse.

See to Approche.

It is not in our Handes, or
 we are not able.

See Power.

To stand by in Hand.
 See It Belongeth to.

To Hang one.

Dat.

Cruci aliquem affigere, suffi-
 gere.

Arbori infelici susperdio da-
 re, dedere.

Accus.

In crucē aliquem } efferre,
 } agere,
 } tollere.

In cruciatum aliquem dedere.

Ablas.

In cruce suffigere. *Hor.*

Claudere animam laqueo.

Laqueo innestere fauces

Vindices rerum capitalium la-

queo gulam fregere *Sal.*

Laqueo aliquem suffocare.

Patibulo aliquem suffocare.

Colla laqueis inserere, obstrin-
 gere.

passive.

Hominem corripere & suspendi
 iussit.

Facite ut inter terram atq; æ-
 lum mediū sit. *Plaut.*

Dat.

Res mihi ad restim redit planif-
 simè *Ter.*

Accus.

Vereor ne ista hæc fortitudo in
 nervum crumpat denique.

In

In laqueum se { dare,
intucere,
inferere.

In crucem { tolli, rapi,
agi,
effferri.

Ad palum atque ad necem rapi-
ebantur.

Nostra causa in nervum potius
ibit.

Ablat.

Ligno { suffigi,
suffocari,
vitam finire.

Laqueo sibi mortem conscivit.

Suspensio perire.

Cruce mulctari, affici.

De patibulo suspendi.

Happie.

Dat.

Lætissimus dies civitati illuxit.

Accus.

Solus est quem diligunt Dij

Ter.

Beatam vitā vsque ad mortem
præferre.

Digito se cælum sperant attinge-
re.

See good success.

**To happen, or
Chance.**

Nom.

Hæc dominatio quorsum eru-
ptura sit, horremus.

Expecto quo pacto meæ rectine
processuræ sint. *plaut.*

Valdè vereor quò hæc evasura
sint.

Ea quippè rerum omnium ra-
tio atq; natura est, vt &c.

Quod si fiet, &c.

Fit interdum, vt &c.

Vt fit

Vt plerunque fit.

Quæ nec opinanti accidunt.

Ter.

Pr. Hoc percommode accidit.

Benè & foeliciter evenire.

Illud mihi videtur pervenisse
cecidisse.

Ablat.

Vsu venire.

Valdè ex voluntate accidit.

Ira à natura comparatum est,
vt &c.

See success.

See Accustomed.

It goeth hard with him.

Resque esset iam ad extremum
perducta calum.

Difficili loco res est.

In extremâ fortunâ stetit.

See Distressed.

Hard, or Difficile.

Nom.

Hoc opus, hic labor est.

Q 3

Hoc

Hoc opus est onus.

Incredibilis rei magnitudo atq;
difficultas.

Res operosa est.

Magna res, magna dignitas,
summa etiam gratia.

Magnum opus & arduum.

Via virtutis { petrosa,
difficilis, aspera,
ascensu difficilis,
obstructa senti-
bus.

Non est ad astra mollis e terris
via.

Gen.

Plurimum habet difficultatis,

Opus multi sudoris & laboris.

Opus plenum laboris

Plenum laboris & periculorum
negotium.

Hoc multi est negotij.

Magnum quid & multæ cog-
itationis atq; oij.

Hoc longi temporis & magnæ
arduæq; cogitationis indiget.

Divinæ cuiusdam virtutis esse
videtur. *Cic. ep.*

Res magni ponderis, non levis
momenti, multæ industriæ & la-
boris, operæ non exiguæ.

Tantæ molis erat Romanâ cõ-
dere gentem. *Virg.*

Res magni negotij.

Cum ergo tantæ difficultatis
tantiq; studij res existat, non ca-
piunt angustæ pectoris tui, non
recipit levitas ista, non egestas a-
nimi, non infirmitas ingenij su-
sinet tantam personam tam gra-
vem tam sinceram.

Quos colligere, &c. immensu
laboris fuisset ac temporis.

Spissum opus ac difficile non
nostorum nervorum quos tu pu-
tas esse satis firmos, ego quam
sint imbecilles experior sæpe ac
sentio. *Max. ep.*

Accus.

Quantum negotij sustineam,
&c. opinione asperius est. *Sal.*

Duram in se provinciam susce-
pit.

Incidit in salebras.

Item, In nodum difficilem.

Ablat.

Huic rei Herculeis opus est vi-
ribus.

Quæ res exercitatione non par-
va eget.

Opus est ingenio & industria
ad hanc rem.

Præcepta virtutis multis sunt
obstructa difficultatibus.

Arx virtutis difficili ascensu
est & ardua.

Nihil negotij est continere eos
quibus prætis.

Ad hoc opus nihil aut parum
est negotij

In promptu mihi est.

Citra pulverem & sudorem.

Sine pulvere & sudore.

Nullo negotio fieri.

Magnus est in republ. cursus ad
laudem.

Campus multis apertus.

Hard, or Obscure.

See Obscure.

**To make Hard, or to
Harden.**

Nom.

Sed nescio quo usu obdurerat
& percalluerat civitatis incredibi-
lis patientia. *Cic. pro Milone.*

Dat.

Labor callum obduxit dolori.
Consuetudo diuturna callum
iam obduxit stomacho meo.

Accus.

Sed iam ad ista obduravimus,
& humanitatem omnem exui-
mus. *Cic. ad Att.*

Cuius corpus ad omnem labo-
rem occaluit.

To Harden his heart.

Accus.

Postquam animum obfirmasti.
Postremò si ad eò obfirmastis a-
nimum, neq; potestis avocari ab
isto consilio, &c.

Obdurescunt enim magis quo-
tidie boni viri ad vocem tributi.

Ablat.

Hoc animo infixum immotūq;
sedet.

Nolo improbius insistere tuo
studio.

Cuius animus quovis ferro du-
rior inflecti acquit.

See Resolute.

**To make Hast, or
Spæde.**

Præpostera festinatio.

Epith.

Maxima
Incredibilis } celeritas.
Cæsariana }
Haud morâ, &c.

Pr. O yūs properare, se movere.

Haud cunctanter }
Continuò }
Celeriter }
Expe litè }
Properè }
Placidè }
Velociter } *progređi.*

Hæc scripsi }
raptim, }
festinans, }
properè. }

Velocior Euro.

Ni maturatum ab eo esset.

Accus.

Iter {
vrgere, }
maturare, }
accelerare. }

Viam {
præcipitare, }
festinare, }
vorare. }

Iter non intermittere.

Nuptias maturare.

Expediissimus ad cælum redi-
tus.

Militum celeritatem incitare.

Quæ causa fuit cur Romam
properaret, & in noctem se con-
ijceret?

Summam celeritatem, omnem festinationem adhibere.

Omni-
ram } abicere,
tollere,
absumpere,
rescindere.

Tarditatem cursu corrigere.

Tolle moram.

Celeritatem adhibere.

Nullam moram interponere.

Nihil ad celeritatē sibi reliqui fecerunt.

Ad, &c. festinat oratio.

Ablat.

Nullā interpositā morā.

Omni prorsus abiectā morā.

Omni procrastinatione sublata negotium suscipere.

Omni festinatione properare.

Mirā celeritate rem, opus perficere, conficere, peragere.

Incredibili celeritate se promovere, advolare.

Mirā celeritate se ad opus accingere.

Mirā facilitate rem aggredi, tentare.

Magnā expeditione rem ad exitum perducere.

Cæsarianā celeritate uti.

Quā maximis potest itineribus in Sardiniam pervenit.

Magnis itineribus in Italiam contendere.

Maximis itineribus celerare.

Locum aliquem rapidis cursibus petere.

Veloci cursu contendere.

Ventis remisq; in patriam omni festinatione properare.

Cursu vno die ingens spatium emetiri.

Neq; diurno neq; nocturno itinere intermisso per fines Hedunum in Lingones contendit. *Cæs.*

Rapidis ferri passibus.

Velis remisq; eò contendere.

Item. Velis, ventis equisque.

Remigio quantum poteris festina & fuge.

Pegasus gradu, & vorans viam redi.

Maturato opus est.

Opinione celerius.

Dicto citius.

Continuo die noctuq; iter properabat. *Tacitus.*

)(

Paucis post diebus.

Paucis diebus intermissis, interiectis. *Not long after.*

To Hate one.

Acerbitatis & odij magnitudo. *Epith.*

Occlusum

Inclusum

Intimum

Apertissimum

Haud obscurum

Insigne

Diuturnum

Acerbum

Acerrimum

Acerbissimum

Inveteratum

Iustum

Crudele

Plusquā Vatinianū

} odium.

Odium

Odium infitum penitùs & infitum in animis hominum.

Gliscbar paulatim magis atq; magis odium, &c.

Dat.

Parum, malè favere alicui.

Odio, detestationi sibi aliquem habere

Cui pectus felle madente fluit.

Invi tam alicui conflare.

Acerrimè alicui invidere.

Perpetuas inimicitias alteri denuntiare.

Accus.

Acre & infestum odium in aliquem habere, conferre.

Contra aliquem odium concipere.

Acerrimum, acerbissimum odium in aliquem struere, concipere.

Gemitu & mœstitia declaravit quantum haberet odium servitutis.

Homines scitote esse quosdam, quos tantum odium vestri ordinis teneat.

Mancum te cepisse odium regni videbatur.

Cum insitas inimicitias istæ gentes omnes & habeant & gerant cum populi Romani nomine.

Sunt quos meus in hac repub. splen- dor, dignitas	{	offendat, angat, vrat, torqueat, excruciet, malè habeat.
--	---	---

Quem illum exolum habuit, vt vix alium magis.

Tanquàm auspiciū malum aliquem detestari. *Cic.*

In hostium numero aliquem habere.

Accedit vt ne in ipsum Clodiū meum odium insigne fuerit. *ad Att.*

Animus malè affectus adversus aliquem.

Veteres inimicitias cum Casare gerebat.

Omnia tum denique odia civiū ardebant desiderio mei. *Cic.*

Pr. Capitaliter

Aperitè

Iniquissimè

Acerbè

Palam

Pessimè

Malè

Peciùs

Penitùs

Odium in aliquem effundere, expromere.

Insitas inimicitias & habere & gerere cum aliquo.

Omaia in illum odia civium ardebant.

Ablat.

Exercere aliquem odiis.

Sempiternis inimicitiis aliquē prosequi.

Odio plusquàm Vatiniano aliquem insectari.

Capitali, immani, hostili odio aliquem prosequi, habere, insectari.

Hostili animo aliquem insectari.

Qui nunc animo te iniquissimo insectat

infestissimoque intuetur.

Non odio abductus alicuius, sed spe servandæ reip. *Cic. ad At.*

Invidia aliquem degravare.

Iniquo infestoque animo aliquem intueri.

Infestis oculis aliquem intueri, aversari.

Hoc dicunt animo à me alienato.

Alienissimo animo esse in aliquem.

Summo odio in aliquem exardescere.

Odio inflammatus in aliquem.

Hostili odio in aliquem desævire.

Odio in aliquem flagrare.

Invidia æstare. *Sal.*

Invidiæ stimulis agitatus.

Livoris rabie { vexari,
agitari,
impelli.

Saucia corda tument invidia.

Ab aliquo abhorre.

Capitali odio ab aliquo dissidere.

Averso, averfissimo ab aliquo animo esse.

▲ musis averfissimus.

Odiū insitum penitus & insitum animis hominum.

Passive.

To be Hated.

Odium est ira inveterata.

Dat.

Odio esse alicui.

Spero homines intellecturos quanto sit omnibus odio crudelitas, & quanto amori probitas & clementia.

Qua de causa excitatum est in nos tam infestum odium?

In odium acerbissimum alicui venire.

Item, Venire in odium omnibus.

Si me meis civibus suspectum tam graviter, atque infensum viderem. *Cic. in Cat.*

Accus.

Attingit eum invidia.

In omnium offensionem incurere.

In summam omnium invidiam incidere.

Primum improbantur quæstus ij, qui in odia hominum incurunt.

Qui quasi de industria in odiū offensionemque populi Romani irruere videantur.

Detorquere in se odia.

Nomen Imperij in commune odium orbis terræ vocabatur. *Cic.*

Invidiam { subire.

Offensam { suscipere.

Ablat.

Acrioribus invidiæ stimulis vri, Multorum odio premi.

Pessimo odio apud suos laborare.

Item, Ex invidia laborare.

Itaque cum & invidia & odio populi Romani tum Galba premeretur.

Invidia opprimi, conflagrare.

Invidiæ

Invidia incendio conflagrare.
Qui cum omnium invidia flagret.

Communi omnium odio flagrare.

Difficile est dictu quanto in odio sumus apud exterarum nationes.

In odio esse civitatis, apud civitatem.

Sic est hic ordo quasi præpositus atq; editus in altum, ut ab omnibus invidia ventis circumflari videatur.

✕

Ab omni invidia metu prorsus abesse.

Odium populi { sedare,
                              extinguere,
                              extinguere.

To Bring himself into Hatred.

Dat.

Cumulare sibi invidiam.

Roma verò olim Imperij domicilium, &c. quanquam nunc presentibus moribus Papistico luxu & Imperioso Antichristianissimo se bonorum odio subiecerit.

Afch.

Accus.

Si palam te interemisset, omnium in se gentium non solum odia, sed etiam arma convertisset.

Cic. pro Deiot.

Aliquem in se irritare.

Alicorum in se iram pellicere & excitare.

Detorquere in se odia.

To Bring other into Hatred.

Dat.

Odio civium aliquid subicere.

Summam alicui invidiam infamiamq; conflare.

Invidiam, odium alicui conflare, frueri.

Ser Stomachum alicui movere.

Odium alicui creare, asserre.

Accus.

In odium aliquem commovere, rapere, vocare.

Id invidiam aliquem falso crimine adducere.

Odium in aliquem { creare,
                              comovere,
                              frueri,
                              concitare,
                              dimovere.

Odium à se dimovere, & in alios frueri.

Odium quod in ipsum attulerunt. *Cic.*

Aliquem infensum reddere.

Haud mediocres tui in me amoris scintillas extinguere studere.

Since you would have it so.

Postquam ita vis.

Postquam tantoperè vis.

Quando vrgestantoperè, accipio.

Siquidem vobis placitum fuerit.

Postquam ita infixum in animo habes.

Cum ita sis animo affectus.

Frater, si ita facturum est, &c.

To

**To make the Haven, or
to gain the port.**

Petere continentem, ripam.
Portum insequi, ingredi non
licet.

Subducere naves in aridum.
In portum deferri, prochi,
invehi.

Recipere se in portum.
Ablat.

Potiri portu.
Applicare se navi ad ripam.
Stabilire navem Anchoris.
In Anchoris subsistere.
✕ In sale stare.
Sæto Arrive.

**To Hawke, or Catch
birds.**

Inſſias avibus moliri, ſtruerе,
tendere.
Fiſtula dulce canit volucres dū
decipit au. eps.

To Cover the Head.

Caput velare.
Capite operto eſſe.

To Caſt downe headlong.

In præcipitem dare, agere.
paſſivè.

In præceps ruere.
Præcipitem dari.

To be in Health.

Bona integraq; valetudo.

Gen.
Ægritudinis expers.
Virium ſatis habere.

Pr. Bellè ſe habere.

Bellè
Benè } habere.
Belliffimè }

Mini ſatis bellè eſt.

Bellè, commodè valere.

Commodiffimè convaleſcere.

Accuſ.

Salvum, incolumem eſſe.

Firmam corporis valetudinem
obtinere.

Ablat.

Reſtâ
Optimâ } eſſe,
Cōmodâ } vti,
Firmâ } frui.
valetudine }

Firma corporis affectio. *Cic.*

Firmo
Valenti } corpore eſſe.
Integro }

Cum corporis habitudine re-
retur optimâ.

Optimâ valetudine affectus.

Nulla morbi difficultate labo-
rare.

**To have Care of his
Health.**

Dat.

Pr. Vt valetudini quàm diligen-
tiſſimè poteris, inſervias.
Valetudini

Valetudini } prospicere,
Sanitati } indulgere,
              } consulere,
              } operam dare.

Consulere vitæ ac salutis suæ.

Corpori nonnihil servire.

Aliquid valetudini tribuere.

Accus.

Valetudinem suam diligenter curare

Illam corporis sanitatē conservare.

Valetudinis, salutis suæ rationem habere.

Quam ad omnes res adhibes in primis ad convalescendum, adhibe prudentiam. *Cic. ep.*

Ablat.

Teoro ne quid gravius de salute & incolumitate tua consulas.

In hoc talis sociorum atque amicorum agitur.

✕

Quoddam parum valetudini parceret.

Valetudinem offendere.

To Recover his Health.

Dat.

Nisi ei melius esse cognovero.

Pristinæ salutis restitui.

Meliusculè mihi est.

Accus.

Pr. Cum iam meliusculè se haberet.

Item, Melius se habere.

Cum te benè confirmaveris, ad nos venias.

Item, Nisi corpore confirmato nolles navigare.

Quoad vires colligam.

Vires integras recolligere.

Valetudinem, pristinā salutem recuperare.

Morbum } evincere,
              } remove,
              } depellere.

Si quid firmitatis nactus ero.

Mea valetudo diu iactata, tandem se in tranquillum recepit.

Ad valetudinem propius indies accedere.

Redeunt in pristina vires.

Sanitatem recipere.

In pristinam sanitatem restitui.

Ablat.

A morbo revalescere.

A morbo confirmatus.

A morte recreatus.

Gratulor etiam (vt debeo) vehementer & te à febris convaluisse, & exitiali illa lue provinciam esse liberatam.

Morbo levare.

Gravitate valetudinis levare.

Valetudine emergere.

Ex valetudinis incommodo emergere.

Facile ex vulnere recreatus.

Ex morbo } evadere,
              } convalescere,
              } assurgere.

E morbo relevare, recreari.

Morbo consurgere.

To Hear, or Hearken to.

Quem somnū aures hominum capere non possunt.

Sapē

Sapè venit ad aures meas.

Nihil eorum audisse.

Nihil a meas aures de eis per-
venisse.

Efferunt multa ex vestra disci-
plina quæ ad nostras aures sæpè
promanant.

Nihil tam populare ad populi
aures accedit.

Talibus aures meæ vocibus vni-
usq; circumsonant.

Personabant aures meæ his vo-
cibus.

Nos hic Syllam mortuum ha-
bebamus.

Oratio quæ non prætervicta sit
aures vestras.

See to Attend.

To heare say, or the
Rumour is.

See the same goeth.

To hearken after newes.

In æthem rumore aucupari.

Rumusculos imperitorum ho-
minum aucupari.

Hinc, Rumorum aucupes. *Bud.*

Rumores excipere.

To take heart againe.

Dot.

Remigrat animus nunc demum
mihi.

Accus.

Animum { sumere,
recipere,
recolligere.

Contra omnes fortunæ impe-
tus armari.

Colligere se.

Vt me recepi.

Spem acuere.

Excitare animos in bello.

Omnem metum abigere, de-
pellere.

Se adversus mala imminentiæ
confirmare.

Ablat.

Erectiorem animo esse.

Excedere animum metu.

Stare animis.

His iam inveteratis consuetu-
dine obdurimus.

To goe to Heaven, or to

Enjoy eternall life,

Sedes beatorum.

Quibus aditus ad cælum patet
expeditissimus.

Accus.

Astra subire, petere.

Immortalitatem consequi.

Cœlicolum recta subire.

Æthera petere.

Superas sedes tortiri.

Æthereas post fata subire do-
mos.

— Elysijs invisere campos,

Et fortunatæ regna beata
plagæ.

Recta ad cælum tendere, con-
tendere.

Ad sedes beatorum transferri.

Ad æthera conscendere.

In

In Angelorum consortium admitti, de migrare.

In cælum transferri.

In perennem gloriam transferri.

In cœlestem sedem subvolare.

E corporis huius diverforio in cœlestem domum emigrare, evolare,

In cælum { migrare,
ascendere,
ferri,
evolare,
devolare.

In beatorum cœtam recipi.

Ablas.

In cœlitum numero, Superum statione reponi, locari.

Inter Deos aliquem referre.

In cœlestium animarum cœtu collocari.

Sempiterno ævo frui.

Cœlesti sede recipi, excipi.

Sisti cœlestibus oris.

Cœlesti gloria coronari.

Vbi beati cœvo sempiterno fruuntur.

Cùm in cælum his vinculis commissi feremur.

Cùm ex hac turba & colluvione discedam.

Ex hominum vita ad Dei religionem & sanctimoniam semigrare.

Cùm in illum animorum concilium proficiscar.

De benè meritis de patriæ quasi limine ad cælum aditus pater

In beatorum Insulis immortale ævum degere.

To seek heavenly things,
or heavenly minded.

Dat.

Rebus divinis incumbere.

Rebus cœlestibus insistere.

Accus.

Cœlestia contemplari, intueri.
Attentis oculis res divinas intueri.

Divina investigare, consecrari.
Video te alta spectare, & velle in cælum migrare.

In res divinas toto animo desinere, intentum esse.

In rerum cœlestium cōtemplationem ascendere.

Ad res divinas mentis aciem convertere, applicare, conicere.

Repenit te quasi æstus quidam ingenij tui procul à terra abripuit, & in altum à conspectu penè omnium abstulit.

Abl.

Homo cuius mens divino contemplationis pabulo quodā quasi Nectare & Ambrosia alitur atq; sustentatur.

)(

Gen.

Humi volutari.

Quæso (inquit) quousque humi defixa tua mens erit? Cic. de Som.

Accus.

A rebus cœlestibus ad res humanas se referre.

In rem vilem & contemptam cogitationes rejicere.

See Earthly minded.

To Go to Hell.

Accus.

Nunquàm Stygias fertur ad umbras inlita virtus.

Ad infimos Manes descendere.

Ad stygias oras pervenire.

Ad Cocytum demigrare.

Obscura regna $\left\{ \begin{array}{l} \text{invifere,} \\ \text{petere,} \\ \text{subire.} \end{array} \right.$

Inferes adire lacus.

Orcum petere.

In ignis æterni abyſſum corruere.

Ablat.

A regno Chriſti ſpretus & exul agens.

To Caſt into Hell.

Dat.

Æternis malis obiiicere.

Æternis pœnis aliquem exponere, obtrudere.

Accus.

In Orcum $\left\{ \begin{array}{l} \text{demittere,} \\ \text{deturbare,} \\ \text{In Tartara} \left\{ \begin{array}{l} \text{deicere,} \\ \text{præcipitare,} \\ \text{In Gehennâ} \left\{ \begin{array}{l} \text{relegare,} \\ \text{detrudere.} \end{array} \right. \end{array} \right. \end{array} \right.$

aliquem

In flâmas ſempiternas demergere

In profundum Tartarorû delegare.

Abl.

Profundo abyſſo demergere, immergere.

To Help one.

Dat.

Quàm celerrimè, quâ primùm alicui ſubvenire.

Laborantibus ſuccurrere.

Ægris mederi.

Afflictos excitare.

Adeſſe alicui.

Alicui $\left\{ \begin{array}{l} \text{prodeſſe,} \\ \text{præſto eſſe,} \\ \text{ſubvenire.} \end{array} \right.$

Tu mihi præſto fuiſti laboranti.

Labor meus priſtinus, ſolitudo, officia, opera, vigiliæ præſto ſunt omnibus.

Mihi tanquã ipſius patriæ dextram porrexit.

Auxilium

Opem

Suppetias

Adiumentû

alicui

Improviſum alicui auxilium afferre.

Iacentibus auxilio adeſſe, minime deeſſe.

Subvenire perditò.

Nullo loco deeſſe alicui.

Mea tibi opera non decrit.

Auxilium alicui præſtare.

Manus

Mannus auxiliatrices alicui præbere, porrigere.

Conferre opem miseris.

Opem alicui suppeditare.

Maximum alicui emolumentum afferre.

Alicuius saluti providere.

Quam maximè servire commodis vestris. *Ter.*

Patriæ gravissimè laboranti mederi, consulere, auxiliari.

Pauperum, calamitosorum querelis vacare.

Opetam alicui commendare, impartire.

Huic rei subventum est maximè à nobis. *Cic. ep.*

Auxilio

Subsidio

Magno adiuvento } alicui esse.

Subsidio ire possum. *Cic. ep.*

Venire in subsidium alicui.

Præsidio & ornamento esse alicui.

Alicui suppetias ferre, ire.

Se succurrere mutuo.

Pietatem alicui præstare.

Alicui auxilio succurrere.

Nisi, &c. subsidiariam opem præstiterint.

Laborantibus succurrere.

Equis mederi.

Afflictos excitare.

Inopiam alicuius mederi.

Præbere se adiutorem.

Omni ratione subvenire alicui.

Qui tot annos ingenium, laborem, fidem suam populo Romano promptam expositamque præbuerit. *Cic. in Ver.*

Egregiam Crasso in studiis operam navabat Apollonius.

Adiutorem se Bruto fidelissimum & constantissimum præbuit.

In omnibus rebus me ille sibi affixum habebat. *Cic.*

Porrigere dextram alicui.

Porrigere atq; tendere opem alicui.

Afflictis fidem & dextram porrigere.

Græcia tendit dextram Italiae, suumque ei præsidium pollicetur.

Cui civi supplici non illa dextra invicta & fidem porrexit, & spem salutis ostendit. *Cic. in Ant.*

Pr. Negotiis amicorum studiosè inservire.

Subsidio alicui } ire,
venire,
currere.

Intendere alicuius saluti.

Quid tam propriè regium, tam liberale, tam magnificum quam opem ferre supplicibus, excitare afflictos?

Dare salutem.

Liberare periculis.

Retinere homines in civitate.

Præsidium clientibus atque opem amicis porrigentes atq; tendentes.

Large ad victum, copiosè ad vsum & ad cultum alicui suppeditare.

Accus.

Labentem aliquem excipere, fulcire & sustinere. *Cic.*

Iacentem aliquem erigere.

Rem Romanam omni tempore

ac loco munificè adiuvavit.

Quem ego Deum ac parentem
Causo fortunæ ac hominis mei.

Multum	} levare, reficere, defendere, iuvare, adiuvare.
Plurimum a-	
liquem	

Pr. Accerrimè aliquem tutari.

Accus. cum Ablat.

Labentem re, fortuna, fide ful-
cire, sustinere. *Cic.*

Opera sua aliquem sublevare.

Qui suis & suorum opibus Cæ-
sarem obnixè iuvabat.

Auxilio aliquem	} levare, defendere, iuvare.

Porrecta manu aliquem suble-
vare.

Is me in discessu meo non la-
chrymis solum suis, sed animo,
corpore, copiis prosequutus est.
pro Plancio.

Quò nostros Duces auxilio la-
boris commectus, periculo suo iu-
verit. *Cic.*

Constanti fide amicum tueri.

Amicos miseris oppressos leva-
re, sublevare, relevare.

Hic locus est vñs quo perfu-
giāt, aut hic portus, hæc arx, hæc
ara sociorum.

Sæ take ones Part.

))

Deos aversos esse à salute po-
puli Romani *Cic. ad Att.*

Sæ to Hurt.

Helples, or Succorless.

Neq; pol consilij locum habeo,
neque auxilij copiam. *Ter.*

Sæ Hopeless.

Sæ Distressed.

**To Helpe as a
Suffragant.**

Fuit mihi magno vsui in meis
petitionibus.

Qui alicui in officio suo suffra-
gatur.

Alterius honori inservire.

Episcopo à suffragiis.

Item, Subsidiarius. **I Suffra-
gant.**

Erat in illius prudentia paratis-
simum perfugium.

Subsidiariā operam alicui præ-
stare.

Quid roboris tuæ petitioni at-
tulerunt.

Præsto esse alicui.

To seek Helpe, or Aide.

Accus.

Alicuius gratiam aucupari.

Ad me tanquàm ad styliū con-
fugere, opem meam implorantes.

Ad fidem alicuius confugere.

Ad te venio spern, salutem au-
xilium expetens. *Ter.*

In vorā aliquem vocare.

In fidem & clientelam alicuius
se conferre.

In

In aliquem solum iatueri
Cū initio ætatis ad amicitia
se meam contulisset. *Cic.*

Accus. cum Ablat.

Quem appellem? quem obte-
stet? quem plorem?

Auxilij gratia ad aliquem con-
fugere.

Omnem dignitatis, salutis, vitæ
spem in alterius opẽ collocare.

In rebus asperis & adversis ali-
cuius fidem & auxiliũ implorare.

Sæpe to Hæc ade.

Co Hæc.

Dat.

Aliquid tenebris mandare.

Aliquid alterius oculis subtra-
here.

Accus.

Quod domi te inclusisti.

Feræ latibulis se tegunt.

Mane me in sylvam abstrusi
densam atq; asperam.

Bestiæ in latibulis delitescunt.

Co Hinder op Hæc.

Dat.

Esse alicui impedimento.

Veniat quando vult, atque ita
nemini sit moræ.

Maxima impedimenta, multas
difficultates alicui opponere, ob-
ijcere.

Timore præpedit dicta linguæ.

Viam alicui obstruere.

Orationis filum alicui præci-
dere.

Alicuius conatibus obviam ire.

Multis ad honorem aditus in-
tercludi inopia.

Cursum orationi interciedere.

Obstructus aditus alicui ad ali-
quid.

Moram & impedimentum ali-
cui inferre, iniicere.

Ista legatio moram & tardita-
tem afferet bello. *Cic. ad Att.*

Accus.

Detinere & demorari aliquem.

Aliquem à progressu arcere.

Aditum ad salutem veluti obie-
ctis & obiculis obstruere.

Sæpe aditum { præcludit, &c.
ad honores { intercludit, &c.

Tantum facultatis timor de-
trahit.

Gradum cōprimere, continere.

Vereor ne equorũ transitum
hyemis adventus excludat.

Premittit hoc faucis defensionis
tux.

Quæ te tantæ tenuere moram.

Irritum aliquid facere.

passive.

Dat.

Si doleam & angar hæc salu-
tarianum esse quorundam im-
probitate atque perfidia multis
Christianis interclusam.

Ablat.

Vento tenebantur quo minis
per eundem portum pervenire
possent. *Cæs.*

Historia.

Historia est prudentia iuris pu-
blici, antiquitatis iter, & exem-
plorum copia.

Historia est testis temporum,
lux veritatis, vita memoria, ma-
gistra vitæ, nuntia vetustatis. *Cic.*

Rei antiquariæ studium.
Hinc, Antiquarius, Historicus.

Ex annalium vetustate & monumentis eruenda est memoria mobilitatis tuæ. *Man.*

Historiam { texere,
                  { contexere,
                  { scribere.

Atticus annorum septingentorum vno libro colligavit.

Rerum gestarum seriem describere.

Dat.

Res gestas { oculis subiicere,
Res maxime { literis mandare,
memorabiles { memoriæ prædere.

131

To hold on.

Cursus hos retine.

Eum tenere cursum quem à prima ætate susceperis.

X

Labore & opere superlidere.
See to leave of.

To keepe the day holy.

Dat.

Divinis rebus operam dare.

Ignavis semper feriæ sunt.

Accus.

Diem festum
Ferias
Sabbatum } agere.

Alicuius nomine dies festos agitare.

Ferari vel quiescere.

Memoriam Sanctorum celebrare.

Humana opera missa facere.

Celebrem, sacrum, religiosum diem aliquem habere.

Quietum aliquem diem sine ullo labore & contentione animi ad multam noctem perducere.

Quanto luculentius natalem mihi diem si affuisses egissem.

Abl.

vacare,
A negotiis { feriari,
A studiis { quiescere,
                  { requiescere.

Alicuius solennem diem sedula religione celebrare.

To hunger, and thirst.

Pr. Vehementer esurire.

Dat.

Adhæsit mihi ad infimum ventrem fames. *Plaut.*

Ablat.

Fame & siti enectus.

Ex omnium rerum difficultate laborare.

See to furnish one.

X

pellere,
Famem { frangere,
                  { prævenire.

To Honour or Reverence our Elders, or others.

Dat.

Debitum honorem, reverentiam alicui præstare, exhibere, habere.

Vt

Vt mihi omnes immortalem gloriam dederint.

Meum tuo honori studiū nullo vnquā loco defuit.

Meum studium honori tuo pro nostra necessitudine nō defuisset.

Mihi tuus honor & fortunæ tuæ etiam atq; etiam curæ sunt.

Alicuius dignitati servire.

Alicuius honori & dignitati favere.

A te peto vt dignitati meæ suffrageris. *ep.*

A te peto vt meam tibi dignitatem commendatam habeas. *ep.*

Mihi verò tantum decoris, tantum dignitatis adiunxeris.

Alicui assurgere.

Honori esse alicui.

Tibi hunc honorem à me haberi fortè ne mirere.

Honor qui magnis viris deferatur & datur.

Honorem mortuo, cui vivo iniuriam fecimus, faciamus.

Accus.

Plurimum aliquem observare.

Colere, suspicere & admirari.

Aliquem suspicere, colere, venerari.

)(

Nequa labe tuo honori aspergatur.

Pro Numine colere.

Abl.

Observantia est per quam homines aliqua dignitate antecedentes, cultu quodam & honore dignantur. *Cic.*

Honoribus aliquē { *prosequi, afficere, decorare, accumulare.*

Amplissimis honoribus ornare.

Honoris, gloriæ insignibus aliquem decorare, ornare.

Honorificis verbis prosequi, venerari, colere.

Summā observantiā aliquem colere.

Aliquem in honore habere.

Multo honore aliquem compellare.

Singulari studio aliquem colere & observare.

Vir fortissimus & clarissimus L. Scilla quem honoris causa nominō. *Cic.*

Mihi eximia veneratione recolendus.

Devotione vos veneratur.

To Honor God.

See to worship God.

To Promote to Honour.

Dat.

Honores aliqui { *mandare, deferre, decernere, afflare, exhibere, præstare, impendere.*

Quos P. in excelso rem dignita-

tis locum provchens Imperiis præfecerat.

Et ea res si quæris magno ei honori fuit.

Vt mihi illa omnia immortallem gloriam dederint.

Hinc summa illi facta est accessio dignitatis, ad dignitatem.

Quid est quod vllor Dñs honores, cultus, preces adhibeamus?

Multos eximios & singulares honores Cæsari decreverunt.

Accus.

Quem ad amplissimos honores produxit. *P. Cæs.*

Ad summum honorem, & dignitatem aliquem evehere, provchere, extollere.

Ad summum dignitatis fastigium aliquem promovere, perducere.

Quem absentem in amplissimū honorem acceptavit. *pro Cælio.*

Ad decus

Ad dignitatem } sublevare,
aliquem } promovere,
attollere.

Senatus eum ad gloriam & summum honorem devocat.

Ad aliquem primas deferre. *Cic. de Nat.*

In quem cum Dij atque homines omnia ornamenta coniecerunt.

Pro Numine colere.

Erigere aliquem in Baronem.

Cambd.

Ablat.

Quos præcipuo semper honore habuit Cæsar.

Item, In honore.

Honoribus aliquem promovere, ornare, complecti, accumulare, augere.

Officiis & honoribus aliquem onerare.

Titulo Vicecomitis aliquem ornare. *Cambd.*

Quem Somersetti Ducem instituit, eodem titulo insignivit.

Quem eo honoris extulit, exexit.

)(

Cavere ne quid de alterius dignitate detrahatur, adimatur, imminuat.

Libertum suum equestri dignitate donavit.

Nullum ego in te ornando, honestando, colendo locū aut tempus, nullum studij genus, officij, observantiæ prætermittam.

)(

Cavete ne quid illius honoris iacturæ faciat, lubeat, serat, patiat.

Eo negotio Catonis splendore maculare voluerunt.

passivè.

To be honoured.

Epith.

Summus

Maximus

Eximius

Singularis

Amplissimus

Magnum

Summum

Amplissimum

Curtus honorum.

Homo valde honoratus.

} honor.

} præmium.

Altitudo

Altitudo fortunæ & gloriæ aliquis,

Dat.

Laudem sibi parare.

Honor talis paucis est delatus ac mihi.

Sed cum hic Cæsari honos est exhibitus.

Honori summo nuper Miloni fuit, quod &c.

Honores à populo sibi delatos, mandatos habere.

Honos talis populi Romani voluntate paucis est delatus. *pro Vat.*

Accus.

In maximam claritudinem pervenire.

In altum provehi.

In amplissimum ordinem

adscribi,
admitti,
adsumi,
eligi.

In amplissimum dignitatis, honoris, amplitudinis fastigium adspirare, evahi.

Per omnes honoris gradus ad gloriam, ad decus, ad summum Imperium surgere, ascendere.

Vbi me vidit esse in tantum honorem.

Item, in tanto honore.

Omnium vocibus, consensu, suffragiis honores amplissimos consequi, assequi.

Ad amplissimū dignitatis gradum evahi, designari, pervenire, provehi.

Ad honores ascendere.

Tamen propter singularem

scientiam rei militaris ad eum est honorem evocatus. *Cæs.*

Per honorum gradus ad summum Imperij efferri. *Cic.*

Gradum Consularis dignitatis tenere.

Consularis dignitatis fastigium conscendere.

Ablat.

Eo honoris evectus est.

Apud me honore & pretio est, Singularibus, amplissimis honoribus decorari, augeri.

Cum honoribus amplissimis perfunctus esset.

Pr. Longius honoribus procedere.

Honoribus abundare. *Man.*

Honestari securi us, decorari fascibus, veris dignitatis insignibus illustrari.

Aliqua tamen officij specie ab eisdem observamur.

Qui ob egregiam virtutem tali honore dignati sunt.

Quadam estimatione dignandus.

In honore esse apud aliquem.

Sit in æterna gloria Marius.

Ut postquam eius gloria illustri in loco sita esset, eo magis magisque dignus illudicaret.

In gratia esse apud aliquem.

To seek Honour.

See Ambitious.

To Get Honour.

Laudem ferre, obtinere.

Altissimū civitatis gradum obtinere.

Laudem sibi parare.

Gloriam } comparare,
Honores } assequi,
          } adipisci,
          } consequi.

Nomen augere.

Lauream mereri, adipisci.

Cum & honoribus amplissimis
& laboribus maximis perfuncti
essimus.

Cum in ea urbe summis hono-
ribus Imperiisq; usus sit.

Is processisset longius honori-
bus, nisi semper infirma atque
ægra valetudine fuisset.

Honorable.

Gen.

Vir primariæ dignitatis.
Item, Summæ gratiæ & authori-
tatis.

Accus.

Pr. Amplissimè & magnificentis-
simè omnes honores gessit. *Cic.*

Sic est hic ordo quasi præposi-
tus in altum. *Cic.*

Nos aliquod nomen decusque
gessimus.

Implevit orbem terrarum no-
minis illius gloria.

Ad dignitatem & gloriam na-
tus.

Ablat.

Vir autoritate graviss.

Cum in omnibus vel ornamen-
tis vel prædiis redundares.

Ex amplissima, ex illustri fami-
lia natus, ortus, oriundus.

In maxima celeritate atque in

oculis omnium vivere.

Tanta autoritate sunt, tantis
rebus gestis ut illi antiquorum &
clarissimorum hominum, de qui-
bus dixi, reponantur. *Cic.*

Ut in maxima gratia futurus
sis & gloria.

Cum & honoribus, & rerum
gestarum gloria floreret. *de Or.*

See Noble.

Honourably minded.

Accus.

Summa petere.

Egregium, præclarum facinus
aggredi.

Præclara conantes in secundis
tertiisque, si consequi prima non
licet, consistere laus est.

Ad summa

Ad summam } contendere.
laudem

Ad res præclaras animum ad-
iungens.

Omnia ad gloriam & splendo-
rem revocans.

Ad res præclaras sua studia con-
ferre.

See Heavenly minded.

To Degradate one of his
Honours.

See to Degradate.

To Hope.

Eximia spe summæ virtutis a-
dolescens.

Epith.

Eximia
Minimè dubia
Firmior
Bona
Optima
Maxima
Summa

X

Obscura
Fallax
Falsa
Extrema
Tenuis
Inanis
Exigua
Desperata
Incerta
Dubia
Abiecta

} Spes.

Nom. & re.

Cum spes omnium animos cre-
atos haberet.

Nisi veræ laudis eum spes ali-
qua quasi allevasset. *Man.*

Spes nonnihil affulget, aridet.

Sardinia recipienda repentina
spes affulsit. *Lev.*

Vt opinio, & spes, & coniectu-
ra nostra fert.

Quomodo spes salutis cæteris
reficiet, &c.

Tamen spes quædam me ob-
tentabat fore, vt &c. *Cic. ad At.*

Nespes quidem vlla ostenditur
fore melius.

Affulget, aridet, abblanditur
nonnihil spei, &c.

Affulgens lætior spei aura re-
creat animum meum. *Eras.*

Sed fugite non abesse spem, vt
&c.

Augebatur auxiliorum quoti-
diè spes, &c. *They were chea-
ry day in greater hope then
other.*

Magna nie (inquit) spes tenet
(Iudices) mihi bene evenire quodd
mittar ad mortem. *Cic.*

Dat.

Spes mihi magna subit, &c.

Spes mihi melior affluxit, af-
flavit.

Ægroto dum anima spes est.

Mihi spes omnes in memet sit.

Animus mihi prælagit.

Animus mihi fidem facit.

Indubitata namque mihi spes
affulget eundem, &c.

Iniecta mihi spes est te, &c.

Quomodo spes salutis cæteris
residebit civibus, cum civibus
præclusa sit expectatio incolumi-
tatis? *Cic.*

In te spes omnis, Hægio, nobis
sita est. *Ter.*

Ponere sibi spem in re aliqua.
Cic. ad Att.

Accus.

Sed spes quam ipse illo tempo-
re conceperat Parisios occupandi.

Spes in re } collocare,
                  } ponere,
                  } configere,
                  } constituere.

Reponere spem in aliquo.

Magam

Magnam spem pacis in aliquo deponere, habere positam.

Præstat rem omnem amittere, spem aliquam retinentes, &c.

Habere spem in fide alicuius.

Quam spem nunc habent in manibus, & quid moliantur, breviter iam (Iudices) exponam. *Cic. in Ver.*

Præclaram spem agitare, pascere, nutrire, fovere.

In summam spem venio servādi pueri.

Nonnullam in spem veneram.

Senatus ad autoritatis pristinae spem reviviscit. *Cic. in Ant.*

Exardere ad spem libertatis.

Ad spem recuperandæ libertatis erectus. *Cic. pro domo.*

Ad spem devolvi. *Cic. de Or.*

In hanc spem erecti, &c.

In spem maximam adduci.

In spem ingredi.

Eras, erat & causa nostra eo loci, ut erigere oculos & vivere viderentur.

Ablat. à pers.

Optimè de aliquo sperare.

Ablat. à re.

Spe { duci,
depasci,
niti,
teneri,
trahi.

Spe inflatus.

Dulci spe lactari.

Constanti expectatione pendere.

Spe fervidus ardet.

Non sine summa spe & expectatione.

In aliorum fortunas impudentissimos oculos spe & mente designavit.

Magno & erecto, fidenti animo esse.

Spe atque animo magna suscipere.

Spe atq; animo incubare rei alicui.

Spe aliquid devorare. *Cic. ad Att.*

Amicitia bona spe præluet in posterum.

In spe esse.

Esse in spe firmissima.

Sperare videor.

Hac vna spe defensio nitetur.

To Put one in Hope,

Dat.

Spem alicui { afferre;
præbere,
inijcere.

Inicitur alicui spes.

Spem alicui ostendere, ostentare.

Animus mihi si sem facit.

Accus.

Quæ res te in hanc spem adduxit? impulit?

Ad spem aliquem rapere, excitare.

Se Spem facere.

Me potius quam meas spes revocavi.

Ablat.

Inani spe aliquem lactare.

Vana spe aliquem producere, ludere

Se to Flatter.

To Put one out of Hope.

Dat.

Spem omnem alicui præcidere.
Eripit mihi spem quæ sola hominem in miseriis consolari potest.

Spem alicui adimere, auferre.
Accus.

Alicuius spes { extenuare,
labefactare,
debilitare.

Ablas.

De spe aliquem { deturbare,
deicere,
depellere.

Aliquem à spe avertere.
Spes extrema, desperata.

passivè.

To be put in Hope.

In spem maximam & quemadmodum confido verissimam adducti sumus hunc ipsum annum salutarem civitati fore.

Neq; spes quidem vlla ostenditur fore melius.

✕

Spē aliis præcidere, extorquere.

✕

passivè.

Spes exanguis & consternata.

Cum civibus præclusa sit expectatio incolumitatis. *Cic.*

Spe deturbari, deici.

Helvetij ea spe deiecti. *Cæs.*

Carilina de spe conatque depulsa. *Cic. in Cat.*

To Hope in vain.

Abi.

Falsa spe lactari, induci.
Salus nostra quæ spe exigua extremaq; pender. *Cic. pro Marc.*

Obscura spe & cæca expectatione pendere. *Contra Rul.*

Inani spe animum pascere.

Accus.

Spes inanes agitare, fovere, pascere, nutrire.

Quæ ne spes cum fallat vehementer te rogo.

Hopeless.

Pr. Summè, plane, penitus diffidere.

Nom.

O spes fallaces & cogitationes inanes meæ.

Spes nostra { concidit,
occidit,
deficit.

Spes exanguis & consternata.

Deficit non voluntas, sed spes.

Gen.

Omnia sunt plena desperationis.

Cum Dat.

Excidit mihi spes omnis.

Cum Accus.

Spes me frustrata est.

Spes illum fecellit.

In desperationem venire.

Spem prorsus abiectissimam.

Itaq; beneficii collocandi spem nostram evanescere vidi. *Cic.*

Despondere

Despondere animum.

Ablat. à re.

Nulla speniti.

Omni prorsus spe decidere, carere, destitui.

Ab omni spe animum abducere.

Afflictus & iam omni spe salutis orbarus.

Quantâ ruebant de spe.

Spe deturbatus.

De omni salute desperare.

Despe conatuq; depulsus.

Animo languere.

A seipso desperatus & relictus.

Spe deplorata.

Perditi, & ab omni spe derelicti.

Ab omnibus desperatus.

To keepe himsele within his house.

Pr. Consultò, arcuissè domi cõtinebant.

Oclusis foribus, obserata ianua in intima ædium se abdiderat.

To keepe order in his house.

Paterfamilias.

Familiæ rector, præpositus.

Accusf.

Rem familiarem tueri.

Rem domesticam curare, gerere.

Solenter, providè rem domesticam administrare.

Familiæ curam habere.

Ablat.

Domestici officij curis distringi.

Christ tooke vpon him our Humanity.

See to become a man.

Humble.

Prosternere se, & fracto animo atq; humili supplicare.

Item, Supplicantes demissiq; Dei plaga percussu, afflicti, strati- que fuerunt.

Demissus atq; humilis.

Demissus atque afflictus.

To Hunger.

See to famish.

To Hunt, or to Chase the Deare, &c.

Feras { agere,
agitare,
sectari,
insectari,
insequi.

Cervos iaculo cursuq; fatigare, sectari.

Cervos in plagas compellere.

Feras cursu contequi.

Saltuque indagine cingunt.

Vulg.

Se venando exercere.

Multum esse in venationibus.

Laqueis captare feras & fallere viros.

Insequi

Insequi vagas per iuga summa
feras.

**Hurtfull, or to
hurt one.**

Dat.

Damnum & detrimentum ali-
cui asferre, inferre, invehere.

Aliquid calamitatis alicui
struere, moliri. *Cic. de Or.*

Qui tantum Regi damnū com-
pararet.

Incommodum alicui ferre.

Inconoditates Iliademq; ma-
lorum alicui inferre.

Magnum alicui dispendium af-
ferre.

Verres Siciliæ multum calami-
tatis importavit. *Cic. in Ver.*

Nam Deus conflabit tibi malū
domesticum.

Nec mihi Euristheus tantum
inxerit mali. *Cic. Tusc.*

Quæ pars civitatis Helvetiæ in-
signem calamitatem populo Ro-
mano intulerat. *Cæs.*

Quibus omnibus se Seianum e-
quum præbuit. *Cambd.*

Quo facto & sibi exitium, &
Angliæ excidium illicò extraxit.

Fraudi & damno esse alicui.

Epith.

Oculturum, intestinum & do-
mesticum malum. *Cic.*

Plurima mala quæ ab illo reip.
inuista sunt.

Accus.

Quæ res magnum malum in
Angliam inexit.

Aliquid esse fatale ad interitū
vrbis.

Ablat.

Incōmodo
Detrimento } aliquē afficere.
Damno

**To Sustaine Hurt,
or, Loss.**

Dat.

Ne quid importeretur nobis in-
commodi. *Cic.*

Accus.

Incredibiles calamitates hau-
rire.

Damnum } ferre,
Infortunium } pati,
Detrimento } incurrere.

Calamitates subire, sustinere.

Ob eam causam populus Ro-
manus maximam calamitatem
cepit.

Respubl. detrimentum fecit.
Cic. in Ver.

Ne quid respub. detrimenti ca-
piat, accipiat.

Iacturam } facere.

Naufragium } pati.

Item, Naufragium gloriæ facere.
Cic.

Maximam cladem accipere.

Ferre infortunium.

Ablat.

Maximis incommodis affici.

((

Detrimento sarcire, resarcire.

**To Sake ones Hurt.
See Destruction.**

**To please his owne
humors.**

Dat.

Animo obsequi.
Genio indulgere.
Sibi ipsi applaudere.

**To please others
humors.**

Dare se alicui.

Si me ad illius mores aprassem,
effinxissem, accommodassem,

**To play the good
husband.**

Homines frugi omnia recte
faciunt.

Si illum potest qui alicui rei est
abducere.

Redeat in viam.

Ad bonam frugem se recipere,
accommodare.

To play the hypocrite.

Fucatas sanctitatis homo.

Inanem pictatis speciem præ se
ferre

Fuco sanctimoniz personatus.

**Idle, or sloth-
full.**

Homo iners & inutilis.

Nemo erat tam tardus aut fri-
gidus laboris, quin &c.

Iners, ignava & somniculosa
senectus.

Inertissima segnities.

Inertissimum & desidiosum o-
tium.

Pr. Otiosè vivere.

Dat.

Turpi otio & abdomini ser-
vire.

Turpi, inerti otio indulgere,
inservire, vacare, se dedere.

Cavendum est senectuti ne lan-
guori desidiazque se dedant.

Otium se corrupendum dare.

Vbi te socordiz & ignaviz
tradideris.

Ignavis semper feriz sunt.

Accus.

Per otia vitam ducere.

Nihil agere.

In otia solvi.

Ad otium devolvi.

Ablas.

Otio { languescere,
       torpescere,
       tabescere,
       marcescere,
       obduci.

Nimio otio affluere, diffuere.

In otio vivere.

Ignavia torpescere.

Gravi lethargo oppressus.

Hebescere & languescere in o-
tio.

Otium tempus fallere.

Accus.

Operam ludere, perdere.

Otium ludere.

Dicitur etiam industria lan-
guescere,

In

In eruginem incidere.

To Jest.

Pr. Familiariter, festivè iocari.

Facetè irridere.

Liberalis
Honestus } iocus.
Facetus

Dat.

Festivis iocis indulgere.

Ludicra rebus seriis immiscere.

Accus.

Iocosè, per iocum aliquid dicere.

Satis iocosè aliquem ludere.

Cachinnum in aliquem tollere.

Fluere facetiis.

See to Horke.

Passivè.

Iocularium in malam insciens penè incidi. Ter.

Mirificè facetiiscapitur.

Ignorant.

Rudis, hebes, impolitus.

Gen.

Adeone hospes huius vrbis?
adeone ignorans disciplinæ consuetudinisque?

Literarum rudis.

Vir omnis eruditionis expers.

Nemo omnium tam rudis, tam ignarus.

Pr. Expers consilij aut inge-
nij.

Omninò omnis eruditionis expers, atque ignarus, & à Musis averfus.

Dat.

Nihil agis, nihil assequeris, nihil moliris quod mihi latere valeat in tempore.

Accus.

Literas qui nondùm vix attigerat, gustaverat, à limine salutarerat.

Prorsus ignorare.

Eam rem supersedit mihi ingerere.

Qui hæc non primoribus, summis labris degustavit, delibavit.

Literarum vsum non habere.

Ex abditis literarum fontibus aut nihil, aut parum hauscerat.

Literas vidit solùm per transcennam.

Hic nec Musas novit quidem, nec nomen audivit.

Ne tantillū quidem habet cum Pallade commercij.

Non tua Castalias coluere Poëmara lymphas,

Nunquā Phœiacum nec tetigere lacum.

Curio literarum omnium nihil sciebat,

Literas nescire.

Adeone sensum omniem amisistis, ut nihil intelligatis?

In tenebras furenter irruitis.

Ablat.

In omni re literaria tyro ac rudis, hospes & peregrinus.

In artibus peregrinus & hospes.

In

In artibus parum instructus,
versatus.

In Dialecticis inermis ac nudus.

A musis & averfus.

A literis & alienus.

Ab usu rerum imperitus.

Quasi alto ignorantis somno
fopitus.

Ne in nostra patria peregrini,
atque adventæ videamur.

Literis haud satis instructus.

Magnitudine ignorantis oc-
cæcatus.

Civitatem, &c. Barbariæ flu-
tibus allui. *Cic.*

Erroris pestilentis tæbe con-
sumptus.

Cernere iam licet quantis tene-
bris oppletus.

Amentissimus atque omnibus
consiliis præceps ac devius.

Nos in nostra urbe peregrinan-
tes, errantes tanquàm hospites;
tui libri quasi domum deduxe-
runt.

In alta noctis caligine demer-
sus. *Cass.*

Ex hara productus non ex schola.
Cic. in Pis.

Me insciente, imprudente fa-
ctum est quod, &c.

In tanta rerum ignorance ver-
sari.

In tenebris & caligine iacere.

Planè in literis plumbeus.

In tenebris cimeriis vivere.

Omnia denique bonarum ar-
tium studia siluerunt.

Tu sine vlla arte, sine humani-

tate, sine ingenio, sine literis so-
lus iudicas?

Crassa rerum ignorance te-
neri, obstringi.

Clam me est.

Qui nullum cum musis, id est,
cum humanitate & doctrina ha-
bet commercium.

See to Erre.

)(

Sed cum nostra ætate, &c. quæ
ex fatalibus illis ignorantie tene-
bris emerit *Cambd.*

Dispellere caliginem ab animo.
Cic.

Quod magno sum levatus er-
rore, & illa admiratione libera-
tus.

Ab animo tanquàm ab oculis
caliginem dispulit.

To Imbroider.

Acu piangere.

Vestes auro intexere.

To Imitate.

Dat.

Cicero se Platoni comitem pro-
fitetur.

Exemplar alicuius sibi propo-
nere.

Propositum alicui exemplum
ad imitandum.

Aliquē habere sibi documento.
Paterna

Paternæ gloriæ vestigia animo imprimere.

Homero maximè incedit Virgilius. *Quintil.*

Maiorum gloriæ, nomini respondere.

In exemplum operis aliquem sibi assumere. *Quintil.*

Deligere aliquem sibi ad imitandum.

Is omnibus exemplar esse debet.

Memoriam & imaginem patris tui tibi proponas. *Cic.*

Maiorum vestigiis inhærere, insistere.

accus.

Alterius verba aucupari, fontes delibare.

Item, Imitari atq; adumbrare.

De usque imitatur & effugimus tanquàm ex exemplari.

Tardi ingenij est rivus os confectari, fontes rerum non videre.

Cic.

Verelictis methodicæ medicinz fontibus ad (nescio-quas) cisternas, ne dicam lacunas nō minus putridas quàm perniciosas se conferunt.

Effinxit Cicero vim Demosthenis.

Id intuetur, & illud sibi proponit exemplar.

Mores avitos { imitari,
referre,
effingere.

Exemplar alicuius { intueri,
imitari,
sequi.

Vestigia alicuius sequi, persequi, atq; imitari.

Patriæ gloriæ vestigia in memoria imprimere, desigere.

Maiorum vestigia non pressa ad exigui temporis momentum, sed fixa ad memoriam omnium sempiternam persequi.

Paternas virtutes ante oculos proponere.

Ingeneratos mores à stirpe generis diutissimè retinere.

Cogitationem nunquàm prorsus deimitere cuius sit filius.

Maiorum mores, vitam imitatione exprimere, representare.

Præbere se imitatore amulumq; virtutis paternæ.

Ad normam patriæ gloriæ se confirmare.

Aliquando patriam, animum virtutemq; capiamus.

Ad similitudinem illius divini ingenij in eadem incurrere vestigia.

Ad aliorum se consuetudinem, exemplum, mores componere.

Verumetiam reipub. causa non ignaviter ad illorum se imitationem comparavit.

In vestigia & sedes nobilium immigrare.

Formare se in mores alicuius.

Plerumque parentum præceptis imbuti, ad eorum consuetudinem moremque deducimur.

In parentum studia incumbere.

Dignum se maioribus suis præstare.

Ablat.

Aliorum fontibus suos hortos irrigare.

Aliquem imitando effingere, atque exprimere.

Hortensium ipsius vestigiis persecuti sumus.

Alicuius rei exemplum ab alio sumere, transferre, petere, repetere, capere.

Moris, vitam maiorum imitatione exprimere.

Moris alquem referre.

Ponere sub oculo simulachrum.

Qui paternis moribus egregie succrescit. *Cambd.*

Maiores vestigiis $\left\{ \begin{array}{l} stare, \\ insiltere, \\ ingredi, \\ inherere, \\ inherescere. \end{array} \right.$

In horum vestigiis pedem ponit
Ic nostris itineribus.

Ab hac perenni contestataque virtute Maiorum non degeneravit.

Hanc ingenij præstantiam, minus imitatione consequi possumus, voluntate certe proximè accedimus.

)(

A regula aliorum aberrare.

Immortal.

See Perpetual.

To Impley one.

Cum alicuius aliquid demandat.

Negotium ad aliquem deferre.
See to Committe to ones charge.

Of great Import.

Hoc enim maximi momenti est ad, &c.

Hoc maximè reipub. conducit, si &c.

See Necessary.

To Impertune one.

Nec tibi adeò molestus essem in hac causa, nisi &c.

Non opus est ut hac de re me obtundas.

Alicuius aures tædio enecare.

Alicuius facilitate immoderate abuti

Aliuius patientia, auribus abuti.

See to Entreat one.

See Ceditious.

To Impoverish one.

See to Bring into misery.

See to Oppress.

To Imprison one.

See to Cast into Prison.

Imprison

Improbable.

Fidem excedere.

A veritate absonum.

Est maius fide.

Item, Res fide maior,

Impudent.

Pr. Homo egregiè impudens.

Quis unquam fuit tam insigniter impudicus?

Homo àm ntissimus & profligatissimus hostis pudoris & pudicitiae.

Haberis sermonem hominis vtinam non impudentis, illud quidem rectè non nimis verecundi.

*Cic. de Or.**Gen.*

Pudoris & modestiae expers.

Perfrictae frontis.

Parum frontis habere.

Acrus.

Os, frontem fricare, perfricare.

Pudorem omnem	{	abstergere,
		detergere,
		deponere,
		exuere.

Verecundiae sine transire, transilire, pertransilire.

Nemo unquam tam audacem, tam impudentem fore arbitratur, qui tam nefariis criminibus, tam multis testibus evictus, ora Iudicū aspicere, aut os suum populo Romano ostendere auderet.

Nostis hominis os, nostis audaciam.

Novi violentiam, novi impu-

dentiam, novi audaciam.

Ad nullum facinus erubescere.

Os hominis, insignemque impudenciam cognoscite

Tu lacem aspicere audes, tu hos intueri, & erga homines reverentiam penitus abiecesses.

Nihil apparet in eo ingenuum, nihil moderatum, nihil pudeas, nihil pudicum.

Ablat.

Audaciâ & impudentiâ fretus.

Cic. pro Fl.

Omni pudore exutus.

Nimîa audaciâ solutus.

In redibili importunitate & audaciâ.

Intolerabili petulantia.

Perfrictâ fronte, facie aliquid agere, loqui.

A pudore, à modestiâ remotus, alienus, aversus.

A pudore procul abesse.

Omni proieccto pudore.

Neq; Catilina es, ut te à turpitudiae pudor aut metus à periculo, aut ratio à furore revocet.

Co Impute.*See to Ascribe.***Incontinent.***See to Love, or Lust.***Co Encourage.***See to Animate.***Incredible.***See Improbable.*

To Ingrabe. In *as* incidere.Effigiem alicuius in auro complecti. *Ov.***To Deale Indifferently,
or byrightly betwene
both.**

Neq; ad dexteram, neque ad sinistram deſectere.

Neq; iſtâ, neq; gratiâ teneri.

Aqua lance vti.

Ex æquo audire.

Aquis auribus accipere.

A veritatis ſcopo non aberrare.

Summos & infimos pari iure retinebat.

Legunt inventæ, quæ cum omnibus vna eademque voce loquerentur.

)(

Moveri gratia, cedere precibus.

Inerorable, or**Implicable.****See Exorable. X****To Infame, or****Infamous.****See to Defame.****To Expoſe himſelfe to
Infamy.***Dar.*

infamiz ſe ſubilicere.

In hominum voculas ſecommittere. *Aſch.*Nomen ſuum ad graviffimos caſus, extremosq; ignominiz ſcopulos impingere. *Aſch.*

Tua non modò dignitas nulla erit, ſed erit ſumma deformitas.

To Infect.**See to Pervert.****To Ingrabe.**

Imaginem exſculpere, fingere, effigere, adumbrare.

Hominiſ effigiem exprimere,

Signa fabricari.

In ære, in *as* inſculpere.**To Doe one Injury.***Nom. à re.*

Neque poteſt hæere in tam bonis civibus tam acerba iniuria.

*Dar. à perſ.*Te mihi iniuriam facere arbitror. *Ter.*

Iniuriam alicui imponere, inferre.

Quibus iniurias pluſimas contumeliaſq; impoſuit.

Ad frangendâ iniuriam quam mihi

mibi, &c. intentare conatur.

Iniuriam immerenti iacere, offerre, immittere.

Per eos si quid importeretur nobis iniuriæ, propulsemus. *Cic. de Off.*

Egrè alicui facere.

Alteri insignem iniuriam facere.

Quibus tu privatim iniurias maximas contumeliasque imposuisti.

Iniuriam alicui, Item in aliquem transferre.

Accus.

Pr. Iniquissimè, iniuriosè aliquem tractare, violare.

Aliquem per summum scelus oppugnare.

Iniuriam in aliquem iacere & immittere. *Plaur.*

Iniuriam in aliquem committere. *Cast.*

Iactam & immisam à te nefariam in me iniuriam semper duxi. *Paradox.*

Iniquè nimis agis in nos.

Quanquam nulla me ipsum privatim, perpulit insignis iniuria.

Ablat. à pers.

Cum aliquo iniuste agere.

Epith.

Atrox

Nefaria

Insignis

} iniuria,

Ablat. à re.

Iniuriis } lacerare,
aliquem } lacerare,
          } vexare.

Omittas iam me onerare iniuriis.

Afficere aliquem iniuriis.

Nulla me perculit insignis iniuria.

Plurimis iactare iniuriis.

Multis iniuriis iactare & agitare aliquem. *Cic.*

Cumulare aliquem aliis maioribus iniuriis.

Passivè.

Ablat.

Plurimis iactatus iniuriis.

Multis iniuriis affligi, agitari, iactarique.

Ab animis graves iniurias accipere.

Iniuriis } circumfessus,
          } lacessitus,
          } provocatus.

Hac accepta tam insigni iniuria

Accus.

Vim pari.

Quos si hæc morderet iniuria.

Ablat.

Morderi civitatis iniuria.

) (

Gen.

Nullius iniuriæ sibi conscius.

Dat. à re.

Iniuriæ obviam ire.

Accus.

Decoquere iniuriam.

Iniuriam ab aliquo propulsare.

Duobus privilegiis amolitur iniuriam

Gravissimas iniurias voluntaria oblivione contriveram *Cic. ep.*

Vt fratrem meū ab iniuria vindicer

Quamquam nulla meipsum pe-
pulis insignis iniuria.

Ablat

Iniuria, ab iniuria aliquem
prohibere.

Ab iniuria aliquem afferere,
vincere.

Nemo tam perditur, tamque
flaginosus inveniri potest, quia
non iure factum arbitretur.

To Inquire.

See to search out.

See to like.

To be Inspired.

Accus.

Animus futura persentit.

An quisquam hodie est qui æ-
quæ pro Nomen atq; hic? *Cast.*

Divinitus ad nos delatum.

Ablat.

Numine

{ afflari,
inf. i. ari,
compleri,
illuminari,
corrip.

Instinctu infl. atq; divino.

Divino Numinis { infl. i. ari
infl. i. ari ad p. i. a- { infl. i. ari
tem { erigi
          { excitari.

Audio te Augustissimorum
Deorum afflatu agi. *Cast.*

Divino Spiritu afflari.

Acri & vehementi quadam

incitatione inflammatur animus.
Cic. de Or.

Sed qui tanta incitatione fer-
tur.

Furore divino incitatus.

Virtute, ope Spiritus sancti
armatus, circumseptus, munitus,
corroboratus.

Affrue.

Omne hominum genus meo
spiritu persuadam.

To Instruct.

Moderator alicuius scholæ.

Institutor tuæ adolescentiæ.

Gymnasij rector, præfectus.

Vbi Gymnasti rethor partes an-
nos totos 12. sustinui. *Cordel.*

Qui gerit virgam, sceptrum
manu.

Dat.

Horatis domus cunctas Græciæ
quasi filius quidam patuit atque
officina dicendi.

Religionis mysteria alicui tra-
dere.

Præformare literas alicui. **To**
teach to write.

Vagientibus pueris lac cibumq;
permansum ingerere.

Pueris disciplinam tradere.

Cunctis civibus lumen ingenij
& consilij sui porrigere atq; ten-
dere.

Consiliorum & virtutum no-
storum ctingem relinquere ex-
pressam & politam summis in-
gentis.

Publicæ

Publicæ rei literariæ consulere.

Accus.

Aliquem docere & erudire.

Docere & commonefacere.

Docere, tradere, inculcare.

Satis uolenter docere.

Pr. Perspicue & perfecte docere.

Item, Diligenter, dilucide, fideliter

Iracundiùs & laboriosius docere.

Inepre Minervam docere.

Rectè, honestè, liberaliter liberos educare.

Ingenium rude fingere, informare.

In viam virtutis manu ducere.

Puerorum ingenia literis excolere, expolire.

Ætatem puerilem ad artes & humanitatem informare.

Puerum mollibus annis in patrias artes erudire

Quos in disciplinam recipit.

Senectus adolescentes docet, instituit, ad omne officij munus instruit. *Cic. de Sen.*

Ablat.

Literis, scientiâ aliquem ornare, imbuiere, fulcire, augere.

Qui illustre ingenium tuum, &c.

Item, Qui ingenium tuum omni immortalitate dignum egregijs artibus, altioribus studiis excoluit

Honestis disciplinis instituere, instruere, informare.

Qui tuam olim adolescentiam præclatis & literis & linguis effinxit.

Omnibus doctrinis expolire.

Qui pestifera doctrina Occidentalem Ecclesiam diu exercuerat.

Tam literis bonis, quam rectis moribus expolire.

Natura inscripsit in mentibus nostris.

To Interpret.

Pr. Scientissime

Sapienter

Rectè

Verè

Planè

} interpretari.

((

Malè,

Insulsè,

Ridiculè,

Fallaciter.

Definiendo, interpretando exponere, explicare, explanare.

Obscuris lucem inferre.

Tenebras, caliginem discutere.

verborum } eruere,
gryphos } enucleare,
explicare,
patefacere.

To Interrupt.

Accus.

Cur me enecas? sine me pervenire quò voio. *Ter.*

Interrumpere, interpellare aliquem quò minus.

Aliquis sermonem excipere.

To take ones tale out of his mouth.

Alicuius sermonem interrompere, intercipere, interpellare.

To Invade.

In confertissimos hostes incur-
rere.

Posteriorē Romanorum aciem
invadunt.

Gladis districtis impetum in
portum faciunt.

Vim contineo, quin involem
in capulum.

Infestis signis impetum in ho-
stes faciunt.

Subito omnibus cepis invo-
larunt.

Ex omnibus partibus subito se
in hostem incitare.

Passive.

Impetum alicuius excipere.

Ab hostium manu attentari.
pro Sessio.

To Invent.

Pr Acute.

Divinitus

Facile

Subdole

Verfute.

} invenire.

Incredibiliter hæc natura est fa-
bricata.

Callide

Cautè

Diligenter

Inveniosè

Improbè

} excogitare.

Nec satis constituere possum,
quod &c.

Acute colligere.

Alicui rei effingere, addere.

Mihimet incunda ratio, & re-
perienda via est, qua &c.

Ad omnem molestiam atque
fraudem mentem suam versare.

Acutus ad excogitandum.

Ne in cogitationem quidem
cadit.

De sua sententia aliquid com-
minisci.

Configere aliquid.

Animo aliquid effingere.

Ex animo aliquid parere.

Vernitas Gygantes quosdam
fabulata, &c. *Cic. de Or.*

Socrates, primus Philosophiam
devocavit de cælo. *Cic. in Tusi.*

To Invent against.

Calamum in aliquem stringere.

See to Bait upon.

Invisible.

Sub sensum oculorum non ca-
dens.

Quod effugit oculorum obtu-
rum.

Oculos, visum perstringere.

Irreligious.

See to Lib. godly.

Judgement.

Homo in omni iudicio elegan-
tissimus.

Aures

Aures teretes & religiosæ.

Epith.

Prudens
Sincerus
Limatulum
Politulum
Subtile

} iudicium.

Teretes aures habent, intelligensq; iudicium.

Vir summi iudicij.

Ergutæ aures.

Lenitas infirmitasq; iudiciorū.

Item,

Insigne
Peracre
Gravissimum
Limatum
Politum
Acie & severum

} iudicium.

Iudicia acra & severa.

Turpia ac flagitiosa

Dissoluta, perdita, immania.

Pr. Acute

Diligenter
Explorare

} iudicare.

Item,

Gravissimè
Incorruptè
Integrè
Optimè
Liquidius
Probè

Religiosè
Severissimè

} iudicare.

Severè

Religiosè

X

Corruptè

Depravatè

Perperam

Quid inde acciderit vestrum sit iudicium.

Nullus verior æstimator est alieni amoris, quàm qui de suo sumit exemplum.

Iudicij calculum sibi soli sumere.

Æqua lance ponderare.

Æqua trutina pensiculare.

((

Ad unum exemplum & regulam omnes quærere.

Iudicium adulterare.

Iudicium extrahere, comperendinari.

Iudicium constuprari, corrumpere, tollere, rescindere.

Iudicio aliquem iugulare & opprimere.

Pretio, non æquitate iura describere.

Iudiciis iniquissimis aliquem irretire.

To Judge.

Quantū iudicio assequi possum.
Nisi iudicio fallor.

To sit in Judgement.

Dat.

Rostris, iudicio præsidere.

Item, Pro Tribunali sedere.

Epith.

severus,
Inexorabilis,
sanctissimus,
iustissimus,
Æquus.

Iudex

Index

Iudex summa religione.
In rebus iudicandis acerrimus.

**To Give Judgement, or
sentence.**

Ius dicere.

Sententiam ferre, dicere.

Pro Tribunali sententiam di-
cere.

Indictum, sententiā in aliquem
pronuntiare.

Iudicium exercere.

Censuram agere.

Res est iudicio non dirimenda
meo.

Gravius in aliquem statuere.

Meritis expendite causam

Dat.

Morti, supplicio aliquem addi-
cere, adiudicare.

See to Condemne.

**To be Justly, or
uprightly.**

See Sanitelle.

To Remb the hate.

Capillus compositus & delibu-
tus.

Calamistrata coma.

Accus.

Capillum { spectere,
pexere,
componere.

Deducere pectine crines.

Colere arte capillos.

To Kill, or slay.

Dat.

Mortem, necem alicui adferre,
inferre.

Is confessus est se Cn Pompeio
manibus necem adferre voluisse.
ep.

Vim, manus alicui adferre.

Afferre vim & manus alicui.

Vitam, animam alicui adime-
re, auferre, eripere.

Inventus est amicus, qui ei mor-
tem afferret.

Nec alicquem dedere.

Ne lucem ei quoq; hanc, quæ
est communis, eripere cupiant.

Lethale vulnus alicui infligere.

Vitā alicui per scelus adimere.

Animam alicui extinguere.

Gulam suffocare alicui.

**To
strangle one**

Qui iniunctū impetum in quem-
piam facit, is quasi manus vide-
tur adferre locis.

Accus.

Occisione aliquem occidere.

Ense aliquem trucidare, confo-
dere.

Hoc me modo ad mortem de-
dit.

Cuspide ad terram affligere.

Fuste contundere.

Transmittit cuspide pectus,

Sagitta transfigere.

Varius Drusum ferro Metel-
lum veneno sustulerat.

Sanguinem aliorum profun-
dere.

Lethale

Lethale ferrū in viscera stringere, adigere, condere.

Mucronem sanguine, cæle imbueri, madefacere, cruentare.

Aliquem ad perniciem vocare
Ad internecionem cadere, extinguere.

Duo lumen clarissima reipub. extinguere.

E medio

De medio

E vita

E rerum natura

Non sine multo sanguine.

Ex hominum, e viventium numero aliquem eicere, excludere.

Sustulit hic patrem, sustulit ille matrem.

De *Ana & Nerone.*

Parricidio se obstringere.

Sempiterno somno aliquem consopire.

E vivis, e medio aliquem auferre.

Vita aliquem privare, expellere, mulctare.

Luce communari aliquem privare, spoliare.

Eius copias occisione occidit. *Phil.*

Anima aliquem exuere.

Præ luce indignissimè, vitâ crudelissimè aliquem privare.

Crudelissima morte mulctare, mactare

Cadem infinitam civium facere.

Morte aliquem excipere, afficere.

Quia Dius ferro sustulerat.

Ferro scire, grassari.

Nobilissimos multos mortales ferro aut fuga extinxit.

passivè.

Cædes indignissimæ, maximæ; factæ sunt.

Equitatus totus interit.

Illi traieci palis muralibus interibant.

Is non modò ex numero viventium exturbatur, sed etiam, si fieri potest, infra mortuos mandatur. *Cic. de Or.*

Omnes adversis vulneribus cõciderant. *Sal.*

In eo bello 3000. ceciderunt, occubuerunt, desiderati sunt.

Miserandum in modum necari.

Carnificis manum subire.

Summo supplicio mactari.

To kill one another.

Mutuo se conficere.

Mutuis vulneribus, armis concidere, se conficere.

Mutuas strages exercere.

Dat.

Alter alteri exitium inferebant.

passivè.

Mutua pugna interfici.

To kill himself.

Dat.

Manus, vim sibi afferre.

Vitam sibi manu sua exhaustire. *Cic. pro Sext.*

Mortem, necē sibi inferre, conficere.

Iunius necem si i ipsi confecit. *Sibin*

Sibi met vitam & lucem eripere.

Venao sibi confiscare mortem.

Causam sibi mortis arcessere.

Morti se devovere.

Vir sapiens vincula carceris non superit, id est, non sponte mortem sibi attulerit.

Accus.

Spe dubie salutis in apertam perniciem incurtere. *Cic. de Nat.*

In gladium incubuit.

A se manus non abstinuit.

Ablas.

Vetat Pythagoras iniussu Dei de præsidio & statione vitæ decedere.

— Vetat Dominus ille in nobis Deus iniussu hinc nos suo demigrare.

— Eadem sibi manu vitam exhaust qua mortem sæpè hostibus obtulit.

Carbo morte voluntaria se à Iudicum severitate vindicabat.

Voluntaria morte vitam abrumperet.

Gladio seipsum transegit.

Passive.

Crassus suapte interfectus manu.

Non alienis armis, sed propriis viribus interfici.

)(

Abstineremanum à seipso.

To shew Kindnesse.

See to Entertaine.

See to Bestow a benefit.

To make one, or himselfe King.

Regnum occupavit.

Regium nomen adscivit.

Ad Regij cepti fastigiū qualibet arte pervenire.

See to make one Governour

See to hold the Magistratship.

To seek the Kingdoms.

See to seek the Magistratship.

To give over the Kingdome

See to give over the Magistratship.

To depose one of the Kingdome.

See to depose Magistrates.

King.

Kinny, or Kinred.

Genealogia *A* Genealogy.

Series

Proiapia.

Qui sunt eius stirpis.

Affinitatis, sanguinis coniunctio.

Dat.

Pro cognatione quæ mihi tecum est.

Cognatus quasi communiter natus.

Consanguineus, id est, quicum arcta mihi necessitudo sanguinis intercedit.

Sobrinus

Consobrinus } *A* Cousin ger-

Germanus } main.

Patruelis

Alioquin affinitate se devincire.

Item, Cum aliquo se affinitate devincire. *Cic.*

Ablat

Aliquam necessitudinem cum aliquo habere.

Arcta propinquitate aliquem attingere.

Item, Atingit me sanguine, vel cognatione. *Plin.*

Non alicuius à genere & nomine vestro.

Cognitione cum aliquo coniunctum esse.

Nulla mecum affinitate coniunctus.

Affinitates iungere.

Gradu sanguinis propior.

Tibi propior nemo est. *Ter.*

Co Kisse.

Dat. à pers.

Bassum, suavium alicui dare, figere. *Virg.*Mellitissimum suavium alicui imprimere. *Apul.*

Suavium	}	iungere,
Oscula		affigere,
alicui		imprimere,
		ingeminare,
		admove.

Cui meis verbis suavium des.

Os ori, pectus pectori admove.

Oscula labavit natæ.

Bassia iungere, figere.

Oscula congerere. *Sen.*

Appetere dextram osculis.

Osculo aliquem excipere, dimittere.

Alicuius complexu colloq; pendere.

Co Kneade doto.

Farinam subigere.

Farinā in massam	}	formare,
		opingere,
		cogere.

Co Kneele.

Dat.

Illa mihi ad pedes misera iacuit.

Alicui ad pedes se abicere.

Item, Cæsaris ad pedes se proijcere.

Ego

Ego me plurimis pro te supplicem abieci. *Cic.*

Accus.

Flectere genu.

Genua humi defigere, inclinare.

Genua in terram flectere, submittere.

In genua { delabi,
prolabi,
decumbere.

Ad alicuius pedes prostratus lachrymans.

Ad pedes aliorum volutari.

Ad alicuius pedes devolutus.

Genua amplexans.

Corpus inflectere.

Sæ Inclinare.

Abl.

Genibus pronus, supplex.

Genibus advolutus, provolutus.

Genibus procumbere, ianiti.

Precibus & lachrymis prostratus ad pedes.

Terras genibus submissis petere.

To know.

Pr. Planè }
Benè }
Præclare }
Facillimè } cognoscere.
Cōmodè }
Perteclè }
Optimè }
Penitus }

Perspicuè

Acrius

Pulchrè

Præclare

Prudenter

Rectè

✕

Nihil om-

nino

Non eram nescius.

Ego illius sensum pulchrè calleo.

Conscius mihi sum.

Non sum nescius.

Probè, egregiè teneo.

Pro certo { scire,
comperire,
habere.

Pervideo.

Et hoc pro vero habetur.

✕

Planè nescio.

Ex eo colligere poteris, quanta

&c.

Gen.

Non insciji sunt eius artificij.

Coniuncti sumus in eum consiliorum omnium societate.

Quid efficere possis, tui consilij est.

Dat.

Conscius ipse mihi sum.

Mihi te um consiliorum omnium societas fuit.

Accus.

Compertum

Exploratum

Satis perspectum

Exploratè cognitū

Pro comperto

} habere.

An

An verò quisquam potest probare quod præceptū, quod comprehendit, quod cognitum non habet? *Cic. de fin.*

Habes consilia nostra, nunc agnosce de Bruto.

Non primam tantum sententiarum speciem, sed sanguinem quoque ipsum ac medullam earundem crueret & introspicere.

Ingenium alterius assequi.

De facie aliquem noscere *Cic.*

Perfectam belligerendi rationem tenere, consequi, nosse.

Odorari quid futurum sit.

Odorari fraudem.

Sententiā alicuius subodorari.

Ablat.

Vsu, doctrina percipere.

Scientia comprehendere.

Aliquid animo comprehensum habere.

Ingenio, intellectu consequi.

Ratione { consequi,
assequi,
colligere.

Pro certo, pro explorato habere.

Animis hæc teneamus comprehendenda, non sensibus.

In qui us possidistis tanquam in speculo vram intueri.

Vno conspectu omnia videre.

Posse percipere omnia, & memoria custodire.

Oculis cernere.

Non me later, non me præterit, non me fugit.

Sic Manifest.

passive.

Dat.

Alii innotescere.

Nunquid patri subolet.

Omnibus innatum est, & quasi insculptum in animo, esse Deos.

Cui exploratum est.

Neque satis Bruto constabat quid agerent.

E si non satis mihi constaret.

De hac re mihi satis non liquet.

Si res non subest ab Oratore percepta & cognita.

Ablat.

Quod in communibus hominum sensibus atque in ipsa natura positum atque infixum est.

Quia etiam ab ineunte ætate vulgo compertum est.

In bestiis vis naturæ inspicitur.

✕

Quod longissime sit ab imperitorum intelligentia sensuque disjunctum.

Nihil explorati habere.

Itaque timens ne facinora clam vos essent. *Cic.*

Si sperat fore clam.

Nec quod faceret habebat.

Non capiunt angustæ animi sensum mysterij.

Nihil agis, nihil assequeris, nihil moliris quod mihi latere valeat in tempore.

Non satis occurrit quod scribit.

Est altius quam ut humi sit intelligere possumus.

Longè a nostris sensibus abhorrebat.

Co. knoto himselfe, & to
enter into himselfe.

Gen.

Ego qui meæ imbecillitati mi-
hi sum conscius. *Lucian.*

Accus.

Nec te quæstiveris extrâ.

Pectoris tui penetralia excure.

Tuum sinum perspice.

In te, in animum descendere.

Abl.

Suo se pede metiri. *Hor.*

Tecum habita, & noris quàm
sit tibi curta supellex. *Posinus.*

Co Labour.

Epith.

Labor	{	summus,
		maximus,
		multus,
		immensus,
		incredibilis,
		insignis,
Labor	{	operosus,
		difficilis,
		durus,
		diuturnus,
		assiduus,
		Herculeus.
Homo	{	assuetus laboribus,
		vigilans & industrius,
		navus & industrius,
		nullius laboris expers,
		experientissimus,
		diligentissimus,
		patiens in labore,
		labori assuetus.
	{	in laboribus versatus.

Genit.

Homines infueti laboris. *Ces.*

Differentia.

Labor in negotiis.

Fortitudo in periculis.

Inviçtus à labore.

Dat.

Labori assiduo & quotidiano
assueti.

Labori sedare.

Labori, sibi non parcere.

Maximis negotiis interesse.

Nulli labori succumbere.

Duritie & dolori student.

Magnus mihi labor incumbit.

Navalibus præis quæ multis
locis facta sunt, omnibus assu,
nec labori meo, nec periculo ul-
quàm peperci. *Liv.*

Rei alii operam dare, na-
vare.

Strenuè operi incumbere.

Infano iuvat indulgere labori.

Ving.

Nunquàm isti militi plus labo-
ris imposuit, quàm sibi sumpsit.

Accus. à re.

Magnos labores

{	tolerare,
	excipere,
	suscipere,
	pati,
	perpeti,
	capere,
	sustentare,
	subire,
	ferre,
	perferre,
adhibere.	

Pro

Pro qua vna commendanda
tintum istum laborem exantlavit.

Imensos & planè Herculeos
labores excipere.

12. illi labores ab Hercule ex
antlati. *Cambd.*

Omnes labores leves existi-
mare.

Omnes labores, pericula con-
sueti habere.

Sudorem emittere. *Plin.*

Consumere multum operæ &
laboris in aliqua arte. *Cic. de*
Or.

Labores molestius devorare.

Magnum laborem & sumptum
in aliquam rem insumere, impen-
dere.

Ne quidem nocturnum tempus
sibi relinquere ad quietem.

Fodere, sudare, nullum tempus
remittere.

Ne a punctum quidem tempo-
ris respirare.

In quo plurimum laboris ex-
hausit.

Multum operæ in rem aliquam
ponere, conferre.

Plurimum laboris ferre.

Quidpiam perfectum ingenio,
elaboratum industriâ, &c.

Qua in re, &c. nullum laborem
subterfugere.

Laborem ad aliquid impendere.

Neq; enim à natura ita gene-
rati sumus, ut ad ludum facti esse
videamur, sed ad severitatem.
Sic. de Or.

Magistri vno opere eandem in-
eundem diem noctemque tun-

centes. *Cic. de Or.*

Abl.

In re aliqua sudare, vigilare, ex-
cubare.

Omnem vitæ cursum in labore
corporis & animi contentione
consumere.

Ne te ipsum laboribus enectas.
Cic.

Multis laboribus exerceri.

Magnis se laboribus frangere,
debilitare, macerare, conficere.

Difficultate laborum premi.

Maximis laboribus obui, ex-
erceri, implicari.

Laborem labore cumulare.

Negotiorum mole obrui.

Magnis laboribus vitam tradu-
cere.

Perpetuis laboribus, continuis
studiis, assiduis vigiliis, noctur-
nis lucubrationibus se exercere,
exhaustire.

Maximis laboribus perfunctus
sum.

Sudore affluere, madere.

Neq; animi neq; corporis labo-
ribus defatigari.

Multis laboribus & vigiliis ali-
quid præstare.

Invidium se à laboribus præ-
stare.

Sæto Endeavour.

To Ease one of his
labour.

Qui mihi labores sublevarunt.
Levare alicui laborem.

T

Qui

Qui me hoc onere levaret.
A labore aliquem vindicare.

**To Give over his
Labour.**

Superfedere labori, rei alicui.
Laborem detrectare, recusare.
Missos facere labores.
Vitam quietā & otiosam sequi.
Captare otium.
Otio perfrui.
Brachio levi aliquid agere.
Abhorreere negotiis.
Animo & corpore vacare.
See to Live in Quiet.

To Labour in vain.
See Vaine.

To Lamente.
See to be Grieved,
See to wepe.

To speak at Large.

Pr. Fusè latèque dicere.
Fusiùs de re aliqua loqui.
Dilatare orationem.
Pandere vela orationis.
Huc vt venirem superior longius quàm volui, fluxit oratio.
ep.

See to Amplify.

**To make a Law, or
Statute.**

Natura
Lex naturæ } **The Law of**
Lex naturalis } **nature.**
Naturæ ratio
Publica lex
Ius mancipale } **The common**
Ius mancipij } **Law.**
Leges centuriatæ } **The statute**
Comitia centuriata } **Lawes.**
Ius faciale } **The Law of**
Ius gentium } **armes.**

Norm.

Quæ consuetudo in legem invaluit.

Epith.

Divina
Suprema
Humana } **lex.**
Scripta
Certa
Definita }
Legitimum } **ius.**
Certum }
Firmum }
Optimum }
Æquabile }
Hoc fixum & in perpetuum ratum esse oportet.

A maioribus nostris ita comparatum est.

Itaque eius rei causa antiquitus institutum videtur. *Cas.*

Decretum facere.

Animi

Animi sententiam edicto decernere.

Lex iniusta per servos, incisa per vim, imposita per latrocinium.

In Pis.

Dat.

Iura populo dare.

Rogationem populo promulgat.

Per vim & contra auspicia imponere leges reip. *Cic. in Ant.*

Nimis duras leges alicui imponere.

Accus. à re.

Leges {
rogare,
condere,
indicare,
sancire,
instituere,
promulgare,
describere,
constituere,
stabilire,
ferre,
conscribere,
confirmare,
componere,
inferre.

Legislator. *N. Law maker.*

Solon nullum supplicium constituit in illum qui parentem necasset. *Cic. pro Rosc.*

Se Leges conferere.

Ablat.

Lege cavere, præcavere.

Legem poena sancire. *Cic. de Or.*

Lege cætitum fuit. *Cambrd.*

Componere legibus orbem.

Legibus urbem fundare.

Vtriusque } clarissimus,
juris scientia } peritissimus,
} consultissimus.

Qui suis legibus & decretis id sanxissent. *pro Corn.*

Legibus aliquem astringere.

Magnis agitant sub legibus ævum.

Præclare legibus comparatum est. *Cic. ad Brut.*

Illum legum laqueis constrinxit.

passivè.

Legibus teneri, astringi.

Aliquid alicuius esse iure mancipij & iure nexi. *Cic. de Or.*

**To Observe, or keep the
Laws.**

Leges sunt vinculum dignitatis, fundamentum libertatis, fons æquitatis.

Dat.

Legibus parere, obtemperare.

Accus.

Leges {
servare,
conservare,
observare,
tenere.

Leges (quæ præcipuè columnæ sunt regni & reipublicæ) inviolabiliter observare.

**To Abide the rigor of
the Laws.**

Legum asperitatem, acerbitatem, severitatem perpeti, tolerare, subire.

T 2

Summum

Summum ius non vereri, per-
tumesce.

Legum, iuris severitate non
terreri.

**To Breake the Lawes, or
to Abrogate, or repeale
the Lawes.**

Dar.

Si quis privatus aut publicus
eorum decreto non steterit, sacri-
ficiis interdiciunt.

Laxamentum legi dare.

Accus.

Leges
Legis septa

pervertere,
abrogare,
antiquare,
extinguere,
rescindere,
abolere,
tollere,
violare,
solvere,
revellere,
resecare,
refigere,
convellere,
funditus tol-
lere.

Leges delere & labefactare.

Leges irritas facere, reddere.

Voluntates mortuorum rescin-
dere.

Fas omne abrumper.

Acta Antonij rescidistis, leges
refixistis.

Vincula iudiciorum revellere.

Omnem religionem polluere.

Vt earum rerum vi & authori-

tate omnia repagula iuris, pudori
& officij perfringeres. *Cic. in
Ver.*

Ius & fas omne delere.

Demersæ leges opibus.

Omnia divina & humana per-
fringere, petrumper, concalcare.

Vt omnia Decorum hominum-
que iura novo, inaudito, inexpi-
bili scelere polluerit. *Cic. in Ant.*

Nihil mali intentatum relin-
quere.

Ablat.

Senatus consulta quasi fuligine
asperfa.

To sue at the Law.

In ius aliquem vocare.

Sæ to Arraigne.

Sæ to Accuse.

**To Dispence with one for
the breache of the
Law.**

Lege solvere aliquem.

A legum severitate aliquem ex-
imere, expedire, vindicare.

In alicuius culpa connivere.

Of Late.

Non ita pridem.

Recentioris memorie.

To Lawgh.

Epith.

Maximus

Mediocris

Non medicris } risus.

Solutus

Liberalis

Effuse

Effusè
Profusè
Vehementiùs } ridere.
Multò vehementiùs arrisum
est.

Facetè
Leviter } arridere.
Valdè

Nom.

Risus fit, erumpit, consequitur.

Accus.

Risum { edere,
facere,
tollere.

Cachinnum tollere, effundere.
Solutus sum in risum, in ca-
chinnum.

Hac loquendi promptitudine
cum plerique in risum conversi
essent.

Ablat.

Risu diffluere, gestire.
passivè.

Nom.

Mediocris est risus, consecutus.
Cic.

—Quid enim maiore cachinno
Accipitur vulgi quàm pauper A-
picius? *Juvenal.*

Risus populi atque admiratio
omnium facta est. *Cic.*

)(

Dat.

Risui temperare.
Temperare sibi à risu.
Inhibere alicui risum,

Accus.

Risum { tenere,
continere,
cohibere.

Quis in hac re se à cachinnis
temperaret?

In quibusdam vix risum, in aliis
vix somnum tenere possum.

To make to Laugh, or to
cause laughter.

Dat.

Risum alicui { elicere,
excitare,
movere.

Risum invito excitare.

Accus.

Risum, cachinnum concitare,
excitare, movere.

Ablat.

Risu alicui illa distendere.

Gaudio aliquem efferre, affi-
cere.

Mira Voluptate aliquem per-
fundere.

A tristitia deducere.

See to Delight one.

To make a League,
or truce.

Transigant inter se ipsi ut lu-
beat. *Ter.*

Dat.

Dextræ coniungere dextram.
Suis conditionibus aliquem a-
stringere.

Iungere se alicui foedere.

Differentia.

Conditiones ferre ex parte vi-
ctoris;

Aoris, accipere ex parte victi.

Epith.

Fœdus { perpetuum,
firmum,
stabile,
inviolabile.

Accus.

Ad quasdam pacis condiciones
venire.

Fr. Sanctè & re- { ferire,
ligiosè fœdus { inire,
cum aliquo { ferre,
{ facere,
{ pangere.

Tu amorum fœdissimorum fœ-
dera feriebas. *pro Cælio.*

Item, Socie- { sancire,
tatem, pa- { conficere,
tionem { conflare,
{ componere,
{ instituere.

Conditiones ferre, leges impo-
nere. *Cic.*

In fœdus transire.

In amicitiam coire.

Placidum componere fœdus.

Societatem cum aliquo contra-
here.

Inducias cum hoste facere, pa-
cisci.

Devincire se fœdere.

Componere fœdere bellum.

Æterno fœdere pacem coniun-
gere.

Stricto constringere fœdere
mentes.

Passive.

Ablat.

Pactionibus inter se obligari.

Vos fœdere & pactione obli-
gi tenebamini.

To Break the League.

Dat.

Pactis, conventibus non
stare.

Fidem hosti datam fallere.

Accus.

Sancita { solvere,
fœdere { turbare,
Pactiones { dirumpere,
Pacta { violare,
{ abrumperé,
{ eludere,
{ dissolvere,
{ perturbare,
{ convellere,
{ rescindere.

Fœdus irritum facere, reddere.

Fidem violare.

Contra fœdus facere.

Ablat.

A fide data discedere.

Qui in fide non mansit.

Resilire à pacto.

*To Learn, or to apply
his Learning.*

Dat.

Bonis { invigilare,
Ingenuis { inhæreré,
artibus { assidere,
{ insudare,
{ vacare.

Castis Musarum choris vacare.

Choris Piercis invigilare.

Bonis artibus se accommodare,
addicere.

Musis

Musis se devovere.

Sacris studiis se penitus dedere.

Qui se totos literarum studiis consecraverunt.

Literis operam dare, navare.

Sacris Aoniis otia dare.

Pieridum sacris additus.

Philosophiæ operam dare.

Pr. Studiosè literis incumbere.

Affixum esse literis.

Literis discendis omne studiū conferre.

Literarum studiis totus incubuit.

Literarum studiis operam & animum devovere.

Literis animum applicare, ad-iungere.

Vt tempus omne historiarum lectioni daret.

Si optimis à pueritia disciplinis atque artibus studuisses, & in his elaborasses.

Institus menti amor cognitionis.

Nihilq; illi solitudine visum est amicius in qua omnis ei erat sermo cum literis & scriptione pellebat ex animo dolorum recordationem.

Studiis animum intendere.

Sibi in studiis minime parcere.

Hoc verè est Musis sacra facere.

Accus.

Ego qui serò ac leviter græcas literas attigi. *Cic. de Orat.*

Græcas literas senex d dici, quas quidem sic avidè arripui, qua-

si diuturnam sitim explere cupiens.

Disciplinam & scientiam aliquis artis percipere. *Cic. de fin.*

Literas vorare.

Diligentissimè

Studiosè

Studiofius

Libentissimè

Vehementius

Affiduè

Diligentissimè

studia

} libros legere.

} colere, celebrare, exercere.

Libros } evolvere, pervolvere.

Hinc librorum Heluo.

Huiusce studij Coriphæus.

Id omnes sciunt quin aliundè historiam Ecclesiasticam salutarunt.

Qui vel à primo limine historiam Ecclesiasticam salutarunt.

Nemo Philosophiam complexus erat.

Ex quibus, &c. suavissimos eruditionis succus exhauserit.

Disciplinam & scientiam aliquis artis percipere.

Artes imbibere.

Ad saxa cupiditate discendi adhærescere.

Qui nihil aut parum ex abditis literarum fontibus exhauserim.

Est enim non scripta, sed nata lex, quam non didicimus, accepimus, legimus; verum à natura ipsa arripimus, hausimus, expressimus. *Cic. pro Milone.*

Philosophiæ abstrusam cognitionem indagare, investigare.
 Præ Accriter intendere: animum ad literas.

Conferre se ad disciplinā. *Tusc.*

Ad studia incitari.

Incumbamus (ô noster Tite) ad studia.

Admirabili quodam ad Philosophandum studio concertatus.

Ad studia literarum se referre, transferre. *Cic. ad Att.*

Itaque alij ad Philosophiam, alij ad ius civile se applicant.

Artes magno & alacri animo persequi.

In literas se abdere.

Aciem mentis, acumen ingenij in Philosophiæ studium intendere.

In cognitionem rei alicuius provehi.

Dare se in disciplinam alicuius. *Gell.*

Vim omnem ingenij in literas intendere.

Toto pectore in studium pietatis & religionis incubuit.

Ablat.

Studiis se ab incunte ætate imbuere, excolere.

Literis, libris se abdere, exercere, involvere.

Immodico studio se macerare.

In literis acquirendis festotum collocare.

Studiis.

Literis } impallescere.

Chartis }

Præ Literis studiosè versari, omne

tempus impendere.

Omne otium literis tempusque contere.

In artibus perscrutandis diligenter versari.

In castris Musarum militare.

In studiis versari.

Ponerè se totum in cõtemplandis rebus.

Bonarum artium studiis omne laborèm, operam, curam ponere, impendere.

In optimis literarum studiis vitæ cursum conficere, ætatem agere, omnem ætatem agere, ætatem consumere, suavisimè transire.

Non mediocrem in eo studio operam curamq; consumpsimus.

Mirentur quoniam ea me tantum opere ac temporis ponere. *Cic. de Off.*

Studium amore capere.

Studium suum in doctrinā & sapientia collocare.

Cum cernerem te ardere studio literarum.

Studio rei alicuius teneri.

Pieridum studiis teneri.

Redire cum literis in gratiam.

See to Returne to his studies.

Learned.

Epith.

Admirabilis quædam & incredibilis scientia.

Præclara

Præclara
Præstans

Omnia } eruditio.
Perfecta

Singularis.

Pr. Homo subtilius eruditus, non
vulgariter eruditus.

Græcè, luculenter, optimè
scire.

Apprimè
Maximè

Insigniter } doctus.
Perfectè

Valdè

Egregiè

Liberaliter

Facile doctissimus.

Græcè & latine doctus.

Nom.

Erant in eo plurimæ literæ nec
ex vulgares, sed interiores quæ-
dam & reconditæ.

Homo non infacetus, sed satis
litteratus.

Gen.

Vir quondam multæ, politæ &
reconditæ eruditionis.

Græcæ linguæ longè peritissi-
mus.

Vir ingenij excellentis, ac erri-
mi iudicii, doctissimæ exquisiti-
simæ.

Det.

Vir literatus, & studiis doctri-
næ deditus.

Accus.

Ad summum literarum fastigium

profectus.

Musarum castra sequitur. *poët.*

Abi.

Omni doctrina nobilitate di-
gna imprimis eruditus.

Laudandarum artium scientia
exculus.

Vir præstanti literarum scien-
tia conspicuus.

Literis erectus & instructus.

Pr. Artibus ingenius instructus.

Vir egregiè literis exculus.

Omniū disciplinarum orna-
mentis exculissimus.

Vir omni liberali doctrina po-
litissimus.

Eximius eruditionis laudibus
vir ornatissimus.

Artium & linguarum præditiis
instructissimus.

Omni liberali eruditione in-
structissimus & ornatissimus.

Omnibus disciplinis exculus.

Pr. Literis præclare, eximie per-
politus.

Homo summo ingenio exquisi-
taque doctrina.

Summa eruditione & doctrina
ornatus.

Pr. In veteribus scriptis studiosè
& multum volutatus.

Vir præclarâ eruditione & do-
ctrinâ.

Tot præditiis doctrinæ, elo-
quentiæ, ingenij munitus, ut
omnes superet.

Ætas exulta & erudita.

Quorum unus omnium artium
disciplinis instructus fuerat in di-
cendo admirabilis.

Homo abundanti doctrina in-
credibili quadam varietate, rerum
copiâ.

Qu. Scceula homo omnium & disciplina iuris civilis eruditissimus, & ingenio prudentiaq; acurissimus. *De Or.*

Vir omnibus iis artibus quæ sunt libero dignæ perpolitus.

Vir bonarum literarum doctrina præstantissimus.

Vir in dicendo admirabilis, omniq; doctrina & virtute præstantissimus.

Pr. In Musarum studiis accuratissime exercitatus.

Item, in nullo doctrinæ genere non exercitatus.

Instructus à Philosophia.

In hac arte superiorem habuit neminem.

Quantum illa præstat Græca, Latina, Italica & Gallica lingua, imò qua rerum cognitione, & quàm docto & intelligenti iudicio prædita sit, &c. *Asch. de Eliq.*

Lentulus } non alienus à literis.
homo } non aversus à literis.

Clariis versatus in hortis.

To Learn without the
book, or by heart.

Pr. Memoriter } discere,
addiscere,
committere,
reddere,
recitare.

De.

Memoriæ aliquid mandare.

Ordinem verborum & sententiam affigere.

Dicta mente consequitur insigiture animo.

Animi sensibus aliquid insigiture.

Animo aliquid inscribere.

Inlitum & innatum animis.

Accus.

Pr. Memoriter aliquid complecti, philosophare.

Enumerare memoria sententias.

Insculptum in animo habere.

Memoriter repetere, pronuntiare.

Abl.

Memoriā } tenere,
retinere,
aliquid } complecti,
inscere,
insigiture,
comprehendere.

Exercenda est memoria in ediscendis ad verbum quàm plurimis ex nostris scriptis & alienis. *Cic.*

Ex memoria veluti ex thesauro aliquid depromere, expromere.

To make profit in
Learning.

Studia adolescentiam alunt, senectutem oblectant, secundas res ornant, adversis prælagium & solatium præbent, delectant domi, non impediunt foris, pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur.

Accus.

Quantos

Quantos progressus in literis latinis haberes. *Ofor.* Itē, faceres.

Magnam exiguo tempore progressionem fecit in literis.

Quantum in bonis literis promoveris, provectus es?

Tantum attigit doctrinæ, quantum optimo quisque ingenio prima illa puerili institutione potuisset. *Asch.*

Subacto mihi ingenio opus est ut agro non semel arato, sed novato & iterato, quò meliores factus posset & grādiore edere. *Cic. de Or.*

Subactio est autem vsus, auditio, lectio, literæ. *Ibid.*
Ablat.

Nisi contra stimulasset desiderium filij, quem triumphare doctrinarum studiis, ex eiusdem & aliorum literis cognoverat.

Nam illum paratum, ut video, & ingressum pleno gradu adhortari non intermitimus, quo indies longius discendo exercendoque se procedat.

To Leave of.

Nullum tempus vel diem intermittere.

Aqua sæpè fit intermissio.

Nulla intermissio fiat officij.

Nullum omnis officij cuiquam reliquum facere.

Revocare se non poterat familiaritate implicatus.

Nunquam conquiescam & defatigabor, antequam &c.

Hæc tota res interpellata bello refrixerat.

Conquiescit navigatio.

Sermo omnis obruitur & extinguitur.

Requiescere à reipubl. muneribus.

Se continere.

Ne punctum quidem temporis oppugnat ne respiraret.

Citò arescit lachryma.

Mœstum forum, mutæ curiæ, omnia denique bonarum artium studia siluerunt.

Verlati auntium remisit.

Ponit personam amici quam induit Iudicis.

Literulæ me iamdiu oblanguerunt: nunc tamen oculos paululum sustulerant.

See to Omitte.

See to Forsake.

To Like Leave, &c.

Veniam exorare.

Missionem impetrare.

Bona cum venia audite quæ dicturus sum.

Pace tua dixerim, &c.

To Give Leave, or Licence.

Dat.

Dare alicui veniam, & impunitatem.

Da

Da Miſis ludicra:

Credere rem alicuius potestati.

Potestatem alicuius facere,

aut liberam doctam deferre,

Itē, Facultatē &c. } concedere,

Copiam &c. } largiri.

Alternam requiem studiis no-
stris impartire.

Relaxamentū literis impartire.

Permittere alicui, vt &c.

Vsuram horæ Gladiatori isti ad
vivendum non dedissem. *Cic.*

Ne liberā copiam sui recipien-
di Bellovacis daret. *Cæs.*

Qui rogarent vt eius voluntate
ad sibi facere liceat.

De hac re } tuo vttere iudicio.
} fac tuo arbitra-
} tu.

**If you have the
Measure.**

Si quid tibi vacui tēporis à stu-
diis restat.

Si tibi per otium licuerit.

Si tui iuris fueris.

Vbi negotiis vacaveris.

Si quid otij nactus fueris.

Si tu quidem vacas.

Si vacas animo.

Si tantum tibi otii suppetat.

See If Occasion ser ve.

To Lend vpon use.

Dat.

Fœnori nummos dare, expo-
nere.

Pecunias alicui in vsum dare.

Argenti rogo mihi vt copiam
faciat. *plaut.*

Accus.

Pecuniam in fœnus collocare.

Fœnus agitare, exercere.

Fœnus in singulos annos reno-
vare.

Ablat.

Fœnore vulgus opprimere, po-
pulum exercere.

Ære alieno obstringere.

Magno & iniquissimo fœnore
vsuram facere.

Divitias iniusto fœnore qua-
rere.

Lucrum, &c. positis in fœnore
nummis.

Quæstibus iniustis opes augere.

Tantum abest vt meæ rei fami-
liaris liberum sit quicquam, vt
meos iam omnes amicos ære alic-
no obstruxerim. *Cic. ep.*

To Let.
See to hinder.

Letters.
See Epistles.

To Liebell.
Ad scopum collimare, colli-
nare.
In scopum oculum intendere,
insigere.

See to Behold.

Liberal.

See to Bestow a Benefit.

Liberty.

Immoderata libertas.

Omnium rerum infinita atque intoleranda licentia.

Epith.

Juvenilis

Liberior

Dissoluta

Infinita

Nimia

} licentia.

Homo sui iuris, suæ spontis.

Dat.

Tibi hunc reducem in libertatem feci.

Libertatem, impunitatem alicui dare, concedere, largiri, proponere.

Qui libertatem divitibus stabiliverat.

Ferulæ alicuius manus subducere.

Fræna licentiæ laxare.

Vt ad libertatem esse erectos sensit.

Fræna remittere.

Se in libertatem vindicare, asserere.

Sine metu, in libertate ætatem agere.

Qui se planè corporis vinculis relaxaverunt.

Ex hostium telis aliquem eripere.

Sapientia quæ nos à libidinum impetu & formidinum terrore vindicet.

Ex ærumnis aliquem extrahere.

To Bring to Light.

See to Divulge.

Like.

Coævus, coætaneus, contemporaneus.

Filia effigies mecum sermonis animi mei.

Accus.

Patrem referre.

Ad similitudinem alicuius accedere.

Proximè ad Deos accedere.

Speciem boni viri præ se ferre.

Quamobrem igitur omnes similes vultus & oris habitum non referunt.

Æqualem ac parem verbis vitam agere. *Sal.*

Speciem alicuius præbere.

Pugnantium in speciem, &c.

Quæ rectè ex eadem officina prodire, & eandem orationis suavitatem redolere videantur.

Non magis similes Thais & Hermione deprehenduntur.

Finitima omnino, sed tamen differunt aliquid.

Par atq; vna ratio est.

In eadem incurro vestigia.

Par avaritia, similis improbitas, eadem impudentia, gemina audacia.

Effigies

Effigies morum paternorum filius.

Quasi ex altera parte respondet Dialecticæ.

To Like of.

Dat.

Si hæc nuptiæ sunt tibi cordi.

Alicui placere, arridere.

Fuit hæc oratio non ingrata Gallis.

Accus.

Pr. Admodum

Mirificè

Valdè

Vehementer

✕

Fastidiosè

Lentè

Qui causam & hominem probant, nemo erit qui non probet.

Omnibus approbantibus hoc facies.

Priusquam tuum (vt se se habeat) animum ad nuptias perspexerit.

In aliquem propendere.

Ad alterutrā conditionem descendere vult. *Cæsar.*

Ablat.

Optimè de aliquo sentire.

Tu videris quid de me sentias.

In qua tu quantū ponis ignoro.

✕

Gen.

Ludi apparatusissimi, sed non tui stomachi.

Accus.

Gandavenæ verò habuit pessimè inceptum hoc.

Ablat.

Alienum animum à causa habere. *Cic.*

Sine communi omnium approbatione. *Met to their good liking.*

**To Like well of himsele,
oz of his doings.**

See selfe Love.

Likely, oz probable.

See Wellke.

To Limit, oz bound.

Dat.

Conditiones, limites alicui præscribere.

Item, Certos sibi cancellos præfinire, præscribere.

Accus.

Intra certos cancellos se coercere.

Aliquem in gyrum ducere.

Constituere fines & quasi terminos diligendi.

Latina lingua suis finibus exiguis sanè continetur.

Seipsa per se tuetur, non habet definitam aliam regionem cuius terminus septa teneatur eloquentia.

Little, oz small.

Quæ studia in senectute contractiora esse debent.

Per partum ex illo lucro ad me pervenit.

Ne

Nē pilum quidem minūſ me
amo.

Minutæ res.

Exilis fructus.

Serpere paulatim.

Minutatim præbere.

Pedetentim & gradatim tum
acceſſus ad cauſam, tum reſceſſus.

Co Libe.

Epith.

Honeſta

Probata

Quieta

Tranquilla

Splendida

Iucunda

Delicata

Vmbratilis

✕

Inſuavis

Amara

Horrida

Agreſtis

Sordida

Flagitioſa

} vita.

Nom. & re.

Pr. Vita acta, inſtituta ſapienter,
integerrimè, innocētīſſimè, lau-
datīſſimèque. ✕ Turpiter, tur-
piſſimè.

Ætas quietè & purè & elegan-
ter acta.

Omnes res quæ natura vigent
Calore omnia retinentur &
vigent.

Dum vita ſuppetit.

Dum ſpiritus hos reget artus.

Vitæ ſpatium exiguis regionī-
bus circumſcriptum eſt pro Arch.

Cui ſi vita ſuppeditaviſſet.

Iam hīc mihi vigēſimus annus
agitur.

Curſus mihi vitæ iam penè cō-
fectus & abſolutus eſt.

Ego & tu in eadem domo agi-
mus.

Fluit inſtar mobilis vndæ vita
brevis, quam neſcio finis excipit
æternitas.

Quibus paulò longior vita con-
tingit.

Accuſ.

Vitam { agere,
agitare,
producere,
ducere,
transire.

Quod reliquum eſt vitæ in o-
tio Rhodidegam.

Æqualem ac parem verbis vi-
tam agere.

Omnes vt tecum meritis pro tali-
bus annos

Exigat ———— Virg.

Probè, innocentèr vitam inſti-
tuere.

Agere ætatem deſidioſè. Liv.

Ætatem exigere, traducere.

Ævum { agere,
agitare,
ducere,
transire,
tranſigere.

Vitam ad certam rationis nor-
mam dirigere.

Hinc illud ———

In ævum.

In æternum.

In omnem temporis æternita-
tem, perennitatem.

Extento

Extento ævo vivere. *Plin.*
 Animam, spiritum ducere.
 Auram communem haurire.
 Tolerabile agere senectutem.
 Cursum vitæ conficere.
 Carpere vitales auras sine dolore.
 Producere ætatem diu in terra.
 Qui duodecimum ætatis annum non excessisset.
 Complevit } annos centum.
 Confecit } annū quinquagessimum.
 Implevit }
 Ad centesimum annum vitam perduxit.
 Qui in splendore amico vitam suam traducunt.
 Ævum agere in armis.
 Qui vitam & spiritū ducimus.
 Quo studio vitam suam te absente exegerat. *Ter.*
 Vitæ cursum tenere.
 Qui omnem vitæ cursum in labore corporis conficeret.
 Vitam inopem & vagam persequamur. *Cic. in Ant.*
 Vitu ferino vitam sibi propagare.
Ablat.
 In hac vitæ scena.
 In vita manere, commorari.
 In hac lintea compage vivere.
 Donec in hoc fragili corpore sensuserit.
 In hoc tam exiguo vitæ curriculo & tam brevi.
 Dum mens corporeo carcere vincula latet.
 Et mihi dum Parcæ initia fila trahunt.

In corporis ergastulo detineri.
 Compagibus corporis includi.
 Communi luce frui.
 Eos frui vita & communi spiritu putant non oportere.
 Huius lucis vsura frui.
 Hic est definitus cœli locus ubi beati ævo sempiterno fruuntur.
 Aura ætherca vscii.
 Vita fungi, potiri.
 Ætate procedere.
 Esse in vivis.
 In vivis agere.
 In hominum cœtu versari.
 Angustis harū regionū cingi.
 In terris morari.

Co Libz longer.

Messala qui si iam satis ætatis ac roboris haberet, &c. *pro Rosc.*
 Longævus, longius ætate proventus.

Ut diu ætatem producas in terram.

Cum ætas tua septenos ostes Solis anfractus reditusq; converterit: i. cum iam 56. annos natus fueris. *Cic. de Som.*

Methusala superat sæcula.

Dat.

Cum paulum iam roboris accessisset ætati.

Accedit illi plus ætatis.

Cui si fata longiorem vitam concessissent.

Modò natura longiorem huius lucis vsuram mihi dederit.

Ablat.

Ætate procedere, progredi.

Decurso

Decurſo ſpatio, à calce ad carceres revocari. **To Live againe after death.**

Annosa res eſt in quam nil caries, nil vetuſtas poteſt.

To ſeeke his Living.

Lino & tela victum queritans. Si iniquiſſimis rationibus vitæ mæ conſulerem.

Parare ea quæ ſuppeditant ad cultum & ad victum.

To Live godly, or honeſtly.

See Godly.

To Long for.

See to Deſire.

See to Expect.

Not Long after.

See haſt.

To Looke upon.

See to Behold.

To Loſe, or to ſaſtaine Loſſe.

See hurt.

To Cauſe Lothſomneſſ.

Dat.

Afferre faſtidium alicui.

Movere faſtidia ſtomacho.

Hor.

Accuſ.

Nauſeam, faſtidium parere, inducere, ingerere.

Adducere in faſtidium aliquem.

Plaut.

Ablat.

Satietaſe aliquem afficere.

)(

Inhibere nauſeam.

Varietas ſemper ſatietaſi occurrir.

Item, Varia coena faſtidia vincere.

To Lothe.

See to Abhorre.

Loth I was.

See Unwilling.

To Caſt Lots.

Pr. Sortitò facere.

Nom.

Sorti hunc designare.

Dat.

Sortibus committere.

Sortemihid obligit.

Accuſ.

V

Sortes

Sortes ducere, mittere.
 Coniicere sortes in sitellam, hydriam, &c.
 Sortitionem facere.
 Res vocatur ad sortem.
 Coniiciatur hæc res in sortem.
 Item, Rem ad sortem revocare.
 Hoc mihi obigit sorte.

**To Love, or to exercise
 Charity.**

Amor castus.
 Animi ardor.
 Animi propensio.
 Studium in aliquem non vulgare.
Epith.

Summus	} amor.
Acer	
Incredibilis	
Singularis	
Non mediocris	
Non vulgaris	
Intimus	
Optimus	
Maximus	

Pro nostro veterrimo verissimoque amore, &c.

Tantus amor in te meus est, quantus esse potest maximus.

Amor, amicitia, charitas, benevolentia, familiaritas, consuetudo, necessitas, necessitudo.

See Friendship.

Differentia.

Amor qui debetur	} fratribus, coniugibus, liberis, familiaribus.
Item,	
Pietas	

Charitas quæ debetur Deo, Patriæ, Patronis.

Varietate, amicitia, fide societas, pietate propinquitus colitur. *Cic. pro Qu. Epith.*

Benevolentia	} nō mediocris, eximia, summa, incredibilis, singularis.
Pr. Mirificè	
Valdè	
Vehementer	

Apprimè	} amare. diligere:
Multam	
Plurimum	
Maximopere	
Vnicè	
Arde	
Egregiè	
Eximie	
Magnificè	
Præcipue	
Effusissimè	
Insigniter	
Cum primis	
Non vulgariter	
Nō mediocriter	

Item, Maiorem in modum.

Mirum in modum.

Gen.

Homo peramans semper nostri.
 Item, mei cupidissimus, studiosissimus, percupidus, devotissimus.
Dat.

Vtinam Gracchus non tam fratri pietatem quam patriæ prastisset.

Quod te cupidissimum mei, singularemque

gularēq; benevolentiam mihi
præstitisse cognovi.

Qui huic affixi genitali huic
glebæ, ut quisquis &c.

Item, Adfixi patriæ, &c.

Amoris primas alicui deferre.

Nam is nostro Simulo fuit
summus, & nos coluit maximè.

Ter.

Exhibere alicui affectum pa-
rentis. *Cæs.*

Quibus pro meis immortalibus
beneficiis, semper mea salus cha-
rissima esse debeat.

Alicui studio, amore, animo
non deesse.

Ego cui filia maximè cordi est.
Cic. in Ver.

Piliæ salutem dices & Atticæ
deliciis & amoribus meis.

Esse in amore & deliciis alicui.

Esse alicui in amoribus.

Hæres mihi in animo, in me-
dullis, in intimis sensibus.

Studere alicui.

Accus.

Pr Ex animo

Verè & ex

animo

Plus plusq;

indies

Ex intimo

sensu

Suavissimè

Amicissimè aliquem comple-
cti.

Quem certatim amamus.

Nemo est quem ego vehemen-
tius quàm te diligam.

Sæ Mutuò amare.

Inimicum meum sic amplexa-
bantur, sic in manibus habe-
bant, sic fovebant, sic (me præ-
sente) consolabantur.

Aliquem in manibus habere,
fovere, oculari.

Qui me perofficiosè & pera-
manter observabant. *Cic. ep.*

Quod meam Tulliolam suavi-
simè diligentissimèque coluisti.
Ep.

Pr. Quem ego animo egregiè
charum pro uxore habuerim. *Ter.*

In suis habere.

Quem omnes amare meritissi-
mè pro eius eximia suavitate de-
bemus. *Cic. de Or.*

Quem in parentis loco colere
debebam.

Quorum alter parentis gravi-
tatem, alter filij suavitatem ob-
tinebat.

Si te Germani fratris dilexi
loco.

Me sicut alterum parentem &
observat & diligit. *Ter.*

Aliquem in parentis locum sub-
dere.

Quàm intimum te habeam.

Quem ego maximi semper feci.

Sed redeo ad amores deliciasq;
nostras L. Antonium.

Huius sum sententiæ, Cæsarem
amo, Livium admirror, pro Cice-
rone, si nunc spiritum duceret,
a non possem.

Perfecisti ut me ille diligeret,
coleret, haberet in suis.

Ut meam apud te benevolen-
tiam testatam relinquerem.

Amorem in te meum cogitatione fortasse consequi possum, verbis quidem exprimere non possum.

Ambitiosus
Indulgens
) (} in aliquem.
Acerbus
Severus

Amorem meum erga te ex vultu & oculis & fronte scire potuisses.

Amorem in, erga aliquem habere.

Charitatem in aliquem retinere.

Vt eodem modo erga amicum affectissimus, quo erga nosmetipsos. *Cic. de am.*

Si quid resider in te amoris erga me.

Quem magiste diligam habeo neminem.

Aliquem sua vita chariorem ducere.

Ablat.

Omni studio aliquem cōplecti.

Quicum concordissimè vixerat.

Omni studiis, laboribus, vitæ periculis complecti aliquem.

Summa pietate & fide aliquem diligere.

Omnī charitate aliquem complecti, comprehendere.

Quem in ore & amore semper habuisti.

In sinu, in deliciis, in loco fratris aliquem habere.

In oculis aliquem ferre, gerere.

Tanto in me amore exitit, vt &c.

Fide & animo singulari in aliquem esse.

Amore } afficere,
aliquem } amplecti,
          } complecti,
          } prosequi.

Amore & benevolentia aliquem prosequi.

Duci amore rei alicuius.

Dei amore flagrare. *Co lobz God.*

In alicuius oculis, ore vultuque acquiescere.

Familiarissimè coniunctissimèq; cum aliquo vivere.

Exitit tanto in me amore frater, vt &c.

Mutuo se amore, mutua se benevolentia prosequi, complecti.

Qui tanto amore possessiones suas amplexi tenebant.

Effusus charitatis habenis aliquem amare.

Cum gratissimis animis persequimini nomen clarissimi adolescentis.

Cæsar (mihi crede) in sinu est, neq; disiungor.

Nunc ubi, ubi est animus, certè quidem in te est.

Magnas animi sui faces animis nostris commoveat. *Anlicus.*

Qui ab incunte ætate incensus essem studio vtriusque vestrum.

Amere impulsus, hæc ad te scribenda putavi. *Tusc.*

Amore provehor,

Quanto

Quanto tenearis amore iustitiæ.

Si Deus nulla hominum charitate teneatur, valeat. *Cic. de Nat.*

In quo ego colendo patriam mihi constituerim sanctitatem.

Veritatis amore, studio incendi, inflammari,

passivè.

Ego cui filia maximè cordi est
Esse alicui in amore, in deliciis

Hæres mihi in animo, in medullis, in intimis sensibus.

In populi Romani medullis & visceribus hærerè.

Alicuius amplexu fuit.

Nescis apud me quo loco, aut quo ego apud te esse cupiam.

Omnia quæ chara nobis atque ampla sunt.

Nostra amicitia radices egit altius quàm ut vnquàm eveili possint.

Talia iecimus amicitia fundamenta, ut ea nulla vnquàm temporum iniuria possit abolere vel labefactare.

Qui in tantam familiaritatem penitus intravit. *Cic.*

Nullam amoris inter nos iacturam factum iri putes.

Nec habui sanctius & antiquius quàm ut statim Pausam convenirem. *Cic. ep.*

Charum esse civem, benè de republ. mereri, laudari, coli, diligì gloriosum est; metui verò &

in odio esse: invidiosum, detestabile, imbecillam, caducum.

)(

Ab amicitia alicuius se averre. *Cæs.*

Omnem se amorem abieciisse illinc. *Ter.*

See Friendship, X

To Procure one to
Love him,

See to get favour.

See to Get, or Procure
Friendship.

Item, To Get good Will.

Selfe Love.

Cæcus amor sui.

Dat.

Omnia sua sibi propiora pericula quàm aliena.

Nisi mihi ipsi blandior.

Proximus sum egomet mihi.

Nimium sibi ipsi applaudere.

Accus.

Et quoniam mihi videris istam sententiam iuris tanquàm filiolum osculari tuam: non patiar te in tanto errore versari, ut illud (nescio quid) tanto per te didicisti, præclarum aliquid esse arbitrere.

Ablat.

Inani philantiâ laborare.

Inani studio efferri.

Cæco sui amore teneri.

Co Love, or to Lust after women.

Aceramator.

Epith.

Effœminatæ, profundæ libidines.

Libido effœminata & iadomita.

Mulieris nefaria libido.

Tacitum vivit sub pectore vulnus.

Lascivus

Petulus

Levis

Mollis

Libidinosus

Luxuriosus

Salax

Effœminatus

✕

Castus

Pudus

Intemeratus

Nullus est ignis & totus ardeo.

Plaut.

Dat.

Amori { infervire,
subservire,
obsequi,
succumbere,
obsecundare.

Habebam alibi animum amorideditum. *Ter.*

Alteri vivere.

Puellæ animum adiecit. *Ter.*

Luxuriæ & libidini vacare.

Libidini { parere,
obtemperare,
indulgere.

Qui se toti libidinibus dedit-
sent.

Ades, amor indulgebimus in
craftiaum. *Prov.*

Tradunt se libidinibus con-
stringendos.

Addicit corpus suum turpissi-
mæ voluptati. *Cic. ad Her.*

Corpus libidinibus prostituere,
Accus.

Pr. Affectim

Afflictim

Ardenter

Perditè

Valdè

Validè

Turpissimè

Turpiter & effœminatè vivere.

Medullitus aliquam amare.

Omnes nos scimus quàm misc-
rè nos hic amaret.

Fovere amorem.

Tacitos ignes nutrire.

Novas flammæ assumere.

Solvere corpus in venerem.

In venerem & libidinem pro-
iectus.

Omnem se amorem abieciisse,
& in hanc transiisse.

In alicuius amorem deperire.

Ego quantum susp. cor animum
ad virginem adiecit. *Ter.*

In amorem alicuius effusus.
Tacitus.

Ignes { concipere,
rapere,
haurire.

Concipere pectore flammæ.

Tacitum nutrire sub pectore
vulnus.

Animus

Animus toto percepit pectore
flamas.

Libido oculos perstringit, ani-
mi lumen extinguit.

Ablat.

Aliquam amore deperire.

Ignе vefano totis exaſtuans
præcordiis.

Alicuius amore	{	ardeſcere,
		æſtuare,
		inardeſcere,
		torqueri,
		exardeſcere,
		occæcari,
		flagrare,
		capi,
		teneri,
		vri,
corripi,		
inſanire,		
delirare.		

In amore aſtriſtus.

Æger amore.

Gravi amore percuſſus.

Adcône eſt demens ex pere-
grino?

Amore	{	captus,
		correptus,
		victus,
		ſaucius,
		ſuccenſus.

Flammis ardentibus vri.

Acti, ſævo amore ſaucia Me-
dea.

Animo ægra Medea.

Ardebat amore illius hoſpitis.

Levibus tangens præcordia
flamnis.

Cupidine ſuccendi.

Ignе caleſcere.

Cæco raptus amore furit.

Cæco carpitur igne.

Amoris compedibus, vinculis
adſtringi, cohiberi.

Fixus amor medullis.

Cuius ſub oſſibus hæret ignes.

flagrare,

vri,

Libidine { incendi,

teneri,

torqueri.

Turpiſſimalibidine incenſus.

Pœtæ Deos libidine furentes
induxerunt. *Cic.*

Effuſæ in omni intenſe ranti-
a libidines.

Cupidinis facibus vri.

Ardore libidinis flagrare.

Inflammatuſ & furens libidi-
nibus.

Molli luxu diſfluere.

Amatoria voluptate frui. *Cic.*

Luxuria, laſcivia diſfluere.

paſſivè.

Effice hoc precibus, vel pretio,
ut hæream in parte aliqua apud
Thaidem. *Ter.*

Aliquem alicui hære in me-
dullis.

✕

Impij amoris flamas compe-
ſcere,

Frænare amores.

Cohibere animi motus turba-
tos.

Domitas, compreſſas habere
libidines.

See Chaſt.

See to Reſtraine, &c.

If they had not the better
Lucke.

Quem nisi fortuna suis blan-
diusculè adspirasset. &c.
See God successe.

Lust.
See Voluptuousnesse.

To Ly,

Natura, frons, oculi, vultus
persæpè mentiuntur, oratio verò
sæpissimè.

Blanda orationis vanitas.

Vndè dictum est conflatum
mendacium.

Epith.

Turpe
Magnum
Mirum
Callidum
Impudens

} mendacium.

Item, crassum, apertum, mani-
festum.

Pr. Optimè, herclè periurat.

falsa,
ficta,
Res } e mentita,
commentitia,
supposita.

Despuas, deprecor, si quæ sunt
inculcata mendacia.

Manifestum mendacij te tenco.

Homo totus { factus,
ex fraude & { compositus,
mendacio { conflatus.

Carthagines fraudulentè &
mendaces.

Commodè aliquid fingere.

Pr. Apertè
Improbè
Gloriosè
Palam
Splendidè

} mentiri.

Peregrinè advenientes securè
mentiri solent.

Insigniter, ne dicam impuden-
ter mentiri.

Prodigiousè ad nausèam men-
tiri.

Accus.

Mendacia { struere,
{ astruere,
{ construere,
{ componere,
{ conflare,
{ comminisci,
{ dicere,
{ excogitare,
{ proferre,
{ fundere.

Mendacium dicere.

Mendaciunculas aspergere.

Commentum invenire, exco-
gitare.

Vanitatem orationis adhibere.

Rem { fictam excogitare.
commentitiam af-
ferre.

En tibi aliud hallucinationis
prodo secretum.

Adversum aliquem mentiri.
Plaut.

Mira

Mira mendacia fundis, *Plaut.*

Falsum dicere.

Ablat. à re.

Improbi hominis est mendacio aliquem fallere.

A veritate deflectere.

Mendacis affluere.

Quibus mendaciis te oneravit.

Mendacio se asringere.

Mendacio aliquid tegere.

Aliquid mendaciunculis aspergere.

Te mendaciis homines levissimi oneraverunt. *They Welped the.*

Sce to Wely one.

*To sooth a ly, or to
mainteine a ly.*

Dat.

Velum, velamentum rei alicui obducere, obtendere.

Mendacio fucum addere.

Ablat.

Mendacio contra verum stare.

Odi artes quibus veritas ut involuero quodam tegitur.

Errorum suum compositis mendaciis excusarunt.

To ly do bene.

Strato discumbitur ostro.

Fusus per herbam revolutus.

Toris accurabere.

Mad, or Frantike.

Pr. Malè, vix sanus.

Acerbissimè insanire, *Cic.*

Planè, ridiculè insanus.

Lymphatus, phreneticus, fanaticus.

Effrænatus & præceps furor alicuius.

Nom.

Quæ te tanta amentia tenuit, ut putares &c.

Quæ te dementia cepit? &c.

)(

Gen.

Suæ, sanæ mentis esse.

Mentis { inops,
expers,
non compos.

Epith.

Effrænatus & præceps furor alicuius. *Cic. ad Att.*

Istius inflammatus & ignitus furor.

Accus.

Mentem amittere.

Ad insaniam redigi.

In furorem impelli.

Apud se non esse. *Marc. 3. 21.*

Ablat.

Amens furor.

Mente captus.

Cæcus amentia.

Furore Divino incitatus, afflatus.

Rabie { percitus,
agitatus,
impulsus,
concitus.

Scelerum

Scelerū furiis agitatus Orestes.

Furore } correptus,
insano } raptus,
          } percitus,
          } incensus.

Qui, &c. dementia aliqua depravari.

Nefario quodam furore & audacia instinctus.

Tragico Oreste dementior.

Immanitate efferatus.

Manifesta phrenesi concitatus.

Mente raptum esse.

Mens omnibus consiliis devia præceps.

Præceps amentia ferebaris.

Furiis præcipitem ferri.

Amentia } rapi,
          } teneri,
          } flagrare.

Acerba rabie } flagrare,
                  } ardere,
                  } laborare.

Rabie fera corda tumescunt.

Ardere animis.

Furore, insania agitari, capi, defevire.

Cæco insanire furore.

Furiis ardentibus, sævis furiis impelli, agi, accendi, terreri, agitari, vexari.

Insaniæ morbo laborare.

Scelere & furore, maximo furore inflammari.

Mentis lumine occæcari.

Diris agitari.

Agi furore gravi.

Atra bile exagitari.

A recta ratione deficere, decidere.

A constantia mentis decidere.
De mente deiici, deturbari.
De potestate exire.
Mente vix stare.

) (

Mentis compos.

Furor confedit.

In potestatem redire.

Furorem deponere.

Qui sana mente sunt.

To make one Mad.

Dat.

Quæ res igitur tantum istum furorem Sexto Roscio obiecit?

Accus.

Vt eos agitent furæ, neq; consistere vsquàm patiantur. Cic. pro Rab.

Ex stulto aliquem insanum facere, reddere.

Sed quæ (malum) intemperies agitat inscititas? Cass.

Vt illi Mastigiæ cerebrum excutiam, qui me insanum verbis concinnat suis. Plaut.

Ad insaniam redigere.

Tu homo adiges me ad insaniam.

Ad furorem aliquem impellere.

In furorem aliquem adigere, vertere, impellere.

Ablat.

Mentem de gradu deiicere.

Nolite enim putare (P. C.) vt in scena videtis homines consecratos impulsu Deorum terreri, furiarum

riarum tædis ardentibus ; Suum quemq; fraus, suum facinus, suum scelus, sua audacia de sanitate ac mente deturbat. *Cic. in Pis.*

Se sanitate deturbare,

Passive.

Ad insaniam & dementiam redactus.

In rabiem efferri.

In furorem impulsus, prolapsus.

A Demone agitatus, exagitatus.

To seek the Magistratship.

Magistratum ambire, petere.

Viam ad regnum proximo filio aperuit. *Cambd.*

See Ambitious.

**To Choose Magistrates,
or to make one
Magistrat.**

Dat.

Aliquem muneri { præponere,
præficere,
præstitueret.

Dat. à pers.

Mihi Magistratum P. R., mandavit, concessit.

Falces & secures alicui tradere, deferre.

Cui populus ipse moderandi & regendi sui potestatem quasi quasdam habenas tradidit. *Cic. de Or.*

Alicuius potestati omnia permittere.

Reipub. munia, gubernacula alicui deferre.

Vitæ ac necis potestatem alicui dare, facere.

Accus.

Consules { eligere,
creare,
nominare,
designare.

Omnes rem ad Pompeium deferri volunt.

Munia reipub. ad aliquem deferre.

Cum ducatus devolveretur ad filios Caroli.

Ad capeffendam rempubl. aliquem devocare.

Quod ad foeminas tanti regni molem minimè devolvi, iam olim iis locis receptissimum sit. *Cæs.*

Sceptrum & corona regni minimè devolvi, aut transferri in foeminam potest. *Cæs.*

Aliquem in sedem belli eligere. *Ablat.*

Cæsar Deiotarum amplissimo Regis honore & nomine affecit.

See to make one Governour.

See to Promote to Honour.

passive.

Dat.

Illiq;

Illiq; literis mandatisq; regiis Imperij summa defertur. *Neu.*

Summa Imperij bellique administrandi communi consilio permessa est Cassibelano.

Toto officio maritimo M. Bibulus præpositus.

Illo p. e. m. cerore mortuo surrogatus illi in Pontificatu fuit Innocentius IV. &c.

Cæterum ius & Imperium penes vos esse. *Sal.*

To Depose Magistrates.
See to Degrade.

To Give over the Magistratshp.

Dat.

Concedere aliis administrandæ reipub. potestatem.

Accus.

Magistratum } dimittere.

Imperium } deponere.

Ablat.

Magistratu, Imperio se abdicare.

Magistratu abire.

Perfundus sum animo munere.

A curatione & administratione reip. vacare.

A reipub. recedere.

A gubernaculis decedere.

Depositis reipub. habenis. *Cic.*

To hold the Magistratshp.
Populo præesse.

Magistratum gerere, inire, ingredi, tenere.

Reipubl. munia obire.

Habere Imperium in populum.

Ad rempub. accedere.

Cuius nutu omnia geruntur.

See to Govern.

To make amends of.

Dat.

De iniuriis alicui satisfacere.

Accus.

Damnum } refarcire,
              } pensare,
              } pensitare.

Tempus, culpam redimere.

Iniuriam temporis diligentia sarcire, rependere.

Iniuriam expiare.

See to Amend.

See to Repent.

To make one angry.

See Anger.

To make men Belie.

See Belie.

To make one Merry.

See to make Glad.

See to cause Laughter.

To make one Protode.
See Protode.

To make an Officer.

Vitæ necisq; potestatem alicui
facere.

Muneri alicui quæquam præ-
ficere, præponere.

Munus alicui deferre.
See to Choose Magistrates.

To make one suspect.
See suspicion.

To make wanton.
See wanton.

To make one weepe, or
sorrowfull.
See to cause Griefe.
See to weepe.

It makes no greates
difference whether.

Pari discrimine pono, &c.
Mihi perinde est ac, &c.
Parum refert vtrum, &c.

Non multum cenſeo intereſſe.

This makes for me,
thee, &c.

Hoc conducit tuæ laudi.
Hoc mecum facit.

To make a gaine of,
See Gaine.

To make much of himſelfe,
or to make his heart
merry.

Sed ut eſt, indulge valetudini
tuæ.

Parcere ſibi.

See to have care of his
Health.

To make the way to greater
miſchiete.

Nunquam veniſſent, niſi ad al-
ias res peſtiferas aditus ſibi com-
pararent.

Factioſi (velut aperta ſibi fene-
ſtra quidvis audendi) ad circiter
millia collecti ceperunt Ando-
verpam.

What makes thou here?

Quid tibi hæc rei eſt?

Quid te Athenas inſolens?

Quid

Quid hic terrarum geris ?

It maketh no matter.

De quo quid sentiam, nihil at-
tinet dicere.

Haud inquam refert, &c.

Nihil moror.

To Medle, or make in
other mens
matters.

Negotiis alienis se offerre, im-
miscere.

Neq; enim soleo me istiusmo-
di litibus interponere.

Nihil præter suum negotium
agere.

See to Busy himselfe, &c.

To Medle, or make, or
have to doe with
one.

Res est mihi cum illo.

Cum ea mihi fuit commercium.

Quæ ratio tibi cum eo interces-
serat?

Voluptas nullum habet cum
virtute commercium.

In alienas possessiones irruere.

Alienis rebus se implicare.

Qui cum ingeniis conflictatur
eiusmodi. Ter.

Cum aliquo aliquid habere ra-
tionis.

See Habere rem cum aliqui-
bus.

See to have any thing to
doe with one.

To malice one, or to beare
malice to one.

Malevolo animo esse in aliquē.
Acerbissimo in aliquem odio
percitus, concitatus.

See to Envy.

See to Hate.

Christ became man.

Humanum sibi corpus assu-
mere,

Carne { tegi,
          { velari,
          { obtegi.

Artibus humanis se vestire.

Man.

Homo in laudem.

Item, A good man.

Homo { Divinum animal.
          { animal sociabile.

Animal providum, & sagax
homo. Cic.

Animal hoc providum, sagax,
multiplex, acutū, memor, plenum
rationis & consilij. Cic. de Leg.

Hominis naturæ aptissimum,
quod verum, simplex, sincerum.
Cic. de Off.

Vir prudens iuxta ac nobilis.
Vir

Vir sanctissimus atq; ornatissimus nostræ civitatis.

In quem illud Elogium : Populi Primarium fuisse virum. *Cic. de Pomp. Gen.*

Homo maximi animi, summæ virtutis.

Homo amantissimus patriæ, maximi animi, summi consilii, singularis constantiæ.

Vir bonus, & simplicis veritatis amicus.

Frugi homo (Iudices) frugi (inquam) & in omnibus vitæ partibus moderatus ac temperans, plenus pudoris, plenus officij, plenus religionis.

Cneius Pompeius vir omnium qui sunt, qui fuerunt, erunt, virtute, sapientia ac gloria princeps.

M. Papirius lux omnis patriciæ dignitatis. *Sal.*

Diva Elizabetha Britannicæ amor, & orbis deliciæ.

Excellentissima Regina quæ nunquam Sol quicquam in terris videt speciosius, aut omni genere decorum, & ornamentum illuminatus.

Caius Marius qui mihi in secundis rebus unus ex fortunatis hominibus, in adversis unus ex summis viris videbatur.

Cuius adolescentia ad scientiam rei militaris non alienis præceptis, sed suis Imperiis, non offensionibus belli, sed victoriis, non stipendiis, sed triumphis est traducta.

Impiger ad labores belli, fortis

ad pericula, peritus ad usum & disciplinam, prudens ad consilia, scelix ad easum fortunamque *Cic. Ablat.*

Vir sanctitatis laude præcellens.

Vir ingenio peracri, & studio flagranti, & doctrina eximia, & memoria singulari.

Vir natura admirabili & exquisita doctrina & singulari industria.

Aristoteles singulari vir ingenio & penè Divino.

Vir fide, virtute, gravitate, auctoritate præditus.

Vir optimus, & singulari fide præditus.

Vir virtute & pietate clarissimus.

Vir virtute, ingenio & factis illustris.

Vir & natura, & consuetudine, & disciplina lenissimus.

Vir gloria clarus, auctoritate gravis.

Magnus vir ingenio inprimisq; clarus.

Vir virtutibus illo loco dignis, & singularum disciplinarum cognitione clarissimus.

Vir insigni eruditione & moribus sanctissimis ornatissimus.

Homo cum primis honestus, frugalissimus, castissimus, summo honore, pudore, officio.

Vir amplissimus ordinis sui.

Vir bellicis laudibus abundans Cneius Pompeius.

Hæc q; Excell.

Man.

Homo in vituperium.

Item, An cilli man.

Homo non ut à matre, sed à noverca natura editus in vitam, corpore & nudo & fragili & infirmo, animo autem anxio ad molestias, humili ad timorem, molli ad labores, prono ad libidines, in quo tamen inesset tanquam obrutus quidam Divinus ignis, ingenij & mentis. *Cic. de rep. 3. ex Aug. contra Iulian. lib. 4.*

Homo impudens ne dicam stultus.

Crudelis, ne dicam impudens & sceleratus.

Amentissimus & profligatissimus hostis pudoris & pudicitiae.

Stolidè improbus.

Improbè stolidus.

Insigniter, callidè improbus.

Homo omnium quos terra sustinet sceleratissimus. *Sal.*

Longè post homines natos improbissimus.

Hominem audacem, impurum, sceleratum & impium indicamus. *Ofor.*

Non enim furem, sed raptorem, non adulterum, sed oppugnatorem pudicitiae, non sacrilegum, sed hostem sacrarum religionum, non homicidium, sed crudelissimum carnificem civium sociorumque in Iudicio adduximus. *Cic. in Ver.*

Non enim fortes sed furiosi, non honesti sed impuri, non illustres & ampli, sed humiles & obscuri sunt existimandi. *Ofor.*

Publius Clodius fatale portentum, prodigiumq; reipublicae.

O tenebrae, ô lutum, ô sordes, ô paterni generis oblite, materni vix memor.

O cœnum, ô portentum, ô scelus. *Cic. pro domo.*

Gen.

Homo minimi consilij, nullius auctoritatis: plenus stupri, flagitij, sceleris.

Tam improbus, tam perditus, tam tui similis.

Abl.

Avaritia inani, luxuria infinita, feritate incredibili præditus.

Ore, lingua, manu, vita inquinatus.

Homo sine re, sine fide, sine spe, sine sede, sine fortunis.

Perfidiosus homo atque aded ex fraude & mendacio compositus, atque omni libidine tetre & impure volutatus.

Homines furore & amentia flagrant, & effrænata libidine contaminati. *Ofor.*

Quid cessat hic humulus ex argillo & luto factus, Epicurus, &c. *In Pis.*

Cum tu complexus es illud fœnestum animal ex nefariis stupris, ex civili cinere, ex omni scelere, importunitate & flagitiôrum impuritate concretum. *In Pis.*

Hominem ex omnium scelerum importunitate

Importunitate & flagitiorum importunitate concretum. *In Pis.*

Homo certè, vt levissimè dicam, non moderatus, sed audax, furiosus, temulentus, & vnus omnium maximè popularis.

See wicked.

Maners.

Compositi
Vibani } mores.
Aviti

Compositum & modestum illud esse decet, qui aliena mensa fruatur.

This is my maner.

Vt mos eius est.

Sic est ingenium. *Ter.*

Ita est ingenium omnium hominum.

Moris mei est.

Sic vita hominum est.

See Custome.

Manifest.

Discussa est illa caligo, dilaxit, pavet, &c.

Clara res est totâ Cicilia celeberrima atq; notissima. *In Ver.*

Manifestius est quàm vt vlla in hæc verba impendenda sint.

Satis explorata res est.

Res notæ, testatæ, manifestæ.

Res clara atq; omnium sermone celebrata.

Audita & pervulgata, & percelebrata sermonibus res est.

In manibus iactata & excussa.

Res ipsa } loquitur,
              } clamat,
              } indicat.

Pr. Cùm manifestò venenum deprehendisset, & res non coniectura, sed oculis ac manibus tenebatur.

Res certa & maioribus quasi theatris proposita.

Re compeita & in forum devulgata.

Quod vobis omnibus satis manifestò liquet.

Pr Summè }
Dilucidè } constat.
Liquidò }

Quod patet & notum est omnibus.

Non potest negari res, pro se loquitur.

Dat.

Vulgò, omnibus innotuit.

Sitibi fortè exploratum non sit.

Perspicuum

Perspectissimum

Testatissimum

Liquidum & per- } cuiq; est
vulgarum }
Notum atque testat- }
um }

Nihil potest esse tam apertum atq; perspicuum.

Pr. Aliquid manifestè deprehensum apparere, teneri.

Ablat.

In tam notis & contestatis rebus.

In luce Africæ, in oculis provinciarum, atque in auribus omnium gentium est propositum.

Quæ ad nos nec obscuro, nec vario sermone, sed & clarissima, & omnium una voce perfertur.

Omnia sunt clariora luce, luce meridiana, Sole meridiano.

Si ea quæ dixi, Sole ipso illustriora atque clariora sunt.

Patent in promptuque, sunt omnia.

Perspicua sunt hæc, & in vulgari prudentia sita.

Pro confesso haberi.

In eo bello & virtus & fortuna enituit Tullij.

In omnium oculis & ore positum.

In promptu res est.

Item, In confesso.

Res agitata in concionibus, iactata in iudiciis, commemorata in Senatu.

Item, decantata in Senatu.

To make manifest.

Dat.

Omnium oculis quidpiam subicere.

Lucem rei alicui afferre.

Accus.

Res occultissimas in lucem proferre, in apicem proferre, in medium, in aspectum lucemque, à tenebris vindicare, ante oculos ponere.

Distinctè ac perspicuè declarare.

In lucem eruerre, ferre.

Exemplis rem illustrare.

Aliorum opiniones retexere.

Pr. Cumulatè aliquid planum facere.

Fraudes alicuius detegere.

Sub aspectum omnium rem subicere.

Cùm illa iudicia communis exitii indagavi, attuli, extinxi.

Et hæc, &c. fidem faciunt amplissimam.

Tenebras discutere.

Extra omnem disputationis aleam ponimus.

Sæ to Probz.

P assivè.

Vt tota res à vobis manifestè deprehenderetur. *In Caril.*

Pr. Quæ fusè olim disputabantur ac liberè, ea nunc articulatim distinctèque dicuntur.

Cùm illa coniuratio ex latris & tenebris erupisset. *Cic. pro Sest.*

Marriageable.

1. Ex parte Fæminæ.

Nubilis, hoc est, maturæ iam ætatis.

Viri potens.

Plenis iam nubilis annis.

Virgo

Virgo iam grandis. *Ter.*
Matura, apta viro.
Nuptialia dona.

2. *Ex parte utriusque sexus.*

Ætas { matura,
          { integra,
          { corroborata.

Ex ephebis excedere.

Pubertatis annos egressus.

Cum paululum iam roboris
accessisset atati.

To place in marriage.

Dat.

Aliquam alicui in matrimonium
dare, elocare, collocare.

Item, In matrimonio collo-
care.

Natam suam cum summa dote
alicui in uxorem dare, desponde-
re, committere, credere, commen-
dare.

Quod ei filiam tuam fida pa-
trione desponderis.

Dare nuptui.

Tæda aliquem dignari.

In nuptias conieci Hærilum fi-
lium. *Ter.*

To marry, or wed.

I. *Ex parte viri.*

Aliquam ducere, accipere in u-
xorem.

In matrimonium ducere, reci-
pere.

Quam sibi in matrimonium
coniunxerat, adiunxerat.

Thalami socium sibi compa-
rare.

Hi paulatim per connubia Ge-
tulos secum miscuere.

Matrimonium cum aliqua inti-
re, contrahere.

Hæ nuptiæ non parabantur
mihi.

Habere aliquam in matrimo-
nium.

In tori partem aliquam reci-
pere.

Matrimonij vinculis se cōstrin-
gere.

Maritali se capistro devincire.

Ex parte senis.

Sux senectuti acriorẽ hyemem
parat. *Plaut.*

2. *Ex parte femine.*

Vxor comes individua mariti.

Divinarum humanarumq; socias.

Venus nupsit Vulcano.

Hinc Martialis.

Vxori nubere nolo meæ.

Nubere in familiam claram.

Virgineam solvere zonam.

Vt cum aliquo primario ad le-
scence conjuncta ætatem ageret.

Verula & multarum nuptiarum.

Ex parte utriusque.

Annulus pronubus *The wed-
ding ring.*

Connubij, matrimonij fœdus
intre.

Lectus genialis. *The wedding
bed.*

Matrimonij fœdus peragere.

Parare thalamos.

Tædas celebrare iugales.

Iure tædæ coire.
 Toro sacro coire.
 Socialia vincla subire.
 In amore astricti.
 Vinculis iugalibus se innectere.

Passive.

Matrimonij fœdere copulari,
 astringi.

Tædas exosa iugales.
 Vitam cœlibem traducere, agere.
 Concubitus sugere.
 Vitam expertam thalami agere, degere.
 Cœlibatum agere.
 Ab hominibus castrari.

It maketh all one matter.

Vtrum, &c. pari discrimine refert.

To may, or be able.

Neq; mihi licet, &c.
 Neq; mihi in promptu est.
 Erat mihi in manu nocere vobis.

Vt me facultas tulit, feci.
See with all his force,

To vnderstand my meaning,
 Mea tibi consilia satis nota sunt.

Animi mei sententiam tenes,
 probè nost., præclarè intelligis.

To medle, or make, &c.
See to make,

To meets one.

Concursio, meeting.
Dat.

Obviam alicui	{	dare,
		ire,
		venire,
		procedere,
		accedere,
		occurrere,
		egredi,
	{	properare,
		prodire.

Alicui occurrere.

Homini præter opinionem improvisò incidi.

Pr. Longissimè alicui obviam procedere.

Opportunè te obrulisti mihi.

Obviam mihi præstitit.

Obviaque mihi sunt vestrae literæ.

Dum sequor hanc, sit mihi obviam senex.

Tu autem fac vt tuae literæ mihi volent obviae quæ &c.

Se mihi obviam dedit.

Obviam mihi se se fert.

Pr. Optimè, opportunè te mihi offers.

Abi illis obviam præperè.

Obviam ci vltro acteram.

Cui mater media se se tulit ob-
viām.

Obvius mihi factus est.

Obvius ardenti se se obtulit.

Tu facito ante Solis occasum,
ut venias adversum mihi.

Qui adversum ierant, venerant.

Incidere in aliquem.

In occursum alicuius exire, pro-
dire.

Scripti ad eum ut mihi Hera-
cleum occurreret.

Te ipsum capio.

To keepe in memory.

Memoriæ mandare.

Animo complecti, inscriptum
habere.

In animo habere.

Ne quid animo excidat cavere.

Sæto Learne by heart.

Sæto Remember.

To Put one in memory.

Aliquid alicui in me-
moriā { redigere,
reducere,
revocare.

Memoriā alicui { renovare,
redinte-
grare.

Cuius etiam hortuli propinqui
non memoriā solū mihi affe-
runt, sed ipsum videntur in con-
spectu meo ponere.

Vereor ne reficem meis literis
desideriū ac dolorem tuum.

Sæto Admonish.

To make mention.

Alicuius rei mentionem facere.

Sermonem habere de, &c.

Crebro vsurpare sermone.

In ore habere.

Sæto Declare.

To measure other by himselfe.

Coniecturam de me fac.

Ut ex vno de cæteris coniectu-
ram facere possitis.

Nisi illos ex tuo ingenio iudi-
cas.

Qui ex sua natura cæteros fin-
xerunt.

Moribus suis aliquem existi-
mare.

Me miserum qui tuum animum
ex animo meo spectavi.

Ludi apparatusissimi, sed non tui
stomachi, coniecturam facio de
meo.

Agna se ex me.

De se coniectere.

Quid mihi nunc animi sit, ad
te ipsum refero.

Ad vnum exemplum & regu-
lam omnes quætere.

Ad sui iudicii limam omnia
vocare.

Ea res quantum, &c. è suo qui-
vis

vis ingenio facile reputaverit.
 Quide te exemplum capit
 Sua facultate aliquid metiri.

**To give one good
 measure**

Quod sine recte iudices.
 A quo iure fecum decertare.

Phrases of measure.

Murum in 16. pedum altitudi-
 nem producere.

Murum in 16 pedum altitudi-
 nem erigendam statuere.

Petra in altitudine 50. eminet.
 Stadia circuitu 150. complecti-
 tur.

Absimus à Brundisio duo mil-
 lia passuum.

Metiri aliquid regula.

Servare regulam.

Intervallis æqualibus demetiri.
 Demetiri aquæ altitudinem.

**To take mercy, or to
 shew mercy.**

Singularis quædam humanitas
 & misericordia.

Mea lenitas adhuc si tibi solu-
 tionem visa est. *Cic. in Cat.*
Dat.

Tua misericordia occurrere so-
 let supplicibus nullius oratione e-
 vocata.

Facilem, propitium, mitem, pla-
 cidum se alicui dare, præbere.

Misericordiam alicui impertire,
 tribuere, asserere.

Accus. à pers.

Me recordantem fragilitatis
 humanæ miseratio subit. *Plin.*

Vt aliquandò vos memoria mei
 misericordia desiderijq; teneret.
Cic.

Misericors in aliquem.

Accus. à re.

Insitiæ fasces submittere.

Adhibentisq; in hominis fortu-
 nis misericordiam, in resp. salutē
 sapientiam quam soletis. *Cic.*
pro Rab.

Animus mollis & ad accipien-
 dam & deponendā offensionem.

Adhibere in hominis fortunis
 misericordiam.

Non debeo tentare quoniam
 modo dicendo misero dā tuam
 commovere possim, ipsa tamen
 occurrere solet.

Leniter hominem & clementer
 accipere.

Ablat. à re.

Misericordia aliquem dignari.

Vt sua clementia atq; mansue-
 tudine in eos tueatur. *Cæs.*

Sed frangor sæpè misericordiā
 puerorum.

Neque precibus, neque miseri-
 cordia molliri.

Miseratione moveri.

Misericordia in aliquem capi,
 affici, commoveri, promoveri.

Hic animus partim misericor-
 dia devictus.

Si nunc commemorare hie-
 rim, quā fidei animo & benigno
 in illam & clementi sui, &c.

Quem enim nostrum moriens
 Epaminondas non cum quadam
 miseratione

miseratione delectat? *De Clar.*

Over mercifull.

In sceleribus puniendis nimia facilitate uti.

Legum acerbicatem comprimere.

Ad audaciam aditum patefacere.

Perditum in audacia confirmare, corroborare.

Nimia indulgentia, clementia uti.

Audaci, nefario immunitatem, libertatem dare.

Ad alicuius vitæ turpitudinem conjungere.

To seek mercy.

Ad alicuius misericordiam confugere.

Alicuius misericordiam implorare.

Qui nostram misericordiam requirunt, atq; illam efflagitant.

To move one to mercy, or pity.

Dat. à pers.

Misericordiam alicui commovere.

Ep.

Non prius sum conatus misericordiam aliis commovere, quam misericordia sum ipse captus. *Cic. de Or.*

Accus.

Misericordiā alicuius concitare.

Ad misericordiam ambos adducet citò.

Afflicta Regum fortunæ mul-

torum opes alliciunt ad misericordiam. *Cic. pro Pomp.*

Animum alicuius ad misericordiam allicere.

Concitare misericordiā populi. *Ablat.*

Animes alieno incōmodo commovere.

Animus vxoris misericordia devictus.

To looke merily.

See Cherefull.

To merveil at, or to admire.

Pr. Vehementer admirari.

See to Admire.

To make one merveil.

Dat.

Hoc mihi maximam admirationem movet. *Cic. de Or.*

Accus.

Aſteonis tabula te ſtupidum tenet. *Cic.*

Quem A. tabulæ admiratione ſuſpenſum tenent.

Traducere aliquem in magnam admirationem.

Vna illa, &c. me facile in ſumam admirationem rapit.

Habere admirationem dicitur res aliqua. *Cic.*

Abl.

Admiratione quadam afficere.

Illud me ſtupore afficit.

X 4   *See verious*

Mirvellous, or miraculous.

Mirari satis nequeo.

Mirandum in modum.

Haud quaquam herclè est mirandum.

Gen

Portenti simile.

Accus.

Quod tum præter opinionem omnium factum sit. *Cic. ad Att.*

Supra fidem est.

Supra communem opinionem fidemq; naturæ.

Fidem $\left\{ \begin{array}{l} \text{excedere,} \\ \text{superare,} \\ \text{exuperare.} \end{array} \right.$

Quem suscipiunt omnes & admirantur.

Narrat inter cetera tristè quendam eventum, & quem natura ipsa reformidat.

Quem stupefacti intuentur.

Ablat.

Nec hoc est tam re quàm dictu inopinatum atq; admirabile.

Res ne fando quidem audita.

Res opinione maior.

I am of this mind.

Sæ Opinton.

Sæ to suppose.

To Meane.

Audite, &c. quod ferant mea dicta.

Præ se ferre.

Quid sibi vult hæc grex, &c.

A Message, or messenger.

Sæ to Certify.

Sæ the same goeth.

To milk kine, &c.

Nivea pressis manent vbera mammis.

Argutis pressant vbera palmis.
Distenta vbera exhaurire, exicare.

To shew a miracle.

Miraculum, signum alicui exhibere, dare.

Miraculum edere.

Atque hæc ostentorum genera mirabile nihil habent.

To misconstrue, or to miscensure one.

Pr. Verba perversè interpretari, perperam intelligere.

Neve aliorum atque ego scilicet, accipit.

Accipere aliquid ad reprehendendum.

Sacras Scripturas in alienum sensum inflectere.

Verba ex gemino sensu detorquere.

Ne meum consilium in contrariam partem raperent.

Sæ

See to wrest the Scriptures.

Miserable.

Miser & infœlix.

Næ ego homo sum infœlix & infortunatus.

Infœlix & ærumnosus.

Gravis & miserabilis casus aliquis.

Gen.

Infœlicitatis omnis particeps.

Nunc verò exul patriâ, domo, solus, atq; omnium rerum honestarum egens, quò accedam?

Èò redactus est miseria uni.

Det.

Omnibus calamitatum procelis exponi, obiici.

Infesta, infensa, adversa, iniqua mihi sunt omnia.

Sempiterna nox meis fortunis offusa est.

Accus.

Pr. Egrediè ad miseriam natus, Ter.

A summo potestatis ad infimū servitutis locum deturbari.

Magnas difficultates haurire.

Omnem miseriarum tempestates experiri.

Fortunarum naufragium, iacturam facere.

Tot me res circumvallant vnde emergere non possum.

In extremum discrimen adduci, deduci.

In magnas fortunæ angustias

deturbari, detrudi, deiici, conici.

At ego infœlix, in tanta mala præcipitatus, rerum humanarum spectacula præbeo. *Sal.*

Fœlicitates omnes habere adversas.

Vt Francia ad extremum periodum omnis miseræ atq; calamitatis adducatur.

Fortunæ vim, impetum, asperitatem, tela omnia experiri, pati, sentire, subire, perferre, sustinere.

Ablat.

Infausto nimium, adversoque sydere natus.

Gravissimo fortunæ vulnere percussus, percussus.

Malis defessus.

Miseriis coopertus.

Omni rerum præsidio destitutus.

Tot tantisq; difficultatibus affectus atq; afflictus.

Summis curis & angoribus implatus.

Molestiis circumfusus.

Adversis fortunæ fluctibus iactatus, agitari.

Tristissimo meo tempore.

In his vel asperitatibus rerum, vel angustiis temporis obsequor studiis nostris. *Cic. de Or.*

In tanta atrocitate temporis, tantaq; perturbatione rerum.

Alij Cæsarem rebus ad eò deploratis, &c.

In rebus adversis, angustiis, asperis, dubiis, desperatis, fractis, difficillimis, perditis, turbulentis, incommodis, calamitosis.

In

In maximis angustiis, difficultatibus versari.

Adversis casibus exercitari.

Sed vides quantis in malis iaceam.

Afflictus vitam in tenebris luctuq; trahebam.

Aliquis perditus, & ab omni non modò fortuna, verum etiam spe derelictus.

Turbulentissimis
vitæ tempestatibus

Gravissimis malis

Infinitis calamitatibus

Diuturnis misc-
rijs

vexari,
affligi,
opprimi,
obruï,
perturbari,
conflictari,
implicari,
vrgeri,
premi,
frangi,
debilitari.

Infœlici esse conditione.

Inferna, infesta, inimica fortuna vti.

Multis incommodis & difficultatibus laborare.

Luger Senatus, mœret equester ordo, tota civitas confecta senio est, squalent municipia, affligantur Coloniae, &c.

To Bring into misery.

Accus.

Ad summam inopiam redigere.

In rerum difficultates aliquem intrudere.

In summas angustias & difficultates aliquem

detrudere,
deturbare,
adducere,
includere,
deicere.

Cum vnus lapsus trahit in ruinam omnes, vnus culpa omnes in pœnam: Rempub. in eandem ruinam involvit.

To mock, or scoff at.

Sannis aliquem excipere.

Vt ne impunè in nos illuseris.

Ter.

In iaciendo mittendoque ridiculo.

Dat.

Quot mihi ludos redderet. *Ter.*

Ludos ego hodiè vivo præfenti huic feni faciam, quos credo mortuo nunquàm fere omnium irrisione luduntur. *Ter.*

Irridendo insequi.

Ludere { iocosè,
lepidè,
severè.

Facere deludere.

See to Delude.

See to Quippe.

Modest, or sober.

Gen.

Homo in omnibus vitæ partibus moderatus ac temperans, plenus pudoris, plenus officij, plenus religionis.

Dat.

Nisi tibi alium modum vitæ statueris.

Intemperantiæ frænū iniicere.

Modum apponere vitijs.

Sibi à vino temperare.

Moderari

Moderari orationi.

Modum cupiditati constituere.

Statui ego methodum orationi
meæ.

Accus.

Modum servare, retinere.

✕ Transire, prætergredi.

Moderationem tenere, adhi-
bere.

Modum quem ultra progredi
non oportet adhibere.

Vitam arduam sequi.

Ad normā sobrietatis se com-
ponere, confirmare.

Intra gyrum rationis se conti-
nere.

Frugi vivere. ✕ Modū transire.

Homines satis frugi ac sobrij.

To mourne.

See to græve.

See to weape.

**To move the Auditors
affections.**

Erigere Auditorem.

Animos exuscitare.

Permoveere atque incitare ani-
mos.

Animos in omnem partem per-
moveere & impellere.

Non dormientem excita, sed
currentem incita.

Quocunq; res postulat movere
& flectere.

Animos regere & flectere.

In animos teneros atque mol-
les influere.

Orationi stimulos admovere,
See to Affect.

**To move mens
expectation.**

See Expectation.

To move one to mercy.

See Mercy.

To move ones teares.

See to weape.

To move.

See to Reape.

**To make much of
himselfe.**

Pelliculam, cutem curare.

See Gluttonous.

To Muter.

Ne hiscere quidem audere.

Musicke.

Dedere se Musicæ.

Studiosum esse Musicæ.

Conterere tempus in Muscis.

Peritum esse Mutices.

Solertem esse in Muscis.

To muster soldiers.

Armilustria etiam creberrima
habita sunt. *Cambd.*

Pugna { equestris, i. e. equitatus.
          { pedestris, i. e. peditatus.
Hinc, Equites, pedestrites.
Accus.

Militum { agere,
delectum { facere,
              { habere,
              { instituere.

Milites { cogere,
Militū turmas { colligere,
Exercitum { conducere,
              { conflare,
              { comparare,
              { contrahere,
              { conscribere.

Copias comparare contra, &c.
Exercitum lustrare, recensere.
Ingentem exercitū contrahere.
Maximam militum vim com-
parare.

Ex perditis conflata improbo-
rum manus.

Qui manum fecerit, copias pa-
raverit, multitudinem hominum
coegerit, armavit, instruxerit.

Legiones { recensere,
              { instruere,
              { lustrare.

Distribuere cohortes.

In arma, in militiam viros su-
scitare, vocare, concitare, descri-
bere.

Cū prima studia attigissem,
militaremque rem collocaissem.
Cic.

Exercitum reficere, supplere.
Legiones complere.
Exercitui supplementū scribere,
Deportare } exercitum.
Reportare }
Traicere }

Mutable.

Sui se dissimilem præbere.
Inite modò consilia cum animis
vestris, ut quæ sit fortunæ vicissi-
tudo, quæ mutatio, qui fluctus
rerum humanarum, quàm variâ
tempestate iactetur hominum vi-
ta, cogitate.

A seipso discedere.
See Unconstant.

**To Name, or to give
a name.**

Genit.

Alicuius mentionem facere.

Dat.

Nomenq; oppido incumbenti
fecit.

A quo nomine Britanniz no-
men indiderunt.

Nomen alicui { imponere,
                      { tribuere,
                      { indere.

Cognomen alicui addere.

Ablat.

Bedamq; levitatis nomine infi-
gnavit.

Res nominibus suis notare, de-
signare.

passive.

Passive.

Huic vrbi nomen Epidam inditum est.

Quis sapiens vsurpatur, nuncupatur.

Diversas sortitur appellationes.

Liber cui nomen inscribitur, &c.

Nomen inde reportavit.

Quid dubitas cum sit paratum nomen puero Posthumi?

To have his Name from, &c.

Dat.

Quinque sibi nomen adsciverunt, delegerunt, traxerunt.

Accus.

A Troianis genus ducere.

Quod antiquam expetit originem a Iosepho.

Nomen assumere, trahere.

To Raise his Name, or make it famous.

Dat.

Consulere laudi & existimationi suae.

Accus.

Nominis sui gloriam, celebritatem, memoriam celebrare, conservare, stabilire.

Memoriam sui nominis immortalem efficere, reddere.

Nomen alicuius in omnem eternitatem propagare.

Eius celebritatem ab invidia

oblivionis vindicare, asserere.

Ab iniuria immortalitatis asserere.

Crebris alicuius virtutem sermonibus celebrare.

Ne qua dies nominis famam delere possit.

Cuius famam, laudes, &c. omnis posteritas excipiet & tuebitur.

)(

Lædere famam alicuius.

According to Nature.

Ita natura comparatum est.

Ingenitum, ingeneratum, infixum in natura.

Ita facti & instituti à natura sumus.

Quod natura exigit, inseruit, præscribit, sanxit, impressit.

Natura nobis induit.

Against Nature.

Invitâ Minervâ.

Naturâ repugnante, refragante.

Vim naturæ inferre.

Naturæ bellum indicere, repugnare.

Peare.

Quam proximè urbem.

Quis mihi potest esse coniunctor?

Eccum vicini, non ita latè interiecto mari Rhodij?

Mihi cum illo vicinitas est.

Acclior

Arctior est colligatio, vicinitas propinquorum.

Galliæ magis imminentes.

Quoridiè imminet mors.

Mœnibus appropinquat.

Propinqui. & Longinqui.

Pugnare comminùs.) (eminùs.

Necessary, or Expedient.

Si res ita tulisset.

Si ita res est, rogat.

Gen.

Quantum reipub. interesset.

Magni existimemus interesse tum ad civium studia, tum ad laudem.

Dat.

Quantum reipubl. expediret, conveniret, conducere.

Quantoperè mihi expediat.

Erit tibi vsui in hoc itinere fortasse maximo.

Vt tuæ fortunæ videantur in eo agi.

Omnia quæ sunt ad vivendum necessaria, inquirunt.

Non eadem nobis & illis necessitudo impendit.

Quæ necessitas me in has salebras, ambages detruxit, intusit, induxit.

Quæ res me eò detruxit.

Tacitò cum opus sit, clamat, cum loqui convenit, obtumescit.

Necessitas durum & ingens telum.

Necessitas non est alligata legibus.

Coactus rerum necessitudine

statuit armis certare. *Sal.*

De cæteris studiis alio loco dicemus, si quando vsus fuerit.

Quod mihi omnium maximum maximèq; necessarium.

Non necesse habeo, &c. *Ter.*

Omnia necessitas premebat.

Si aliquando necessitas ad ea nos detrulerit.

Proposita sunt necessitates ad eas res parandas tuendasque.

Pædles.

Nihil attineat dicere.

Supercacaneum.

Putidum.

Dat.

Lumen Soli, stellas cælo addere.

Surdo canere.

Arenæ semen committere.

In Oceanum imbrem spargere.

Ligna in sylvam portare.

Nihil Cæsari minus expedit ad diuturnitatem dominationis, &c.

Negligent

Dissolutus in re familiari, negligens, laboris insuetus.

Adolescens perditus ac dissolutus, laborem fugiens.

Nimis sollicitus de, &c.

Minimè laboro de, &c.

Susq; deq; habere.

Nihil pensi habere.

Neglectui aliquid habere.

Hac in curia laborare dicebat M. Lucullum.

Rei alicuius curam abicere.

Sæ Carales.

Sæ Jole.

To make her nest.

Nidos {
ponere,
componere,
facere,
constringere,
parare.

Cubilia sibi nidusque aves con-
struunt. *Cic.*

Fingere & construere nidos.

Apum dicantur examina.

New, or strange.

Nova mihi hæc sunt & inopi-
nata.

Novo more, nullo exemplo.

Novum & inusitatum.

Res inopinata & re-ens.

Portenti ac prodigij simile.

Incredibile, & portenti simile.

News.

Pr. Vulgò iactabatur.

Nuntium perferre, apportare.

Nova res subito mihi hæc ob-
iecta est.

Qui omnes rumores & concio-
num ventos colligere consuevit.

Sed cesso hoc malo heram im-
partire properè. *Ter.*

Bono nuntio aliquem afficere,
impartire.

See the same goeth.

See to hear say.

Niggardly.

Perparè, nimiumque tenuiter
vivere.

Homo vehementer parcus.

It is nighte, or it is
almost nighte.

Advesperascit.

Nox somni genitrix.

Cum serum esset dici.

Discedit cœlum. *Cic.*

Iam dies multum inclinavit.

Tempus est quo cuncta silent.

Sol ruit intercâ, & môtēs um-
brantur opaci.

Præcipiti iam die.

Iam propè luce peracta.

Sub primâ crepuscula.

Nox erat, & fuscis tellurem am-
plectitur alis. *Virg.*

Nox cœlum sparserat astris.

))

Vides iam dici multum esse,
restare.

To sit by long at
nighte.

Cum magnam partem noctis
vigilasses.

Ad multam noctem vigilare.

In multam noctem vigilare.

Sermones {
ad multam { protrahere,
noctem { producere,
in serū producere.

Noble.

Series

Genesis

Genus

Prosapia

} A Pedegree.

Nominis

Nominis, familiæ splendor.

Epith.

Vetus
Illustris
Amplissima
Antiqua
Honesta

} familia.

✕

Plebeia

Eques splendidus atque honestus.

Primarius

Prætextatus

Insignis

Florens

Illustris

} adolescens.

Vir apprimè nobilis, omnibus modis generosissimus, altus & excellens, ad omnia summa natus, minimè obscurus, summo loco natus.

Gen.

Vir { summæ nobilitatis,
antiquæ nobilitatis,
magni inter Norma-
nos nominis, veteris
Prosapie.

Vir mei loci, ordinis.

Capto rege & melioris notæ plurimis interfecit. *Cambd.*

Summæ nobilitatis adolescens.

Homo omnium facilè nobilissimus.

Hic summo in Angliâ natus loco, & magnæ autoritatis.

Dat.

Vetustis insertis familiis.

Ablat.

Equestri ordine, dignitate.

Ex equestri loco profectus.

I. R. Summa nobilitate & gratia apud suos.

Item, Ampla & honesta familia.

Vir multis imaginibus clarus.

Antiqua nobilitate primus, illustris.

Genere & nobilitate suæ civitatis facilè primus, princeps.

Maiorum Gentium nobilitate florens.

Henr. veræ nobilitatis & pietatis laudibus vir longè honoratissimus.

Nobilissimus adolescens multis non solum fortunæ, sed etiam naturæ doctrinæq; bonis ornatus.

Vir splendore generis insignis. *Cambd.*

Splendore nobilitatis excellens.

Nobilitatis stemmate, natalium splendore illustris.

Clarior ortus natalibus, parentibus

Ex illustri & nobili familia ortus, natus, editus, oriundus.

Non obscura de gente latus.

Non obscuris natalibus ortus.

Ex honorata stirpe generatus.

Præclara, antiquissima stirpe creatus, ortus

Summo, illustriori loco natus.

Amplissimo genere, amplissima familia natus.

Ex amplissima familia natus.

Genus altum illustri à stemmate ducens.

Homo obscuris natalibus.

Vir ignobili, humili atque obscuro loco natus.

Humili

Humili de stirpe, de sæce vulgi

creatus

See Base.

See Obscure.

To make a noise, or
to cry.

Epith.

Immodicus insolitusq; clamor.

Vox { maxima,
canora,
clarissima,
grandior,
inflata,
diffusa,
depressa,
summissa,
demissa,
languens,
humilis,
submissa.

Item, inclinata, inflexa.

Vocis { intentio,
contentio,
X submissio.

Asperitas contentionis in oratione. Cic. de Or.

Nom à re.

Ferit æthera clamor nauticus.

Item, Ferit ardua sydera clamor.

Virg.

Sublatus ad æthera clamor.

Ingeminat clamor.

Insequitur clamor.

Clamor advolvitur astris. Stat.

Aceus.

Immensum clamorem tollere.

Clamorem { excitare,
Strepitum { sedere,
                  efferre,
                  ingeminare.

Omnes vocem emittere.

Cum continuo clamor in cœlū tollitur.

Clamorem maiorem cum admiratione edidisset. Cic. de Div.

Vocem, sonum vocis intendere, profundere,)(remittere.

Clamorem satis magnum extulerunt. ep.

Clamorem, vocem ad astra tollere.

Ad rabiem usq; clamitare.

Das.

Qui volunt exclamare maius, toto corpore contentioni vocis inserviunt.

Ablat.

In oburgationibus utendum est fortasse, & vocis contentione maiore, & verborum gravitate acriori.

Cum subsellia grandiorē & pleniorē vocem desiderant.

Qui magna & queribunda voce dicebat, &c.

Atque ut idem omnes audiant, clarissima voce dico. Cic. pro da.

Quantum potero voce contendam, ut hoc populus Romanus exaudiat.

Atque equidem hoc clarissima voce omnibus inculcatum volo.

Cass.

Magnis agere clamoribus.

Æthera clamoribus onerare.

X Clamoribus

Clamoribus omnia complere.
Auras clamore implere. *Virg.*
Horrido clamore coelum com-
plere. *Sen.*

Exoritur vario certamine cla-
mor.

Resonat clamoribus æther.

Clamoribus omnia personant
Amnes sonant balatu & crebris
mugitibus. *Virg.*

Feraci clamore provocare ha-
stem.

Quæ causa cùm in iudicio esset
cautilata, decretum est, &c.

)(

Vox me deficit.

Repentè obmutescit.

See Silent.

To Note Down.

See to Register.

To Number.

Ad calculum, ad numerum re-
digere.

Numerum referre.

To Obey.

Epith.

Summa, perpetua observantia.

Dat.

Alicui morem gerere.

Alicui { auscultare,
          { morigerari,
          { se submittere.

Omnia obsequia alicui polliceri

Alicui se de iere, subdere.
Incredibili alacritate alicui o-
bedire.

Libenter alicui acquiescere.

Alicuius monitis, consiliis ac-
quiescere.

Alicuius studiis servire, obse-
qui.

Alicuius authoritati, imperio,
voluntati parere, obsecuntare.

Si servi ad verba nobis obediunt.

Multi animi ad depravandum
parati, qui eius cupiditati suffra-
gari videbantur.

Parentum iugo colla subdere,
subicere.

Ei te totum trade.

Qui tot annos ingenium, labo-
rem, fidem suam populo Roma-
no promptam expositamque ha-
buerit.

Alicuius libidini indulgere, non
obversari.

Cedere alicuius authoritati, vel
potius parere.

Dare aures alicui.

Authoritati aliorum se dare.

Quod si vati illi dicto audient
fuerit.

Parere & dicto audientem esse.

Obsequium, observantiam ali-
cui præstare, exhibere.

Cui me semper addixi.

Accus.

Vt populi Romani fidem se-
quantur.

Alicuius mandatum exequi,
facessere.

Alicuius imperium observare,
prosequi, exequi,)(detestare.

Alicuius

Alicuius nutus intueri, obser-
vare.

Alicuius iudicium subire,
Nonquam defugiam authori-
tatem.

Qui Rege interfecto regiones om-
nes nutus tuentur. *Cic. ep.*

Nisi ad tuum nutum præsto
fueris.

Magistratus authoritatem ve-
stri.

Agere ad præscriptum omnia.

Alicuius iussa { capessere,
                              { facessere,
                              { peragere.

Si me audire vultis.

Ad alicuius nutum expeditus,
paratus.

Ad alicuius arbitrium & nutum
totum se dedere & accommo-
dare.

Item, Se fingere & accommo-
dare.

Ad arbitrium alicuius aliquid
agere.

Quia Cæsar per literas rogatus ad
eius voluntatem non aggregavit

Totumq; me ad eius viri volū-
tatem eutumq; converterem. *Cic.*

Quem servum sibi ille habuit
adipsum.

Me vobis deditum, obstrictum
habebitis.

Ablat.

Summa observantia aliquem
colere.

Amantissimus sui pleniori ob-
sequio demereri. *Quintil.*

In officij regionibus se conti-
nere.

)(

Dat.

Alicuius voluntati resistere, re-
fragari, obversari.

Co Obiecto.

Aliquid exprobrare & obicere.
Aliquid maledicti & contume-
liæ loco ponere.

Aliquid urgere.

Aliquid premere.

Contra aliquem in concione
consistere.

Acriter aliquem insequi, ferire.

Aliquem impugnare.

Argumentando criminari.

See to Accuse.

Obscure, or Base.

Splendor operis his moribus
obsolevit.

Tenebris offusis demergi.

In tenebris latere.

Laudes minus notæ, minusque
pervulgatæ.

See Base.

Obscure, or Intricate.

Quod erit occultius, & ut scri-
bis, reconditum. *ep.*

Dat.

Non isti quidem herclè oratio
ni Oedipo opus coniectore est.

Tropus nimium durus & lon-
gè petitus.

Multa latent, abdita & reclusa
in universitate naturæ.

Aliquid ita conditum esse, ut
ita abditè latere, ut investigari
non possit.

Gen.

Res multi laboris non opis no-
stræ.

Quod aliis obscurum videtur,
& difficultatis plenum.

Accus.

Narratio obscura totam obscæ-
rat orationem.

Ablat.

Res cæcis occultata tenebris.

Obstruata difficultatibus omnis
cognitio *Cic. ad Att.*

Crassis obscurata nebulis.

Tenebris obvoluta, offusa.

Res retrusa atque abdita in te-
nebris.

Numeris Platonis obscurum.

Non Lectore tuis opus est, sed
Apolline liberis *Martial.*

In tanta obscuritate, multis
difficultatibus involutum.

Quis ignorat ij qui mathema-
tici vocantur, quanta in obscuri-
tate rerum, & quàm recondita in
arte, & multiplica subtilique ver-
santur.

In tenebris iacere, latere.

Iacent in abyssu retrusa atque
abacta *Cic.*

Obscuritate involvi.

Ab animo tanquàm ab oculis
dilu.it.

Sæ Obscuritatem habere.

Cimneris effusis tenebris ne
sciam illam quidem viam alicui ad
conspiciendum relinquere.

Ad hoc verito.

Verba & vocabula inusitata,
antiquata, intermorrua, perversa
exorta, obsoleta. *Words*
out of use,

Abolita: & abrogata retinere,
insolentia est. *Quintil.*

*Such words yet doe An-
thors use, where they cannot
so aptly expresse their mindes
otherwise only they then
blau ch them, with those Pa-
rentheses following.*

(Vt vtar verbis Mathematico-
rum)

Calorem (quem vocant radica-
lem) id est, naturalem.

(Loquor ego meo more.)

(Vt hoc verbo vtar.)

To Obscure,

Dat.

Obscuritatem alicui asserre, ad-
hibere.

Caliginem, noctem alicui of-
fundere.

Tu tuis maioribus vita quam
tu piter egisti, magnas offudisti
tenebras.

Lucē eripere, & quasi noctem
quandam rebus offundere. *Cic.
de Nat.*

Accus.

Verberum & argutiarum fuli-
ginem ob oculos Auditorum ia-
cere.

Odi artes quibus veritas vt in-
volucro quodam obtegatur.

Meiq; viri nomen memoriæque
prorsus è rerum natura tollere.

Nulla vetustas hunc librum
obuet, abolebit.

Sæ to Infame.

Obscure,

Obscure, or simple.

Ita nescio quid isthuc fractum,
humile, demissum, sordidum, in-
ferius etiam est, quàm vt.

Pr. Demissè & humiliter sentire.

Cuius tumulus inglorius hic iacuerat. *Cambd.*

Nihil enim altum, nihil magnificum suscipere possunt.

Qui omnes suas cogitationes in rem tam humilem tamque contemptam abiecerunt. *Ablat.*

Et multi viri canè magni ex omni monumentorum memoria excluduntur, & in oblivione iacent.

Silentio { iacere

Sordibus { obsolescere.

Nereligio Lutherana senio cōfecta, &c. *Merc.*

Id vpus emerfus è cœno omniū.

Facillimè omnibus rebus infimus, &c.

Sedebamus in puppi, clavumq; tenebamus.

Nunc autem vix est in sentina locus. *ep.*

Obstinate.

Itane obstinatè operam dat, vt me à Glicerio miserū abstrahat?

Sæ froward.

Sæ to Harden his heart.

Obstinate in his opinion.

Gen.

Propositi tenax.

Qui nimium sui iuris sententiaq; est.

Dat.

Pr. Opinioni semel conceptæ tenaciter, mordicus, pertinaciter adherere, adherescere.

Eripisibi non pati errorem.

In sententia sibi constare.

Accus.

Animum obfirmare.

Ad sententiam tanquàm ad saxum adherere.

Ablat.

In proposito persistere.

A sua sententia nolle deduci, dimoveri.

Pertinaciter in sententia, opinione, errore persistere, permanere, perseverare.

Sæ selfe Concept.

Sæ to Harden his heart.

To Obteine by Request.

Accus.

Siquidem habeo te propitium.

Sine hoc te exorem.

Præbere se exorabilem.

✕ Inexorabilem.

Ablat.

Facile ab aliquo impetrare.

Abolutionem, &c. ita vt vi

Y 3 quodammodo

quodammodo armatisq; precibus
eam à nobis extorserint.

Etiam si precariò esset rogandi,
tamen ab iis non impetraretur.

**If Occasion, or Opportunity
serveth.**

Epith.

Commoda

Idonea

Ampla

Præclara

Aptum

Appositum

Idoneum

Opportuneum

Non est huius temporis atque
loci.

Nunc non est narrandi locus.

Vt temporis ratio fert.

Ita tempus fert, flagitat.

Si res postulare videtur.

Si fortuna

Cum ipsa res } feret.

Quamprimum fida patuit oc-
casio.

Siquidem per otium fiat.

Si occasio tulerit.

Dat.

Siquidem tibi per otium licuerit.

Si tibi non in istum fuerit.

Si in rem tuam

Si è comodo tuo } fiat.

Si ex usu tuo

Accus.

Habes ubi ostentes patientiam.

See If you have the Leisure.

To give Occasion.

Vbi quicquam occasionis est.

Dat.

Anni tempus maiorem liberta-
tem mihi dat.

Si vllum locum apparuerimus
vel suspicioni, vel crimini.

In tam maledica & suspiciosa
civitate locum sermoni obtrusa-
torum non relinquere.

Nullum ei finem improbitatis
reliquisti.

Viam patefacere alicuius auda-
ciae.

Facultatem offerre alicui.

Facultatem dare ad dicendum.

Eventus fidissimè obtulit mihi
facultatem officii deferendi.

Dare suspicioni locum.

Accus.

Viam ad aliquid præstare, a-
perire.

Fenestram ad amicitiam aperire.

Cic.

Silere non possum quoties sty-
lum invitat occasio. *ep.*

See to make one suspect.

**To seek, or take Occasion,
or Opportunity.**

Nom.

Ad id unde aliquis status osten-
ditur.

Oblata occasio neutiquam o-
mittenda est.

Avide

Avidè vnde aliquis flatus ostenditur, vela do.

Quælibet ad scribendum est amplectenda occasio.

Dat.
Occasioni, scenzæ servire.
Omnibus rebus interveniendum flatus.

Tempori { servire,
conulere,
cedere,
se accommodare.
Accus.

Pr. Ansam avidè arripere.
Ansam & occasionem arripere.
Arripere occasionem alicuius accusandi.

Rapiamus occasionem de die.
Arripere causam ad eandem.
Libenter arripere facultatem lœdendi.

Occasionem { amplecti,
captare,
habere.

Oblatam occasionem tenere.
Tempus idoneum non prætermittere, amplam occasionem nactus.

Ad occasiones intentus, &c.
Delabi occasionem non sinere.
Vela ad id vnde flatus ostenditur, dirigere.

Ablat.
Ablata occasione sibi neutiquam defuturum promissit.
Opportunitate uti.

Elapsa è manibus est opportunitas.

Occasionem remittere, amittere.

Crucior bolum tantum mihi ereptum è faucibus. *Ter.*

Ni tam fida occasione fraudaretur.

Facultatem præterivit.
Materiam eius tutori subtraxit.

To take away the
Occasion.

Dat.
Occasioni { occurrere,
obviam ire,
imminere.

Aditum { præcludere,
intercludere,
alicui { obstruere,
præripere.

Quam mihi facultatē ille præripuit.
Accus.

Occasionem { præcidere,
tollere,
subinvertere.

Occupied.
See Busted
See Troubled.

That he might keep him
Occupied.

Dat.
Ut simul iunctis viribus Anglo negotium facerent. *Cambd.*
Ut Hispano qui suas partes impugnabat, ægre faceret. *Cambd.*
See to trouble.
See to Ware.

**Their Stocke they Occuple
together.**

Viri quantas pecunias, &c.
tātas (ex suis bonis existimatio-
ne facta) cum vxorum dotibus
commiscuunt.

Huius omnis pecuniae coniun-
ctim ratio habetur. *Cas.*

To make one Odious.

**See to bring others into
hatred.**

**To Offend, or committe
an Offense.**

In ipso limine, in ipso vestibulo offendere.

See to sin

**To Offend, or displease
one.**

Differentia.

Offensa sumitur active.

Offensio sumitur frequentius
passive.

Si quid foret titubatum erit.

Si quid deliquero.

Dat.

Offensioni esse alicui.

Vehementer alicui insensus

In Ver.

Animum alicui offendere.

Quidnam accidisset, quod as-
ferret. Qu. fratri meo aut offen-
sionem tam gravem, aut commu-
tationem tantā voluntatis. *Cic.*
ep.

Si quid offenderis tibi totum,
nihil tibi offendit.

Accus.

Pr. Graviter, gravius, vehemen-
ter aliquem offendere.

Alicuius existimationem offen-
dere. *Cic. de Or.*

Nolo te iratum habere.

In Principum offensionem in-
cidere.

In odium offensionemque po-
puli incurrere. *Cic.*

In gravissimam Divini Numi-
nis offensionem irruere. *Ofor.*

Graviter in aliquē delinquere.

Quod apud alios gratiam, apud
alios offensionem habet.

Invidiam & offensionem susci-
pere apud populum. *Cic.*

Alia peccata plures, alia pau-
ciores quasi amacris, officij per-
terrent.

Ablat.

Si quid in oratione claudicat.

Esse in offensa apud aliquem.

Minus est erratum a nobis.

Si verbo aberraverit.

Si tantillum de recta oratione
deflexerit.

**To take an Offense, or to
be Offended.**

Accus.

Offensionē ex realiqua excipere.

De Off.

Præstabo nulli ex eo te offensionis habiturum.

Abl.

Esse animo offenso & irritato in aliquem.

Esse animo alieno & averso in aliquem. *Cic. ep.*

Qui averfissimo à me animo est.

Criminis loco putant esse quod vivam.

**To bury Offences; or
displeasures.**

Accus.

Offensionem deponere, oblitescere.

Quamobrem collige, placaque animum aliquando istum & mitiga. *Cic. ep.*

Animum demittere, deflectere.

Gravissimas iniurias voluntaria oblivione contriverā. *Cic. ep.*

Se to forgive.

To Offer.

See to Sacrifice.

**To Admitte to an
Office.**

See to make one Governour.

Often

Affiduiſſimè mecum fuit.

Erat ille Romæ frequens.

In ſcripto multò ſum crebrior.

Old, or Funclent.

Differentia.

Sunt ætate ſenes. **Old men.**
Veteres dixere priores. **Elders.**

Decrepitus ſenex.

Longævus.

Decrepitans; aanoſa vetula.

Senex decrepitus; vivum ſepulchrum,

Epith.

provecſta,

decrepita,

confirmata,

ſeſſa,

ingraveſcens,

extrema,

decurſa,

Ætas { inclinata,

ſenilis,

fugiens,

deſlexa.

affecta,

quieta,

honorifica.

gravis,

Item, { effœta,

Ætas { infirma,

exacta.

Decurſum mihi iam propè vite ſpatium eſt.

Ætas iam à diurnis laboribus devexa ad oſtium.

Summa, perdita ſenectus.

Extremum tempus ætatis.

Extrema mihi nun. pars agitur.

Propè acta iam ætas decurſaq;.

Cic.

Senectus

Seneſcus autem peractio æta-
tis tanquàm fabulæ.
Gen.

Hinc, *curſus, &*
Etatis. *flexus,*
progreſſus,
maturitas.

Decrepitæ, extremæ ſeneſcutis.
Ævi maturus.

Ætatis ærgentiſ. *Ærgentiſ.*
Annis gravis, atque animi ma-
turus.

Satis ætatis atque roboris ha-
bet. *Plaut.*
Plenus ætatis.

Non ſum qui ſuctam, periiit pars
maxima noſtris.

Hoc quoq; quod ſupereſt, lægor
& horror habet.

Dat.
Cui decurſum eſt vitæ ſpatium.

Accuſ.
Rugas trahere.

Qui extremam vitæ partem a-
git.

Vitam in longiſſimum produ-
cere.

Ultra ſuſum vivere.

ſeneſcutis incommoda ſentire.

Ad ſummam ætatem pervenire.

Qui multos annos attingit.

Abſol.

Etate. *progreſſus,*
conſectus,
grandis,
tardus.

Longiùs ætate progreſſus, pro-
greſſus.

ſeneſcute, ſenio affectus, con-
ſectus, gravis.

ſeneſcute & canicie reverendus.

Grandis natu.

Ævo obſcius.

Ævo iam gravior.

Annis quàm plurimis affectus.

Annis. *fractus,*

conſectus,

obſtus.

Decurſa

Exacta } iam ætate.

Affecta }

Ætate præcipitata.

ſeneſcute conſici, curvari, en-
vari debilitari.

Quilò ius ætate proceſſerunt.
In hoc ætatis meæ flexu, in qua
animus læ eſt remiſſior eſt.

Oturpem exacta dementique
ætate caniciem!

Vaum penè in cymba Charo-
tis habere *I. Caſus.*

Cum eſſet ſuavima ſeneſcute,
& perdita valetudine.

Tertio iam pede bacillo nitens.

Corpus ſeneſcute conſectum,
ac penè dilapſum.

Tanquàm à càrceribus ad me-
tam vitæ iam perveni.

— Sed iam ferocior ætas

Terga dedit, tremuloque gradu

venit ægra ſeneſcutus

Cui rugis vetus frontem ſene-
cutus arat.

Poſitus in occaſu, hyeme vitæ.

Viris ſenibus deſluunt, verba
aſfluunt.

To doe his Office.

So to Execute his charge.

Co Omitta.**Nom.**

Cuius rei nulla mentio fiet:

Maximæ res tacitæ præterierunt.

Non prætermisum, sed consultò relictum.

Dat.

Tacitis Audientium iudiciis aliquid relinquere.

Hæc omnia tacita mihi quodammodò relicta sunt.

Ac ut aperio de cæteris, &c.

vestris iudiciis coniecturaque committo.

Pr. Omnino

Tacite

Temerè

Turpiter

Necessariò

aliquid præterire.

Accus.

Pr. Leviter aliquid pertransire.

Item,

Tacitus

isthæc

prætereo,

pertransio,

prætermitto.

Vt alia omittam quæ sunt immensa, ad illud veniam.

Missa isthæc facere.

Missa hæc faciamus.

Ne fortè ex multis rebus gestis

M. Antonij rem vnam pulcherrimam transiliat oratio.

Quid singula confector?

Quousq; referre mora est.

Sed in animo est leviter transire, & tantummodò perstringere

namquamque rem.

Ne omnino attingere.

In stupris verò & flagitiis nefarias eius libidines commemorare memoriâ deterrere.

Omitto vim, cædes, relinquo libidines, prætereo, &c.

Ea vestris iugeniis coniecturaque committo.

Ablat.

De lege reticeo.

Nec silentio involvendum, quod &c.

Silentio aliquid	{	præterire,
		transire,
		transilire.

In eodem silentio multa alia iacuerunt.

Sicco pede transire.

Quoniam periculosissimum locum silentiosum prætervectus.

Ne suspitione quidem attingere.

Silebitur de maximis illius factis.

De his, &c. nostra silebit oratio.

Sileamus de istis.

Verborum multitudine super sedendam est.

A causa, à scopo aberrare, desicere, desciscere.

See to Digresse.**To hold an Opinion, or****I am of this Opinion.****Epith.**

Opinio	{	perversa,
		infirma,
		varia.

Nom.

Percrebuit hæc opinio.

Opplevit

Opplevit opinio hæc totam Gæciam.

Quod v. mea fort opinio.

Opinio Decorū imbuunt mentem alicuius.

Pervasit opinio per animos hominum.

Erat etiam alia gravis atque vehemens opinio, quæ &c.

Verus iam opinio est iam vsque ab Heroicis ducta temporibus.

Non tam stabilis opinio pervaseret.

Genit.

Atq; huius sum sententiæ, &c.

Est eiusdem opinionis C. M.

Parvā exigui temporis vsuram bonæ de me opinionis postulo.

Accus.

Opinio quam is vir habuit integritatis meæ.

Habere falsam de se opinionem.

Itaq; hanc opinionem imbibe-
runt.

Pr. Quod ego longè secus existi-
mō (Iudices) deq; eo pauca, &c.

His igitur tot argumentis in
eam sententiam venio, vt existi-
mem &c.

In eam opinionem venerat
Crassus, vt &c.

Summam in scholis opinionem
obtinet, &c.

Ablat.

Quantum ego opinione au-
guro.

Cum ita sis animo affectus.

Singitur Philippus in hac tum
opinionē & mente fuisset.

In hac opinione sum, semper
versatus sum.

See to think.

Dat.

Pr. Hanc excutere opinionē mihi
volui radicatus.

Accus.

Si quam adhuc graviores de
illo opinionem attulistis, hanc
quæ deponit.

Mutare consilium, sententiam,

Animum frægere.

Ablat.

Non manere in sententia.

Ex opinione aliqua quempiam
movere.

De sua sententia

deduci,

depelli,

dimoveri.

Aliquem de sua sententia de-
trudere. Cic.

A sententia cedere, discedere.

Sententia desistere.

There be divers

Opinions.

Qui verò, &c. variæ enatæ sunt
opiniones.

See to Disagree.

To like well of ones

Opinion.

See to dissent to.

To Use Opportunity.

Peropportune fit.

Item, Tempestivè.

In ipso temporis articulo.

Ad nutum temporis consilia accommodare.

Pro temporis ratione se gerere.

See Occasion.

Opposite.

Gen.

E regione huius loci.

Dat.

Mercurius ex cardine Saturno oppositus.

Aperi fenestram obversam Orienti.

Qui vicus vobis est ex adverso.

Accusf.

Quod Septentriones prospicit, prospectat.

In editum montem longè protentum suspicit.

Ab ortu quà Gallia protenditur, opponitur.

To Oppress, or Impeverish.

Dat.

Duriore conditiones alicui imponere.

Accusf.

Sanguinem innocentium exorere.

Pr. Iniurijs aliquem tractare.]

Aliena violenter invadere.

In summas angustias aliquem adducere. *Cic.*

In angustū res adducta est. *Cic. Ablat.*

Fortunis omnibus aliquem convertere, vi dominari.

Potentia sua alios circumvenire.

Dominatu atque potentia aliquem opprimere.

See to bring into misery.

To Order himselfe.

See to Behave, &c.

Dat.

Sibi moderari, temperare.

Sibi modum statuere.

Accusf.

Se continere.

Oratio. Item, Orator.

See Eloquent.

To give holy Orders.

In Episcopum aliquem consecrare.

Sacerdotij caractere insignire.

Passive.

Sacris Ordinibus

Sacris Mysterijs

{ initiatus.
in signatus.

To set in Order.

Asiem disponere, instruere,
instruere, dirigere.

Omnia venisse atque vna consensu
ne naturæ constricta.

Distinctè & ordinatè dispo-
nere.

Dispositè dicere.

Seriem necere.

Componere & struere verba.

Verba arte posita.

In numerum, in ordinem di-
rigere, redigere, coartare.

Omnia vna vi atq; consensione
naturæ constricta.

In certa capita distribuere.

Res alicuius domesticas dispen-
sare.

Suis quæq; locis reponere, di-
gerere, coaptare.

Quanta series rerum senten-
tiarumq; sit, atque vt ex alio alia
nectantur.

Ordines turbare, perturbare,
invertere, dissolvere.

Præposterus ordo.

Rebus perturbationem & con-
fusionem afferre.

Confusè hæc tractantur.

To take an Oath.

He to swear.

To Impose an Oath.

Accus.

In iusiurandum alios cogere.

Ad iusiurandum, iureiurando a-
liquem adigere.

Abl.

Iureiurando aliquem astringere.

Militiæ sacramento aliquem
obligare, devincire, obstringere.

To Dispende for an

Oath.

Ablat.

Sacramenti religione aliquem
exolvere.

To Overcome in

Disputation.

See to Confute.

To Overcome, or to

vanquish in

warre,

Gen.

Rerum potiri.

Provin. iam tui iuris, suæ pote-
statis facere.

Vt hodie Iehova tui mihi fece-
rit potestatem.

Dat.

Hostem suæ potestati, suo impe-
rio subicere.

Mycenas servitio premet, ac
victis dominabitur Argis.

Cæsari victoria cessit, inclina-
vit, delata est.

Vt Romæ iugum omnibus ter-
ris imponeret.

Victoria Pompeianis refragan-
te.

Itaque imposuistis cervicibus
nostris

nostris sempiternum dominium.

Adactus iugo Rhenus, adactus
legibus Iſther. *Stratius.*

Accus.

Urbem subigere, & in ditionē
suam redigere.

Hostiles opes atterere.

Hostem ad deditionem cogere,
adigere.

Ab illo insignia victoriæ non
victoriam reportavit.

Urbes in suam deditionem re-
digere.

Victoriam gloriosam consequi.

Hostes { debellare,
delere,
expugnare,
extinguere,
subiugare,
subigere,
dissipare.

Triumphum agere de, &c.

Referens prædas & palmam
victor ab hoste.

Victoriam, coronam ferre.

Victoriam ex acie deportare.

Trophæum statuere.

Innumeras hostium copias fun-
dere.

Gentes pacatas reddere.

Sub iugo mittere.

Totum agmen disflare, vt so-
lia ventus.

Tandem victoria flexit ad I-
beros.

Penes Cæsarem victoria stetit.

Cæsar superior evasit, discessit.

Ablat.

Cæsarianæ res in meliori loco
cøperunt esse.

Castris hostium potitus est Cæ-
sar.

Spoliis insignis opimis.

Multa cæde cruentus.

Hostem ferro prosternere, con-
terere, bello profligare, acie vin-
cere, bello frangere, fundere.

Hostes manu & ferro opprimere.

Hostibus devictis, fufis, fuga-
tis, profligatis domum discedere.

Victoria

Arms

Signis

} potiri.

Hostes imperio, servitio preme-
re, coercere.

Orbis terrarum terminis impe-
rii nō desinire.

Sæto Destroy.

passive.

)(

Hostes superati, prostrati.

Accus.

In potestatem alicuius cadere,
incidere.

Sub imperium, ditionem alicu-
ius cadere.

Vt populi Romani fidem se-
quantur.

In cladem incidere.

Palmam pugnando amittere.

Ablat.

In alicuius potestate esse.

Bello { devinci,
frangi,
superari.

Camp

Campo cedere.

Victoria nobis è manibus ex-
cidit.

Magna belli contentione supe-
ratus

Omnes nefarii gladii de mani-
bus crudelissimis exciderunt.

To Pacifie, or assuage.

Pax omnibus coagulum, cate-
na mundi.

Res pacatæ & minimè turbu-
lentæ.

In Gallia hoc tempore reserant
paulò quàm hætenus tranquil-
liores.

Omnium enim animi ad pa-
cem propendebant. *Merc.*

Accus.

Numen læsum lenire, mitigare.

Alicuius animum mœrore cõ-
fectum lenire.

Item, Ira atque odio efferatum
lenire.

Quamobrem collige te, placaq;
animum tuum & mitiga.

Deos placatos pietas effecit &
sanctitas *Cic. de Off.*

Aliquem iratum placidum ac
mollem reddere.

Placatum reddere.

Vt illic Borosorum quasdam
difficultates componeret.

Diffidium, querelas sopire, cõ-
sopire.

Controversiam, litem compo-
nere, tollere, dirimere.

Aliter enim nec immanes lites
sedare, nec discordiarum flammæ

extinguere, nec intestinis bellis
finem imponere licebit

Gratiam inter aliquos compo-
nere.

In gratiam aliquos ponere, re-
digere, conciliare, reducere, resti-
tuere.

Ad lenitatem, ad mansuetudi-
nem aliquem revocare, reducere.

Incendium extinguere.

Reconciliare æmulas civitates
veri Principis est.

Dextras iungere.

Eniti vt perni iosa periculosis-
simaque in Christiana religione
dissensio ad piam vnionem redi-
gatur.

Rerum motus, res turbatas,
bellorum tumultus, bellorum tem-
pestates sedare, compescere, com-
ponere, extinguere.

Consulens sedare motus, & a-
nimos eorum molliri.

Reiectis bellorum seminariis,
pacem adamantinis vinculis per-
stringere.

Dissidentes in fœdera cogere,
concordiam conciliare.

Rem inter se transigere.

Discordes populos concordia pa-
ce ligare.

Itam Deorum donis placare.

Divinum Numen scelere vio-
latum precibus placare.

Permulcere alicuius animum.

Illorum animos oratione sua-
vissima delinivit.

See to Reconcile.

See Exorable.

Adde hereto.*Passivè.*

In concordiam redire.

In vnum coalescere.

In amicitiam coire. **To agree between themselves.**Omnia quæ commota fuerant, pace & otio refederunt. *Cic. de Or.*Hominem ne congregiamur quæso, priusquàm iram decoxerit. *Plaut.***See to Agree.****See to assuage his anger.****To Painte.**

Decorè formata species.

Figuram corporis manu. exprimere.

Coloribus pingere.

Intexere aliquid coloribus.

Egregiis picturam coloribus illustravit, perfecit ac perpolivit.

Caput & summa pectoris politissima arte perfecit.

Præclare

Pulcherrimè } pingere.

Egregiè

To Painte the face.**See to Beautify.****To Pardon.****See to forgive.****See to shew mercy.****To Crave Pardon.***Dat.*

Supplices alicui manustendere.

Peterem veniam errato meo, ex intimis vestris cogitationibus, & ex humanitate communi. *Cic. pro Syl.*Deprecari vacationem adolescentiæ, veniamq; petere. *pro Cæl.*Tamen cives à civibus communis humanitatis iure ac misericordia deprecari, ne &c. *pro Fl.*

Eorum nos magis miseret qui nostram misericordiam non requirunt, quàm qui illam efflagitant.

At etiam misericordiam captabas, supplex te ad pedes abiciebas. *Cic. in Ant.*

Flagitiorum impunitatem, culpæ remissionem submittere petere, precari, postulare.

Ob scelus commissum veniam pluribus verbis exposcere.

Ad misericordiam, ad clementiam alicuius veniæ causâ confugere.

Formule veniæ petende.

Erravi, temerè feci, posuiter, ad clementiam tuam confugio, delicti veniam peto, ut ignoscas oro.

To hold a Parliament.

Comitia sacra {
 agitare,
 habere,
 edicere,
 indicere,
 instituere.
 Synodum

Synodum celebrare.

Conventum } agere,
Convenuculum } peragere,
                      } ire,
                      } cogere.

Conventum in alium mensem
differre, reiicere.

To take in good part.

Gen.

Æqui boniq; consulere.

Accus.

Voluntatem dantis emetiri.

Quæso vt in bonam partē quæ
à me scribuntur accipias.

Ablat.

Esse animo æquo de re aliqua.

Grato animo aliquid accipere.

))

Durius hoc mihi accipere visus
est.

To take ones part.

Cæsaris sequaces.

Hinc, Cæsariani, Pompeiani.

Dat.

Alicui assidere.

Tanquàm Angli partibus ad-
dicti.

Alicuius partibus studere.

Qui Navarri partibus impensè
favebant.

Accedam in plerisq; Ciceroni.

Accus.

Alicuius partes tueri, sequi.

Qui Richardi tyrāni partes so-
visset.

Pompeius hortabatur vt partes
s. as susciperet.

P. &c. suis & suorum opibus
Cæsarem iuvabat.

Vt populi Romani fidem se-
quatur.

Milites veterani qui illius au-
thoritatem, imperium, nomen se-
quuti pro repub. arma ceperunt.

Qui iam in nostras partes planè
transit.

In Hortensij sententiam multis
partibus plures ituros.

Ablat.

Cum aliquo stare.

Cùm à Lancastrensiū parti-
bus staret.

Si quis à Iove staret.

Ecquis à Iove est?

Næ iste haud mecum senserit.

Pro partibus alicuius stare.

A nostra parte Asia est & Sy-
ria.

Sæ to Agres.

To take part against one.

Qui tū suas partes impugnant.

Eo quod à Baronibus pertina-
citer contra ipsum stetit.

Qui cum Maltilda contra Ste-
phanum studeret.

An ego non venirem contra
alienum pro familiari meo?

Qui mihi auxilium contra ad-
versarios tuleris.

Venire in auxilium alicuius
contra, &c.

))

Nullius partis esse.

To passe over.*Accus.*

Mare metiri, emetiri.

Transmittere, transfretare absolute.

Flumen { transire,
          { traicere,
          { transmittere.

Græcæ cum mariâ transmittunt

Cum mare transvectus esset.

Caucasum transcendere.

Alpes transvolare.

Omniem orbem terrarum peragere, lustrare, pedibus obire.

Cum obierit Legatus Syriam.

Transitum, transitionem facere.

Domus amicorum obire. **To goe from house to house.**

Insulam totam prætervectus est.

In medium cymba tranavit fretum.

To passe over, or omitte.**See to Omitte.****To passe over, or to resigne to.**

Delegare aliquod munus ad aliquem, i. transferre.

To stop the passages.

Aditus, commentum alicui præ-

ripere, intercipere, intercludere.

Quibus obviandum non erat.

Hostes commearibus intercludere. *Cæs.**Accus.*

Aditus obsidere.

))

Aditus rumpere.

Non patet aditus ad, &c.

Obstructa, interclusa via est, &c.

Locus impetum abauit. *Tacit.**Ablat.*Aditu aliquem prohibere. *Cic.*Prohibere aliquem commatu & privato & publico. *Cic.***To beare patiently.**Item, **Patient.**

Occaluit iam animus diuturno malo.

Iam vsu obduruerat & percaluerat civitatis incredibilis patientia.

Hæc odia non sorbeo solum, sed etiam concoquo.

Molestiam devorare.

Consuetudo diuturna callum iam obduxit stomacho meo.

Ego dolorem & inimicitias meas resp. concessi.

Hæc res mihi animum addidit, virtutem, vires, robur, fortitudinem, firmitatem.

Multorum stultitiam perpeffus est, arrogantiam pertulit, difficultatem exorbuit, vixit ad aliorum arbitrium, non ad suum. *Cic.**pro Mur.*

Z a

Obduruit

Obduruit animus ad dolorem meum.

Ad ipsa obduruimus, & humanitatem omnem exuimus.

Pr. Patienter, placidè, sedatè, moderatè ferre dolorem.

Æquo animo ferre, &c.

— Durum patientia corpus instruit, ut nulli cupiat cedere labori.

Ablat.

Firmissimis prædiis conscientia munitus.

Brutus usus est incredibili patientia.

Asperitatem fortunæ æquitate condire.

See to take heart againe.

See to harden.

See to beare grievously. X

To Pathe.

Pr. Lentiùs procedere.

Cunctanter progredi.

Lento gradu contendere.

Moram interponere, iniicere.

Lentè rem gerere.

See to Deferre.

To take Pay.

Aera metere.

Item, Stipendium metere.

To make Peace.

Concordiæ	{	amicus,
Pacis		auspex,
Cōmunis otij		patronus,
Tranquillitas		propugnaculū,
		author,
		susceptor,
		propugnator.

Semper mea consilia pacis & togæ sociæ non belli atq; armorū fuerunt. *pro Marcel.*

Cū iam inferri patriæ bellum nefarium viderem pacis, concordia compositionis author esse destini.

Accus.

Et vos ut tutam tranquillamq; pacem traheretis, mea perfeci vigilantia. *Cic. in Ant.*

Pacis fun- } ponere,
damenta } stabilire,
              } iacere,
              } constituere.

Pacem conficere, componere.

Pacem inter aliquos conciliare.

Pacis otium confirmare.

Si ad concordiam res adducipotes. *Cic. ad Att.*

Res turbidas, bellorum tempestates dirimere, componere.

Belli reliquias auferre.

Concordiam instaurare.

In eam rem incumbere, ne qua belli scintilla relinquatur.

Adde hereto,

Vulgi temeritatem, præcipitem impetum severitate reprimere, cōstringere.

Item, Imperio coercere, comprimere.

Minis atq; metu retardare.

Legibus cōstringere.

Metu & officio continere.

Supplicij formidine refrænare.

X Funestæ seditionis fax.

See to repress seditions.

See to make a league.

**To live in Peace, or to
enjoy Peace,**

Epith.

Placidissima

Tranquilla

Alma

Pia

Candida

Eterna

Perpetua

Tuta

} pax.

Candida pax homines, trux de-
cet ira feras. *Paling.*

Summa tranquillitas pacis atq;
otij. *contra Rull.*

Res placatas & minimè turbu-
lentas.

Moderatus & concors civitatis
status.

Non enim iam inter latera no-
stra sic illa versabitur.

Pacem agitare, habere.

Læti pacem agitabamus.

Hyeme omnia bella conquie-
scunt.

Ab armis quiescere.

Amœnissima pace frui.

See Quiet.

**To hold his Peace.
See to keepe silence.**

Perfect.

Nihil perfectum cui vel adijci,

vel adimi quicquam potest.

Vitæ genus perfectissimum, &
omnibus numeris absolutissimū.

Omnibus suis numeris & par-
tibus expletum.

Perfectus & expletus omnibus
suis numeris & partibus mundus.

Cic.

Nihil omni ex parte perfectum
natura expolivit.

Nihil in simplici genere natura
omni ex parte expolitum reddit.

Summus atq; perfectus Impe-
rator. *pro Pomp.*

Perfecta cumulatq; virtus.

Expleta & perfecta forma ho-
nestatis. *Cic. de fin.*

Quod (vt Stoici dicunt) omnes
numeros habet.

Maturitatem assequi.

Tuæ res non in germine, sed
in fruge sunt.

In quo omnia sita & collocata
sunt.

X

Longè à perfectione abesse.

Adhuc tua messis in herba est.

To make Perfect.

In quadram redigere.

**Perill and Perillous.
See Daunger.**

To Performe.

Pr. Commode præstare.

Egrege conficere.

Z 3

To

To perish.

See to Decay.

Perpetuall, or
Immortall.

Sempiterna, immortalis gloria.
Vitæ brevis est cursus, gloria
sempiterna.

Cuius vita vigeat memoriâ se-
culorum omnium.

Segregatum ab omni concre-
tione mortalium.

Divinum æternumque.

✕ Mortale & caducum.

Hæc nulla unquam vetustas
obruet, nulla unquam delebit o-
pinio. *Cic. pro Deiot.*

Æternitas quam nulla tempo-
ris circumscriptio metiebatur.

Æternitas semper intuebatur.
Cic. de Nat.

Vestigia integritatis illius non
pressa leviter ad exigui prædica-
tionem temporis, sed fixa ad me-
moriâ omnium sempiternam.
Cic. pro Sext.

Ruri assiduus semper vixit.

Immortalem fructum capere.

Nullum tempus illi unquam
vacabat a scribendo

Tempus est nos de illa perpe-
tua iam, non de hac exigua vita
cognare.

Vitam eius & virtutem im-
mortalitas exceperit.

In omnem temporis æternita-

tem, perennitatem permanfurus.

Vbi beati ævo sempiterno
fruuntur.

Hercules cuius corpore ambu-
sto, vitam eius ad virtutem im-
mortalitatis exceperit dicitur. *Cic.
pro Sext.*

Iacet corpus morientis vt mor-
tui, viget autem & vivit animus,
quod multò magis facit post
mortem, cum omnino ex corpore
excesserit. *De Divin.*

See to Continue.

Perplexed.

In summas } detrudi,
angustias } adduci,
                  } redigi,
                  } prolabi.

Multis molestiis implicari.

Omnium legum periculis illa-
queari.

See Distressed.

To persuade.

Dat.

Qui talia nostris auribus in-
fuit.

Pr Hoc velim tibi penitus persua-
deas.

Amicè } alicui persuadere.
Fideliter }
Prudenter }

Nescio quid de, &c. nobis ob-
trudit. *Cambd.*

Opinionem

Opinionem alicui afferre.

Ne falsa pro veris Lectori obtrudamus.

Dij illi mentem impulerunt, iniecerunt, detruderunt.

Accus.

Eum qui audit permulcere & allicere. *Cic. de Or.*

Item, Pellicere, capere ac delinire.

Horum animos qui audiunt, aut inflammare dicendo, aut inflammatos restringere.

His similibusq; pollicitationibus & blanditiis illorum animos inescavit, eoq; inflexit, ut &c.

Veteranos perduxit ad suam sententiam.

Pompeium in eam voluntatem adduxi.

Sperare nos amici iubent, suadent, hortantur. *Cic. ep.*

Animos multitudinis in suam sententiam adducere, perducere, trahere, attrahere, impellere, allicere.

Voluntatem impellere quò velis, unde autem velis deducere. *Cic.*

Et si enim ille blandis ac molli-
bus verbis gratiam Cæsaris occu-
pare, & in partes suas illos per-
trahere studuerit.

Gravissimè autem me in hanc sententiam impulit Pompeij fides.

Item, In opinionem aliquem impellere.

Animos militum, Iudicum præda, prærio, sermone delinire, pos-
sidere.

Animos in quamlibet partem flectere.

Dicendo voluntates impellere quò velis, unde autem velis deducere. *Cic.*

Quæ res me in hanc sententiam facile pèllexit.

Homo ad persuadendum concinnus, perfectus, politus. *de Or.*

Cornicum oculos configere.

Cùm extorquere arma possit è manibus iràtorum civium, boni civis authoritas & oratio.

Tantaq; in eo vis fuit ut in eorum mentibus qui audissent, quasi aculeos quosdam relinqueret.

))

Persuaderi mihi nunquam poterò.

In aliquam opinionem venire.

In opinionem prolabi, incidere.

Adducere animum, adduci non poteram.

Sic habeto, pro certo habeas.

Fixum sit in animo tuo.

Opinionem animo imbibere.

))

De sententia deduci.

Sæ to Exhortæ.

Co pertine to.

Mei officij erat,

Quæ neq; cœlum (quod aiunt)
neq; terram attingebant

Co pervert, or corrupt.

Accus.

Sæpè etiam errorem creat simili-
tudo.

In varios errorū anfractus ali-
quem ille stare.

Animum alicuius immutare,
Corrumpere & pervertere, corrum-
pere & depravare.

Corrumpere iudicium homi-
num

Præcipites res agit ambitio.
Voluntatem alicuius flectere
& detorquere.

Pravas opiniones puerorum a-
nimis instillare.

Nec te auferant aliorum consilia.

In errorē aliquem { inducere,
deducere,
illicere,
attrahere,
impellere.

In exitium aliquem trahere.

Opinionibus vulgi trahimur in
errorem.

Agere in præcipitium.

Aliquem transversum agere.

Non solum vitia concipiunt, sed
ea infundunt in civitatem.

Contagiones malorum quæ ab
illis profectæ manarunt latius.

Ablat. à re.

A fide aliquem abducere.

A vero Dei cultu aliquē aver-
tere, detorquere, avocare.

A recta via deducere.

De sententia deducere.

De instituto deflectere.

Ab humanitate, integritate &
religione aliquem deducere.

Quem nulla conditio pecuniæ
à summa integritate deduxerit.

A virtute arguunt alicuius de-
torquere. *Cic. Off.*

Ticis quibusdam aliquem in-
nectere.

Pravis opinionibus animos ho-
minum imbuerere, inficere.

Adolescens corruptelarum
illecebris irretire.

Superstitione rudes animos in-
festare. *Colum.*

Filij nimia indulgentia depravati sunt.

Ticis quibusdam aliquos im-
pedire, innectere, illaqueare.

See to Pollute,

See to Entice.

See to make wicked.

passive.

A vero Scripturæ sensu exor-
bitare.

Transversos agi.

De via deflecti, detorqueri.

Quorum mores hac dulcedine
corruptelaq; depravati sunt.

Ab instituto deflecti.

Opinionum pravitate, erroribus infici.

Neq; inflecti gratia, neque per-
stringi potentia, neq; adulterari
pecunia.

To Pervert.

Reversere.

Dat.

Includi reddere.

Accus.

À starchy agere.

Sententias { librare,
elimare,
expendere.

Verba
T. D.

Verba singula eventilare.
 Depravata restituere.
 Sub limam aliquid reducere.
 A nævis purgare.

Sæ to Examine.

To take Pity of.

Accus.

Doleo dolorem tuum.
 Vicem alicuius dolere, condolere.

Iacentem respicere & solari.

Abl.

Sensu ægritudinis alicuius affici.

Miseratione moveri.

Misericordia alicuius commoveri.

Humanitate & misericordia moveri.

Tuo mœrore mœreo.

Misericordia capi.

Tuis excrucior malis.

Qui tuo dolore mœrent.

Sæ to shew mercy.

Sicke of the Plague, or Pestilence.

Pestilentia desævit, grassatur.

Sævit aër pestifer. *Claud.*

Ingravescit enim indies intensum malum.

Clades crumpit in ipsos Medicos.

Ablat.

Corrupto coeli tractu miserandaq; venit pestis.

Arboribusq; satisq; lues & lethifer annus.

Este, morbo exitiali laborare.

Vrbs pestilentia afflicta.

To Plague.

Nam Deus conflabit tibi domesticum malum.

Sæ to Punnish.

To Play, or sports.

Non ita honorati à natura sumus, vt ad ludum & iocum facti esse videamur. *Cic. Off.*

Ludi apparatusissimi, instituti in honorem Pompeij secundum Consulatum gerendi.

Parare alicui spectaculum.

A Plaine man.

Sæ simple.

Plainly.

Aperta fronte.

Sine suco, cerussa.

Remotis strophis ac Musis.

In lucem ferre.

Sæ Manifest.

To Plant trees.

Plantas serere,

Plantas

Plantas in terræ visceribus de-
figere, imponere, collocare.
Hortum vitibus circumsepire.
Concisionem arborum facere.

**To Play at dice,
at ball, &c.**

Aleæ tempus tribuere.
Alea ludere.
Collusor suus de alea condem-
natus.
Ludus talareus.

**To Play on the pipe,
harp, &c.**

Fidibus canere.
Fides, cytharam pulsare.

**To Play the Prince,
Bishop, &c.**

Principem agere.
Principis partes agere.
Vt assidue cogitares quam per-
sonam gereres.

Cum personam Principis susci-
piant deponant sui.

Personam alicuius sustinere,
suscipere.

Personam alicuius sibi impo-
nere.

Tyrannum se præbere.

Tyrannidem in populum exer-
cere.

Episcopi munia obire.

Episcopatum gerere, admini-
strare.

See to Govern.

**He will play the knave
as before.**

Si sperat fore clam, rursùm ad
ingenium redibit.
Antiquum obtinens.

To Pleade his cause,

Causam alicuius agere, pro-
sequi.
Cum res in curia agitaretur.

At his pleasure.

Deus, &c. pro suo arbitrio cun-
cta moderatur & agit.
Item, pro arbitrio animi.
Tuo arbitrato id fiat.

Pleasure me so much.

Per mihi, per (inquam) gratū
feceris.

Præstes mihi hoc beneficium,
vt &c.

See to Bestow a Benefit.

**To Delight in
pleasure.**

**See Voluptuousness.
See to recreate the minde.**

To Despise pleasure.

Blāditias & voluptates asperna-
ri, effugere, declinare, abhorre-
re.
Item,

Item, Peius cane & angue odisse.
See to Despile.

To Please.

Pr. In quo tibi summoperè placuisti.

Admodum

Valdè

Egregiè

Rectissimè

Vehementer

} alicui placere.

Dat.

Quod mihi valdè arriserat, nunc mihi vehementer displicet.

Cumulatè, vehementer alicui satisfacere.

Vita horrida atque arida mihi cordi est.

Si tibi visum fuerit, &c.

Nihil mihi fuit antiquius quàm &c.

Popularis auræ captator. *¶*
people pleaser.

Vulnerant aures eorum præcepta continentia. *Plaut.*

Quod abhorret ab oculis eorū auriumq; approbatione.

Si tibi minùs probabatur.

Quam sententiam non conquoquebat.

Sententiam alicuius repudiare.

Aversus à Musis.

Pleasant.

Facetè & commodè.

Iocandi genus elegans, urbanum.

Facetiæ & urbanitas.

Ingeniosum, facetum.

Salium, facetum, ridiculum.

Sermo sale & facetiis conditus.

Elegans, urbanus, ingeniosus, facetus.

Salè, lepore politissimus.

Nihil lepore & festivitate conditius.

Facetiis fluere.

Cuius in labiis leporem habitavisse diceret.

Facetiis aliquem pellicere.

In quo fuit specimen humanitatis, talis, suavitatis, leporis.

Haud mediocre condimentum amicitia, suavis sermonum atq; morum. *Cic.*

The Plebeians.

See the common people.

To Plead.

Pr. Accuratè, enucleatè, disertè, graviter causam agere, agitare, versare.

Cum parentibus causam agens aut litigans insanis, ò miser!

Patronum agere.

Cum legem Voconiam magna voce & bonis lateribus suavissem. *Cic. de Sen.*

Causam pro aliquo accuratè diligenterq; dicere.

Nemo unquam melius villam oravit capitis causam.

Si igitur non poterit sive causas
defensitare, sive populum concio-
nibus tenere. *Cic. de Off.*

Differentia.

De loco superiori dicere Ora-
toris est qui pro rostris agit.

Ex loco inferiori ipsius rei, &
reliquorum ad Iudices.

Item, Loco priori, Accusatoris.

Loco posteriori, Defensoris.

Plentifull.

— Asia opima est, fertilis & vber-
tate agrorum, & varietate fru-
ctuum & multitudine passionis,
sic & earum rerum quæ expor-
tantur, copia omnibus terris ante-
cellit. *Cic.*

Somerl. comitatus ditis admo-
dum soli, nusquam non ad fruges
aut pabula eximie fertilis, Incolis
frequentissimæ, & portuum com-
moditate felix.

Vberrimi & lætissimi fructus.

— Opulenta hæc Britannia vber-
tas, & beata amicitias. *Cambd.*

Omni tormentorum genere as-
satim abundare.

See Rich.

Per Metaphoram.

— Atq; illam vestram religionem
&c. esse longè pestilentissimam,
& fluminibus inundare malorum
innumerabilium.

Pleasant in speech.

Salsum, facetum, ridiculum.
Ex iaciendo mittendoq; ridi-
culo.

Elegans, urbanus, ingeniosus,
facetus.

Politissimus facetiis.

Nihil lepore & festivitate con-
ditius.

In quo fuit specimen humani-
tatis, salis, suavitatis, leporis.

Cuius in labiis leporem habi-
tavisse diximus.

Facetiæ & urbanitas.

Pr. Facetè & commodè.

To Plow.

He to till the Earth.

*The matter is come to
that point.*

Ed res devoluta est, vt &c.

— Verum tota res ed delapsa est,
&c.

Istihuc potissimum delabatur,
&c.

To Poison one.

Dat.

Venenū alicui

{ parare,
præbere,
infundere,
afflare,
impingere.

Accus.

Pocula

Pocula inficere.
Lurida terribiles miscent aco-
nita Novercæ.

Venenum in Eucharistia suffun-
dere.

Veneno aliquem { afflare,
tollere,
extinguere.

Veneno cibos polluere.

Passivè.

Cùm venenum obbibisset, hau-
sisset.

Pestilenti aurâ afflatus.

))

Venenum oppugnare.

Poetry.

Poeta { tragicus,
comicus,
lyricus.

Poeta numeris est astrictior,
verborum autē licentia liberior.
Cic. de Or.

Oratio vineta, ligata, contra-
cta & astricta.

✕ Soluta, libera, prolixa.

Non vineta numeris, sed solu-
ta liberiùs.

Epith.

Versus { fragosus,
confragosus,
delicatissimus,
sonorus,
laxus.

Poema { festivum,
concinnum,
elegans.

Carmen { elegans,
excultum,
venustum,
lepidum,
politum.

Item, Grandiloquum, suaviloquū.

✕ Exile, siccum, exangue.

Effluxit versus.

Dat.

Servire numero.

Accus.

Carmina { fundere,
fingere,
contextere,
conficere,
componere.

Varium & elegans omni ferè
numero Poema fecisti. *de Acad.*

Carmen grave plenumque sine
cœlesti aliquo mentis instinctu
fundere. *Tusc.*

Versus { deducere,
texere,
componere.

Verba in numeros, in pedes co-
gere, extruere.

Redigere sententias in nume-
ros.

Ablat.

Facili deducere carmina plectro.

Tenui filo carmina contextere.

Versibus aliquid { scribere,
exprimere,
prosequi,
persequi,
mandare.

Vincire, astringere aliquid nu-
meris.

Versus quos Sybilla fudisse di-
citur.

Carminè

Carmine vaticinari.
Item, Carmine aliquid tractare.
Numeris verba necere, adiungere.

— Cui doctus Apollo
Pocula Castaliis plena ministrat
aquis.

Apollinea charus in arte.
Cadit prælarè numerus. **It**
is a sweete verse.

Aliquid delicatissimis versibus
exprimere. *Cic. in Pis.*

To Pollute.

Voluptates blandissimæ domi-
næ sæpè maiores partes animi à
virtute detorquent.

See to Pervert.

passive.
Sordibus } obduci,
Maculis } pollui,
              } corrumpi,
              } deformari.

To Punish one.

Summa severitas animadver-
sionis.

Supplicium { exquisitum,
                  } crudelissimum,
                  } teterimum.

Pœna tristis & acerba.

Dat.

Pœnam, mulctam alicui infligere, irrogare.

Constituere supplicium delin-
quentibus.

Quæ crux potest satis supplicij

huic flagitio afferre? *Cic.*

Supplicium alicui inferre.

Cruciatum, tormenta alicui
admovere.

Supplicium aliquod adhibere.

Nam Deus tibi conflabit malum
domesticum.

Exemplum omnibus curarem
ut esses.

Accus.

Pr. Inelementer, asperius aliquem
tractare.

Aliquem vindicare, vlcisci.

Siquidem isthuc impune ha-
bueris. *Ter.*

Pr. Acriter punire seditiosos.

Cum Tribunus plebis à sedi-
tioso cive pœnas persequi vellet.

Acerime, graviter, publice
maleficia vindicare.

Supplicium de aliquo sumere.

Scelus & fraudem nocentis
supplicio constringere. *Cic.*

Constituere supplicium in im-
probos.

In quæstionem, in cruciatum
aliquem dare.

Inequalem aliquem trahere.

Postulare servos in quæstionem
de re aliqua.

In impiorum pœnam optimos
cives detrudere.

Pœnas, supplicium in aliquem
exquirere, exercere.

Supplicia quæ in convictos
maleficij servos constituta sunt,
ea in cives Romanos expromere.

Cic. in Ver.

Graviter in aliquem animad-
vertere.

In aliquem severè ac vehementer vindicare.

In angustias aliquem cogere.

Questionem in sicarios habere, exercere.

Patris scelera Deus in Filium expiavit.

Advertere, animadvertere in aliquem.

Si vivo exercitium dabo adeò depexum, ut dum vivat, meminerit semper mei. *Ter.*

In aliquem favere.

In tetra facinora severissimè vindicare.

Ad mortem cruciatumq; aliquè rapere.

Ad supplicium aliquè trahere, deprimerè.

Per quæstionem veritatem explorare, extorquere.

Cruces ac secures ad civiū supplicia figere. *In Ver.*

Ablat.

Adhibitist tormentis quæstionè de aliquo habere.

A quibus Alexander gravissimas pœnas exegit.

Pœnas ab aliquo persequi.

Suppliciis, pœna, morte aliquè coercere, afficere, mulctare, constringere.

Acerrimis suppliciis aliquem coercere.

Exquisitis, acrioribus suppliciis aliquem vindicare, trucidare.

Ab aliquo supplicium sumere.

Fascibus cadere.

Morte alicuius culpam expiare, piare.

Pœnas ab aliquo petere, expetere, repetere.

))

Vindicare à supplicio.

Eximere aliquem à calamitate iudiciorum.

Hæ to Beate.

Fassivè.

Epith.

Supplicia acerbissima, exquisita.

Item, Miserrima & crudelissima.

Teter, summus cruciatus.

Dat.

Pœnas reipublicæ dependere, luere.

Non impune illi fuit, quod &c.

Ne pœna mihi meisq; irrogetur.

Ea res capitali noxæ habetur.

Accus.

Omnes ferè reipub. pœnas aut præsentī morte, aut turpi exilio dependerunt. *pro Sest.*

Pœnas	{	luere,
Supplicium		dare,
		sumere,
		suscipere,
		solvere,
		dependere,
		dedere,
		subire,
		persolvere.

Ille pœnas reipubl. luat.

Pœnas capite persolvere.

Pœnas gravissimas stultitiæ suæ alicui pendere, expendere.

Pœnas Iovi fato expendisse summo. *Tusc.*

Omaes

Omnes reipub. pœnas aut præ-
senti morte, aut turpi exilio de-
penderunt.

Multò graviores pœnam ex-
cipient.

Temeritatis pœnas ferre.

Supplicium capitis sortiri.

Supplicia miserrima atque cru-
delissima perferre. *Cic. pro Sext.*

Acerbissimas impiorum pœnas
pertulerunt,

Pœnas reip. graves iustasque
persolvit.

Vt pœnas sceleris persolvat.

Item, Pœnas Diis & homini-
bus meritis debitasque persolvit.

Pœnas pependisse audiui. *ep.*

Graves pœnas temeritatis suæ	{	reddere,
		ferre,
		perferre,
		sentire,
		sustinere, sufferre.

Pœna ad paucos pervenit.

Pœna accesserat in derisores.

Maximas vel gravissimas pœ-
nas pendo temeritatis meæ.

Vitam per dedecus amittere.

Istius avaritiæ pœnam collo ac
cervicibus suis sustinebant.

Furis acerbitem subire.

Legum & iuris pœnis obligari.

Pœnâ capitis

Vim legis

Supplicium

} subire.

Cruciatum perferre, subire.

Culpam luere.

Omnium vocibus non ad iudi-
cium, sed ad supplicium trude-
bantur.

Ad mortem trudi.

Verberibus cæsum trudi ad
necem.

Nonne hunc in vincula duci,
non ad mortem rapi, non summo
supplicio mactari imperabis?

Ego pretius ob stultitiâ fero.

Iustum fuit vt in acerbissimum
supplicium truderetur.

In cruciatum abripi.

Animaaversum est in eos.

Ablat.

Suppliciiis	{	affici,
		urgeri,
		multari,
		plecti, coerceri.

Pœnis

Plagis

Suppliciiis

Omnibus malis

Acerimis sup- pliciiis	{	exerceri.
		exercuari.

Morte multari.

Equuleo torqueri.

Capite plecti.

Quo etiâ maiori es malo mul-
tandus, quod non solum facto
tuo, sed etiam exemplo reipub.
vulnerasti.

Ex numero hominum tolli.

Is non modò ex numero vivo-
rum exturbatur, sed etiam, si fi-
ri potest, infra mortuos manda-
tur. *pro Quintio.*

Agitari scelerum pœnis.

Facinus vbi admissum est, de-
bet expiari.

Sine pœna dimitti.

Pœna

Pœna eximi.

Animadversionem effugere.

Pœna.

Epith.

Ærarij tenuitas.

Angustia rei familiaris.

Gen.

Rerum omnium indigus.

Amicorum inops.

Nuon's opum.

Publius Quintilius cui tenues opes, nullæ facultates, exigua amicorum copiarum sint.

Dat.

Fortunæ telis obici, exponi.

Natus miseriis ferendis.

Nam ad restim iam nobis res redit planissimè.

Epith.

Valdè exigua res familiaris.

Item,

Res { angustæ,
difficiles,
dubiæ,
asperæ,
afflictæ.

Eorum res ita accisa, spesque attenuata, &c. *Cambd.*

Sed impedita propter domesticas difficultates, mea ratio est tua longè facilior & expeditior.

Recurri ad copias meas, sic enim eas verè appellare possum, sunt enim extenuatissimæ, & inopia omnium rerum pessimè acceptæ.

Homines tenuiores,

Accus. à re.

Omnes miseras & calamitates omnes adversæ fortunæ tempestates experiri, subire, perferre.

Miserabile transigit ævum,

Vitam inopem & ab omni cultu remotissimam sequi.

In angustum opidum nunc meæ coguntur copiarum.

Item, in arctum.

In angustias fortunæ deiici, detruudi, deturbari.

Res ad manicomium venit.

Ad inopiam, ad extremam miseriæ redigi.

Tenues opes possidere.

Exiguas facultates habere.

Pedem ubi ponat in suo non habet.

Accus. à pers.

Quem duris in rebus urget egestas.

Cum tanta difficultas rei numerariæ cum tenuerit, tanta egestas, tanta vis oppresserit.

Res eos, iam pridem, fides deſicere nuper coepit.

Ruri agere vitam, semper parcè ac dèvotè se habere.

Ablat.

Vir hard magna cum re.

Homines infima fortuna.

Fame & inopia rem omnium confectus & perditus.

Aliquis scelere & egestate perditus.

Rei familiaris naufragio laborare.

Inopia, penuria laborare, aggravari.

Rei familiaris angustia premi.

A a

Indigen-

Indigentia rerum domesticarum
conflictari.

Paupertate { opprimi,
affligi,
frangi.

Rebus omnibus { indigere,
egere,
destitui.

Egestate urgeri

Omnibus facultatibus exui.

Summis affectus difficultati-
bus

Fenuissimo cultu vivere.

In summa paupertate versari,
vitam agere, exigere.

In summa difficultate numera-
ria esse.

In tantis angustiis esse.

Homo sine re, sine fide, sine spe,
sine sede sine fortunis.

See fortune adverse.

See miserable.

*To make Poor, or to
Impeverish.
See to mak. miserable.
See to Oppress.*

*To Possess, or it is in my
Power,*

Gen.

Est mei iuris.

Ablat.

Est in meo peculio.

In mea manu est.

Penes me potestas est.

In meo arbitrio situm est.

Nondū ei tanta à Rabinio hæ-
reditas venerat.

Nondum in Pompeij locum re-
pentinus hæres successerat.

To Practise.

Vtinam studiosa iuventus se
ad, &c. se assuefaceret.

To Pray to God.

Humilis & supplex precatio,
Solennis precatio.

Dat.

Preces, vota Deo adhibere, ex-
hibere, suadere.

Deo vota facere.

Rebus Divinis, Sacris incum-
bere, operam dare, interesse.

Affiduis orationibus & enixis
precibus incumbere.

Accus.

Deum

Cœleste Numen { deprecari,
implorare,
invocare.

pro natis

Supplex humilisque precatur.

Divinum auxilium, operam, &c.
petere, efflagitare.

Rem divinam facere, i. sacrifi-
care, *Iudeorum more.*

Precationes facere.

Deum in vota vocare.

Ad pia propentum vota vocare
Deum.

Ad Dei clementiam & miseri-
cordiam confugere.

Supplices

Supplices ad Deum preces adhibere.

Hoc solum à Divo illo vehementer demississimèque contendit.

Omne præsidium in Dei benignitatem ponere, collocare.

Ablat. à re.

Aliquid supplicibus votis exposcere.

Supplicibus votis Numen venerari.

Numen precibus reverenter adorare.

Deum precibus { affectare,
fatigare,
solicitare,
interpellare,
efflagitare.

Affiduis precibus Deum invocare.

Deum votis laceessere.

Deum crebris supplicationibus implorare.

Mœstis querelis Deum implorare.

A Deo precibus contendere.

To Obtaine by Prayer.

Deum exorare.

Supplici voce Deum exorare.

ov.

Precibus aliquid à Deo impetrare.

Precariò aliquid obtinere.

To Pray, or Request.

Dat.

Hoc illi intimè in votis est.
Cum tibi pueri ad pedes voluntarentur.

Nihil mihi optatius est.

Date mihi aliquid honoris & amoris Dei gratia.

Alicui fracto animo atque humili supplicare.

Epith.

Preces { piæ,
iustæ,
castæ,
blandæ,
supplices,
serviles,
flexanimes,
solicitæ,
quotidianæ.

Accus. à pers.

Tamen te penitus rogo, vt &c.

Impensè

Obnixè } aliquem rogare.

Enixè

Seriò precari.

Thais maximo te orabat opere vt redires.

Te ita rogo vt maiori studio nò possim.

Pluribus verbis rogavit, vt &c.

Indefessis precibus aliquid poscere.

Impedior verecundiâ ne verbis pluribus ac rogem.

Precibus aliquem sollicitare, laceessere.

Te oro obtestorq; vt &c.

Quæso obtestorq; vt, &c.

Alicuius misericordiam implorare & exposcere. *Sic.*

Fidem alicuius implorare.

A a 2

Flebilibusq;

Flebilibusq; cum vocibus atq; lamentis vehementiùs obsecrare coeperunt.

Suppliciter & demissè rogare.

Quàm potest suppliciter rogat.

Te, mi Curio, pro tua incredibili in me benevolentia, meaque item in te singulari rogo atq; oro vt, &c. *Cic. ep.*

Rogatos vnum hoc vos velim, vt &c.

Sine exorem te illis hanc veniam.

Ad preces descendere.

Ablat. à pers.

Pr. Aliquid ab aliquo submissè, demississimè, obnixè, diligenter petere.

Obnixè deprecor ne, &c.

A te magnoperè, maximoperè peto & quaeso vt, &c.

Peto igitur à te, vel si poteris oro vt, &c.

Quapropter à te etiam atque etiam pro summa nostra coniunctione, proque tua in me perpetua & maxima benevolentia maiorem in modum peto atque contendo.

Item, Pro nostra veterata amicitia.

Pro pari inter nos & mutua benevolentia.

Pro tuo perpetuo in me studio & benevolentia.

Pro tua fide diligentiaque.
Pr. Cum is à me peteret, & summe contenderet.

Vehementer ab aliquo contendere.

Valdè ex animo à te contendo, vt &c.

Summoperè & incredibili contentione petere aliquid ab aliquo.

Precibus agere cum aliquo, vt &c.

Suppliciter mecum egit, vt &c.

Cum enim sæpè mecum ageres Atticè, vt &c.

Suppli. libus verbis orare.

Omni studio ab aliquo contendere.

Hoc ita à te postulo, peto, contendo, vt fortunas in eo meas positas putem.

Impedior verecundia, me pluribus verbis te rogem.

See to Entreate.

To yeeld to ones prayer.

Oratum, exoratum aliquè habere.

Cuius precibus fatigatus Pastor.

Expugnatustamen precibus nobilitatis, &c.

See Eporable.

To Releate ones prayer.

Das.

Pr. Nolo improbiùs obfistere studio tuo.

Difficilem,

Difficilem, minùs exorabilem
scilicet præbere.

At plerique irritis precibus sur-
das Principis aures obstrepebant.
Plin.

Sic Exorabile. X

To praise one.

Dat.

Inhærere laudibus alicuius.

Laudes alicui impartire, tri-
buere.

Palmam, insignem lauream a-
licui præbere, tribuere, deferre.

Magnum splendorem alicui af-
ferre.

Vt nullum tuis trophæis finem
allatura sit ætas.

Tantum illi mors ad gloriam
contulit.

Sempiternæ gloriæ aliquem
commendare.

Alicuius nomen æternitati cõ-
secrare, immortalitati commen-
dare.

Alicuius memoriam posteritati
tradere, sempiternis monumentis
prodere.

Alicuius laudi { favere,
subvenire,
suffragari.

Aliquid alicui laudi dare.

Illud tibi laudi ducis, &c.

Non possum pati quin tibi ca-
put demulceam. *Ter.*

Aliquid alicuius dignitati a-
struere.

An ego aliquid falso affingo
tuis laudibus?

Ea res ei magno honori fuit.

In comcediis summam gloriã
tribuerunt Scipiones Roscio.

Accus. à pers.

Similisq; frequentia & plausus
me vsque ad Capitolium celebra-
vit. *ad Att.*

Pr. Meritò

Mirificè

Verè

Verissimè

Magnificè

Copiosè

Satis cõmodè

Immodicè

Cõmodissimè

Egregiè

Satis dignè

Eximie

Splendidè

Magnoperè

Honorificen-

tissimè

} aliquem lau-
dare.

Supra modum, extra modum a-
liquem cõferre, laudare.

Publicè privatimq; aliquid ce-
lebrare.

Nimium, præter æquam ali-
quem laudare.

In cœlum vos, si poterit fieri,
nostris humeris tolleremus. *Cic.*
philip.

In astra tollere.

Pr. In hoc te non mediocriter lau-
dandum existimamus.

Pr. Hunc pro dignitate ne lauda-
re quidem quisquam satis com-
modè potest.

A a 3

Audi

Audi pro me veterem Oratorem
eius laudes pleno ore celebrantem.

Cambrd.

Se totum in laudes alicuius ef-
fundere.

Marij virtutem in maius cele-
brare. *Salust.*

Memoriam nominis alicuius
post mortem celebrare.

Vt cum etiam vivam illorum
memoriam teneremus, immorta-
lem redderem si possem.

Alicuius laudes cupientissime
prosequi, ingenuè, quàm amplifi-
simè tollere

Alicuius laudes } diffundere,
                              } celebrare,
                              } referre.

Ego nullum locum prætermitto
nec enim debeo non modò lau-
dandi tui, sed ne ornandi quidem.

Cic. ep.

Benè meritorum virorum me-
moriam alet.

Posteritas, æternitas intuebi-
tur

Omnes meas laudes ad te trans-
fuderim.

Alicuius laudes ad cantus pro-
sequi. *Cic.*

Quorum famam virtutum ac
meritorum in republ. nulla vn-
quàm Gallica historia prætermi-
tet, semper autem excipient
omnes anni consequentes.

In alicuius laudes expatiari, ex-
currere.

Quos tu in cælum fers.

Salaminij nos in cælum decre-
tis suis sustulerunt.

Vir eâ naturæ facilitate & pie-
tate, vt nunquàm ita magnificè
quicquam in eius dicam laudem,
quin id hominis virtus longè su-
peravit. *Ter.*

Nullius tantum est flamen in-
genij, nulla dicendi aut scriben-
di vistanta tantaque copia, quæ
narrare res tuas gestas posset.

Quàm ornatè nostras laudes in
astra sustulit.

Ire per laudes alicuius.

Progredi in laudes alicuius

Quod verò attinet ad artis poë-
ticæ laudes, neq; satis hic est loci,
neque in me eloquentiæ ad dicen-
dum. *Scaliger.*

Sed ne in patriæ laudes sim ef-
fusior.

Oh mi Germane! vah vereor
in te te laudare amplius.

Quibus pro tantis rebus nullū
præmium virtutis, nullū insigne
honoris, nullum monumentum
laudis postulo.

Quorum memoriam ob iustitiæ
præclara facta excipiet & tuebi-
tur immortalitas.

Accus. cum Abbat.

Plurimis, exquisitissimis verbis,
plena manu, plenior ore, omni
prædicatione aliquem laudare.

Summis laudibus aliquem ad
cælum, ad astra tollere.

In cælum efferre, extollere.

Tu is es qui me semper tuis sen-
tentiis ornasti, qui prædicatione,
qui summis laudibus in Senatu, in
concionibus ad cælum extulisti.

Cic. ep.

Plenis

Plenis buccinis commendare.

Elogiis aliquem laudare.

Epith.

Infinitis	{	efferre,
Divinis		decorare,
Summis		excipere,
Exquisitis		extollere,
Mirificis		ornare,
Maximis		exornare,
Amplissimis		prosequi,
Egregiis		persequi,
Miris enco-		afficere,
mis aliquem		honestare,
		cumulare.

Laude aliquem cohonestare.

Amplissimis monumentis memoriam nominis alicuius consecrare.

Clarissimis ingenij monumentis aliquem afficere.

Nescio quomodo quasi pleno ore laudamus.

— O clementiam admirabilem, atque omni laude, prædicatione, literis monumentisque decorandam. *Cic. pro Lig.*

Omni laude cumulare.

Hæc apud te posteri æternâ gloriâ decorabunt, donabunt, illustrabunt.

— Quâ ratione, quibus eloquentiæ muneribus prosequi possum?

Item, Quibus laudibus effere-
mur? quibus studiis prosequemur?
quâ benevolentia complectemur?

Ornare & augere oratione ali-
quid.

Nam reliqua Ser. Sulpitij vita
multis erat præclarisq; monimen-

tis ad omnem memoriam com-
mendata: Illius gravitatem, con-
stantiam, fidem, præstantem in
republica tuenda curam atque pru-
dentiam omnium mortalium fa-
ma celebramus.

Illa vita tua est quæ vigebit
memoria sæculorum omnium quæ
posteritas alet, quam ipsa æter-
nitas semper intuebitur. *pro
Marc.*

Quibus cœlo te laudibus æ-
quem?

Insigni laude aliquem cumula-
re, accumulare.

Gloriæ insignibus aliquem or-
nare.

Ab oblivione aliquem vindi-
care.

Æternâ gloriâ aliquem illu-
strare.

Literis & memoria aliquem
celebrare & ornare.

Nomen alicuius scriptis illu-
strare & celebrare.

Memoriam nominis alicuius
post mortem celebrare.

Alicuius laudem gloriâque
versibus celebrare.

Aliquem in cœlitum numero
reponere, rependere.

Alicuius virtutem fama cele-
brare.

In pari laude ponere. *Co
estime aliis.*

Vt laudem eorum iam propè
senescentem (quantum ego pos-
sem) ab oblivione hominum
atque silentio vindicarem. *Cic.
de Or.*

Item, Alicuius laudes à tenebris vindicare.

Pr. Quæ de illo viro Sylla, &c. quàm ornate, quàm honorificè, quàm graviter sæpè in Senatu prædicaverunt, &c.

Indè consequeris, ut nullæ de tuis laudibus literæ conticescant.

Ncq; vlla ætas de tuis laudibus conticescet. *Cic.*

passivè.

Laus Bruti quæ gratiosissima memoria omnium civium testata est. *Cic. in Ant.*

Tibi ad laudè referabitur via.

Nomen tuum vagabitur longè latèque, sedem quidem stabilem & domicilium certum non habebit. *pro Marc.*

Laus alicuius longè latèque diffusa.

Actus.

Qui tyrannos necaverunt propè ad immortalitatem & religionem & memoriam consecrantur. *Cic. pro Mil.*

Dij! nostram fidem quantam & quam veram laudem capiet Parmeno?

Nomen sibi comparare quod nulla obscurabit oblivio, nulla vetustas obruet, posteritas alet ipsa, æternitas semper intuebitur.

Laudem { libare,
parere,
excipere,
haurire,
præcipere,
assequi,
consequi.

Qui tuo nomini velis ex aliorum laboribus libare laudem.

Maximam laudem ferre.

Ad eam laudem aspirare non possunt.

Nomen suum longè latèque propagare, diffundere.

Nomen suum ab oblivione, ab iniuria oblivionis vindicare, asserere.

Vestigia integritatis illius non pressa leviter ad exigui prædicationem temporis, sed fixa ad memoriam omnium sempiternam.

Nominis celebritatem adipisci.

Cuius adolescentia per medias quasi laudes quadrigis vecta.

Ablat.

Memoria & literis alicuius consecrari.

Vir omni laude cumulatus.

Pompeius apictus & politus omnibus artis coloribus. *Cic. ad Att.*

Omnium sæculorum memoria vigere.

Minturnenses Coloni quod C. Marius testis receperunt, æterna laude versantur.

Eos, &c. colendos nobis esse vehementer, omnique omnium laudum genere colendos.

Laudibus { affluere,
efferrè,
abundare,
circumfluere.

Omnium gentium literis & linguis prædicari.

Excelsa & illustri loco sita est laus tua. *Cic. ep.*

Laudari

Laudari magnificè pro concione. *Salust.*

See to be Honoured.

(
De alicuius laude parcius dicere.

Laudibus alicuius obscuritatem asserre.

Tuas laudes nulla unquā obli-
vio obscuratura est.

Ne illi vera laus detracta ora-
tione nostra, nec falsa afflicta esse
videatur. *Cic. pro Pomp.*

Alicuius laudes { minuere,
diminuere,
imminuere.

Aliquid alicui vitio vertere.

Ne de Caij Lælij gloria detra-
ham.

De alicuius laudibus quicquam
delibare. *Cic. ep.*

See to Defame.

See to Dispraise.

To seek praise.
See to be glorious.

To Preach.

Accus.

In concionem ascendere.

Concionem ad populum habere.

Ad populum agere.

Sacra mysteria interpretari,
tractare.

Sacras Scripturas exponere.

Ecclesiastæ munere fungi.

Ablas.

Populum concionibus tenere.

To Preferre.

Dat.

Palmam { dare,
primas { præbere,
alicui { tribuere,
          { deferre,
          { concedere.

Priores partes alicui deferre.

Primum locū alicui attribuere.

Salutem publi- { anteponere,
cā rebus omnibus { præponere,
                          { præferre,
                          { postponere.

Passive.

Dat.

Mors servituti, turpitudinique
anteponenda.

Accus.

Palmam possidere, arripere.

Præmium ferre.

Primas { tenere,
          { obtinere,
          { ferre,
          { sibi vindicare.

Primas agere.

Sine illum priores partes hosce
aliquot dies apud me habere. *Ter.*

Si non metam attingunt.

See to Excelle.

To Preferre to honour.
See Honour.

To Preferre learning.
See Learning.

To Preserve.

Salvum, incolumem aliquem
 præstare.

Illud conservare.

Malum ab aliquo depellere, avertere.

See to Cure.

Pretious.

Lauta supellex.

Vestis { pretiosa,
           nitida,
           magni pretij,
           multorum nummo-
           rum.

Vasa magnificè & pretiosè cæ-
 lata.

))

Vestibus obsoletus.

To Prevent.

Dat.

Periculis, conatibus obviam
 ire.

Accus.

Præripere hostium consilia.

Oratoris est prævenire atque
 anticipare hominum cogitationes.

Imminentes procellas, impen-
 dentes tempestates propellere, pro-
 pulsare, multò ante prospicere.

Quas enim sententias mihi
 sumpteram, eas præoccupavit tua
 oratio.

Ut si quid etiam de sua salute
 ab Hædus iniretur consilij celerita-
 te præcaveret.

To Print.

See to Publish.

To cast into Prison.

Carcer vindex nefariorum sce-
 lerum.

Supplicium à libero spiritu &
 communi luce seclusum.

Dat.

Cæsar non dubitat Lentulum
 æternis tenebris vinculisq; man-
 dare.

Item, Æternis pœnis vinculisque
 dare.

Vincula, catenas alicui in-
 iicere.

Custodiæ aliquem tradere, cõ-
 mittere.

Carcere aliquem mancipare.

Compedes alicui { innectere,
                           imponere,
                           impingere.

Accus.

Aliquem

Aliquem
in carcerem,
vincula,
custodiam

coniicere,
tradere,
includere,
compingere,
deducere,
contrudere,
impingere,
cogere,
mittere,
dare,
dedere,
trahere,
abripere,
detrudere.

Condere aliquem in carcerem. *1a Ver.*

Detrudere & compingere aliquem in pistrinum. *Cic.*

Aliquem in carcerem præcipientem eare.

Cum tu cum Consulem in vincula duceres.

In nervum } abripere,

In cruciatum } corripere.

In me carcerem effudistis. *In Pis.*

In equuleum coniicere.

Pempeium suam domum compulistis. *In Pis.*

In vincula & tenebras abripere.

Eos in custodiam dederat.

Dedere aliquem in pistrinum usque ad necem. *Ter.*

In ergastulum cogere, compingere, compellere, detrudere.

Et In cippum mittere. *Co stocke one.*

Ablat. 2a re.

Carcere, ergastulo aliquem com-

primere, condere, includere, recludere, mulctare, detinere, coercere.

Carceris squaloribus aliquem premere.

Vinculis retinere, constringere.

Vinculis aliquem constringendum dare.

Clausus tenebris & carcere caeco.

Catenis aliquem vincire, circumdare, religare, compescere. *Ov.*

Onerare colla catenis.

Pr. Pedore atque squalore carcerali duriter affligere, afflictere, macerare.

Quem variis gravibusque causis custodia continuit.

Custodia septum tenere.

In carcere vinculis aureis adstrictum includere. *Cambd.*

Cum esset talis vir in carcere, in tenebris, in squalore, in sordibus.

In clavea includere.

passive.

In vincula atque in tenebras abripi iussit.

In carcerem }
mitti,
coniici,
condi,
contrudi,
compingi.

Ablat.

In vinculis esse.

Vinculis, catenis constringi.

In carcere asservari, detineri iussit.

In vinculis retineri.

In

In custodia { teneri,
retineri,
haberi.

A communi luce seclusus.

To breake prison.

Vincula avellere, abrumper.

To free out of prison.

E vinculis { eximere,
E custodia { liberare,
aliquem { dimittere,
abripere.

Vinculis aliquem { levare,
exolvere,
eximere.

E carcere aliquem { educere,
emittere,
eripere.

Passive.

Vinculis, carcere liberari, solvi,
eximi

Ex catenis solvi.

Probable.

See Belike.

**To Proclaime a
Parliament.**

Concilium, comitia indicere,
promulgare.

Prodigall.

See Wastous.

**See to spend as one that is
Prodigall**

**Profane, or Irreligious.
See Godly. X**

To Professe.

Pr. Ingenuè profiteri.
Præ se ferre.

To Profit one.

Dar.

Vtui, bono esse alicui.

Hoc tibi non mediocriter con-
ducit.

Scitum est, periculum ex aliis
facito tibi quod ex usu fiet. *Ter.*

Plurimum alicui emolumentum
præstare.

Emolumento }
Adminiculo } esse alicui,
Fuciamento }

Id tibi lucro cessit.

In usum tibi illud cessit.

Hoc tibi quamplurimum pro-
derit.

Suis rationibus multum expe-
dire, conducere.

Item, Suis rebus multum con-
ducere.

Multum tibi utilitatis & emo-
lumentum inde emanaverit.

Non parvum tuis inde fructum
comparaveris.

Non mediocrem utilitatem ali-
cui importare.

Multum

Multum adiumenti rebus nostris importat, affert.

Plura detrimenta publicis rebus quam adiumenta per homines eloquentissimos importata. *Cic. de Or.*

Accus.

Virtus tum in adversa tum in secunda fortuna vberriores fructus affert.

Item, Maximas utilitates parit, comparat.

Multum facit, valet, confert animus ad victoriam.

)(

Dat.

Aliorum commodis obfarcere.

Detrimentum alicui adferre.

Rationibus alicuius adversari.

Esse alicui nocumento, impedimento.

Magnum damnum alicui importare.

Accus.

Alicuius commoda minuire, oppugnare.

Ablat.

De comodo alterius detrahere.

Sæ to Hurt.

Profitable.

Gen.

Recomendare consilium nostrum quod fuerit professionistæ.

Multum reipublicæ, omnium interest.

Dat.

Quod commodo tuo fieri potest. Quæ sibi salutis, commodo, vltimi, utilitati esse possint.

Quæ nobis fructum ferunt, utilitatem afferunt.

Hinc summa illi facta est accessio dignitati, ad dignitatem.

Multum reipub. conducit.

Sæ Necessary.

)(

De studiorum fructu & utilitate nihil fortuna, nihil hominum iniuria, nihil ne dies quidem ipse detrahit.

Ad nullam rem, ad nullam partem utilis.

To seek his stone profit.

Dat.

Suum utilitati, suo commodo studere, servire, consulere.

X

Nihil de re sua cogitare, laborare.

Rei familiaris augendæ curam deponere.

Alienæ non suæ utilitati studere.

Aliorum commodis suum semper postponere.

De augendis suis facultatibus parum sollicitum esse.

Sæ Careless.

To Promise.

Dat.

Lege hæc tibi meam astringo fidem. *Ter.*

Vltro

Ultro, liberalissimè, prolixè,
benignè alicui polliceri, pollici-
tari.

Benignè	}	promittere.
Large		
Gratis		
Sanctè		
Prolixè		
Honorificè		

alicui

Aliquid affirmare, & quasi
Deo teste alicui promittere.

Audebo etiam obligare fidem
meam, &c. Item, adhibere.

Fidem religiosissimis verbis o-
bligare.

Sed date dextras, fidem haud
impunè adultero fore. *Liv.*

Tibi spondeo, in meque susci-
pio.

Promitto, spondeo, recipio C.
Cæsarem talem semper fore qua-
lis hodiè sit, qualemq; cum ma-
ximè velle & optare debemus.

Sibi recipere.

Item, Sanctissimè recipere.

Accus.

In se recipere, suscipere.

Inter se fidem & iusiurandum
dant.

Fidem dextra data sanxire.

Ablat.

Fidem iuramento firmare.

Sed Fidei iussores dare. *Co. g. be*
iuretics.

Aliquem promissis onerare.

passivè.

Oneratos ingentibus promissis
demittit.

**To Performe his
promise.**

Dat.

Promissis, conventis stare.

Promissis satisfacere.

Fidei non deesse.

Sibi constare.

Pollicita reddere.

Promissum alicui præstare, cu-
mulate persolvere.

Pr. Quod promiserat enucleatè
præstare.

Accus.

Cumulate promissa exolvere.

Pactum præstare, servare.

Vt hac ratione summam pro-
missi mei compleam,
Promissum implere.

Fidem	{	liberare,
		sanctam habere,
		unicè colere.

Fidem constanter	{	retinere,
		solvere,
		exolvere.

Datam fidem servare.

Sed multum etiam magis an
haberent facultates quibus fidem
suam liberarent.

Fidem integram, inviolatam
conservare.

Abl.

Impia est promissio que scelere
adimpletur.

Hac re exolveris te religione
iurisiurandi quo te astringo.

In fide permanere.

Dabo operam ne fides in pro-
missis desideretur.

To

To break promise.*Dat.*

Sibi ipsi non constare.

Accus.

Fidem datam fallere.

Fidem {
lædere,
violare,
deferre,
abrumper.

In cassum cadunt omnia tua promissa. *Plant.*

Pacta {
rescindere,
violare,
eludere,
irrita facere.

Ablat.

Vir nulla fide.

Item, nullius fidei.

In fide non stare.

To Promote to honour.**See to make one Governour.****See honour.****To Prompt one.***Dat.*

Suggerere alicui in os quod sit dicturus.

Verba alicui suggerere.

In mentem alicui quidquam iniicere.

To Prophecy.*Accus.*

Oraculum non obscure edere, fundere.

Antequàm, &c. odorari diligentius quid futurum sit.

Quod futurum sit multò antè divinare.

In posterum aliquid præsentire.

Aliquid mali denuntiare, portendere.

Sola novum dictuq; nefas Harpya Celeno

Prodigium canit, & tristes denuntiat iras.

Ablat.

Quantum ego opinione auguror.

Quantum coniecturâ prospicitis, *Cic. ep.*

Coniecturâ aliquid iudicare.

Quod tamen ipsum (nescio qua permotus divinatione) non despero.

See to Conjecture.**To Prosper one.****See to Bless.****Prosperous.****See Fortune****See good success.****To Protect one.****See to Defend.****To Prove.**

Necessaria conclusio, consequutio.

Rationes {
leves,
infirmae,
clumbes.

Pregnan;

Pregians & robusta ratio.
Epith.

✕
Argumentū infirmū & clumbe.
Dat.

Meq; iam senem esse indicio est
canicies.

Item, Quod ne dubitare possi-
mus.

Maximo est argumento quod,
&c.

Si argumento est Mantiaos de-
disse. *Cic. de Or.*

Si figmento quodam (quo ri-
sum mihi captare videntur) fidem
astruunt efficacibus argumentis.

Pr. Diserte, argutè argumentari,
differere, disceptare.

Accus.

Acriter, graviter locum aliquem
vrgere.

Argumenta ducere, afferre, con-
gerere, colligere.

Stoici qui breviter astringere
solent argumenta. *Tusc.*

Nec aliundè argumentum pe-
tere queam, &c.

Tabulæ enim novæ quid habēt
argumenti, nisi &c.

Nihil igitur afferunt qui in re
gerenda versari senectutem ne-
gant.

In rem etiam præsentem facere
videtur, quod &c.

In argumentum præter alia vo-
cant, quod &c.

Et hæc actio fidem facit am-
plissimam.

Nullum dubitandi locum relin-
quere.

Mea sic est ratio, & sic animum
induco meum.

Hæc nos feriunt, non vrgent.

Hoc malè torquet virum.

Cum Ablat.

Elois quasi thesauris argumē-
ta depromere.

Pungere (quasi aculeis) inter-
rogatiunculis angustis.

Argumentis rationibusque cer-
tis orationem confirmare.

Epith.

Certissimis, exquisitis, firmissi-
mis, multis & gravibus, fortissi-
mis, probatissimis argumentis a-
liquid docere, probare.

Probabilibus fundatisq; argu-
mentis aliquid confirmare.

Argumentis firmissimis pugnare,

Testimoniis	{	oppugnare,
gravissimis fir-		impugnare,
missimisque ali-		convincere,
quem		constringere
		revincere,
		iugulare.

Talibus nos argumentis soli-
citant,

Certis argumentis agere, niti.
Argumentis agens & signis
omni luce clarioribus crimina re-
fellemus.

Verbo aliquem premere. *Tusc.*

Validissima conclusione mani-
festam veritatem colligere.

Argumentis omnem penitus
dubitationem tollere.

Pr. Argumentis causam viriliter
defendere. *Quintil.*

Rem minùs dubiam argumen-
tando facere.

Quam

Quàm plurimis posses argu-
mentis onerare Indicem.

Sæ to Dispute.

Prose.

Prosa, quasi profusa oratio.

Oratio soluta & libera.

Item, Modis solutis.

Pr. Prolixè loqui.

Productè, pluribus verbis loqui

Pede soluto scribere.

Co Prosper.

Sæ to Blessè.

Proverbe.

Vulgare proverbium.

Vetus laudatumq; proverbium.

Vulgò iactata sententia.

Dat.

Quod est Græcis hominibus in
proverbio.

Cui proverbio ac videar esse
confinis.

Accus.

Istud ita pervulgatum est, ut
iam proverbij locum obtineat:
Hominem fugi omnia rectè fa-
cere.

Vt, &c. in proverbium cesserit.

Quod à nostris hominibus sæ-
pissimè usurpatum est, iamque in
proverbij consuetudinem venit.

Ablat.

Sed ut in proverbio est.

Factum est iam tritum sermo-
ne proverbium.

Rustici, &c. à quibus natum est
id quod iam tritum est vetustate
proverbium.

Quod in proverbiiis, ore omniū
veratur.

Velut extripode.

Item, Ut dici solet.

Vulgò enim dicitur.

Quod vulgò iactatur.

Co Provide, or to Forsee.

Dat.

Qua de re vobis magnoperè
providendum est, &c.

Pr. Multò ante prospicere.

Providere ante & præcavere.

In postremum mente & cogita-
tione prospicere.

Pr. In posterum quàm longissi-
mè providere.

Rationibus suis providere ex a-
liorum eventibus.

Sæ to Forsee.

Sæ Carefull.

Co Provoke.

Sæ to make one Angry.

Sæ to Intimate.

Sæ to Exhorte.

Pr. Acerrimè, graviter, incredi-
biliter, non mediocriter, vehe-

Bb

menter

menter aliquem commovere.

Dat.

Faces alicui admoveere, subijcere,

Respondere.

Gravis & intolerabilis arrogantia.

Elatio animi & juvenilis exultatio.

Pr. Insolentius efferri.

Superbius inolescere.

Arrogantius se gerere.

Insolenter superbiri.

Nom.

Plebem ex secundis rebus insolentia cepit. *Sal.*

His rebus tantum fiducia ac spiritus accessit Pompeianis, ut &c.

Dat.

Nimium sibi { arrogare,
placere,
tribuere,
confidere.

Tantum tibi arrogas, ut &c.

Nimium tibi places.

Superbus & insolens suis opinionibus nimium perfidens.

Ingentes sibi spiritus assumere.

Accus.

Cruas
Supercilia { tollere,
Animos { erigere.
Cornua

Spiritus altos gere. *Sen.*

Exuvium leonis præ se ferre.

Frontem ferre. *Disdainfull.*

Super fortunam animum gerere.

Neminem reverentur, imitantur neminem, atque ipsi exempla sunt. *Plin. Sec.*

Præ se alios pro nihilo ducere. *Cic. Ver.*

Alios præ se contemnere.

Hominem præ se acminem putare. *pro Rosc.*

Ablat.

Tantâ esse aliquem audaciâ & insolentiâ,

Tumendi
Inflato } animo esse.
Fastidioso }

Pectora tument fastu.

Fastu { turgescere,
intumescere,
tumesce.

Intolerandâ audaciâ, scelere, superbiâ se se efferens. *Sal.*

Nimiâ superbiâ efferri.

Anime efferri.

Qui eus artis arrogantia quasi difficillima sit, ita subnixi.

Spe atq; animo inflatus.

Inani, nimiâ philautiâ laborare, turgere.

Opinione arrogantia laborare.

To be thought pꝛowde.

))

Remittant spiritus.

Comprimant animos, sedent arrogantiam.

Hinc, Submissus.

Demissus.

Non ipse mihi tanti sum.

Non mihi tantum tribuo.

Ab omni supercilio fastuque longè abesse.

Tenuissimo cultu vivere.

To

To Publish.*Dat.*

Prelo, Typis aliquid committe-
re, subicere.

Hominum iudiciis sua scripta
exponere.

Posteritati } tradere.

Posteris } prodere.

Librum publico usu exhibere,
literarum monumentis dare.

Accus.

Aliquid propalā { efferre,
                              { evulgare,
                              { divulgare.

In plebem ferre.

Opus aliquod in medium pro-
ferre.

Ex umbra in Solem producere,
educere.

Quicquid sub Sole est, in apri-
cum proferet ætas.

Item, In aprium ferre, eventi-
lare.

In Solem & pulverem proferre.

In apertum referre, proferre.

Sub Diem rapere.

Foras dare.

Quos dies detexit.

Librum { emittere.
          { excudere,
          { evulgare.

Ablat.

Typis { evulgare,
          { divulgare,
          { edere,
          { excudere.

Clarissimum monumentis testatum &
consignatum.

Monimentis certissimis gravis-
simisq; testatum.

See to Divulge.

*Passive.**Dat.*

Quæ pueris nobis & ex com-
mentariolis nostris inchoata atq;
rudia exciderunt.

Accus.

In Solem procedere, prodire.

In vulgus { dimanare,
              { emanare,
              { exire.

Scripta, &c. quæ nondū com-
munem theatri huius lucem aspec-
xerant.

To Purge.

Patris scelera Deus in Filium
expiavit.

Expiavit forum ab illis nefariis
sceleris vestigiis.

Cerebri contagium Hellebro
expurgare.

Luxum populi expiare solent
bella. *Plin.*

Primis annis eximenda sunt vi-
tia.

To Purge the belly.

See to go to stool.

To Purpose.
See to Appointe.

Of set Purpose.

Prudens volensque.
 Prudens sciensque.
 Ex composito }
 Ex professo } aliquid facere.
 Ex consulto }
 Item, Consulto }
 Cogitato }
 De industria.
 Sed destinata malitia.
 Dedita opera.
 Meditatum & præparatum.

Nothing to the Purpose.

Quæ nihil ad rem faciunt.
 Quæ neq; cælum, quod aiunt,
 neq; terram attingebant.
 Ad id quod agimus, nihil interest.

A proposita ratione adversa & aliena.

A cursu remotum & seiunctum.

To the Purpose, or this is my purpose.

Sed ad rem.
 Nunc ad propositum.
 Questionem sibi instituere.
 De instituto ac iudicio meo pauca dicam.
 Quod animo intenderat, &c.

Vt quò intendat. perveniat.
 Hæc mea ratio est.
 Hæc mea sententia est.
 Hoc eò pertinet, vt &c.
 Hoc vel eo ad te animo venimus, vt &c.
 Sed vt ad rem redeam.

To Quaffe.
See to Drink largely.

To Quarell with.

Homo nimium litigiosus.
 Concitatus ad rixam.
 Pueri etiam prolevis noxis iras gerunt.
 Noli pati litigare fratres, & iudiciis rursus conflictari.
See to Disagree.
See to strive.

To Picke a quarell.

Nodum in scirpo quærere.

To Quench his thirst.

Sitim } compescere,
 } explere,
 } restinguere,
 } depellere,
 } abludere,
 } extinguere,
 } levare,
 } relevare,
 } sedare,
 } saturare,
 } reprimere.

X Sitim

✕ Sitim accendere.

To Quench the fier.

Flammæ vim opprimere.
Ignem aqua compescere.
Flammam exstinguere.
Exortam flammâ restinguere.
Commune incendium restin-
guere.

To Put forth a question.

Litem sive controversiam mo-
vere.

Res de qua ambigetur.

Quæ res in disceptationem ca-
dit.

Pungunt quasi aculeis interro-
gatiunculis. *Cic. de finibus.*

Quicke witted.

Acri vegetiq; ingenio.

(Quo est acumine & iudicio)

Ingenij nimîâ dexteritate va-
lens.

Extra omnem ingenij aleam
positus.

Nullius tantum est flumen in-
genij.

Non vulgari ingenij dexterita-
te conspicuus.

Vir ingenio prudentiaq; acu-
tissimus.

Vir acerrimo ingenio.

)(

Epicurus homo sine acumine,
sine lepore.

Nullò fluentis ingenij sale, nul-

lis ingenij scintillis conditus.

See Dull.

**To be Quiet, or to live
in quiet.**

Animus remissus, lenis & re-
missus.

Gen.

Summa tranquillitas pacis atq;
otij.

Obletationis plena requies.

Requies atq; otium placata &
tranquilla vita.

Pacatissima quies.

Dat.

Ex labore quieti se dare.

Rurali quieti inhærere.

Qui salubri & moderato cultu
atq; victu quieti se tradiderit.

Otio indulgere.

Si me audies, vitabis inimici-
tias, & posteritatis otio consulens.

His vacuitas ab angoribus est
adhibenda.

Accus.

Vitam expeditâ, facilem, tran-
quillam ac placidam traducere.

Animum à labore ad otium
traducere.

Pr. Placidè vitam traducere.

Vitam dolore solutam, liberam
degere.

Vitam otio abundantem, omni
perturbatione vacuum ducere.

Post Tiburum secessionem
Romæ otia lenta producimus.

Vitam omni perturbatione ex-
pertem, sine contentione nimîâ
vel animi, vel corporis traducere.

Quod datum est vitæ, tranquillè placidèque traducere.

Vitam otiosam & quietam sine ullo labore & contentione transigere.

Vitam ab omnibus molestiis seiunctam agere.

Omne tempus ætatis sine molestia degere.

Vt facilè habeas & expeditum vitæ cursum.

Et vos vt totam pacem traheritis, meâ perfecti vigilantia. *Cic. In Ver.*

Hic dulce otium paulisper exegimus.

Vt reliqui cives quietem agerent.

Longa otia in secessu ruris exegi.

Traxisti longam portu mea cymba quietem.

Mollia securæ peragebant otia gentes.

In vtramvis, vt aiunt, autem dormire.

In otium se referre.

Cum sede turba à subsellis in otium contuleris.

Ablat.

Vita perturbationum expers, nullis reum humanarum fluctibus agitata.

In illo veterno civitatis congelavit otio.

Vberimo

Iucundissimo

Cōmodissimo

Suavissimo

Amoenissimo

} otio frui.

Pasci otio.

Omni molestia liberari, vacare, Se occupatione aliorum relaxare.

Secessu & otio iucundissimè refici.

Spiritum tranquillum, liberum, sine contentione corporis vel animi ducere

In portu quiescere.

In summa tranquillitate vitam traducere.

Vacuus, expers, solutus ac liber ab omni sumpta munere molestia.

Animus vacuus ab omni cura. Item, Curis solutus.

Curis publicis absolutus.

Ita vt mones, quantum potero, me ab omnibus molestiis & angoribus abducam.

A controversiis remotissimus.

Si aliquid ab re tua otij est.

Si es animo vacuo, expone nobis quod quærimus.

Solutiore esse animo.

Vbi semper animo soluto libertate erat.

A molestiis procul abesse.

Animus ab omni molestia vacuus, liber, solutus.

Pr. A molestia longè seiunctus.

A contentionibus relaxare aliquid.

Laxari curis.

))

Nullum tempus illi vnquam vacabat.

At ego excubo animo, nec partem ullam capio quietis.

Ne

Ne otium est nunc mihi auscultandi.

Venonquam liceat quicta mente consistere.

Not troubled.

To Dntp, or to taunt.

Dat.

Probra alicui obiectare.

Festivis iocis indulgere.

Acerbæ facetiæ.

Amaræ sales.

Scommata occultiora.

Verborum aculei & , vt ita dicam, morsus.

Accus.

Pr. iocose satis, familiariter, lautissime, lepidè aliquem ludere.

Petulanter aliquem insectari.

Festivissime in quempiam iocari.

Hominem vellicare, mordere, pun gere.

Torquere diſteria in aliquem.

Ablat

Acerbis facetiis irridere.

Aceto quempiam perfundere.

Ære meo me laceſſis.

Al quem diſteriis conſigere, traducere, laceſſere.

To Racke.

Postulare servos in quæſtionem de morte paterna.

Tormenta alicui adhibere.

Dare aliquem cruciatui.

In cruciatum, quæſtionem aliquem abripere.

Cruciatum alicui admove-re.

In equuleum aliquem conijcere.

In cruciatum agere.

Aliquid tormentis explorare.

Aliquid cruciata exquirere.

Adhibita quæſtione aliquid confiteri.

Faſtidi.

Subito correpti in quæſtionem sunt.

See to Pwnish.

To Rattle upon.

Epith.

Mordax

Contumax

Petulantissima

} lingua.

Dentatæ & Edentatæ chartæ.

Gravissimæ, acerrimæ contumeliæ.

Item, Vehementer insignes contumeliæ.

Aculeus contumeliæ.

Maledicus convitiator.

Satyrice me inceſſit.

Differentia.

Contumeliæ in aliquem.

Expectationes cum aliquo.

Dat.

Notam ignominie alicui inuere.

Quibus tu privatim iniurias plurimas contumeliaſque impoſuiſti.

B b 4

Probra

Probra alicui obicere, offerre.

Aliquid esse alicui probro.

Aulus est illi notam ignominie impingere.

Impingere alicui calumniam blasphemiam.

Quas nobis calumnias affingit & appingit?

Pr. Alicui contumeliosissime, petulanter maledicere, convitari.

Accus. à persf.

Probra aliquem insimulare.

Aliquem carpere, detrectare.

Neq; enim benefacta malignè detrectare meum est.

Indignè aliquem obrectari.

Pr. Contumeliosissime aliquem accipere.

Contumaciter inurbanèq; aliquem vexare.

Vehementius, inimicè, insolenter, petulantissime, foedissime aliquem insectari, confectari.

Malè, indignè aliquè tractare.

Acerbè

Acerbiùs

Graviter

Cōtumeliosius

Insolentius

Liberius

Petulanter

Vehementius

Acerbè & cōtumeliosè in alterū

invehi.

bacchari.

Si paulò liberius, asperius in eum invecti sumus.

Omnia mea tela sic in te conijciuntur, ut nemo per tuum latus saucietur, in his pulmonibus, in visceribus hærebunt, Cic.

In aliquem bacchari, perbacchari.

Dentes in aliquem infingere,

Ne in te dehiscat.

Ne in te mussitet.

Nolo in illum gravius dicere.

Effrenatius in aliquem invidere.

In alios cæco impetu incurrere.

In quem multam contumeliam iacere potueris.

Vires acerbitalis, ne dicam virus ipsum in aliquem congerere, evomere.

Convitia in aliquem

{ ingerere,
 { effundere,
 { conferre,
 { congerere.

Stolidæ linguæ cōvicia fundere.

Maledicta in aliquè

{ dicere,
 { cōlicere,
 { iactare.

Contumeliosæ voces in aliquè emisse.

Maledictum extitio arripere.

Dum in eum vires acerbitalis suæ profunderent.

Nefanda probra in aliquem emittere, evomere.

Atq; in me absente orationem ex ore impurissimo evomat.

Gravissimas contumelias in aliquem intorquere.

Pr. Inclementer vel acerbè in aliquem dicere.

Ad convitia & Satyros natus.

Alternis versibus intorquentur inter fratres gravissimæ contumeliæ.

Ablat. à re.

Maledictis

Maledictis adversus impudentes velitandum.

Pr. Gravissimè aliquem verbis oppugnare.

Aculeatis verbis aliquem insectari.

Convitiis	{	proscindere,
Maledictis		insequi,
aliquem		arrodere,
		lacerare,
		corripere,
		laniare,
		cruentare,
		incessare,
		dilaniare,
		figere,
	consectari.	

Omnes Philophes figebat maledictis.

Omibus contumeliis aliquem insectari, exagitare, afficere, onerare.

Verbis molestissimis aliquem insectari.

Verbis aliquem castigare.

Maledictis perstringere.

Vocis libertate aliquem perstringere.

Gravissimis verbis aliquem arcessere, rodere, vellicare.

Sibilis aliquem conscindere, consecrari.

Dente aliquem petere.

Dente maledico, theonino aliquem carpere, rodere, corrodere.

Magna verborum libertate in aliquem invehi.

Canina facundia aliquem insequi.

Lingua petulantissima ali-

quem consecrari, dilacerare.

Meritam alicuius existimationem ignominis proscindere, convellere.

Optimicuiusq; famam incesto ore lacerare.

Convitiis in aliquem sævire, debacchari.

Pr. Iniquis inconsideratisque verbis aliquem nimis protervè tractare.

Item, Verbis procacibus tractare.

Probris omnibus maledictisq; aliquem vexare, divexare.

Maledictis aliquē { appetere,
laceessere,
incessere.

Verborū contumeliis aliquem afficere, lacerare.

Verborum contumeliis, & incesto ore aliquem lacerare.

Totis voluminibus aliquē concidere.

Non te epistolis sed voluminibus laceessere.

Incesto, infalso, virulento ore lacerare, proscindere.

Verbis petulantissimis, contumeliosissimis, molestissimis, acerrimis, amarulentis prosequi, insectari, lædere.

Verbis nimis aculeatis aliquem aggredi.

Carmine aliquem prosciadere.

Poetæ Periclem violaverunt versibus.

Clamoribus, convitiis & sibilis aliquem impetere, consecrari.

Nominibus criminosis aliquem appellare.

Neverbo quidem graviore appellare.

Asperioribus verbis, vocis libertate aliquem impetere.

Sannis aliquem exerpere.

Quem ferro trucidari oportebat eos nondum voce vulnero.

Ablat. & pers.

Pr. De aliquo maledicere, contumeliosè dicere.

passivè.

Clamore convitioq; iactari.

Ignominis omnibus appetitus

In quo ab invidis invadi solere audi

Quotidiana convitia sustinere.

Subcontumeliosè tractatur non sicut Publius.

See to Backbite.

See to Defame,

See to Quip.

To Ratne.

Sanguinis imber defluxit.

To Ratle upon the dead.

Mortui ossa arrodere.

Non luctandum cum mortuis.

Eorum manes vexare.

Mortuos flagellare, iugulare.

Nè ab umbris & cimeribus sacvitiam continere.

To Rase out.

Versas tenui pumice exactus.

Rash, or hasty.

Confidentia & temeritas.

Furiosa temeritas.

Mens effrenata ac præceps.

Præceps ac devius.

Inconsideratissimus, dementissimus & plenus temeritatis.

Inconsultus & temerarius.

Cethegi furiosa temeritas.

Inconsideratissima ac dementissima temeritas.

Temeritas & inconstantia.

Non ratione & consilio, sed casu & impetu omnia facere.

Gen.

Præcipitis consilij.

Temerè & offensè ad aliquid incitari.

Dicere { inconsideratè,
inconsultè,
nulla ratione.

— Ex tempore quasi effutire.

Pr. Inconsideratè, improvidè, ineptè, fortuitò, parum prudenter, inconsultè, non satis prudenter, temerè, præcipitanter aliquid aggre-
di.

Iracundia est inimica consilio.

Cæco & inconsiderato impetu ferri.

In agendo præceps, stultus.

To Rasse the spirits.

Inferorum animas elicere, exuscitare.

Ab

Ab inferis evocare
A mortuis, mortuos ab inferis
excitare.

To Ravish one.

Dat.

Stuprum, vim, vitium virgini
inferre, offerre.

Vim Lucretiæ attulit.

Clodius stuprū bonæ Deæ in-
tulit.

Stuprum per vim alicui offerre.

Pudicitiam virgini imminuere.

Plaut.

Accus.

Aliquam vi comprimere, pro-
fituere.

Hinc, Cōpressio. A deflowering,
a rape.

Alicuius pudicitiam expugnare.

Stuprum nefarium cum sorore
germana facere. *Cic.*

Zonam virginēam solvere, re-
cingere.

Virginem corrumpere, compri-
mere.

Stupro virginem contaminare.

Sæ Virginem humiliare.

To Reade.

Multa legendo percurrere.

Latinos Scriptores pervolitare.

Volvere libros.

Eos libros devorasti.

Cuius tu libros cōquereris, vio-
latis oculis legis, contaminatis
manibus attrectas.

Mæ sunt eiusmodi literæ, vt in
alienum incidere nolim.

Item, In manus alicuius devenire,
pervenire.

To Rebate, or Abate.

De rationibus deducere.

Partem { decidere,
decurtare,
detrahere,
subtrahere,
deducere,
defalcare.

To Rebell.

Aut proditores esse, aut deser-
tores salutis meæ.

Extinctor patriæ.

Perduellis partes agere.

Perfuga, transfuga.

Rerum novarum studio abre-
ptus.

Dat.

Novis rebus, novis imperiis
studere.

Armis Principi resistere, oppo-
nere.

Colla iugo subtrahere.

Bellum nefarium Regiæ Maie-
stati indicere.

Personæ Principis vim denū-
tiare.)

Ne

Ne illi etiam aliquid seditionis
molirentur.

Accus.

Rebellionem } meditari.

Defectionem } attentare.

Pr. Perfidè agere.

. Patriam perturbare, prodere.

Ad hostes { deficere,
transire,
transfugere.

Ad hostes se conferre.

Principis maiestatem iniuere,
lædere.

Hinc, Læse Maiestatis accersitus.

Principis sanguinem sitire.

Pietatem illam quam Principi
debeas, violare.

Patriam cum crudelitate lace-
rare.

Arma in Principem induere.

Cum H. seditiosum animum
in Henricum quantum induisset.
Cambd.

Cum res novas in W. Rufum
moliretur.

Seditiones concitare.

Res novas in aliquem affectare.

In Principis internecionem au-
dacter & nefariè conspirare.

Quid multis, omnia hostilia in
Regem suum exercuisse.

In Principem bellum gerere,
hostili animo insurgere.

Contra Principem ferociter in-
sultare, nefaria committere.

Neque amplius contra P. quic-
quam hostiliter admisit.

Cum res ad defectionem spe-
ctaret.

Se & remp. venalem habere.

Ablat.

Qui nefario se Patriæ parricidio
obstrinxit.

X

Permanere in officio.

Fidem Principi præstare.

To Rebuke.

See to Chide.

See to Admonish.

To Recante.

Receptui canere.

Item, Palinodiam canere.

Sibi non constare.

Suæ opinioni renuntiare.

Mentem mutare.

To Reckon by.

Authorum catalogum recensere,
pertexere.

To Reclaim one.

A vitiis aliquem revocare, a-
vocare.

Ab animi pravitate aliquem
deducere.

Ad bonam frugem aliquem
divertere, convertere.

To Recompense.

Dat.

Par pari referre, reddere.

Sed

sed paria paribus rependimus, respondemus.

Alicuius beneficii respondere.

Quæ vis ingenij, quæ magnitudo observantiæ tot tantisq; beneficiis respondere poterit?

Quod factum Iova tibi cumulatissime pendet, reponet.

Parem, mutuam gratiam alicui referre.

Si merito meo studeant referre gratias.

Meritam debitamque gratiam alicui referre, remereri, rependere.

Cumulatè tuis in me meritis satisfaciam.

Non ingratus alicui videri.

Paribus officiis aliquid alicui respondere.

Accus. cum Ablat.

Aere meo me laceſſis.

Eadem mensura remeriri.

X

Cùm fiat verba rebus faciliora, beneficij tui magnitudinem diſis æquare non poſſum.

Nullam partem meritorum tuorum non in referenda, sed cogitanda gratia referre poſſum.

Nullam unquam tuorum meritorum partem aſſequar.

Paſſivè.

Magna ſunt rectè agentibus præmia propoſita, conſtituta.

Summa rectè agētib; manent præmia.

Fructum rectè factorum viri

boni vberriſimum ac præſantiſſimum ferunt.

Par ſuis meritis præmium ferre.

To Recompense the loſſe of time.

Tempus redimere, melius collocare.

Temporis damnum diligentia ſarcire.

Imbecillæ ætatis vitia robuſtis virtutibus abundè compenſare.

To Reckon.

See to Accompt.

Dierum habere rationem numerumque.

Tu verò aſcribe me talem in numerum.

Reponere aliquem in Deos.

In mediocribus Oratoribus numerari.

Ad veterum ſcriptorum laudem pervenire.

See to Examine.

To Reconcile.

In gratiam aliquem reducere.

Precibus Deum placare.

Pro aliquo intercedere.

Me cum illo reducit, reconciliat in gratiam.

Reditus interceſſerat in gratiam per Pompeium.

Te mihi placare.

Reconcilia-

Reconciliationem facere.

Passivè.

Si reditus ei in gratiam patuerit

Bona fide in gratiam redire.

Multa signa dedit animi erga se mitigati.

Similitudinem, inimicitias iustis finas deponere.

To Recreat the minde.

Dat.

Dare intervallum animo.

Suat etiam Musis sua ludicra.

Parcere sibi in studiis

Modum studiis imponere.

Relaxare animos & dare se iucunditati.

Veteris industriæ revocandæ gratia, honestis se oblectationibus dare.

Delectatio animi requiesque curarum.

Animi remissio, relaxatio.

Otium moderatum atque honestum.

Moderatus studiorum usus.

Accus.

Si quid otij nactus fuero.

Nactus pulillum laxamenti. *ep.*

Studium remittere, intermittere.

Otium ludere, complecti.

Otia, amcenitates sequi.

Ludum lusu commutare.

Vt requiescerem, curamq; animi remitterem.

Amissam animi iucunditatem recipere.

Lusu moderato ingenij vigorem excitare, revocare.

Tu tamen anxiferas curas requiete relaxas.

Se se colligere, recolligere, reficere, recreare.

Colligendi sui causa aliquò se conferre.

Referre se in otium.

Vt defessus nunc ex longo itinere Cæsar, & cæteri nonnihil quiescant, sese blandiusculè recollant, & vrsus recolligant.

Animum studiis defatigatum

reficere,
relevaré,
relaxare,
intèdere.

Vt animum curis distractum varietq; dissipatum recolligam.

Animum parumper à molestiis, studiis abducere.

Mentem assiduitate studiorum propè languentem & hebescentem acuere, reficere, recreare.

Animum à studio literarum ad iocum conferre.

Studiorum fatietatem suavissimis exercitijs repellere.

Studiorum onus aliquantisper deponere.

Ad omnem animi remissionem lulumq; descendere.

Vt studiorum usus parumper dimittatur, remittatur.

Ablat.

Alternata requie animum revocare, levare, reficere.

Studiorum onere animū levare.

Animum

Animum curis solvere.

Tempus à labore remittere.

Animum parumper à studiis revocare, abducere.

Animus vacuus ab omni cura.

Cùm à negotio omni revocamus animum, quid enim tunc agimus, nisi animum ad seipsum advocamus?

Cùm se de turba & subselliis in otium solitudinemque contulerit.

A studiis parumper acquiescere.

Vt animus à studiis acquiescat.

Ab omnibus molestiis, à studiis gravioribus conquiescere.

A negotiis animum abducere, aliquantum feriari.

A studiis feriari, respirare.

A rebus gerendis vacare.

Ex laboribus belli suaviter in studiis doctrinae requiescere.

Cùm Quintus noster iam in otio confederat.

Honestis oblationibus studiorum satietatem repellere.

Vt vacatio detur à studiis.

Asperitatem studiorum mitigare & mollire Musarum cantibus.

To Redeeme.

Dat.

Morti aliquem subducere.

Letho aliquem eripere.

Accus.

Scelus expiare.

See to Deliver from danger.

Ready.

Pecuniam numeratam in praesenti non habeo.

Ingenium, laborem, fidem suam alteri paratam expositamque praebere.

Officia mea, opera & vigiliae praesto sunt omnibus.

Sua sponte propensus.

Mihi sunt in promptu.

Ad facinus paratissimus.

Excitati, erecti, parati omnes esse debemus.

Ad faciendam iniuriam instructus.

To Refell.

Argumentis agemus & signis omni luce clarioribus, crimina refellemus.

See to Constate.

To Referre.

Causam ad Senatum referre, reijcere.

Integram causam ad Senatum remissit.

Ad ipsam te epistolam reijcio.

Referre ad vnum omnia.

Quicquid

Quicquid dixi, ad vnum summum referri volo clementiæ tuæ.

Omnia ad suam vtilitatē conferre.

Vno fine omnia concludere.

Omnia sua studia naturæ regula metiri.

Aliquò omnes argumentationes conicere.

Reperire non potest exitum, nisi ad voluptatem dirigatur.

To Reforme.

Ægras & labentes reipublicæ partes reficere, sanare, reficere.

Vitiosas reip. partes exccare.

A corrupteis rempubl. eximere, vindicare.

Refuge.

Item, To Rely vpon.

See to Depend vpon.

To Refuse.

Nullum periculum pro libertate refugere aut deprecari. *Cic.ep.*

Nullas vitæ dimicationes pro rep. defugere.

To Register.

Chartis } tradere,
Literis } mandare,
Scriptis } consignare,
aliquid } committere.
In tabulas, in annales referre.

Quæ à summis viris dicta sunt, literis custodire.

Alcui rei notam apponere. *Cic.*
See to Dibulge.

To Regard.

Maiorem decet honesti rationem habere quàm vtilitatis.

Nihil antiquius communi salute & libertate indicare.

Omnium rerû mihi prima suit publica salus & libertas.

Omnia sum aspernatus præ cõmuni salute ac libertate.

See to Esteeme.

See to Preferre.

To Reioice.

See to be Glad.

Religious.

See to liue Godly.

To Rely vpon.

See to Depend on.

It Remaineth.

Superest modò vt, &c.

Sequitur, vt dicamus &c.

Quod

Quod reliquum est, &c.

~~De~~ De cætero.

De reliquo.

To Remedy.

Epith.

Præsens, præsentaneum reme-
dium.

Dat.

Remedium vulneribus adhi-
bere, adferre.

Hoc sibi remedium compara-
bat.

Obviâ periculis.

Subtrahere aliquem periculis.

Huic malo mederi, atque hoc
omnes sanare debemus.

Is qui remedium apponit.

Cui si quis medicinam adhi-
bere velit. *Cic. ad Att.*

Accus.

Periculum propulsare, avertere.

Morbum levare, profligare.

Bella vulnere, curare.

Vt primo processit parum posse
iam ad salutem converti hoc ma-
lum.

Quod ad oculorum claritatem
multum conducit, valet, confert,
proficit.

Quod à te vulneris factum est,
ego sanavi.

Nisi nos Deus respexerit.

) (

Subiicere aliquem periculo.

To seek, or finde a Remedy.

Ad aliquam rem remedium
querere.

Præclarum sibi hoc remedium
comparat.

To Remember.

Memoria firma atq; diuturna.

Suavissima, sempiterna, im-
mortalis, indelebilis tanquàm
interitura recordatio, memoria.

Nom.

Omnium Marcellorum meum
pectus memoria effodit.

Ex manibus impiis me eripite,
si vlla apud vos memoria rema-
net Avi mei Massinisse.

Gen. à re.

Cùm illius dici mihi venit in
mentem;

Succurrebat etiam memoria
summæ humanitatis, qua tua cele-
studo, &c.

Nulla acrior interdum est im-
proborum memoria quàm bono-
rum.

Dat. à pers.

Quæ mihi hærent in visceri-
bus.

Si mihi non animo fixum im-
motumq; sederet.

Ea tute tibi subiice, id est, in
animum revoca.

Simul tibi veniat in mentem
facti, quemadmodum &c. *Cic.*

Redit mihi in memoriam.

Item, Miror quid in mentem ve-
nit Theophrasto, &c.

Versabitur mihi ante oculos il-
lud tempus.

Mihi ante oculos dies noctesq;
versaris.

Nunc mihi scripta illa in animo Chrysidis.

Subiit mihi chari Genitoris imago.

Quod sibi in memoriam cogitationemq; occurrit.

Dat. à re.

Memorię aliquid } consecrare,
mandare,
cōmittere,
tradere,
affigere.

Diligenter memorię mandare, commendare.

Animo aliquid inscribere.

Hæret pectori.

Occurrit animo.

Quibus rebus memorię infixis.

Dare operam memorię alicuius.

Accus. à re.

Pr. Dilectissime

Suaviter

lucundè

Gratè

Præclarè

Rectè

Breviter

Liberiùs

Planiùs

Crebriùs

Rem complectebatur memoriter.

Mens visu arripit ac recondit.

E quibus memoria oritur.

In animo res inculptas habere.

Non tamen recuperandę classis cogitationem deposuerunt.

Imago eius, ut vos vultis, in animum meum sæpè incurrit.

Quis est qui non Caij Fabritij cum charitate aliqua & benevolentia memoriam vsurpet?

Memoriam alicuius rei tenere, retinere.

Quoad longissimè potest mens mea respicere spatium præteriti temporis.

Cum illius fugam recognosco. Sed memoriam illius viri excipient omnes anni consequentes.

Eius memoriam nulla vnquam delebit opinio.

Audite literas, & vestram memoriam ad timoris præteriti cogitationem excitare.

Præclarè meminî.

Tuorum meritorum erga me memoriam conservabo.

Item, Tua in me merita perpetua memoria tuebor, custodiam, conservabo.

Magna cum voluptate contemplatur officia tua.

Solent sæpè ante oculos ponere, idq; libenter crebris vsurpare sermonibus, &c.

Longa retrò tempora animo recolite.

Æternum servans sub pectore vulnus.

Illius temporis memoriam pone ante oculos diem.

Vultus hominum recordare.

Ne suarum se miseriarum in memoriam inducat.

In memoriam aliquid redigere, reducere.

Tu qui ais, redige ad memoriam.

Hoc

Hoc sedulus in mentem habeas
velim.

Siquidem in mentem tibi est.

Alicuius rei in memoriam ve-
nire.

In memoriam redeo.

Incurrere in memoriam commu-
nium miseriarum.

In memoriam rei alicuius in-
cidere.

Reducere aliquid in memoriã.

Cum hæc in memoriam revo-
cent.

Revocate animos vestros ad
Mithridatici belli memoriam.

Atq; hoc loco recurrit animus
ad initia nostræ necessitudinis, re-
petitq; &c.

Ablat. à re.

Veruntamen tunc acri memo-
ria fore quisquam est.

Nemo est tam acri memoria.

Nulla modo possum istius fa-
cta aut memoria prosequi, aut
oratione complecti.

Grata eorum virtutem memo-
ria prosequutus est.

In singulis versibus maximo
clamore & plausu Brutimemo-
riam populus Romanus prosecu-
batur, *In Ant.*

Animo aliquid { inferere,
figere,
affigere,
recondere,
imprimere.

Animo comprehendere & te-
nere.

Vos metipsi vobiscum recorda-
mini.

Memoriã firmã, sempiternã
aliquid tenere, retinere, alere,
complecti, conservare.

Absentem memoriã colam.

Memoriã gravissimã persequi,
perpetuã tenere.

Memoriã celere sempiternã.

Infixum animo firmiter tenere.

In memoria habere.

Toris animi sensibus infixum
habere.

Memoria tantorũ periculorum
in omnium gentium sermonibus
ac mentibus semper hærebit.

Possè percipere animo, & cu-
stodire memoriã.

Honestarum actionum recor-
datione & memoria delector.

Sensitus imis recondere, repe-
nere, imprimere, rependere.

Omnium rerum fontes animo
ac memoria continere.

Si mea verba premis firmo pe-
ctore.

Qui secum animo & cogitatio-
ne volutabat, &c.

Vt hoc beneficiũ (quemadmo-
dum dicitur) trabali clavo fige-
ret.

Recordari cum animis aliquid.

In memoria habere.

Non discessit ex animo illius
viri memoria.

Passivè.

Dat.

Ea maximè animis nostris af-
figi.

Hæc mihi semper erunt imis
infixa medullis.

Immortalitati hoc mandatum est.

Subit in mentem.

Si quo modo potest vobis in memoriam redire.

Accus.

In animum recidere.

Ablat.

In mentibus inhærere.

Animo tenacius hærere.

Nihil vnquã audiui quod non in memoria penitus insederit.

In assidua commemoratione omnium flagitiorum esse.

Mea memoria semper inhærebit illa Ciceronis sententia.

In memoria, in oculis insidere, esse, versari.

Hærere & includi in medullis.

Altis defixa radicibus in animis nostris insident. *Cic.*

Præteritarum rerum monimenta in literis extant.

Et faciliè memoria comprehendatur.

Hæc mihi semper erunt inis infixa medullis.

Nulla dies vnquam memori vos eximet ævo. *You shall ever be remembered.*

— Illa vita tua est quæ vigeat memoria sæculorum omnium, quam posteritas alet, quam ipsa æternitas semper intuebitur. *pro Marc.*

To Remind the remembrance of, &c.

Accus.

Aliquid sopitum in lucem revocare.

Item, Sopita repetere.

Alicuius beneficii memoriam refricare, excitare, prosequi, conservare, redintegrare.

Cicatricem obductam refricare.

Nam quid ego improborum facta renovem oratione, & redintegratione illius animos vulnere vestros?

Ne aut refricare obductam iam reip. cicatricem viderer, aut aliquid alienissimo tempore nova dissensionis commovere.

Cura revocat memoriam.

Privilegia abiudicata & penitus deleta cineribus excitare.

In memoriam alicuius rei regredi.

In memoriam aliquid reducere.

Passive.

Nunc hoc tam gravi vulnere illa quæ consensuisse videbantur, recrudescunt.

To Remove.

Suumquemque scelus de sanitate ac mente deturbas.

Præcipitem $\left\{ \begin{array}{l} agere, \\ volvere, \\ perturbare. \end{array} \right.$

To Reduce.

Ad pristinam formam reducere.

Ad

Ad antiquum statum restituere.

Ad meliorem frugem reducere, revocare.

Instaurare atq; renovare belli reliquias.

Reficere memoriam doloris.

Ne meis vulneribus sepius manus afferam.

Ex integro aliquid ordiri, agere.

To make new, or new build.

Renatum bellum.

To Repair.

Aedes }
ruinosas }
          } facire,
          } succire,
          } reficere,
          } extruere.

Ædificia longâ annorum serie & vetustate consumpta in pristinum statum erigere, restaurare, restituere.

In integrum restituere.

To Repent.

Optimus est portus pœnitenti mutatio consilij.

Gen. 2. re.

Aliquem alicuius rei valdè pœnitere.

Dat.

Receptui canere.

Optimus portus pœnitenti mutatio consilij. *Cic.*

Mihi dolorem attulerunt errata ætatis meæ. *ep.*

Accus. à pers.

Tædet ipsum Pompeium vehementerq; pœnitet.

Sera pœnitentia subiit Regem. *Accus. à re.*

Odiū acie concipere contra inscripta flagitia.

Errorem }
          } agnoscere,
          } fateri,
          } plangere.

Cæteris autem si errorem suum deposuerint, & in reipub. redierint, veniam & impunitatem dandam puto.

In viam se revocare.

Vt redeat in viam.

Vt ad meliorem frugem revertatur.

Ad sanitatem redire.

Agere pœnitentiam.

Ad bonam frugem se colligere, recipere.

Vngues arrodere.

Palinodiam canere.

Pedem referre.

Ablat.

Pœnitentia }
          } duci,
          } affici,
          } corripì.

Maleficij conscientia percelli.

Recordatione }
          } torqueri,

Conscientia }
          } confici,
          } opprimi.

facti inconsiderati }
Ab omni labe vitiorum se purgare.

E vitiorum somno expergisci.

E cœno

E colluvione }
          } emergere,

Ex illuvione }
          } se erigere.

vitiorum

A flagitiis se revocare.

A vitiorum illecebris se expedire, explicare.

Quamobrem istum nolim ex
paternis probris ac vitiis emer-
gere.

Contritus corde.

)(

Si sperat fore clam, rursus ad
ingenium redit.

See to Emende.

See to Confesse.

To Reporte.

See the same goeth.

See Penes.

To Reprehende.

See to Chide.

See to Admonish.

To Represento.

Magistratus gerit personam ci-
vitatatis.

Tantum ore vultuque Maiestatē
præ se ferre.

See to play the Prince.

X

Non capiunt angustia pectoris
tui tantam personā, tam gravem,
tam severam.

To Represse, or to restrain
the affections.

Das.

Affectibus, perturbationibus,

cupiditatibus modum adhibere,
modum ponere, imperare, obviā
ire, temperare, moderari.

Possē sibi temperare.

Legem innocentiaē sibi ipsi in-
dicere, imponere.

Vipula animo iniicere.

Cupiditatibus vclutī signos in-
ijcere.

Obviā ire cupiditati.

Fortiter

Acriter

Vehementissimē } resistere.

Remitte spiritus, comprime a-
nimos, sēda arrogantiam.

Accus.

Differentia.

Reprimere ad tempus.

Comprimere in perpetuum.

Animi motus ratione compri-
mere.

Remittant spiritus, cōprimant
animos, sedent arrogantiam.

Omnes appetitus contrahere
& sedare.

Libidines } coercere,
compescere,
domitas habere.

Tenere omnes cupiditates.

Animi motus ratione compri-
mere.

Voluptates cōprimere & con-
stringere.

Verū animum vincere, ira-
cundiam cohibere, victoriam
temperare: hæc qui facit, non
ego cum summis viris com-
paro, sed similem Deo iudico.

Motus

Motus animi turbatos cohibere.

Turbulentos animi impetus refranare, continere, compescere.

Compressa igitur & edomita cupiditate.

Manus & oculos abstinenter habere.

Ætus iracundiæ comprimere
Pr. Abstinenter se gerere.

Omnes animi motus temerarios atq; turbulentos coercere & reprimere.

Totius mentis statum rectè moderari.

Omnem cupiditatis impetum à rationis arce repellere.

Qui perturbationes à mente procul semovet ac discludit.

Civitatem luxuria diffluentem legum severitate devincire.

Vt ferocitatem tuam comprimerem, & audaciam frangerem, & loquacitatem paucissimis interrogationibus irretitam retardarem.

Ablat.

Tranquillo animo esse.

Ab omni perturbatione solutus.

Perturbatione vacare.

Sapiens ab omni concitatione animi semper vacat.

Hæcætas à libidinibus arcenda est.

A rebus alienis se cohibere.

))

Habenas laxare affectibus.

Omnem perturbato nomine carere.

To Request.

See to Pray.

To Resigne over his Office.

Provinciam, fasces alteri tradere, cedere.

Sceptra Dardaniis Colonis transcribi.

Officium alteri tradere.

Officium in alterum transferre.

Abdicare se munere.

Loco cedere.

**To Resist, or
repulse an
assault.**

Opponere se hostibus.

Authoritate Senatus, & consensu populi Romani facillè hominis audaciam fregimus.

Ferventis hominis conatum & audaciam compressit.

Impetus perditorum hominum vi & manu repulimus.

Contra vim & gravitatē morbi contendit.

Summa contentione hostium vim, tela, copias prepullare, repellere.

Ne in re secundâ obvertat cornua. *Plaut.*

Querum res iudicatas irritas feci.

Adversus stimulum calcare,
calcitrare.

Inpetus hostium reprimere.

Pace bellum oppressi, qui tan-
tum intestinum bellum ac dome-
sticum vrbisq; incendium extinxi.

See to Assail.

To Restore.

Rempub. recreare.

Se reficere.

Excitare rempub. afflictam.

Rem perditam reparare.

Ex aliorum dominatione remp.
vindicare.

Alicuius ruinas fulcire.

Reditum aliis conficere.

In veterem gratiam, in pristi-
num statum, in integrum aliquem
restituere.

Eiectos restituere & revocare.

Exules reducere.

Pretio se redimere.

passive.

Hodierno die largo intervallo
in possessionem libertatis pedem
ponimus.

Cives reducti ab exilio.

Cum ex adversis ac perditis re-
bus ad meliorem fortunæ statum
revocatur.

Ex morbo revalere.

Ex incommoda valetudine e-
mergere.

Majestas populi Romani revi-
vit.

Rempub. se recuperavit.

Rempub. respiravit.

In Respect of Whom.

Parva res est voluptatum in
vita, præterquàm quod molestum
est.

To Respect one.

Tuam salutem charam habui.

See to Regard.

Resolute, In bonam partem.
See Valiant.

Resolute, In peiorem partem.

Dat.

Suo planè iudicio stare.

Nunquam receptui canere.

Cuius aures clausæ sunt veri-
tati.

Adeò suæ sententiæ tenax.

See Opiniosissimus.

Accus.

Nunquam errores deponere.

Nunquam in viam redire.

Opinionem mordicè tenere.

Id enim mordicè tenet.

Accuratè sententiam tenet.

Abl.

Aliquid fixum in animo te-
nere.

In instituto semel errore infi-
gni

gni contumacia persistens.

Errorum tenebris involvi.

Atille timoris atque superbiae
plenus, in sententia perstabat im-
motus.

Neq; Catilina is es, ut te aut
à turpitudine pudor, aut metus à
periculo, aut ratio à furore re-
vocet.

Deploratè insanire & ægrotare.
See to harden his heart.

To Retire, or returne.

Pedem, gradum retroferre,
retrovertere.

Solis occasu Ariovistus & illa-
tis & acceptis iniuriis reducit.

Recipere se.

Referre pedem.

See to Go.

**To sound the
Retrete.**

Classicum canere.

Receptui canere.

To Rebell.

Postquàm ille suum annum in
repub. debacchatus esset. *Cic.*

To Revenge.

Cuius vlciscendi acerbitas pro-
gressa vltra mortem est.

Gravis vindex iniuriæ.

Dat.

Pat pari referre.

Accus.

Talionem reddere.

Talionem reponere.

Pr. Publicè, quàm acerrimè, gra-
viter, vehementer iniuriam in
aliquo, in aliquem vindicare.

Item, Vindicare se ab aliquo.

Patrias iniurias vehementissi-
mè persequi.

Vlcisci & persequi.

Satis dignè persequi non potest.

Pr. Acrius vlcisci,

Gravids insectari.

Iniurias suas per aliquem vlcisci
& persequi.

Vindictam de aliquo sumere.

Statuit enim tum vatum, tum
reliquorum sanguinem à Iezabe-
le expetere.

Ad vlciscendas iniurias incum-
bere.

Ardet ad vlciscendum animus.

Facile cognitu erat quantas
faces, quàm vehementes ardores
vlciscendi afferebat paternæ mor-
tis recordatio.

Haud inultum sinam.

Ego pretium ob stultitiam fe-
ro, sed inultum id nunquam au-
feret.

Pr. Non impunè hoc facies.

Abl.

De alio se vindicare.

See to Poyntsh one.

To Reverence.

Dat.

Reverentiam alicui habere.

Officium

Officium ac diligentem cultum
alicui tribuere, exhibere.

Magni instar Numinis aliquem
habere.

**See to Doe his duty to
one**

See to Esteem one.

To be Rebuilt.

Vitam recipere.

Animam resumere.

Tumulo emergere.

A morte revocari, reduci.

In vitam denuò restitui.

**To Reward, or be
rewarded.**

Cùm verus, iustus atq; hone-
stus labor honoribus, præmiis atq;
splendore decoretur, vitia autem
hominum atque fraudes damnis,
ignominis, vinculis, verberibus,
exilio atq; morte mulcentur.

Hoc specimen est florentis reip.
ut disciplinarum Professoribus
præmia opulenta pendantur.

See to Preferre to Honour.

See to Recompense.

See to Bestow a benefite.

Rich and Riches.

Epith.

Opes { immensæ,
maximæ,
firmissimæ,
optimè constitutæ.

Pecunia amplissima, maxima.

Dat.

Erat ei pecuaria res ampla &
rustica, sanè benè culta & fru-
ctuosa.

Si tibi optimè cum fortuna cō-
venit.

Cui abundè suppetant faculta-
tes.

Suæ vtilitati { studere,
servire,
prospicere,
providere,

Ampla illi res est.

Bonorum ipsi affatim sunt.

Accus.

Rem domesticam augere.

Rem facere.

Divitias accumulare.

Fortunas benè fundatas habere.

Omnia secunda experiri.

Pecunias infinitas domi con-
gestas habere.

Magnas possessiones consequi,
obtinere.

Maximam pecuniæ vim ha-
bere.

Opes { parare,
Divitias { acquirere,
Facultates { conquirere,
Res familiares { congerere,
Res domesticas { coacervare.

Immenas, ingentes pecunias
recondere, contrahere, aggerere,
colligere, corrogare.

Magnam

Magnam vim, magnū acervum pecuniarum comparare, conflare, conficere.

Rem suam multis accessionibus augere.

Rem benè magnam possidere.

Ablat.

Rebus ad voluptatē seu voluntatem fluentibus uti, frui.

Ex sententia navigare.

Rebus secundis ex sententia uti.

Secundissimo, prospero fortunæ flatu, afflatu uti, evehī.

Vt in hac vita divinis opibus affluas.

Opibus, divitiis, fortunæ bonis cumulari, expleri, abundare, florere, affluere, valere, vigere.

Circumfluere omnibus copiis, atq; in omnium rerum abundantia vivere.

Maximis fortunæ beneficiis affici, cumulari, donari.

Omni rerum vbertate florere.

Alienis pecuniis se locupletare.

Omnes in lauta te atq; in benè auctare putant.

Copiosus & dives.

Mulier copiosa planè & locuples.

Valdè dives.

Pecuniis refertus.

Copis locuples.

Dives { pecoris,
agris,
auro.

Opibus potens.

Quis ita firmus ab opibus est, ut &c.

Divitiis & honoribus auctus.

Co Ride.

A sine inequitare.

Equo { invehī,

Curru { ferri.

Equo { insidere,

Curru { advehī.

Citis volare quadrigis.

Se Agere curram.

Equum conscendere.

Insidere in equum.

Pugnare ex equo.

Riotous.

Quanti & quàm profusi sumptus.

Profusa

Nova quidem } luxuries.

& inaudita

Heluo immanis & spurcissimus. *Cic.*

Gen.

Homo nullius frugis, infinitæ luxuriæ.

Dat.

Ille gurgēs atque heluo natus abdomini suo, non laudi atque gloriæ. *Cic.*

Gulæ deditus.

Accus.

In luxum & epulas, & nocturnos coetus effusi.

In epulas, in delicias sua omnia conferre.

Illebas divitias in profundissimum libidinis gurgitem emittere, profundere.

In

In luxuriam sumere, infumere.
Omnes suas copias in singularem nequitiam conferre.

Rem familiarem, fortunas suas, opes, facultates effundere, erogare, decoquere, dissipare, consumere, conterere.

Pecunias suas per luxum & libidinem profundere, dilapidare, obligurire, exhaurire.

Hinc, Provincia sumptibus & iacturis exhausta.

Pecunias in res inanes erogare.

Exhaurire ærarium & compilare rempublicam.

Patrimonium disperdere & dissipare.

Iacturam rei familiaris, infinitos sumptus facere.

Pr. At quàm multos dies in ea villa turpissimè es perbacchatus.

**To Domine, or
Rebell.**

Prodigè
Laute
Effusè
Molliter
Delicatè } vivere.

Sese molliter curare.

Omnia devorare, absorbere.

Res suas { decoquere,
dilapidare,
malè perdere,
disperdere,
dispergere.

Ablat.

Cavendum, &c. ne extra modum sumptu & magnificentia prodeas. *Cic.*

Mollicie atq; luxu fluere.
Luxuria & mollicie diffluere, liquefcere. *Ter.*

In sumptibus profusus.

Luxuria & lascivia diffluere. *Ter.*

See Gluttonous.

See to spend all.

To Rob.

See to steal.

To Roone.

Cursu tendere.

Cursu ferri, rapi.

Rapido cursu contendere.

See to make hast.

**To Roone, or flow as the
stream.**

See to flow.

To take Roote.

Tam altas radices libido defixit, egit.

Vera gloria radices agit atque etiam propagat.

Virtus autem vna altissimis defixa radicibus, quæ nulla vnquam vi labefactari potest.

To

To Rote by trees.

Plantas, arbores funditus evellere, eruere, ab imo effodere, excindere.

Radicitus effodere.

Stirpitus evellere.

To Rote out, or to Abolish.

Ab imis radicibus exuere.

Radicitus & extirpare.

Funditus & eradicare.

Flagitiosa seditionis fibras extirpare, evellere.

To Roto.

Intendere brachia remis.

Validis remis incumbere.

Remis navem impellere.

Agili peragit freta cœrula remo.

Remigio vndas scindere.

Totum dehiscit remis convulsum stridentibus æquor.

Spumescunt æquora remo.

A Rude man.

Incultus, acer, tetricus, vehemens, durus.

Vt vita, sic oratione durus, incultus, horridus.

Genus hominum rude, hebes & impolitum.

Agricola rusticus.

Gea.

Rei alicuius

Item, in re } rudis.
aliqua

Homo imperitus morum.

Homines imperiti, rerum omnium rudes ignarique.

Homo duri cervicis.

Homo nullius ingenij.

Tam eram rudis, tam ignarus rerum, tam expertus consilij atque ingenij.

Amens, rusticus, nullius consilij.

Accus.

Omnem mansuetudinem exuere, abicere.

Abl.

Homo sine sensu, sine sapore, clinguis, rudis, tardus, inops quidem humanitatis, inurbanus.

Homo asper & durus oratione & moribus.

Vir vt vita, sic oratione durus, horridus.

Feritate plus quam beluina.

Tarda mente esse.

Rusticis, incultis, incompotis esse moribus.

Gens immanitate barbara.

Ab omni } abhorrens,
mansuetudine } aversus,
alienus,
remotus.

O derelictos ab humanitate homines.

Quidam vultu motuque corporis vasti atq; agrestes.

Ingenio parum valere.

Agricultura quæ abhorret ab omni politioni elegantia.

✕

X

Sed ægrè poterat Barbarus, & fera natura civiliori vitæ assuescere.

Inveteratam barbariem ex aliquorum moribus disciplinaq; delere.

Non est enim consilium invulgo, non ratio, non discrimen.

A Rude style.

Aspera, tristis, horrida oratio, neq; perfecta neq; conclusa.

Dat.

Quæ pueris nobis inchoata & rudia exciderunt.

Carmina mediis incudibus abrepta. *Ov.*

Accus.

Oratio exilis & redolens antiquitatem.

Obsoletum, priscum, inauditum, sordidum, antiquatum aliquid fundere, loqui, effutire.

Indiserte garrere nescio quid.

Germanam latinitatis suavitatem repudiare.

Oratio aspera, tristis & horrida.

Ablat.

Pingui, crassiori Minerva.

Agere pingui Minerva.

Item, Crasso filo.

Exilis in sententiis, non luculentus in verbis.

Sunt quidam ita lingua hæsitantes, ita voce obsoni, ut &c.

See Obscure, or Intricate.

To Rule.

See to Govern.

The Humor is.

See the same goeth.

See Plewes.

To Sacrifice.

Sacrificiorum libamenta.

Dat.

Deo victimam offerre, immolare.

Deo sacra facere, exhibere.

Rebus divinis, rebus sacris operam dare.

Supplex aris imponere honorem.

Meritos aris maculavit honores.

Virg.

Aris dona, honorem imponere.

Accus.

Hostiam, victimam maculare, immolare.

See Hostiam libare, litare.

Epith.

Sacrificium publicum, epulare, solenne & statutum.

Ad aras libare. *Virg.*

Thura dabant, trepidusq; cruor fumabat ad aras.

Ablat.

Cæde spargitur ara. *Ov.*

Libaminibus preces coram Deo fundere.

Aras

Aras odoribus collustrare.
 Aras odoratis ignibus placare.
Ovid.
 Deos fumantibus aris placare.

Sad, or Penſive.

Pr. Vehementer contristari.
 Contritus corde.
Dat.
 Ut me mœſtitia eorum tradi-
 derim.
Accuſ.
 Dolorem, moleſtiam ex re ali-
 qua ſuſcipere, concipere, trahere.
Ablat.
 Qui ſit ut vultu ſis adeò trifti.
 Si iuſto, ſi pio dolore me affe-
 ctum vides.
 Hæ to be græved.

To ſadelle the horſe.

Equum ſternere, inſternere,

Safe.

Secure degere.
 Hic portus, hæc arx, hæc ara
 ſociorum.
Gen.
 Achilleæ inſtar panopliæ.
Accuſ.
 Extra tela & pulverem poſiti.
Ablat.
 Tanquàm caduceo aliquo ſe-
 curus.
 Ego in portu navigo.

See without Daunger.

To ſaile.

Cùm primum mare navigatio
 verna patefecerit.
 Nauticarum rerum ſcientia.
 Navicularius.
 Navarchus.
Pr. Belliſſimè, foeliciter, commo-
 diſſimè, proſperè navigare.
 Poſteaquàm paulò proſecta
 classiſt.
Dat.
 Clasi immittite habenas.
 Vento ſe dare.
 Latum mutandis mercibus æ-
 quor aro.
 Navigationi ſe committere.
Accuſ.
 Navigium, navem conſcendere.
 Anchoram ſolvere, tollere.
 In altum vela dare, proſe-
 ch.
 Conſcendere in naves.
 Curſum ſecondiſſimum tenere.
 Cùm ad villam noſtram navis
 app-lleretur.
 Permerſi classiſbus æquor.
 Vertere æquora remis certan-
 tibus.
 Subducere claſſem ad urbem.
 Æquora navibus conſcendere,
 peragere.
 Cùm Xerxes mari ambula-
 viſſet.
 Proſicciſci navibus in Græciam.
Cic.
Ablat.

Secundiſſimis

Secundissimis ventis, plenissimis velis ferri, navigare.

Quæ levibus remis, & miti labitur aurâ.

Vehi navi.

In navigando tempestati obsequi artis est.

Item, Habenda tempestatis ratio est.

Cursus navigationis ad rationem tempestatum moderandus, dirigendus, tenendus.

Contento cursu classis Italiam petit.

Celeriter eò decessi sunt.

Eò nos citò cursum confecimus.

Te salute.

Dat.

Salutem alicui { dicere,
annuntiare,
ascribere,
impertire,
imprecari.

Multam salutem meis illi verbis annuntiato.

Honori alicuius, alicui assurgere.

An quisquam tibi in Curiam venienti assurrexerit?

Alicui applaudere.

Salutem accipere, & reddere.

Salutem vtrò citòq; dare.

Salute vtrinq; data.

Dictâ acceptâq; salute.

Mutuâ salute datâ.

Salutem tibi plurimam ascribit.

Puellæ salutem articulatè dices.

Accus.

Pr. Benignè

Liberius paulò } salutare.
aliquem

Comiter appellare vnumquemque.

Blandè

Humanissimè

Honorificentissimè } appellare.

Vtrò aliquem

Salvū te advenisse gaudemus.

Ter.

A me illos habere commendatissimos. *Cic.*

Honoris causa salutare.

Ad quem honoris causa venit.

Ablat.

Plurimâ salute & lætitiâ aliquem impertire.

Aliquem cultu salutationis impertire.

Iungimus hospitio dexteras.

Tandem in mutuos effusi complexus.

Say, or suppose.

Pone quod, &c.

Fac, &c.

Ergo quod, &c.

Finge modò, &c.

To scoff.

So to mocke.

**To satisfy ones expectation.
So Expectation.**

To sclander.

See to Backbite.

The sea raging.

Maris { ætus,
ira,
sævitia,
temp. ras,
fremitus,
impetus.

Ætus maritimi.

Mare scopulorum & infestum.

Nom.

Freta agitata tumescunt.

Maria alta tumescunt, inhorrescunt.

Miscunt se maria, & nigre attolluntur arenæ. *Virg.*

Ingens tempestas sævit.

Ingens procella abortu est.

Fervet æquor. *Virg.*

Accus.

Sternunt venti æquora.

Item, miscant, exasperant.

Tempestas violenta turbat fretum.

Cum Ablat.

Fervent spirantibus æquora ventis.

Indignantur magnis stridoribus æquor.

Lassatum fluctibus æquor.

Æquora ventis concitata, fluctibus agitata.

Magno miscetur murmure cœlum.

Fertur ab immenso tempestas horrida cœlo.

Effervescit æstu pelagus.

Fervet æstu pelagus. *Cic.*

Furit ætus arenis.

See A tempeste.

To search out.

Accus.

Verum elicere.

Socrates Philosophiam devocavit de cœlo.

Pr. Accuratiùs, diligentius, limatiùs acquirere, perquirere, exquirere, expiscare.

Curiosius

Studiosè } inquirere.

Vndiq;

Optimè

Acutissimè

Festivè

Sagaciùs

Diligentiùs

Penitùs perferuari.

Acutissimè indagare & odorari omnia

Altiùs rimari & expendere.

Exactius rimari.

Inasitatas vias indagare, tritas relinquere.

Adamussim, solertiq; industria investigare.

Rerum humanarum & Divinarum causas, naturas persequi.

Abstrusa & recondita Philosophiæ præcepta persequi.

D d

Actena

Acie mentis in Philosophia
studium intendere.

Cum Ablat.

Omnibus } aucupari,
vestigiiis } inquirere,
              } ambire,
              } insistere.

Vestigiiis odorari.

Investigare, invenire, ex tenebris eruere.

E tenebris in lucem vindicare.

Ex ultimis terris accersere.

Pr Subtili quadam & exquisita
indagatione solertissime investi-
gare.

Curiosis oculis rimari.

Solerti industria perscrutari.

Animo lustrare.

Scelus aliquod ex occultis tenebris in lucem extrahere.

Terra mariq; inquirere.

Secure.

See safe.

See to Escape danger.

To secure one.

Nos securos vos præstabimus.

See Hæc in me cudetur faba.

To seal.

Literas } signare,
          } obsignare,
          } consignare.

Literas obsignandas publico
signo curavi. *Att.*

Sigillo insignire.

Sigillo annulum imprimere.

Signi impressione literas occludere.

**To Committe a secret
to one.**

Concedere aliquid taciturnitati alicuius.

Nunquam dices tam commodè,
ut tergum meum in tuam fidem
committam. *Ter.*

To Disclose a secret.

See to Disclose.

**To Raise seditions, or
strifes.**

See to worke Debate.

To seduce.

See to Pervert.

To see.

See to looke upon.

To seeme.

Quæ boni alicuius speciem præse ferunt.

To

To Raise the seige.
See to Besiege. X

To sell.

Dat.

Bona preconi publico subicere.
 Agrum alicui in possessionem addicere.

Si nunquam avaræ statui pretium arti meæ. *Plaut.*

Accus.

Venale habere,

Auctionari.

Rempub. venalem habere.

Auctionem { facere,
                   constituere,
                   instituere.

Venditionem facere.

Hasta posita auctionari.

Hinc, Auctionariæ tabulæ **In-**
bentories of things to be sold.

Hastam in foro ponere.

Sub corona vendere.

In licitationem ponere.

Quanti destinat ædes?

Venum exponere. **To put to sale.**

Pamphilum venalē proposuit.
Ter.

Oppignorare. **To sell by mortgage, or to lay to gage.**

Repignorare, **to redeem the gage.**

Frumentum { exponere,
                   vendere,
                   venundare.

Vendere aliquid grandi pretio.

Sub Precone subiici.

Sub Precone venire.

To make servile, or to bring into servitude.

Dat.

Servituti aliquem addicere.

Aliquem alicui in servitutem tradere.

Iugum alicui imponere.

Libertatem alicui eripere.

Emancipare se alicui.

Accus.

In servitutem aliquem { redigere,
                                   abripere,
                                   abstrahere,
                                   dare,
                                   redigere,
                                   asserere.

Qui socios nostros in servitutem adduxerunt, emanciparunt.

Sub iugum aliquē { trahere,
                                   mittere,
                                   vocare,
                                   agere,
                                   ducere.

Abi.

Gravissimo aliquem servitutis iugo premere, opprimere, subigere.

Vinculis sempiternis totam Galliam astringere. *Cic.*

Civitatem servitute oppressam tenere.

Libertate aliquem privare.

Passive.

Gen.

D d 2

Alieni

Alicui arbitrij esse.

Dat.

Alteri mancipari.

Alterius potestati, tyrannidi mancipari.

Quod si servituti addiceremur.

Alterius arbitrio cervices subijcere, submittere.

Dandæ cervices erant crudelitati vestræ.

Potenti, Imperioso domino servire.

Accus.

Servitutis iugum sustinere.

Iugum pati, subire.

Nexum inire.

Libertatem amittere.

Potentiam, dominationem alterius ferre.

Servitutem $\left\{ \begin{array}{l} \text{ferre,} \\ \text{pati,} \\ \text{perpeti.} \end{array} \right.$

Sub iuga venire.

Alicuius Imperium non recusare.

In servitutem $\left\{ \begin{array}{l} \text{venire,} \\ \text{abripi,} \\ \text{redigi.} \end{array} \right.$

In vincula atque in tenebras abripi iussit.

Ad servitutem alicuius se astringi.

Ad alterius nutum, mandatum, imperium omnia facere.

Ablat.

In nervo devinctus.

✕

E fluctibus servitutis emergere.

Iugum exutere, deicere, detrectare.

Servitutis vincula rumpere.

Servitutis iugum à se repellere.

Detrahere, subtrahere colla iugo.

To Deliber others from servitude.

Servitutis gravitatem alicui levare, laxare.

In libertatem alios vindicare, asserere.

Servitute aliquem eximere.

Nexos à vinculis eximere.

Expedi è servitute filium. *Plant.*

Patriæ liberatores urbem cecebant eam, cuius à cervicibus iugum servile deiecerunt.

Qui Græciam servitute liberavit.

To shame, or to make ashamed.

Dat.

Pudorem alicui inlicere, incutere.

Ipsa mihi veritas manus iniecit, & paulisper consistere & commorari coegit.

Accus.

Aliquem in ruborem cogere.

Qui me, & te, & familiam dedecoras.

Vereor certè ne violam illam tuam frontem, testem honoris, sedem verecundiæ.

Ablat.

Aliquem pudore afficere, suffundere.

passivè.

Passive.

Vos autem sempiternas foedissimae turpitudinis notas subiistis.

To shew.

See to Declare.

To use shifts, or evasions.

Hinc atq; illinc tergiversari.

Dat.

Ne diverticula peccatis darentur.

Diverticula peccatis dare.

Accus.

Diverticula
Effugia
Subterfugia } quærere.

Diverticula, anfractus & suffugia quærere. *Quintil.*

In omnes facies & species se vertere.

Aliud fraudis atq; insidiarum eodem vestigio diverticulum reperit.

Ablat.

Lepore & facetiis totam causam disputationemq; eludere.

To Rule a ship, or to rule the sterne.

Navis gubernacula, clavum tractare, tenere.

Ad gubernacula, ad clavum sedere.

Æstu adverso salutis navis prospicere.

To suffer shipwreck.

Naufragium pati.

Naufragium, iacturam navis facere.

Per undas iactari.

Ad saxa elidi.

In scopulos incidere.

Adversis procellis, tempestatibus obrui, opprimi.

Ventis quati.

Tempestatibus, fluctibus agi.

Aquis obrui.

Navis surgentibus undis deficit.

Ventis iactatur & undis.

To shote.

Pr. Benè }
Peritò } iaculari
Dextrè }

Accus.

Arcum intendere, flectere.

Telum in aliquem emittere, dirigere.

Collimare }
Elimare } ad scopum.

Quis est qui totum diem iaculans, non aliquando collineet?

Oculum in scopum dirigere, intendere.

Hastam in aliquem immittere, torquere, conicere, intendere.

Vim telorum ingentem in hostes effundere.

Cum Ablat.

Arcu tela dirigere.

Sagittam arcu expellere, emit-
tere.

Telo } traicere,
aliquem } petere,
          } ferire,
          } conficere.

Intorto telo aliquem figere,
conficere.

To shorten.

See to Abridge.

**Shortly, or in
few days.**

Brevi, non breviter.

Quamprimum.

Propediem.

Protinus.

Exiguo temporis curriculo, in-
tervallo.

Durat ad exiguum tempus,

To shoe the horse.

Affigere equo solcas ferreas.

Calceos ferreos ungulis equi
inducere.

Soleis ferreis equum induere,

To be sick.

Differentia.

Ager dicitur animo & corpore.

Ægrotus verò corpore.

Valetudinis { imbecillitas,
                  } infirmitas,
                  } gravitas,
                  } incommodum,
                  } perturbatio.

Morbi { vis,
          } dolor,
          } gravitas.

Valetudo adversa.

Epith.

Morbus { gravis,
          } ingravescens,
          } periculosus,
          } mortifer,
          } lethifer,
          } intestinus,
          } firmatus,
          } inveteratus,
          } insanabilis,
          } insidens,
          } diuturnus,
          } desperatus.

Valetudo { incommoda,
          } mala,
          } ægra,
          } gravis,
          } perdita.

Morbus penitus medullis infi-
xus, gravis & periculosus, intesti-
nis partibus infestus.

Infirme valere.

Graviter, mediocriter æger.

Quintus

Quintus tuus perleviter com-
motus fuit.

Minus commodè

Bellè minus

Angustius

Pessimè

} valere.

Deterius valere quàm solet.

Graviter

Mortiferè

Periculosè

Miserè

Vehemèter

Malè

Graviter

Deterius

} agrotare.

Cùm ego non bellè haberem.

Iacere ægrè.

Graviter affici.

Malè affectus.

Adolescentes gravius ægro-
tant, tristiùs curantur. *Cic.*

Nom. à re.

Quibus morbus vehementiùs
ingravescit.

Morbus me { invasit,
oppressit,
corripuit.

Tantus me fluxus arripuit, ut
&c.

Item, Scipionem adversa valetu-
do corripuit.

Te igitur morbus agitat hepa-
ticus.

Supervenit febris levi vulnere,
Celsus.

Gen.

Ego qui meæ imbecillitatis mi-
hi sum conscius,

Accus. à re.

E studiis morbum contrahere.

In morbum { incidere,
delabi,
coniici.

Gravius ægrotant, qui cùm
levati morbo videntur, in eum de
intero incidere. *Cic.*

Deliquium animi passus est.

Co habz the falling sickness.

In adversam valetudinem inci-
dere.

Hinc, Febris accessio, recessio.

Facilius in morbos incidunt.

In extremum adduci.

Ablat. à re.

Quàm fuit imbecillus Africani
filius.

Quàm tenui, aut nulla potius
valetudine.

Ipse valetudine incommoda
fuit.

Imbecilliore valetudine est.

Vitiosa valetudine esse.

Marius & valetudine & natu-
ra infirmior, imbecillior.

Is semper infirma atque ægra
valetudine fuit.

X

Esse valetudine integra.

Pancraticè valere.

Minus comoda

Parum adversa

Satis affecta

Tenui

Infirma

Perdita

Ægra

Imbecilla

Iniqua valetudine conflictari,

Gravi vehementique morbo af-
flictari.

} valetudine
esse.

Cum adversa valetudine affligeretur.

Adversa valetudine vti, corripi.

Corpore non satis firmatus.

Morbo gravi

languere,
cruciari,
corripì,
torqueri,
laborare,
inrascere,
affici,
absumi,
exauriri,
afflictari,
opprimi,
conflictari,
consumi,
affligi,
confici,
teneri.

Affecta diuturno morbo corpora faviorē medicinam ferre non possunt.

Morbo gravi & mortifero affectus.

Pr. Graviter de vita sua laborare.

Corporis aegritudine

Adversa valetudine

Valetudinis incommodo

Ex intestinalis

Febri

Renibus

Calculo

Pedibus

Ex pedibus

Magna morbi difficultate

laborare.

Podagra doloribus, ardoribus ardere, cruciari. Cic.

Valetudinis vitio furere. Cic.

Ardentissima febri perustus.

Plin.

Cum gravi morbo aegrotaret.

Torrentor febribus artus.

Gravissimis morbi cruciatibus vti.

Corporis aegritudine deprimi, detineri, excruciatum.

Aegrotationibus variis affligi.

Profluvio sanguinis languere.

Morbi aculeis pungi.

Febre corripì, iactari.

Valetudinis vitio laborare.

Ex pedibus, ex renibus laborare.

Corporis imbecillitate, infirmitate frangi.

In eius infirmissima valetudine, affectaq; iam aetate.

Ego, &c. iaceo corpore satis affectus ob capitis gravedinem.

To Recover after sickness.

See to recover his Health.

To sigh.

Suspiria { edere,
ducere,
haurire,
aliter trahere,
movere.

Gemitus è pectore mittere, emittere, iactare.

Præfagaque

Præfagaque luctus
Pectore follicito repetens fufpi-
ria &c. *Ov.*

Gemitus alto de corde edere,
imo de pectore ducere.

Sufpirantibus curis.

Trifti gemitu ædes complere.

Ab imis pectoribus fufpirare.

Magnum gemitû sub imo cor-
de premere.

Trifte gemere.

Gemitus ingeminare.

Gemitus alto de corde petitus.

Affiduo gemitu pectora mœffa
fientunt.

Quick of fight.

Lynceo perfpiciator.

Lyncæum vifû fuperare.

To keep Silence.

Pr. Illicò

Subitò

Parumper

Repentè

} conticere.

} obmutefcere.

Dat.

Ipfe conticuit, & cæteris silen-
tium fuit.

Frænum ori imponere.

Accuf.

Linguam componere, compe-
fcere, frænare, continere

Atque comprimenda eft mihi
vox atq; oratio.

Vocem premere, comprimere,
continere.

Linguam deffidem continere.

Quæ vera audiui, taceo & con-
fiteo optimè.

Quia continetis vocem Indi-
cem ftultitiæ veftræ.

Silentium facere, agere.

Neq; occultum id habeo, neq;
per metum miffari decet.

Lingux nimiam pernicitatem,
petulantiam reprimere, cohibere.

Verbum femel ore foluto emif-
fum longè (inquit) ad fua claustra
reverti.

Digito compesce labellam.

Sed tu hoc tecum clanculum
habe.

Tacitum continere gaudium
non potuit.

Reprimam me ne ægrè quic-
quam ex me audias.

Tacitè aliquid præterire, præ-
termittere.

Sufpende potiùs me, quàm
tanta hinc auferas.

Verbum nullum de re aliqua
facere.

Cuius ob os Graij ora obver-
tebant fua.

Quapropter quoquo modo ta-
cito eft opus.

Id volueram fententia transire.

Si perniciosum effet loqui de
hac re, vix tamen fe contineret.

To Introyne Silence.

Dat.

Silentium alicui imperare, im-
ponere, indicare.

Os alicui obturare.

Linguam alicui comprimere.

Accuf.

Tumentes populos cõpescere.

Silentio factò per Præconem.

To

**To Breake of others
silence.**

Silentium rumpere.

Simple, or Plaine.

Veritatis cultor.

Homo antiquæ fidei.

Simplicis veritatis amans.

Homo { candidus,
simplex,
apertus.

Homo simplicis & sinceri ingenij.

Ab omni fraude abesse, alienus.

Ab arte simulandi remotissimus, averfus.

Omni fuco vacans.

Sine fraude & fuco.

Extra omnem doli suspitionem.

Vir singulari integritate, summa innocentia præditus.

Ingenium neſtendis, parandis, ſtruendis dolis, fraudibus parum affuetus.

Nihil teſtè, callidè, aſtutè facere.

Æqualem ac parem verbis vitam agere.

To ſin, or offend.

Atrociter

Graviter

Graviſſimè

Item, Impunè,

Conſultò,

Vehementiùs.

} peccare.

Inſigniùs peccat, qui &c.
Peccare eſt tanquam tranſilire lineas.

Hinc, Tranſgreſſio.

Si te minus honeſtè geſſeris.

Gen.

Reus peccati.

Sceleris conſcius.

Culpæ affinis, particeps.

Nulla vitæ pars turpitudinis expers eſt.

Dat.

Flagitiis ſe dedere.

Flagitio & ſcurrilitati ſuccumbere.

Vitiis indulgere, inſervire.

Nullum pietati locum relinquere.

Peccata peccatis addere.

Turpiſſimo ſcleri aſtrictus.

Arca, copia ſclerum.

Lerna, ſentina malorum.

Gurges

Vorago } vitiorum.

Illuvies }

Epith.

Nefarium

Truculentum

Nefandum

Grave

Atrox

Inexpiabile

Item, Novum, inauditum & in-
expiabile.

Inſeſtum & immane.

Indignum

Detestabile

Tetrum

Crudele

Audax

} facinus.

O facinus animadvertendum!

Nom. à re.

Quæ libido ab oculis, quod facinus à manibus tuis, quod flagitium à toto corpore vnquam abfuit?

Huius rei culpa in te hæret, refidet, confistit.

Ne à Barbaris quidem factitatum est hoc maleficio.

Accus. à re.

Facinus Flagitium	{	patrare,
		obire,
		edere,
		designare,
		committere,
		perpetrare.

Grave piaculum admittere.

Scelus concipere, perpetrare, edere, anhelare.

Qui in tam scelestum & immane crimen inciderit.

Peccare in Deum.

In vitium aliquod delabi, prolabi.

Nullum contra te facinus admisisse.

Quodnam concepi tantum scelus, aut quod in me tantum facinus admisi?

Gravem culpam committere.

Peccata peccatis accumulando iustissimam Dei iram in se incitare, concitare, provocare.

Quod quisq; admiserit, non ex crimine, sed ex moribus eius qui arguitur, est ponderandum.

Alicuius rei culpam sustinere.

Crimen subire, suscipere.

Omnes vitæ turpitudines sequi

Nos etiam ea scelera concipimus, vt belluas etiam immanitate superemus.

Sciant quanta piacula admittant, quantumve extremo iudicio sint obnoxij, si &c.

Hoc igitur instigat homines ad aliud facinus longè detestabilius obeundum.

Nunquam te in tot flagitia ingurgitavisses. *In Pis.*

Ablat. à re.

Peccata peccatis cumulare, accumulare.

Flagitio ardere.

Nefario scelere sese adstringere, obstringere, obligare.

Qui se tam nefariis scelerum fluctibus obruissent.

Omnibus flagitiis sese	{	inquinare,
		contaminare,
		dedecorare,
		præpedire.

Deniq; quocunque vitio laborans, &c.

Communione sceleris implicari.

Qui maleficio & scelere præscuntur.

In omni flagitiorum genere volutari.

In quodam vitio versari.

Et si aliqua culpa tenemur erroris humani, à scelere tamen liberati sumus.

Et si hoc quidem est in vitio.

To sin againe, or fall into a relapse.

Ad vomitum iactar canum redire.

In eundem lapidem rursus im-
pingere.

In eadem vitia relabi.

To make one to sin.

Fenestram ad nequitiam alicui
aperire.

Alios scelere obligare.

See to Pervert.

To sing.

Molliores & delicatiores fle-
xiones in cantu.

Cantus { dulcior,
remissior,
lugubris,

Suaviter
X Absurdè } canere.
Flebiliter

Modi { pressi,
tardiores,
celeriores.

Præclarè fidibus canere.

Iungere vocem fidibus.

Cantus remissiores facere.

Cantus fundere, flectere.

Sonus { inflexus,
acutus,
gravis.

Presso gutture voces emittere,
ingeminare.

Ad numerum canere.

Concentum suavem resonis è
frondibus edens.

Servare modum.

Vincere rem modis.

Ablat.

Mulcere æthera cantu.

Mulcens tristia pectora modu-
lamine cantus. *Virg.*

Solans amico cantu curas.

Concentibus æthera movere.

Gutture blandifono fundere
dulce melos.

Cantu rapere animos.

Cantibus ædes personare, au-
restenere.

Voce submissa, submissiore,
depressa, intenta, extensa, elata,
sublata canere.

Pressis & flebilibus modis ali-
quid concinere.

Chromate *vti.*

Prosequi Deum cantu.

Concelebrare Deum cantu.

Concinere sacros Hymnos.

Laudes Deo canere.

Modos { laxare,
relaxare,
mutare.

Sonum { intendere,
adiungere,
remittere.

Cantus remissiores facere.

A luscinia editur sonus (inquit
Plinius) qui nunc continuus spiritu
trahitur in longum, nunc varia-
tur inflexo, nunc distinguitur cõ-
silio, copulatur intorto, premitur
revocato, insulscatur inopinato,
interdum & secum ipsa murmu-
rat.

Explere numeros, & conficere
versus, eius est qui fidibus utitur.

To slay.

See to Kill.

Skilfull.

Skilfull.*Gen.*

Rei militaris peritissimus,
scientissimus.

Peritus & calidus.

Quod magnum habere vsum
in re militari sciebat.

Homo abundanti doctrina, &
incredibili quadam varietate re-
rum & copia.

Consultorum disertissimus.

Ad permovendos animos in-
structus & paratus.

Argentum magis affabrè fa-
ctum, summo artificio factum.

See Artificially.

See Experience.

See Learned.

To skirmish.

Præliari.

Velitari cum hoste.

Levibus præliis hostem fati-
gare.

To sleep.

Pr. Altè sopitus.

Suaviter, profundè, arctè &
graviter dormire, dormitare.

In utramvis aurem dormire.

Dat. à persf.

Blanda quies furtim victis
subrepsit.

Obrepsit ei somnus.

Dat. à re.

Quieti se dare, tradere.

Placidae dimittere membra
quieti.

Indulgere somno.

Accusf.

Sopor subit, occupat artus.

Deindè, vt cubitum discessimus
me arctior quàm solebat somnus
complexus est.

Vternus civitatem occupavit.

Quietem { carpere,
agere,
ducere.

Somnum isto loco vix teneba-
mus.

In soporem incidere.

In somnum solutus.

Oculos in somnum solvere.

Somnum { carpere,
petere,
captare,
ducere,
repetere.

Crapulam { edormire,
edormiscere,
exhalare.

Ablat.

Membra quiete relevare.

Fessa membra placido somno
levare.

Somno { curas laxare,
artus reficere.

Somno consopiri.

Explere

Explere se somno.

Immodico somno se saginare.

Animum somno relaxare.

Altissimo somno opprimi.

Gravi somno teneri, detineri.

Nisi iucundissimis nos somnis
vires putemus.

Quiere vires reficere.

Somno vinoq; solutus, sepul-
tus.

Somno profusiore crapulam
exhalare.

To Cause to sleepe.

Dat.

Soporem alicui inducere.

X

Lympha pura somnum sibi
discutere.

Epistola illa ita me pupigit, vt
somnia mihi ademerit. *Cic. ad*

Att.

Accus.

Alicuius quietem interpellare.

Somnum { avertere,
amovere,
abrumperre,
excutere,
fugare.

Peragere noctem in somnum.

Corpus è somno cortipere.

Slowthfull.

See Idle.

To smelle.

Sagaciter

Sagacius

Acutissime

} odorari,

Sober.

See Modeste.

A souldier.

Stipendia bello movere.

See warre.

To sollicite.

Pr. Acrius aliquid instare, vrgeri.
Spe & pretio milites ad aliquid
faciendum sollicitare.

Cum aliquo agere, vt &c.

Legatos ad D. mittunt, vt eo-
dem precatore à Sequanis hoc
impetrarent.

Solitary.

Domi se abdere, continere.

Domi apud se latitare, delite-
scere.

Latebras, recessus querere.

In desertum se detrudere.

In solitudinem se recipere.

Ab oculis hominum se reci-
pere.

A consuetudine hominum lon-
gius diffugere

Hominum familiaritatem, con-
spectum, commercium vitare, fu-
gere, odisse.

Ab hominum coetu, societate
se remove.

To

To soothe ones speeche.

Alicuius orationi subservire.

Se to flatter.**Se to soothe a ly.****To soothfull.****Se to greave.****To sobone.**

Deficit animus.

Quem spiritus iam visus est defecisse, deliquisse.

Animo concedo.

Se Astonished.**To solo in needle worke.**

Acupingere.

To solo the land.**Dat.**

Semina terræ, humo mandare, committere.

Exponere semina sulcis.

Credenda Ceres arvis est feracibus.

Sementem facere, ponere.

Sementes quàm maximas facere.

To make speede.**Se to make haste.****To speake,**

Gentis alicuius domesticus natusq; sermo.

Epith.

urbanus,
luculentus,
ludicer,

Sermo { pervagatus,
facetus,
suavis,
liberior.

Elocutio emendata, quotidiana.

Pr. Ne quid dicam gravius.

Purè & Latine loqui.

Valdè asseveranter, confidenter, liberè, audacter, ingenuè, aperto pectore loqui, alloqui, colloqui.

Oratores quidam lingua celeri & exercitata.

Verbosus non nervosus.

Nem.

Erumpet enim aliquando ex me vera vox, & dicam quid sentio.

Sed ne quod ex ore meo contra quam deceat verbum exciderit.

Apud quem sæpè hæc oratio vsurpata est.

Dat.

Orationem esse alicui cum aliquo.

Nunquam enim cuiquam nostrum verbum fecit.

Effudi vobis omnia quæ sentiebam.

Cum mihi in sermonem iacisset se velle Asiam visere.

Accus. are.

Effudi hæc pectore voces.

Fundite

Fundere numerosè & volubili-
ter orationem.

Vocem, &c. quàm temulentus
ia cuerat.

Cùm in eius congressum collo-
quiumq; venerimus.

Vocem, verba edere.

Coram hoc tecum agemus.

Accus.

Venit cum hostium ducibus in
collocationem.

Orationem ad populum habuit.

Sermonem in multam noctem
trahere, producere.

Sermonem aliò transferimus.

Verba facere apud Senatam.

Verba { iactare,
proferre,
promere,
reddere,
depromere.

Pr. Familiariter sermones con-
ferre.

Cum aliquo conferre.

Cuius rei antea mentionem
feci.

Rumpere silentia voce.

Nam quid ego ad id longam
orationem comparem? &c.

Aliquid { eructare,
recitare,
conxare,
effutire.

Picarum more garrere.

Pr. Temerè aliquid effutire.

Nimiùm Dictatoriè, & pror-
sus arroganter ista pronuntiare.

In congressum & colloquium
alicuius venire.

In hæc verba irrupit, prorupit.

In eum sermonem incidimus,
qui tunc ferè omnibus erat in
ore.

Ut in istum sermonem dilabe-
remini.

Cùm mihi in sermonem inie-
cisset se velle Asiam visere.

Ablat.

Verùm interea dum sermones
cedimus illo, &c.

Oristui facultas luculento po-
terit a flatu sitim nostram rigare.

Multis verbis viderè ceterosq; ha-
bitis, totus ille nobis consumptus
est dies.

Sermones, orationem ordiri,
instruere, instituere.

Sermonem inferre.

Crebra inter se colloquia habe-
bant.

Quibusque sermones conferi-
mus.

Sermonem cum aliquo inire,
habere, producere.

In ore aliquid habere.

Idq; crebris vsurpare sermoni-
bus soleo.

Multa inter sese vario sermone
ferebant.

Pluribus verbis in aliqua re
commorari.

Rem aliquam sermonibus agi-
tare.

Talia voce refert. *Virg.*

Silentio facto tali oratione est
usus.

Sermonibus totam noctem tra-
here.

Beneficij magnitudinem ora-
tione complecti non possum.

Et

Et quid exprimere dicendo non possumus, &c.

Populum concianibus tenere.

Quem aggressus est his verbis.

X

Lingua hæsitare.

Verborum penuria laborare.

Quis non concederet ut eius voci libertatem perstringerem?

Before spoken.

Supra positum.

Quem modò posuimus.

Cuius ego mentionem feci.

Ad eam constantiam quam iam dudum tracto.

To spend as his power is.

Pr. Satis moderatè impensam facere.

Pro quæstu sumptum facere.

Sumptus quos fecisti in cam-

Ter.

Ne sumptus quæstum superet.

Ne vitra quæstum sumptus proleat.

Suis se facultatibus metiri.

Ne extra modum sumptum excedas, prodeas.

To spend as one that is prodigall.

Gurges & vorago patrimonij.

Charybdim bonorum, voraginem potius dixerim.

Quanti & quàm profusi sumptus.

Quis in rapacitate avarior, quis in largitione effusior?

Accus. à re.

Amptos magnificosq; sumptus impendere.

Magnam pecuniæ vim effundere, dissipare, profundere.

Rem omnem infusare, exhaustire.

Quæ brevi tempore maximas copias exhaustire possint. Cic.

Opes, bona attenuare, absumere, dilapidare.

Patrimonium { effundere,
profundere,
decoquere,
dissipare,
disperdere.

Publicâ pecuniam dilapidare. Quod habui, profudi, perdididi, effudi.

Patrimonium profuderunt, fortunas abligurierunt: res eos prium, fides eos nuper deficere coeperat.

Patrimonio non comesto, sed devorato.

Patrimonij iacturam facere.

Infinitos sumptus facere.

Quæ Charybdis tam vorax, ut res tam citò absorbere potuisset. Cic.

Vltro sumptum inferre.

Sumptus suggerere.

Impensas tolerare.

Item, Qui sumptum suppeditat.

Impensam agere, facere.

In partem impensæ venire.

Pecuniam in pauperes erogare.

Erogare pecunias ex æratio.

Res suas exhaurire & devorare.
Sæ Rotous.

Co spin.

Teretem versabat pollice fufum.

Digitis stamina torquere.
 Imponere manum penis.

Co sp otte one of his goods.

Dat.

Quibus iste nihil reliqui fecerat.

Naufragium bonis alicuius inferre.

Hæreditatem alicui vi & armis eripere.

Accus.

Alicuius bona diripere.

Alicuius hereditatem persequi.

Qui in vestras fortunas immineret.

Existimantes libertatem parari non posse, nisi concussis Magnatum & Nobilium fortunis.

In alicuius fortunas involare, invadere, grassari, impetum facere.

Pr. In eius copias se subito ingurgitavit.

Quod in alienas possessiones teneret & impunè intrasset.

Ablat.

Aliquem planè, penitus, funditus fortunis omnibus evertere, exturbare,

Item, Prædiis spoliare.

Patrimonio fraudare.

Suis Diis Penatibus exterminare.

Ex patrimonio tanquam è naufragio nudum expulisti.

Qui amicum, affinem, socium fama & fortunis spoliare conatus est.

Possessione aliquem pellere, exuere.

Quempiam bonis omnibus spoliare, expoliare, caudare, emungere.

Provinciam rapinis exinanire, Prædiis omnibus aliquem nudare.

Quem tu è patrimonio tanquàm è naufragio nudum expulisti.

Quem ex possessione funditus deiecit.

Item, Ex suis possessionibus aliquem amovere, expellere, deturbare.

De cuius me hodiè patrimonio deturbatis.

Aliorum spoliis ornatus aususque.

Passive.

Matres ab extremo complexu liberos exclusæ.

Itaque vaticinatus est madefactum iri minus triginta diebus Græciam sanguine.

Ab aris focusque innocentem proici.

Co spurre.

Calcaribus equum agitare, incitare.

Vti calcaribus in aliquem.

Calcaria

Calcaria equo subdere, addere.

To stay.

Præstolari alicui, aliquem.

Expectabo dum veneris.

Ego te opperiar domi.

Item, In arcano me opperire.

Consultò se domi continebat.

Item, Domo se tenere.

Iter supprimunt, copiasque in castris comprimunt.

Cessatum est usq; adhuc.

Gressum sistere, comprimere.

Gradum continere.

Siste gradum, teque aspektione subtrahe nostra.

To steal,

Crudelis olim furunculus, nunc etiam rapax.

Nefarius prædo.

Dat.

Fortunas alicui diripere, de prædari, arripere.

Alienis bonis manus furtivas inicere, furtim subtrahere.

Qui culpam furatur aliquid, aut clam eripit.

Item, Clam surripere.

Illi tu templo tam antiquo, tam religioso, tam sancto manus impias aut sacrilegas afferre conatus es?

Accus.

Alicuias opes surripere.

Sacrum, sacrove commēdatum qui depserit rapueritque, parricida esto.

Ægyptum compilare & exinānre.

Aliena in rem suam convertēre, ad se transferrē.

In aliorum facultates avidē, sicienter involare, invadere.

Per latrocinium res suas familiares augere, amplificare.

Cū enim Dani passim latrocinia agitent.

Rapinas facere, agere.

Prædam ferre.

In omni genere fraudandi atq; prædandi versari.

Latrocinio aliquem opprimere.

Vi re aliqua potiri.

Furto aliquid subducere.

Ex insidiis coniecit se in apertū latrocinium.

Passive.

Devenire in latronum manus.

To serve in stead of.

Vicem spodij exhibere.

Hæc maxilla asini præbebit vicem clavæ.

Vicem alicuius explere.

Hinc, Vicarius. A Deputy.

Aliena vice fungi.

Alterius muneri succedere.

In alterius locum substitui.

To steal, or creep upon one.

Sensim perniciēs allabitur in animos.

To sting.

Apes læsæ venenum moribus
inspirant, & spicula cæca relin-
quunt affixa in venis.

To stinke.

Pr. Malè, graviter olere.

Grave olens.

Tetrum odorem spirare, red-
dere.

Gravem fœtorem exhalare.

Fœtorem emittere.

Odorem teterrimum emittere,
exhalare.

Gravi, fœtido anhelitu esse.

To stirre vp.

See to Intimate.

See to Exhorre.

To stone one.

Accus.

Saxa in caput congerere.

Abl.

Lapidibus, saxis aliquem cæde-
re, appetere, obruere, opprimere.

Saxea mole aliquem obruere.

Lapidum imbre aliquem affli-
gere.

Grandinis in morem, porreis
vndiq; saxis aliquem pulsare.

Passivè.

Saxea mole obui.

To goe to stowle.

Parete necessitati.

Ventrem, alvum exonerare, e-
vacuare.

Cacaturire. **To have a desire
to purge.**

A storme, or tempeste.

See the sea raging.

To strangle.

Gulam alicui præforare.

Laqueo aliquem suffocare.

See to Hang.

To make strife.

See Debate.

To strive, or contende.

Pr. Turpissimè prævaricari.

Litibus intendere.

Noli pati litigare fratres, & iu-
diciis turpibus conflictari.

Litigare inter se.

Lites agere.

Pueri inter se pro levibus no-
xis iras gerunt.

Item, De lana caprina contende-
re, decertare, disceptare.

Iurgio contendere.

Donec

Donec infecta pace ad arma
desilierint.

Iniurgium descendere.

To Determine the strife.

Litem contestatam cum aliquo
habere.

Stubborne.

Quo morbo quoniam tota la-
boras cervice.

Perfractus & ferreus.

Quis est tantis cervicibus, qui
scē.

To Apply his study.

See Learning.

**To Returne to his
studies.**

Accus.

Pristina studia recolere, revo-
care.

Literarum studia repetere.

Otium redimere, recuperare.

Nec verò nobis cupientibus &
exoptantibus fructus otij datus
est ad eas artes recolendas, in-
terq; nos celebrandas, quibus à
pueritia dedisti fuimus.

Retuli me ad ea studia, quæ re-
tentia animo, commissa temporib-
us, longo intervallo intermissa
revocavi.

Ego me ad pristina studia revo-
cavi.

Ad studia se rursus referre, cō-
ferre.

Meque ad meum munus pen-
sumq; revocabo.

Ego me aliquandò ad literas
vindicabo.

Ablat.

Vellem redires in gratiam cum
Mussis.

Musarum consuetudine frui.

To stumble,

Pedibus, gressu vacillare.

Ad lapidem offendere.

**To subdue, or to
make subject.**

Tradere alicui hostes in potes-
tatem.

See to Overcome.

**Subject, or under
command.**

Dat.

Qui tot annos ingenium, labo-
rem, fidem suam populo Roma-
no promptam expositamque ha-
buerit.

Non modò crudelis & super-
ba dominatio nobis, sed ignomi-
niosa etiam & flagitiosa est se-
renda.

Fœmineus sexus obnoxius zelo-
typiæ.

Homines nos esse memineri-

mus, vt tot omnibus telis fortunæ
proposita sit vita nostra.

Accus.

Vt populi Romani fidem se-
quantur.

Iugum subire.

Alicuius imperium non recu-
sare.

Consules, &c. legionibus no-
stris sub iugum missis.

Omnes vires civitatis se ad Pō-
peij ductum applicaverunt.

Ablat.

Sub imperio alicuius esse.

Mulieres omnes propter infir-
mitatem consilij, maiores in Tu-
torum potestate esse voluerunt.

To Leby a subsidy.

See tribute.

with good success.

Pr. Omnia (vt spero) prosperè
procedunt.

Sorte processisti hodiè pulchrè.

Benè quidem res cessit.

Benè profectò habet.

Quàm facile & fortunatè eve-
nit?

Percommode cadit, accidit.

Dij benè vertant quid agis.

Aliquid opportunè alicui ceci-
disse.

Præclarè secum agitur, quod

&c.

Dat.

Meis optatis fortuna respondet.

Fœliciter ei succedit.

Vt fœliciter cedat.

Vt benè & prosperè succedat.

Omnia sibi ex sententia eve-
niant.

Ne quid adversi fortuna ob-
ijciat.

Vah gloriare evenisse ex sen-
tentia!

Isthæc tibi ex sententia tua ob-
tigisse lætor.

Item, auspiciatò obtigisse.

Fortunâ mihi blandiusculè ad-
spirante.

Accus.

Deus benè vertat quid agis,
&c.

Ad fœlicem exitum rem perdu-
cere.

Fœlicem exitum sortiri, con-
sequi.

In optimum statum res dedu-
cta est.

Secundo vento ad portum per-
venire, ferri, deferri.

Optatum negotium in sinum
eius delatum est.

Ad optatos exitus perveni.

Ad aliorum summâ vtilitatem
accidisse.

Ad suam immensam laudem.

Laborum & vigiliarum magnum
fructum capere.

Qua in re summa fœlicitas ce-
leritasque in recipiendis civitati-
bus Fabium consequitur.

Ablat.

Fœlice omine.

Dextro, fausto, secundo syde-
re, auspicio.

Amico

Anico sydere.
Bonis, secundis avibus.
Optimis auguriis, auspiciis.
Diis hominibusque plauden-
tibus.

Deo auspice, secundante.
Fortuna suffragante.
Qui hanc urbem non sine Deo
duce studiis dicaverunt.
Ex voto aliquid consequi.
Optato exitu, secundâ fortunâ
frui.

Non minori felicitàte res gerit.

Cum prospero flatu fortunæ
vtimur.

Q. At. omni iam fortunâ pro-
sperè functus.

Ex voluntate agere.
Per bono loco res est.
Omnis res est iam in vado.
Fœlici exitu concludere.
Ex animi sententia conficere.
Vt meliori simus loco, ne op-
tandum quidem est.
In vado navigare.
Res tuas in vado constitisse.
Incipit res melius ire quàm pu-
taram.

Sæ Prosperous fortune.

To succæde.

Quibus succenturiati, &c. suc-
cedimus.

((

Ill successe.

Cœli syderumq; inclementia.

Pr. Si quid mihi humanitûs acci-
derit.

Nè contra quàm volumus suc-
cedat.

Sì quando minùs succedit,
Quibus parum processisset,
Aliter cecidit res ac putaram.
Cum malè res ageretur, & ad
Anglos inclinaret victoria.
Malè se res habet cum, &c.
Omnia nunc abeunt pessum.
Sinistris auspiciis.
Cum fortuna reflaverit.
Fortuna refragante.
Cum adversis ventis vsi esse-
mus.

Sæ Adverse fortune.

To sucke.

Teneris immulgere vbera la-
bris.

Item, Vbera exhaurire.

Quem vberibus lupinis inhian-
tem, &c.

To gibe sucke.

Quæ parvos Mavortis semine
natos

Vberibus gravidis vitali rore ri-
gavit.

Suppose it is so.

Fac ita esse.

Pone ita esse.

To sue, or impleade.

Sæ to Arraigne.

To Become suerty

for one.

Fidem pignori dare.

Vadimonium promittere.

Fidem interponere.

Pro altero fide iubere.

Accus.

In se suscipere.

Ablat.

Vadimonio se obstringere.

To summe up.

**In unam summam conferre, re-
ducere, redigere, cogere.**

The sun riseth.

Surgit Oceano Sol.

**Item, Oceanum confurgit ab undis.
(Ex oriente sole.)**

The sun setteth.

Condit Sol æquore flammas.

Mergitur occiduis undis.

Se æquore condit.

Occiduis se abdit aquis.

**Tenebræ oboriuntur, offun-
duntur.**

To suppose, or thinke.

Nom.

Vr mea fert opinio.

Insidet alicui cogitatio.

**Verfantur in animo meo mul-
tæ & graves cogitationes.**

Quantum suspicari licet.

Accus.

**Cogitationem ad aliquid exi-
tare.**

**Suscipere curam & cogitatio-
nem dignissimam suâ personâ.**

**Cogitationem à consuetudine
abducere.**

Ablat.

**Depingit cogitatione quidvis
mens nostras.**

**Animis ingenijsq; aliquid con-
tingere.**

Fingere sibi aliquid cogitatione.

Percipere cogitatione aliquid.

**Ratione & animo aliquid vi-
dere.**

**Multa animo & cogitatione
per urrere.**

**Aliquid animo & cogitatione
complecti.**

**Deum ipsum cogitatione com-
plecti non possumus.**

**Quantum cogitatione comple-
cti possum.**

**Cura & cogitatione aliquid
cernere.**

Cogitatione } comprehendere,

aliquid } colligere,

depingere,

consequi.

**Aliquod se animo & cogitatio-
ne convertere.**

See to Conjecture.

To supply ones turne.

See to serve in steade of.

Co surlet.

Largiori cibo uti quàm ut vitæ conducatur.

Vberiori cibo, &c. quàm ut stomachus ferat, digerat, sustineat.

Co suspice.

Nom. Nulla alia suspicio residere potest.

Nam apud Homerum talis de Ulyssæ nulla suspicio est.

De quo erat orta suspicio.

Infidet alicui suspicio.

Suspicio est illam sibi veneno conscivisse mortem.

Ex hoc suspicio nata est.

Ne qua subesset suspicio.

In quibus nonnunquam elicitur aliquid suspicionis.

Non abest suspicio, ut Hædri arbitrantur, quia ipse sibi mortem consciverit.

Summa sic crevit suspicio, ut capitis de eo supplicium sumeretur Parisiis.

In quibus non potest residere inertiae vlla suspicio.

Vnde mihi non iniusta suspicio est.

Si tibi penitus insedisset ista suspicio, nullo ut evelli modo possit.

Si menti tuæ insedisset ista suspicio.

Non cadit in hanc vitam ista suspicio.

Incidit mihi suspicio.

De quo nulla suspicio ad nos delata est.

Cum neq; insidiarum suspicio cuiquam suboleret.

Simul ac increpuit suspicio tumultus.

Accus.

Suspicionem in aliquem conijcere, confectio.

Suspicionem ex aliqua re elicere, ducere, trahere, sumere.

Eius fidem in suspicionem adduxit.

Nullam unquam de suo Principe sinistram suspicionem habuisse.

Tenuissimâ suspicionem hostium iniecit.

Quod Anglorum in re militari peritiam haberent suspectam.

In eandem suspicionem cadere.

Ablat.

Suspicionem assequi aliquid non posse.

Sed ne suspicionem possum attingere.

Deinde quos in Senatu, ne tenuissima suspicione attigerat, nominavit.

Nemo unquam me tenuissima suspicione perstrinxit, quem non praverterim.

Civitas sollicita suspicione.

Hac suspicione sum perculsus.

Passive.

Cognovi cum falso suspectum fuisse.

Incidere in suspicionem regni appetendi.

Incurrere

Incurrere in suspicionem alicuius.

Audivimus eum venisse in suspicionem.

Si res in suspicionem venit.

Apud quos in suspicionem venerat.

In illum suspicio convenit.

Suspicionem aspergi.

Præbuit plerisque suspicionem conscientie.

Qui istius facti non modò suspicionem, sed ne infamia quidem est aspersus.

Graviter suspectus alicui.

Vt in aliquam suspicionem facinoris filius adduceretur.

In suspicionem coniurationis recari.

Falsa fama nolo gnatum suspectum tuum.

Free of suspicion.

Longè remotus ab omni suspicionem.

Suspicionem omni liberari.

Longè ab ista suspicionem abhorere debet.

Confedisse quasdam otiosas suspicionem.

A periculo suspicionem alienus.

A conscientie suspicionem abesse.

To Remove suspicion.

Suspicionem

{	dimovere,
	amovere,
	tollere,
	depellere,
	delere.

Rem à suspicionem avertere.

Delere animo sub suspicionem, metumq; tollere.

Ab omni sceleris suspicionem se abducere.

Sic omnes præcidam causas omnibus, & me suspicionem exolvam.

Illas errore, & te simul suspicionem exolve.

Prorsus à me opinionem hanc tuam ego esse amotam volo.

Reclamat huic suspicionem ipsa natura.

Vt illi liberalitatis avaritæque absit suspicio.

To give occasion of suspicion, or to bring one into suspicion.

Dat.

Taciturnitas mihi suspicionem affert.

Tergiversari nolim, ne nimium studium suspicionem ei aliquam importaret.

Et quò facilius hostibus timoris det suspicionem.

Facilem movit nonnullis suspicionem.

Suspicionem alicui movere, commovere, inferre, iniicere.

Caverem, ne cui suspicionem alij literis, alij nuntiis, alij coram ipsi excitaverunt.

Suspicionem locum dare.

Si illum tu locum aperueris suspicionem & crimini.

Incurrat multæ opinionem que mihi

mibi animum exaugeant.

Accus.

Sic velim caveas culpam dissimulatæ familiaritatis accendere, id est, suspicionem excitare.

Aliquem in suspicionem vocare, adducere.

Nam quis horum sensus potest constare suspicionem.

Spargere varias suspensiones.

Tenuissimam suspensionem in aliquem conferre.

Quos in Senatu ne tenuissima suspitione attingerem.

Veritus sum ne repētinus meus reditus suspitionis aliquid afferret.

To make one to swear.

Se to Impose an Oth.

To swear.

Iusiurandum dabitur.

Religiosè, quàm sanctè affirmare, iurare.

Dat.

Fidem alicui dare, firmare.

Sacramento confirmare.

Nisi sibi iusiurandum dedisset.

Epith.

Maximè insigne periurium & illustre.

Sicut verbis concipitur more nostro id non facere, periurium est.

Accus.

Hac oratione ducti fidem & iusiurandum dant.

Deum testari, contestari.

Deum testem adhibere, advocare:

In concepta verba iurare.

Iusiurandum præstare.

Ablat.

Cōceptissimis verbis affirmare.

Iureiurando adstrictus, devinctus.

Verbis conceptis iurare, pericrare.

Sacramento teneri.

Cautumq; deinceps iureiurando, ne &c.

Iureiurando inter se confirmant.

Per. u. io se obstringere.

To swear wilfully.

Latebram periurio quarere.

Diverticulum quarere, reperire.

Formula Iurandi apud Poetas.

— Stygij per flumina fratris Annuit.

Adiuro stygij caput implacabile fontis.

Dispercam in, &c.

Ita me Deus amet.

Per mare, per terras, per coeli Numina iuro.

Per Superos, atq; hoc coeli spirabile lumen.

To swear.

Herculis simulachrum multo sudore manavit.

Sudorem emittere.

To swim.

Plaudere aquas natatu.

To lay the table.

Mensam dapibus insternere.

Passive.

**Mensæ conquississimis epulis
extruebantur.**

**To take upon him, or take
in hand.**

Dar.

Quantum tibi oneris imponas.

Ego hoc tibi effectum dabo.

Iam ubi, ubi erit inventum tibi,

**Facultatem, potestatem sibi ar-
ripere, arrogare.**

Meo periculo fiat.

Accus.

In me cuderis faba.

In se omnia suscipere.

Item, In se recipere.

Tibi spondeo, in meq; suscipio.

Onus suscipere.

Curam subire.

Provinciam $\left\{ \begin{array}{l} \text{suscipere,} \\ \text{subire,} \\ \text{sustinere.} \end{array} \right.$

Adductus sum officio, fide, &c.
ut onus hoc laboris suscipiendum
putarem.

Therinus omnia se facturum
recepit.

Quam se cumq; in partem de-
disset.

In quorum commodi spem li-
benter hoc, & omne bellum mi-
liabitur.

See to Endeavour.

To take away.

Quod si exemeris e rerum natu-
ra benevolentiae conjunctionem,
&c.

Invidere alicui rem aliquam.

Pr. Funditus tollere.

Intercepit bonam precationem
mihî debitam.

See to spoyle, &c.

To talke with one.

Sermonem cum aliquo habere,
conferre.

Miscere colloquia.

Pauca tecum agere velim.

Ad colloquium aliquem elicere.

See to speake.

To talkative.

See full of words.

To tame, or make civile.

Ex feritate ad mansuetudinem
traducere.

Alicuius ferocitatem reprimere.

Furorem exultantem reprimere.

Homines

Homines ab agreſti vita ad cultum humanum deducere.

Paſſive.

A quibus manſuefacti & exculti ad elegantiora effluximus.

To taſte.

Carptim, leviter, ac velut obiter deguſtare.

Vt canis è Nilo deguſtare.

Per tranſennam inſpicere.

Ex tranſcurſu dicere.

To teach.

See to Inſtruct.

Tedious.

Gen. à re.

Næ te propediem iſtius obſaturabere.

Dat. à perſ.

Fastidium alicui afferre.

Vereor ne prolixitate vobis faſtidium ingeram.

Satietaſtem alicui afferre.

Ne prolixa digreſſione Lectori tædium incutiam.

Quæ res fecit vt tibi per literas obſtrepere auderem.

Nunquam ædepol omnem balnea mihi hanc laſſitudinem eximent.

Expectatio Legatorum quantum afferat languoris animis, quis non videt?

Accuſ.

Nec agri, nec vrbis odium vquam me percipit.

Item, Negotij ſi quando otium ceperat.

Atque in primis me tenet ſatietas actæ provinciae.

Ablat.

Moleſtia aliquem afficere, & prolixa oratione à graviffimis ſtudiis retardare.

Sed ne multis vos ipſe fatigem exemplis.

A ſuis negotiis avocare.

Literis aliquem interpellare.

See weary.

A tempeſte.

Magno miſcetur murmure cœlum.

Tempeſtas ſine fine furit, tonitruq; tremiſcunt.

Ardua terrarum.

Involvere diem nymbi, & nox humida cœlum

Abſtulit, ingeminant abruptis nubibus ignes.

Importuniſſimi venti ex adverſo flantes.

Cœlum turbidum, ingratum.

turbidum,

ſervens,

Mare { fervidum,

æſtuans,

procelloſum.

Rapidis ſævit ſervoribus æquor.

See the ſea raging.

To be tempted,

See to try.

To tender one.

See to favour.

See to love.

To Pitch his tents.

Castra { ponere,
          { locere,
          { metiri.

Prope muros castra habere.

Item, in aliquo loco confidere.

Castra castris conferre, oppo-
nere.

**To Give testimony of an-
other mans ho-
nour**

Iudicium suum de altero de-
clarare.

Testimonium dicere, perhibe-
re de aliquo.

Amplissimo testimonio aliquē
commendare.

Aliquem pro concione laudare,
Suo testimonio, sua commen-
datione honorem alteri deferre.

Dabit nobis iam tacite vita
autē acta in alterutram partem
firmum & grave testimonium.

See to Commende.

**To thanke one, or to
give one thanks.**

Dat. à pers.

Facere non possum, quia in sin-
gulas res meritaq; tua gratias ti-
bi agam maximas.

Cui impensè verbis gratias a-
gerem.

Singularibus verbis, amplissi-
mis verbis gratias agere.

Maximas gratias & habere &
agere.

Immortales ego tibi gratias
ago, agamq; dum vivam, nam re-
laturū me affirmare non possum.

Atq; ei si non parem illius in-
genio, at pro nostro tamen stu-
dio meritam gratiam debitamque
referamus.

Meritam debitamq; gratiam a-
licui deferre.

Non modò habere gratiam,
verum etiam cumulatissimè re-
ferre.

Qui sancti? qui religionem
colentes? qui nisi meritam Diis
immortalibus gratiam iustis ho-
noribus persolvunt?

Cui re vix referre gratiam pos-
sum, ei verbis non patitur res sa-
tisfieri.

Regiæ suæ Maiestati gratias
non quantas par est, sed quantas
animi nostri percipere possunt,
amplissimas agimus.

Nullum grati animi officium,
testimonium, argumentum præ-
termittere.

Cui quanquàm gratia referri
tanta non potest, quanta debetur;
habenda tamen est, quantam
maximam animi nostri capere
possunt.

Multis officiis alicui cumulatè
satisfacere.

Amici expectationi in refe-
rendis

rendis gratiis non deesse.

Epith.

Immortales

Meritas

Incredibiles

Amplissimas

Singulares

} gratias tibi
ago.

Gratias agere verbis amplissimis, singularibus.

Maximas gratias tibi agimus, C. Cæsar, maiores etiam habemus.

Meritas depromere pectore graties.

Quas dicere grates, quas reverere parem?

Non ingratiū se præbere alicui.

Noli pati tanta beneficia ex memoria excidere.

Si nullum mihi in hoc ætatis flexu reliquum foret officium, nisi ut gratus erga te iudicaretur: tamen exiguum mihi tempus vel ad referendam, vel ad prædicandam gratiam putarem.

Beneficij memorem gratumque se ostendere, præstare, præbere.

In referendis, in reddendis gratiis officiosus, sedulus.

Benè apud memorem veteris sit gratia facti.

Memorem in benè meritos animum præstare.

Grati animi fidelis memoria.

Alicuius virtutem grata memoria prosequi.

Tuorum erga me meritorum nulla unquam delebit oblivio.

Quis compensare labores tot vult?

Meritum alicuius grata memoria colere, usurpare, prædicare.

Sæ Gratefull.

Thankfull.

Beneficium, &c. cuius si non referenda, at saltem prædicanda gratia me non inmemorem esse cognosces.

Ut memorem in benè meritos, &c. animum præstarem.

Opto ut mihi liceat præsentii pietate meorum officiorum, tua beneficia tibi facere iucundiora.

To think.

Epith.

Vetusta

Publica

Firma

} opinio.

Opinio in hærens, & penitus insita.

X

falsa,

vaga,

dubia,

varia,

obscura.

Opinio }

Erat hæc in animis hominum inveterata opinio.

Nom.

Quæ opinio erat edita in vulgus.

Gen.

Huius sum sententiæ.

Dat.

Si ista nobis cogitatio detriumpho iniecta non esset.

Quid

Quid illi credis animi tum fuisse, &c.

Aliquid alicui in mentem incidere.

Erat mihi in animo proficisci ad exercitum.

Fingere sibi errorem opinionis.

Cogitationi nostræ nunquam subiit.

Ratio de integro incunda est mihi.

Occurrit mihi hæc cogitatio.

Accus.

In cogitationem venire, cadere, incidere, deduci.

Si quam huc gravio rem de illo opinionem attulistis, hanc quæso deponite.

In animum induxerant focus omnes esse iniquas.

Qui omnes cogitationes suas in rem tam humilem tamq; cõtemptam abiecerunt.

Ablat. & re.

Ego, Patres Conscripti, semper eadem mentem fui.

Ego in illa sum sententia, quate fuisse semper scio

Omni mente in ea cogitatione cura; versor.

In ea cogitatione versari sæpè.

Hac opinione ductus.

Multa animo & cogitatione, multa etiam legendopercurrisse.

Animo consequi.

Fingite animis (liberæ enim sunt cogitationes nostræ) fingite igitur cogitatione imaginem, &c.

Mente, cogitatione rem aliquam complecti.

Quocunq; re animo & cogitatione converteris.

Vos sæpius eandem rem animis agitare potestis.

In cogitatione defixus.

Quid non habere cogitatione, &c.

Si quam opinionem mentibus vestris comprehendistis.

Aliquid cogitatione perspicere.

Nihil ne cogitatione assequi possum.

Percipere aliquid cogitatione.

Nihil agitare mente, nihil ratione, nihil cogitatione consequi.

Hic de vobis bonam opinionem animo inibit.

Cogitare cum animo.

Vos tamen id potestis cum animis vestris cogitare.

See to Consider.

See I am of this opinion.

See to suppose.

To thirst.

Siti { laborare,
confligari,
cruciari.

Sitim perferre.

Siti enectus Tantalus.

X

Sitim extinguere.

Sitim alicuius rigare.

To thunder.

See tempest.

To threaten.

Dat.

Crueliter
Hostiliter
Acerbè
Aviser

minari,
minirari,
interminari.

alicui

Minas alicui intentare.

Tentare

Vincula

Cædem

Perniciem

intentare.

alicui

Viri alicui denuntiare.

Malum veris intentare.

Periculum capitis alicui ostentare, intendere.

Terrores iacere & denuntiare.

Cædem & dimicationem alicui denuntiare.

Iactare & opponere terrorem alicui.

Metum, timorem alicui incurrere.

Accus.

Minaciter aliquem terrere.

Minatum aculeos in aliquem emitte.

Accusare.

Minas
audire,
iactare.

Non mediocres terrores iacit atque denuntiat.

Minas iactare, pericula intendere.

Formidines opponere.

Spirat ab ore minas, & poenæ nuntia verba.

Ablat.

Nimio clamore aliquem persequi.

Clamore & minis insequi.

Verbis, minis aliquem terrere.

Minis & verberibus intonare, fulminare.

Clamore & minis aliquem insequi.

Minis acerbissimis aliquem excitare, laceessere.

Passivè.

Fulmine minarum percitus animus.

To till the Earthe.

Ducere boves sub iugum.

Dat.

Subiungere boves aratro.

Incumbere aratris.

Vitæ rusticæ se dare.

Telluri aratrum imprimere.

Accus.

Agrum colere.

Agros
Solum

exercere,
tractare,
vertere,
subiungere.

Sulcum altius imprimere.

Ventantia glebas aratra.

Sulcus altius agere, imprimere.

Agrum novare & iterare.

Ablat.

Terram
aratro, vomere

subigere,
versare,
sollicitare,
novare,
perstringere.

ff Ligonibus

Ligonibus versare glebas.
 Terram aratris scindere, pro-
 scindere, moliri.
 Terram fossione glebarū subi-
 gere.

Glebis subigendis exercitatus.

✕

Solum tam exile & macrū est,
 ut aratro perstringi non possit.
 Glebam vomere convellere.
 Noxias herbas evellere.
 Exercere se in agris
 Segetes excunt in spicas, perve-
 niunt ad spicam.

The time serveth.

Ita tempus ferebat.

Dum tempus ad eam rem tulit.

✕

Non est deprecationis locus.
 ep.

To serve the time.

Dat.

Pr. Tempori sagaciter servire, in-
 servire, obedire, parere.

Servire scenæ, ut dicitur, id est,
 tempori.

Temporibus se aptare, accom-
 modare.

Temporis rationem habere.

✕ Nihil est à me servitū tem-
 poris causā.

Tempus, occasionem, ansum
 arripere.

Pro temporum statu se gerere.

To Pass the time.

Accus. à re.

Tempus { deducere,
 transigere,
 traducere,
 trahere,
 extrahere.

Nescio an ullū iucundius tem-
 pus exegerim, quàm quo, &c.

Tempus in rem aliquam con-
 ferre.

Omne tempus in literis consu-
 mere, traducere, impendere, con-
 terere.

Tempus alicui rei impertire.

Tempus fabulis peragere, ab-
 sumere.

Ponere diem cum aliquo.

Diem dicendo conficere, exi-
 mere.

Otiū agere.

Temporistadium lectione fu-
 gare, peliere, levare, relevare.

In semihoræ curriculum ali-
 quem cogere.

Sermonibus horas aliquot trāsi-
 gere.

Vtinam liceat mihi totam ata-
 tem tecum exigere.

The time passeth away.

Ætas obruit pueritiā.

Ætas effluit, defluit.

Cito pedelabitur ætas.

Labitur occultè, fallitq; volu-
 bilis ætas.

Iucundissimis sermonibus nox
 ducebatur.

Decima hora instat, transijt,
 præterijt, exacta est.

At the same time.

Eadem tempestate.

Sub idem, illud tempus.

In times past.

**See from the beginning of
the worlde.**

**To Give a token of his
virtue.**

Quantum suæ modestiæ speci-
men præbuerit.

Qualem se omnibus præstite-
rit.

To traffique.

Mutua commercia exercere,
tractare.

Commercium inire.

Mercaturam facere.

Animas nostras negotiantur
Medici.

Mercimoniis faciendis rem au-
gere.

Cum aliquo pacisci, mercatum
agere, contrahere.

To translate.

Librum, &c. quem Latinitati
donavimus.

Verbum de verbo expressè ex-
tulit.

De verbo exprimere.

Item, Verbum de verbo expri-
mere.

Verbum verbo reddere.

Verba verbis annuntiare.

Verbis totidem transferre.

To travell for,

Ultimas terras peragere.

Remotas, longinquas regiones
obire, petere.

Pr. In oras transmarinas longè
latèq; peregrinari.

Peregrè proficisci.

**To travell with
childe,**

Solvere molliter partus.

Partus edere.

Abortum parere.

Abortivum facere.

**To Committe
treason.**

In necem Principis consentire.

Pr. Audacter, nefariè in Princi-
pem conturare, conspirare.

Item, Contra dignitatem
Principis sceleratè conspirare.

See to Rebelle.

**To make triall, or to
adventure,**

Cum abundè expertus esses quā
benè humeris tuis federet Imper-
rium.

Nom. à re.

Non est sapius in vno homine
salus periclitanda reip.

Gen

Rei navalis periculum facere.

Accus. à re.

Aleam iacere, subire.

Periculum facere in Muscis.

Omnem movere lapidem.

Ire in dubiam feryitij imperijq;
aleam.

Metri sua pondera.

Qui dolium hoc nunquam vo-
lutarunt.

Nihil intentatum relinquere.

Fortunæ periculum facere.

Ad lydiam lapidem exigere.

Periculum ex aliis facito, tibi
quod ex usu fiet.

Rem aliquam { tentare,
periclitari,
experiri.

Fortunam periclitari.

See to Endeavour

See to doe his diligence.

**See to put ymselfe in dan-
ger.**

**To suffer triall, or to be
tempted.**

Discrimen subire.

Gravissimis tentationibus ex-
ercitus.

Vento tentationum abreptus.

Tribute, or exaction.

Vestigales & stipendiarij.

Grande

Grave

Magnum

} vestigal.

Ex censu tributum pendere,
solvere, conferre.

Vt sibi vestigalis nomine 20.
libras auri penderent, pensarent.

Magnitudine tributorum premi,
gravari.

Adventitiis copiis invari.

To Exact a tribute.

Dat.

Quo facto civitatibus, &c.
magnas impetraverat pecunias.

Tributum aliui rogare.

Vestigal in septennium alicui
imponere.

Accus.

Tributum, pecuniam ab aliquo
exigere.

In civitates pecunias impera-
re, adscribere.

Censum agere, habere.

Pecuniam { facere,
conficere,
conficere.

Provinciam vestigalem habe-
re, facere.

Plebem compilare, expilare,
exossare, excoriare.

To trifle.

Tricæ.

Meræ nugæ.

Res ludicræ.

Res nullius momenti, nullius ponderis.

Nugas agere, contexere, garrire.

Quisquilias, minutias consecrari.

To triumphe.

Lætari, triumphare, exultare.

Pr. Amplissimè, gloriosè, honestissimè triumphare in aliquem.

Accus.

Cum triumphum egeris.

Qui tot habet triumphos quot ora sunt terrarum.

Pompeius dixit frustrà se tertium triumphum deportaturum fuisse, nisi &c.

De aliquo triumphum deportare.

Hanc Cæsar postremam victoriam reportavit.

Triumphum ex provincia reportare.

Ducere aliquos per triumphum, i. in triumpho.

Omnes te ita oderunt, ut repulsam tuam triumphum suum duxerint.

In Capitolium cum insigni laurea inveni.

Laurea desiderii præbetur nulla.

Ornare locum aliquem trophæis.

To sound the trumpet.

Ære ciere viros, Mattemque accendere canu.

Classico militum animos confirmare.

Signa dare tuba.

To trouble, or to importune one.

Dat.

Negotium alicui fuisse re.

Molestiam, sollicitudinem alicui inferre, exhibere.

Alicui obstrepere

Sed est mihi considerandum, quantum illantis reipub negotiis, tantoq; bello impedito ego homo amicissimus sollicitudinis atq; operis imponam.

A negotiis aliquem avocare.

To trouble, or to vex one.

Dat.

Difficultatem alicui afferre.

Accus.

Magnoperè, valdè, mirificè aliquem conturbare.

Quantas traggædias excitat?

In angustias, in multas difficultates aliquem compellere, adducere, conicere.

Ablat.

Cura aliquem afficere.

Cum homines negotia gerentes iudicis iniquissimis iretires.

See to Put one into care.
See to bere.

To trouble himselfe.

Multis se difficultatibus involvere.

Cum me in res turbulentissimas infidelissimis sociis demississem.

• *See Carefull.*

passive.

To be troubled.

Pr. Vehementer occupatum esse.

Implicatus tenebar.

Dat.

Mhi nunquam tribuitur vacuū tempus & liberum.

Inter spem & metū fluctuare.

Pr. Valdē aestuare.

In maximas difficultates incidere.

Accus.

Hæc res sollicitat me.

Animum meum sollicitum habet.

Ablat.

Pr. Maximis occupationibus vehementius distineri.

Sylla tot tantisque negotiis distentus est, ut respirare liberè non possit.

Variis curis distineri, distringi, degravari.

Variis negotiis impediri.

Angoribus & molestiis implicari, affici, conflictari.

Pr. Animus curis discruciat, molestiis circumfus.

Vides quibus fluctibus iactemur.

Fluctibus molestiarum, negotiorum mole obrui.

Astuciarum fluctuare.

Tot tantisque difficultatibus affectus atque afflictus

Te oro ne te obrui tanquam fluctu, sic magnitudine negotij sinas.

Magn' malis involvi.

Frater meus laboribus assiduis concursationibusque confectus, graviter se habet.

See Bused.

See Carefull.

( )

Molestias { depellere,
 dimovere,
 diluere.

A molestiis aliquem liberare.

Aliquem liberum præstare.

See to put away Cares.

Word of trouble.

Ab omni molestia vacuus.

Si es animo vacuo.

Variis fortunæ casibus elabi.

Nullo implicatus negotio.

See

Sæ Careles.
Sæ to be quiet.

To make a truce.
Sæ to make a league.

Trusty.
Sæ Faithfull.

To Repose his trust in
one.

Alicuius fidei & potestati se
 committere.

Sibi confidit,

Quare { frerus,
 ianixus,
 subnixus.

Alicuius ope niti.

Copia & facilitate causæ con-
 fisis.

Omnem spem & fiduciam in
 aliquo reponere, collocare.

To Committe his son,
or himselfe in trust
to one.

Dat.

Tutelæ alicuius filios suos cõ-
 mendare.

Commendare & committere se
 fidei alicuius.

Se alicui in tutelam, clientelam
 commendare.

Committere se in fidem vel tu-
 telam alicuius.

True.

Sunt alij simplices, apertæ veri-
 tatis cultores, fraudis inimici.

Vir bonus & simplicis veritatis
 amicus.

Amicus enim Plato, amicus
 Socrates, sed magis amica veritas,

Fidei observantissimus.

Homo spectatæ fidei.

Item, Singulari & incredibili fide.

In veritate perstare.

To speake the truth.

Dicere id quod res est.

Verè & ex animo loqui.

Veritatem, verum dicere, pro-
 fiteri.

Veritatis nubeculam deprimere.

Veritati patrocinium præstare.

) (

Verum celare.

Ad alicuius arbitrium loqui.

Formula veritatis asse-
verande.

Nil certius.

Certo certius.

Planè.

Nimirum.

Haud dubio.

To Defende the truth.

Dat.

Veritati suffragari.

Veritatis patrocinium susci-
 pere.

Veritatem propugnare.

To falsify, or resist a truth.

Veritati { contradicere,
adversari,
reclamare,
repugnare,
obstare.

Veritati bellum indicere.

Veritati velum obducere.

A mendacio cōtra verum stare.

Veritatis septa, propugnacula convellere, perfringere.

A veritate perperam deficere, deflectere.

Adumbratum. ✕ Solidum & expressum, verum & expressum desiccare.

Fucata atq; simulata.

✕ Sincera atq; vera.

Consecratur non illam eminentem effigiem virtutis, sed adumbratam maxima gloria.

— Hæc sunt indicia solidæ & expressæ virtutis, hæc signa probitatis non fucata forensi specie, sed domesticis iusta notis veritatis.

Per picuē falsa.

Quod cum est veritati falsum, tum ratione quoq; est incredibile.

Signa falsa, e mentita, plenaq; erroris.

To try.

See to make triall.

To Labour in Vaine.

In illis opera luditur.

Pr. Frustrā laborare, conari.

O frustrā (inquit) suscepti mei labores, ô spes fallaces, ô cogitationes irritæ meæ!

Opera & vlcum studij perat.

Actus.

Inanem laborem suscipere.

Inanem operam terere, turberere, infumere.

Hoc mem inter vivos clamamus mortuum.

Operam malè ponere.

Operam ludere, perdere.

Sudans interdum, nec proficit hilum.

Arido solo temina committere.

Omnes industriæ fructus perdere.

In quo multa nunciet, nihil promovet: n ultimum tu a, nihil assequitur.

Acta cadere, verberare.

Actum agere.

Nihil agere.

Surdò canere.

In pertusum ingerimus dicta dolum.

Inanes spes agitare.

Nugari agere.

In scirpo nodum quaris.

Ablat.

Inani se labore conficere, torquere.

De re aliqua frustrā laborare.

Tu aquam à pumice nunc postules.

Irrita

Irrita spe, inani studio duci,
capi.

I labentibus, infirmis fundamē-
tis niti.

Res non successit.

Proverbia.

Pr Operam & oleum miserè per-
dere

Æthiopem lavare.

Calvum vellere.

Ventos venari.

Siellas dinumerare.

Arenæ semina committere.

Adversa aqua navigare.

In aere pitari.

In aeno edificare.

Arenarum telas texere.

Cr bro anuam haurire.

Contra fluminis agmen niti.

Penelopes tela texere.

Querculas in ventos effundere.

Arenas in litus fundere.

Litus arare.

Satis iam diu hoc saxum volvo.

Uaine glorioſus.

See Glorioſus.

Ualiant.

Vir fortis, magno & libero a-
nimo affectus.

Animi excelsi magnitudo.

Animi excelsi atque invicti ma-
gnitudo atq; robur.

Vir fortis, & acris animi ma-
gnique.

Vir fortis & strenuus.

Homo magni animi summiq;
consilij.

Maculumpectus.

Epith.

Animus { magnus clatusque
magnus erectusque
magnus & excelsus
acer & præfens
fortis & infraſtus.

Animus excelsus & magnificus.

Item, Altissimus, robustus, intrep-
pidus, invictus, ingen, fortis.

Amplus animus, & excelsus, &
patiens incommodorum.

Virtus singularis eximiaque,
incredibilis ac divina.

Dat.

Et animus ei præſto fuit, nec
conſilium deſuit.

Accuſ.

Interim illius vxor planè viri-
lem animum repræſentans.

Pr. Interim Angliæ Regina viri-
liter ſe ſe dedit.

Vir excelsus & erectus, & om-
nia quæ accidere poſſunt parva
ducens.

Pr. Vir animoſus, & ſe acriter
morti offerens.

Magnus & excelsus homo.

Dat.

Igitur talibus viris non labor
inſolitus, non locus vllus aſper
aut arduus erat, non armatus ho-
ſtis formideloſus.

Accuſ.

Homo quem nulla vnquam vis,
nullæ iniuriæ, nulla invidia labe-
fecit.

Patrium

Patrium animum & virtutem
capere.

Abbat.

Qui altiori animo sunt, nihil
abieciunt, nihil humile cogitant.

Quantum in cuiusq; animo ro-
boris est & nervorum.

Animo ad omnes casus secun-
dos, ad omnem fortunam, ad
omnes temporum motus vicif-
situdinesque stabili ac parato ali-
quid efficere. *ep.*

Stabili & firmo & magno ani-
mo.

Vir & corporis viribus & ani-
mi magnitudine insignis.

Milo est incredibili quodam
animi robore sepius.

Vir multa domi bellicque gloria.

Vir bellicis laudibus abundans
Pompeius.

Vir incomparabili, tum animi,
tum corporis fortitudine.

Qui invictum se à labore præ-
stiterit vinci à voluptate.

Qui tantas belli tempestates in-
victo animo pertulisset.

Qui nullis unquam fluctibus
obruui, nullis blandimentis potue-
rit ab instituto cursu revocari.

Animo virili præsentique ut sis
para. *Ter.*

Et armis & animis instructi
milites.

At hostes in extrema spe salu-
tis, tantam virtutem præstiterunt.

To Vanish.

De pulchritudine, &c. quæ ne-

que morbo corporis amittitur, ne-
que ætate deflorescit.

See to Decay.

To Unquish.

See to Overcome,

Variable.

See Unconstant.

To Vaunt.

See to Boast.

See Provide.

Vehement.

Quis hic ardor atq; impetus?

Dicendi faces.

Effervescere in dicendo.

Stomachè iracundèq; vehemen-
tias.

Fortis animus & magnus est
plerunq; fervidior.

Venerous.

See Love, or lust.

See Voluptuousness.

To Versify.

See Poetry.

Virtuous.

Vertuous.

Absoluta vivendi ratio.

L. Piso qui tanta virtute & pietate fuit.

See Godly.

To Wee, or tormente.

Dat.

Quod si, &c magnam huic homini crucem fixero.

Accus. à pers.

Pr. Hoc malè habet virum.

Graviter aliquem angere.

Miserè ac duriter flagellare.

Item Vehementius gravius, acerbissime, duriusculè afflictere.

Infestissime exagitare.

Hostilem in modum vexare.

Vxor mea quam vexavistis, raptavistis, omni crudelitate lacervavistis.

Furiæ agitant & insectantur impios. *De Leg.*

Magis exurunt quos secreta lacerant curæ. *Sen.*

Hæc te lacerat, hæc te cruentat oratio.

Ablat.

Qui multis cladibus Anglos fatigaverat.

Molestia aliquem afficere.

Miseris modis divexare aliquem.

See to trouble one.

Pastor.

Dat.

Cumque quasi faces doloris ei admoventur.

Licet in eo multum æstuant, & se fatigaverit.

Nam invidia tumpitur, & habet quod intimis etiam sensibus dies noctesq; excruciet.

Se macerare, torquere.

Gravius

Acerbissime } afflicari.

Vehementius }

Eius progressio atque status variam sustinuit fortunæ oppugnationem.

Ablat.

Eximiis angoribus confectus.

Multis terræ marique periculis agitatus.

Scelerum suorum conscientia cruciari, opprimi.

Impeditur & opprimitur mens conscientia *Cic.*

See to be G. evd.

Verse.

See Poetry.

Vicious.

See wicked.

To Get the Victory.
See to Overcome.

To shun vice.

Vitia } effugere,
 Libidines } deferere,
 } declinare,
 } reprimere.

Flagitiorum labes repellere.
 Lenocinia, turpitudines asper-
 nari.

Vitiorum corruptelas, illecebras
 odio habere, prosequi.

Vitia ex animo extirpare, ej-
 cere.

Nullis libidinum sordibus de-
 formari, inquinari, contaminari.

To Watch.
See to Behold.

To use violence, or force.

Vim alicui facere, adhibere,
 afferre.

Vis atq; impressio.

Vis & ferrum in foro versatur.

Vi & armis decertare.

Ad vim atque ad arma confu-
 gere.

Per vim ac metum.

Uncharitable.
Ab omni humanitate averfus,

Unconstant.

Desultoria levitas.

Inconstantia mutabilitasque
 mentis.

Non potest esse fidum ingeniū,
 multiplex & tortuosum.

Ingenium versatile.

Sydera quæ vaga & mutabili
 ratione labantur.

Modò in hanc, modò in illam
 partem quasi tempestate delabi,
 rapi.

Crede virtuti fortuna fugacior
 vndis.

Non manet, & certum nescit
 habere locum.

Assentatoris animus varius, cō-
 mutabilis, multiplex, levissimè
 transfuga, neq; in hac, neque in
 illa parte fidem habens.

Versipellis, levis, mobilis, vola-
 ricus, volubilis.

Non est stabilis suiq; iuris.

Vide quàm sit varia itæ com-
 mutabilisq; ratio, quàm vaga vo-
 lubilisq; fortuna, quantæ infide-
 litates in amicis, quàm ad tempus
 præ simulationes, quantæ in pe-
 riculis fugæ, quantæ turbiditates.

Ve tere se in omnes facies.

In quamcunque faciem velit se
 convertere.

Volvente rotam fortuna.

Fortuna variante vices.

Sibi non constare.

Cum tristibus severè, cum re-
 missis iucundè, cum senibus gra-
 viter, cum iuventute comiter, cum
 facinorosis

facinorosis audeat, cum libidinosis luxuriose vivere.

Ablat.

Mulieres sunt ferme vt pueri, leui sententia. *Plaut.*

Tanta mobilitate se se Numidæ agunt.

See to Change his munde

To Undertake.

Dat.

Quantum tibi oneris imponas,

Ego tibi hoc effectum dabo.

Iam vbi, vbi erit iuuentum tibi curabo.

Accus.

Pr. Causam enixè, acerrimè, non gravatim suscipere.

Onus, curam, provinciam suscipere, subire.

Provinciam obire.

Rem suscepit Cæsar.

Negotij curam arripere.

Munus, officium subire, capessere, aggredi.

Ne in hanc arenam descenderem.

Adductus sum officio, fide, &c. vt onus hoc laboris suscipiendum putarem.

Quam secumque in partem dedisset.

See to take vpon him.

To Undermine.

Per insidias aliquem circumvenire,

Astu rem tractare.

Retibus aliquem implicare.

Cuniculis aliquem oppugnare.

Niti insidiis ac perfidia.

Cuniculos agere.

Cuniculis hostium cuniculos excipere.

See to Deceit,

To Understand.

See to know.

To Undoe one.

Dat.

Alicui summam calamitatem ac pestem importare.

Aliquem fortunis omnibus deturbare, evertere.

See to spoile.

To Undone.

Actum est de me, de fortunis meis omnibus, de exercitu.

Dum tibi pessimè cum fortuna convenit.

Exulatum abiit salus.

Dum res tuæ pessimè se habent.

Omnia nunc abeunt pessum.

Ungratefull.

Immoderatè & ingratè alicuius facilitate abuti.

Unhappy.

Unhappy.
See miserable.

Unlooked for.

Ex insperato.
 Ex inopinato.
 Præter spem, opinionem.

Unperfect, or Unfinished.

Opus imperfectum relinquere.
 In ipsis principiis defatigari.
 In ipso operis fastigio hære.

Unwilling.

Ac libenter quidem me exorari
 non paterer, &c.

Ægrè id mihi concessit.

Invitus feci quod L. L. Senatu
 eicerem.

Inviti atq; coacti.

Neque animum faciliè induce-
 re potui, ut &c.

))

Nec illi voluntas deest.

Voluptuousness.

Libidinosi, impuri, impudici.
 Nihil illo luxuriosius, nihil libi-
 dinosius.

Homo venereus.

Quis in voluptatibus inquina-
 tior?

Libidinosæ, venereæ, languidæ
 voluptates.

Libidines nefariæ, importuni-
 simæ, effrænatae, effusæ in omni
 intemperantia, flagitiosæ & per-
 ditæ.

Singularis nequitia & turpi-
 tudo.

Libidinum insania, intempe-
 rantia.

Delicatae & obscenæ volupta-
 tes.

Gen.

Domus plena stupri, plena fla-
 gitij, plena dedecoris.

Dat.

Voluptatibus indulgere, se de-
 dere.

Qui se libidinibus constringen-
 dos tradiderunt.

Nec suæ nec alienæ pudici-
 tiæ parcere.

Qui se totos voluptatibus tradi-
 derunt.

Addicet corpus suum turpissi-
 mæ voluptati.

Addicere vitam omni intempe-
 rantia.

Accus.

Acerrimè voluptatem sequi.

In voluptates se immergere.

Ad voluptatem omnia referre,
 se referre.

In castra Epicuri se conicere.

Ablat.

Voluptatum libidine ferri.

Voluptatum blanditiis illectus.

Turpissima libidine incensus.

Voluptatis illecebris delinitus.

Libidine furientes.

Blanditiis præsentium volupta-
 tum deliniti atq; corrupti.

Ardere

Ardere cupiditatum æstu.

Voluptatibus { affluere,
gestire,
liquefcere.

Voluptatibus obstrictus teneri.

Stupris se omnibus ac flagitiis
contaminare.

Homo in stupris inauditis nefariisq; versatus.

In domesticis germanisque stupris volutari.

Vt in amore & voluptatibus adolescentiam suam collocarent.

Omnia voluptate metiri, decernere.

Nimia voluptate gestire.

Omnia flagitia voluptate metiri.

Qui sic obstrictus voluptatibus tenetur.

Ponere omnia in voluptate.

Libidine { furens,
occæcatus,
inflammatus.

Voluptates { refrænare,
reprimere,
coercere.

See to Love, or lust.

To Vomite.

Stomachi dissolutio.

Nausea facta est stomacho.

Ciborum onus reddere,

Amovere crapulam.

Cibos { eructare,
eiicere,
eiectare.

To Provake vomite.

Nauseam facere.

Nauseam alicui movere, provocare.

To stop the vomite.

Nauseam inhibere.

To Voto.

Dat.

Vitæ celebi annos suos dicare.

Votum facere.

Voto { teneri,
se obligare,
se obstringere.

To Performe his voto.

Votum reddere, persolvere.

See to Performe his Promise.

To be in vse, or grow
out of vse.

See Custom.

Usury.

Fœnus grave, ingens, grande,
magnum, tolerabile.

Fœnus exitiale bonis.

Usura vorax.

In fœnore ponere.

See to Lende.

To Lay a Wager.

Sponsionem facere.
 Pretio, pignore deposito certare.

**To Give Wages, or a
 stipend.**

E fisco annum censum alicui
 decernere, designare.
See Stipendium mereri.

To Lay a Wager.

Sponsione laceſſere aliquem.

To Drive the wagon.

Plauſtrum	}	agere,
Curruſi		impellere,
Rhedam		regere,
Eſſedam		moliri,

To waite.

See to Attend.

**To Ly in waite, or in
 ambuſhe**

See to ſet one's deſtruction.

To Wake.

Somno ſolutus.

E ſomno ſuſcitare
 E ſomno excitare, exuſcitare,
See to Awake.

To wander.

Incertâ ſede vagari.
 Per medias vrbes agitur.

To want.

Nihil ſubest.
 Cui res non ſuppetit.
 Rei alicuius pecunia laborare.
 Fame & inopia rerum omnium
 conſectus & perditus.
See to ſampliſh.
See Poore.

Wanton, or Effeminate.

Molles animi
 Libidinoſi & delicata inventus.
 Molliſ, languidiſ, enervatiſ.
 Laceriſ, patuliſ, ſolaci.
 Animiſ molliſ, deſiſſiſ, humiliſ,
 enervatiſ, ſanctiſ.
 Animiſ molliſ, ac animiſ reſiſtentiſ
 ad calamitates perferendiſ.
 Vos etenim, iuveniſ, animiſ
 geriſ muliebrem,
 Illaq; virgô viri.
 Pr. Delicâtè ac molliter vivere.
 Dat.
 Languori ſe dare, dedere.
 Accuſ.

Ad molliciem labi.

Videndum est in verisque, ne quid humile, submissum, molle, effeminatū, tractum abiectumq; faciamus.

Ablat.

Cū liqueſcimus & fluimus mollicie, apud aculeum ferre non possumus.

Mollicia languere.

Sed nos umbris, deliciis, otio, languore, desidia animam inficimus.

To Arme, or be armed.

Dat.

Lateri ensē accommodare, alligare.

Accus.

De bello consilium inire,

Arma { parare,
          { capeſſere,
          { exercere.

Publicas copias conscribere.

Copias, auxilia expedire.

Martem instruere.

Expeditionem parare, apparare.

Bellum apparare, administrare.

Belli apparatus, rem militarem instruere.

Armaturam induere.

Ad pugnam se expedire.

Ad bellum, ad arma se accingere.

Ex omni parte ad rem militarem expediri.

Res ad arma spectat.

Ad arma concurrere.

In arma consurgere, ferri.

In aciem dimicationemque venire.

Classē ab omni nautico & bellico instrumento apparabat.

Ex hybernis milites in expeditionem evocare.

Ablat.

Ferro se accingere, accingi.

Prælio cum hoste dimicare.

Cū cuncta bello arderent.

In foro etiam castra posuit.

Armis se instruere.

Stat in armis acies.

In acie versari.

See to Battle.

To make, or denounce warre,

Dat.

Bellum alicui indicere, denuntiare.

Stipendium reddere militibus.

To pay the souldiers.

Accus.

Hostes ad pugnam elicere, ciere.

Cives in bellum denuo coniecit.

Per medios hostes percurrere.

Aciem struere, instruere.

Cū in pericula præliorum iniret audacius.

Bellum contra aliquem suscipere, gerere, movere, administrare.

Bellum cum aliquo suscipere, gerere.

Cū Arctium versus castra movisset.

G g

Hostes

Hostes ad dimicandum exciere.
Extremam belli aleam experi-
riri,

Ultima experiri.

Hostes exciere in pugnam.

Contra aliquem arma ferre.

In hostium manus se commit-
tere.

In arma ruere.

Bellum sacrilegum semper im-
piumq; habuit indictum.

Ad arma venire, concurrere.

Sumptum facere in militem,
ablat.

Armis rem tentare.

Cum aliquo bello contendere.

Cum aliquo belligerare, præ-
liari, configere, consistari.

De summa re dimicare, decer-
tare.

Manum cum hoste conferte,
conferere.

Armis decertare, disceptare.

Ferro aliquid discernere.

Acie instructa depugnare.

Gentes bello lacerare, perse-
qui, perturbare.

Gravissimis belli tempestatibus
agitari.

Bellum cum aliquo instituere.

Nefario furore audaciaque in-
stinctus.

X

Finem bello imponere.

Extremam bello imponere ma-
rum.

In castris vivere.

Militis officio fungi.

In armis esse, versari.

**To be troubled with civil
warre.**

Bello intestino opprimi.

Civili discordia dissentire.

Seditionibus intestinis laborare.

Bellorum civilium incendiis con-
flagrare.

**To waste prodigally.
See Extraneous.**

To watch and ward.

Acriter, multum vigilare.

Accus.

Insomnes noctes ducere, extra-
here, peragere.

Excubias, vigilias agere, agi-
tare.

Noctem insomnem ducere.

Vigilias noctu ad ædes sacras
agere.

Ad portum excubare.

Ad lucem vigilare.

Ad multam noctem vigilare.

ablat.

De multa nocte vigilare.

In excubiis esse.

Multo studio vigilare.

**A Common-wealthes
man,**

Gen.

Communis salutis studiosus.

Regendæ reip. scientissimus.

Reipub.

Reipub. emolumenta suæ utilitati antepone.

Cui præter communem libertatem nihil propositum.

weake, or to weaken.

Gen.

Non satis habet firmitatis.

Non meorum nervorū est, &c.

Dat.

Cui sunt fractæ vires.

Alicui vires imminuere.

Nervos urbis exccare.

Invalidum reddere.

Pr. Minus belle habere.

Accus.

Quem planè afflixit & enervavit senectus.

Ablat.

Quàm imbecilli, quàm tenui, aut nulla potius valetudine.

Corpore non satis firmo vti.

Exhaustus viribus.

Corpore malè habens.

weary.

Gen.

Lassus maris ac periculorum.

Dat.

Labori cedere, succumbere.

Accus.

Supra modum defatigari.

Ablat.

Fessus de via.

Iesus fatigatus ex itinere.

Languere de via.

Nostræ vires lassitudine deficiabant.

Redeo ruri exanimatus lassitudine.

Lassitudine confectus.

De lassitudine languere.

Corpora multo confecta labore.

Itineris labore affectus, fractus, defatigatus.

See Tedium.

)

Lassitudinem abigere.

Ex itinere requiescere, se reficere.

Faire weather.

Coeli { amœnitas,
clementia,
temperies.

Saluberrima aëris temperies.

Ventus lenis & mitis.

Iucunda & blandiens aura.

Clarum

Mitius

Serenum

Gratum

Téperatum

Coelum sudum quasi sine vdo

Coelum mitescit clarius.

Concidunt venti.

X Fowle weath.r.

Incommodum

Triste

Nubilum

Særum

Turbidum

Rigidiuscula aura.

Coeli gravitas, insalubritas.

Importunissimi venti.

See the sea raging.

To weepe, & walle.

Graviter { gemere,
 Leviter { ingemere.
 Plangor fœmineus.
 Lachrymæ cadunt vbertim.
 Flebiliter lamentari.
 Clac̃, amarè flere,
 Acerbissimus tota vrbe luctus
 versabatur.

Gravissimè morere.
 Nec ego non possum non flere,
 ita totus lætitia gestio.
 Per sinus lachrymæ fluminis
 instat eunt.

Dat.

Effœminatè muliebriter lamē-
 tis lacrymisq; se dedere.

Nullum lachrymis finem im-
 ponere.

Tu lachrymas profudisti dolori
 meo.

Lachrymis indulgere.

Luctui se tradere.

Lachrymis & tristitiæ se tra-
 dere.

Dedere se lamentis.

Homini illicò lachrymæ cadunt.

Oboriuntur mihi lachrymæ

—————Crudelis vbique

Luctus, vbiq; pavor, & plurima
 mortis imago.

Præ lætitiâ lachrymæ præfiliit
 mihi.

Accus.

Genas in planctum advocare,

Fletum non posse reprimere.

Lachrymandi finem non fa-
 cere.

Lachrymas non tenere conti-
 nere.

In luctum & squalorem, in
 maximos luctus incidere.

In lachrymas se proicere.

In lachrymas, in fletum erum-
 pere, prorumpere, converti.

Totum se in luctum solvit.

Vbertimè in fletum prorum-
 pere.

Ad preces lachrymasq; effusus.

Non continere, tenere lachry-
 mas præ gaudio.

Suspiria edere.

Luctum nos hausimus maio-
 rem, dolorem ille animo non mi-
 norem.

Lachrymas proicere, demitte-
 re, effundere, profundere.

Largos fletus effundere.

Quem vt vidi, vim lachryma-
 rum profudi.

Lachrymæ rivi more fluentes,
 vocis pondera habentes.

Reipub. mortem deplorare, de-
 flere.

Casum alicuius collachrymari,
Ablat.

Obortis, profusis lachrymis.

In sordibus, lamentis, luctuque
 iacere.

In squalore & luctu esse.

In squalore iacere.

Iacere in lachrymis & sordibus.

Quæ domi misera luctu tabe-
 scit.

Luctu confici, consumi.

Se gem tibus conficere.

Se luctibus macerare.

Debilitor lachrymis.

Morbo

Morbo confectus, lachrymis
& mœrore perditus.

Cum luctu & tenebris ob Her-
culis mortem versaretur.

Altis suspiriis dolere.

Imo de pectore gemitus du-
cere.

Vultum lachrymis atque ora
rigare.

Lachrymis perfundi.

Lachrymis ora, oculos suffun-
dere, perfundere, explere.

Totus in luctu versari.

Gemitu & ululatu fremunt
tecta.

Summo mœrore afflictus &
profligatus.

Implentur querulis ululatibus
auræ.

Maduerunt oculi fletu.

Diverso miscentur mœnia lu-
ctu.

Resonant latè plangoribus æ-
des.

Complere ululatibus auras.

Polluere fl. tibus ora.

Genas rigare fletu.

Lachrymis maduere genæ.

Miscere lachrymis dicta.

Largo humectat flumine vul-
tum.

Gemitus pectore emittere, ia-
ctare.

Lachrymis aliquem prosequi.

Ex oculis profundunt se lachry-
mæ.

See to be Grieved.

To make one to weep.

Dat. à pers.

Lachrymas alicui ex cutere, ex-
torquere, exprimere, elicere.

Flendi causam alicui præbere.

Lachrymas commovere.

Gemitus & lachrymas eie-
re a-
licui.

Mæstitiam alicui infere.

Accus.

Ad fletum aliquem impellere.

Vocare aliquem in mœrorem.
) (

Dat.

Temperare sibi à lachrymis.

Accus.

Lachrymas { cohibere,
reprimere,
comprimere,
supprimere,
tenere.

Luctum amovere, remove.

Fletus { comprimere,
sedare,
abstergere.

Lugendi modum facere.

Rumpere iam fletus.

Siste tuos fletus.

Mitte lachrymas.

Lachrymæ ardescunt, exarescunt.

Recreari à mœrore.

✕ Luctum alicui detrahere.

Of greate weighte.

Res magni ponderis, magni
momenti,

Si tanti momenti sit.

Haud parum

Maximè

Magni

Per magni interest.

G 5 3

Y n

You are well come.

Optatus
Exoptatus } advenis.
Desideratus }
Adventus tuus mihi suavissi-
mus expectatissimusq; erit.

To whip.
See to Beate.

To whisper.

Vocem deprimere, submittere.
Vox { submissa,
      { demissa,
      { depressa.
Leviter aliquid dicere.
Auribus alicuius aliquid sug-
gerere.
In aurem alicuius aliquid loqui.
Ad aurem alicuius aliquid in-
surrare.

To Committe Whoredome

Reginæ stuprum intulit.
Complexu venerco jungi.
Hiac, furtivi complexus.
Alienam uxorem subagitare.
Fundum alienum arare.
Venercis voluptatibus frui.
Incestu se pollueri.
Quæstum corpore facere.

A witched man.
Civitatis Rex,

In tanta vbertate improborum.
Impius homo & sceleratus.
Homo nequam & impius.
Vir longè post homines natos
improbissimus.

Homo deterrimus, crudelissi-
mus, fallacissimus.

Omnium scelerum libidinumq;
notatissimus.

Insigniter improbus.

Importunum prodigium.

Homo mortalium sine dubita-
tione deterrimus.

Tu omnium profligatissime &
perditissime.

Tam improbus, tam perditus,
tam tui similis.

Vt de pilum quidem viri boni
habuisse videatur.

Amentissimus & profligatissi-
mus hostis pudoris & pudicitia.
Ablat.

Pervicaci animo esse.

Cum omnes impuritates pudi-
cæ in domo quotidie suscipis, vino
lustrisq; confectus.

Homo cuius nulla pars corpo-
ris à turpitudine vacat.

Homo multis flagitiis infamis.

Omnibus turpitudinis notis
insignis.

Omnibus sceleribus notatissi-
mus.

In omnigenere scelerum volu-
tatus,

Scelere omni affluens.

Tot, tantis, tam nefariis sce-
leribus coopertus.

See Man In vituperium.

A wicked deede.

Depravatio & fœditas animi.
 Atrocitas, indignitas facti.
 Immanitas sceleris.
 Immensa vorago & gurgis vi-
 tiorum.

Scelus, flagitium infestum &
 immane, infandum.

Facinus tetrum, improbiſſimum,
 audax, indignum, illiberale, ne-
 farium, iniquiſſimum, fœdiſſi-
 mum, crudele, immane.

Facinus animadvertendum.

Res ſceleſta, atrox, nefaria.

Nihil fieri poteſt miſerius, nihil
 perditius, nihil fœdus.

Turpe, inhoneſtum, indecorum,
 pravum.

Exulceratiſſimus ſæculi noſtri
 ſtatus.

Serpit & progreditur longius
 hoc malum.

Dat.

Vita vitiis flagitijsq; omnibus
 dedita.

Accuſ.

Nullum ius tam ſanctum atq;
 integrum, quod non huius ſcelus
 atque perfidia violarit & immi-
 nuerit.

To make one wicked.

In omne nefas præcipientes nos
 adiungunt divitiæ.

A fide aliquem abducere.

See to Pervert.

See to Pollute.

To ſuppreſſe wickedneſſe.

Dat.

Impudentiæ & levitati perdi-
 torum hominum reſiſtere.

Maleficiis metram modumque
 conſtituere.

Accuſ.

Vitiorum contagionem radici-
 tûs, funditus extirpare, extrahere,
 evellere.

Libidinem, petulantiam reſe-
 care.

Putridum & vitioſum ad imum
 reſecare.

Flagitijs ſegetes excindere.

Impiorum conatus reſectere,
 retundere, retardare.

reſiſtingly.

Animo libenti prolixoq; aliquid
 facere.

Nemine impellente.

Nulla vrgente neceſſitate.

Non repugnanter, non gravatè.

**To Incurre ones ill Will,
or diſpleaſure.**

Dat.

Anſam reprehensionis aliis da-
 re, præbere.

Accuſ.

Alicuius odium incurrere.

Omnium à ſe ſtudia alienare.

Conceptam de ſe opinionem
 minuere, tollere.

See to be Hated.

See to be Envied.

wise, or witty.

Iudicium prudens, sincerum, acre, sagax, peripicax, acutum.

Gen.

Viracerrimi iudicij.

Antonij incredibilis quædam & propè singularis & divina vis ingenij.

Plenus consilij.

Dat.

Propter incredibilem & divinâ sapientiam suam reliquis civibus antecellere.

Accus.

Multarum rerum vsum habere.

In posterum prospicere, præsentire.

Ablat.

Homines divinâ mente & cōsilio præditi.

Vir acri exaetq; iudicio.

Abundans consilio, ingenio, sapientiâ.

Ingenio, consilio florere, valere.

See Quick witted.

To wish.

Dat.

Si nobis à Deo optimo maximoque daretur optio, quid rerum humanarum potissimum vellemus, &c.

Cum soluta nobis sit eligendi optio.

Eligendi optio alicui delata.

Optium quod mihi nunc peroptatò datum est.

Nihil mihi optatius est.

In votis habere.

Est mihi in votis.

Cur mihi non sit in optatis cōplecti hominem?

Animo exoptare.

Si tibi cordi sit.

Omnibus votis exposcere, expectere.

Vehementer, valdè, magnopere cupio.

Illud etiam accidit præter optatum meum, sed valdè ex voluntate, ut &c.

Nihil est mihi potius, exoptatius.

See to Desire.

To Graunt one his wish.

Optionē alicui deferre, facere.

Si quis mihi Deus potestatem optionemq; faceret.

Si Deus optionem sibi tulisset.

Si optio mihi detur.

Eventus respondet optatis.

Deo annuente.

Voti compotem fieri.

Præter optatum accidit.

Witte.

Homo acutissimus & subtilis.

Ingenium scilicet, acre, solers, excellens, acutum, divinum.

Nullius

Nullius est tantum flumen ingenij.

Non potest esse fidum, multiplex ingenium & tortuosum.

Ingenio vberissimo fluere.

Ingenij praesidiis muniri.

Vir est acerrimo ingenio.

Abundantia quadam ingenij praestabat.

wittingly, & willfully.
See Of set purpose.

To Beare witnesse.

Gravis

Integer

Locuples

Religiosus

Certissimus

} testis.

Testimonium praeclarum, firmum, grave, firmissimum & gravissimum.

Dat.

Testimonium rei alicui perhibere.

Testimonio esse alicui.

Testimonio aliquid esse.

Accus.

Testes in hanc rem adhibere, dare, introducere, citare, proferre, producere.

Accommodare testes ad crimen

Deos hominesq; contestor.

Ablat.

Testimonio indicij sui aliquem ornare.

Firmare si dem testimonio.

Ab aliis testimonium sumere.

To woo.

Quid animi haberet ad nuptias pertentare?

Alicuius amorem deprecare.

Mollissimis verbis, omnibus pollicitationibus & blanditiis aliquam in suam libidinem pertrahit.

In sui amorem illam pellexit.

Amorem cum aliqua contrahere.

Woman.

Mulier à mollicie dicta.

Mulier quasi mollior.

Fœmina luculenta, expectatissima, prudētissima, pulcherrima.

Fœmina mirabilis, eximia pulchritudine.

Fœmina primaria, praestantissima.

Fœmina pudicitia singulari.

✕

Fœmina immorigera, petulans, proterva, impudica, importuna, infamis, morosa, procax, aspera.

Full of words.

Ineptè loqui.

Aniliter fabulari.

Garrere, ineptire.

Inani loquacitate Auditores offendere.

See to Importune one.

The world.

Deus mundum conflat, finxit,
composuit.

X

Mundus dissolvetur, concidet.
Nec in hoc sæculo, nec in fu-
turo.

See Beginning.

How goeth the world.

Vt se res habent.

Quem in locum res deducta sit,
vides.

Ita comparatum est, &c.

See to Happen.

To Despise worldly things.

Opes, honores, facultates nihi-
li facere, despiciatui habere.

Mundana omnia pro nihilo pu-
tare.

Ab hominum colluvione se re-
ligare.

Quisquilias, voluptates, illece-
bras huius mundi aspernari, despi-
cere, detestari.

Multis vitæ anfractibus te im-
plicas, involvis.

A terrenis negotiis se protinùs
abducere, avocare.

Bona fortunæ ne querenda exi-
stimare.

To worship God.

Dat.

Deo apparere, administrare,
invigilare, famulari, inservire.

Debitum Deo honorem deferre,
præstare.

Divinum cultum alicui imper-
tire, tribuere.

Nomen Divinum alicui indere.
Cum rebus Divinis operam da-
ret.

Sacris operam dare.

Accus.

Pr. Augustè & sanctè Deum ve-
nerari.

Piè sanctèque, sanctissimè co-
lere.

Deum submissè adorare.

Deum fideliter & integro ani-
mo colere.

Religiosissimè templa colere.

Cultum Dei & puram religio-
nem suscipere.

Divinum Numen celebrare.

In numerum Deorum aliquid
reponere.

Ablat.

Summa religione Deum colere.

Summa cum reverentia Deum
venerari.

Sincera atque integra mente
Deum colere.

In Deorum numero aliquid re-
ferre, reponere, habere.

To wound one.

Vulnus alicui infligere, inferre,
incurere.

Plagam

Plagam alicui impingere, imponere, imprimere.

Mortiferam plagam alicui inferre, injicere.

Item, Verbera caedesque inferre.

Lateri capulo tenus abdidit ensē.

Accus.

Ensem in pectus alicuius adigere.

Ablat.

Vulneribus aliquem confodere.

Gladio aliquem trucidare.

Ense transverberare.

Hasta aliquem confodere.

Iaculo, sagitta transfigere.

Sicam in corpore alicuius defigere.

To wound one another.

Mutuis se vulneribus conficere.

passivè.

— Insanabili, lethali, gravi, acerbō vulnere percussus, affectus, exanimatus, confectus.

Suo gladio confici.

Saucius gravi vulnere.

Infixum stridet sub pectore vulnus.

Plagam vel vulnus excipere, accipere.

Excipere cicatrices adverso corpore.

Vulnus immedicabile, hians, cruentum ferre, accipere.

Telo ad mortem transfigi, trahere.

Infixo vulnere impediri.

To wrest the Scriptures.

Pr. Locum aliquem perperam detorquere.

Altius verbum transferre.

Verba contorquere.

Scripturam miserè iugulare.

Scripturam pro arbitrio exponere, invertere, pervertere, depravare.

Licentiùs verbo abuti.

Callida & malitiosa alicuius rei interpretatio.

To write.

Pr. Scripsi ad eum accuratè.

Accuratè cogitatèq; scribere aliquid.

Variè & copiosè, verbosius, severius, limatiùs, scitè, perpolitè aliquid scribere.

Eleganter pingere, depingere.

Luculentè opus texere.

Scitissimè literas exarare.

Literas, epistolam alicui exarare, depingere.

Politissimus, vetustissimus Scriptor.

Subtilis, elegans, facetus.

Egregiè subtilis & elegans Scriptor.

Dat.

Vt quotidie aliquot horas occupationibus creptas stylo darem.

Plura

Plura literis commisissim, si
Tabellarij celeritas permisisset.

Qui omnia eius verba excep-
runt, literisq; mandaverint.

Cuius ingenium variosq; ser-
mones immortalitati scriptis suis
Plato tradidit.

Literarum monumentis trade-
re, consignare.

Accus.

Vt hoc inter nos epistolarum
commercium frequentemus.

Item, Fac vt sæpius per literas
mecum agas.

Ablat.

Pluribus ad te scribam, cum plus
otij nactus fuero.

Nihil ex istis locis non modò
literarum, sed ne rumbris quidem
affluxit.

Carmina cedro linenda.

Chartis illinere.

Literis aliquid custodire.

Literis & memoria celebrare.

Atticus annorum 700. memo-
riam vno libro colligavit.

Vt historiam populi Romani,
quam ille ab vrbe condita vsque
ad tempora Alexandri, multis vo-
luminibus erat complexus, &c.

Vt abste veteres libri ab obli-
vione hominum atq; silentio vin-
dicarentur.

See to Disbudge.

See to Register.

Passive.

Literis } proditum est,
Memoriæ } tradi

Literarum monumentis tradi.

To wrong one.

See to doe an Injury.

To Yield.

Dat.

Dedere se hostibus.

Potestati Regis se committere.

Se suaq; omnia eorum potesta-
ti permittere

Qui huius Imperio & potestati
se se dediderunt.

Cervices alicui dare.

Item, Fasces submittere.

Se subiicere.

Accus.

Deditionem facere.

Conditiones, leges ab hoste ac-
cipere.

Dedere se in ditionem & arbi-
tratum hostium.

Sapienter etiam quod manus
dedisti.

Hastam abiicere.

Ablat.

De suo iure discedere.

Si nunc de tuo iure paululum
concessisses.

Youth.

Adolescentia.

Flos ætatis.

Flos

Flos virentis ævi.

Improvida ætas cuiusmodi est
adolescencia.

Viriditas ætatis.

Ætatis infirmitas, imbecillitas.

Ineuntis ætatis inciticia senum
consilio moderanda est.

Epith.

Prima

Florens

Præcipitata

Integra

Matura

Ætas iuvenilis, pubescens.

Flos ætatis.

Cum matura adoleverat ætas.

Iuventus libidinosa & delicata.

Adolescentia libidinosa & pro-
terva.

Primævo flore iuventus.

Viridissimo flore puella.

Item, integrâ ætate.

Iuventus ita prolapsa est, ut
omnium opibus sit refrænanda.

Cic.

Ex Ephebis excedere.

Ætate procedere, progredi.

Multas natura vias adolescentiæ
liberius ostendit, quibus illa infi-
stere & ingredi siue casu aliquo
vel prolapsione vix possit.

From our youth.

See from a child.

A young man.

Pr. Catalus admodum tam ado-
lescens.

Flavens prima lanugine malas.

Multum adolescens.

Florens ætate.

Primario flore virens.

Præcalido sanguine fervens.

Ventosa levitate tumens.

Cuius adolescentia per medias
laudes quasi quadrigis vecta.

Epith.

Adolescens studio virtutis in-
census.

Item, Florens & illustris.

Pr. Egregiè moratus.

Lectissimus & ornatissimus.

Omnium modestissimus & in-
geniosissimus.

Adolescens in primis gravis &
doctus.

Adolescens illustri ingenio, in-
dustria, gratiâ.

Primarius adolescens.

Adolescens non tam re & ma-
turityte, quàm spe & expectatio-
ne laudatus.

Adolescens summa spe & ani-
mi & ingenij præditus.

Lentulus eximia spe summas
virtutis adolescens.

Optimus adolescens nec literis
tantum, sed etiam humanitate
perpolitus.

Divinus adolescens, natus ad
liberalitatem & ad gloriam.

Zetous.

Zelo legis accensus.

*Solus & Artifices qui facit usus
erit.*

FINIS.